A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2020.

Tartalom

1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM BEVEZETÉSÉNEK ÜTEMEZÉSE 5
2. A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA BEMUTATÁSA 6
3. A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA KÜLDETÉSE 7
N E V E L É S I P R O G R A M 8
4. ALAPELVEINK 8
5. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI 9
Céljaink 9
Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások 10
6. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELEDATOK 11
Kiemelt feladataink 11
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos fő tevékenységeink 11
7. ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM 12
Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai 12
Egészségnevelési tartalmak 14
8. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV 16
Elsősegély-oktatási terv 18
9. ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM 20
A környezeti nevelés 20
Fő nevelési feladataink 20
Fő tevékenységek 20
A környezeti nevelés színterei 21
Környezeti nevelés tartalmak: 22
10. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK 24
A feladatok megvalósítása érdekében: 24
Hazaszeretetre - Hazafiságra nevelés tartalmi elemei: 25
11. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK 28
Kiemelt tevékenységek, szervezeti formák 28
Tehetséggondozás 29
Felzárkóztatás 30
A tanulás helyszínei 30
Módszerek a tanítási órákon, és az órán kívül 30
12. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI 38
A pedagógus kötelezettségei 39
A tanító, szaktanár feladatai: 39
Napközis/tanulószobai nevelői feladatai 40
A tehetséges tanulók gondozása 40
A kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátása 41
A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása 41
Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel 41
Munkafegyelem, a munkához való viszony 42
Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében 42

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés 42
Az iskolai munka feltételeinek javítása 42
Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában 42
Aktív részvétel a tantestület életében 43
Az iskola képviselete 43
A vezetői feladatok ellátása 43
Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal 43
13. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI 44
Az osztályfőnök feladatai 44
Az osztályfőnöki munka tervezése 46
Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról 46
14. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE 48
Sajátos nevelési igényű tanulók 48
A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek 48
A tehetség, a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek 49
A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek 49
15. AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK – A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI 51
Az iskolavezetés és a nevelőtestület együttműködése 51
A szakmai munkaközösségek együttműködése 51
Az SZMK és az iskola közösségeinek együttműködése 52
A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése 52
A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje 52
A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése 53
Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel 55
16. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI 56
17. AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK 58
18. FELVÉTELÉNEK, ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI 58
20 58
Az első évfolyamba lépés feltételei 58
Az intézménybe lépés az iskola felsőbb évfolyamain 58
H E L Y I T A N T E R V 60
18. A TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI 60
19. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE 60
Az ellenőrzés, értékelés alapelvei 60
Szöveges értékelés 61
Érdemjegyek és osztályzatok 2-8. évfolyamon 62
Az érdemjegyszerzés módjai 62
Az érdemjegyek súlyozása 63
Az érdemjegyek jelölése az e-naplóban 63
Értékhatárok 63
Nyilvánosság, betekinthetőség 63
A magatartás és szorgalom értékelése 64
A magatartás értékelésének és minősítésének szempontjai 64

A szorgalom értékelésének és minősítésének szempontjai 64
20. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA 65
21. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV, AZ ISKOLÁBAN TANÍTOTT KÖTELEZŐ ÉS NEM KÖTELEZŐ (VÁLASZTHATÓ) TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMAIK 66
Tantárgyak és óraszámok 67
22. A TANTÁRGYAK ÉVFOLYMONKÉNTI BONTÁSA, TÉMAKÖREINEK ÓRASZÁMA, A TOVÁBBHALADÁS KÖVETELMÉNYEI A 2-4, 6-8. ÉVFOLYAMOKON 68
23. A TANTÁRGYAK ÉVFOLYMONKÉNTI BONTÁSA, TÉMAKÖREINEK ÓRASZÁMA, A TOVÁBBHALADÁS KÖVETELMÉNYEI A 2020/21-ES TANÉVTŐL FELMENŐ RENDSZERBEN 130
24. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK 665
A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata 665
A pedagógiai program módosítása 665
A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala 665
25. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK 666

1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM BEVEZETÉSÉNEK ÜTEMEZÉSE

Évszám	Tartalmi elemek
2020. 09.01.	Helyi tanterv 1, 5. évfolyam, Tanulmányok alatti vizsgák szabályai, A tanulás helyszínei
2021. 09. 01.	Helyi tanterv 2, 6. évfolyam
2022. 09. 01.	Helyi tanterv 3, 7. évfolyam
2023. 09. 01.	Helyi tanterv 4, 8. évfolyam

2. A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA BEMUTATÁSA

Az intézmény fenntartója: Külső-Pesti Tankerületi Központ
Az épülő városközpont nyolc évfolyamos iskolája vagyunk.
Oktató-nevelő munkánkat könyvtáros, iskolapszichológus, logopédus, fejlesztő pedagógus, gyógytestnevelő segíti.
A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.
Az intézmény nagy hagyományokra tekint vissza a partneri kapcsolatok tudatos építése terén.

Az intézmény legfőbb erősségei:

- aktív és innovatív nevelőtestület,
- az angol nyelv emelt szintű oktatása,
- jó kapcsolat a partnerekkel,
- az iskola hagyományai és szabadidős programjai,
- a beiskolázási mutatók, az iskolai teljesítmények.

Intézményünk stratégiájának fő elemei:

- Az iskola - iskola legyen, mégpedig jó iskola (ne vállaljon fel különböző divatirányzatokat, alapvető feladataira koncentráljon) úgy, hogy segítse a tanulók képességeinek optimális kibontakoztatását, miközben hagyja a „diákot diákként élni”!
- A gyermekek szeressenek iskolába járni, legyen színes, vonzó diákéletük!
- Az iskola legyen jó szolgáltatója partnereinek!
- Alapértékben legyen megbízható, de tudjon változni és változtatni, igazodni a kor követelményeihez!

3. A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA KÜLDETÉSE

Iskolánk 1927 óta áll a népoktatás és a kerület lakóinak szolgálatában. Jelentős kultúrtörténeti időszakban épült iskola hagyományainak ápolói vagyunk a Pestszentlőrinc szívében fekvő, családias légkörű kertvárosi iskolában.

Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink jó közérzettel, szívesen járjanak a Gulner Iskolába, legyenek büszkék arra, hogy nagy hagyományú iskola tanulói.

Célunk, hogy diákjaink az ismeretek megalapozásával, képességeik és készségeik fejlesztésével megfelelő alapokat kapjanak a továbbtanuláshoz, a mindennapi gyakorlati életben való aktív részvételükkel pedig olyan tapasztalatokra tegyenek szert, amelyek segítik őket a világban történő eligazodásban.

Arra törekszünk, hogy pedagógiai hitvallásunkkal összhangban eleget tegyünk partnereink igényeinek, a kor szükségleteiből és a gyermeki személyiség tiszteletben tartásából eredő követelményeknek. Ezt szolgálják a közösség-alakító rendezvényeink is.

Színvonalas nevelő-oktató munkával hozzájárulunk tanulóink helyes értékrendjének megteremtéséhez. Elősegítjük, hogy érzelmekben gazdag, akarattal, reális életszemlélettel és önismerettel rendelkező személyiségek legyenek, a jövőben sikeresen alakítsák életpályájukat.

Feladataink megoldásában számítunk partnereink őszinte véleményére és segítségére, mellyel hozzájárulnak követelményeink fejlesztéséhez, munkánk korszerűsítéséhez, közös felelősségünk érvényesüléséhez.

Pedagógiai programunkat magas színvonalon akarjuk és tudjuk megvalósítani, mert biztosítottak munkánk alapvető feltételei. Nevelőtestületünk felkészült és elkötelezett, igényes pedagógiai tevékenységre kész.

NEVELÉSI PROGRAM

4. ALAPELVEINK

Az intézmény pedagógiai programja pedagógiai koncepciója szerint tanulóközpontú, fejlesztés-orientált. Iskolánk pedagógiai törekvéseit a szülők és a tanulók igényeihez alkalmazkodva, de hagyományainkat követve határozzuk meg. Befogadói vagyunk azoknak az újításoknak is, amelyek hatékonyan segíthetik céljaink elérését.

Nevelési koncepciónk alapelvei

1. Az iskolai nevelés alapvető feladata az egész életen át való tanulás, a művelődés igényének megalapozása.
2. A nevelés során a gyermekek egyéni fejlődésének megfelelő elvárásokat és ezekkel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, illetve biztosítani.
3. Tanulóink iskolánkban a legoptimálisabb felkészítést három fejlesztési szakaszban kapják:
   - A bevezető szakaszban (1-2. évf.) az óvodából iskolába való sikeres átmenet biztosítása érdekében az egyéni különbségek kezelését, a teljesítményorientációt a képességek fejlesztését döntő jelentőségűnek tekintjük.
   - A kezdő szakaszban (3-4. évf.) az iskolai teljesítményelvárások erőteljesebbé válásával a tanítási-tanulási folyamatok határozottabban jelennek meg.
     A 3. évfolyamon 2022. szeptemberben induló digitális kultúra, valamint a negyedik évfolyamban indított ~~informatika,~~ angol nyelv tantárgyakat szaktanárok oktatják.
   - A felső tagozatban a kulcskompetenciák, képesség-együttesek megalapozása után azok megerősítését, variabilitásának növelését tartjuk fontosnak.

   A felső tagozatban szakrendszerű oktatást végzünk.
4. A gyermekeket korszerű tudás – s azt alkalmazni tudás – birtokába kell juttatni.
5. Olyan tanulási környezetet kell kialakítani, amely a kölcsönös megbecsülést és demokratikus szemléletet hangsúlyozza.

Fontosnak tartjuk, hogy az iskola:

- jó iskola legyen, amely felkelti a tudás iránti vágyat és megtanít tanulni;
- tanítson meg a jól végzett munka örömére, az alkotás izgalmát sejtesse;
- valamennyi diákja számára lehetővé tegye annak a tudásnak a megszerzését, amelyre maximálisan képes.

Mindezeket úgy teszi, hogy közben a gyermeket hagyja gyermekként élni.

5. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Céljaink

- Tanulóink sokoldalú, nyitott, érdeklődő, rugalmas személyiségek legyenek.
- Igényes és megalapozott tudással bármely helyzetben érvényesülni tudjanak, rugalmasan alkalmazkodjanak változó környezetükhöz.
- Megfelelő önismerettel legyenek képesek közösségi tevékenységekre, csapatmunkára.
- A siker esélyével készüljenek fel életpályájukra.
- Alakuljon ki bennük a műveltség megszerzésének igénye.
- Törekedjenek reális önismeretre, önértékelésre, a kitartó munkához való helyes viszony kialakítására.
- Cselekvőképes, kreatív emberek legyenek.
- Magyarságukat vállalva, hagyományainkat tiszteletben tartó, szűkebb szülőföldjüket jól ismerő ifjakká váljanak.
- Legyenek érdeklődőek és toleránsak a különböző kultúrák iránt.
- A kulcskompetenciák fejlesztése.
- Alakuljon ki tanulóinkban európai azonosságtudat.
- Legyen sajátjuk a természet és környezet szeretete és védelme.
- Legyenek képesek testi-lelki egészségük gondozására, egészséges és kulturált életmód kialakítására.

Az iskolai alapcélok teljesülése szempontjából fontos kritérium, hogy a tanulók érezzék jól magukat az iskolában, hogy minden tanuló valamely területen sikert érjen el, minőségi teljesítményről adjon számot, képességeiknek megfelelő eredményt produkáljanak, felkészüljenek a továbbtanulásra, és egy testileg, lelkileg egészséges életre.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy céljainkat elérjük. Ezt szolgálják a nevelési program fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:
1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesülnek.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	- Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok ápolása. - Követelés. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása.	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája.	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk diákjai nyolcadik évfolyam végén:

- megfelelnek az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek,
- rendelkeznek olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljenek,
- ismerik a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- elképzeléssel rendelkeznek saját közelebbi és távolabbi jövőjüket és sorsukat illetően.

6. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELEDATOK

A tanulók személyiségének fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők közvetlen személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon a tanulói közösségek ráhatásán keresztül érvényesül.

Kiemelt feladataink

A kulcskompetenciák közül kiemelten foglalkozunk az alábbiak fejlesztésével: anyanyelvi, idegen nyelvi, szociális, állampolgári, önálló tanulást segítő, vállalkozói, kulturális.
A bizalom légkörének megteremtése, az intenzív személyi kapcsolatok kialakítása, figyelembe véve az adott életkori szakaszok jellegzetességeit.
A személyiség fejleszthető készségeinek, képességeinek mielőbbi felismerése és az Én erősítés tendenciájának beillesztése a pedagógiai folyamatba.
Elfogadó légkör megteremtése, amelyben szabadon nyilvánulhat meg a tanuló, nem zárva ki a fejlődéshez szükséges kritikát.
A foglalkozások szerkezetének, időtartamának kialakítása során annak biztosítása, hogy a gyermekek képesek legyenek elmélyülten, eredményesen tevékenykedni és létrehozni egy produktumot.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos fő tevékenységeink

- Erkölcsi,- érzelmi,- önismereti nevelés területén segítjük tanulóinkat a helyes életvezetési szokások kialakításában, a szülő és a gyermek közötti érzelmi-bizalmi kapcsolat erősítésében.

Ezeket a feladatokat osztályfőnöki órákon, a délutáni foglalkozásokon, tanulókkal történő beszélgetések során oktatási programban, vagy azon kívül valósítjuk meg:

- mentálhigiénés, egészségnevelési, környezetnevelési programok bevezetésével,
- önismereti, kommunikációs (konfliktuskezelési, relaxációs gyakorlatok, játékok) programokat vezetünk be a tanulók tanórai és tanórán kívüli tevékenységeinek részeként,
- általános prevenciós programokat alkalmazunk tanórai és/vagy tanórán kívüli szervezeti formákban.

A személyiség fejlődéséhez biztosítjuk:

- a tanulók számára a megfelelő tevékenységi kínálatot,
- a felnőtt és gyermek interakciós kapcsolatának lehetőségét.

A gyermek személyiségének kibontakoztatását az iskola nevelőtestülete a családokkal partneri viszonyban, együttműködve kívánja segíteni.

7. ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.
Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

a) a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
   - testnevelés órák;
   - játékos, egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon;
   - az iskolai sportkör foglalkozásai;
   - tömegsport foglalkozások;
   - úszásoktatás;

b) a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagai
c) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;

d) évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (témanap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;

e) az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
   - szakkörök;
   - minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő az ötödik-nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan;

f) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele
   - félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
   - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
  - a táplálkozás,
  - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
  - a családi és kortárskapcsolatok,
  - a környezet védelme,

- az aktív életmód, a sport,
- a személyes higiénia,
- az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
- a szexuális fejlődés

területén.

Egészségnevelési tartalmak

Évf.	Szaktárgyakban jelenik meg a NAT és kerettanterv alapján: (témakörök)	Egyéb fogl. témája (napközi, szakkör)	Osztályfőnöki órák témája
1.	Etika: - ön- és társismeret, értékek és normák (1-4. évf.) - emberi természet: test és lélek, egészség, betegség, fogyatékosság (5-8. évf.) - társas kapcsolatok: barátság, szeretet, tisztelet, segítő kapcsolat (5-8. évf.) - nemiség, szerelem: a házasság, család, otthonteremtés (5-8. évf.) Életvitel és gyakorlat közműveltségi terület: - a biztonságos otthon, az otthoni balesetek megelőzése, elsősegélynyújtás, egészséges életmód, táplálkozás, öltözködés, tisztálkodás, testmozgás (1-4. évf.) - a családi élet színtere a családi otthon, háztartási balesetek megelőzése, elsősegélynyújtás, betegápolás, egészséges életmód, táplálkozás, tisztálkodás, higiénia, betegségmegelőzés, szenvedélybetegség-megelőzés, fogyatékkal élők segítése (5-8. évf.) Ének: - helyes légzéstechnika, helyes testtartás Ember és természet közműveltségi terület: az iskola helyi tantervében foglaltak alapján (környezetismeret, természetismeret, biológia stb.) Testnevelés: az iskola helyi tantervében foglaltak alapján	napközi-ben egészségnevelés	(5. évf.): A tanulók felkészítése az egészségük megőrzésére: öltözködés, mozgás, étrend, napirend, alvásigény. A közlekedésben való biztonságos részvételre való felkészítés. A serdülőkorral együtt járó változások higiéniás kezelésére való felkészítés. /Felkészülés a kortárs-foglalkozásra/ (6. évf.): Környezettudatos magatartás alakítása. A szelektív hulladékgyűjtés fontossága. A környezet ismerete és szeretete. A fenntarthatóság fogalmának ismerete. Káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése (cigaretta, alkohol, játék, egyéb) /Felkészülés a kortárs-foglalkozásra/ (7. évf.): A barátság fogalmának értelmezése. Magunkról való tudás. Gondolati térkép. Személyi higiénia, káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése (drog) /Felkészülés a kortárs-foglalkozásra/ (8. évf.): A serdülőkorral együtt járó változások higiéniás kezelésére való felkészítés. A szerelem meghatározása vagy meghatározatlansága. (szexuális felvilágosítás) /Felkészülés a kortárs-foglalkozásra/
2.		napközi-ben egészségnevelés	
3.		napközi-ben egészségnevelés	
4.		napközi-ben egészségnevelés elsősegélynyújtó	
5.		napközi-ben egészségnevelés	
6.		elsősegélynyújtó szakkör:	
7.		napközi-ben egészségnevelés	
8.		napközi-ben egészségnevelés	

Meghívott középiskolás tanulók előadásai és felnőttek előadásai	7-8. évfolyam tanulóinak előadásai	5-6. évfolyam tanulóinak előadásai	3-4. évfolyam tanulóinak előadásai	**DÖK kortárs feladatok**
- kamaszkor, életkori sajátosságok - a média világa: tv, telefon, internet, facebook (veszélyek a világhálón - abúzus), - rendszeresség, tanulás – mozgás - pihenés – alvás egyensúlya - káros szenvedélyek		- serdülőkor, életkori sajátosságok, - napirend, helyes időbeosztás, rendszeres étkezés, alvás, mozgás	- napirend, - étkezés, - önállóság	**Szülői értekezletek témája**
Egészségnap, Sportnap (osztályfőnöki és reál munkaközösség) (Diákönkormányzat – kortárs csoportok)		Sportnap Projekt délután (alsós munkaközösség)	Sportnap Projekt délután (alsós munkaközösség)	**Egészségnap Sportnap Projekt nap**
Kirándulások, Túra klub, Erdei iskola, Táborok				
http://www.osztalyfonok.hu/files/ajanlas_az_osztalyfonoki_orak_helyi_tantervehez.pdf				

8. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések

	- savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	- égési sérülések - forrázás
testnevelés	- magasból esés

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (témanap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

Elsősegély-oktatási terv

Évf.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Testnevelés tantárgyon belül témakör	**110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról, valamint az 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről alapján:** - 1-4. évf.: szokásrendszer, a rendszeres testmozgás és egészségtudatosság kapcsolatrendszerei: elhízás, korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel, káros szenvedélyek, teljesítménynövelő szerek (testnevelő) - 5-8. évf.: relaxációs alapismeretek, stressz-kezelés, a feszültségek feloldása (testnevelő) - 5-8. évf.: biztonság, baleset-megelőzés és elsősegély-nyújtási alapismeretek (testnevelő) Az egészségkultúra elméleti háttere, a primer prevenció: szűrővizsgálatok (védőnő, iskolaorvos, fogorvos, gyógy-testnevelő, pszichológus)							
Egyéb foglalkozások témája (napközi, szakkör)	(4. évf.): Elsősegélynyújtó szakkör a napköziben, képzett kolléga szervezésében				(6. évf.): Elsősegélynyújtó szakkör a biológia tanár szervezésében			
Osztályfőnöki foglalkozások témája, felelősök	1-2. évfolyam: sérülések, orrvérzés, szálka, fogsérülések, segítséghívás (tanítók, védőnő, fogászati asszisztens) – testnevelés órák és napközi foglalkozások idejébe építve. 3-4. évfolyam: sérülések, vérzések, szálka, kullancs, félrenyelés, égési sérülés, csonttörés, segélykérés (tanítók, védőnő) – testnevelés órák és napközi foglalkozások idejébe építve.				5-8. évfolyam: sérülések, vérzések, szálka, kullancs, félrenyelés, égési sérülés, nap leégés kezelése, csonttörés, kötözés, stabil oldalfekvés, lélegzés ellenőrzése, pulzus ellenőrzése, (újraélesztés), segélykérés (osztályfőnökök, védőnő, testnevelők, Semmelweis Ignác Humán Szakképző Iskola)			
Sport-nap	Osztályszintű sportnapon balesetvédelmi ismeretek				Elsősegély-nyújtással és balesetvédelemmel kapcsolatos témákat feldolgozó állomások, akadályverseny, tesztlapok, tájékoztatók			

Túra klub programok és osztálykirándulások alkalmával baleset-megelőzési szempontok ismertetése. Táborok és erdei iskolák alkalmával elsősegély-nyújtási gyakorlatok beépítése a tábori programokba.	Osztálykirándulások alkalmával baleset-megelőzési szempontok ismertetése.	**Kirándulások** **Túra klub** **Erdei iskola**
Tűz és balesetvédelmi oktatás minden érintett tantárgyból a tanév elején. Megtartásuk időpontját az osztálynaplókban a tananyagnál jelöljük.		**Egyéb fontos programok**
- Tűz és- balesetvédelmi oktatás a nevelőtestület részére a tanév elején - Tűzriadó próba a tanulók számára ősszel		**Továbbá**

9. ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

A környezeti nevelés

Célja:
Segítse a tanulókat a környezettudatos, megfelelő ismeretekkel, készségekkel, kompetenciákkal – elsősorban természettudományi, műszaki – rendelkező és elhivatott állampolgárokká válni, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén. Felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni és közös tetteikben.

Fő nevelési feladataink

A tanulók természettudományos gondolkodásmódjának fejlesztése
Önmagukért és másokért, a környezetért érzett felelősségtudat kialakítása. A természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer (érzelmi, értelmi esztétikai és erkölcsi) megalapozása.
A kritikai gondolkodás, problémamegoldó képesség, kezdeményezőkészség fejlesztése.
A környezet ismeretével és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás kialakítása.

Fő tevékenységek

Az iskola külső és belső környezeti értékeinek megismerése, védelme.
A belső környezet alakítása:

- esztétikus, egészséges tantermek,
- dekorációknál a természetes anyagok előnybe részesítése,
- élő növények telepítése, gondozása a tantermekben, folyosókon,
- az iskola környezetének szépítése, parkosítása,
- környezetbarát anyagok felhasználása,
- tiszta, rendezett környezet biztosítása.

Természetes anyagokból készült játékok, díszítő elemek alkalmazása.
Energiatakarékossággal és újrahasznosítással kapcsolatos feladatok adása a tanulóknak, (papírgyűjtés, vízcsap elzárás, szelektív hulladék stb.)
Aktuális környezetvédelmi események megjelenítése különböző információhordozókon.
Környezetért felelős aktív kiscsoportok és tágabb közösségek kialakítása, működtetése
A Föld Napja, A fák és a madarak napja és a Környezetvédelmi világnap alkalmából rendezvények, programok szervezése.

A környezeti nevelés színterei

Tanórákon belül:
A környezettudatosság érvényesítése a műveltségi területeken, tantárgyakban.
Tanórákon kívül:

- napközis foglalkozások,
- az iskola szabadidős programjai,
- iskolai tehetséggondozó versenyek – vetélkedők (egyéni, csoportos),
- táborok, Erdei iskola
- külső helyszíni órák,
- tanulmányi kirándulások,
- környezetismereti séták,
- szakkörök,
- szelektív hulladékgyűjtés (elem, papír, stb.),
- a szülőket tájékoztatjuk az iskolában folyó környezeti nevelés tevékenységeiről, ösztönözzük, hogy részeseivé váljanak a célok megvalósításának. A szülőket meghívjuk közös kirándulásokra, rendezvényekre.

Környezeti nevelés tartalmak:

<table>
<tr><td>8.</td><td>7.</td><td>6.</td><td>5.</td><td>4.</td><td>3.</td><td>2.</td><td>1.</td><td>Évf.</td></tr>
<tr><td colspan="8">Ember és természet műveltségi terület:
- 1. évfolyam: Állatok és növények a ház körül (Évszakonkénti séta – Piaclátogatás)
- 2. évfolyam: Állatok és termesztett növények megfigyelése (Évszakonkénti séta – Piaclátogatás)
- 3. évfolyam: Kapcsolat az állatok és a növények között
- 4. évfolyam: Növény- és állatfajták jellemzői, természetvédelem (Látogatás a Természettudományi Múzeumba)
- Ének: környezetünk hangjai, évszakok, állatok, növények, népdalgyűjtés tájegységek szerint
1-4. évf: környezetismeret - helyi tanterv alapján
5-6. évf: természetismeret – helyi tanterv alapján
7-8. évf: földrajz, biológia, fizika, kémia – helyi tanterv alapján
1-7. évf: életvitel – helyi tanterv alapján
4-8. évf: angol nyelv – helyi tanterv alapján
1-8. évf: rajz és vizuális kultúra – helyi tanterv alapján</td><td>Szaktárgyakban jelenik meg a NAT és kerettanterv alapján: (témakörök)</td></tr>
<tr><td colspan="3">napközi foglalkozások
fafaragó, rajz, kézműves szakkör
fizika-tudományos szakkör
elsősegély-nyújtó szakkör
tömegsport</td><td colspan="2">Délutáni foglalkozásokon: erdei séták</td><td colspan="2">Délutáni foglalkozásokon: délutáni séta</td><td>Egyéb fogl. témája (napközi, szakkör)</td></tr>
<tr><td colspan="8">5. évf: az ember a természet része / kirándulunk / védett állatok, növények / a tűz elleni védelem / környezetünk tisztasága, környezetvédelem / = összesen 3 óra
6. évf: a fák, az erdő szerepe / a víz- és talajszennyezés / lárma és csend / = összesen 3 óra
7. évf: a környezetvédelem fontossága (globális értelemben is) / légszennyezés, sugárszennyezés / a zaj megrontja életünket = 3 óra
8. évf: hazánk természeti kincseinek ismerete, a természet, a műemlékek védelme közös erkölcsi és anyagi érdekünk / az ember civilizációs betegségei / környezetvédelme, az emberi fogyasztás és környezet/ = 3 óra</td><td>Osztályfőnöki órák témája</td></tr>
</table>

8. évf: Aktív részvétel a természettudományos témanap szervezésében.	7. évf: Környezettudatos magatartás. Környezetszennyezés. Energiatakarékosság.	6. évf: Környezettudatos magatartás alakítása. A szelektív hulladékgyűjtés fontossága. A környezet ismerete és szeretete.	5. évf: Háztartási ismeretek. Közvetlen környezetünk tisztántartása és védelme. Személyi és környezeti higiénia.	**DÖK kortárs feladatok**
Tájékoztatás az osztályfőnöki órák tartalmáról, és: - szobánk tisztántartása, - asztalunk rendbetartása, - tiszta környezet a tanuláshoz, - a tornafelszerelés tartalma, cseréje		Tájékoztatás a környezeti nevelés tartalmáról, illetve: - szobánk tisztántartása, - asztalunk rendbetartása, - tiszta környezet a tanuláshoz, - a tornafelszerelés tartalma, cseréje		**Szülői értekezletek témája**
Egészségnap, Sportnap (osztályfőnöki és reál munkaközösség) (Diákönkormányzat – kortárs csoportok) Természettudományos Projekt nap (fizika és kémia szakos tanárok) Föld Napja, Kézmosás Világnapja, Fogászati Hét, Víz Napja, papírgyűjtés, Egy Nap az Iskoláért		Sportnap, Projekt délután Föld Napja, Madarak fák napja, akadályversenyek, Szelektív hulladékgyűjtés	Sportnap Projekt délután Egészséges uzsonna készítése Szelektív hulladékgyűjtés	**Egészségnap Sportnap Projekt nap**
Kirándulások, Túra klub, Erdei iskola, Táborok **Erdei iskola esetenként szerveződik, célja a tanórai ismeretanyag feleleventése játékos foglalkozásokon a növények, állatok természetes élőhelyén.**				
http://www.osztalyfonok.hu/files/ajanlas_az_osztalyfonoki_orak_helyi_tantervehez.pdf **Osztályfőnöki órák témaforrása: a Gulner iskola felsős osztályfőnöki tanmenetei alapján**				

10. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A kulcskompetenciák közül elsősorban a szociális, állampolgári kompetencia fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt.
Cél: elvi törekvés az ismeretszerzésre, a másság elfogadására, a jogszerű magatartásra, a közösség növekvő érdekeinek elfogadására.
Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű fejlesztése.

- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
- Az önkormányzás képességének kialakítása, fejlesztése a diákönkormányzat működtetésével.
- A közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása, a tanulói közösségekre jellemző, az összetartozást erősítő viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek kialakítása, ápolása.

A feladatok megvalósítása érdekében:

- a kezdeti időktől tájékozódunk tanítványaik családi körülményeiről, képességeiről, szociális érettségéről,
- igyekszünk megismerni a tanulók belső mozgatórugóit, motívumait, ugyanakkor a közösséggel való kölcsönhatásban tanulmányozzuk, értékeljük őket,
- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel,
- az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció normáinak és helyes formáinak kialakítására törekszünk,
- a törvényesség, az állampolgári jogok tiszteletben tartására, demokratikus magatartásformák kialakítására neveljük tanulóinkat, jogkövető magatartás kialakítására törekszünk,
- az életkornak megfelelő feladatok (felelősi tevékenységek, megbízatások) adásával fejlesztjük a tanulók életkorral változó közösségi magatartását,
- a diákönkormányzat folyamatos működtetésével, annak támogatásával szervezzük az iskolai közösségi életet:
    - a diákönkormányzat parlamentáris jellegű működtetésének segítségével biztosítjuk a diákok érdekeinek képviseletét,
    - megismertetjük a tanulókkal a velük szemben támasztott követelményeket, kihasználva a kortársképzésben résztvevő tanulók aktív segítségét is,
    - olyan programok kidolgozására és megvalósítására törekszünk, amely arra ösztönzi a közösségeket, családokat, az egyéneket, hogy biztonságos környezetet teremtsenek.

Hazaszeretetre - Hazafiságra nevelés tartalmi elemei:

Évf.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Szaktárgyakban jelenik meg a NAT és kerettanterv alapján: (témakörök)	**Ember és társadalom műveltségi terület**: - Erkölcstan: néphagyományhoz kötődő ünnepeink, - Magyar nyelv és irodalom: A magyar történelem nagy eseményei, nemzeti ünnepeink, a magyar nemzet jelképei, nemzeti emlékhelyei **Művészetek:** - Rajz: néprajz, szimbólumaink - Technika: évszakoknak megfelelő hagyományok, néprajzi szokások - Ének: néprajzi szokások, népdalaink, népzene **Ember és természet műveltségi terület:** - Környezetismeret: hazánk, Magyarország, jeles ünnepeink **Testnevelés és sport műveltségi terület:** - Testnevelés: a népi gyermekjátékok, a magyar néptánc alapjai			**Ének:** - Márciusi, októberi dalok (frontális, csoportos, egyéni) - Népdalok szövegének értelmezése, bujdosó, katonadalok stb. - Népdalgyűjtés fontossága - Népi hagyományok, jeles napok (vetítés) **Rajz:** - Magyar népművészet 5-8. évf. 2 óra (vetítés, rajzolás, park- és múzeumlátogatás) - Honfoglalók művészete 6. évf. 2 óra **Hon- és népismeret:** - Az én világom, kerületünk, városunk 3 óra (internetes forrásfeldolgozás, virtuális múzeumlátogatás) - Találkozás a múlttal, Népi építészet és mesterségek 5 óra (ld. lentebb) - Gazdálkodás, a hétköznapok rendje 6 óra - Népi és vallási ünnepek, jeles napok 6 óra (forrásfeldolgozás, videofilmek, rajzok, kiselőadások) **Történelem:** helyi tanterv szerinti tartalommal **Magyar nyelv és irodalom:** helyi tanterv szerinti tartalommal		
Egyéb fogl. témája (napközi, szakkör)	délutáni foglalkozáson: mesekuckó	délutáni foglalkozáson: mesekuckó	délutáni foglalkozások: kézműves foglalkozás, mozgásos közösségépítő foglalkozások	délutáni foglalkozáson: kézműves foglalkozások				

5. évfolyam: Család, Nemzeti ünnepek, Nemzeti kultúra (3 óra) 6. évfolyam: Jeles történelmi személyiségek, Tudósok, feltalálók, Híres sportolóink (3 óra) 7. évfolyam: Szűkebb, tágabb környezetünk, Kulturális örökségünk, Nemzeti ünnepeink (3 óra) 8. évfolyam: Hazaszeretet, Állampolgári kötelezettségeink, Nemzetközi kapcsolataink, Az emberiség értékei (3 óra)		**Osztályfőnöki órák témája**
Nemzeti ünnepeink: - Aradi vértanuk - Október 23. - Március 15-ei ünnep	Nemzeti ünnepeink: - Aradi vértanuk - Október 23. - Március 15-ei ünnep	**Programok**
Kirándulások, Túra klub, Erdei iskola, Táborok		
http://www.osztalyfonok.hu/files/ajanlas_az_osztalyfonoki_orak_helyi_tantervehez.pdf		

Hazaszeretetre nevelés **Felső Tagozat / Helyi tanterv szerinti tartalmak / Magyar – Történelem**	**Évf.**

Történelem 5. évfolyam - 3 óra A lakóhelyhez, a nemzethez való tartozás élményének személyes megélése. Eredettörténetek, közös szokások és mondák, melyek erősítik a nemzeti öntudat kialakítását. Honfoglalás, államalapítás. Történelem 6. évfolyam 4 óra -A törökellenes harcok máig ható példája. Az összefogás jelentősége, hiányának katasztrófája. A történelmi személyiség szerepének, jelentőségének felismerése. Rákóczi szabadságharc, a reformkor, a forradalom és a szabadságharc tanításának során hazafiságra nevelés. A korszak nagy történelmi személyiségei példamutató életének és munkásságának megismerése és értékelése. Történelem 7. évfolyam 4 óra Az emberi élet értékének felismerése, a háború pusztításainak elutasítása, a hősi halottak emlékének ápolása. A nemzeti önvédelem és az önfeladás közötti különbség azonosítása. A trianoni békediktátum. A határon túli magyarság sorsa a két világháború között. Történelem 8. évfolyam A zsarnokság ellen föllázadt emberek, közösségek bátorsága, hősiessége. Az 1956-os események nyomon követése több szálon. Állampolgári jogok és kötelességek. Magyar nyelv és irodalom 5. évfolyam 5 óra Népművészet, népköltészet: mese, dal. A tájhoz, szülőföldhöz való kötődés érzelmi igényének kialakítása. A lakóhely irodalmi emlékeinek feltárása. Magyar nyelv és irodalom 6. évfolyam 5 óra -Népművészet, népköltészet: monda, rege, legenda, ballada. Hősies magatartásformák megjelenése irodalmi alkotásokban. Alapvető erkölcsi értékekkel azonosulás. Gárdonyi Géza: Egri csillagok Magyar nyelv és irodalom 7. évfolyam 5 óra A reformkor kiemelkedő íróinak-költőinek példamutató cselekedetei, történelmi szerepe. Nemzeti ódáink. Kölcsey Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat A múlt értékes törekvéseinek megbecsülése. Jókai Mór: A kőszívű ember fiai Magyar nyelv és irodalom 8. évfolyam 5 óra A zsarnokság elleni küzdelem bemutatása. Egyéni és nemzeti küzdelmek. Radnóti Miklós: Nem tudhatom A határon túli magyarság élete kortárs írók-költők műveinek tükrében. Tamási Áron: Ábel a rengetegben	**Szaktárgyakban jelenik meg a NAT és kerettanterv alapján: (témakörök)**

Nemzeti ünnepeink: - Aradi vértanuk - Október 23. - Március 15-ei ünnep		**Programok**
Kirándulások, Túra klub, Erdei iskola, Táborok		
http://www.osztalyfonok.hu/files/ajanlas_az_osztalyfonoki_orak_helyi_tantervehez.pdf		

11. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

a) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.

b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.

c) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Kiemelt tevékenységek, szervezeti formák

A tanulási kudarcok csökkentését, a további tanulói életút sikerességét elsősorban az egyéni haladási ütemet lehetővé tevő differenciált oktatásszervezés, a projektoktatás, a kooperatív tanítási-tanulási technikák alkalmazása biztosítja.

A kompetenciák fejlesztését a képzés keretében beillesztjük a tanórai tevékenységekbe, vagyis ezek fejlesztése pedagógiailag tervszerűen megkonstruált projektek elvégeztetése útján történhet, valósulhat meg. Tevékenységközpontúságra építünk, mert passzív tevékenység keretében a kompetenciák nem fejlődnek.

A képességfejlesztés célja: esélyt adni arra, hogy tanulóink saját ütemükben teljesítsék a helyi tantervben leírt követelményeket, s a 6. év végére a fejlesztési területeken is megfeleljenek az

elvárásoknak, illetve a gyorsabban haladók mélyebb tudás birtokába kerüljenek. Célunk továbbá a tanuláshoz szükséges motiváció megteremtése, a munkavégzésre való szocializálás, a tanuláshoz szükséges bemeneti kompetenciák elsajátításával, a tanulók élettervezésének elősegítése, sikerélményhez juttatása a tanulásban.

Szorgalmazzuk, hogy azok a kulcskompetenciák kapjanak kiemelt szerepet, amelyeknek fejlesztése, megerősítése a tudás alapú, az emberi kapcsolatok humanitására épülő társadalomban elengedhetetlen.

A kulcskompetenciák alábbi képességcsoportjainak fejlesztését preferáljuk:

- kommunikációs képességek,
- olvasás,
- információkezelés,
- döntés,
- szabálykövetés,
- lényeglátás,
- problémamegoldás,
- alkotás,
- kritikai hozzáállás,
- kooperáció,
- szolidaritás.

A tanulási folyamatba bevont értékek (tudomány, művészet, hagyomány, természet, vitális értékek, stb.) közvetítése mellett az értékek átörökítésére, megőrzésére, az értékek védelmére, valamint az értékválasztásra is felkészítjük, illetve orientáljuk a tanulókat.

Fontos feladat, hogy oktatásunk legyen képes kielégíteni az általános iskolai tanulók kíváncsiságát, érdeklődését, játék- és mozgásszükségletét, alkotókedvét.

Tanulás-centrikus, kooperativitáson alapuló pedagógiai észjárást szorgalmazunk, amely feltétele a különböző képességű, tanulási tempójú tanulók differenciált fejlesztésének, valamint a projektmódszer alkalmazásának.

Tehetséggondozás

A **tehetséggondozás** elsősorban az idegen nyelvi, matematikai, természettudományi, műszaki, művészeti, digitális kompetenciákhoz tartozó képességek kibontakoztatásának segítésére az alábbi feladatokat, tevékenységeket vállalja az iskola nevelőtestülete:

- egyéni képességekhez igazodó tanulás megszervezése,
- az egyéni képességek minél korábbi feltárása, kibontakozási lehetőségeinek biztosítása érdekében alsó tagozatban hangsúlyt fordítunk a mozgáskultúra fejlesztésére – a testnevelés tantárgyon belül tánc-mozgáskultúra óra bevezetésével,
- tehetséggondozó tanórán kívüli foglalkozások
  - szakkörök
  - versenyek, vetélkedők, bemutatók

A foglalkozásokat a diákok és a szülők igénye szerint a szakmai munkaközösségek szervezik, annak figyelembe vételével, hogy minden korosztály megtalálja az érdeklődésének megfelelő

lehetőségeket. Tanfolyamokat szervezhetnek a nevelőtestület arra vállalkozó tagjai, de akár külső személyek is.

Felzárkóztatás

Célunk, hogy a bármilyen okból hátrányos helyzetű gyermekek is teljesíteni tudják a tantervben előírt követelményeket. Képességeik, készségeik fejlesztésével megfelelő alapot kapjanak a továbbtanuláshoz.

Tanórán:

- differenciált egyéni foglalkozásokkal,
- kooperatív módszerek alkalmazásával,
- részképesség-zavarokkal küzdő gyerekek egyénre szabott, személyre szóló képességfejlesztése fejlesztő foglalkozásokon.

Tanórán kívül:

- a tananyag egyénre szabott módon való begyakorlása, hiányok pótlása korrepetálásokon,
- beszédzavarok csökkentése, megszüntetése logopédiai foglalkozásokon.

A tanulás helyszínei

- A felső tagozatosok oktatása a tantárgy jellegének és eszközigényének megfelelően kialakított tantermekben, folyik.
- A testnevelés oktatása a tornateremben, az iskola udvarán lévő sportudvaron valósul meg.
- Az oktató-nevelőmunkát segítik a környezetünkben működő kerületi Szabó Ervin Könyvtár, Meteorológiai Intézet, Rózsa Művelődési Ház, Dohnányi Ernő Zeneiskola.

A tanulás külső színterei:

- kerületi Bókay Uszoda,
- kerületi főkönyvtár,
- honismereti, turisztikai táborok, Erdei iskola
- kirándulási helyek,
- múzeumok, színházak,
- hazai és külföldi tanulmányutak,
- a Lázár Ervin Program keretében megvalósuló előadások helyszínei.

Módszerek a tanítási órákon, és az órán kívül

- közlés, ismeretátadás, magyarázat,
- demonstrációs kísérletek,
- képek, ábrák, kísérletek elemzése,
- szakirodalom, tanulás – szemelvényelemzés,

- kutatás, tanulói kísérletezés,
- kiscsoportos foglalkozások, tréningek,
- a számítástechnika felhasználása az oktatásban (e-tanulás),
- videotechnika felhasználása,
- múzeumi, könyvtári órák,
- tanulmányi kirándulások, külső helyszíni órák, terepgyakorlatok,
- kooperatív tanulási módszerek,
- projektorientált oktatási formák

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:

a) Hagyományőrző tevékenységek
b) Diákönkormányzat
c) Diákétkeztetés
d) Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások
e) Iskolai sportkör. Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
f) Szakkörök. A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését – az igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.
g) Versenyek, vetélkedők, bemutatók. A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.
h) Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok). Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. Iskolánkban évente ismétlődnek azok a téma napok, amelyek a katasztrófavédelemmel, az egészségvédelemmel, az elsősegélynyújtással, a természet- és környezetvédelemmel, illetve a honismerettel kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel. A hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozandó ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az iskolai éves munkatervben határozzák meg.
i) Tanulmányi kirándulások. Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára tanulmányi kirándulásokat

szerveznek a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából.

Alsó tagozat:

1. évfolyam		
Úti cél:	**Kerületünk nevezetességei**	
Tanulmányi cél:	A kerület nevezetességeinek valamint a helyi közlekedési útvonalaknak és közlekedési eszközöknek a megismerése	
Tanulmányi feladatok:		**Kapcsolódási pontok:**
- Előzetes /előkészítő tanulói feladatok: beszélgetés, a kerület megismerése képekben és térképen, a környezeti elemek (út, utca, tér, park, körforgalom, közlekedési eszközök stb.) főbb jellemzőinek megismerése - Kirándulás alatti feladatok: a közlekedési eszközök beazonosítása, a legfőbb útvonalak, terek, parkok megnevezése, az iskola és a lakóhely közötti alternatív útvonalak elsajátítása - Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok: rajzos élménybeszámoló		Ember és természet, technika- és életvitel: közlekedési eszközök, lakóhelyem és környezete
Tanulói munka terméke:	Kiállítás a készült rajzokból	

2. évfolyam		
Úti cél (fővárosi):	**Gyermekvasút - Hűvösvölgy**	
Úti cél (távolabbi):	**Gyöngyös: Mátra Múzeum, Ócsa Tájház, Sukorói Arborétum** **Egyéb osztályprogramként választható:** *Közlekedési Múzeum, Kispest: öko-játszótér*	
Tanulmányi cél:	Élőhelyek megismerése (erdő, vízpart). Emlősök és madarak jellegzetességeinek megfigyelése. Régi foglalkozások (vadász, halász).	
Tanulmányi feladatok:		**Kapcsolódási pontok:**
- Előzetes /előkészítő tanulói feladatok: gyűjtőmunka, beszélgetés és feladatlap kiosztása megfigyelési szempontokkal. - Kirándulás alatti feladatok: jegyzetek készítése, rajzok, fotók - Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok: feladatlap kitöltése, illetve tabló összeállítása		Ember és természet: Emlősök, madarak jellegzetességeinek megfigyelése. Művészetek: Rajzok készítése. Anyanyelv és irodalom: Rövid szóbeli és írásbeli beszámoló.
Tanulói munka terméke:	Tabló	

3. évfolyam	
Úti cél:	**Normafa, Erzsébet-kilátó (János-hegy)**
Úti cél (távolabbi):	**Budakeszi Vadaspark**

	Egyéb osztályprogramként választhatók: *Veresegyházi Medvefarm, Erdei Vasút (Királyrét), Zebegény (Hajózási Múzeum), Halászbástya, Mátyás templom*	
Tanulmányi cél:	A hely nevezetességeinek, természeti értékeinek, népi kultúrájának megismerése, környezet- és természetvédelemre nevelés	
Tanulmányi feladatok:		**Kapcsolódási pontok:**
Előzetes /előkészítő tanulói feladatok: Gyűjtőmunka: egyéni, páros, csoportos; beszámoló a gyűjtőmunkáról, megfigyelési szempontok adása a kirándulásra. Kirándulás alatti feladatok: jegyzetelés, a megfigyelési szempontok alapján, a látottak megbeszélése, csoportokban, rajzok, képek készítése Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok: szóbeli egyéni beszámolók, csoportmunkában a látottak feldolgozása		Ember és természet: Kapcsolat a növények és állatok között a természetben, az állatok évszakonkénti viselkedése Anyanyelv és irodalom: Versek, elbeszélések, mesék az erdőről, állatokról Vizuális nevelés: Erdő: élményábrázolás
Tanulói munka terméke:	Tabló vagy kirándulási emlékkönyv készítése	

4. évfolyam		
Úti cél (fővárosi):	**Margitsziget**	
Úti cél (távolabbi):	**Szentendre Skanzen**	
Tanulmányi cél:	A főváros nevezetességeinek, természeti értékeinek, építészetének megismerése. Környezet- és természetvédelem	
Tanulmányi feladatok:		**Kapcsolódási pontok:**
Előzetes /előkészítő tanulói feladatok: gyűjtőmunka: egyéni, páros, csoportos beszámoló a gyűjtőmunkáról, megfigyelési szempontok a kirándulásról. Kirándulás alatti feladatok: jegyzetelés megfigyelési szempontok alapján, megbeszélés csoportokban, képek, rajzok készítése. Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok: szóbeli egyéni beszámolók csoportmunkában, a látottak alapján.		Ember és társadalom: Fővárosunk, lakóhelyünk Anyanyelv és irodalom: Történelmi nevezetességeink, verek, elbeszélés, ismeretterjesztő szövegek Vizuális nevelés: Képalkotás élmény alapján
Tanulói munka terméke:	Tabló vagy kirándulási emlékkönyv	

Felső tagozat

5. évfolyam	
Úti cél:	**Aquincumi Múzeum** **Egyéb osztályprogramként választhatók:** Várnegyed és Magyarság Háza, *Művészetek Palotája, Láthatatlan kiállítás*

Tanulmányi cél:	Múzeumpedagógiai foglakozás tárlatvezetéssel (Közösségfejlesztés. Viselkedéskultúra: múzeumlátogatás alapvető szabályai.)

Tanulmányi feladatok:	**Kapcsolódási pontok:**
Előzetes /előkészítő tanulói feladatok: - Az osztályfőnöki, honismeret, történelem, magyar, rajz órákon összehangolt tanári útmutatás segítségével történő felkészülés. - A múzeum honlapjának megismerése. Kirándulás alatti feladatok: - Interaktív foglalkozáson való közreműködés. Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok: - Ajánlás a többi évfolyam számára, - plakátkészítés.5.-es portfolió készítése.	Történelmi és művészettörténeti ismeretek. (történelem, magyar, rajz tantárgyak.) Magyarországi emlékek, honismeret.

Tanulói munka terméke:	Bemutató, kiállítás az osztály, illetve az iskola számára.

6. évfolyam - fővárosi program	
Úti cél (fővárosi):	**Városliget: Vajdahunyad vár, Fővárosi Állat- és Növénykert** **Egyéb osztályprogramként választhatók:** Budai Vár**,** *Hadtörténeti Múzeum,* Várkert Bazár, Sziklakápolna, *Csodák Palotája, Repülőtéri Skanzen*
Tanulmányi cél:	A millenniumi történelmi emlékhelyek megtekintése, tanulmányi séta a Vajdahunyad várban, az Állatkertben
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	A középkori magyar történelem nagy alakjai, építészeti emlékei, hazai és egzotikus állatok Budapesten

Tanulmányi feladatok:	**Kapcsolódási pontok:**
- Előzetes /előkészítő tanulói feladatok: kiselőadási témák jeles történelmi személyekről, építészeti stílusokról, épületekről. - Kirándulás alatti feladatok: jegyzetek, fényképek, videofelvételek készítése a megtekintettekről - Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok: beszámoló kiselőadások, prezentációk megtartása, tablókészítés, videók megtekintése	Történelem: Az Árpád-kor alakjai és emlékei Magyar: Mondák a Hunyadiak koráról Rajz: neoromán, neogót építészeti emlékek Természetismeret: Egzotikus állatok Testnevelés: sorverseny a Városligeti nagyréten

Tanulói munka terméke:	Tablók, fotók, prezentációk, videó fájlok

6. évfolyam – fővároson kívüli program	
Úti cél (távolabbi):	**Visegrád**
Tanulmányi cél:	A középkori magyar történelmi és művészeti emlékek

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	A kor építészeti, művészeti és történelmi helyben található emlékeinek felfedezése, megismerése, információk feldolgozása.

Tanulmányi feladatok:	**Kapcsolódási pontok:**
Előzetes /előkészítő tanulói feladatok: - I. Károly és Hunyadi Mátyás uralkodásának kora Kirándulás alatti feladatok: - Kiselőadások megtartása, rajzok, fényképek készítése Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok: - Tablók, prezentációk készítése	Történelem: Az Anjou-k és a Hunyadiak kora; Természetismeret: A Dunakanyar természetrajza Magyar: reneszánsz irodalom Mondák a Hunyadiak koráról Rajz: reneszánsz építészet, szobrászat; Testnevelés: gyalogtúrázás

Tanulói munka terméke:	Tablók, rajzok, prezentációk, fényképek

7. évfolyam	
Úti cél (fővárosi):	**Hősök tere-Andrássy út-Városliget** **Egyéb osztályprogramként választhatók:** *Országház*
Úti cél (távolabbi):	**Székesfehérvár, Pákozd**
Tanulmányi cél:	Székesfehérváron az államalapítás, a pákozdi emlékparkban a magyar történelem kiemelkedő, stratégiailag fontos csatáinak körülményeit és hadvezéreit bemutató kiállítások megtekintése (szabadságharc, II. világháború).
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	hazaszeretetre nevelés, magyarságtudat erősítése, közösségépítés

Tanulmányi feladatok:	**Kapcsolódási pontok:**
- Előzetes /előkészítő tanulói feladatok: útvonaltervezés, tanulói kutatómunka a szabadságharc csatáiról, a legitim koronázás kellékeiről - Kirándulás alatti feladatok: feladatlap, megfigyelési szempontok, fotózás, jegyzetkészítés - Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok: élménybeszámoló, tablókészítés	földrajz - térképismeret történelem – forradalom és szabadságharc magyar irodalom – A kőszívű ember fiai kommunikáció informatika

Tanulói munka terméke:	Úti beszámolók, emlékalbum

8. évfolyam	
Úti cél (fővárosi):	**Gellérthegy, Citadella és a Szabadság szobor**

	Egyéb osztályprogramként választhatók: *Terror Háza, Kisfogház, Láthatatlan Kiállítás*	
Úti cél (távolabbi):	**Szeged-Ópusztaszer**	
Tanulmányi cél:	**Szeged:** A város történelmi nevezetességeinek megtekintése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	Aradi Vértanúk, Széchenyi István, Építészet, Földrajz (Folyók világa), Közösségépítési, Hon-és népismeret, Városismeret	
Tanulmányi feladatok:		**Kapcsolódási pontok:**
Előzetes /előkészítő tanulói feladatok: kutatómunka, felkészülés kiselőadások megtartására Kirándulás alatti feladatok: helyszíni kiselőadások Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok: iskolai honlapra képi és írásos beszámoló készítése, tabló készítése		történelem: 1848-49-es forradalom és szabadságharc, földrajz: várostípusok, Tisza-szabályozás, az Alföld mezőgazdasága, hungarikumok irodalom: Petőfi: A Tisza, Juhász Gyula munkássága
Tanulói munka terméke:	tabló, honlapra beszámoló	

j) Osztálykirándulások. Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára osztálykirándulást szervezhetnek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

k) Erdei iskolák, táborozások. A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünidőkben szervezett táborozások. Az erdei iskolai foglalkozásokon és a táborozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

l) Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás. Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az

e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

m) Szabadidős foglalkozások. A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
n) Iskolai könyvtár. A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.
o) Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata. A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.
p) Hit- és erkölcstan oktatás. Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és erkölcstan oktatást szervezhetnek. A hit- és erkölcstan oktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

A külső helyszínekre utazás esetén fontos szempont a tanulók biztonsága.
Csak megfelelő műszaki állapotú járművekkel és tanári felügyelettel szállítjuk iskolánk tanulóit. Esetleges baleset vagy sérülés esetén az utas listában rögzített elérhetőségen a szülőket haladéktalanul értesítjük.

12. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI

1. A pedagógus felelősséggel és önállóan a tanulók nevelése érdekében végzi munkáját. Munkaköri kötelezettségeit és annak kereteit az érvényben lévő köznevelési szabályozók, az iskolai munkaterv, a nevelőtestület határozatai, továbbá az intézményvezető útmutatásai határozzák meg.
Nevelő-oktató munkáját a Pedagógiai programban megfogalmazott egységes elvek alapján, az annak megfelelő módszerek megválasztásával végzi.
2. A pedagógus alaptevékenysége azokat a tanórai és tanórán kívüli teendőket foglalja magába, amelyek az intézmény rendeltetése szerint nevelő-oktató munkából az egyes munkaköröknek (tanító, tanár) megfelelően minden nevelőre kötelezően vonatkoznak.
3. Közreműködik az iskolaközösség alakításában és fejlesztésében.
Alkotó módon részt vállal:
- a nevelőtestület újszerű törekvéseiből,
- a közös vállalások teljesítéséből,
- az ünnepélyek és megemlékezések rendezéséből,
- az iskola hagyományainak ápolásából,
- tanulók folyamatos felzárkóztatásából,
- a tehetséggondozást szolgáló feladatokból,
- pályaválasztási feladatokból,
- a gyermekvédelmi tevékenységből,
- a tanulók egész napos foglalkoztatásának tervezéséből, szervezéséből, irányításából,
- a diákönkormányzat alakításából,
- az iskolai élet demokratizmusának fejlesztéséből.

4. Tanítási (foglalkozási) órán minőségi munkát végez (felkészülés, szervezés, ellenőrzés, értékelés).
5. A nevelő-oktató munkával összefüggő megbeszéléseken, értekezleteken, munkaközösségi munkában aktívan részt vesz, támogató attitűdöt gyakorol.
6. Folyamatosan képezi önmagát, részt vesz továbbképzéseken.
7. A feladatköréhez tartozó és számára kijelölt adminisztratív és szervezési feladatokat gondosan elvégzi.
8. Nevelő-oktató munkáját tervszerűen végzi, tanmenet alapján dolgozik. A tanmenetet az intézményvezető által meghatározott időpontban a munkaközösség-vezető véleményével, az intézményvezetőnek jóváhagyásra bemutatja. Ha az alapdokumentumok nem változnak, a bevált tanmenetet – folyamatos kiegészítéssel – több éven át használhatja.
Saját tanmenettel minden pedagógusnak rendelkeznie kell, melyet ellenőrzéskor kérésre be kell mutatni.
9. A témazáró dolgozatok, mérések megíratását egy héttel előre jelzi a tanulóknak és bejegyzi a KRÉTA naplóba. Az írásbeli dolgozatokat, felmérő és témazáró feladatokat legkésőbb 5 napon belül kijavítja, eredményüket a KRÉTA naplóban az eredményhirdetés napján rögzíti. A feleletek értékelése a tanulók felé azonnal, a KRÉTA naplóba való bejegyzése a felelet napján megtörténik. A házi feladatokat a tanulókkal egyeztetett időpontban ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli. Az alsó tagozaton az írásgyakorlatokat a következő órára javítja.

10. Részt vesz az iskola szülői értekezletein, fogadóórát tart.

A pedagógus kötelezettségei

1. Az oktatói tevékenység során az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetíti.
2. Nevelő és oktató tevékenysége során figyelembe veszi a tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociális helyzetét, fejlettségét, fogyatékosságát, segíti a tanuló képességének, tehetségének kibontakozását, illetve a bármilyen okból hátrányos helyzetben lévő gyermek felzárkóztatását a tanulótársaihoz.
3. A tanulók részére az egészségügyi és a testi épség megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, és ezek elsajátításáról meggyőződik. A hiányzó tanulók esetében gondoskodik ezek pótlásáról.
4. Ha a tanuló balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, megteszi a szükséges intézkedéseket.
5. Közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
6. Tiszteletben tartja a tanulók jogait, emberi méltóságát. Gondoskodik erkölcsi védelmükről, személyi fejlődésükről.
7. A tanulók, a szülők személyiségjogait érintő információkat megőrzi, egyéb esetben a közalkalmazotti törvényben foglaltak szerint jár el. Az iskola belső ügyeire vonatkozó információkat nem szolgáltatja ki.
8. A tanuló életkorának, fejlettségének figyelembevételével sajátíttatja el a közösségi együttműködés szabályait, s törekszik annak betartatására.
9. A gyermekek részére az etikus viselkedéshez szükséges ismereteket átadja, és ezek elsajátításáról meggyőződik.
10. Rendszeresen tájékoztatja a tanulókat és szülőket az őket érintő kérdésekről, s szükség esetén a tanulók jogainak, vagy fejlődésének érdekében megteendő intézkedésekről.
11. A szülő és a tanuló javaslataira érdemi választ ad.
12. Törvényi előírások szerint továbbképzésben vesz részt.
13. Részt vesz a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók komplex korai jelző- és támogató rendszerének keretében elvégzendő feladatok ellátásában az intézményvezetés/szakmai munkaközösség által meghatározottak szerint.

A tanító, szaktanár feladatai:

1. Az általa tanított tantárgyra tematikus, éves tanmenetet készít, az új tankönyvek alapján, illetve a követelményeket figyelembe véve.
2. A tanítási órákra felkészül, az írásbeliség a kezdő nevelőknél kötelező.
3. Adminisztratív feladatait pontosan vezeti (napló, tájékoztató füzet).
4. Az általa átvett eszközöket megőrzi, hiány esetén anyagi felelősséggel tartozik.
5. A tanulók számára a témazáró dolgozatot a pedagógiai programnak megfelelően előre jelzi.
6. A tantermek, a felelősségére bízott szertárak rendjéért, biztonságáért felelősséggel tartozik

7. A tanulók füzetét számonkérés alkalmával láttamozza és jelzi az esetleges hiányokat. Félévenként minden füzetet ellenőriz (a helyesírás javítása minden tárgyból kötelező).
8. A házi feladatot közösen javítja a tanulókkal és értékeli.
9. Ügyeletet, helyettesítést vállal és megbízott feladatát ellátja.
10. Személyi adataiban történt változást (név, lakcím, szabadság idején a tartózkodási helyét) a titkárságnak jelenti.
11. Távolmaradását előzetesen (megelőző nap délután vagy adott napon reggel 7^{30}ig) jelentenie kell az intézmény vezetésének, hogy feladatának ellátásáról helyettesítővel gondoskodni lehessen. A hiányzó pedagógus köteles a várhatóan egy hetet meghaladó hiányzásának kezdetekor tanmeneteit az intézményvezető-helyetteshez eljuttatni, hogy akadályoztatása esetén a helyettesítő tanár biztosíthassa a tanulók számára a tanmenet szerinti előrehaladást.
12. Az iskolai rendezvényeken a részvétel kötelező.
13. A tanítási időn kívül a tanév programjának megfelelően szakmai tanácskozáson, értekezleteken részt vesz.
14. Kötelezettségek be nem tartása esetén fegyelmi eljárás kezdeményezhető.
15. Oktató-nevelő tevékenysége során ellátja a tehetséggondozás, tehetség-kiválasztás feladatát, tevékenységét.
16. A nevelés-oktatás biztonságos és balesetmentes körülményeit megteremti.
17. A fentieken kívül elvégzi azokat a feladatokat, amelyekkel az intézményvezető vagy helyettese megbízza.

Napközis/tanulószobai nevelői feladatai

1. A napközis, tanulószobás tanulók rendszeres, hatékony foglalkoztatása érdekében foglalkoztatási tervet készít.
2. A foglalkoztatási terv keretében biztosítja a tanulók részére a másnapi felkészülést:
- megismerteti velük az önálló és módszeres tanulást,
- szükség esetén segítséget nyújt a felkészüléshez,
- rendszeresen ellenőrzi az elkészített házi feladatokat,
- rendszeresen együttműködik a csoportot tanító pedagógusokkal.

3. A tanítási órák végeztével a felügyeletére bízott tanulók csoportját ebédelteti, melynek során gondoskodik a kulturált étkezési szokások megismertetéséről, a személyi higiénia szabályainak megtartásáról.
4. A csoportja számára napi rendszerességgel kulturális, sport, játék és munkafoglalkozásokat szervez.
5. A taneszközöket, játékokat átveszi, majd leltározás alkalmával, azokkal elszámol. Az általa átvett eszközöket megőrzi, hiány esetén felelősséggel tartozik.
6. Kötelezően részt vesz az iskolai rendezvényeken.
7. Tanítási időn kívül – a tanév programjának megfelelően – szakmai tanácskozáson, értekezleten részt vesz.

A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.

- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül.
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül.
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri kötelességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óraközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

Aktív részvétel a tantestület életében

- A gyakornok vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényein.

Az iskola képviselete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.

A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- A pedagógusra bízott vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott munkaközösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

13. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI

Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű, az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez. Aktív szerepet vállal a Lázár Ervin Program szervezésében, megvalósításában.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Együttműködik a gyermekvédelmi feladatok összehangolásával foglalkozó intézményvezető-helyettessel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.

- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával, figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékosságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti, a mulasztásokat a KRÉTA naplóban. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az E-naplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Tanév elején kitölti a tanulók tájékoztató füzetét, tanév közben havonta ellenőrzi tájékoztató füzet vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.
- Az osztályfőnöki munkaközösség munkaterve/intézményvezetés rendelkezése alapján, nyomon követi a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók tanulmányi eredményeinek alakulását, egységes szempontok alapján kidolgozott nyilvántartást vezet róluk, tanév végén az erre rendszeresített statisztikai adatfelületen/statisztikai adatlapon rögzíti az ezzel kapcsolatos adatokat. Részt vesz a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók korai jelző- és pedagógiai támogató rendszerének működtetéséhez szükséges teendők ellátásában.

Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

a) A tanév elején összeállított munkaterv
   - Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
   - Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
   - Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
   - Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
   - Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
   - Az osztály diákközösségének vezetői.
   - Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
b) Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
   - Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
   - Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
   - Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Szaktárgyi dicséretek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dicséretek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dicséretek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)

- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
  - A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
  - Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
  - Továbbtanulás iskolatípusok szerint
  - Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
  - Szakgimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
  - Szakközépiskolába felvett tanulók száma és aránya
  - Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
  - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

14. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük:
- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű

tanulók egyéni fejlesztését.

Sajátos nevelési igényű tanulók

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl utazó gyógypedagógus vezetésével – habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:
  - utazó gyógypedagógus végzettségű pedagógus fogadása,
  - a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
  - a Szakértői Bizottság által javasolt értékelési formák alkalmazása,
  - képességfejlesztő játékok, eszközök.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

- szoros kapcsolat a helyi intézményekkel, szakértői bizottsággal, és gyermekjóléti intézményekkel,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások;

- egyéni foglalkozások;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a szülőkkel való együttműködés;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A tehetség, a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások).

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- szoros kapcsolat a helyi intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- a tanulók háromhavonkénti fejlesztő értékelése a szülőkkel közösen;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);

- a szülőkkel való együttműködés;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

15. AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK – A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

Az iskolavezetés és a nevelőtestület együttműködése

- A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.
- Az együttműködés fórumai:
  - az iskolavezetés ülései,
  - a különböző értekezletek,
  - megbeszélések,
- Ezen fórumok időpontját az iskola munkaterve határozza meg.
- Az iskolavezetés az aktuális feladatokról a tanári szobában elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon, elektronikus úton keresztül értesíti a nevelőket.
- Az iskolavezetés tagjai kötelesek:
  - az iskolavezetés ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
  - az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az iskolavezetés felé.
- A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, illetve az SZMK-val.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

- Az iskolában tevékenykedő munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a munkaközösségek vezetői felelősek.
- A munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
  - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
  - iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
  - iskolán kívüli továbbképzések,
  - a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek
  - iskolai ünnepek, megemlékezések felelősei.
- A munkaközösségek vezetői az iskolavezetés ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

Az SZMK és az iskola közösségeinek együttműködése

- Az SZMK az iskola közösségeivel az SZMK teljes jogú tagjain és a meghívottakon keresztül tartja egymással a kapcsolatot.
- Az SZMK tagjai rendszeres időközönként – évente legalább 3 alkalommal – kötelesek tájékoztatni az általuk képviselteket az SZMK tevékenységéről, valamint kötelesek az általuk képviseltek kérdéseit, véleményét, javaslatait az SZMK felé továbbítani.
- Az SZMK ülésein állandó meghívottként az alábbi személyek vehetnek részt:
  - az iskola igazgatója
  - az iskola igazgató-helyettesei
- Az iskola működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az iskola igazgatója rendszeresen – évente legalább 2 alkalommal – köteles tájékoztatni az SZMK-t.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat segítő pedagógus és az osztályfőnökök tájékoztatják:
  - az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
  - a diákönkormányzatot segítő pedagógus szükség szerint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
  - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.
- A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján – az iskola vezetéséhez, az osztályfőnökükhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

- A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.
- A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
- A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
  - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);

- tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
- sportélet;
- túrák, kirándulások szervezése;
- kulturális, szabadidős programok szervezése;
- a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió).

- Ezekben a kérdésekben
  - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
  - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
- Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
- A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
  - az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
  - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
  - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
  - a házirend elfogadása előtt.
- A diákönkormányzatot az iskola vezetésével, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzatot segítő pedagógus képviseli.

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

- A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
  - az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
  - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

- A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Egyéni megbeszélések

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

b) Szülői értekezlet.

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
  - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
  - a helyi tanterv követelményeiről,
  - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,

- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vetetése felé.

c) Fogadóóra.

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

d) Nyílt tanítási nap.

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e) Írásbeli tájékoztató.

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

- A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
- A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján az iskola vezetéséhez, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, illetve az SZMK-hoz fordulhatnak.
- A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, nevelőtestületével, illetve az SZMK-val.
- A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől kérhetnek tájékoztatást.
- Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.
- A Pedagógiai program, a Szervezeti és Működési Szabályzat, illetve a Házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
  - az iskola honlapján;
  - az iskola fenntartójánál;
  - az iskola irattárában;
  - az iskola könyvtárában;
  - az iskola nevelői szobájában;

Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

- Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola vezetésének állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:
    - az intézmény fenntartójával,
    - a területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal,
    - a GESZ- szel, kiemelten az étkeztetés szervezésével kapcsolatban,
    - a kerületi pedagógiai szakmai szolgáltatóval,
    - a helyi oktatási intézmények vezetőivel és tantestületeivel,
    - a területileg illetékes nevelési tanácsadóval.

  A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.
- Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében, az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:
    - az iskolát támogató Gulner Alapítvány kuratóriumával,
    - a kerületi közművelődési és sportintézményekkel.

  A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola munkaterve rögzíti.
- A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola vezetése rendszeres kapcsolatot tart fenn az iskola-egészségügyi dolgozókkal (iskolaorvos, védőnő, iskolai fogászat), és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.
- A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi feladatainak koordinálásáért felelős intézményvezető-helyettes rendszeres kapcsolatot tart fenn a kerületi gyermekjóléti szolgálattal. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató a felelős.
- Az iskola helyiségeit, épületét térítésmentesen használhatják az iskola osztályközösségei.
- A nevelők szakmai, pedagógiai munkájának segítésének, fejlesztésének céljából az iskolában működő munkaközösségek bekapcsolódnak a kerületi munkaközösségek munkájába.
- Együttműködési megállapodás keretében, az iskola tornatermében, a Törekvés SE szakmai irányításával, a felső tagozatos testnevelők közreműködésével az 1-3. osztályos lányoknak heti 3 órában lehetőséget biztosítunk kosárlabda oktatásra.
- Bozsik program keretében az alsó tagozatos fiúk számára edzéseket tartunk, a kapcsolattartásért az iskola testnevelői a felelősek.

16. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

- Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

  Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
  - egyéni tanrend alapján teljesíti tankötelezettségét,
  - a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
  - engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
  - a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, nem osztályozható és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
  - a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

  Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

  Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

- A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
- A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
  - osztályozóvizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
  - javítóvizsga esetén, a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.
- Az osztályozó- és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.
- A javítóvizsgákon az alábbiak szerint kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Angol nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Rajz			GYAKORLATI
Digitális kultúra/informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Angol nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természettudomány/ természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Rajz			GYAKORLATI
Digitális kultúra/informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI

- Az osztályozóvizsga tantárgyai a következők:
  Egyéni tanrend engedélyezése esetén valamennyi, az adott évfolyamon tanított tantárgyból osztályozó vizsgát kell tenni.
  Egyéb esetben a fent részletezett tantárgyak osztályozó vizsgáján/vizsgáin kell számot adni a követelmények teljesítéséből.

17. AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK, ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI

Az első évfolyamba lépés feltételei

Iskolánk a beiratkozási körzetéből minden tanulót felvesz. A beiskolázási körzeten kívüli tanulók felvételéről a szülő kérésének alapján, az osztályok létszámát figyelembe véve az iskola igazgatója dönt.
Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári év augusztus 31. napjáig a hatodik évét betöltse.
Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben teljesíteni.
Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.

Az első osztályba történő beiratkozáshoz szükséges dokumentumok:

- A Születési anyakönyvi kivonat
- Gyermek lakcímkártya
- TB kártya
- Anya lakcímkártya
- Szülői nyilatkozat mindkét szülő aláírásával
- ~~Az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás~~
- ~~Az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás lehet~~
- ~~Óvodai szakvélemény,~~
- ~~Nevelési tanácsadás keretében végzett iskolaérettségi szakértői vélemény,~~
- ~~Sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a Szakértői Bizottság szakértői véleménye.~~

Az intézménybe lépés az iskola felsőbb évfolyamain

Az intézmény helyi tantervéhez (nyelvtanítás, tankönyvhasználat, stb.) hasonló típusú iskolából érkezett tanulók felvétele (átvétele) bizonyítványuk alapján történik.
Eltérő vagy részben eltérő tantervű oktatás esetén az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket nem tanult. Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból az előírt követelményeknek nem felelt meg, a vizsgát két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, a szülő egyetértésével marad az adott évfolyamon vagy az előző évfolyamon folytatja tanulmányait.
A körzeten kívüli tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minősítésű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

2-8. osztályba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló születési anyakönyvi kivonatát,
- a szülő személyi igazolványát, lakhelyét igazoló kártyáját,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot (távozási bizonyítványt).

18. A TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.
A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a testnevelés, a rajz, valamint a technika, életvitel és gyakorlat.
A tankönyvek, munkafüzetek, tanulói segédletek megválasztásáról a nevelők munkaközösségeinek javaslata alapján – a szülőket terhelő költségeket is figyelembe véve – az iskola igazgatója dönt.
A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók.
- Új taneszköz használatát csak az oktatás minőségét jobbító esetben vezetünk be.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt – a megelőző tanév zárásáig – tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.
Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből és egyéb támogatásokat felhasználva minél több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára.

19. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Az ellenőrzés, értékelés alapelvei

- Az ellenőrzés és értékelés elsődleges funkciója, hogy hiteles képet nyújtson a személyiségformálás, a nevelési-tanítási folyamat eredményeiről és hiányosságairól.
- Az ellenőrzés, értékelés folyamatában a pedagógus a tanulók fejlődését és saját pedagógiai-didaktikai munkájának eredményességét is értékeli.
- Az ellenőrzés és értékelés a tanulás és az önnevelési folyamat fejlesztésének is nagyon fontos eszköze.
- Az ellenőrzési folyamatban nyert információkat értékelve és elemezve alakíthatjuk ki további pedagógiai munkánk irányát, fő lépéseit.

Ahhoz, hogy a nevelő a **tanuló személyiség**ének helyes ismeretén alapuló **értékelés**t végezhessen a következő **elvi követelmények**re kell tekintettel lennie:

- A megfigyelések és elemzések középpontjába a tanulók fő tevékenységeit (tanulás, közösségi élet, játék, sport, munka, szabadidő eltöltése) állítsa!

- Igyekezzen megismerni a tanulók viselkedésének belső mozgatórugóit, motívumait!
- Az egyént saját fejlődésében vizsgálja!
- A pozitív tulajdonságokat tegye minden fejlesztő pedagógiai tevékenység alapjává!
- Az értékelés módjai:
  - írásbeli: írásbeli felelet, témazáró dolgozat, fogalmazás, helyesírás, külalak
  - szóbeli: szóbeli felelet, beszámoló
  - gyakorlati
- Az értékelés formái:
  - diagnosztikus
    1. bemeneti mérés az 1. osztályban – egyéni tájékoztatás a „kiszűrt" tanulóknak
    2. év elejei felmérés magyar, matematika, angol, történelem tárgyakból - %-os értékelés (érdemjeggyel való értékelés a pedagógus döntése alapján).
    3. félévkor a 6. évfolyamon magyarból, matematikából kompetencia alapú mérés - %-os értékelés.
  - szummatív
    1. témazáró dolgozat – értékelés jeggyel
    2. részdolgozat – értékelés jeggyel
    3. kimeneti mérés minden évfolyamon magyar, matematika, angol, történelem tárgyakból – témazáró jegyként értékelve.
  - fejlesztő

    csak szóban - folyamatos

Szöveges értékelés

Az 1-2. évfolyamon félévben és az 1. évfolyamon, év végén, valamint az adott szakvéleménynek megfelelően szöveges értékelést adunk.

Minősítési kategóriák:

- Kiválóan teljesített
- Jól teljesített
- Megfelelően teljesített
- Felzárkóztatásra szorul

A szöveges értékelés célja:

A tanuló fejlődésének értékelése, korábbi teljesítményéhez, képességeihez a képest a tantervi követelmények figyelembevételével mért fejlődésének bemutatása. A szöveges értékeléssel megerősítjük a tanulót abban, amiben sikeres, kijelöljük a fejlesztésre váró területeket.

Az átfogó félévi és év végi szöveges értékelés megmutatja:

- hogy milyen mértékű a tanuló fejlődése önmagához képest, a tantervi követelményekhez képest.
- hogy a tanuló milyen ismereteket sajátított el, és mely területeken vannak hiányosságai,
- a tanuló képességeinek, készségeinek fejlődését (figyelem, kreativitás, megfigyelőképesség).
- tantárgyhoz való viszonyt (érdeklődés, aktivitás, szorgalom, kitartás).

- szociális kapcsolatok alakulását (viselkedés, együttműködés, vitakészség).
- a gyermek feladatvégzését különböző feladathelyzetekben, munkaformákban (önállóság, önellenőrzés, feladattudat, szervezés, alkalmazkodás).
- a további fejlődés lehetséges irányát.

A tanulók megnyilvánulásait szóban azonnal értékeljük, figyelve arra, hogy a tevékenységet minősítse.
A szülők tájékoztatása évközben személyes beszélgetések alkalmával történik, fogadóórán, szülői értekezleten.

Érdemjegyek és osztályzatok 2-8. évfolyamon

A második évfolyamon, év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
A 2-8. évfolyamon az etika az 5-8. évfolyamon, nyelvi alapozás értékelési kategóriái: kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített, gyengén teljesített. Az osztályfőnöki órai tevékenységet csak szóban értékeljük.
A félévi és év végi osztályzatokat a tantervi követelményeknek és a tanulók összteljesítményének összevetésével kell meghatározni!
Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:
jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Az érdemjegyszerzés módjai

- szóbeli feleletek,
- írásbeli munkák, témazárók, dolgozatok,
- önálló kiselőadások,
- óraközi munkák, gyakorlati produktumok,
- gyűjtőmunkák,
- szorgalmi feladatok (csak jeles),
- eredményes részvétel versenyeken (csak jeles).

Rendje:

- Részellenőrző dolgozatot az előző órán kell bejelenteni.
- Témazáró dolgozatot 1 héttel előtte kell bejelenteni és beírni a KRÉTA-naplóba, a javításra 5 nap áll rendelkezésre (a határidőn túl értékelt dolgozatok jegye megajánlható).
- A röpdolgozatok ideje maximum 20 perc lehet.
- Írásbeli beszámoltatás nem alkalmazható fegyelmi eszközként.
- A felmérők feladatsorát a tanár minden esetben előre oldja meg, készítsen ponthatárokat.
- Az év közben szerzett jegyeket a tanulókkal való közlés napján kell beírni az e-naplóba.

Korlátai:

- Egy tanítási napon maximum 2 témazáró dolgozatot írhat a tanuló.
- Házi feladat, felszerelés hiányáért osztályzat nem adható.
- Hosszas hiányzás után legalább 1 hét türelmi időt adunk a pótlásra.
- Iskolaváltás esetén az új iskolából érkező tanuló 1 hónap felzárkózási időt kap.
- A Szakértői Bizottság által megfogalmazott javaslatokat figyelembe vesszük.

Az érdemjegyek súlyozása

- felelet (írásbeli, szóbeli) 100%
- témazáró dolgozat (200%)
- szorgalmi feladat, gyűjtőmunka (50%)

Az érdemjegyek jelölése az e-naplóban

- témazáró dolgozat – piros
- házi dolgozat, szorgalmi, gyűjtőmunka – zöld
- egyéb – fekete

Értékhatárok

Érdemjegy	Témazáró dolgozat	Részdolgozat
5	100-90%	100-90%
4	89-75%	89-77%
3	74-58%	76-61%
2	57-36%	60-50%
1	35-0%	49-0%

Valamennyi tanulónak valamennyi tantárgyból egy-egy témakörön belül legalább egy érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni!

Nyilvánosság, betekinthetőség

- témazáró feladatlap, dolgozatfüzet: az iskolában fogadóórán, egyeztetés után
- részdolgozatokat, írásbeli munkákat hazaviszik.

A magatartás és szorgalom értékelése

- A magatartás osztályzat – az életkorhoz mérten – elsősorban a tanuló közösségben elfoglalt helyzetét, a társaihoz és a felnőttekhez való viszonyulását, fegyelmét és önfegyelmét, a mások iránt érzett felelősségét értékeli.
- A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az 1-8. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz/hanyag (2) érdemjegyeket használjuk.
- 1-8. évfolyamokon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel is értékeli a tanulók és az osztályban tanító tanárok véleményének kikérésével.
- A magatartás és szorgalom félévi, év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A magatartás értékelésének és minősítésének szempontjai

- A **példás** magatartási jegyet az a tanuló érdemli meg, akinek tevékenységében megnyilvánul a közösségi motiváció; figyelembe veszi az adott közösség érdekeit, szempontjait, tekintettel van a közösségre. Az iskola házirendjét betartja, s tanulótársait is a követelmények megtartására ösztönzi. Viselkedése különféle körülmények között is példamutató, nemcsak a tanárokkal, de tanulótársaival és idegenekkel is udvarias és segítőkész.
- A **jó** magatartású tanuló is szívesen vesz részt a közösségi életben, bár nem kezdeményező, a közösség érdekei ellen nem vét. Az iskola házirendjének követelményeit általában megtartja. Támogatja azokat, akik helyes irányba befolyásolják a közösséget.
- **Változó** magatartású az a tanuló, aki ugyan tudatosan nem árt a közösségnek – vagy egyes tanulótársainak –, de számítani nem lehet rá, mert megnyilvánulásai megbízhatatlanok, a követelményeket csak többé-kevésbé teljesíti. Tanulótársaihoz való viszonya, a közösségi életben való részvétele ingadozó, esetenként udvariatlan, nyegle.
- A **rossz** magatartási osztályzatot az a tanuló kapja, aki szándékosan árt a közösségnek, az egyes tanulóknak. A követelményeket általában megszegi, a tanulói közösséggel szemben áll. Sokszor durva, goromba, hangoskodó, tiszteletlen, felelőtlen, megbízhatatlan.

A szorgalom értékelésének és minősítésének szempontjai

- A **példás** szorgalmú tanuló figyel az órán, házi feladatait elvégzi, önként vállal feladatot, az órákra mindig lelkiismeretesen felkészül, rendszeresen és megbízhatóan dolgozik. Képes arra, hogy rendesen dolgozzék, hogy ellenőrizze önmagát vagy adott esetben tudja, hogy mihez kell segítséget kérnie.
- A **jó** szorgalmú tanuló figyel az órán, házi feladatait elvégzi, feladatot ritkán vállal. Érdeklődése megmarad a szorosan vett iskolai tananyag keretein belül. Megfelelő ösztönzésre feladatait általában elvégzi.

- **Változó** jegyet kap az a tanuló, akinek a tanulmányi munkában való részvétele ingadozó. Időszakonként dolgozik, máskor figyelmetlen, pontatlan. Önállóan csak akkor fog munkához, ha erre mindig külön felhívjuk a figyelmét.
- **Hanyag** osztályzatot az a tanuló kap, aki tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen, házi feladatait és egyéb feladatait sorozatosan nem végzi el. Érdektelenség, közöny jellemzi. A tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül. Félévi vagy év végi osztályzata hanyagsága miatt valamely tantárgyból elégtelen.

20. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

21. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV, AZ ISKOLÁBAN TANÍTOTT KÖTELEZŐ ÉS NEM KÖTELEZŐ (VÁLASZTHATÓ) TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMAIK

1. Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervekre épül. Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.
2. A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszáma növekedett a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával növekedett a szabadon tervezhető órák óraszámából?
1. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
2. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	~~Környezetismeret~~ Magyar	~~1 óra~~ 1 óra
	~~Informatika~~ Angol	1 óra
	~~Informatika~~	~~1 óra~~
6. évfolyam	~~Matematika~~ Hon és népismeret	~~2 óra~~ 1 óra
7. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	0,5 óra
	Matematika	0,5 óra
8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	0,5 óra
	Matematika	~~1~~ 0,5 óra

Az emelt szintű oktatás következtében adható óraszámok:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszáma növekedett az emelt szintű oktatás következtében?	Hány órával növekedett az évfolyamon levő osztály óraszáma?
5. évfolyam	angol/nyelvi alapozás	2 óra
6. évfolyam	angol/ nyelvi alapozás	2 óra
7. évfolyam	angol/nyelvi alapozás	2 óra
8. évfolyam	angol/ nyelvi alapozás	2 óra

3. Iskolánk ~~az ötödik évfolyamon~~ felső tagozaton választható ~~Dráma és tánc, illetve~~ Hon- és népismeret tantárgyat ~~közül a Hon- és népismeret tantárgyat~~ a 6. évfolyamon, a Dráma és színház tantárgyat a 8. évfolyamon témahetek beiktatásával tanítja.
4. Csoportbontásban tanított tantárgyak (a finanszírozott órakeret terhére): angol nyelv (4-8. évfolyam), magyar-matematika (7-8. évfolyam), informatika-technika (5-7. évfolyam), informatika- rajz (8. évfolyam).

Tantárgyak és óraszámok

	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
Magyar	7	7	5	5	4	4	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Környezetismeret			1	1				
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon és népismeret								
Angol				2	3	3	3	3
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Etika	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány					2	2		
Kémia							2	1
Biológia							1	2
Földrajz							2	1
Fizika							1	2
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Dráma és színház								T.hét
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Osztályfőnöki					1	1	1	1
	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető és emelt órák								
Magyar	1	1	1	1			0,5	0,5
Matematika	1	1	1				0,5	0,5
Hon és népismeret						1		
Angol				1				
Angol emelt órák					2	2	2	2
Nyelvi alapozás								
Össz. óraszám (helyi)	24	24	24	25	29	29	31	31
Maximális órakeret az emelt órákkal bővítve (törv.)	24	24	24	25	30	30	32	32

22. A TANTÁRGYAK ÉVFOLYAMONKÉNTI BONTÁSA, TÉMAKÖREINEK ÓRASZÁMA, A TOVÁBBHALADÁS KÖVETELMÉNYEI A 2-4, 6-8. ÉVFOLYAMOKON

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM
2-4. évfolyam. 6-8. évfolyam

ÉVFOLYAM	1.	2.	3.	4.
HETI ÓRASZÁM		8	8	7
1. Kulturált nyelvi magatartás, beszédművelés		15	15	17
2. Magyar nyelv		90	90	90
3. Olvasás - szövegértés		110	110	90
4. Íráshasználat – írásbeli kifejezés		34	35	25
5. Tanulási képesség, könyv- és könyvtárhasználat		4	6	4
6. Dráma és tánc		20	15	10
7. Társadalmi ismeretek		10	15	8
8. Tematikus órák		3	6	8
9. Szabadon felhasználható		10	4	7
ÉVES ÓRASZÁM		296	296	259

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

2. évfolyam:

- Egyszerű szóbeli közlések megértése.
- Kérdésekre értelmes, rövid válaszok adása.
- A mindennapi kommunikáció alapformáinak alkalmazása a szokás szintjén: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, kérdezés, kérés, köszönetnyilvánítás, köszöntés.
- Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit.
- Feldolgozott szöveg megértésének bizonyítása; tartalmának elmondása a tanító kérdéseinek irányításával.
- Ismert szöveg gyakorlás utáni folyamatos fölolvasása.
- Olvasson a tanuló némán 15 sor terjedelmű szépirodalmi szöveget.
- Bizonyítsa a szövegértést a feladatok szóbeli és írásbeli megoldásával.
- Az ábécérend ismerete.
- A magán- és mássalhangzók fölismerése, a rövid és hosszú hangok megkülönböztetése szóban és írásban.
- Szavak, szószerkezetek, két–három mondat helyes leírása másolással, tollbamondásra.
- A kiejtéssel megegyezően írt szavak biztos helyesírása.
- A j hang biztos jelölése 20 – a tanulók által gyakran használt – szóban.
- Az egyszerű szavak megfelelő elválasztása.
- Mondatkezdés nagybetűvel, szavakra tagolás segítséggel.
- Hibajavítás tanítói irányítással.
- Írása legyen rendezett, pontos.

- Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett. Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén.

3. évfolyam:
- Tudja alkalmazni vers- és prózamondás közben a helyes köznyelvi kiejtés eszközeit.
- Tudja alkalmazni a bemutatkozás, köszönés, kérés, tudakozódás, köszönetnyilvánítás megfelelő formáit konkrét helyzetekben közvetlen és tágabb környezetben is.
- Tudjon öt-hatmondatos fogalmazást alkotni ismert témákról szóban és írásban.
- Törekedjen a párbeszéd alkalmazására, a szöveg teljes tagolására.
- Ismerje fel és nevezze meg a tanult szófajokat.
- Legyen képes helyesírási normakövetésre a begyakorolt szókészlet körében.
- Törekedjék fél oldal terjedelmű, némán olvasott ismert témájú szöveg önálló értelmezésére, az összefüggések felismerésére, véleményalkotásra.
- Ismerje fel a tanult költői eszközöket.
- Tudja megkülönböztetni a szépirodalmat és az ismeretterjesztő irodalmat.
- Legyen képes – felkészülés után – a feldolgozott szövegek kifejező felolvasására.
- Legyen képes írástechnikai hiba nélkül írni.
- Írásképe legyen olvasható, rendezett, váljék szokásává az önellenőrzés, tudja önálló írásbeli munkáját tanítói segítséggel javítani.
- Vegyen részt a közös drámajátékokban, illetve a játékok készségfejlesztő gyakorlataiban.

4. évfolyam:
- Legyen képes megfelelő tempóban, hangerővel, hanglejtéssel és helyes artikulációval beszélni.
- Legyen képes a bemutatkozás, köszönés, kérés, köszönetnyilvánítás megfelelő formáinak alkalmazására.
- Tudja mondanivalóját szóban értelmesen megfogalmazni.
- Tudjon beszámolni közös és egyéni élményről, adott témáról 8-10 mondatban (szóban és írásban a tanult formai és tartalmi követelmények megtartásával).
- Legyen képes – előzetes felkészülés után – a megértett szöveg szöveghű, folyamatos,
- a tartalmat kifejező hangos olvasására.
- Tudjon életkorának megfelelő 15-20 soros, némán olvasott szövegből lényeges információkat kiemelni.
- Tudja megkülönböztetni a népköltészeti és műköltészeti alkotásokat jellemző stílus-jegyeik alapján.
- Jegyezze meg legnagyobb költőink, íróink nevét és a tőlük olvasott művek címét.
- Bizonyítsa a szöveg megértését feladatok szóbeli és írásbeli megoldásával.
- Tudja önállóan használni a könyvet és a könyvtárat, legyen gyakorlata a lexikonok és
- a helyesírási szótár használatában.
- Ismerje fel és nevezze meg a mondatfajtákat.
- Ismerje fel, nevezze meg és tudja csoportosítani a szavakat jelentésük szerint. Ismerje fel az igeidőket és igemódokat. Tudja helyesen írni az igekötős igéket.
- Legyen képes az egyes és többes szám megkülönböztetésére.
- Legyen jártas a tő- és sorszámnév helyes használatában, a keltezés írásában.

6-8. évfolyam – magyar nyelvtan része

6. évfolyam

Tematikai egység címe	órakeret
Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása	4 óra
Olvasás, szövegértés	4 óra
Írás, fogalmazás	3 óra
Helyesírás	10 óra
A szavak szerkezete és jelentése	4 óra
A nyelv szerkezete Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása Olvasás, szövegértés Írás, fogalmazás	18 óra 4 óra 10 óra 10 óra
Összefoglalásra, gyakorlásra, ismétlésre szánt órakeret	7 óra
Az összes óraszám	74 óra

7. évfolyam

Tematikai egység címe	órakeret
Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása	3 óra
Olvasás, szövegértés	2 óra
Írás, fogalmazás	2 óra
Helyesírás	4 óra
A nyelv szerkezete és jelentése Olvasás, szövegértés Írás, fogalmazás	32 óra 2 óra 2 óra
Összefoglalásra, gyakorlásra, ismétlésre szánt órakeret	8 óra
Az összes óraszám	55 óra

8. évfolyam

Tematikai egység címe	órakeret
Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása	7 óra
Olvasás, szövegértés	2 óra
Írás, fogalmazás	2 óra
Helyesírás	9 óra
A nyelv szerkezete és jelentése Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása Olvasás, szövegértés Írás, fogalmazás	30 óra 2 óra 3 óra 2 óra

A nyelv állandósága és változása Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása Olvasás, szövegértés	7 óra 1 óra 1 óra
Összefoglalásra, gyakorlásra, ismétlésre szánt órakeret	8 óra
Az összes óraszám	74 óra

6-8. évfolyam – magyar irodalom része

6. évfolyam

Tematikai egység címe	órakeret
Ballada Szövegalkotás	5 óra 1 óra
Monda, rege Szövegalkotás	5 óra 2 óra
Arany János: *Toldi* Szövegalkotás	15 óra 3 óra
Érzelmek, hangulatok, gondolatok	10 óra
Próbatételek, kalandok, hősök	15 óra
Gárdonyi Géza: *Egri csillagok* (házi olvasmány)	10 óra
Összefoglalásra, gyakorlásra, ismétlésre szánt órakeret	8 óra
Az összes óraszám	74 óra

7. évfolyam

Tematikai egység címe	órakeret
Kisepikai alkotások (pl. kisregény, elbeszélés, novella, legenda, anekdota)	10 óra
Nagyepikai alkotás (regényelemzés)	8 óra
Lírai műfajok (óda, himnusz, elégia, dal, epigramma)	22 óra
Egy korstílus – a romantika	6 óra
Nagyepikai alkotás– egy Jókai-regény és a romantikus korstílus (regényelemzés)	8 óra
Drámai műfajok (egy komédia)	8 óra
A média kifejezőeszközei (1) Történet és elbeszélés a mozgóképen	4 óra
Összefoglalásra, gyakorlásra, ismétlésre szánt órakeret	8 óra
Az összes óraszám	74 óra

8. évfolyam

Tematikai egység címe	órakeret
Kisepikai alkotások - prózai és verses, pl. novella, elbeszélés, kisregény, anekdota, karcolat, komikus eposz, ballada	13 óra
Nagyepikai alkotás - regényelemzés	8 óra
Lírai és átmeneti műfajok, műtípusok - óda, dal, epigramma, elégia, ekloga, életkép, tájlíra, hangulatlíra, gondolati líra	17 óra

Stílusirányzatok a 20. század elején (klasszikus modernség)	6 óra
Nagyepikai alkotás az ifjúsági és/vagy a szórakoztató irodalom köréből - magyar vagy világirodalom, regényelemzés	8 óra
Drámai műfajok - egy tragédia és/vagy egy komédia	7 óra
A média kifejezőeszközei (2) A mozgóképi és az írott sajtó szövegeinek rendszerezése	3 óra
A média társadalmi szerepe, használata A média nyelve, a médiaszövegek értelmezése	4 óra
Összefoglalásra, gyakorlásra, ismétlésre szánt órakeret	8 óra
Az összes óraszám	74 óra

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

- A tanuló képes a kulturált szociális érintkezésre, eligazodik, és hatékonyan részt vesz a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben, vitákban. Figyeli és tudja értelmezni partnerei kommunikációs szándékát, nem nyelvi jeleit.
- Képes érzelmeit kifejezni, álláspontját megfelelő érvek, bizonyítékok segítségével megvédeni, ugyanakkor empatikusan képes beleélni magát mások gondolatvilágába, érzelmeibe, megérti mások cselekvésének mozgatórugóit.
- Képes a különböző megjelenésű és műfajú szövegek globális (átfogó) megértésére, a szöveg szó szerinti jelentésén túli üzenet értelmezésére, a szövegből információk visszakeresésére.
- Össze tudja foglalni a szöveg tartalmát, tud önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni. Képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni, állításait indokolni.
- Ismeri és a törekszik a szövegalkotásban a különböző mondatfajták használatára. Alkalmazza az írásbeli szövegalkotásban a mondatvégi, a tagmondatok, illetve mondatrészek közötti írásjeleket. A helyesírási segédkönyvek segítségével jártas az összetett szavak és gyakoribb mozaikszók helyesírásában.
- Ismeri a tömegkommunikáció fogalmát, legjellemzőbb területeit.
- Képes a könnyebben besorolható művek műfaji azonosítására, 8–10 műfajt műnemekbe tud sorolni, és a műnemek lényegét meg tudja fogalmazni. A különböző regénytípusok műfaji jegyeit felismeri, a szereplőket jellemezni tudja, a konfliktusok mibenlétét fel tudja tárni. Felismeri az alapvető lírai műfajok sajátosságait különböző korok alkotóinak művei alapján (elsősorban 19–20. századi alkotások). Felismeri néhány lírai mű beszédhelyzetét, a megszólító-megszólított viszony néhány jellegzetes típusát, azonosítja a művek tematikáját, meghatározó motívumait. Felfedez műfaji és tematikus-motivikus kapcsolatokat, azonosítja a zenei és ritmikai eszközök típusait, felismeri funkciójukat, hangulati hatásukat. Azonosít képeket, alakzatokat, szókincsbeli és mondattani jellegzetességeket, a lexika jelentésteremtő szerepét megérti a lírai szövegekben, megismeri a kompozíció meghatározó elemeit (pl. tematikus szerkezet, tér- és időszerkezet, logikai szerkezet, beszédhelyzet és változása). Konkrét szövegpéldán meg tudja mutatni a mindentudó és a tárgyilagos elbeszélői szerep különbözőségét, továbbá a közvetett és a közvetlen elbeszélésmód eltérését. Képes a drámákban, filmekben megjelenő emberi kapcsolatok, cselekedetek, érzelmi viszonyulások,

konfliktusok összetettségének értelmezésére és megvitatására. Az olvasott, megtárgyalt művek erkölcsi kérdésfeltevéseire véleményében, erkölcsi ítéleteiben, érveiben tud támaszkodni.

- Képes egyszerűbb meghatározást megfogalmazni a következő fogalmakról: novella, rapszódia, lírai én, hexameter, pentameter, disztichon, szinesztézia, szimbólum, tragédia, komédia, dialógus, monológ. Képes néhány egyszerűbb meghatározás közül kiválasztani azt, amely a következő fogalmak valamelyikéhez illik: fordulat, retorika, paródia, helyzetkomikum, jellemkomikum. Az ismertebb műfajokról tudja az alapvető információkat.
- Képes művek, műrészletek szöveghű felidézésére.
- Képes beszámolót, kiselőadást, prezentációt készíteni és tartani különböző írott és elektronikus forrásokból, kézikönyvekből, atlaszokból/szakmunkákból, a témától függően statisztikai táblázatokból, grafikonokból, diagramokból.
- Tisztában van a média alapvető kifejezőeszközeivel, az írott és az elektronikus sajtó műfajaival. Ismeri a média, kitüntetetten az audiovizuális média és az internet társadalmi szerepét, működési módjának legfőbb jellemzőit. Kialakul benne a médiatudatosság elemi szintje, az önálló, kritikus attitűd.

ANGOL NYELV / NYELVI ALAPOZÁS

I

Ajánlott témakörök 4. évf.	4.	Ajánlott témakörök 5-6. évf.	5. A	5. E	6. A	6. E	Ajánlott témakörök 7-8. évf.	7. A	7. E	8. A	8. E
Nyelvi alapozás	-	Beszédkészség, szóbeli szövegalkotás	7	-	14	-	Beszédkészség, szóbeli szövegalkotás	14	-	14	-
Nyelvi alapozás	-	Az olvasás és az írott szöveg megértése	10	-	20	-	Az olvasás és az írott szöveg megértése	20	-	20	-
Nyelvi alapozás	-	Írás, szövegalkotás	10	-	20	-	Írás, szövegalkotás	20	-	20	-
Nyelvi alapozás	-	Anyanyelvi kultúra	10	-	20	-	Anyanyelvi kultúra	20	-	20	-
Család	10	Család	10	14	10	15	Család	4	7	8	10
Otthon	8	Otthon	10	12	10	15	Otthon	5	5	8	10
Étkezés	10	Étkezés	10	12	10	15	Étkezés	-	-	5	5
Idő, időjárás	8	Idő, időjárás	8	10	10	15	Idő, időjárás	7	7	8	8
Öltözködés, évszakok	6	Öltözködés	8	12	10	15	Öltözködés	-	-	8	8
Sport Testrészek	6	Sport Testrészek	8	10	10	10	Sport Testrészek	6	6	8	8
Iskola, barátok	6	Iskola, barátok	10	10	10	20	Iskola, barátok	7	7	7	7
Szabadidő	6	Szabadidő, szórakozás	10	12	10	10	Szabadidő, szórakozás	12	12	10	10
Természet, állatok	6	Természet, állatok	15	15	8	11	Természet, állatok	2	2	5	13
Ünnepek	4	Ünnepek és szokások	6	8	4	8	Ünnepek és szokások	-	3	6	6
Fantázia és valóság	4	Város, bevásárlás	6	8	4	8	Város, bevásárlás	17	17	2	2
		Utazás, pihenés	2	8	6	8	Utazás, pihenés	6	6	3	11
		Fantázia és valóság	-	8	6	7	Fantázia és valóság	10	10	8	16
		Zene, művészetek	-	-	-	4	Zene, művészetek	6	18	-	-
		Környezetünk védelme	4	4	5	14	Környezetünk védelme	-	12	8	18
		Egészséges életmód	4	5	-	10	Egészséges életmód	6	18	3	10

							Felfedezések	-	-	-	8
							Tudomány, technika	15	15	2	10
							Múltunk és jövőnk	8	22	8	16
							Média, kommunikáció	-	12	4	9
							Földünk és a világűr	-	6	-	-
			37 111		74 111			74 111		74 111	
Összes óraszám:	74		148	148	185	185		185	185	185	185

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

5. évfolyam:

Hallott szöveg értése
A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, legfeljebb kétmondatos kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol; ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egymondatos kérdést vagy állítást pontosan megért. Rövid, egyszerű szövegekben felismeri az ismerős szavakat, fordulatokat, és képes ezekből a lehetséges tartalomra következtetni.

Beszédkészség
A tanuló

- hiányos vagy egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre, szavakat és egyszerűbb szerkezetű szövegeket (legalább néhány mondókát, verset, dalt) tanult minta alapján reprodukál.
- ismert témákról, a környezetében előforduló tárgyakról, élőlényekről, eseményekről képes röviden, nonverbális elemekkel támogatva beszélni.
- törekszik az angol nyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.

Olvasott szöveg értése
A tanuló

- észreveszi a magyarul illetve angolul történő olvasás közötti különbségeket.
- felismeri ismert szavak írott alakját, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatot elolvas;
- ismert nyelvi elemekből álló egymondatos szövegben fontos információt megtalál.
- követi az ismert témákról elhangzó szöveg írott változatát.
- bekapcsolódik olvasást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe.

Íráskészség
A tanuló

- észreveszi a magyarul illetve angolul történő írás közötti különbségeket.

- felismeri ismert szavak írott alakját, leír ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat.
- bekapcsolódik írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe.

6. évfolyam:

Hallott szöveg értése
A tanuló
- ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért; ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr.

Beszédkészség
A tanuló
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
- tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér.

Olvasott szöveg értése
A tanuló
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat elolvas;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokból álló szövegben fontos információt megtalál; ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.

Íráskészség
A tanuló
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.

7. évfolyam:

Hallott szöveg értése
A tanuló
- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti.

Beszédkészség
A tanuló
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;

- jórészt tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- tanult minta alapján egyszerű párbeszédben részt vesz.

Olvasott szöveg értése
A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál; j
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megért.

Íráskészség
A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlet) létrehoz.

8. évfolyam:

Hallott szöveg értése
A tanuló

- megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megért; ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.

Beszédkészség
A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel,
- eseményeket mesél el;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- részt vesz egyszerű párbeszédben,
- beszélgetést kezdeményez, befejez.

Olvasott szöveg értése
A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas;

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti;
- egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.

Íráskészség
A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlet) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír.

9. évfolyam:

Hallott szöveg értése
A tanuló

- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, megfogalmazott kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből kikövetkeztetni;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben képes a lényeges információt a lényegtelentől elkülöníteni.

Beszédkészség
A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket feltesz,
- eseményeket elmesél;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- egyszerű párbeszédben részt vesz;
- fenntartja a beszélgetést, pl. új témát kezdeményez.

Olvasott szöveg értése
A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;

- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- egyszerű történetet megérteni; jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb.100 szavas szövegben a lényeges információt a lényegtelentől elkülöníti.

Íráskészség
A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (üzenet, üdvözlet, baráti levelet) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő kb. 50 szavas szöveget ír;
- kb. 50-70 szavas jellemzést, beszámolót ír.

MATEMATIKA

2. évfolyam

185óra/év (5 óra/hét)

Fejezetek	Az új tananyag feldolgozásának óraszáma	A gyakorlás óraszáma	Ismétlés, számonkérés
Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok	folyamatos		
Számelmélet, algebra	72	35	10
Függvények, az analízis elemei	16	5	4
Geometria, mérések	24	8	5
Statisztika, valószínűség	6		

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

2.évfolyam:

A tanuló

- képes halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint, halmazt alkotni;
- képes állítások igazságtartalmának eldöntésére, állításokat megfogalmazni;
- halmazok elemeit összehasonlítja, azonosítja, megkülönbözteti, a közös tulajdonságokat felismeri, megnevezi;
- több, kevesebb, ugyannyi fogalmát helyesen használja;
- néhány elemet sorba rendez;
- számokat ír, olvas 100-as számkörben, Helyi érték fogalma.
- tud római számokat írni, olvasni 100-as számkörben (I, V, X, L, C);
- megtalálja számok helyét a számegyenesen,
- meghatározza az egyes, tízes számszomszédokat;
- képes természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására;
- tud kétjegyű számokat képezni, helyi érték szerint bontani;
- a matematikai jeleket +, –, •, :, =, <, >, ( ) helyesen használja;
- képes összeadni, kivonni, szorozni, osztani 100-as számkörben;
- ismeri a szorzótáblát a 100-as számkörben;
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét;
- képes szöveges feladatot értelmezésére, megjelenítésére rajz segítségével, leírására művelettel;
- megkülönbözteti a páros és páratlan számokat;
- képes szimbólumok használatára matematikai szöveg leírásánál, az ismeretlen szimbólum kiszámítására;
- figyelme tudatosan irányítható;
- ismerete az egyenes és görbe vonalakat;
- képes a test és a síkidom megkülönböztetésére;
- tud testeket építeni szabadon és megadott feltételek szerint;

- képes tájékozódni, ismeri az irányokat;
- képes a hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérésére;
- ismeri a szabvány mértékegységeket: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év.
- képes átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között;
- felismeri a mennyiségek közötti összefüggéseket;
- mérés során helyesen használja a mérőeszközöket;
- felismeri növekvő és csökkenő számsorozatok szabályát, tudja a sorozatot folytatni;
- felismeri a számpárok közötti kapcsolatokat;
- képes a változásokat észrevenni, szóban kifejezni;
- tud adatokról megállapításokat megfogalmazni;

3. évfolyam

Időkeret: 185 óra/év (5 óra/hét)

Fejezetek	Az új tananyag feldolgozásának óraszáma	A gyakorlás óraszáma	Az összefoglalás, ellenőrzés óraszáma
I. Gondolkodási módszerek alapozása	folyamatos		
II. Számtan, algebra	70	38	13
III. Geometria, mérés	20	11	4
IV. Valószínűségi játékok, statisztika	5	2	
Szabadon felhasználható órakeret		22	

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

3.évfolyam:

A tanuló
- képes adott tulajdonságú elemeket halmazba rendezni,
- felismeri, megnevezi a halmazba tartozó elemek közös tulajdonságait,
- képes annak eldöntésére, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba,
- értelmezi a változást egyszerű matematikai tartalmú szövegben,
- képes az összes eset megtalálására próbálgatással,
- tud 1000-es számkörben számokat írni, olvasni,
- ismeri és értelmezi a helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmát 1000-es számkörben,
- tud római számokat írni, olvasni 1000-es számkörben (I, V, X, L, C, D, M);
- helyesen értelmezi a negatív számokat a mindennapi életben modell (hőmérséklet, adósság) segítségével,
- képes 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törtek megnevezésére, lejegyzésére szöveggel, előállítására hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel,
- tud természetes számokat nagyság szerinti összehasonlítani 1000-es számkörben,
- képes mennyiségek közötti összefüggések észrevételére tevékenységekben,
- alkalmazza a matematika különböző területein az ésszerű becslést és a kerekítést,
- képes pontosan számolni fejben százas számkörben,
- biztosan ismeri a szorzótáblát 100-as számkörben,

- ismeri az összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmát,
- képes a műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazására,
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét,
- tud írásban háromjegyű számokat összeadni, kivonni, szorozni egyjegyű számmal
- képes a műveletek ellenőrzésére,
- szöveges feladatokat megold a megoldási algoritmus alkalmazásával (a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata)
- ismeri a többszörös, osztó, maradék fogalmát,
- képes növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerésére, a szabály követésére,
- képes összefüggések keresésére az egyszerű sorozatok elemei között,
- meg tudja határozni a szabályt egyszerű formában, a hiányzó elemeket pótolja,

- ismeri és használja a szabvány mértékegységeket: km, cl, hl, g, t, másodperc.
- képes átváltások elvégzésére szomszédos mértékegységek között,
- egyszerű gyakorlati példák esetén képes a hosszúság, távolság és idő mérésére,
- egyszerű módszerekkel felismer és létrehoz háromszöget, négyzetet, téglalapot, egyéb sokszöget,
- megérti a test és a síkidom közötti különbséget,
- felismeri a kockát, téglatestet,
- képes hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel. tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítására,
- tudja megmérni a négyzet és a téglalap kerületét,
- képes a négyzet, téglalap területének mérésére különféle egységekkel, területlefedéssel,
- képes tapasztalati adatok lejegyzésére, táblázatba rendezésére, helyesen értelmezi a táblázat adatait,
- képes adatgyűjtésre, adatok lejegyzésére, diagramról adatok leolvasására,
- valószínűségi játékok, kísérletek során helyesen értelmezi a biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos fogalmakat,
- tanári segítséggel használja az életkorának megfelelő oktatási célú programokat,
- ismer egy rajzoló programot, egyszerű ábrákat elkészít, színez,
- együttműködik az interaktív tábla használatánál.

4. évfolyam

Időkeret: 148 óra/év (4 óra/hét)

Fejezetek	Az új tananyag feldolgozásának óraszáma	A gyakorlás óraszáma	Az összefoglalás, ellenőrzés óraszáma
I. Gondolkodási módszerek alapozása	folyamatos		
II. Számtan, algebra	63	32	10
III: Geometria, mérés	14	5	2
IV. Valószínűségi játékok, statisztika	6		
Szabadon felhasználható órakeret		16	

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

4.évfolyam:

A tanuló

- tud adott tulajdonságú elemeket halmazba rendezni,
- felismeri, megnevezi a halmazba tartozó elemek közös tulajdonságait,
- képes annak eldöntésére, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba,
- értelmezése a változást egyszerű matematikai tartalmú szövegben,
- próbálgatással képes az összes eset megtalálására,

- tud számokat írni, olvasni 10 000-es számkörben,
- ismeri és helyesen alkalmazza a helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmakat 10 000-es számkörben,
- tud római számokat írni, olvasni 1000-es számkörben (I, V, X, L, C, D, M);
- helyesen értelmezi a negatív számokat a mindennapi életben modell (hőmérséklet, adósság) segítségével,
- képes 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törtek megnevezésére, lejegyzésére, előállítására, hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel,
- tud természetes számokat nagyság szerinti összehasonlítani 10 000-es számkörben,
- képes mennyiségek közötti összefüggések észrevételére tevékenységeken keresztül,
- alkalmazza az ésszerű becslést és a kerekítést a matematika különböző területein,
- tud fejben számolni százas számkörben,
- biztos ismeri a szorzótáblát 100-as számkörben,
- ismeri az összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmát,
- alkalmazza a műveletek tulajdonságait, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségét,
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét,
- képes négyjegyű számok összeadására, kivonására, szorozni kétjegyű, osztani egyjegyű számmal írásban,
- tudja a műveletek helyességének ellenőrzését,
- képes szöveges feladat megoldására a megoldási algoritmus (a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata) alkalmazásával,
- ismeri és helyesen használja a többszörös, osztó, maradék fogalmát,
- felismeri a növekvő és csökkenő számsorozatokat, tudja azokat folytatni,
- képes összefüggések keresésére az egyszerű sorozatok elemei között,
- tudja megfogalmazni a szabályt egyszerű formában, a hiányzó elemeket pótolja,
- képes egyenesek kölcsönös helyzetének felismerésére (metsző és párhuzamos egyenesek),
- ismeri a szabvány mértékegységeket: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. Tud átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között,
- képes egyszerű gyakorlati példákban a hosszúság, távolság és idő mérésére,
- létrehoz háromszöget, négyzetet, téglalapot, egyéb sokszöget egyszerű módszerekkel, felismerési, megnevezi jellemzőiket,
- ismeri a kör fogalmát,
- megértési a test és a síkidom közötti különbséget,

- felismerés és létrehoz kockát és téglatestet, megnevezi jellemzőiket,

Témakörök	5. évfolyam heti 4 óra	6. évfolyam heti 4 óra	7. évfolyam heti 3,5 óra	8. évfolyam heti 4 óra
Gondolkodási módszerek		4+ folyamatos	10+folyamatos	14+folyamatos
Számtan, algebra		87	45	42
Geometria		26	37	38
Függvények, sorozatok		9	12	22
Statisztika, valószín.		8	8	9
Ismétlés, ellenőrzés		10	17	23
Összesen		148	129	148

- felismerési a gömböt,
- hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel előállít tükrös alakzatokat,
- tudja kiszámítani a négyzet és a téglalap kerületét,
- képes a négyzet, téglalap területének mérésére különféle egységekkel, területlefedéssel,
- képes tapasztalati adatok lejegyzésére, táblázatba rendezésére, a táblázat adatainak értelmezésére,
- képes adatgyűjtésre, adatok lejegyzésére, diagram leolvasására,
- értelmezése a valószínűségi játékok, kísérletek során a biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos fogalmakat,
- tanári segítséggel használja az életkorának megfelelő oktatási célú programokat,
- ismer egy rajzoló programot; tud egyszerű ábrákat elkészíteni, színezni,

6-8.évfolyam

Témakörök	5. évfolyam heti 4 óra	6. évfolyam heti 4 óra	7. évfolyam heti 3,5 óra	8. évfolyam heti 4 óra
Gondolkodási módszerek		4+ folyamatos	10+folyamatos	14+folyamatos
Számtan, algebra		87	45	42
Geometria		26	37	38
Függvények, sorozatok		9	12	22
Statisztika, valószín.		8	8	9
Ismétlés, ellenőrzés		10	17	23
Összesen		148	129	148

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

6.évfolyam:

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- Két véges halmaz közös részének, két véges halmaz uniójának felírása, ábrázolása.
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.

- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
- Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.

Számtan, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték, reciprok felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel, az egyenes arányosság értése, használata.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel, (szimbólumok segítségével összefüggések felírása a szöveges feladatok adatai között).
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A százalék fogalmának ismerete, a százalékérték kiszámítása.
- Számok osztóinak, többszöröseinek felírása. Közös osztók, közös többszörösök kiválasztása. Oszthatósági szabályok (2, 3, 5, 9, 10, 100) ismerete, alkalmazása.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása szabadon választott módszerrel.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordinátarendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerűbb grafikonok, elemzése.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- Térelemek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.
- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák pontos szerkesztése. A körző, vonalzó célszerű használata.
- Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás, merőleges és párhuzamos egyenesek.
- Alakzatok tengelyese tükörképének szerkesztése, tengelyes szimmetria felismerése.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.
- Téglalap és a deltoid kerületének és területének kiszámítása.
- A téglatest felszínének és térfogatának kiszámítása.
- A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, űrmértékének meghatározása.

Valószínűség, statisztika

- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.
- Néhány szám számtani közepének kiszámítása.

7. évfolyam:

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
- Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.
- Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
- Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számtan, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése, helyes és értelmes kerekítése.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.
- Négyzetre emelés, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.
- A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.
- Számológép ésszerű használata a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanultak alkalmazása természettudományos feladatokban is.
- Grafikonok elemzései a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.

Geometria

- A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.
- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.
- Tengelyes és középpontos tükörkép szerkesztése.
- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.

- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.

Valószínűség, statisztika

- Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.
- Konkrét feladatok kapcsán a tanuló képes esélylatolgatásra, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.
- Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.

8.évfolyam:

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
- Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.
- Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
- Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számtan, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése., helyes és értelmes kerekítése.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.
- Négyzetre emelés, négyzetgyökvonás, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.
- A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.
- Számológép ésszerű használata a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanultak alkalmazása természettudományos feladatokban is.
- Grafikonok elemzései a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.

Geometria

A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.

- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.
- Tengelyes és középpontos tükörkép, eltolt alakzat képének szerkesztése. Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi helyzetekben (szerkesztés nélkül).
- A Pitagorasz-tételt kimondása és alkalmazása számítási feladatokban.
- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.
- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.

Valószínűség, statisztika

- Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.
- Konkrét feladatok kapcsán a tanuló érti az esély, a valószínűség fogalmát, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.
- Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.

ETIKA

2. évfolyam

Tematikai egység címe	óraszám
Az én világom	6 óra
Társaim – Ők és én	6 óra
Közvetlen közösségeim – A család és a gyerekek	9 óra
Tágabb közösségeim – A lakóhelyi közösség	6 óra
A környező világ	6 óra
A kerettantervben ún. szabad órakeret, az éves óraszám 10%-a	4 óra
	37 óra

A továbbhaladás feltételei a 2. évfolyam végén:

- A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét.
- Képes érzelmileg kötődni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- Képes kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni környezete tagjaival, különféle beszédmódokat tud alkalmazni.
- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Érzi a szeretetkapcsolatok fontosságát.
- Érzi, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Képes átélni a természet szépségét, és érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő élővilágért.
- Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezze.
- Tisztában van vele és érzelmileg is képes felfogni azt a tényt, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint ő.
- Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

3. évfolyam

Tematikai egység címe	órakeret
Milyen vagyok, és milyennek látnak mások?	5 óra
Közösségben és egyedül − a társaim és én	6 óra
Az osztály és az iskola	6 óra
Kulturális-nemzeti közösség	9 óra
Környezetem és én – Az épített és a tárgyi világ	4 óra
A mindenség és én – Születés és elmúlás	4 óra
A kerettantervben ún. szabad órakeret, az éves óraszám 10%-a	3 óra
	37 óra

4. évfolyam

Tematikai egység címe	órakeret
Milyen vagyok, és milyennek látnak mások?	5 óra
Közösségben és egyedül − a társaim és én	6 óra
Az osztály és az iskola	5 óra
Kulturális-nemzeti közösség	9 óra
Környezetem és én – Az épített és a tárgyi világ	4 óra
A mindenség és én – Születés és elmúlás	4 óra
A kerettantervben ún. szabad órakeret, az éves óraszám 10%-a	4 óra
	37 óra

A továbbhaladás feltételei a 4. évfolyam végén:

- A tanulónak életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- Képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.

- Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.
- Érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.
- Érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.
- Képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.

6-8. évfolyam (Heti óraszám: 1-1 óra – éves óraszámok: 37-37 óra)

Témakörök	Óraszámok
6. Évfolyam	
Társadalmi együttélés	13 óra
A technikai fejlődés hatásai	10 óra
A mindenséget kutató ember	14 óra
7. Évfolyam	
Ki vagyok én, és mi vezérli a tetteimet?	10 óra
Párkapcsolat és szerelem	13 óra
Egyén és közösség	14 óra
8. Évfolyam	
Helyem a világban	11 óra
Mi dolgunk a világban?	14 óra
Hit, világkép, világnézet	12 óra

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

6.évfolyam:

- A tanuló gondolkodjon rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.
- Legyen képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; lássa saját kapcsolati hálójának a szerkezetét.
- A tanuló érzékelje, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, legyen képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mérten szerepet vállalni a rászorulók segítésében.
- Becsülje meg a neki nyújtott segítséget.
- Ismerje a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait, és ha kell, legyen képes felismerni magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit.
- Legyen tisztában azzal, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekszenek, és józan kritikával viszonyuljon a különféle médiaüzenetekhez.

7.évfolyam:

- A tanuló értse, hogy emberként biológiai és tudatos lény, aki képes tanulni, másokat is megérteni, önmagát kontrollálni.
- A tanuló életkorának megfelelő mértékben ismerje önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes legyen reálisan felmérni lehetőségeit.
- Becsülje meg baráti- és párkapcsolatait.
- Ismerje a másokért való felelősség szerepét kapcsolataiban.
- Legyen tisztában azzal, hogy szabályok közt éli mindennapjait, melyekhez belátása alapján alkalmazkodik.
- A tanuló legyen képes megfogalmazni, mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.
- Tudja, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felelősséggel is jár.
- Legyen nyitott mások értékeinek megismerésére és befogadására.

8.évfolyam:

- A tanuló értse, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják.
- Legyen képes kulturáltan reagálni mások gondolataira és tetteire.
- Tudjon erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket, és legyen képes elviselni az értékek közötti választással együtt járó belső feszültséget.
- Próbáljon ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni.
- A tanuló legyen tisztában azzal, hogy felelősséggel tartozik a társaiért.
- Alakuljanak ki benne az európai identitás csírái.
- Értse a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekezzen alkalmazkodni hozzájuk; azonban csak úgy, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.
- A tanulónak legyen elképzelése jövőjéről, és tudja, hogy céljai eléréséért erőfeszítéseket kell tennie.
- Legyen ismerete a függőséget okozó szokások súlyos következményeiről.
- Tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböző emberek eltérő módon ítélhetik meg, ami konfliktusok forrása lehet.

KÖRNYEZETISMERET

2. évfolyam

Témák		Óraszám felhasználása			Összes óraszám
	Neve	Új ismeretek feldolgozása	Tanulmányi séta	Kiegészítő anyag, ismétlés, gyakorlás	
1.	Újra az iskolában	–	–	1	1
2.	A kert termesztett növényei	5	1	1	7
3.	Lakóhelyünk és közlekedése	6	3	1	10
4.	A ház körül élő állatok	4	–	1	5
5.	Testünk működése és egészsége	5	–	1	6
6.	Az anyagok érzékelhető és mérhető tulajdonságai	6	–	1	7
7.	Év végi ismétlés	–	–	1	1
	Összes óraszám	26	4	7	37

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI A 2. ÉVFOLYAM VÉGÉN

- Megfigyeléseiről, tapasztalatairól a tanuló tudjon szóban beszámolni tanítói kérdések alapján.
- Tapasztalatait rögzítse tanítói segítséggel.
- Ismerje fel a tanult jelenségeket rajzról, képről.
- Ismert témakörben csoportosítson megadott szempont szerint.
- Legyen képes méréseket végezni, használja helyesen a tanult mértékegységeket.
- Használja helyesen a napszakok nevét.
- Sorolja fel az évszakokat és a hónapokat helyes sorrendben.
- Nevezze meg az évszakok jellemző időjárási jelenségeit.
- Mutasson be a tanult élőlények közül egyet, sorolja fel jellemző jegyeit.
- Tájékozódjon jól saját testén. Ismerje és használja pontosan a helyet, helyzetet jelentő (előtte, mögötte, alatta, fölötte, közötte, mellette) kifejezéseket.
- Nevezze meg otthona és az iskola között lévő legfőbb közlekedési veszélyforrásokat, ismerje azok elkerülésének módját.
- Ismerje lakóhelye főbb jellegzetességeit.
- Ismertessen egyet a település hagyományai közül.
- Tudja útbaigazítani az idegent lakóhelyén.

3.évfolyam

Tematikai egység címe	Órakeret
(Mennyi időnk van?) Időmérés, égitestek, naptár	7 óra
(Megtart, ha megtartod) Hagyományos életmód, környezet-és természetvédelem, az ember és természet kapcsolata	7 óra
(Az a szép, akinek a szeme kék?) Az emberi test, emberi tulajdonságok, személyes higiéné	5 óra
(Merre megy a hajó?) Tájékozódás, kölcsönhatás, vízkörforgalom	6 óra
Egészség és betegség	7 óra
Összefoglalásra, gyakorlásra, ismétlésre szánt órakeret	5 óra
Az éves óraszám	37 óra

A

TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI A 3. ÉVFOLYAM VÉGÉN

- A tanuló rögzítse írásban tapasztalatait, megfigyeléseit, méréseit az előzetesen megbeszélteknek megfelelő módon.
- Tapasztalatai alapján döntsön mondatok, rövid szövegek igazságtartalmáról.
- Olvassa le helyesen a hőmérőt.
- Használja helyesen a tanult mértékegységeket.
- Nevezze meg az anyag halmazállapotait, azok néhány jellemzőjét. Közvetlen környezetéből nevezzen meg példákat a halmazállapot-változásra.
- Használja helyesen az oldódás, olvadás szavakat. Ismerje a mentők, tűzoltók, rendőrség telefonszámát, értesítésük módját.
- Nevezzen meg a környezetéből néhány fontosabb jellemző élőlény fajt.
- Sorolja fel az élőlények életfeltételeit.
- Ismerje, hogyan kerülhetők el a betegségek. Tudja megkülönböztetni az egészséges és a beteg állapotot.
- Tájékozódjon az iskola környékéről készített térképvázlaton.
- Állapítsa meg helyesen iránytű segítségével a fő világtájakat.
- Nevezze nevén a település jellemző felszíni formáit, felszíni vizeit, nevezetes épületeit, közlekedési eszközeit.
- Ismertessen egyet a település hagyományai közül.
- Tudja útba igazítani az idegent lakóhelyén.

4.évfolyam

Tematikai egység címe	Órakeret
(Tájékozódás a tágabb térben) Világtájak, tájékozódás, Magyarország, szűkebb környezetünk	14 óra
(Miért érdemes takarékoskodni?) Energiatakarékosság, újrahasznosítás, papírgyártás	12 óra
(Önismeret és viselkedés) Az emberi magatartásformák, kommunikáció, együttélés	14 óra
(Vágtat, mint a paripa) Mozgásformák, mozgásszervek, mozgásfejlesztés	12 óra
(Kertben, mezőn) Életközösség, növényi szerv, napenergia, életciklusok	14 óra
Összefoglalásra, gyakorlásra, ismétlésre szánt órakeret	8 óra
Az éves óraszám	74 óra

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI A 4. ÉVFOLYAM VÉGÉN

- A tanuló keressen a tankönyvön kívül más ismerethordozókból a tananyaghoz kapcsolódó információkat.
- Tanítói kérdésre néhány mondatos összefüggő felelettel válaszoljon.
- Mutasson be egy-egy ismert növényt, emlőst, madarat és gerinctelen állatot a lakóhely környezetéből. Nevezze meg az életükhöz szükséges környezeti feltételeket.
- Nevezzen meg a környezetéből környezetszennyező forrásokat, ismerje azok egészség-károsító hatásait.
- Legyen képes méréseket végezni a tanult körben az emberi testen, nevezze meg a tanult élettani jellemzőket.
- Tudja, hogyan őrizheti meg egészségét, és mi veszélyezteti azt leginkább.
- Ismerje a domborzat jelölését a térképen.
- Találja meg lakóhelyét, nagytájainkat Magyarország domborzati térképén.
- Ismerje lakóhelyének védett természeti értékeit. Mutassa be a lakóhelyéhez közeli kirándulóhelyek egyikét.
- Nevezze meg a különbségeket az eltérő településtípusok között.
- Tudja, hogyan lehet megközelíteni a szomszédos településeket.
- Nevezzen meg veszélyhelyzeteket járművel való közlekedés, kerékpározás közben. Nevezze meg a lakóhelyén élő népcsoportokat.

ÉNEK-ZENE

Évfolyam:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Heti óraszám:		2	2	2		1	1	1
Éves óraszám:		74	74	74		37	37	37
Témakörök és óraszámaik								
Zenei reprodukció - Éneklés		40	40	40		16	12	12
Zenei reprodukció - Generatív (önállóan és/vagy csoportosan alkotó), kreatív zenei tevékenység		10	10	10		5	5	5
Zenei reprodukció - Felismerő kottaolvasás, zeneelméleti alapismeretek		8	8	8		4	4	4
Zenei befogadás - Befogadói kompetenciák fejlesztése		8	4	4		4	5	5
Zenei befogadás - Zenehallgatás		8	12	12		8	11	11

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

2.évfolyam:

- A tanulók 40 népdalt és gyermekdalt elő tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékezetből c'–d" hangterjedelemben. Csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni.
- Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Érzik az egyenletes lüktetést, tartják a tempót, érzékelik a tempóváltozást. A 2/4 és 4/4es metrumot helyesen hangsúlyozzák.
- A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és tanári segítséggel szolmizálva éneklik.
- Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szereznek, melyek esztétikai és egyszerű zenei elemzés alapjául szolgálnak. Fejlődik hangszínhallásuk és formaérzékük. Ismereteket szereznek a hangszerekről. Szívesen és örömmel hallgatják újra a meghallgatott zeneműveket.

3.évfolyam:

- A tanulók 20 dalt (15 népzenei és 5 műzenei szemelvény) el tudnak énekelni emlékezetből a-e" hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csokorba szedve is éneklik. Csoportosan bátran és zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek a dalok élményekből kiinduló, szövegtartalmat kifejező megszólaltatásával. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjelről vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni. Többszólamú éneklési készségük fejlődik (ritmus osztinátó, kánon).
- Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Képesek ritmusvariációt, ritmussort alkotni. A 2/4 és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.
- A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). Az ismert dalokat olvassák kézjelről, betűkottáról és csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és hangjegyről szolmizálják.
- Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzenétől. Meg tudják nevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszertípusokat. Fejlődik formaérzékük, a formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbözőség, variáció) meg tudják fogalmazni. Fejlődik zenei memóriájuk és belső hallásuk.
- Figyelmesen hallgatják az életkori sajátosságaiknak megfelelő zenei részleteket.

4.évfolyam:

- A tanulók 40 dalt (30 népzenei és 10 műzenei szemelvény) el tudnak énekelni emlékezetből a-e" hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csokorba szedve is éneklik. Csoportosan bátran és zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek a dalok élményekből kiinduló, szövegtartalmat kifejező megszólaltatásával. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjelről vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni. Többszólamú éneklési készségük fejlődik (ritmus osztinátó, kánon).
- Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Képesek ritmusvariációt, ritmussort alkotni. A 3/4-es és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.
- A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). Az ismert dalokat olvassák kézjelről, betűkottáról és csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és hangjegyről szolmizálják.
- Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzenétől. Meg tudják nevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszertípusokat. Fejlődik formaérzékük, a formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbözőség, variáció) meg tudják fogalmazni. Fejlődik zenei memóriájuk és belső hallásuk.
- Figyelmesen hallgatják az életkori sajátosságaiknak megfelelő zenei részleteket. A negyedik évfolyam végére olyan gyakorlati tapasztalatokat szereznek a zenehallgatásról, amelyre építve a zenei stílusérzék és zeneértés egyre árnyaltabbá válik.

6.évfolyam:

- Az énekes anyagból 10 dalt (5 magyar népdal, 3 történeti ének, 2 műdal) és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek stílusosan és kifejezően csoportban és egyénileg is. Törekvés a többszólamú éneklésre. A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött érzetük, metrum-, ritmus-, formaérzékük és dallami készségük.
- A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak.
- Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások).
- A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét (min. 10 alkotás) megismerték.

7.évfolyam:

- Az énekes anyagból 15 dalt (8 magyar dal: népdal, népies dal, népies műdal; 4 műdal; 1 többszólamú ének; 2 zenemű főtémája) és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek kifejezően csoportban.
- A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük.
- Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.
- Képesek egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten.
- A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 10alkotás) megismerték, a hallott műveket jellemző részleteik alapján felismerik.

8.évfolyam:

- Az énekes anyagból 15 szemelvényt (8 magyar népdal, 4 történeti ének, 1 műdal, 2 XX. századi zenemű főtémája) emlékezetből énekelnek kifejezően csoportban.
- A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük.
- Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.
- Képesek egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten.
- A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 10 alkotás) megismerték, a hallott műveket jellemző részleteik alapján felismerik.

RAJZ

2. évfolyam

Témakör	óraszám
vizuális nyelv	11
kifejezés, képzőművészet	35
vizuális kommunikáció	9
tárgy- és környezetkultúra	13
Szabadon felhasználható órakeret tanulmányi sétákra, tárlatlátogatásra, anyaggyűjtésre, filmvetítésre	6
Összesen:	74

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

2.évfolyam:

- Élményeit szabadon jeleníti meg síkon és térben, bátran használja kedvelt színeit, rajzi formáit.
- A látványok, műalkotások, iskolai munkák megbeszélésébe bekapcsolódik, tetszés-ítéletét szóban is meg tudja fogalmazni.
- Képes a vizuális jelenségek megfigyelésére és a főbb jellemzők megnevezésére.
- Rajzaiban képes az alapvető térviszonyok jelölésére, próbálkozik a mozdulat felismerhető kifejezésével.
- Megérti közvetlen környezete információs jeleit és tankönyveinek ábráit.
- El tud készíteni egyszerű tárgyakat, díszeket saját elképzelése vagy minta követése alapján.
- Tud rajzolni, színezni, festeni, agyagból, gyurmából mintázni, a papírt, az ollót és a ragasztót célszerűen használja, finomodik mozgáskoordinációja.

- Szívesen elmélyed az alkotómunkában.

- Képes élményeinek, elképzeléseinek vizuális megjelenítésére.
- Törekszik a képelemek egyensúlyosabb elrendezésére, festményeiben többféle színárnyalatot is használ.
- Felismeri a vizuális minőségeket.
- Műalkotások megismert típusait megnevezi, a megismert művek közül legalább egyet-egyet felismer, tudja az alkotó nevét is.
- Képes élőlények, tárgyak ábrázolására, megfigyelt változás megjelenítésére a legegyszerűbb jellemzőkkel.
- Értelmezni tudja környezete emberi gesztusait, felfogja a tájékoztató, felhívó jelek üzenetét.
- Képes tárgyat kitalálni, elkészíteni és megalkotni minta követésével is, díszítésnél ügyesen alkalmaz sorritmusokat, terülődíszeket.
- Tud megadott vizuális jellemzők alapján tárgyakat osztályozni, csoportosítani.
- Ismeri a köznapi, használati és ünnepi tárgy fogalmát.
- Biztonsággal használja a megismert ábrázolási, konstruálási technikákat.

3. évfolyam

Tematikai egység megnevezése	Órakeret
1. Kifejezés, képzőművészet Természeti, épített és képzeletbeli tájak, helyek	9
2. Kifejezés és képzőművészet Hétköznapi és képzelt figurák	9
3. Vizuális kommunikáció Utazások	8
4. Vizuális kommunikáció Vizuális hatáskeltés	7
5. A média társadalmi szerepe és használata Médiahasználat, élménybefogadás, élményfeldolgozás Médiumok a mindennapi környeztünkben	2
6. A média kifejezőeszközei a médiaszövegek nyelvi jellemzői és érzelmi hatása	2
7. A média társadalmi szerepe és használata a média működési módja, mediális információforrások megbízhatósága	1
8. A média társadalmi szerepe és használata Tájékozódás a világhálón, a virtuális terekben, biztonságos internethasználat	1
9. Tárgy- és környezetkultúra Mikro- és makrotér	10
10. Tárgy- és környezetkultúra Tárgyak és használatuk	17
11. Rendszerező óra	4
Összes óraszám:	74

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

3.évfolyam:

- A tanuló képes a vizuális nyelvi, képi és plasztikai kifejezőeszközök, elemek, ritmusok, a síkbeli és térbeli kompozíció egyre tudatosabb alkalmazására élményfeldolgozó, alkotó munkájában.
- Meg tudja fogalmazni műélményét.
- A bemutatott műalkotások közül legalább három-három festményt, szobrot felismer, s ezeket szerző és cím szerint meg tudja nevezni.
- Képes látvány alapján a jellegzetes formákat, színeket ábrázolásban megragadni, változást, folyamatot értelmesen rögzíteni.
- Megérti környezetének, tankönyveinek fontos vizuális jeleit, közlő ábráit; maga is tud magyarázó rajzot készíteni.
- Elképzel és elkészít adott rendeltetésnek megfelelő egyszerű tárgyat, betartva a konstruálás lépéseit és legfőbb szabályait.
- Rendelkezik a forma és a rendeltetés viszonyával kapcsolatos alapvető képzetekkel.

- Ismeri és megnevezi lakóhelyének egy-egy nevezetes épületét, köztéri szobrát, rendelkezik helytörténeti élményekkel.

4. évfolyam

Tematikai egység megnevezése	Órakeret
1. Kifejezés, képzőművészet Természeti, épített és képzeletbeli tájak, helyek	8
2. Kifejezés és képzőművészet Hétköznapi és képzelt figurák	9
3. Vizuális kommunikáció Utazások	9
4. Vizuális kommunikáció Vizuális hatáskeltés	10
5. A média társadalmi szerepe és használata Médiahasználat, élménybefogadás, élményfeldolgozás Médiumok a mindennapi környeztünkben	2
6. A média kifejezőeszközei a médiaszövegek nyelvi jellemzői és érzelmi hatása	2
7. A média társadalmi szerepe és használata a média működési módja, mediális információforrások megbízhatósága	3
8. A média társadalmi szerepe és használata Tájékozódás a világhálón, a virtuális terekben, biztonságos internethasználat	3
9. Tárgy- és környezetkultúra Mikro- és makrotér	10
10. Tárgy- és környezetkultúra Tárgyak és használatuk	12
11. Rendszerező óra	4
12. Szabadon felhasználható	2
Összes óraszám:	74

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

4.évfolyam:

- Megszilárdulnak vizuális nyelvi és kompozíciós készségei.
- Élményeinek kifejezéséhez a megoldást önállóan választja, motívumai egyre változatosabbak; megjelenít jellemző mozdulatokat.
- Jártas a műalkotások közös elemzésében, önálló véleményt formál, tetszésítéletét indokolja.
- Ismeri a képzőművészet több műtípusát.
- Felismer és megnevez az elemzett alkotások közül legalább három-három művet.
- Ismer a lakóhelyén vagy környékén múzeumot vagy néprajzi gyűjteményt.
- A könyvtár művészeti albumait önállóan használja.
- Adott modelleket értelmesen ábrázol, jellemző formáik, főbb arányaik megragadásával.
- Vázolni tudja, érti a nézetek összefüggését.
- Rendelkezik alapvető színismeretekkel, színhasználati jártassággal.
- Érti a vizuális kommunikáció jelentőségét a tanulásban, tájékoztatásban.

- Megalkot egyszerű képi közléseket.
- Ötletes és egyre önállóbb a különféle rendeltetésű tárgyak készítésében.
- Érti a tárgyalkotó folyamatot a helyzetfelismeréstől az ötlet megszületésén át az elkészítésig, az ésszerű munkamenet betartásáig.
- Képes az elemzett tárgyak formája és funkciója közötti kapcsolat felismerésére.
- Rendelkezik ismeretekkel az épületek rendeltetéséről.
- Életkorának megfelelő jártassággal, készségszinten alkalmazza a tanult technikákat és ábrázolási módokat.
- Kialakult készségei vannak az egyszerű, eszköz nélküli és kéziszerszámmal végzett anyagalakításban.

6.évfolyam

TÉMAKÖR	ÓRASZÁM	
	5. évfolyam	6. évfolyam
1. Kifejezés, képzőművészet Valóság és képzelet		6
2. Kifejezés, képzőművészet Stílus és mozgás		10
3. Vizuális kommunikáció Idő- és térbeli változások		3
4. Vizuális kommunikáció Jelértelmezés, jelalkotás		3
5. Vizuális kommunikáció Kép és szöveg		5
6. Tárgy- és környezetkultúra Tervezett, alakított környezet		6
7. Tárgy és környezetkultúra Tárgy és hagyomány		4
8. összes óraszám		37

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

6.évfolyam:

- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján.
- Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.
- Térbeli és időbeli változások lehetséges vizuális megjelenéseinek értelmezése, és egyszerű mozgásélmények, időbeli változások megjelenítése.
- A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítása.
- Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása.
- Néhány rajzi és tárgykészítési tecnika megfelelő használata az alkotótevékenység során.

- Reflektálás társművészeti alkotásokra vizuális eszközökkel.
- A legfontosabb művészettörténeti korok azonosítása.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése során a vizuális megfigyelés pontos megfogalmazása.
- Fontosabb szimbolikus és kulturális üzenetet közvetítő tárgyak felismerése.
- A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

7-8.évfolyam

TÉMAKÖR	ÓRASZÁM	
	7. évfolyam	8. évfolyam
1. Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése	5	5
2. Kifejezés, képzőművészet A művészi közlés, mű és jelentése	8	8
3. Vizuális kommunikáció Magyarázó képek/rajzok	2	2
4. Vizuális kommunikáció Mozgóképi közlés	3	3
5. Vizuális kommunikáció Montázs	1	1
6. Vizuális kommunikáció Vizuális kommunikációs formák	3	3
7. Média és mozgóképkultúra – A média kifejezőeszközei Reprodukálás és ábrázolás – a mozgókép kettős természete	1	1
8. Média és mozgóképkultúra – A média kifejezőeszközei A kiemelés (hangsúlyozás) alapeszközei a mozgóképi ábrázolásban, az írott és az online sajtóban	2	2
9. Média és mozgóképkultúra – A média kifejezőeszközei A montázs szerepe és alapformái a mozgóképi ábrázolásban	2	2
10. Tárgy- és környezetkultúra Tervezett, alakított környezet	4	4

11. Tárgy- és környezetkultúra Az épített környezet története	5	5
12. Év végi összefoglalás	1	1
13. Összes óraszám	37	37

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

7-8.évfolyam:

- Célirányos vizuális megfigyelési szempontok önálló alkalmazása.
- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében.
- Bonyolultabb kompozíciós alapelvek használata különböző célok érdekében.
- Térbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének kifejező vagy közlő szándéknak megjelelő értelmezése, és következtetések megfogalmazása.
- Alapvetően közlő funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása.
- Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állókép-mozgókép, síkbeli-térbeli) tudatos használata az alkotótevékenység során.
- A médiatudatos gondolkodás megalapozása a vizuális kommunikációs eszközök és formák rendszerezőbb feldolgozása kapcsán.
- A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervező alapeszközeinek felismerése.
- Mozgóképi szövegek megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint.
- Társművészeti kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése.
- A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.
- A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

TÖRTÉNELEM

Heti óraszám: 2-2 óra – éves óraszámok: 74-74 óra

Témakörök	Óraszámok
6. Évfolyam	
A Magyar Királyság virágkora	15 óra
A világ és Európa a kora újkorban	16 óra
Magyarország a kora újkorban	20 óra
A forradalmak és a polgárosodás kora Európában és Magyarországon	23 óra
7. Évfolyam	
A nemzetállamok kora és a gazdasági élet új jelenségei	10 óra
Önkényuralom és kiegyezés. A dualizmus kora Magyarországon	14 óra
A nagyhatalmak versengése és az első világháború	10 óra
Európa és a világ a két háború között	12 óra
Magyarország a két világháború között	14 óra
A második világháború	14 óra
8. Évfolyam	
Hidegháborús konfliktusok és a kétpólusú világ kiépülése	8 óra
Magyarország a világháborús vereségtől a forradalom leveréséig	10 óra
A két világrendszer versengése, a szovjet tömb felbomlása	9 óra
A Kádár-korszak jellemzői	9 óra
Az egységesülő Európa, a globalizáció kiteljesedése	7 óra
Demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon	5 óra
Társadalmi szabályok	3 óra
Állampolgári alapismeretek	5 óra
Pénzügyi és gazdasági kultúra	5 óra
Háztartás és családi gazdálkodás	5 óra
Médiakörnyezet, a média funkciói, a nyilvánosság	3 óra
A médiamodellek és intézmények	3 óra
A média társadalmi szerepe, használata – Reklám és hír a médiában	2 óra

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

6.évfolyam:

- A múltat és a történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. a munka értékteremtő ereje) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok azonosítása.
- Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli.
- Tudja, hogy az egyes népeket vallásuk és kultúrájuk, életmódjuk alapján tudjuk megkülönböztetni. Ismerje fel, hogy a vallási előírások, valamint az államok által megfogalmazott szabályok döntő mértékben befolyásolhatják a társadalmi viszonyokat és a mindennapokat.

- Tudja, hogy a történelmi jelenségeket, folyamatokat társadalmi, gazdasági tényezők együttesen befolyásolják.
- Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és eltérő vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.
- Tudja, hogy a társadalmi, gazdasági, politikai és vallási küzdelmek számos esetben összekapcsolódnak. Ismerje fel ezeket egy-egy történelmi probléma vagy korszak feldolgozása során.
- Legyen képes emberi magatartásformák értelmezésre, információk rendezésére és értelmezésére, vizuális vázlatok készítésére.
- Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényeget kiemelő jegyzetet.
- Képes legyen szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani.
- Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére.

7.évfolyam:

- A múltat és a történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. technikai fejlődésének hatásai a társadalomra és a gazdaságra) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok (pl. társadalmi kirekesztés) azonosítása, megítélése.
- A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek segítik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását, fejlődését.
- Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli, tudjon példát mondani ellentétes értékelésre.
- Ismerje a XIX.-XX. század nagy korszakainak megnevezését, illetve egy-egy korszak főbb jelenségeit, jellemzőit, szereplőit, összefüggéseit.
- Tudja, hogy az egyes népek és államok a korszakban eltérő társadalmi, gazdasági és vallási körülmények között éltek, de a modernkor beköszöntével a köztük lévő kapcsolatok széleskörű rendszere épült ki.
- Tudja, hogy Európához köthetők a modern demokratikus viszonyokat megalapozó szellemi mozgalmak és dokumentumok.
- Tudja, hogy Magyarország a trianoni békediktátum következtében elvesztette területének és lakosságának kétharmadát, és közel ötmillió magyar került kisebbségi sorba. Jelenleg közel hárommillió magyar nemzetiségű él a szomszédos államokban, akik szintén a magyar nemzet tagjainak tekintendők.
- Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes egy-egy korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni.
- Tudja, hogy hol kell a fontos események forrásait kutatni, és legyen képes a megismert jelenségeket, eseményeket összehasonlítani.
- Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges adatokat, eseményeket és kulcsszavakat.
- Legyen képes a tanuló történelmi ismeretet meríteni és egyszerű következtetéseket megfogalmazni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából.
- Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényeget kiemelő jegyzetet.

- Legyen képes könyvtári munkával és az internet kritikus használatával forrásokat gyűjteni, kiselőadást tartani, illetve érvelni. Legyen képes szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani.

8.évfolyam:

- Az újkori és modernkori egyetemes és magyar történelmi jelenségek, események feldolgozásával
  a jelenben zajló folyamatok előzményeinek felismerése, a nemzeti azonosságtudat kialakulása.
- Az új- és modernkorban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak azonosítása, a hasonlóságok és különbségek felismerése.
- Ismerje a magyar történelem főbb csomópontjait az államalapítástól kezdve, napjainkig. Legyen képes e hosszú történelmi folyamat meghatározó szereplőinek azonosítására és egy-egy korszak főbb kérdéseinek felismerésére.
- Ismerje a korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményeit, évszámait, történelmi helyszíneit. Legyen képes összefüggéseket találni a térben és időben eltérő fontosabb történelmi események között, különös tekintettel azokra, melyek a magyarságot közvetlenül vagy közvetetten érintik.
- Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.
- Tudjon különbséget tenni a demokrácia és a diktatúra között, s tudjon azokra példát mondani a feldolgozott történelmi korszakokból és napjainkból.
- Ismerje fel a tanuló a hazánkat és a világot fenyegető globális veszélyeket, betegségeket, terrorizmust, munkanélküliséget.
- Ismerje fel a sajtó és média szerepét a nyilvánosságban, tudja azonosítani a reklám és médiapiac jellegzetességeit.
- Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére,
  és tudjon ezekre reflektálni.
- Legyen képes példák segítségével értelmezni az alapvető emberi, gyermek- és diákjogokat, valamint a társadalmi szolidaritás különböző formáit.
- Legyen képes példák segítségével bemutatni a legfontosabb állampolgári jogokat és kötelességeket, tudja értelmezni ezek egymáshoz való viszonyát.
- Legyen képes a gazdasági és pénzügyi terület fontosabb szereplőit azonosítani, illetve egyszerű családi költségvetést készíteni, és mérlegelni a háztartáson belüli megtakarítási lehetőségeket.

TERMÉSZETISMERET

6. évfolyam

	Új ismeret feldolgozása	Munkáltatásra, gyakorlásra	Ismétlés, ellenőrzés	Összesen
Év eleji ismétlés			1	**1**
Kölcsönhatások a természetben	5	1	1	**7**
Vizek, vízpartok	8	0	2	**10**
Hegyvidékek, dombvidékek	7	1	2	**10**
Erdő életközössége	10	0	2	**12**
Alföldi tájakon	7	0	2	**9**
Természet és társadalom kölcsönhatásai	4	1	1	**6**
Az ember szervezete és egészsége	11	1	2	**14**
Év végi ismétlés			5	**5**
Összesen	**52**	**4**	**18**	**74**

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

6. évfolyam:

- A tanuló tudjon anyagokat, kölcsönhatásokat, fizikai, kémiai változásokat felismerni, jellemezni. Értelmezze a jelenségeket az energiaváltozás szempontjából
- Ismerje az emberi szervezet felépítését, működését, serdülőkori változásait és okait. Tudatosuljanak az egészséget veszélyeztető hatások, alapozódjon meg az egészséges életvitel szokásrendszere.
- Formálódjon reális énképe, értse a családi és a társas kapcsolatok jelentőségét, élete irányításában kapjon döntő szerepet az erkölcsi értékrendnek való megfelelés. Legyen embertársaival empatikus és segítőkész.
- Ismerje a Föld helyét a Világegyetemben, Magyarország helyét Európában.
- Alakuljon ki átfogó kép hazai tájaink természetföldrajzi jellemzőiről, természeti-társadalmi erőforrásairól, gazdasági folyamatairól, környezeti állapotukról. Legyen képe a közöttük levő kölcsönhatásokról.
- Ismerje hazánk legjellemzőbb életközösségeit, termesztett növényeit, a házban és ház körül élő állatait. Értse az élő és élettelen környezeti tényezők kölcsönhatását. Ismerje fel a környezet- szervezet- életmód, valamint a szervek felépítése és működése közötti összefüggéseket.
- Tudjon tájékozódni a térképeken. Értelmezze helyesen a különböző tartalmú térképek jelrendszerét, használja fel az információszerzés folyamatában.
- Erősödjön a természet és a haza iránti szeretete. Törekedjen a természeti és társadalmi értékek védelmére.

- Ismerje fel szűkebb és tágabb környezetében az emberi tevékenység környezeti hatásait. Anyag- és energiatakarékos életvitelével, tudatos vásárlási szokásaival önmaga is járuljon hozzá a fenntartható fejlődéshez.
- Legyen képes egyszerű kísérleteket, megfigyeléseket, méréseket önállóan, illetve. csoportban biztonságosan elvégezni, a tapasztalatokat rögzíteni, következtetéseket levonni.
- Legyen nyitott, érdeklődő a világ megismerése iránt. Az internet és a könyvtár segítségével legyen képes tudása bővítésére. Legyenek saját ismeretszerzési, ismeretfeldolgozási módszerei.

FIZIKA

7. tanév

A tematikai egységek címe	Óraszámok: (Új anyag + gyakorlás + ismétlés + összefoglalás + ellenőrzés.)			
				B_3 változat (1,5 ; 1,5)
Természettudományos vizsgálati módszerek, kölcsönhatások				11
Mozgások				17
Nyomás				
Energia, energiaváltozás				9
Hőjelenségek				10
Az évi 10 %				2
Év végi összefoglalás, az elmaradt órák pótlása				5
Az óraszámok összege				54

8. tanév

Tematikai egységek címe	**Óraszámok** (Új anyag + gyakorlás + ismétlés + összefoglalás + ellenőrzés)			
Nyomás				13
Elektromosságtan				18
Optika, csillagászat				12
Az évi 10 %				5

A tanév végi összefoglalás az elmaradt órák pótlása				6
Az óraszámok összege				54

KÉMIA

7. évfolyam

	Tematikai egység	Órakeret
1.	A kémia tárgya, kémiai kísérletek	4 óra
2.	Részecskék, halmazok, változások, keverékek	16 óra
3.	A részecskék szerkezete, tulajdonságai, vegyülettípusok	12 óra
4.	A kémiai reakciók típusai	14 óra
	Tanulókísérletekre, megfigyelésekre	3 óra
	Szabadon tervezhető	5 óra
	Összesen:	**54 óra**

8.évfolyam

	Tematikai egység	Órakeret
1.	Élelmiszerek és az egészséges életmód	13 óra
2.	Kémia a természetben	12 óra
3.	Kémia az iparban	12 óra
4.	Kémia a háztartásban	14 óra
	Szabadon tervezhető	3 óra
	Összesen:	**54 óra**

BIOLÓGIA

	A tantárgy heti óraszáma	**A tantárgy éves óraszáma**
7. évfolyam	1,5 óra	54 óra
8. évfolyam	1,5 óra	54 óra

7. évfolyam

Tematikai egység címe	Órakeret
Az élőlények változatossága I. Csapadékhoz igazodó élet a forró éghajlati övben	9 óra
Az élőlények változatossága II. Az élővilág alkalmazkodása a négy évszakhoz	12 óra
Az élőlények változatossága III. Az élővilág alkalmazkodás a hideghez, és a világtenger övezeteihez	9 óra
Rendszer az élővilág sokféleségében	10 óra
Részekből egész	10 óra
Összefoglalásra, gyakorlásra, ismétlésre szánt órakeret	4 óra
Az éves óraszám	54 óra

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

- A tanuló értse az éghajlati övezetek kialakulásának okait és a biomok összetételének összefüggéseit az adott térségre jellemző környezeti tényezőkkel.
- Ismerje a globális környezetkárosítás veszélyeit, értse, hogy a változatosság és a biológiai sokféleség érték.
- Ismerje és megfelelő algoritmus alapján tudja jellemezni a jellegzetes életközösségeket alkotó legfontosabb fajokat, tudjon belőlük táplálékláncot összeállítani.
- Példákkal tudja illusztrálni az élőlények közötti kölcsönhatások leggyakoribb formáit.
- Tudja bemutatni az egyes életközösségek szerkezetét, térbeli elrendeződésük hasonlóságait és különbségeit.
- Ismerje az életközösségek változatosságának és változásának okait.
- Tudjon különbséget tenni csoportosítás és rendszerezés között.
- Legyen tisztába a fejlődéstörténeti rendszer alapjaival.
- Ismerje az élővilág országait, törzseit és jellegzetes osztályait.
- Tudja elhelyezni morfológiai jellegzetességeik alapján, az ismert élőlényeket a fejlődés-történeti rendszerben (maximum osztály szintig).
- Lássa a sejtek, szövetek, és szervek felépítése és működése közötti összefüggést.
- Értse a sejtszintű és a szervezetszintű életfolyamatok közötti kapcsolatot.
- Ismerje az ivaros és az ivartalan szaporodás előnyeit és hátrányait, szerepüket a fajok fennmaradásában, a földi élet változatosságának fenntartásában.

- Legyen tisztába a bőr és a mozgásrendszer felépítésével és alapvető működési sajátosságaival.
- Tudjon önállóan és társaival együttdolgozva megfigyeléseket, vizsgálódásokat, kísérleteket végezni, tapasztalatairól feljegyzéseket készíteni.
- Rendelkezzen jártassággal a mikroszkóp használatában.

8. évfolyam

Tematikai egység címe	Órakeret
Szépség, erő, egészség	10 óra
A szervezet anyag- és energiaforgalma	15 óra
A belső környezet állandóságának biztosítása	12 óra
A fogamzástól az elmúlásig	12 óra
Összefoglalásra, gyakorlásra, ismétlésre szánt órakeret	5 óra
Az éves óraszám	54 óra

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

- A tanuló értse az éghajlati övezetek kialakulásának okait és a biomok összetételének összefüggéseit az adott térségre jellemző környezeti tényezőkkel.
- Ismerje a globális környezetkárosítás veszélyeit, értse, hogy a változatosság és a biológiai sokféleség érték.
- Ismerje és megfelelő algoritmus alapján tudja jellemezni a jellegzetes életközösségeket alkotó legfontosabb fajokat, tudjon belőlük táplálékláncot összeállítani.
- Példákkal tudja illusztrálni az élőlények közötti kölcsönhatások leggyakoribb formáit.
- Tudja bemutatni az egyes életközösségek szerkezetét, térbeli elrendeződésük hasonlóságait és különbségeit.
- Ismerje az életközösségek változatosságának és változásának okait.
- Tudjon különbséget tenni csoportosítás és rendszerezés között.
- Legyen tisztába a fejlődéstörténeti rendszer alapjaival.
- Ismerje az élővilág országait, törzseit és jellegzetes osztályait.
- Tudja elhelyezni morfológiai jellegzetességeik alapján, az ismert élőlényeket a fejlődés-történeti rendszerben (maximum osztály szintig).
- Lássa a sejtek, szövetek, és szervek felépítése és működése közötti összefüggést.
- Értse a sejtszintű és a szervezetszintű életfolyamatok közötti kapcsolatot.
- Ismerje az ivaros és az ivartalan szaporodás előnyeit és hátrányait, szerepüket a fajok fennmaradásában, a földi élet változatosságának fenntartásában.
- Legyen tisztába saját teste felépítésével és alapvető működési sajátosságaival.
- Legyen tisztába a férfi és a nő közötti különbséggel és a kamaszkor biológiai-pszichológiai problémáival.
- Ismerje a betegségek kialakulásának okait, megelőzésük és felismerésük módjait, az egészséges életmód és az elsősegélynyújtás legfontosabb szabályait.
- Értse a szűrővizsgálatok jelentőségét a betegségek sikeres gyógyításában.
- Tudjon önállóan és társaival együttdolgozva megfigyeléseket, vizsgálódásokat, kísérleteket végezni, tapasztalatairól feljegyzéseket készíteni.

- Rendelkezzen jártassággal a mikroszkóp használatában.

FÖLDRAJZ

7. évfolyam				
Témakörök	Az órák felhasználása			
	Új ismeretek	Gyakorlati óra	Ismétlés, összefoglalás, értékelés	Összes óraszám
A szilárd Föld anyagi és folyamatai	5	2	2	9
A földrajzi övezetesség alapjai	5	1	1	7
Gazdasági alapismeretek	3	1	1	5
Afrika és Amerika földrajza	11	1	2	14
Ázsia földrajza	8	1	2	11
Ausztrália, a sarkvidékek és az óceánok földrajza	3	0	1	4
Év végi összefoglalás	0	0	4	4
Összesen	35	6	13	54
8. évfolyam				
Európa általános földrajza	4	0	1	5
Észak- és Mediterrán-Európa földrajza	4	1	2	6
Atlanti-Európa földrajza	4	1		6
Kelet- és Közép-Európa földrajza	5	0	2	7
A Kárpát-medencevidék földrajza	3	1	2	5
A hazánkkal szomszédos országok földrajza	4	1		6
Magyarország természeti és kulturális értékei	3	2	1	6
Magyarország társadalomföldrajza	7	2	2	11
Év végi összefoglalás	0	0	2	2
Összesen	34	8	12	54

A TOVÁBBHALADÁS KÖVETELMÉNYEI 7-8. ÉVFOLYAM

- A tanulók átfogó és reális képzettel rendelkezzenek a Föld egészéről és annak kisebb-nagyobb egységeiről (a földrészekről és a világtengerről, a kontinensek karakteres nagytájairól és tipikus tájairól, valamint a világgazdaságban kiemelkedő jelentőségű országcsoportjairól, országairól). Legyen átfogó ismeretük földrészünk, azon belül a meghatározó és a hazánkkal szomszédos országok természet- és társadalom-földrajzi sajátosságairól, lássák azok térbeli

és történelmi összefüggéseit, érzékeljék a földrajzi tényezők életmódot meghatározó szerepét. Birtokoljanak reális ismereteket a Kárpát-medencében fekvő hazánk földrajzi jellemzőiről, erőforrásairól és az ország gazdasági lehetőségeiről az Európai Unió keretében. Legyenek tisztában az Európai Unió meghatározó szerepével, jelentőségével.

- Ismerjék fel a földrajzi övezetesség kialakulásában megnyilvánuló összefüggéseket és törtvényszerűségeket. Legyenek képesek alapvető összefüggések, tendenciák felismerésére és megfogalmazására az egyes földrészekre vagy országcsoportokra, tájakra jellemző természeti jelenségekkel, társadalmi-gazdasági folyamatokkal kapcsolatban, ismerjék fel az egyes országok, országcsoportok helyét a világ társadalmi-gazdasági folyamataiban. Érzékeljék az egyes térségek, országok társadalmi-gazdasági adottságai jelentőségének időbeli változásait. Ismerjék fel a globalizáció érvényesülését regionális példákban. Ismerjék hazánk társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemzőit összefüggésben a természeti erőforrásokkal. Értsék, hogy a hazai gazdasági, társadalmi és környezeti folyamatok világméretű vagy regionális folyamatokkal függenek össze.
- Tudják példákkal bizonyítani a társadalmi-gazdasági folyamatok környezetkárosító hatását, a lokális problémák globális következmények elvének érvényesülését. Legyenek tisztában a Földet fenyegető veszélyekkel, értsék a fenntarthatóság lényegét példák alapján, ismerjék fel, hogy a Föld sorsa a saját magatartásukon is múlik.
- Rendelkezzenek a tanulók valós képzetekkel a környezeti elemek méreteiről, a számszerűen kifejezhető adatok és az időbeli változások nagyságrendjéről. Tudjanak nagy vonalakban tájékozódni a földtörténeti időben. Legyenek képesek természet-, illetve társadalom- és gazdaságföldrajzi megfigyelések végzésére, a különböző nyomtatott és elektronikus információhordozókból földrajzi tartalmú információk gyűjtésére, összegzésére, a lényeges elemek kiemelésére. Ezek során alkalmazzák digitális ismereteiket. Legyenek képesek megadott szempontok alapján bemutatni földrajzi öveket, földrészeket, országokat és tipikus tájakat.
- Legyenek képesek a tanulók a térképet információforrásként használni, szerezzék meg a logikai térképolvasás képességét. A topográfiai ismereteikhez tudjanak földrajzi-környezeti tartalmakat kapcsolni. Topográfiai tudásuk alapján a tanulók biztonsággal tájékozódjanak a köznapi életben a földrajzi térben, illetve a térképeken, és alkalmazzák topográfiai tudásukat más tantárgyak tanulása során is.
- Legyenek képesek a társakkal való együttműködésre. Alakuljon ki bennük az igény arra, hogy későbbi életük folyamán önállóan tovább gyarapítsák földrajzi ismereteiket.

- **TECHNIKA**

2. évfolyam

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI 2. ÉVFOLYAM

- Az ember természetalakító munkájának megismerése.
- Tanult anyagtulajdonságok ismerete.
- Eszközök és szerszámok biztonságos biztos, balesetmentes használata.

- Látszati rajz, vázlatrajz készítése.
- Egyszerű tervezés és építés.

Évfolyam	1.	2.
Éves óraszám:		37
Modellezés.		26
Háztartástan és egészségkultúra		4
Közlekedés kultúra. A gyalogos közlekedés szabályai.		2
Összefoglalás, rendszerezés, ellenőrzés		2
Év végi rendszerezés		1
Szabad időkeret		2

- A háztartás és a hozzá kapcsolódó szokások megismerése és elmesélése

3-4.évfolyam

Tematikai egység címe	3.évfolyam	4.évfolyam
Család, otthon, háztartás	7	7
Tárgyi kultúra, technológiák, termelés	19	19
Közlekedés	4	4
Közösségi munka, közösségi szerepek	5	5
Rendszerező óra	2	2
Összes óraszám	37	37

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

3.évfolyam:

- Az élő és tárgyi környezetünk kapcsolatának megismerése.
- Az anyag, szerkezet, forma, funkció és az esztétikum összefüggéseinek megtapasztalása tárgykészítés folyamán.
- Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat.
- Egyszerű makett irányított tervezése és elkészítése.
- Alaprajz értelmezés.
- Mérés centiméteres pontossággal.

4.évfolyam:

- A nagyvárosi környezet építményeinek megismerése.
- Az anyagfeldolgozás általános jellemzőinek bemutatása.
- A hulladék és a melléktermék fogalmak pontos használata.
- Az anyagok takarékos és célszerű felhasználása.
- Önálló tervezés és kivitelezés az építésben és tárgyalakításban.
- A tervek rajzi megjelenítése.
- Egyszerű makett készítése és elemzése a terv alapján.

- A közúti kerékpáros közlekedés szabályainak betartása.
- Időjáráshoz, évszakhoz, napszakhoz, alkalomhoz (pl. ünnepek) kapcsolódó életviteli szokások, népi hagyományok.

6-7.évfolyam

TÉMAKÖR	ÓRASZÁM		
	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam
1. Ételkészítés		4	4
2. Teendők a háztartásban és a lakókörnyezetben		10	9
3. Tárgyi kultúra, technológiák, tárgykészítés, modellezés		14	10
4. Közlekedési ismeretek		7	6
5. Továbbtanulás, munkák, szakmák, megélhetés, munkakörnyezetek megismerése			6
6. Szabadon felhasználható órák		2	2
7. összes óraszám		37	37

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

6.évfolyam

- Tapasztalatok megfogalmazása a környezet elemeiről, állapotáról, a környezet-átalakító tevékenységgel járó felelősség belátása.
- Tapasztalatok az ételkészítéssel, élelmiszerekkel összefüggő munkatevékenységekről.
- Ételkészítés és tárgyalkotás során a technológiák helyes alkalmazása, eszközök szakszerű, biztonságos használata.
- Elemi műszaki rajzi ismeretek alkalmazása a tervezés és a kivitelezés során.
- Az elkészült produktumok (ételek, tárgyak, modellek) reális értékelése, a hibák felismerése, a javítás, fejlesztés lehetőségeinek meghatározása.
- Az ember közvetlen tárgyi környezetének megőrzésére, alakítására vonatkozó szükségletek felismerése, a tevékenységek és beavatkozások következményeinek előzetes, helyes felismerése, az azzal járó felelősség belátása.
- A tárgyi környezetben végzett tevékenységek biztonságossá, környezettudatossá, takarékossá és célszerűvé válása.
- A gyalogos és kerékpáros közlekedés KRESZ szerinti szabályainak, valamint a tömegközlekedés szabályainak biztonságos alkalmazása.
- A kerékpár karbantartásához szükséges ismeretek elsajátítása.
- A vasúti közlekedésben való biztonságos és udvarias részvétel.
- Tájékozódás közúti és vasúti menetrendekben, útvonaltérképeken. Útvonalterv olvasása, készítése.

7.évfolyam

- A munkavégzés jelentőségének tudatosítása a társadalom jóléte szempontjából.
- Az ember környezetének, valamint tevékenységeinek, munkájának, továbbá a megélhetés és az életminőség kapcsolatának felismerése.
- Továbbtanulási, pályaválasztási elhatározás, életpálya-elképzelés kialakítása, megerősítése. A tervezett pálya jellemzőinek összevetése a személyes elképzelésekkel, a lehetőségek helyes megítélése, fejlődő önismeret, reális önértékelés.
- A megélhetést biztosító tervezett életpályára, munkára való alkalmasság nélkülözhetetlen összetevőinek (képesség, szaktudás, tanulás, munkakultúra) tudatosítása.
- A saját életpálya és életminőség alakításában viselt személyes felelősség felismertetése.
- Előzetes ismeretszerzés a karrier, a hivatás és a családi élet összeegyeztetéséről.
- A munkamegosztás, az egyéni és kollektív munkatevékenységek, a technológiai folyamat, a produktumok stb. összefüggéseinek felismerése, megértése.
- A munkára való alkalmasság összetevőinek, a munkavégzés körülményeinek és a munkát végzőre gyakorolt hatásoknak, a munkával járó veszélyeknek a felismerése.
- Tapasztalatszerzés a helyes munkamagatartásról, a munkakultúráról.
- A megismert munkakörnyezetekről alkotott vélemény és érvek megfogalmazása a saját elképzelésekkel összevetve. Közelebb kerülés a saját pályaválasztási döntéshez.
- A munkakereséssel, munkába állással kapcsolatos alapvető tudnivalók elsajátítása.

INFORMATIKA – 4-8. évfolyam

Heti óraszám: 1-1 óra – éves óraszámok: 37-37 óra

Témakörök	Óraszámok
4. évfolyam	
Az informatikai eszközök használata	12 óra
Alkalmazói ismeretek	8 óra
Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel	10 óra
Infokommunikáció	5 óra
Az információs társadalom	2 óra
6. évfolyam	
Az informatikai eszközök használata	4 óra
Alkalmazói ismeretek	11 óra
Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel	10 óra
Infokommunikáció	8 óra
Az információs társadalom	4 óra
7. évfolyam	
Az informatikai eszközök használata	8 óra
Alkalmazói ismeretek	8 óra
Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel	6 óra
Infokommunikáció	9 óra
Az információs társadalom	3 óra
Könyvtári informatika	3 óra
8. évfolyam:	
Alkalmazói ismeretek	18 óra
Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel	14 óra
Az információs társadalom	4 óra
Könyvtári informatika	1 óra

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

4-6. évfolyam

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

- ismerje a számítógép részeinek és alapvető perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni;
- legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret;
- ismerje a mappaszerkezetben való tájékozódás alapfogalmait;
- tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, fájlt keresni;
- tudjon mappát másolni, mozgatni, létrehozni és törölni;
- ismerje az informatikai környezetben való munkavégzés alapszabályait;
- tudjon önállóan kommunikálni ismert programokkal;
- segítséggel tudjon használni multimédiás oktatóprogramokat;
- tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait;

- ismerjen a számítógép előtt végzett munka káros hatásait csökkentő szabályokat és mozgásgyakorlatokat;
- ismerjen alapvető adatvédelmi szabályokat.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

- tudjon egyszerű rajzos-szöveges dokumentumot elkészíteni, módosítani, háttértárra menteni;
- tudjon különböző dokumentumokból származó részleteket saját munkájában elhelyezni;
- ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes önállóan elvégezni karakter- és bekezdésformázásokat;
- használja a szövegszerkesztő nyelvi segédeszközeit;
- ismerje egy bemutatókészítő-program egyszerű lehetőségeit, tudjon rövid bemutatót készíteni;
- ismerje fel az összetartozó adatok közötti egyszerű összefüggéseket;
- tudjon adatokat táblázatba rendezni;
- segítséggel tudjon használni tantárgyi, könyvtári, hálózati adatbázisokat,
- tudjon különféle adatbázisokban keresni;
- ismerje legalább egy digitális térképes alkalmazás szolgáltatásait.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

- legyen képes összegyűjteni a problémamegoldáshoz szükséges információt;
- ismerje a problémamegoldás alapvető lépéseit;
- képes legyen önállóan vagy segítséggel algoritmust készíteni;
- tudjon egyszerű programot készíteni;
- legyen képes egy fejlesztőrendszer alapszintű használatára;
- a problémamegoldás során legyen képes együttműködni társaival.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

- legyen képes a böngészőprogram főbb funkcióinak használatára;
- legyen képes tanári segítséggel, megadott szempontok szerint információt keresni;
- legyen képes a találatok értelmezésére;
- legyen képes az elektronikus levelezőrendszer önálló kezelésére;
- legyen képes elektronikus és internetes médiumok használatára;
- legyen képes az interneten talált információk mentésére;
- ismerje a netikett szabályait.

7-8. évfolyam

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

- ismerjen meg különböző informatikai környezeteket;
- ismerje és tudja használni egy operációs rendszer, valamint a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;
- ismerje az informatikai eszközökkel kapcsolatos függőség néhány jellemzőjét, legyen képes tenni a függőség kialakulása ellen;
- tudja megkülönböztetni a számítógép és egyéb informatikai eszközök főbb részegységeit;
- ismerje a legfontosabb perifériák működési elveit;

- önállóan legyen képes a tanult feladattípusok azonosítására, a megoldáshoz szükséges hardver- és szoftvereszközök kiválasztására és használatára.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

- tudjon különböző típusú dokumentumokba különböző objektumokat beilleszteni;
- tudjon szöveget, képet, rajzot is tartalmazó dokumentumot minta vagy leírás alapján elkészíteni;
- tudjon médiaelemeket minta vagy leírás alapján elkészíteni;
- tudjon egyszerű táblázatot létrehozni;
- ismerje a diagramok szerkesztésének, módosításának lépéseit;
- tudjon bemutatót készíteni.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

- lássa át a problémamegoldás folyamatát;
- ismerje és használja az algoritmus-leíró eszközöket;
- ismerje egy programozási nyelv alapszintű utasításait, tudjon kódolni algoritmusokat;
- tudjon egyszerű vezérlési feladatokat megoldani fejlesztői környezetben;
- ismerjen és alkalmazzon tervezési eljárásokat;
- legyen képes meghatározni az eredményt a bemenő adatok alapján;
- legyen képes tantárgyi szimulációs programok használatára.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

- legyen képes megkeresni a kívánt információt, legyen képes az információ értékelésére;
- legyen képes előkészíteni az információt weben történő publikálásra;
- tudja megkülönböztetni a publikussá tehető és a védendő adatait;
- használja a legújabb infokommunikációs technológiákat, szolgáltatásokat.

A tanuló az információs társadalom témakör végére

- ismerje az informatikai biztonsággal és adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;
- ismerje az adatokkal való visszaélésekből származó veszélyeket és következményeket;
- ismerjen megbízható információforrásokat;
- legyen képes értékelni az információ hitelességét;
- ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;
- ismerje az információforrások etikus felhasználási lehetőségeit;
- ismerje fel az informatikai eszközök használatának az emberi kapcsolatokra vonatkozó következményeit;
- ismerjen néhány elektronikus szolgáltatást, legyen képes a szolgáltatások igénybevételére, használatára, lemondására.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

- a könyvtár és az internet szolgáltatásait igénybe véve képes önállóan releváns forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz;
- a választott forrásokat képes alkotóan és etikusan felhasználni a feladatmegoldásban;
- képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat (pl. informatikai eszközök használata, szövegalkotás);
- egyszerű témában képes az információs problémamegoldás folyamatát önállóan végrehajtani.

A tanuló az információs társadalom témakör végére

- ismerje az informatikai biztonsággal kapcsolatos fogalmakat;
- ismerje az adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;
- ismerje az adatvédelem érdekében alkalmazható lehetőségeket;
- ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;
- szerezzen gyakorlatot az információforrások saját dokumentumokban való feltüntetésében.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

- a különböző konkrét tantárgyi feladataihoz képes az iskolai könyvtárban a megadott forrásokat megtalálni, és további releváns forrásokat keresni;
- konkrét nyomtatott és elektronikus forrásokban képes megkeresni a megoldáshoz szükséges információkat;

el tudja dönteni, mikor vegye igénybe az iskolai vagy a lakóhelyi könyvtár szolgáltatásait.

TESTNEVELÉS

2. évfolyam

Évfolyam	1.	2.
Heti óraszám		5
1. Rendgyakorlatok	Folyamatos	
2. Gimnasztika	Folyamatos	
3. Atlétika		31
4. Torna		32
5. Labdás gyakorlatok		40
6. Tánc		37
7. Játék, versenyek		33
8. Téli foglalkozások		10
9. Szabadon felhasználható órák		2
Éves óraszám:		185

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

2. évfolyam

- Alakzatok felvétele és változtatása az utasításnak megfelelően.
- A gimnasztikai feladatok teljesítése utánzással.
- Az alapvető mozgáskészségek (járás, futás, ugrás, dobás, kúszás, mászás, stb.) elfogadható végrehajtása.
- A gyakorláshoz használt szerek, eszközök nevének ismerete.
- A szakkifejezések megértése, gyakorlatok neveinek ismerete.

3-4. évfolyam

Tematikai egység megnevezése	Órakeret
1. Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák	27
2. Manipulatív természetes mozgásformák	35
3. Természetes mozgásformák a tornajellegű feladatmegoldásokban	15

4. Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban	20
5. Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban	16
6. Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban	0
7. Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszásgyakorlatokban	18
8. Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben	17
9. Tánc	37
Összes óraszám:	185

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

3. évfolyam

- Vezényszavak ismerete, rendgyakorlatok végrehajtása.
- Az alapvető gimnasztikai alapformák követése.
- Elfogadható mozgásminta reprodukálása a rajtolás, futás, ugrás és dobás végrehajtása során.
- Megfelelő kísérletek a kúszás, mászás, támasz és függés feladatinak teljesítésére.
- Örömmel vegyen részt a testnevelési játékokban.
- A test-test ellni küzdelem elfogadása.

4. évfolyam

- Az óraszervezés szempontjából fontos rendgyakorlatok fegyelmezett végrehajtása.
- Részvétel a közös gimnasztikában.
- A futás, az ugrás és a dobás feladatok elfogadható végrehajtása.
- A támasz-, függő- és egyensúlygyakorlatok teljesítése.
- Részvétel a testnevelési és sportjátékokban.

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI
6.évfolyam

Természetes és nem természetes mozgásformák

- A gyakorláshoz szükséges alakzatok öntevékeny gyors kialakítása.
- Öntevékeny részvétel a szervezési feladatok végrehajtásában.
- A bemelegítésre, a sokoldalú előkészítésre, valamint a képességfejlesztésre alkalmas mozgásformák, gyakorlatok folyamatos, pontosságra törekvő és megfelelő intenzitású végrehajtása.
- 8–10 gyakorlattal önálló bemelegítés végrehajtása.
- Az autogén tréning alapfokú gyakorlatainak elsajátítása.
- A biomechanikailag helyes testtartás kialakítása.
- A tanévben alkalmazott gimnasztika alapvető szakkifejezéseinek ismerete.
- A bemelegítés és a levezetés szempontjainak ismerete.

Sportjátékok

- A sportjátékok technikai és taktikai készletének elsajátítása, ezek alkalmazása testnevelési játékokban, játékos feladatokban és a sportjátékban.

Évfolyam	5.	6.	7.	8.
Heti óraszám		5	5	5
1. Természetes és nem természetes mozgásformák		20	20	20
2. Sportjátékok		40 40	40 40	40 40
3. Atlétikai jellegű feladatmegoldások		30	35	35
4. Torna jellegű feladatmegoldások		30	30	30
5. Alternatív környezetben űzhető sportok		20	15	15
6. Önvédelmi sportok, küzdőjátékok		5	5	5
Éves óraszám:		185	185	185

- Törekvés a játékelemek (technikai, taktikai elemek) pontos, eredményes végrehajtására és tudatos kontrollálására.
- A sportjátékok játékszabályainak ismerete és alkalmazása.
- Szabálykövető magatartás, önfegyelem, együttműködés kinyilvánítása a sportjátékokban.
- Részvétel a kedvelt sportjátékban a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon vagy egyéb szervezeti formában.

Atlétika jellegű feladatok

- A tanult futó-, ugró-, dobógyakorlatok jártasság szintű elsajátítása.
- A rajtok végrehajtása az indítási jeleknek megfelelően.
- A vágta és a tartósfutás technikájának végrehajtása a mozgásmintának megfelelően.
- Ugrásoknál a nekifutás távolságának és sebességének kialakítása tapasztalatok felhasználásával.
- A kislabda-hajító technika képességeknek megfelelő elsajátítása.
- A kar- és láblendítés szerepének ismerete az el- és felugrások eredményességében.
- Az atlétikai versenyek alapvető szabályainak ismerete.

- Szervezési feladatok vállalása a tanórai versenyek lebonyolításában.

Torna jellegű feladatok

- A testtömeg uralása nem szokványos támaszhelyzetekben és támaszgyakorlatokban – szükség esetén segítségadás mellett.
- A tanult akadályleküzdési módok és feladatok biztonságos végrehajtása.
- A dinamikus és statikus egyensúlygyakorlatok végrehajtása a képességnek megfelelő magasságon, szükség esetén segítségadás mellett.
- Talaj-, illetve gerendagyakorlat önálló összeállítása.
- Az aerobik alaplépések összekapcsolása egyszerű kartartásokkal és kargyakorlatokkal.
- Az alaplépésekből 2–4 ütemű gyakorlat végrehajtása helyben és haladással, zenére is.
- A gyakorlatvégzések során előforduló hibák elismerése és a javítási megoldások elfogadása.
- A balesetvédelmi utasítások betartása.
- Segítségnyújtás a társaknak.

Alternatív környezetben űzhető sportok

- A tanult alternatív környezetben űzhető sportágak alaptechnikai gyakorlatainak bemutatása.
- A sportágak űzéséhez szükséges eszközök biztonságos használata.
- A természeti és környezeti hatások és a szervezet alkalmazkodó képessége közötti összefüggés ismerete.
- A természeti környezetben történő sportolás egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályainak elfogadása és betartása.
- A mostoha időjárási feltételek mellett is aktív részvétel a foglalkozásokon.

Önvédelmi és küzdőfeladatok

- Az alapvető önvédelmi fogások és eséstechnikák elfogadható bemutatása, különös tekintettel a tompítási technikákra, Grundbirkózásban az alaphelyzetek, a kitolás és a kihúzás végrehajtása.
- Jártasság néhány önvédelmi fogásban.
- A test-test elleni küzdelmet vállalása.
- Belátása annak, hogy a küzdősportok nem az agresszió eszközei. Érzelmek és az esetleges agresszió szabályozása.
- Mások teljesítményének elismerése.
- A feladatok végrehajtásában aktivitásra törekvés.
- A tanult önvédelmi és küzdő jellegű feladatok szabályainak ismerete és alkalmazása.

7.évfolyam

Természetes és nem természetes mozgásformák

- Gyakorlottság a célszerű óraszervezés megvalósításában.
- Egyszerű relaxációs technikákról tájékozottság.
- Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok önálló összefűzése és előadása zenére.
- Az erősítés és nyújtás néhány ellenjavallt gyakorlatának ismerete.
- Az összehangolt, feszes testtartás kritériumainak való megfelelésre kísérletek.
- A kamaszkori személyi higiénéről elemi tájékozottság.

Sportjátékok

- Gazdagabb sportjáték-technikai és-taktikai készlet.
- Jártasság néhány taktikai formáció, helyzet megoldásában.
- A játékszabályok kibővített körének megértése és alkalmazása.
- A csapatjátékhoz szükséges együttműködés és kommunikáció fejlődése.
- A sportjátékokhoz tartozó test-test elleni küzdelem megtapasztalása és elfogadása.
- Konfliktusok, sportszerűtlenségek, deviáns magatartások esetén a gondolatok, vélemények szóban történő kifejezése.
- Sporttörténeti alapvető tájékozottság a labdajátékokban.

Atlétika jellegű feladatok

- Az atlétikai cselekvésminták sokoldalú és célszerű alkalmazása.
- Futó-, ugró- és dobógyakorlatok képességeknek megfelelő végzése a tanult versenyszabályoknak megfelelően.
- Mérhető fejlődés a képességekben és a sportági eredményekben.
- Az atlétikai alapmozgásokban mozgásmintához közelítő bemutatás, a lendületszerzések és a befejező mozgások összekapcsolása.
- A futás, a kocogás élettani jelentőségének ismerete.

Torna jellegű feladatok

- A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának jelenléte a torna jellegű mozgásokban.
- Talajon, gerendán, valamint gyűrűn növekvő önállóság jeleinek felmutatása a gyakorlásban, gyakorlat-összeállításban.
- A szekrény- és a támaszugrások bátor végrehajtása, a képességnek megfelelő magasságon.
- Látható fejlődés az aerobikgyakorlatok kivitelében és a zenével összhangban történő végrehajtása.
- Önkontroll, együttműködés és segítségnyújtás a torna jellegű gyakorlatok végrehajtásában.

Alternatív környezetben űzhető sportok

- Az évszakoknak megfelelő rekreációs célú sportágakban és népi hagyományokra épülő sportolási formákban bővülő gyakorlási tapasztalat és fellelhető erősebb belső motiváció némelyik területén.
- Az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek kinyilvánítása.
- A természeti erők és a sport hasznos összekapcsolásának ismerete és az ezzel kapcsolatos előnyök, rutinok területén jártasság.
- A környezettudatosság cselekedetekben való megjelenítése.
- A verbális és nem verbális kommunikáció fejlődése a testkultúra hagyományos és újszerű mozgásanyagainak elsajátításában.
- A szabadidőben végzett sportolás iránti pozitív beállítódás felmutatása.

Önvédelmi és küzdőfeladatok

- A grundbirkózás alaptechnikájának, szabályainak gyakorlatban történő alkalmazása.
- A különböző eséstechnikák, szabadulások, leszorítások és az önvédelmi gyakorlatainak kontrollált végrehajtása társsal.
- Állásküzdelemben jártasság.

- A fenyegetettségi szituációkra, segítségkérésre, menekülésre vonatkozó ismeretek elsajátítása.
- A sportszerű győzni akarás kinyilvánítása.
- A fájdalomtűrésben és az önfegyelemben érzékelhető fejlődés.

8.évfolyam

Természetes és nem természetes mozgásformák

- Gyakorlottság a célszerű óraszervezés megvalósításában.
- Egyszerű relaxációs technikákról tájékozottság.
- Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok önálló összefűzése és előadása zenére.
- Az erősítés és nyújtás néhány ellenjavallt gyakorlatának ismerete.
- Az összehangolt, feszes testtartás kritériumainak való megfelelésre kísérletek.
- A kamaszkori személyi higiénéről elemi tájékozottság.

Sportjátékok

- Gazdagabb sportjáték-technikai és-taktikai készlet.
- Jártasság néhány taktikai formáció, helyzet megoldásában.
- A játékszabályok kibővített körének megértése és alkalmazása.
- A csapatjátékhoz szükséges együttműködés és kommunikáció fejlődése.
- A sportjátékokhoz tartozó test-test elleni küzdelem megtapasztalása és elfogadása.
- Konfliktusok, sportszerűtlenségek, deviáns magatartások esetén a gondolatok, vélemények szóban történő kifejezése.
- Sporttörténeti alapvető tájékozottság a labdajátékokban.

Atlétika jellegű feladatok

- Az atlétikai cselekvésminták sokoldalú és célszerű alkalmazása.
- Futó-, ugró- és dobógyakorlatok képességeknek megfelelő végzése a tanult versenyszabályoknak megfelelően.
- Mérhető fejlődés a képességekben és a sportági eredményekben.
- Az atlétikai alapmozgásokban mozgásmintához közelítő bemutatás, a lendületszerzések és a befejező mozgások összekapcsolása.
- A futás, a kocogás élettani jelentőségének ismerete.

Torna jellegű feladatok

- A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának jelenléte a torna jellegű mozgásokban.
- Talajon, gerendán, valamint gyűrűn növekvő önállóság jeleinek felmutatása a gyakorlásban, gyakorlat-összeállításban.
- A szekrény- és a támaszugrások bátor végrehajtása, a képességnek megfelelő magasságon.
- Látható fejlődés az aerobikgyakorlatok kivitelében és a zenével összhangban történő végrehajtása.
- Önkontroll, együttműködés és segítségnyújtás a torna jellegű gyakorlatok végrehajtásában.

Alternatív környezetben űzhető sportok

- Az évszakoknak megfelelő rekreációs célú sportágakban és népi hagyományokra épülő sportolási formákban bővülő gyakorlási tapasztalat és fellelhető erősebb belső motiváció némelyik területén.
- Az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek kinyilvánítása.
- A természeti erők és a sport hasznos összekapcsolásának ismerete és az ezzel kapcsolatos előnyök, rutinok területén jártasság.
- A környezettudatosság cselekedetekben való megjelenítése.
- A verbális és nem verbális kommunikáció fejlődése a testkultúra hagyományos és újszerű mozgásanyagainak elsajátításában.
- A szabadidőben végzett sportolás iránti pozitív beállítódás felmutatása.

Önvédelmi és küzdőfeladatok

- A grundbirkózás alaptechnikájának, szabályainak gyakorlatban történő alkalmazása.
- A különböző eséstechnikák, szabadulások, leszorítások és az önvédelmi gyakorlatainak kontrollált végrehajtása társsal.
- Állásküzdelemben jártasság.
- A fenyegetettségi szituációkra, segítségkérésre, menekülésre vonatkozó ismeretek elsajátítása.
- A sportszerű győzni akarás kinyilvánítása.
- A fájdalomtűrésben és az önfegyelemben érzékelhető fejlődés.

OSZTÁLYFŐNÖKI ÓRA

Évfolyam	5.	6.	7.	8.
Heti óraszám	1	1	1	1
1. Változás – szabály – rendszer – értékelés – szervezés	12	10	9	6
2. Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?	7	4	8	0
3. Kommunikáció – médiatudatosság	4	8	5	3
4. Tanuljuk a tanulást	6	6	0	0
5. Egészséges életmód, környezettudatosság	3	3	0	4
6. Mi a pályánk?	3	3	8	17
7. Gazdasági életre nevelés	2	3	5	5
Éves óraszám:	37	37	37	37

23. A TANTÁRGYAK ÉVFOLYMONKÉNTI BONTÁSA, TÉMAKÖREINEK ÓRASZÁMA, A TOVÁBBHALADÁS KÖVETELMÉNYEI A 2020/21-ES TANÉVTŐL FELMENŐ RENDSZERBEN

BESZÉD ÉS OLVASÁS / ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS

(MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM)

1 – 2. ÉVFOLYAM

2020.

BESZÉD ÉS OLVASÁS

Elvárt előzetes ismeretek az alsó tagozatos tanulmányokhoz

Évfolyam	Képességek	Ismeretek/ Elvárt tudás
Első évfolyam elején	**Iskolaérattség**	
Első évfolyam végén	**Kommunikáció**	Tudja a tanuló tisztán ejteni a hangokat. Váljon szokásává a köszönés. Tudjon udvariasan megszólítani felnőtteket, gyerekeket. Tudjon helyesen bemutatkozni.
	Olvasás	Minden kis-és nagybetű biztonságos ismeretében tudjon a tanuló némán és hangosan olvasni 10 soros szöveget, szótagolva (három vagy annál több szótagú szavak esetén). Készüljön fel (2-4 perc alatt) az előzőleg megbeszélt 5 mondatos szöveg hangos olvasására. A hangos olvasás során képezze helyesen a hangokat, jelezze szünettel a mondatok végét, időtartam hibát legfeljebb néhányszor (1-3 alkalommal) követhet el. Felszólításra segítséggel javítsa a hangos olvasási hibáit.
	Szövegértés	Szövegértése mind hallás után, mind néma olvasást követően megfelelően (5 kérdésből, 2 hibát ejthet) teljesüljön. Szó- kép összepárosítása (10 kép- szó) Tudjon kép alapján összefüggő mondatokat alkotni (legalább hármat).
	Memoriterek	4 szabadon választott mondóka 2 nyelvtörő Nemes Nagy Ágnes: Gesztenyefalevél Kölcsey Ferenc: Himnusz első versszaka Móra Ferenc: A cinege cipője

		Weöres Sándor: Száncsengő Kortárs magyar költők szabadon választott 3 verse 3 magyar közmondás
Második évfolyam végén	**Kommunikáció**	Szókapcsolatokat és rövid egyszerű mondatokat tudjon helyes hangsúllyal és hanglejtéssel ejteni. Tudjon kérni a helyes nyelvi formák alkalmazásával. Tudjon tudakozódni a helyes nyelvi formák alkalmazásával. Tudakozódásra tudjon rövid választ adni. Tudjon rövid – 2-3 – mondatos szöveget alkotni képről vagy képsorról. Tudja elmondani a megismert olvasmányok eseménysorát kérdések segítségével.
	Olvasás	Készüljön fel (2-3 perc alatt) előzőleg megtárgyalt 15 sor hosszúságú szöveg hangos olvasására, olvasson lassú folyamatossággal. Felszólításra, segítséggel javítsa a hangos olvasási hibáit.
	Szövegértés	Bizonyítsa a szövegértést feladatok szóbeli és írásbeli megoldásával (hallás utáni és néma értő olvasást követően egyaránt).
	Memoriterek	4 szabadon választott mondóka 2 nyelvtörő Petőfi Sándor: Anyám tyúkja 1 szabadon választott locsolóvers Kortárs magyar költők szabadon választott 3 verse 4 magyar közmondás Petőfi Sándor: Nemzeti dal (első két versszaka) Kölcsey Ferenc: Himnusz (első két versszaka) Tudjon legalább 3 mesei elemet felsorolni József Attila: Altató

Beszéd és olvasás; Magyar irodalom (1-2. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

Témakörök	Évfolyamok és tervezett óraszámok		
BESZÉD ÉS OLVASÁS	**1. évf.**	**2. évf.**	**Összesen**
Beszéd és kommunikáció (Előkészítő szakasz) (Beszédkészség fejlesztése folyamatos)	25	5+ folyamatos	**30**
Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	60	0	**60**
Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	30	10+folyamatos	**40**
Népmesék, műmesék	6	35	**41**
Versek, népköltészeti alkotások	3	25	**28**
Helyem a közösségben – család, iskola	2	15	**17**
Évszakok, ünnepkörök, hagyományok	3	21	**24**
Állatok, növények, emberek	3	20	**23**
Külső helyszíni órák (Bábszínház/ Színházi látogatások)	4	5	**9**
ÖSSZESEN:	**136**	**136**	**272**

Beszéd és kommunikáció – 1- 2. évfolyam

Beszéd és kommunikáció **25- 5 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1.évfolyam 25 óra			
Előkészítő szakasz **Az adott tankönyvnek megfelelő témakörök feldolgozása, (beszoktatási időszak)** **Az alábbi témáknak könyvtől függetlenül feldolgozásra kell kerülniük, akár tanórába beépítve folyamatosan:** – **Ismerkedés a tanítókkal, osztálytársakkal, iskolával** – **A jel értelmezése funkciója** – **Irányok** – **Beszédgyakorlatok** – **Szituációs gyakorlatok** – **Drámajátékok** – **Ritmusgyakorlatok** – **Légzőgyakorlatok** – **Hangsúlygyakorlatok** – **Az előkészítő szakasz összefoglalása**	helyesejtés, beszédlégzés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus, testtartás, mimika, párbeszéd, szituáció, drámajáték	- Érzelmi fejlesztés - Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés - Beszédfejlesztés: beszédlégzés, artikuláció fejlesztése, beszédritmus, beszédtempó, - Ritmusérzék-fejlesztés - Hangok, szótagok analízise, szintézise - Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés - Beszédészlelés, beszédértés - Kifejező, érthető beszéd - Helyesejtés kialakítása - Nem nyelvi jelek használata - Kapcsolatfelvételi formák, társalgási fordulatok - Párbeszédek, szituációs játékok	- kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál; - megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál; - egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; - a megismert szavakat, kifejezéseket a nyelvi fejlettségi szintjén alkalmazza; - részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, beszélgetésben, vitában, és alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat; - használja a kapcsolatfelvételi formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés, - élményeiről, segítséggel vagy önállóan beszámol.
2.évfolyam -5 óra+ folyamatos			
A beszéd és kommunikáció fejlesztése folyamatosan, a tanórák bevezető/ levezető részébe adott témának megfelelően illeszkedik. **Ezen felül az alábbi témákat szükséges külön tanórában érinteni:** - **Újra az iskolában**	helyesejtés, beszédlégzés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus,	- Érzelmi fejlesztés - Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés - Beszédfejlesztés: beszédlégzés, artikuláció fejlesztése, beszédritmus, beszédtempó, - Ritmusérzék-fejlesztés - Hangok, szótagok analízise, szintézise	- beszédlégzése és artikulációja megfelelő; - figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd ritmusára, hangsúlyára, tempójára, a beszédhelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra; - a szavakat hangokra, szótagokra bontja; - a hangokból, szótagokból szavakat épít; - a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja;

- **Beszédgyakorlatok** - **Ritmusgyakorlatok** - **Szituációs játékok** - **Drámajátékok**	testtartás, mimika, párbeszéd, szituáció, drámajáték	- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés - Beszédészlelés, beszédértés - Kifejező, érthető beszéd - Helyesejtés kialakítása - Nem nyelvi jelek használata - Kapcsolatfelvételi formák, társalgási fordulatok - Párbeszédek, szituációs játékok	- részt vesz ismert szövegek (mondókák, kiszámolók, nyelvtörők, versek, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében; - bekapcsolódik párbeszédek, dramatikus helyzetgyakorlatok, szituációs játékok megalkotásába.

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- Felelet (szóbeli, írásbeli)
- Írásbeli témazáró dolgozat
- További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- Törekszik az érthető, értelmes beszédre (önállóan képes 3-4 mondatot alkotni életkori sajátosságának megfelelő témában)
- Megérti az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit,
- A kérdésekre értelmesen válaszol;
- Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének illendő nyelvi formáit;
- Bekapcsolódik a közös tevékenységekbe, alkalmazkodik azok szabályaihoz;
- Eligazodik szűkebb környezete társas kapcsolatrendszerében.

Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése – 1. évfolyam

Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó képességek fejlesztése 60 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1.évfolyam			
Az alábbi betűtanítási sorrend egy ajánlás, melytől tankönyvtől függően eltérés várható! **- Az a hang és az a, A betű tanítása** **- Az i, í hang és az i, I, í, Í betű tanítása** **- Az m hang és az m, M betű tanítása** **- Betűk, szótagok összeolvasása** **- Az l hang és az l, L betű tanítása** **- Az o, ó hang és az o, O, ó, Ó betű tanítása 1.** **- Az e hang és az e, E betű tanítása** **- A t hang és a t, T betű tanítása** **- A z hang és a z, Z betű tanítása** **- Az n hang és az n, N betű tanítása** **- Az s hang és az s, S betű tanítása** **- A k hang és a k, K betű tanítása** **- Az á hang és az á, Á betű tanítása** **- A p hang és a p, P betű tanítása** **- Az u, ú hang és az u, U, ú, Ú betű tanítása** **- A j hang és a j, J betű tanítása** **- A sz hang és a sz, Sz betű tanítása** **- Az é hang és az é, É betű tanítása** **- A v hang és a v, V betű tanítása** **- A c hang és a c, C betű tanítása** **- A h hang és a h, H betű tanítása** **- Az ö, ő hang, és az ö-Ö, ő-Ő betű tanítása** **- A d hang és a d, D betű tanítása** **- Az r hang és az r, R betű tanítása**	helyesejtés, beszédlégzés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus, testtartás, mimika, párbeszéd, szituáció, drámajáték	- Érzelmi fejlesztés - Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés - Beszédfejlesztés: beszédészlelés, beszédértés fejlesztése - Szókincs gyarapítása - Szókincs aktivizálása - Téri-időbeli tájékozódás fejlesztése - Beszédmotorika, helyesejtés fejlesztése - Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése - Szerialitás (sorrendiség, szabályszerűség, ismétlődés) fejlesztése - Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése - Betű-hang azonosítás - Szótagolás - Olvasástechnika fejlesztése - Megértett szavak, kifejezések integrálása a meglévő szókincsbe - A szóbeli és kifejezőkészség fejlesztése	− megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát − érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; − a történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot; − képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért. − észleli és/vagy megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg; − részt vesz a testséma-tudatosságot fejlesztő tevékenységekben (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek tudatosítása) és érzékelő játékokban; − megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókincset; − szavakat hangokra, szótagokra bont; − hangokból, szótagokból szavakat épít

- Az ü, ű hang, és az ü, Ü, ű, Ű betű tanítása **- Az f hang és az f, F betű tanítása** **- A g hang és a g, G betű tanítása** **- A ny hang és a ny, Ny betű tanítása** **- A cs hang és a cs, Cs betű tanítása** **- A b hang és a b, B betű tanítása** **- A ty hang és a ty, Ty betű tanítása** **- A zs hang és a zs, Zs betű tanítása** **- A gy hang és a gy, Gy betű tanítása** **- A ly hang, és ly Ly betű tanítása** **- A dz hang, és dz, Dz betű tanítása** **- Az x-X hang- és betűk tanítása** **- A q-Q hang- és betűk tanítása** **- A w-W hang- és betűtanulás** **- Az y-Y hang- és betűtanulás**			
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Nyitott, motivált, érdeklődő az olvasás tanulásában; - Minden kis- és nagybetűt felismer hang és betű formájában egyaránt - Rendelkezik a megfelelő ismeretekkel és szókinccsel az olvasást illetően; - Részképességei elérték a szükséges szintet.			

Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése – 1- 2. évfolyam

Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó képességek fejlesztése **30- 10 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1.évfolyam 30 óra			
Az alábbi betűdifferenciálási sorrend egy ajánlás, melytől tankönyvtől függően eltérni lehetséges! **Differenciáló órák (betűk összeolvasásának gyakorlására, mondatok olvasására- megállók):** - **A, I-Í, M, L hangok/ betűk után** - **O-Ó, E hangok/ betűk után** - **A T hang/betű után rövid mondatok olvasása** - **Megálló: a-e megkülönböztetése** - **A Z után megálló, T-L megkülönböztetése, összeolvasás gyakorlása** - **Az S után: Megálló: n–t megkülönböztetése, és n–m megkülönböztetése** - **Az Á után: Megálló: k–t megkülönböztetése és megálló: á-a megkülönböztetése** - **P után olvasási gyakorlatok** - **Az U-Ú után: Megálló: p–t megkülönböztetése** - **A J után: Megálló: u–n megkülönböztetése és megálló: o–u megkülönböztetése** - **A SZ után: Megálló: j–l megkülönböztetése**	hang, betű, kisbetű, nagybetű, magánhangzó, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű mássalhangzó, hosszú hang rövid hang, szótag, szó, mondat;	– Érzelmi nevelés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztése – Beszédfejlesztés: beszédészlelés, beszédértés fejlesztése – Szókincs gyarapítása – Szókincs aktivizálása – Téri-időbeli tájékozódás fejlesztése – Beszédmotorika, helyesejtés fejlesztése – Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése – Szerialitás (a sorrendiség - szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése – Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése – Betű-hang azonosítás – Összeolvasási képesség fejlesztése – Szótagolás	– megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát; – érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát. – részt vesz a testséma-tudatosságot (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek fejlesztő tevékenységekben és érzékelő játékokban; – megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókincset; – szavakat hangokra, szótagokra bont; – hangokból, szótagokból szavakat épít; – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét.

- **Az É után: Megálló: s–sz megkülönböztetése** - **A V után: Megálló: é-e, É-E megkülönböztetése** - **A C után Megálló: u–v megkülönböztetése** - **A H után: Megálló: c–t megkülönböztetése** - **Az Ö-Ő után: Megálló: h–n megkülönböztetése** - **A D után: Gyakorlás, ismétlés. Felkészülés a félévi mérésre** - **Félévi mérés** - **Félévi mérés értékelése** - **Megálló: ö, o megkülönböztetése** - **Megálló: ő, ó megkülönböztetése** - **A R után: Megálló: d, p megkülönböztetése** - **Az Ü-Ű után: Megálló: r–l megkülönböztetése** - **Az F után: Megálló: ü–ö megkülönböztetése** - **Megálló: ű–ő megkülönböztetése** - **Gyakoroljuk az olvasást!** - **A G után: Megálló: f–t megkülönböztetése** - **A NY után: Megálló: g–k, g–d megkülönböztetése** - **A CS után: Megálló: ny–n megkülönböztetése** - **Megálló: ny–j megkülönböztetése** - **A B után: Megálló: cs–s megkülönböztetése** - **A TY után:** - **- Megálló: b–d megkülönböztetése**		− Nyelvi tudatosság fejlesztése: szótag és szó megkülönböztetése, hangok képzési sajátosságainak megfigyelése, szó kezdő hangjának azonosítása tanult betűvel, ismert betűvel szógyűjtés − Olvasástechnika fejlesztése − Megértett szavak, kifejezések integrálása a meglévő szókincsbe − A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése − A teljes magyar ábécé nyomtatott kis- és nagybetűi	

- **Megálló: b–p megkülönböztetése** - **A ZS után: Megálló: ty–ny megkülönböztetése** - **Megálló: ty– t megkülönböztetése** - **A GY után:** - **Megálló: gy–ty, Gy–Ty megkülönböztetése** - **Megálló: gy–ny, Gy–Ny megkülönböztetése** - **A folyamatos olvasás bevezetése** - **A LY után: Megálló: dzs–zs, Dzs–Zs megkülönböztetése** - **A DZ után: Megálló: ly–ty megkülönböztetése** - **Megálló: ly–j megkülönböztetése** - **Megálló: dz–z,** - **Dz–Z megkülönböztetése** - **Az Y után:** - **Hang- és betűtanulás összefoglalás** - **Hang- és betűtanulás mérése**			
2.évfolyam 10 óra			
Olvasási készséget megalapozó képességek fejlesztésére Tanév eleji ismétléshez Folyamatos differenciáláshoz Magánhangó- mássalhangzó és azok hosszúságának megkülönböztető gyakorlására Betűfelsimerési gyakorlatok Kisbetű- nagybetű párosítása Magánhangzók (rövid- hosszú ejtésének megkülönböztetése)	hang, betű, kisbetű, nagybetű, magánhangzó, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű mássalhangzó,	- Érzelmi nevelés - Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztése - Beszédfejlesztés: beszédészlelés, beszédértés fejlesztése - Szókincs gyarapítása - Szókincs aktivizálása - Téri-időbeli tájékozódás fejlesztése - Beszédmotorika, helyesejtés fejlesztése	− megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát; − érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; − szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; − ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát. − részt vesz a testséma-tudatosságot (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek fejlesztő tevékenységekben és érzékelő játékokban;

Mássalhangzók (rövid, hosszú ejtésének megkülönböztetése, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű) Szótagolási gyakorlatok Viszonyszavak értelmezése	hosszú hang rövid hang, szótag, szó, mondat; viszonyszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, közötte, mellette; utána, közben, miközben…	- Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése - Szerialitás (a sorrendiség - szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése - Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése - Betű-hang azonosítás - Összeolvasási képesség fejlesztése - Szótagolás - Nyelvi tudatosság fejlesztése: szótag és szó megkülönböztetése, hangok képzési sajátosságainak megfigyelése, szó kezdő hangjának azonosítása tanult betűvel, ismert betűvel szógyűjtés - Olvasástechnika fejlesztése - Szótagolvasás, szóolvasás, mondatolvasás, két-három mondatból álló szöveg olvasása és megértése - Megértett szavak, kifejezések integrálása a meglévő szókincsbe - A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése - A teljes magyar ábécé nyomtatott kis- és nagybetűi	− megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókincset; − szavakat hangokra, szótagokra bont; − hangokból, szótagokból szavakat épít; − biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét.

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- Felelet (szóbeli, írásbeli)
- Írásbeli témazáró dolgozat
- További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

- Minden kis- és nagybetű ismeretében képes hangosan szótagolva olvasni ismert és begyakorolt 6-8 soros szöveget (maximum 1-2 hibával)
- Minden kis- és nagybetű ismeretében képes hangosan szótagolva olvasni 4-5 soros ismeretlen szöveget (maximum 5-6 hibával)

- Az olvasás jelrendszerének elsajátítása, a dekódolási képesség kialakítása

Népmesék, műmesék – 1- 2. évfolyam

Népmesék, műmesék **6- 35 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1.évfolyam 6 óra			
Ajánlott olvasmányok, melyek a használt tanköyvtől eltérőek lehetnek: - Nagy László: Balatonparton - Róka rege róka - A róka és a kácsák - A vadgalamb és a szarka - Két kecske találkozott egy pallón - Móricz Zsigmond: Iciri-piciri - Szutyejev: A három kiscica - Ki a veszélyesebb? - A kiskutya meg a szamár - A kutya tévedése - Öreg néne őzikéje - Arany László: A vadgalamb és a szarka - Mit beszél a vízimalom a patakkal? - A fontos őszvér - Csukás István: Sün Balázs - Zelk Zoltán: A három nyúl - Kormos István: Vackor az első bében (részlet) - Arany László: A kiskakas gyémánt félkrajcárja **Javasolt iskolán kívüli tevékenység: Bábszínházi/ színházi látogatások beépítése a témakörbe!**	szótag, szó, mondat, szöveg, mese,	– Érzelmi nevelés – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Szótagoló olvasás – Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése – Események helyszíne, ideje, sorrendje – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása – Olvasási stratégiák: jóslás, keresés – Önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően a lényeges elemek kiemelése és összefoglalása. – Népmesék jellemző jegyeinek megfigyelése: meseszámok, kezdő és záró fordulatok, szóismétlések, szereplőtípusok	– kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt; – megismer néhány mesét és történetet a magyar – és rokon kultúrájú népek irodalmából; – részt vesz népmesék és műmesék, történetek közös olvasásában, feldolgozásában; – megérti a közösen olvasott rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, feldolgozásában; – a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről véleményt alkot; – részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;

		– A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi	– közös olvasás, szövegfeldolgozás során megismer néhány mesét, elbeszélést
2.évfolyam 35 óra			
Ajánlott olvasmányok, melyek a használt tanköyvtől eltérőek lehetnek: - Miért haragszik a disznó a kutyára, a kutya a macskára, a macska az egérre? - A varga, a szikra és a bab - A róka és a kácsák - Jakab meg az apja - Az okos leány - Az öreg halász és a nagyravágyó felesége - A hiú király - Benedek Elek: Csalimese - Lázár Ervin: Mese reggelre - Misi Mókus kalandjai - Csukás István: A téli tücsök meséi (részlet) - A galamb, a réce meg a lúd - Az állatok vitája - Benedek Elek gyűjtései - Lázár Ervin: Kék meg a sárga - Csukás István meséi - Lázár Ervin: A lyukas zokni	szótag, szó, mondat, szöveg, mese, népmese, műmese, cím, szerző, szereplő, helyszín, időrend, tartalom, állandósult szókapcsolat, kezdő és záró fordulat, meseszám	– Érzelmi nevelés – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése – Események helyszíne, ideje, sorrendje – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása – Olvasási stratégiák: jóslás, keresés – Önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően a lényeges elemek kiemelése és összefoglalása. – Népmesék jellemző jegyeinek megfigyelése: meseszámok, kezdő és záró fordulatok, szóismétlések, szereplőtípusok – A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi	– részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – részt vesz különböző műfajú és megjelenésű szövegek olvasásában és feldolgozásában; – különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között; – képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt; – alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat. – megismer néhány mesét és történetet a magyar – és rokon kultúrájú népek irodalmából; – részt vesz népmesék és műmesék, történetek közös olvasásában, feldolgozásában; – megérti a közösen olvasott rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, feldolgozásában; – a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;

			− részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet; − közös olvasás, szövegfeldolgozás során megismer néhány mesét, elbeszélést

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- Felelet (szóbeli, írásbeli)
- Írásbeli témazáró dolgozat
- További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése

Egyéb javasolt tevékenységek:

- Bábszínház, színházlátogatás
- Könyvtárhasználat/ könyvtári látogatások
- Író- olvasó találkozók szervezése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

- Meg tudja határozni a népmese és műmese közti alapvető különbséget
- Néma olvasás után megért 5 soros szöveget
- Értelmezi szóban, rajzban és írásban kérdések alapján a némán vagy hangosan olvasott szöveget
- Az olvasás jelrendszerének elsajátítása, a dekódolási képesség kialakítása
- A tanuló használja az előzetes áttekintés, egyszerű összefoglalás, az érzékszervi képek alkotásának stratégiáit a megértés érdekében;
- a szöveg megértését bizonyítja a következő tevékenységekkel: következtetés, lényegkiemelés, tartalommondás, események összefoglalása, egyszerű értékelése az életkornak megfelelő szinten.
- A tanuló érthetően beszéljen, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció alapvető szabályaival, alkalmazza őket. Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit. A kérdésekre értelmesen válaszoljon. Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban. Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit. Legyen képes összefüggő mondatok alkotására. Követhetően számoljon be élményeiről, olvasmányai tartalmáról. Szöveghűen mondja el a memoritereket.
- Ismerje az írott és nyomtatott betűket, rendelkezzen megfelelő szókinccsel. Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel. Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét.
- Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett.

Versek, népköltészeti alkotások – 1- 2. évfolyam

Versek, népköltészeti alkotások 3- 25	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1.évfolyam 3 óra			
Ajánlott versek/ népköltészeti alkotások, melyek a használt tanköyvtől eltérőek lehetnek: - Móra Ferenc: Zengő ABC - Á, bé, cé, dé… - Weöres Sándor: A kutya-tár - Móricz Zsigmond: A török és a tehenek - Nemes Nagy Ágnes: Gesztenyefalevél - Nemes Nagy Ágnes: Megjöttek a kukások	vers, verses mese, mondóka, kiszámoló, soroló, verssor, versszak, költő, cím,	– Érzelmi fejlesztés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés – Ritmusérzék fejlesztése – Olvasástechnika fejlesztése – Szótagoló olvasás – Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Népköltészeti alkotások, mondókák, népdalok, sorolók, kiszámolók stb. – Belső képalkotás – Ritmusélmény – Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával – Egyéni olvasat megteremtése tanítói segítséggel – A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi	– egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; – felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést, elbeszélő költemények esetén a helyszínt, a szereplőket, az esetleges konfliktust és annak megoldását. – részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus és kortárs magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában; – megtapasztalja a vershallgatás, a versmondás, a versolvasás örömét és élményét; – segítséggel vagy önállóan előad verseket ritmuskísérettel; – a versek hangulatát kifejezi a különféle érzékszervi tapasztalatok segítségével (színek, hangok, illatok, tapintási élmények stb.); – a tanító vagy társai segítségével, együttműködésével verssorokat, versrészleteket memorizál; – segítséggel, majd önállóan szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai vagy dramatikus szöveget, szövegrészletet; – különböző ritmikájú lírai művek megismerésével élményt és tapasztalatot szerez. Megismer alkotásokat a népköltészetből, a kortárs és klasszikus gyermeklírából; – megismer néhány klasszikus, életkorának megfelelő verset a magyar irodalomból;

		− A vers formai jellemzői: ritmus, rím, refrén	
2.évfolyam 25 óra			
Ajánlott versek/ népköltészeti alkotások, melyek a használt tanköyvtől eltérőek lehetnek: - Weöres Sándor: Galagonya - Zelk Zoltán: Este jó… - Csoóri Sándor: Csodakutya - Móra Ferenc: A cinege cipője - József Attila: Altató - Petőfi Sándor: Anyám tyúkja - Petőfi Sándor: Arany Lacinak - Erdős Virág: Négyeshatos **Szabadon választott versek az alábbi költőktől/ íróktól:** Kányádi Sándor, Petőfi Sándor,. Nemes Nagy Ágnes, Móra Ferenc, Weöres Sándor, Zelk Zoltán, Lackfi János, Gazdag Erzsi	vers, verses mese, mondóka, kiszámoló, soroló, népdal, verssor, versszak, rím, ritmus, refrén, költő, cím, népköltészet, műköltészet	− Érzelmi fejlesztés − Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés − Ritmusérzék fejlesztése − Olvasástechnika fejlesztése − Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés − Verbális memória fejlesztése − Népköltészeti alkotások, mondókák, népdalok, sorolók, kiszámolók stb. − Belső képalkotás − Ritmusélmény − Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával − Egyéni olvasat megteremtése tanítói segítséggel − A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi − A vers formai jellemzői: ritmus, rím, refrén	− kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; − biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét; − felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; − egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; − a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; − ismer és megért rövidebb nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket; − részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; − élményt és tapasztalatot szerez különböző ritmikájú lírai művek megismerésével a kortárs és a klasszikus gyermeklírából és a népköltészeti alkotásokból; − érzékeli és átéli a vers ritmusát és hangulatát − felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést, elbeszélő költemények esetén a helyszínt, a szereplőket, az esetleges konfliktust és annak megoldását. − részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus és kortárs magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában; − megtapasztalja a vershallgatás, a versmondás, a versolvasás örömét és élményét; − segítséggel vagy önállóan előad verseket ritmuskísérettel;

		− Magánhangzók, mássalhangzók	− a versek hangulatát kifejezi a különféle érzékszervi tapasztalatok segítségével (színek, hangok, illatok, tapintási élmények stb.); − a tanító vagy társai segítségével, együttműködésével verssorokat, versrészleteket memorizál; − segítséggel, majd önállóan szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai vagy dramatikus szöveget, szövegrészletet; − különböző ritmikájú lírai művek megismerésével élményt és tapasztalatot szerez. - Megismer alkotásokat a népköltészetből, a kortárs és klasszikus gyermeklírából; − megismer néhány klasszikus, életkorának megfelelő verset a magyar irodalomból;
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése			
Egyéb javasolt tevékenységek: - Bábszínház, színházlátogatás - Könyvtárhasználat/ könyvtári látogatások - Író- olvasó találkozók szervezése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** - Kötelező memoriterek: Móra Ferenc: A cinege cipője; József Attila: Altató; Petőfi Sándor: Anyám tyúkja - Felismeri a verset/ verses mesét - Meg tudja fogalmazni a vers és mese közti fő különbséget - Versszakok felismerése, megszámlálása			

Helyem a közösségben- család és iskola – 1- 2. évfolyam

Helyem a közösségben- család és iskola **2- 15 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1.évfolyam 2 óra			
Ajánlott olvasmányok a témakörhöz: - Bors néni beszélget a nappal - Nyári rajz - Az okos anya - Mire jó? - Mese-morzsa - Janikovszky Éva: Már iskolás vagyok (részlet) - Zelk Zoltán: Kicsi vagyok én	iskola, osztály, közösség, könyvtár, tanítási idő, szünet, vakáció, házi feladat, család, családtag, rokon, testvér, nagyszülő, dédszülő, unoka, dédunoka, unokatestvér, otthon, barát, társ, összetartozás, felelősség, hűség, becsületesség, igazságosság, munka, házimunka, történet, mese, vers, bekezdés, párbeszéd, cím, szerző, helyszín, szereplők és tulajdonságaik, probléma és megoldás	- Érzelmi fejlesztés - Beszédkészség fejlesztése - Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés - Verbális memória fejlesztése - Időben való tájékozódás fejlesztése - Olvasástechnika fejlesztése - Szótagoló olvasás - Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig - Szövegértő olvasás fejlesztése - Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása - Empatikus képesség fejlesztése - A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi - Olvasási stratégiák: jóslás, keresés - Szépirodalmi és ismeretközlő szövegek	− biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét; − egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képes, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; − a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; − különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között; − képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; − Képes önállóan vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően a lényeges elemek kiemelésére és összefoglalására; − önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet. − megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet; − felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; − a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot; − képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszédek, dramatikus szituációs játékok megalkotásába; − különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között; − önállóan vagy tanítói segítséggel összefoglalja az olvasott történet tartalmát;

			− könyvet kölcsönöz a könyvtárból, és azt el is olvassa, élményeit, gondolatait az általa választott módon megosztja; − részt vesz konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban;
2.évfolyam 15 óra			
Ajánlott olvasmányok a témakörhöz: - Janikovszky Éva: Már iskolás vagyok (részlet) - Hervay Gizella: Elfelejtő mese - Tankönyv-függetlenül: helyem a közösségben c. témakörön belüli ismerettartalmú szövegek - Fésüs Éva: Csupafül huszonkét meséje (részlet) - Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami	iskola, osztály, közösség, könyvtár, tanítási idő, szünet, vakáció, házi feladat, család, családtag, rokon, testvér, nagyszülő, dédszülő, unoka, dédunoka, unokatestvér, otthon, barát, társ, összetartozás, felelősség, hűség, becsületesség, igazságosság, munka, házimunka, történet, mese, vers, bekezdés, párbeszéd, cím, szerző, helyszín, szereplők és tulajdonságaik, probléma és megoldás	- Érzelmi fejlesztés - Beszédkészség fejlesztése - Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés - Verbális memória fejlesztése - Időben való tájékozódás fejlesztése - Olvasástechnika fejlesztése - Szótagoló olvasás - Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig - Szövegértő olvasás fejlesztése - Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása - Empatikus képesség fejlesztése - A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi - Olvasási stratégiák: jóslás, keresés - Szépirodalmi és ismeretközlő szövegek	− biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét; − képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni − felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. − egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képes, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; − a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; − felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását, részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; − különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között; − képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; − Képes önállóan vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően a lényeges elemek kiemelésére és összefoglalására; − önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet. − rövid meséket közösen olvas, megért, feldolgoz; − megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét;

			− mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat; − élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegtípusok és műfajok – klasszikus, kortárs magyar alkotások – megismerésével; − megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet;
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** - Különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között; − Képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; − Képes önállóan vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően a lényeges elemek kiemelésére és összefoglalására; − Önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet. − Rövid meséket közösen olvas, megért, feldolgoz; − Megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét; − Mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat;			

Évszakok, ünnepkörök, hagyományok – 1- 2. évfolyam

Évszakok, ünnepkörök, hagyományok 3- 21 óra	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
1.évfolyam 3 óra			
Ajánlott olvasmányok a témakörhöz: - Hónapsoroló - Zelk Zoltán: A négy vándor - Tekereg a szél - Weöres Sándor: Száncsengő - Kölcsey Ferenc: Himnusz első versszak - Megemlékezések, ünnepek beépítése a tanórákba: '56- os Forradalom és Szabadságharc Advent, Karácsony, Új évi népszokások Március 15- i megemlékezés az 1848- as szabadságharcról Húsvéti népszokások Anyák napja	ünnepkörhöz kapcsolódó jelképek, családi ünnep, nemzeti ünnep, népszokás, népi hagyomány, jeles napok, népi gyermekjáték, hazaszeretet, magyarságtudat, közösség, szólás, közmondás, évszak, körforgás	- Érzelmi fejlesztés - Szótagoló olvasás - Az olvasástechnika fejlesztése - Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése - Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés - Verbális memória fejlesztése - Nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi - Nemzeti ünnepeink, családi ünnepeink - Magyar hagyományok tisztelete - Az évszakok és ünnepek, jeles napok, népszokások (betlehemezés, március 15., húsvéti locsolkodás) jellemzői, körforgásuk - keresztény/keresztyén ünnepkör: karácsony, húsvét, pünkösd - nemzeti ünnepen elhangzó költemények figyelmes hallgatása, ismeretek szerzése jeles történelmi személyekről - Lakóhely hagyományainak megismerése - Szólások, közmondások, találós kérdések, nyelvtörők, kiszámolók, mondókák	− kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; − biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét; − életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; − felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; − egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; − megismer az évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat, és ismeri ezek éves körforgását; − jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi; − felismer és ért néhány egyszerű, gyakori közmondást és szólást, − feladatok megoldása során társaival együttműködik.
2.évfolyam 21 óra			
Ajánlott olvasmányok a témakörhöz: - Petőfi Sándor: Itt van az ősz, itt van újra	ünnepkörhöz kapcsolódó jelképek családi ünnep,	- Érzelmi fejlesztés - Az olvasástechnika fejlesztése - Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése	− kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; − biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét;

- Ismerettartalmú szövegek az Évszakok, ünnepkörök, hagyományok témakörben az adott tankönyvnek megfelelően - Zelk Zoltán: Téli fák - Nemes Nagy Ágnes: Hóesésben - Zelk Zoltán: Csilingel a gyöngyvirág - A tizenkét hónap - Megemlékezések, ünnepek beépítése a tanórákba: ’56- os Forradalom és Szabadságharc Advent, Karácsony, Új évi népszokások Március 15- i megemlékezés az 1848-as szabadságharcról Húsvéti népszokások Anyák napja - Kölcsey Ferenc: Himnusz első 2 versszak - Petőfi Sándor: Nemzeti dal első 2 versszaka	nemzeti ünnep, népszokás, népi hagyomány, jeles napok, népi gyermekjáték, hazaszeretet, magyarságtudat, közösség, szólás, közmondás évszak, körforgás	- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés - Verbális memória fejlesztése - Nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi - Nemzeti ünnepeink, családi ünnepeink - Magyar hagyományok tisztelete - Az évszakok és ünnepek, jeles napok, népszokások (betlehemezés, március 15., húsvéti locsolkodás) jellemzői, körforgásuk - ünnepek: karácsony, húsvét, pünkösd - nemzeti ünnepen elhangzó költemények figyelmes hallgatása, ismeretek szerzése jeles történelmi személyekről - Lakóhely hagyományainak megismerése - Szólások, közmondások, találós kérdések, nyelvtörők, kiszámolók, mondókák	− életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; − felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; − egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; − a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; − megismer az évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat, és ismeri ezek éves körforgását; − jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi; − felismer és ért néhány egyszerű, gyakori közmondást és szólást, − megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét; − részt vesz gyerekeknek szóló kiállítások megismerésében, alkotásaival hozzájárul létrehozásukhoz; − élményeket és tapasztalatokat szerez saját lakóhelyének irodalmi és kulturális értékeiről; − részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet. − feladatok megoldása során társaival együttműködik.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)			

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

- Kötelező memoriterek: Magyar népköltés: Hónapsoroló, Petőfi Sándor: Itt van az ősz, itt van újra, Weöres Sándor: Száncsengő, Kölcsey Ferenc: Himnusz 1 versszaka (2. osztályban már az első 2 versszaka, illetve Petőfi Sándor: Nemzeti dal első 2 versszak)

Állatok, növények, emberek – 1- 2. évfolyam

Állatok, növények, emberek **3- 20 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1.évfolyam 3 óra			
Ajánlott olvasmányok a témakör feldolgozásához: - Juli megfigyeli a harkályt - Két költöző madarunk - A vadludak - László Noémi: Kérdezgető - Kányádi Sándor: Költögető - Fazekas Anna: Öreg néne őzikéje - Állati érdekességek - Kutya-macska barátság - A két szamár - A pórul járt szarka	időrend, cím, illusztráció	- Olvasástechnika fejlesztése - Szövegértés fejlesztése - Beszédfejlesztés - Érzelmi fejlesztés - Egyéni beszámoló a természeti környezetben végzett megfigyelésről - Környezet iránti felelősségtudat alakítása, fejlesztése - Állatok csoportosítása különféle szempontok szerint (élőhely, táplálék) - Szövegben való tájékozódás fejlesztése - Egyszerű grafikus szervezők megismerése - Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés - Belső képalkotás - Válogató olvasás - Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával	– felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – egyszerű, játékos formában megismerkedik a szövegek különböző modalitásával, médiumok szövegalkotó sajátosságainak alapjaival; – tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól; – gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit; – ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát; – különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen; – felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét.
2.évfolyam 20 óra			
Ajánlott olvasmányok a témakör feldolgozásához: - Ismrettartalmú szövegek szövegértést elősegítő gyakorlata	ismeretközlő szöveg adat, információ, időrend,	– Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértés fejlesztése – Olvasási stratégiák: cím és/vagy kép alapján következtetés a szöveg témájára	– felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;

- Az adott tankönyv a témakörhöz illeszkedő szövegbázisa - Wass Albert: Erdők könyve - Vidor Miklós: Virághívogató - Az erdő fái alatt - A gombakirály - Móra Ferenc: Madarak iskolája - Mentovics Éva: A sérült gólya - A pitypang meséje - Kányádi Sándor: A néma tulipán - A tulipánná változott királyfi - G. Joó Katalin: A cseresznyevirág meséje - Kányádi Sándor: Meddig ér a rigófütty?	cím, illusztráció	− Beszédfejlesztés − Érzelmi fejlesztés − Kedvenc állat vagy növény néhány mondatos bemutatása − Állatok csoportosítása különféle szempontok szerint (élőhely, táplálék) − Lényegkiemelés képessége − Szövegben való tájékozódás fejlesztése − Ok-okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel − Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés − Belső képalkotás − Válogató olvasás − Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával − Tanulás tanulása	− a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; − egyszerű, játékos formában megismerkedik a szövegek különböző modalitásával, médiumok szövegalkotó sajátosságainak alapjaival; − tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól; − gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit; − ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát; − különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen; − felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, − biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét. − a feladatvégzéshez szükséges személyes élményeit, előzetes tudását felidézi; − képzeletét a megértés érdekében mozgósítja; − érti az írott utasításokat, közléseket, kérdéseket, azokra adekvát módon reflektál.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** − Ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát; − Különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen; − Felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést,			

- Biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét.
- A feladatvégzéshez szükséges személyes élményeit, előzetes tudását felidézi;
- Rövid kérdésekre találja meg a választ az olvasott szövegben.

ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS

Elvárt előzetes ismeretek az alsó tagozatos tanulmányokhoz

Évfolyam	Képességek	Ismeretek/ Elvárt tudás
Első évfolyam elején	**Iskolaérettség**	
Első évfolyam végén	**Íráshasználat**	Biztosan tájékozódjon a tanuló a vonalrendszerben. Írása rendezett, áttekinthető legyen A tanult kisbetűket biztonsággal, szabályosan alakítsa másoláskor, tollbamondáskor, emlékezetből íráskor. A betűket szabályosan kapcsolja. Másolása írott és nyomtatott mintáról egyaránt, pontos és rendezett legyen. Kevés hibával dolgozzon. (Betű és szó szint.)
	Helyesírás	Érzékelje a magán- és mássalhangzók hosszúsága közötti különbséget a szó elemzése során és írásban legtöbbször hibátlanul jelölje is azt. Tollbamondás után a betűket hibátlanul tudja leírni. A szavakat analizálás után kevés hibával tudja leírni. Hibáit nevelői segítséggel tudja javítani. Tudjon legalább 4 szótagú szavakat kevés hibával szótagolni/ elválasztani.
Második évfolyam végén	**Íráshasználat**	Helyes írásszokások alkalmazása, mélyítése (testtartás, írószerfogás, kézcsúsztatás). A tanult nagybetűket biztonsággal, szabályosan alakítsa másoláskor, tollbamondáskor, emlékezetből íráskor. Szabályos betűalakítás és betűkapcsolás a szavak, szókapcsolatok, mondatok és rövid szövegek írásakor. A gyermek képességeinek megfelelő tempójú írás. Két-három összefüggő, egyszerű mondat leírása másolással, tollbamondás után. Képről egy önállóan alkotott, egyszerű mondat leírása.
	Helyesírás	A helyesírási probléma felismerése és jelölése a begyakorolt szókészletben. Az írás és a helyes kiejtés együttes alkalmazása.

		A magán- és mássalhangzók időtartamának jelölése szóelemzés után. A szótagolás szabályainak felismerése és alkalmazása egyszerű szavaknál. A j és ly helyes használata az ismert és begyakorolt szóanyag körében. A mondatkezdő nagybetű és a megfelelő mondatvégi írásjel jelölése, alkalmazása írásbeli feladatokban. (A kijelentő és kérdő mondat jelölése.) Toldalékok helyesírása: -t toldalék, - ba,- be, - ban, - ben, - ból, - ből, - ról, - ről, - tól, - től, -val, - vel, - vá, - vé, - hoz, - hez, - höz, - szor, - szer, - ször Szótő és toldalék határának jelölése önállóan Begyakorolt -j toldalékos szavak megfelelő helyesírása
	Nyelvhelyességi ismeret	A hang és betű közötti különbség, a szó és a mondat felismerése, megnevezése. Az ábécé hangjainak felsorolása, az ábécérend biztonsággal való alkalmazása. (Egyszerű és különböző kezdőbetűjű szavak betűrendbe sorolása.) A hangok, betűk csoportosítása fajtájuk és időtartamuk szerint. Kérdőszavak segítségével szavak toldalékolása. A szótő felismerése, a toldalékok jelölése. Tudjon rövid mondatot szavakra tagolni (4-5 szó). A beszélői szándék felismerése a kijelentő és a kérdő mondatokban. Megnevezésük. Az -e kérdőszó felismerése a kérdő mondatokban. Meg tudja nevezni/ fel tudja ismerni a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat, azokra példákat mondjon.

Írás és helyesírás; Magyar nyelv (1-4. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

Témakörök	Évfolyamok és tervezett óraszámok		
BESZÉD ÉS OLVASÁS	**1. évf.**	**2. évf.**	**Összesen**
Óvodából iskolába – írás-előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése	25	-	**25**
Írás jelrendszere	84	25+folyamatos	**109**
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó	12	23	**35**
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	2	25	**27**
Kisbetű – nagybetű	4	16	**20**
A magyar ábécé – a betűrend	2	18	**20**
Hangok időtartamának jelentésmegkülönböztető szerepe	7	29	**36**
ÖSSZESEN:	**136**	**136**	**272**

Óvodából iskolába – írás-előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése – 1. évfolyam

Óvodából iskolába – írás-előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése 25 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Előkészítő szakasz **Az adott tankönyvnek megfelelő témakörök feldolgozása, (beszoktatási időszak)** **Betűelemek tanítása** **Javasolt sorrend:** - Ismerkedés, szokások kialakítása - Függőleges/álló egyenesek - Tájékozódás a hármas vonalközben - Horogvonal - Ferde egyenesek és a sátorvonal - Kapuvonal (felső ívelés) - Csészevonal (szimpla alsó ívelés) - Kör - C- vonal (nyitott kör) - Fecskevonal (felső hurokvonal) - Hullámvonal - Cseppvonal (alsó hurokvonal) Folyamatos gyakorló és differenciáló órák beszükségesek a rögzítéshez	betűelem, vonalrendszer, viszonyszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, között, mellette…	− Szerialitás (a sorrendiség - szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése − Hallásfejlesztés-beszédhallás fejlesztése − Testséma, nagymozgások fejlesztése − Tapintás, érzékelés fejlesztése − Finommotorika fejlesztése − Síkbeli tájékozódás fejlesztése − Tájékozódás a hármas osztatú vonalrendszerben − Helyes ceruzafogás kialakítása − Írástevékenységhez szükséges helyes testtartás kialakítása − Írástechnika fejlesztése − Lendületes vonalvezetés − Betűelemek	- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; - felismeri a betűelemeket − gondolatait, érzelmeit, véleményét, egyéni képességeinek és a kommunikációs helyzetnek megfelelően néhány mondatban megfogalmazza; − részt vesz nagymozgást és finommotorikát fejlesztő tevékenységekben, érzékelő játékokban; − tér- és síkbeli tájékozódást fejlesztő feladatokat megold.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)			

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

- Felismeri az összes betűelemet
- Önállóan képes tájékozódni a vonalrendszerben
- Másolás és a betűelem megnevezése alapján (tollbamondás) is képes a vonalrendszerben önállóan elhelyezni az összes betűelemet

Írás jelrendszere – 1- 2. évfolyam

Írás jelrendszere 84- 25 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1.évfolyam 84 óra			
Javasolt sorrend az adott tankönyvnek megfelelően a betűtanulással párhuzamosan. - Az a betű vázolása és írása - Az i, í betűk vázolása és írása - Az m betű vázolása és írása - Az l betű vázolása és írása - Az o, ó betű vázolása és írása - Az e betű vázolása és írása - A t betű vázolása és írása - A z betű vázolása és írása - A n betű vázolása és írása - Az s betű vázolása és írása - A k betű vázolása és írása - Az á betű vázolása és írása - A p betű vázolása és írása - Az u, ú betű vázolása és írása - A j betű vázolása és írása - Az sz betű vázolása és írása - Az é betű vázolása és írása - A v betű vázolása és írása - A c betű vázolása és írása - A h betű vázolása és írása	hang, betű, betűelem, hosszú hang, rövid hang, kisbetű, nagybetű, vonalrendszer, írásjel, ékezet, magánhangzó, mássalhangzó, szótag, szó	− Szerialitás (a sorrendiség – szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése − Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés − Testséma, (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek) nagymozgások fejlesztése − Tapintás, érzékelés fejlesztése − Finommotorika fejlesztése − Síkbeli tájékozódás fejlesztése − Helyes ceruzafogás kialakítása − Írástevékenységhez szükséges helyes testtartás kialakítása − Írástechnika fejlesztése − Írott kis- és nagybetűk alakítása, kapcsolása	− kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; − egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír. Törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; − törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására. − részt vesz nagymozgást és finommotorikát fejlesztő tevékenységekben és érzékelő játékokban; − tér- és síkbeli tájékozódást fejlesztő feladatokat megold; − saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét; − a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szószerkezeteket, mondatokat önállóan leírja; − írásbeli munkáját segítséggel, vagy önállóan ellenőrzi és javítja.

- Az ö, ő betű vázolása és írása - A d betű vázolása és írása - Az r betű vázolása és írása - Az ü, ű betű vázolása és írása - Az f betű vázolása és írása - A g betű vázolása és írása - Az ny betű vázolása és írása, kettőzése - A cs betű vázolása és írása - A b betű vázolása és írása - A ty betű vázolása és írása - A zs betű vázolása és írása - A gy betű vázolása és írása - A dzs betű vázolása és írása - Az ly betű vázolása és írása - A dz betű vázolása és írása - Az x, q betűk vázolása és írása - A w és y betűk vázolása és írása ***(Az osztály szintjét figyelembe véve: nagybetűk az előző sorrend alapján.) Összevonhatóak a hasonló betűelemekből állóak vagy 2. évfolyam elejére átvihetőek!***		− Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése − Betű- és hangazonosítás − Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése − Magyar ábécé írott kis- és nagybetűi és kapcsolásaik	
2.évfolyam – 25 óra + folyamatos			
Az osztály szintjét figyelembe véve: nagybetűk az előző sorrend alapján. Összevonhatóak a hasonló betűelemekből állóak vagy 2. évfolyam elejére átvihetőek! **Az első évfolyamon tanult kis(- és nagybetűk) folyamatos gyakorlása beépítve a helyesírás gyakorlásába.** **Év eleji ismétlésre 25 óra**	hang, betű, betűelem, hosszú hang, rövid hang, kisbetű, nagybetű, vonalrendszer, írásjel, ékezet,	− Szerialitás (a sorrendiség - szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése − Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés − Testséma, (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek) nagymozgások fejlesztése − Tapintás, érzékelés fejlesztése − Finommotorika fejlesztése	− kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; − egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír. Törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; − törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására. − részt vesz nagymozgást és finommotorikát fejlesztő tevékenységekben és érzékelő játékokban; − tér- és síkbeli tájékozódást fejlesztő feladatokat megold; − saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét;

	magánhangzó, mássalhangzó, szótag, szó, mondat; viszonyszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, közötte, mellette…	− Síkbeli tájékozódás fejlesztése − Helyes ceruzafogás kialakítása − Írástevékenységhez szükséges helyes testtartás kialakítása − Írástechnika fejlesztése − Írott kis- és nagybetűk alakítása, kapcsolása − Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése − Betű- és hangazonosítás − Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése − Magyar ábécé írott kis- és nagybetűi és kapcsolásaik − 3-4 szóból álló mondatok írása	− a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szószerkezeteket, mondatokat önállóan leírja; − írásbeli munkáját segítséggel, vagy önállóan ellenőrzi és javítja.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** - Ismeri és használja a magyar ábécé betűinek írott alakjait - Az összes kis- és nagybetű írásjelét elsajátítja - Minimális hibával másol kis- és nagybetűket - Helyesen kapcsolja a betűelemeket			

A nyelv építő kövei: hang/betű, szótag – 1-2. évfolyam

A nyelv építő kövei: hang/betű, szótag 12- 23 óra	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
1.évfolyam 12 óra			
Tollbamondás - Látó- halló - Hallás után **Másolás** - Írottról- írottra - Nyomtatottról- írottra **Szótagolás gyakorlása** **Szókincsfejlesztő gyakorlatok**	hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó,	- Hang- és betűanalízis, analizáló képesség fejlesztése - Fonémahallás fejlesztése - Vizuális memória fejlesztése - Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz) - Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése - Helyesírási készség fejlesztése - Egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű mássalhangzók írása a szavakban - A kiejtéssel megegyező rövid (2-3 szótagból álló) szavak helyes leírása; - Aktív szókincs fejlesztése - Szótagolás, elválasztás	− saját tempójában elsajátítsa az anyanyelvi írás jelrendszerét; − az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan írjon, és törekedjék a rendezett írásképre; − törekedjék a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; − a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szószerkezeteket, mondatokat önállóan leírja; − érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikáljon; − írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrizze, javítsa. − megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat; − különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között;
2.évfolyam 23 óra			
Tollbamondás - Látó- halló - Hallás után - Hibajavítással **Másolás** - Írottról- írottra - Nyomtatottról- írottra - Hibajavítással **Szótagolás gyakorlása** **Szókincsfejlesztő gyakorlatok**	hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű (háromjegyű) mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, „j” hang kétféle jelölése	- Hang- és betűanalízis, analizáló képesség fejlesztése - Fonémahallás fejlesztése - Vizuális memória fejlesztése - Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz) - Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése - Helyesírási készség fejlesztése - Egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű mássalhangzók írása a szavakban	− saját tempójában elsajátítsa az anyanyelvi írás jelrendszerét; − az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan írjon, és törekedjék a rendezett írásképre; − törekedjék a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; − a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szószerkezeteket, mondatokat önállóan leírja; − érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikáljon; − feladatvégzés során társaival együtt működjék; − írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrizze, javítsa.

Helyesírási gyakorlatok **Toldalékok helyesírása**		- A kiejtéssel megegyező rövid (2-3 szótagból álló) szavak helyes leírása; - Aktív szókincs fejlesztése - Szótagolás, elválasztás - Legalább 20-20 (összesen 40) gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kéttagú szavak) helyes leírása - 20 „tj”, „lj”, „dj”, „nj”, „dt”, „ts” betűkapcsolatból származó összeolvadást vagy hasonulást tartalmazó szó - 4-5 szóból álló mondat leírása	− megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat; − különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között; − a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; − a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** - Rövid szavakat, szókapcsolatokat és mondatokat betűcsere és betűkihagyás nélkül másol nyomtatottról írottra - Különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között; - A kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja			

A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg – 1-2. évfolyam

A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg 2- 25 óra	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
1.évfolyam 2 óra			
Rövid mondatok helyesírásának gyakorlása	betű, hang, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg, j-ly, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, kisbetű, nagybetű	- Ösztönös nyelvtudás formálása - Nyelvi tudatosság fejlesztése - Önellenőrzés, hibajavítás képessége - Hibajavítás szövegminta alapján - Helyesírási készség alapozása, differenciált fejlesztése - Mondatkezdő nagybetű, mondatzáró írásjelek	− kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; − észleli és/vagy megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg; − írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi, javítja; − a szövegalkotás során törekszik meglévő szókincsének aktivizálására; − megadott szempontok alapján szóban mondatokat és 3-4 mondatos szöveget alkot. − megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint az időtartamukat; − a mondatot nagybetűvel kezdi, végére másolás útján írásjelet tesz. − szavakat, szószerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés alapján.
2.évfolyam 25 óra			
Mondatok másolása **Mondatalkotási gyakorlatok** **Helyesírási készség differenciált fejlesztése** **Önálló mondatalkotás** **Mondatfajták bevezetése** - Kijelentő mondat - Kérdő mondat	betű, hang, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg, j-ly, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, kisbetű, nagybetű	- Ösztönös nyelvtudás formálása - Nyelvi tudatosság fejlesztése - Önellenőrzés, hibajavítás képessége - Hibajavítás szövegminta alapján - Helyesírási készség alapozása, differenciált fejlesztése - Mondatkezdő nagybetű, mondatzáró írásjelek - A kijelentő és kérdő mondatok - Megfigyelt és gyakran használt szavakban a „j” hang helyes jelölése	− kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; − észleli és/vagy megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg; − írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi, javítja; − a szövegalkotás során törekszik meglévő szókincsének aktivizálására; − megadott szempontok alapján szóban mondatokat és 3-4 mondatos szöveget alkot.

			− megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint az időtartamukat; − a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait; − a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; − a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál. − szavakat, szószerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** - Jelöli a mondatkezdést és zárást - Írása legyen rendezett és pontos - A kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja. - A mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál. - Szavakat, szószerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján. - Jelölje helyesen a 'j' hangot a begyakorolt szavakban.			

Kisbetű- nagybetű – 1-2. évfolyam

Kisbetű- nagybetű 4- 16 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1.évfolyam 4 óra			
Kisbetűs ábécé írása ***Nagybetűs ábécé írása (- Az osztály szintjétől függően, átvihető a 2. évfolyam elejére!)***	kisbetűs *(-és nagybetűs)* ábécé	− Szókincsfejlesztés, szókincs-aktivizálás − Helyesírási készség fejlesztése funkcionális másolással, tollbamondással − Saját nevek helyesírása − Mondatkezdő nagybetű	− élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; − biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol. − a mondatot nagybetűvel kezdi − a személynevek egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le.
2.évfolyam 16 óra			
Kisbetűs ábécé írása **Nagybetűs ábécé írása** **Személynevek helyesírása** **Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok helyesírása, csoportosítása**	kisbetűs és nagybetűs ábécé, élőlények neve, tárgyak neve, több hasonló név, saját név, önellenőrzés, hibajavítás, személynév, állatnév, helynév	− Szókincsfejlesztés, szókincs-aktivizálás − Helyesírási készség fejlesztése funkcionális másolással, tollbamondással − Hibajavítás és önellenőrzési képesség fejlesztése − Szavak csoportosítása és válogatása jelentésük alapján − Élőlény, tárgy neve − Több hasonló élőlény, tárgy neve és helyesírása − Saját nevek helyesírása (egyszerű személynevek, állatnevek, helynevek) − Mondatkezdő nagybetű	− élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; − biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol. A megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is; − felismeri, jelentésük alapján csoportosítja, és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét; − a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál. − a több hasonló élőlény, tárgy nevét kis kezdőbetűvel írja; − a személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)			

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

- A mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál.
- A több hasonló élőlény, tárgy nevét kis kezdőbetűvel írja, írásjeleket megfelelően használja.
- A személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le.

A magyar ábécé- betűrend – 1-2. évfolyam

A magyar ábécé- betűrend 2-18 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1.évfolyam 2 óra			
Magánhangzók- mássalhangzók megkülönböztetése	hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, ábécé,	− Hang- és betűanalízis, analizáló képesség fejlesztése − Fonémahallás fejlesztése − Vizuális memória fejlesztése − Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz) − Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése − Helyesírási készség fejlesztése − Aktív szókincs fejlesztése − A nyomtatott és írott magyar ábécé kis- és nagybetűi	− saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét; − az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; − törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; − érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikál; − megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat;
2.évfolyam 18 óra			
Magánhangzók- mássalhangzók megkülönböztetése **Betűrendbe sorolás**	hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött	− Hang- és betűanalízis, analizáló képesség fejlesztése − Fonémahallás fejlesztése − Vizuális memória fejlesztése − Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz)	− saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét; − az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; − törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;

	mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, ábécé, betűrend, szótár, „j” hang kétféle jelölése	− Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése − Helyesírási készség fejlesztése − Aktív szókincs fejlesztése − A nyomtatott és írott magyar ábécé kis- és nagybetűi − A betűrend, a különböző betűvel kezdődő szavak betűrendbe sorolása	− a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szószerkezeteket, egyszerű mondatokat önállóan leírja; − érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikál; − ismer és használ nyomtatott és digitális forrásokat az ismeretei bővítéséhez, rendszerezéséhez; − biztosan ismeri és használja a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol. Az erre vonatkozó szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is; − feladatvégzés során társaival együttműködik; − írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja. − különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol; − segítséggel használ életkorának megfelelő szótárakat; − megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat; − különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között, és írásban pontosan jelöli ezeket a tanult szavakban.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** - Képes 5 megadott szót betűrendbe sorolni - Képes 5 megadott ugyanazon betűvel kezdődő szót betűrendbe sorolni - Helyesen válassza el az egyszerű, begyakorolt szavakat.			

Hangok időtartamának jelentés-megkülönböztető szerepe – 1-2. évfolyam

Hangok időtartamának jelentés-megkülönböztető szerepe 7- 29 óra	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
1.évfolyam 7 óra			
Írástechnika fejlesztése **Magánhangzók a szavakban** **Mássalhangzók a szavakban**	szó, rövid/hosszú magánhangzó/mássalhangzó, jelentés, időtartama	− Fonémahallás fejlesztése − Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetése) − Szókincsfejlesztés − Artikuláció fejlesztése − Beszédfejlesztés − Helyesírási készség fejlesztése − Jellegzetes, csak magánhangzók vagy mássalhangzók időtartamában eltérő szavak helyesírása	− kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; − saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét; − az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; − törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; − megfigyeli és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat;
2.évfolyam 29 óra			
Írástechnika fejlesztése **Mondatalkotási gyakorlatok** **Magánhangzók a szavakban** **Mássalhangzók a szavakban**	mondat, szó, rövid/hosszú magánhangzó/mássalhangzó, jelentés, időtartama	− Fonémahallás fejlesztése − Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetése) − Szókincsfejlesztés − Artikuláció fejlesztése − Beszédfejlesztés − Helyesírási készség fejlesztése − Jellegzetes, csak magánhangzók vagy mássalhangzók időtartamában eltérő szavak helyesírása	− kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; − saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét; − az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; − törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; − írásbeli munkáját önállóan vagy segítséggel ellenőrzi, javítja. − megfigyeli és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat; − a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat			

- További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

- Magánhangzók ékezeteit nem hagyja le
- Mássalhangzók helyesírásának jelölése megfelelő
- Megfigyeli és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat;
- Alkalmazza az ismert helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet szavaiban.

Matematika

1 – 2. ÉVFOLYAM

2020.

Elvárt ismeretek az alsó tagozat 1-2. évfolyam

Fejezetek (Nagy témakörök)	1. évfolyam	2. évfolyam
I.Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika	A tanuló: –tudjon tárgyakat, elemeket sorba rendezni, összehasonlítani, szétválogatni megnevezett vagy választott tulajdonság alapján; – legyen képes a halmazok számosságának megállapítására; – használja helyesen a több, kevesebb, ugyanannyi szavakat, jeleket – tudjon igaz-hamis állításokat alkotni, állítások helyességét eldönteni; – halmazok elemeit azonosítani és összehasonlítani és megkülönböztetni	A tanuló: –tudja halmazok számosságát megállapítani és összehasonlítani 100-as számkörben; – tudjon halmazokat képezni adott tulajdonság alapján; – nevezze meg kiválogatott elemek közös tulajdonságát; – legyen képes összefüggések megfigyelésére, leolvasására, megfogalmazására; – tudja állítások igazságát eldönteni, igaz állításokat fogalmazni; – legyen képes tárgyakat, számokat sorba rendezni adott szempont szerint; – készítsen nyitott mondatot ábráról, szövegről, tegye igazzá behelyettesítéssel, próbálgatással; – ismerje a szöveges feladat megoldásának menetét
II.Számelmélet, algebra	A tanuló : –tudjon számokat írni, olvasni 20-as számkörben –találja meg a számok helyét a számegyenesen –tudjon megkülönböztetni páros és páratlan számokat –határozza meg az egyes számszomszédokat; –legyen képes természetes számok nagyság szerinti sorba állítására –a matematikai jeleket +, –, =, <,>,helyesen használja; – –legyen képes összeadni és kivonni 20-as számkörben	A tanuló: – tudjon tárgyakat meg- és leszámolni egyesével, kettesével, ötösével, tízesével; – ismerje a számok nevét és jelét 100-as számkörben; – tudjon számokat összehasonlítani nagyság szerint, sorba rendezni 100-as számkörben; –tudjon kétjegyű számokat képezni, helyi érték szerint bontani; – találja meg a számok helyét a számegyenesen; –a matematikai jeleket +, –, •, :, =, , ( ) helyesen használja – ismerje fel a számok összegalakját, különbségalakját, kétténye zős szorzatalakját, és hányados-alakját; – tudja értelmezni az összeadást, kivonást, szorzást, osztást. 100-as számkörben; végezze el az összeadást, kivonást, pótlást eszköz használattal 100-as számkörben; – ismerje biztonságosan a szorzó és bennfoglaló táblát – ismerje a maradékos osztást; – ismerje fel a műveletek közötti kapcsolatokat
III.Függvények,az analízis elemei	A tanuló: –tudjon néhány elemet sorba rendezni	A tanuló:

	–tudja, hogy mit jelent a növekvő és csökkenő sorozat – legyen képes egyszerű növekvő és csökkenő szám-sorozatokat felismerni,néhány elemel folytatni	– legyen képes növekvő és csökkenő szám-sorozatokat felismerni, képezni adott szabály alapján – egyszerűbb esetekben tudjon szabályjátékok és sorozatok szabályát szóban megfogalmazni.
IV.Geometriai mérések	A tanuló: – legyen képes helymeghatározásra a tanult kifejezések alkalmazásával; – ismerje fel, tudja kiválasztani az alakzatok közül a háromszöget, négyszöget és a kört; – tudjon hosszúságot, űrtartalmat, tömeget mérni választott és szabvány egységekkel; – használja egyszerű szám és szöveges feladatokban a m,cm kg, l egységeket; – tudja helyesen alkalmazni a hét, nap, óra időtartamot. -végezzen gyakorlati méréseket a tanult szabvány mértékegységekkel; – ismerje, használja helyesen a mérőeszközöket	A tanuló: – legyen képes helymeghatározásra a tanult kifejezések alkalmazásával; – ismerje fel, tudja kiválasztani az alakzatok közül a háromszöget, négyszöget és a kört; – tudjon hosszúságot, űrtartalmat, tömeget mérni választott és szabvány egységekkel; – használja egyszerű szám és szöveges feladatokban a m, cm, kg, dkg, l egységeket; – tudja helyesen alkalmazni a hét, nap, óra időtartamot. -végezzen gyakorlati méréseket a tanult szabvány mértékegységekkel; – ismerje, használja helyesen a mérőeszközöket
V.Statisztika, valószínűség számítás	A tanuló – megfigyel és adatokat gyűjt a környezetében; – adatokat rögzít	A tanuló: – adatokat gyűjt a környezetében; – adatokat rögzít későbbi elemzés céljából; – gyűjtött adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol;

Matematika (1-2. évfolyam: Fejezetek, tervezett óraszámok heti 5 órára)

Fejezetek	Évfolyamok és tervezett óraszámok		
	1. évf.	**2. évf.**	**Összes.**
I. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika	21+ folyamatos	22+ folyamatos	**43**
II.Számelmélet, algebra	75	70	**145**
III.Függvények, az analízis elemei	11	13	**24**
IV.Geometriai mérések	26	28	**54**
V.Statisztika, valószínűség számítás	3	3	**6**
Gyakorlás, összefoglalás, ellenőrzés	**30**	**30**	**60**
Szabadon felhasználható órák	**4**	**4**	**8**
KERETTANTERVI AJÁNLÁS ÖSSZESEN(HETI 4 ÓRÁRA NÉZVE)	136	136	272
ÖSSZESEN:	**170**	**170**	**340**

I. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika

Témakörök Ismeretek **Tervezett óraszám (ajánlott)**	**Fogalmak**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1-2. évfolyam			
Válogatás, halmazok alkotása,vizsgálata **4+4 óra** Egyéni tempóban, sokféle érzékelésre támaszkodva, mozgásokkal és manuálisan összekapcsolható tevékenységekkel indulnak el a tanulók az ismeretszerzés útján a 20-as számkörben. Megjelennek a jelek és egyedi számok, számjelek, elkezdődhet a szám- és műveletfogalom előkészítése összehasonlításokkal, meg- és leszámlálásokkal, mondókákkal. A tanulók változások megfigyelésével válogatnak, halmazokat alkotnak, Tárgyak, személyek, dolgok összehasonlítása, válogatása, rendezése, csoportosítása, halmazok képzése közös tulajdonságok alapján. Halmazok számossága. Halmazok összehasonlítása. Megállapítások: mennyivel több, mennyivel kevesebb, hányszor annyi elemet tartalmaz.	tulajdonság, azonos, különböző válogatás, szabályjáték állítások, logikai „ nem”	– Tárgyak, dolgok felismerése különféle érzékszervekkel, más érzékszervek kizárásával, például csak hallással, csak tapintással – Két vagy több dolog különbözőségének és azonosságának felismerése egy vagy több szempont alapján – Rész-egész viszonyának vizsgálata tevékenységekkel – Adott elemek válogatása választott vagy megadott szempont szerint – Elkezdett válogatás során létrejövő halmazelemek tulajdonságainak felismerése. – Elemek elhelyezése halmazábrában – Tulajdonságok alapján igaz állítások megfogalmazása	– megkülönböztet, azonosít egyedi konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket; – játékos feladatokban személyeket, tárgyakat, számokat, formákat néhány meghatározó tulajdonsággal jellemez; – tudatosan emlékezetébe vési az észlelt tárgyakat, személyeket, dolgokat, és ezek jellemző tulajdonságait – válogatásokat végez saját szempont szerint személyek, tárgyak, dolgok, számok között; – halmazábrán is elhelyez elemeket adott címkék szerint; – adott, címkékkel ellátott halmazábrán elhelyezett elemekről eldönti, hogy a megfelelő helyre kerültek-e; a hibás elhelyezést javítja; – megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük…”, „egyik sem…” és a velük rokon jelentésű szavakat; – két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg; – két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat; – megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis

Csoportosítások			
Rendszerezés, rendszerképzés **4+4 óra** Viszonyítások, rendezések, konkrét tárgyi tulajdonságok és összefüggések megfigyelése, (kirakásban, képen, mozgássorban), a tanult matematikai kifejezéseknek való megfeleltetése Változás, algoritmus felismerése, kifejezése tevékenységgel (visszaváltoz-tatással) szavakkal, jelekkel. Az egész és rész közti viszony megfigyelése.	csoportosítás, rendszerezés, kiválasztás halmazok képzése szempontsorok összefüggések egész- rész	– Saját eszközök, felszerelések számbavétele és rendben tartása – Barkochbázás során felesleges kérdések kerülése, felismerése – Adott halmaz elemeinek rendszerezése a tanító irányításával	– felsorol elemeket konkrét halmazok közös részéből; – keresi az okát annak, ha a halmazábra valamelyik részébe nem kerülhet egyetlen elem sem; – adott elemeket elrendez választott és megadott szempont szerint is; – sorba rendezett elemek közé elhelyez további elemeket a felismert szempont szerint; megfogalmazza a rendezés felismert szempontjait
Állítások **4+4 óra** Állítások megfogalmazása. Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés. Megfigyelés, gondolat szóbeli és írásbeli kifejezése. Mennyiségi viszonyokban való tájékozódás	Igaz-hamis	– Konkrét tevékenységekhez kapcsolt köznyelvi és matematikai tartalmú kijelentések, állítások megfogalmazása adott helyzetről, személyekről, tárgyakról, dolgokról, képről, történésről, összességekről szabadon és irányított megfigyelések alapján – Konkrét, megfigyeléssel ellenőrizhető állítások igazságának eldöntése – Egyszerű, lezárt hiányos állítások igazságának megítélése	– megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis; – megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük…”, „egyik sem…” és a velük rokon jelentésű szavakat – megfogalmazza a halmazábra egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket; – egy állításról ismeretei alapján eldönti, hogy igaz vagy hamis; – ismeretei alapján megfogalmaz önálló egyszerű állításokat

		– Egyszerű hiányos állítások kiegészítése igazzá vagy hamissá	
Problémamegoldások **4+4 óra** Összefüggés felismerése, megértése a valóságban, kifejezése számokkal, jelekkel. Algoritmus követése Probléma-megoldó képesség fejlesztése differenciált feladatokon keresztül	ábrarajz, modellezés, szóbeli válasz ismeretlen fogalma	Visszaemlékezés korábbi történések egymásutániságára -Cselekvéssor visszafelé, -Láncmesék lejátszása -Egyszerűbb táblás logikai, stratégiai játékok; kártyajátékok -Logikai rejtvények	– a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres; – kérésre, illetve problémahelyzetben felidézi a kívánt, szükséges emlékképet; – az értelmezett problémát megoldja; – a problémamegoldás során a sorrendben végzett tevékenységeket szükség szerint visszafelé is elvégzi; – megoldását értelmezi, ellenőrzi; – kérdést tesz fel a megfogalmazott probléma kapcsán; – tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetéses szöveges feladatokat; egy- és többszemélyes logikai játékban döntéseit mérlegelve előre gondolkodik
Szöveges feladatok **5+6 óra** Képekről történetek mesélése Számok közötti összefüggések felismerése, a műveletek értelmezése tárgyi tevékenységgel és szöveg alapján. Szöveges feladatok az összeadás gyakorlásához Gondolkodtató feladatok Feladatok megoldása négy lépésben	szöveges feladat adat információ adatgyűjtés kapcsolat ábrák, nyilak ismeretlen adat keresendő adat következtetés megoldás	Elmondott szöveges feladatok értelmezése rajzokkal tanítói segítséggel -Adatok gyűjtése, lényeges adatok kiemelése, keresett adat értelmezése - Kapcsolat megjelenítése valamilyen egyszerűsített rajz, matematikai modell segítségével, például művelet, nyíldiagram, halmazábra, sorozat - Egy két lépéses alapműveleti megoldással számolás. -Nyelvileg helyes válasz megfogalmazása	– szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével; – tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetéses, szöveges feladatokat; – megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat; – megkülönbözteti a lényeges és a lényegtelen adatokat; – az értelmezett szöveges feladathoz hozzákapcsol jól megismert matematikai modellt; – a megválasztott modellen belül meghatározza a keresett adatokat; – a modellben kapott megoldást értelmezi az eredeti problémára; arra vonatkoztatva ellenőrzi a megoldást; – válasz fogalmaz meg a felvetett kérdésre; – önállóan értelmezi a hallott, olvasott matematikai tartalmú szöveget; nyelvi szempontból megfelelő választ ad a feladatokban megjelenő kérdésekre

Pótlással megoldható szöveges feladatok. Szöveges feladatok tízesátlépés nélkül Szöveges feladatok tízesátlépéssel Gondolkodtató feladatok	ellenőrzés szöveges válasz		

- **Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):**
- Felelet (szóbeli, írásbeli)
- Írásbeli témazáró dolgozat
- Órai munka (aktivitás, részvétel)
- Gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti/ félévi órai munkák szöveges értékelése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló 1. osztályban:

-tudjon tárgyakat, elemeket sorba rendezni, összehasonlítani, szétválogatni megnevezett vagy választott tulajdonság alapján; 20-as számkörben

– legyen képes a halmazok számosságának megállapítására;

-kölcsönösen egyértelmű megfeleltetését (párosítását) az elemszámok szerinti összehasonlításra;
- helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb fogalmat

A tanuló 2. osztályban

-tudjon tárgyakat, elemeket sorba rendezni, összehasonlítani, szétválogatni megnevezett vagy választott tulajdonság alapján; 100-as számkörben

– legyen képes a halmazok számosságának megállapítására;

– használja helyesen a több, kevesebb, ugyanannyi szavakat, jeleket;

– tudjon igaz-hamis állításokat alkotni; állítások helyességét eldönteni;

– halmazok elemeit azonosítani és összehasonlítani és megkülönböztetni, tízessével csoportosítani

II. Számelmélet, algebra

Témakörök Ismeretek **Tervezett óraszám (ajánlott)**	**Fogalmak**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1-2. évfolyam			
Szám és a valóság kapcsolata **10+9 óra** Számfogalom kialakítása 20-as, 100-as. 1000-es számkörben. A valóság és a matematika elemi kapcsolatainak felismerése. Tárgyak megszámlálása egyesével, kettesével, tizessével, százassával Számok nevének sorolása, növekvő és csökkenő sorrendben. Érzékszervi tapasztalatok gyűjtése mennyiségekről, darabszámokról, Mennyiségekkel, darabszámokkal kapcsolatos megfigyelések párosítással, összeméréssel a környezetünkben, például „Miből van több?	kisebb, nagyobb, ugyanakkora párosítás bontás relációkat mennyiségekkel hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő terület	– Mennyiségek (hosszúság, tömeg, terület, űrtartalom, idő, pénz) összemérése, összehasonlítása: kisebb, kevesebb, nagyobb, több, ugyanakkora, ugyanannyi – A mennyiség, darabszám tudatosítása – Halmazok elemszám szerinti összehasonlítása párosítással): több, kevesebb, ugyanannyi relációk megnevezése – 20-as számkörben majd, – 100-as számkörben tájékozódás – Mennyiségi viszonyok jelölése nyíllal vagy a <, >, = jelekkel – Szám jelének hozzákapcsolása az ugyanannyi viszonyban lévő mennyiségekhez – – A mennyiségi viszonyok kifejezésére szolgáló szavak szóban és írásban – Számképek felismerése többfelé bontott alakban is 20-ig – Számok többfelé bontása 20-ig – Tapasztalatszerzés a 100-as számkörben – számainak mérőszámként való megjelenéséről pl.: dl, l, kg; tízes	összehasonlít véges halmazokat az elemek száma szerint; ismeri két halmaz elemeinek kölcsönösen egyértelmű megfeleltetését (párosítását) az elemszámok szerinti összehasonlításra; helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 20-as, és 100-as számkörben; helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat érti és helyesen használja a több, kevesebb, ugyanannyi relációkat halmazok elemszámával kapcsolatban, valamint a kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációkat a megismert mennyiségekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő, terület, pénz) használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében; helyesen használja a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat, nyelvtani szerkezeteket

		számszomszédjai, cm, m, kisebb, nagyobb – mennyiség; tízes csoportosítás	
Számlálás, becslés **6+6 óra** Számok becsült és valóságos helye a számegyenesen (egyes, tízes) számszomszédok. Számok nagyság szerinti összehasonlítása. Számok egymástól való távolsága a számegyenesen. Mennyiségek megfigyelése, összehasonlítása. A tájékozódást segítő viszonyok megismerése: között, mellett. Tájékozódás a tanuló saját testéhez képest (bal, jobb).	számlálás becslés	– Hétköznapi helyzetekben történő becslések, mérés számlálással, például „Hány lépés?” – „Számfuttatás” játék oda-vissza, tetszőleges számról indítva, – Oda-vissza számlálás közben periodikus mozdulatok, például taps elöl, taps fent, taps hátul, ugrás, dobbantás – „Lépj hozzám!” játékos feladat: – 100-nál kisebb darabszámú dolgok gyűjtése; – csoportosítva, 10-es, 20-as, 100-as számkörben tetszőlegesen megválasztott számú gyönggyel – apró dolgok (például csavarok) számának becslése rázogatással	– Meg- és leszámlálások /kettesével, tízesével, ötösével, négyesével, hármasával oda-vissza 100-as számkörben eszközökkel (például: hétköznapi tárgyak, abakusz, pénz) és eszközök nélkül – Tapasztalatszerzés darabszámok, mennyiségek becslésével kapcsolatban megállapítások 100-as számkörben – Becslés szerepének, megismerése – Becslés során a korábbi tapasztalatok és a becsülendő mennyiség tulajdonságainak figyelembevétele – Becslés ellenőrzése párosítással, összeméréssel – Becslések értékelése
Számok rendezése **7+5 óra** A számok szemléltetéséhez, összehasonlításához, sorba rendezéséhez számegyenes létrehozása, megfigyelése, használata Számok közelítő helyének jelölése a számegyenesen Lépkedések különféle változatosan alkotott számvonalakon	sorszám, számegyenes, számtábla, nagyobb, kisebb, növekedés, csökkenés, egyes számszomszéd, tízes számszomszéd	– Számok nagyság szerinti összehasonlítása bontott alakban is: melyik nagyobb, mennyivel nagyobb – Mennyiségi viszonyok jelölése nyíllal vagy a <, >, = jelekkel – Sorszámok ismerete, alkalmazása – Számvonal, számegyenes alkotása, rajzolása, a számok helyének jelölésével 100-as számkörben	– nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket; – megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját; – megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban a 100-as számkörben; – megnevezi a 100-as számkör számainak egyes, tízes, százas, ezres szomszédjait, tízesekre, százasokra, ezresekre kerekített értékét.

Sorszámok alkalmazása különböző feladatok során Lépkedések számegyenesen, meghatározott irányokban Számok, mennyiségek, nagyság szerinti sorbarendezése Számok közelítő helye egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a 100-as számkör számainak egyes, tízes, szomszédjai tízesekre, kerekített értékei.		– Számegyenes irányának, egységének megadása két szám kijelölésével – Leolvasások a számegyenesről – Számok, műveletes alakban megadott számok (például: 2+3; 10-3; 20:2, 5·2) helyének megkeresése a számegyenesen 100-as számkörben – Számok, mennyiségek nagyság szerinti sorba rendezése – Számok helyének azonosítása számtáblázatokban Számok egyes, tízes szám-szomszédok ismerete, megnevezése 100-as számkörben	
Számok tulajdonságai **10+8 óra** Számfogalom kiépítése a húszas számkörben Számokat jellemezése tartalmi és formai tulajdonságokkal	számjegyek 0-100-ig egyjegyű, kétjegyű számok; páros, páratlan arab számjegy római számok	– Számok kifejezése művelettel megadott alakokban, például: 7+8, 21-6, 3·5 – Párosság és páratlanság fogalmának alapozása tevékenységgel: párosítással és két egyenlő részre osztással – Hármasával, négyesével, ötösével… egyenlő darabszámú csoportból kirakható számok megfigyelése különféle eszközökkel végzett csoportosítások, építések során – Háromszögszámok, négyzetszámok megfigyelése különféle eszközökkel végzett alkotások során	– számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal; – számot jellemez más számokhoz való viszonyával; – ismeri a római számjelek közül az I, V, X jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat. – helyesen írja az arab számjeleket.

		– Számok közti viszonyok megfigyelése, például: adott számnál nagyobb, kisebb valamennyivel, adott számnak a többszöröse, forma, kép alapján írás olvasása	
Számok helyi értékes alakja **5+5 óra** Számok százasokból, tízesekből és egyesekből való épülése, százasok, tízesek és egyesek összegére való bontása Számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értéke	csoportosítás, beváltás, leltár, bontott alak, tízesek, egyesek	– Csoportosítások, beváltások valahányasával különféle eszközökkel, például apró tárgyakkal – Mérések különböző egységekkel és többszöröseikkel – Leltárak készítése az elvégzett tevékenységek alapján nem tízes számrendszerekben (főleg 3-asával, 4-esével, 2-esével való csoportosítást követően) – Csoportosítások, beváltások tízesével különféle eszközökkel, például: apró tárgyakkal. – Leltárak készítése 10-esével	– összekapcsolja a tízes számrendszerben a számok épülését a különféle számrendszerekben végzett tevékenységeivel; – érti a számok, százasokból, tízesekből és egyesekből való épülését,, százasok, tízesek és egyesek összegére való bontását; – érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét; – helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 100-ig.
Alapműveletek értelmezése **10+10 óra** Összeadás, kivonás értelmezése. Összeadandók, tagok, összeg. Kisebbítendő, kivonandó különbség. Az összeadás és a kivonás kapcsolata. Az összeadás tagjainak felcserélhetősége Szorzás, osztás fejben és írásban. A szorzás értelmezése ismételt összeadással. Szorzótényezők, szorzat.	összeadás, kivonás, összeg, különbség, szorzás, bennfoglalás,	– Összeadás és kivonás értelmezései darabszám és mérőszám tartalommal valóságos helyzetekben, tevékenységekkel, képpárokkal, képekkel, történetekkel – Összeadás, kivonás értelmezése mint hozzáadás és elvétel – Összeadás, kivonás értelmezése mint egyesítés, és mint az egészből az egyik rész meghatározása	– helyesen értelmezi a 100-as számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást; – hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, történéshez, egyszerű szöveges feladathoz; – értelmezi a műveleteket megjelenítéssel, modellezéssel, szöveges feladattal; – helyesen használja a műveletek jeleit; – megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék;

Szorzótábla megismerése 100-as számkörben. Osztás 100-as számkörben. Bennfoglaló táblák. Osztandó, osztó, hányados, maradék. Maradékos osztás a maradék jelölésével. A szorzás és az osztás kapcsolata.	egyenlő részekre osztás, művelet, egyenlővé tevés, többszörös	– Összeadás, kivonás értelmezése mint összehasonlítás: valamennyivel kevesebb, valamennyivel több – Kivonás értelmezése mint különbség kifejezése – Szorzás értelmezése tevékenységekkel egyenlő tagok összeadásaként – összege a szám 5-szöröse) – A szorzó- és bennfoglaló táblák felépítése összefüggéseik szerint: 2-5-10, 2-4-8, 3-6-9,	– szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó műveletsort értelmez, elvégez; – szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti; – megfogalmazott műveleteket megérti;
Alapműveletek tulajdonságai **7+9 óra** Műveleti tulajdonságok: tagok, tényezők felcserélhetősége. A zárójel használata. A műveletek sorrendje.	alapműveletek kisebbítendő, kivonandó különbség; tagok összeg; tényezők szorzat; osztandó, osztó hányados	– Műveleti tulajdonságok megfigyelése változatos tevékenységek alapján: tagok, tényezők felcserélhetősége, csoportosíthatósága; összeg, különbség szorzása, szorzat széttagolása; például: 9+62 = 62+9; 25-17+5 = (25+5)-17; 3·9 = 3·5 + 3·4 – A megértett műveleti tulajdonságok alkalmazása számolási eljárásokban, szöveges feladatokban, ellenőrzésnél – Hiányos műveletek és műveletsorok megoldása az eredmény ismeretében a művelet megfordításával is 100-ig – Műveletekben szereplő számok változtatása közben az eredmény változásának megfigyelése	– számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat; – megold hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is; – alkalmazza a műveletekben szereplő számok (kisebbítendő, kivonandó és különbség; tagok és összeg; tényezők és szorzat; osztandó, osztó és hányados) változtatásának következményeit

		– Műveletek közötti kapcsolatok megfigyelése és alkalmazása ellenőrzésnél	
Szóbeli számolási eljárások **10+10 óra** Műveletek értelmezése 20-as majd 100-as számkörben Bontások és pótlások 20-as majd 100-as számkörben Tizes átlépéses összeadás és kivonás 20-as számkörben 100-as számkörben való összeadás, kivonás a 20-as számkörben tanultakkal való analógia alapján Különféle számolási eljárások megismerése A szorzó és bennfoglaló táblák folyamatos rögzítése A műveletek közötti összefüggése megismerése	helyiérték táblázatok részeredmények	– Számolási eljárások a műveletek értelmezései alapján 100-as számkörben – Számolási eljárások szám- és műveleti tulajdonságok felhasználásával 100-as számkörben – Bontások és pótlások alkalmazása – Számhoz számszomszédok hozzáadása (6+7=6+6+1=7+7-1) és a nekik megfelelő kivonások elvégzése (13-6, 13-7) – Tízes átlépéses összeadás, kivonás bontások és 10-re pótlások alkalmazásával – 10 és 20 közötti számok és egyjegyűek összeadása, kivonása a 10-nél kisebb Szorszámokra vonatkozó összeadással, kivonással való analógia alapján – 100-as számkörben való összeadás, kivonás a 20-as számkörben tanultakkal való analógia alapján (tízesekre, egyesekre bontás felhasználásával) – 9 (8, 7) hozzáadása, elvétele 10-1 (10-2, 10-3) alakban	– alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat; – Ismeri a számok bontott alakjait – Tízes átlépéses összeadást, kivonást bontások és 10-re pótlások alkalmazásával biztosan végzi – Fejben pontosan számol a 20-as és 100-as számkörben. – Érti és jól használja a műveleti tulajdonságokat. – A 100-as számkörben való összeadást, kivonást a 20-as számkörben tanultakkal való analógia alapján végzi – A tanult számolási eljárások közül a számolást a számára legmegfelelőbb kiválasztásával végzi. – A szorzó és bennfoglaló táblák biztos tudására tesz szert – Átlátja a műveletek közötti összefüggéseket.

		– Különféle számolási eljárások megismerése és a tanuló számára legkézenfekvőbb kiválasztása, begyakorlása, például: 7+8=8+7=7+7+1=8+8-1=7+3+5=8+2+5=7+10-2-Szorzó- és bennfoglaló táblák	
Fejben számolás **10+8 óra** Fejben számolás 20-as majd 100-as számkörbenszámkörben. Összeadás és kivonás kerek tízesekkel a 100-as számkörben Összeadás és kivonás kerek tízesekkel és egyjegyűekkel a 100-as számkörben Összeadás és kivonás teljes kétjegyűekkel és egyjegyűekkel a 100-as számkörben Teljes kétjegyű számok összeadása és kivonása 100-as számkörben, fejben. Szorzó és bennfoglaló táblák folyamatos tanulása és rögzítése Sorozatok folytatása megadott szabályok szerint Sorozatok folytatása felismert szabályok alapján fejben számolással	kerek tízesek	– Fejben számolás egyes lépéseinek megértése, begyakorlása eszközökkel; az eszközök szükség szerinti használata feladatok megoldása során – Fejben számolás 20-as számkörben – Összeadás és kivonás kerek tízesekkel a 100-as számkörben – Összeadás és kivonás kerek tízesekkel és egyjegyűekkel a 100-as számkörben – Összeadás és kivonás teljes kétjegyűekkel és egyjegyűekkel a 100-as számkörben – Teljes kétjegyű számok összeadása és kivonása 100-as számkörben eszközökkel, például tojástartókkal, számtáblázatokkal, abakusszal, pénzzel – Teljes kétjegyű számok összeadása és kivonása 100-as számkörben, fejben – A szorzó- és bennfoglaló táblákon belüli kapcsolatok	– fejben pontosan összead és kivon a 100-as számkörben; – emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig; – érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát; – fejben pontosan számol a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során; – fejben pontosan számol a 20-as számkörben a 100-as számkörben végzett műveletekkel analóg esetekben.

		alapos megismerése, megértése tevékenységek, ábrák segítségével, és számolás a felfedezett összefüggések alkalmazásával – A szorzó- és bennfoglaló táblák közti kapcsolatok alapos megismerése, megértése tevékenységek, ábrák segítségével, és számolás a felfedezett összefüggések alkalmazásával – A 2-es, 5-ös, 10-es, 3-as, 4-es, 9-es szorzó- és bennfoglaló táblák eseteinek emlékezetből való felidézése tízszeresig – A 6-os, 7-es, 8-as szorzó- és bennfoglaló táblák eseteinek kiszámolása valamilyen számolási eljárás segítségével fejben tízszeresig – 100-as számkörben szorzatok, hányadosok kiszámolása ismert szorzatokhoz való viszonyítással	

- **Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):**
- Felelet (szóbeli, írásbeli)
- Írásbeli témazáró dolgozat
- Órai munka (aktivitás, részvétel)
- Gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti/ félévi órai munkák szöveges értékelése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló: 1. osztályban

– helyesen használja a műveletek jeleit;
– Fejben pontosan számol 20-as számkörben
– Emlékezetből tudja 20-as számkörben a számok bontott alakjait

A tanuló: 2. osztályban

– érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát.
– fejben pontosan összead és kivon a 100-as számkörben;
– emlékezetből tudja a szorzó és bennfoglaló táblákat
– érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát;
– fejben pontosan számol a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során;

III. Függvények, az analízis elemei

Témakörök Ismeretek **Tervezett óraszám (ajánlott)**	**Fogalmak**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1-2. évfolyam			
Összefüggések, kapcsolatok szabályszerűségek felismerése **8+10 óra** Tárgyak sorba rendezésének képessége (szín-, méret-, forma szerint). Előrajzolás után díszítő sor rajzolása, a minták váltakozásával.	szabály, sorozat, számsorozat, növekvő, csökkenő, kapcsolat, számpár, számhármas	– Adott viszonyban lévő, adott összefüggésnek megfelelő párok keresése – Személyek, tárgyak, dolgok, számok, testek, síklapok között megjelenő kapcsolatok megfigyelése, felfedezése – A problémákban szereplő adatok viszonyának felismerése, például: időrend, nagyságviszonyok, változások, egyenlőségek	– részt vesz memóriajátékokban különféle tulajdonságok szerinti párok keresésében; – megfogalmazza a személyek, tárgyak, dolgok, időpontok, számok, testek, síklapok közötti egyszerű viszonyokat, kapcsolatokat; – érti a problémákban szereplő adatok viszonyát; – megfogalmazza a felismert összefüggéseket; – összefüggéseket keres sorozatok elemei között; – megadott szabály szerint sorozatot alkot; megértett probléma értelmezéséhez, megoldásához sorozatot, táblázatot állít elő modellként; – tárgyakkal, logikai készletek elemeivel kirakott periodikus sorozatokat folytat;

Az idő múlásának megfigyelése, periódikusan ismétlődő események a napi tevékenységekben		– Megfigyelt kapcsolatok megfordítása – A változás jelölése nyíllal – Sorozatok képzése tárgyakkal, Összefüggések keresése értelmezett szabály szerint – A mindennapi életünkből jól ismert periódusok megfigyelése: évszakok, hónapok, hetek napjai, napszakok – Megkezdett sorozat folytatása mindkét irányban – Gépjátékok különféle elemekkel – Felismert kapcsolatok, összefüggések, szóbeli kifejezése – Sorozatok, szabályjátékok alkotása	– elsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is; – ismert műveletekkel alkotott sorozat, táblázat szabályát felismeri; ismert szabály szerint megkezdett sorozatot, táblázatot helyesen, önállóan folytat; – tárgyakkal, számokkal kapcsolatos gépjátékhoz szabályt alkot; felismeri az egyszerű gép megfordításával nyert gép szabályát; – felismer kapcsolatot elempárok, elemhármasok tagjai között; – szabályjátékok során létrehoz a felismert kapcsolat alapján további elempárokat, elemhármasokat; – a sorozatban, táblázatban, gépjátékokban felismert összefüggést megfogalmazza saját szavaival, nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal.
Adatok megfigyelése **3+3 óra** Adatok lejegyzése megfigyelés alapján Adatok, összefüggések leolvasása egyszerű diagramokról	adat, diagram	– Adatok megfigyelése, gyűjtése, rögzítése – Tevékenységek során kapott adatok lejegyzése – Közös tevékenységek során szerzett adatok alapján egyszerű diagram készítése kirakással, rajzzal – Egyszerű diagramról adatok, összefüggések leolvasása közösen	– adatokat gyűjt a környezetében; – adatokat rögzít későbbi elemzés céljából; – gyűjtött adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol; – adatokat gyűjt ki táblázatból, adatokat olvas le diagramról; – jellemzi az összességeket.
- **Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):** - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - Órai munka (aktivitás, részvétel) - Gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti/ félévi órai munkák szöveges értékelése			

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló: 1. osztályban

- adatokat gyűjt a környezetében; megfigyel
- egyszerű ábrákról adatokat, összefüggéseket leolvas, ábrázol.

A tanuló: 2. osztályban

- adatokat rögzít későbbi elemzés céljából;
- gyűjtött adatokat táblázatba rendez
- a sorozatban, táblázatban, gépjátékokban felismert összefüggést megfogalmazza
- diagramon ábrázol

IV. Geometriai mérések

Témakörök Ismeretek **Tervezett óraszám (ajánlott)**	**Fogalmak**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1-2. évfolyam			
Tájékozódás térben és síkon **4+4 óra** A tér- és síkbeli tájékozódó képesség alapozása érzékszervi megfigyelések segítségével	jobb, bal le, fel, előtte, mögötte, mellette, kint, bent, előre, hátra,	– Irányokat, távolságokat jelölő szavak – Tájékozódást segítő játékok, tevékenységek nagymozgásokkal – Téri tájékozódás mozgással, tárgyak mozgatásával – Függőleges és vízszintes síkon való tájékozódás tárgyak elhelyezésével, mozgatásával	– helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon; – tájékozódik lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalál adott helyre, adott utca és házszám alapján megtalál házat; térképen, négyzethálón megtalál pontot két adat segítségével

	távolabb, közelebb	– Irány és állás megfigyelése, követése az olvasáshoz, íráshoz kapcsolódva – Hely meghatározása sakktáblán Tájékozódás négyzethálón	
Alakzatok geometriai tulajdonságai **6+6 óra** A geometriai alakzatokhoz kapcsolódó képek megtekintése, készítése Síkidomok rajzolása szavakban megadott feltétel szerint. Összehasonlításuk Formafelismerés, azonosítás, megkülönböztetés. Testek (kocka, téglatest). Tulajdonságok, kapcsolatok, azonosságok és különbözőségek. Tulajdonságokat bemutató animációk lejátszása, megtekintése, értelmezése	sikbeli , térbeli alakzatok	– Válogatások előállított vagy megadott testek között szabadon – Testek és síkidom modellek megkülönböztetése – Testek jellemző tulajdonságainak, megnevezése: sík vagy görbe felületek, „lyukas – nem lyukas”, Sokféle alakú testek közül kiemelése – Sokszöglapokkal határolt testek lapjainak, éleinek, csúcsainak megfigyelése – Téglatest lapjainak megszámlálása – Válogatások előállított vagy megadott síkidomok között szabadon – Sokféle alakú síklapok közül a körlap és a sokszögek kiemelése – Sokszögek előállítása során az oldal és csúcs szavak megismerése, használata – Sokszögek oldalainak és csúcsainak megszámlálása – Sokszögek elnevezése oldalak és csúcsok száma szerint – Háromszögek, négyszögek, körlapok felismerése, kiválogatása, megnevezése	– megkülönböztet, azonosít egyedi konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket; – kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet; – két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat – meghatározott geometriai tulajdonságok szerint a gyűjtött, megalkotott testeket, síkidomokat; – megfigyeli az alakzatok közös tulajdonságát, megfelelő címkéket talál megadott és halmazokba rendezett alakzatokhoz; – megtalálja a közös tulajdonsággal nem rendelkező alakzatokat; – megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket; – megkülönböztet tükrösen szimmetrikus és tükrösen nem szimmetrikus síkbeli alakzatokat; – megszámlálja az egyszerű szögletes test lapjait; – megnevezi a téglatest lapjainak alakját, a téglatesten az éleket, csúcsokat; – tudja a téglalap oldalainak és csúcsainak számát, összehajtással megmutatja a téglalap szögeinek egyenlőségét; – megmutatja a téglalap azonos hosszúságú oldalait és elhelyezkedésüket, megmutatja és megszámlálja a téglalap átlóit és szimmetriatengelyeit; – megfigyeli a kocka, mint speciális téglatest és a négyzet mint speciális téglalap tulajdonságait;

		– Téglalap oldalainak és csúcsainak megszámlálása – Sokszögek közül a nem négyzet téglalapok és négyzetek kiválogatása	– megnevezi megfigyelt tulajdonságai alapján a téglatestet, kockát, téglalapot, négyzetet; – megfigyelt tulajdonságaival jellemzi a létrehozott síkbeli és térbeli alkotást, mintázatot
Alkotás térben és síkban **4+4 óra** Formák között különbség felismerése (kerek, szögletes). Az azonos formák közül az eltérők kiválogatásának képessége. Adott formák összekapcsolása tárgyakkal. Térbeli tájékozódás a testsémáknak megfelelően	alaprajz	– Építés térbeli építőelemekből, testekből szabadon, másolással, megadott feltétel szerint – Építés egyszerűbb nézetek, egyszerűbb alaprajzok alapján – Síkbeli alkotások szabadon, másolással, megadott feltétel szerint: kirakások mozaiklapokkal, nyírás, tépés, hajtogatás, alakzatok határvonalainak elkészítése pálcákból, rajzolás (szabad kézzel, vonalzóval, alaklemezzel) – Sokszögek előállítása nyírással, hajtogatással, pálcikákkal, vonalzós rajzolással adott feltételek szerint – Sorminták, terülő minták kirakása és folytatása síkban, térben	– szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból; – minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat; – sormintát, síkmintát felismer, folytat; – alkotásában követi az adott feltételeket; – testeket épít élekből, lapokból; elkészíti a testek él vázát, hálóját; testeket épít képek, alaprajzok alapján; elkészíti egyszerű testek alaprajzát; – síkidomokat hoz létre különféle eszközök segítségével; – alaklemezt, vonalzót, körzőt használ alkotáskor; – szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon
Transzformációk **2+4 óra** Tengelyesen tükrös alakzat előállítása hajtogatással, nyírással, megfigyelése tükör segítségével	tükörkép, tükörtengely, eltolt kép, mozgatás	– Szimmetrikus alakzatok létrehozása térben és síkban – Szimmetriák, tükörképek megfigyelése – Tárgyak, építmények, képek tükörképének megfigyelése térben, síkban tükör segítségével	– tapasztalattal rendelkezik mozgással, kirakással a tükörkép előállításáról; – szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon; – megépíti, kirakja, megrajzolja hálón, jelölés nélküli lapon sablonnal, másolópapír segítségével alakzat tükörképét, eltolt képét;

		– Síkbeli alakzatok tükörtengelyeinek keresése tükörrel, hajtogatással – Alakzatok eltolt képének előállítása térben és síkban mozgással, mozgatással, másolópapír segítségével – Sor- és síkminták készítése eltolással és tükrözéssel	– ellenőrzi a tükrözés, eltolás helyességét tükör vagy másolópapír segítségével; – követi a sormintában vagy a síkmintában lévő szimmetriát; – térben, síkban az eredetihez hasonló testeket, síkidomokat alkot nagyított vagy kicsinyített elemekből; az eredetihez hasonló síkidomokat rajzol hálón.
Mérőeszközök használata, mérőeszközök **10+10 óra** Gyakorlottság kialakítása tényleges mérésekben. Irányok megismerése, alkalmazása Hosszúság, tömeg, űrtartalom idő. Mérőszám és mértékegység fogalma Mérőeszközök megismertetése Mérések alkalmi és szabvány egységekkel: hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő. Szabvány mértékegységek megismerése: cm, dm, m, dkg, kg, dl, l, perc, óra, nap, hét, hónap, év. Mennyiségek becslése Mértékegységek átváltása	hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő, cm, dm, m, dl, l, kg, másodperc, perc, óra, nap, hét, hónap, év	– Változatos mennyiségek közvetlen összemérése – Mérési módszerek megismerése – Mennyiségek becslése, , például: arasz, lépés, pohárnyi, kanálnyi, tenyérnyi – Mérőszám fogalmának megértése – Mennyiségek összehasonlítása; mennyivel nagyobb mennyiség, mennyivel kisebb mennyiség, hányszor akkora, hanyadrésze – Azonos mennyiségek mérése különböző egységekkel – szabványmértékegységek közül a következőkkel: cm, dm, m; dl, l; kg – Az időmérés egységeinek megismerése: óra, perc, másodperc – Egész órák és percek leolvasása – Különböző hazai és külföldi pénzek címleteinek megismerése 100-as számkörben, szituációs játékok.	– megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt; – helyesen alkalmazza a mérési módszereket, használ skálázott mérőeszközöket, helyes képzete van a mértékegységek nagyságáról; – helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: cm, dm, m, dl, l, dkg, kg; – ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet

- **Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):**
- Felelet (szóbeli, írásbeli)
- Írásbeli témazáró dolgozat
- Órai munka (aktivitás, részvétel)
- Gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti/ félévi órai munkák szöveges értékelése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló : 1. osztályban

– helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon;

– két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat adott elemeket: tárgyakat, személyeket, szavakat, számokat, alakzatokat;
– megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket

A tanuló: 2. osztályban

– megnevezi megfigyelt tulajdonságai alapján a téglatestet, kockát, téglalapot, négyzetet; háromszöget,
– különbséget tesz testek és síkidomok között;
– minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat;
– helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket::cm, dm, m, dl, l, dkg, kg;
– ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet

V. Statisztika, valószínűség számítás

Témakörök Ismeretek **Tervezett óraszám (ajánlott)**	**Fogalmak**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1.és 2. évfolyam			
Valószínűségi gondolkodás **3+3 óra**	véletlen; „biztos”, „lehetséges, de nem biztos”,	– Részvétel valószínűségi játékokban;	– részt vesz olyan játékokban, kísérletekben, melyekben a véletlen szerepet játszik;

Statisztika. Adatok gyűjtése megfigyelt történésekről Mért vagy számlált adatok lejegyzése táblázatba.	„lehetetlen” esemény; tipp	– Játékos tapasztalatszerzés a véletlenről, a biztosról és a lehetetlenről – „Biztos”, „lehetséges, de nem biztos” és „lehetetlen” események megfigyelése kísérletek során – Véletlen események bekövetkezéseinek	– tapasztalatai alapján különbséget tesz a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között; – megítéli a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” eseményekkel kapcsolatos állítások igazságát; – tapasztalatai alapján tippet fogalmaz meg arról, hogy két esemény közül melyik esemény valószínűbb
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Órai munka (aktivitás, részvétel) - Gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti/ félévi órai munkák szöveges értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló 1. és 2. osztályban: Képes adatokról megállapítások megfogalmazására Adott viszonyban lévő, adott összefüggésnek megfelelő párokat keres és talál.			

Etika

1 – 4. ÉVFOLYAM

2020.

Elvárt előzetes ismeretek az alsó tagozatos tanulmányokhoz

Ismeretek	**Képességek**
Iskolaérettség	
Életkornak megfelelő énképpel rendelkezzen Bemutatkozás- Néhány fontos adatot tudjon önmagáról elmondani a gyermek Családkép- A családtagokat tudja felsorolni Életkorának megfelelően ismerje szűkebb lakóhelyét. (település neve, lakóhelye címe, típusa) Érzelmeit tudja megélni és kifejezni Testképét ismerje Ismerje teste gondozását és ápolását (helyes tisztálkodás, megfelelő táplálkozás, mozgás) Képes legyen figyelni a társaira, és a felnőttekre. Alapvető illemszabályokkal tisztában legyen Legyen ismerete néhány fontos ünnepről (személyes, családi esetleg nemzeti) Legyen életkorának megfelelő szabálytudata, feladattudata, és felelősségérzete önmagával szemben.	
– **1. évfolyam végén elvárt önismereti jellemzők**	– Ismerje a teljes nevét. – Legyen képes bemutatkozni, ha általa korábban nem ismert felnőttel vagy gyerekekkel kerül kapcsolatba. – Ismerje leggyakoribb tartózkodási helyeinek (lakás, iskola) pontos címét. – Legyen tudatában annak, hogy a személyek azonosítása elsősorban teljes nevükkel, anyjuk nevével és születési évükkel történik, ismerje ezeket az adatait. – Tudjon mondani két-három olyan alkalmat, amikor szüksége volt, vagy lehet a személyi adatai pontos ismeretére. – Legyen képes meghatározni fotókon, rajzokon látható személyek nemét, életkori szakaszát. – Tudjon differenciált leírást adni szóban önmagáról és társairól külső tulajdonságaik alapján.
– **2. évfolyam végén elvárt önismereti jellemzők**	– Legyen képes megkülönböztetni egymástól a becenevet és a gúnynevet, továbbá a becézés és a gúnyolódás szándékát. – Ismerje a családi kapcsolatok megnevezését a szűkebb családi körben (szülő-gyerek, testvérek, férj-feleség, nagyszülő-unoka) – Tudja besorolni közeli rokonait az apai, illetve az anyai rokonsági ágba. – Mutasson érdeklődést saját élettörténete iránt, tájékozódjon szüleitől a kisgyerekkoráról, gyűjtse össze az ehhez rendelkezésre álló a tárgyi emlékeket, fényképeket.

	– Szülei segítségével rekonstruálja saját élettörténetének főbb eseményeit, legyen képes részletesen mesélni csecsemő, kisgyermek és óvodás koráról.
– **3. évfolyam végén elvárt önismereti jellemzők**	– Tudja helyesen leírni saját adatait (neve, anyja neve, lakcíme, születési helye és ideje) – Tudja számba venni saját képességeit, érzelmeit, érdeklődését, vágyait. – Tudja pontosan leírni saját tevékenységeit és jellemezni azokat az önállóság, a kitartás, a pontosság és a lelkiismeretesség szempontjából. – Ismerje fel az empátia jelenlétét, illetve hiányát szituációs játékokban, mindennapi élethelyzetekben. – Tudja elemezni a számára szimpatikus és ellenszenves viselkedés sajátosságait. Ismerje a rokon- és ellenszenvnek a megfigyelést, értékelést torzító hatását. – Tudjon nevezni két-három olyan okiratot (köztük iskolai dokumentumokat is), amelyek személyi adatait tartalmazzák.
– **4. évfolyam végén elvárt önismereti jellemzők**	– Tudjon felsorolni néhány olyan jellemző sajátosságot, amit édesanyjától, apjától vagy nagyszüleitől örökölt. – Ismerje az utánzás, a tanulás és a tudatos önnevelés szerepét az emberi tulajdonságok fejlődésében. – Lássa be, hogy ki-ki maga is felelős azért, amilyenné válik. – Tudja, tapasztalja, hogy minden ember más, mint a többi, elfogadja a másságot. – Legyen toleráns másokkal, és tudjon életkori sajátosságainak megfelelően érvelni a másik ember személyiségének tisztelete mellett. – Mindennapi helyzetekben nyújtson segítséget a lassabban fejlődő társainak. – Tudja elmondani saját szavaival, hogy mi tehetség. – Legyen képes megkülönböztetni egymástól a hivatalos és nem hivatalos helyzeteket a névhasználat szempontjából. – Legyen képes megkülönböztetni a valódi rokonságot a névrokonságtól és ezt példákkal is illusztrálja. – Tudja pár mondattal meghatározni, hogy mit jelent a vér szerinti szülő, illetve a nevelőszülő megnevezés. – Ismerje a családi kapcsolatok megnevezését a szűkebb és tágabb családi körben (szülő-gyerek, testvérek, férj-feleség, nagyszülő-unoka, nagynéni- unokahúg/ unokaöcs stb.) – Tudja besorolni közeli és távoli rokonait az apai, illetve az anyai rokonsági ágba, legyen képes egyszerű családfát rajzolni.

Etika (1-4. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

Témakörök	Évfolyamok és tervezett óraszámok					
	1. évf.	2. évf.	Össz.	3. évf.	4. évf.	Össz.
I. Éntudat- Önismeret	5	5	**10**	5	5	**10**
II. Család- Helyem a családban	6	6	**12**	6	6	**12**
III. Helyem az osztály közösségében	6	6	**12**	6	6	**12**
IV. A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet- Helyem a társadalomban	5	5	**10**	5	5	**10**
V. A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében	6	6	**12**	6	6	**12**
VI. Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére	6	6	**12**	6	6	**12**
KERETTANTERVI AJÁNLÁS ÖSSZESEN:	**34**	**34**	**68**	**34**	**34**	**68**
ÖSSZESEN:	**34**	**34**	**68**	**34**	**34**	**68**

I.

II. Éntudat és önismeret- 1- 4. évfolyam

Éntudat- Önismeret **5- 5 óra (10 óra)** **5- 5 óra (10 óra)**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1. és 2. évfolyam 5- 5 óra (10 óra)			
Önismeret **Érzelmek** **Fejlődés** • **Változások a közvetlen és közvetett környezetben**	én, viszonyulás a másik emberhez, érzelem, öröm, bánat, félelem, harag,	– Önismeret • Saját jellemzők • Külső és belső tulajdonságok azonosítása, azok megítélésformáló ereje • Saját környezet bemutatása • Saját szokások azonosítása	- meggyőződik róla, hogy a hiányosságok javíthatók, a kitűzött célok teljesíthetők; - csoportos tevékenységek keretében felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket, az alapérzelmeken kívül is megnevezi a saját érzelmi állapotait;

• **Változások társakkal és egyénben** • **Változások a közösség a társak hatására** • **Változások az egyéni fejlődés során**	bizalom, fejlődés, változás, cél, szokás	– Érzelmek megismerése • Saját alapérzelmek felismerése, szóbeli megfogalmazása • Gondolatok és érzelmek kifejezése a helyzethez illően • Kellemes és kellemetlen érzelmeket kiváltó helyzetek felismerése • Gondolatok és érzelmek kifejezési módjainak gyakorlása • A veszélyt jelentő helyzetek azonosítása – Fejlődés • A változások felismerése • A testi és szellemi fejlődés lépéseinek azonosítása • Saját erősségek és fejlesztésre váró területek, a két oldal egyensúlyának megtalálása • Hatékony tanulási technikák és feltételek gyűjtése • Saját viselkedésre vonatkozó reflektálás gyakorlása	- felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel, azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit. - célokat tűz ki maga elé, és azonosítja a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket; - céljai megvalósítása közben önkontrollt végez.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Órai munka (aktivitás, részvétel) - Gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti/ félévi órai munkák szöveges értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Saját jellemzők ismerete (külső- belső) Saját környezet bemutatása. Saját erősségek és fejlesztendő területek felismerése. Tanulási, magatartási célok kitűzése. - Tudjon bemutatkozni - Tudjon napszaknak megfelelően köszönni			
3. és 4. évfolyam 5- 5 óra (10 óra)			

Önismeret **Érzelmek** **Érzelmek megfelelő kezelési stratégiái** **Célok, tervek** **Siker, kudarc**	tulajdonság, érzelem, önuralom, vágy, terv, siker, eredmény, meggyőződés, példakép	– Önismeret • Saját főbb testi tulajdonságok és személyiségjegyek azonosítása, az önészlelés és a környezettől érkező jelzések értelmezése • Annak felismerése, hogy minden embernek vannak erősségei és fejleszthető területei • Saját fejlődési folyamatok észlelése, jellemzése • Önfegyelem gyakorlása – Érzelmek kezelése • Az alapérzelmeken túlmutató kellemes és kellemetlen érzelmeket kiváltó helyzetek felismerése, az ezekre adott társadalmilag elfogadható reakciók gyakorlása • Az önuralom fejlesztése, és cselekvési készletének megismerése • Az érzelmek konstruktív kifejezési módjai és egyénspecifikus érzelemszabályozási stratégiák kialakítása. – Célok és tervek • Saját vágyak és célok megfogalmazása és ezek elkülönítése • Terv kialakítása egy saját cél elérése érdekében: cselekvéses feladatok, tervszerű lépések meghatározása, a haladás ellenőrzése és értékelése • Önmotiváló és önjutalmazási stratégiák megismerése, a kitűzött cél és a valósan elért eredmény összehasonlítása – Siker és kudarc értelmezése • A kitartás és a pozitív viszonyulás megtartása kudarc esetén is, annak felismerése, hogy a kudarcból levont következtetések is az egyén fejlődését szolgálják • Reális és irreális célok felismerése, a vágyak és célok összefüggéseinek feltárása	– meggyőződik róla, hogy a hiányosságok javíthatók, a gyengeségek fejleszthetők, és teljesíthető rövid távú célokat tűz maga elé saját tudásának és képességeinek fejlesztése céljából. – csoportos tevékenységek keretében felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket, az alapérzelmeken kívül is felismeri és megnevezi a saját érzelmi állapotait; – felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel, azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit; – célokat tűz ki maga elé, és azonosítja a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket; – céljai megvalósítása közben önkontrollt végez, siker esetén önjutalmazást gyakorol.

		• Személyes példaképek kiválasztása	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):
- Órai munka (aktivitás, részvétel)
- Gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti/ félévi órai munkák szöveges értékelése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló
- A tanulónak életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Célokat tűz maga elé saját tudásának és képességeinek fejlesztése céljából.

III. Család- Helyem a családban- 1- 4. évfolyam

Család- Helyem a családban **6- 6 óra (12 óra)** **6- 6 óra (12 óra)**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1. és 2. évfolyam 6- 6 óra (12 óra)			
Egészséges életmód **A család és tágabb kapcsolatok** **Érzelmeink a családon belül** **Tisztelet az idősebbekkel szemben** **Ajánlott: Családrajz**	biztonság, egészség, családtag, rokon, barát, ismerős, hétköznap, hétvége, ünnep, szeretet, tisztelet	– Egészséges életmód • A testi és lelki állapotok néhány fő jellemzőinek azonosítása, az érzelmek hatása a fiziológiai állapotokra • Az egészséges életmód alapelemei, az egészségmegtartó stratégiák ismerete • Kellemetlen, bántó, feszült helyzetek azonosítása (a jó és rossz stressz megkülönböztetése) • Helyzetek azonosítása, melyekben segítség nyújtására vagy kérésére van szükség – Családi és tágabb kapcsolatok • Családtagok, családi viszonyok jellemzése • A családtagok közös tevékenységeinek megismerése • Szokások a családban, és azok szerepének felismerése	- felismeri és megnevezi a szűkebb családtagjait, a rokonsági szinteket - felismeri a családi szerep- és felelősségvállalást - átéli a különböző családi események fontosságát - megérti, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket - felismeri a különböző élethelyzetek (pl. új családtag érkezése, egy családtag elvesztése, iskolai siker, kudarc, új barátság)

		• Ünnepek a családban, a családi ünnepekhez kapcsolódó szokások átélése • A család tágabb kapcsolatrendszerének azonosítása: barátok, szomszédok, távoli rokonok, ismerősök – Érzelmek kifejezése a családban, sorsfordító események • Változások, események azonosítása a családban • A szeretet kifejezésének és elfogadásának módjainak gyakorlása	- megérti a családi szokások jelentőségét a családi összetartozás megélésében és bizalmi kapcsolatainak alakulásában; - képes azonosítani a szeretet és elfogadás jelzéseit; - felismeri az őt ért bántalmazást, ismer néhány olyan segítő bizalmi személyt, akihez segítségért fordulhat.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Órai munka (aktivitás, részvétel) - Gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti/ félévi órai munkák szöveges értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Felismeri és megnevezi a szűkebb és a tágabb családtagjait. Megérti a családi szokások jelentőségét. Legyen képes jó érzelmek átadására és befogadására. Ismerje és tudja az egészséges élethez szükséges jó szokásokat a testápolás, testmozgás, betegségmegelőzés, betegségkezelés területén. - Tudja helyesen használni a tisztálkodási és higiéniás eszközöket. - Tudja édesanyja és édesapja nevét.			
3.és 4. évfolyam 6- 6 óra (12 óra)			
Egészség **Biztonság** **Család** **Rokoni kapcsolatok** **Idősek tisztelete** **Családfakutatás**	együttérzés, bizalom, közösség, felelősség, következmény, feladatmegosztás,	– Egészség-biztonság • A testi és lelki egészség jellemzőinek megismerése, az egészségmegőrzés főbb lehetőségeinek feltárása • Stresszhelyzetek azonosítása saját példákon keresztül, jó és rossz stressz megkülönböztetése, a stressz- és indulatkezelés tudatos alkalmazása az azt megkívánó helyzetekben • A bántalmazás felismerése, megelőzése, az elérhető segítő személyek és szervezetek azonosítása • A kiközösítés azonosítása, elhárításának és megelőzésének lehetőségei	– ismeri a család testi, lelki - védelemmel kapcsolatos feladatait – motivált az őt érintő problémák megoldáskeresésében; – ismeri a családi biztonság kereteit – felismeri a különböző élethelyzetek (pl.: új családtag érkezése, egy családtag elvesztése, iskolai siker, kudarc, új barátság, kiközösítés) érzelmi megnyilvánulásait – megérti az ünneplés jelentőségét, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket,

		• Annak megértése, hogy mindenkinek joga van a biztonsághoz és az emberi méltósághoz – Családok • Ismerkedés a saját család múltjával, az idősebb generációk életével • Családi hagyományok azonosítása, családi ünnepek megtartása • Érzelmi kötelékek a családon belül, az összetartozás jeleinek felismerése • Saját szerep vállalása az ünnepek előkészítésében és megtartásában – Családi élet • Saját szerepvállalás azonosítása a család mindennapjaiban • A gyermekek és felnőttek feladatai • Saját tettekért való felelősségvállalás, a következmények elfogadása • A „szabad”, „lehet” és „kell” értelmezése • Az együttérzés, empátia, a kommunikáció módjainak gyakorlása • A családtagok egymásrautaltsága, közös feladatok azonosítása, a részvállalás szükségszerűségének felismerése	és törekszik az ünnepek előkészületeinek aktív résztvevőjévé válni; – megérti a családi szokások jelentőségét a családi összetartozás megélésében és bizalmi kapcsolatainak alakulásában, természetesnek tartja ezek különbözőségét; – felismeri a családtagokkal és barátokkal kapcsolatos pozitív és negatív érzéseit, törekszik ezek okainak feltárására, kezelésük érdekében erőfeszítéseket tesz; – képes azonosítani a szeretet és elfogadás jelzéseit.

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- Órai munka (aktivitás, részvétel)
- Gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti/ félévi órai munkák szöveges értékelése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- Tudja a közeli hozzátartozóit megnevezni
- Meg tudja nevezni a közeli hozzátartozóit, átlássa a rokoni kapcsolatokat (nagymama, nagypapa, unokaöcs, unokahúg, dédnagymama, dédnagypapa)
- Tudjon kutatómunkában (szülői segítséggel) családfát készíteni.
- Megérti, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Felismeri szerepét és helyét a családban.

IV. Helyem az osztály közösségében- 1- 4. évfolyam

Helyem az osztály közösségében **6- 6 óra (12 óra)** **6- 6 óra (12 óra)**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1. és 2. évfolyam 6- 6 óra (12 óra)			
Társas kapcsolatok erősítése, kommunikáció **Konfliktuskezelés** **Ajánlott:** **Szociometria készítése** **A osztállyal kapcsolatos emlékek/ élmények lerajzoltatása** **Az osztály aktuális problémáinak megbeszélése (folyamatosan, témakörtől függetlenül minden óra elején)- Beszélgetőkörök tartása**	figyelem, testbeszéd, tisztelet, sértés, vita, harag, kibékülés, elfogadás, megbocsátás, lelkiismeret	– Kommunikáció • A társas érintkezés és a beszélgetés alapvető szabályainak ismerete • Alapvető testbeszéd-jelzések azonosítása és értelmezése • A verbális és-nonverbális kommunikációs elemek azonosítása, az együttérzés kifejezése • Egyenrangú és kölcsönös kommunikáció, kommunikációt és megértést segítő verbális és non-verbális elemek felismerése – Kortárs kapcsolatok • Kapcsolatok kialakítása, ápolása kortársakkal • A kapcsolatok kialakulását segítő és gátló viselkedési formák megkülönböztetése • A kortárs kapcsolatok minőségének meghatározása, a barátságok jellemzőinek felismerése • A barátság kezdeményezése és ápolása – Konfliktusok • Az elfogadás és az elutasítás jelzéseinek azonosítása • Vita, veszekedés, harag okainak feltárása, a kibékülés, megbeszélés módjai, a megbocsátás elfogadása • Az egyenlőtlen és bántó helyzetek felismerése, és a rájuk való megfelelő reakció tanulása	– felméri az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait; érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal a közös munkában; – véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki; – ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait; – megkülönbözteti a felnőttekkel és társakkal folytatott interakciós helyzeteket, és azonosítja azok sajátos szabályait; – rendelkezik megfelelő kommunikációs eszköztárral ahhoz, hogy barátsággá alakuló kapcsolatokat kezdeményezzen;

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Órai munka (aktivitás, részvétel) - Gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti/ félévi órai munkák szöveges értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Ismerje fel helyét, saját együttműködő képességét, az osztályközösségben. Életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait. Különbséget tud tenni a felnőttel és a társaival folytatott kommunikációjában. Konfliktusba keveredés esetén, annak megoldására törekszik, tud felnőtt segítséget kérni, ha az szükséges.			
3.és 4. évfolyam 6- 6 óra (12 óra)			
Kommunikáció **Barátság** **Az előítélet** **Kapcsolatok fontossága** **Osztályprogram- kapcsolatok erősítése** **Kötelesség**	megértés, ismerős, barát, kortárs, vélemény, türelem, kötelesség	– Kommunikáció • A kommunikációban részt vevő partnerek nézőpontjának megismerése, a megértésre törekvés eszközeinek használata • Az indulatszabályozás, a türelem, a másik fél érzelmeinek és véleményének tiszteletben tartása • A többszereplős kommunikációban fellépő félreértés felismerése, tisztázó kérdések megfogalmazása • Ismerkedés az erőszakmentes kommunikációval: az értő figyelem és az én-közlés • Az érvelés szabályainak megismerése – Kortárs kapcsolatok • Kölcsönös és megtartó kortárs kapcsolatok kezdeményezése és fenntartása • A barátság kialakulásához szükséges személyes preferenciák azonosítása, a visszautasítás feldolgozása • Az előítélet felismerése és a bizalom feltételei	– felméri az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait; érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal a közös munkában – megkülönbözteti a sértő és tiszteletteljes közlési módokat hagyományos és digitális környezetben egyaránt; saját érdekeit és véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki; – felismeri az együttműködést segítő vagy akadályozó tevékenységeket és saját szerepét az együttműködésben. – ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait;

		• A társak megismerésének módjai • Saját kapcsolatok véleményezése, a kapcsolatok jobbításának lehetőségei	– különbséget tesz verbális és nem verbális jelzések között, és törekszik ezek értelmezésére; – megkülönbözteti a felnőttekkel és társakkal folytatott interakciós helyzeteket, és azonosítja azok sajátos szabályait; – rendelkezik megfelelő kommunikációs eszköztárral ahhoz, hogy barátsággá alakuló kapcsolatokat kezdeményezzen;
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Órai munka (aktivitás, részvétel) - Gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti/ félévi órai munkák szöveges értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét. - Érzi a szeretetkapcsolatok fontosságát. - A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait. - Képes kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni környezete tagjaival, különféle beszédmódokat tud alkalmazni. - Ismeri és alkalmazza a tanult konfliktuskezelő módszereket. Szerepjátékon keresztül elemzi a konfliktust, fel tudja sorolni a megoldási módszereket.			

V. A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet- Helyem a társadalomban - 1- 4. évfolyam

A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet- Helyem a társadalomban **5- 5 óra (10 óra)** **5- 5 óra (10 óra)**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1. és 2. évfolyam 5- 5 óra (10 óra)			
Lakóhely **Közvetlen környezet (saját kerület, Budapest jellegzetességei)** **Nemzeti ünnepek** **Családi ünnepek** **Szabályok fontossága**	lakóhely, szabály, alkalmazkodás, egyenlőség, igazságosság, együttműködés, érzelem, büszkeség	– A lakóhely jellemzői • Saját kedvelt helyszínek a lakókörnyezetben, a lakóhelyhez kötődés megfogalmazása • Saját lakóhely néhány nevezetességének, fontos helyeinek, személyeinek megismerése • Felismeri a lakókörnyezet közös gondozásának módjait és fontosságát – Közös ünnepek • A nemzeti ünnepek hátterében álló történetek megismerése • Családi, iskolai és nemzeti ünnepek jellegének megkülönböztetése • Az ünnepekhez való saját kapcsolódási pontok keresése (érzelmek, gondolatok, szokások) • Személyes részvétel a közös ünneplés előkészítésében, lebonyolításában – Az együttélés szabályai • A társas szabályok szerepének meghatározása az együttélésben • A szabályszegés következményeinek felismerése • Az osztály életének közös megszervezése, megbeszélési technikák gyakorlása, kompromisszumos megoldások felismerése	– ismeri az állami, nemzeti és néhány vallási ünnep jelentését, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, szokásokat,valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét; – felismeri a közösségek működésének feltételeit, a kiközösítés jeleit, és erkölcsi érzékenységgel reagál ezekre; – ismer néhány, a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó, alapvető kulturális és természeti értéket. – érdeklődést mutat Magyarország történelmi emlékei iránt, felismer közülük néhányat; – különböző konkrét helyzetekben azonosítja, és társaival megvitatja a szabályok jelentőségét, megérti a szabályszegés lehetséges következményeit; – az igazságosság és igazságtalanság fogalmát fiktív vagy valós helyzetekhez kapcsolja, véleményt alakít ki ezekről; – felismeri a közösségek működésének feltételeit, és erkölcsi érzékenységgel viszonyul ezekhez.

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Órai munka (aktivitás, részvétel) - Gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti/ félévi órai munkák szöveges értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Lakóhelyét megnevezi. Fel tud sorolni néhány nemzeti, és családi ünnepet. Ismeri a közösség együttélésének a szabályait.			
3.és 4. évfolyam 5- 5 óra (10 óra)			
Lakóhely, mint érték **Más népek környezete** **Közösség** **Együttműködés, felelősségvállalás** **Jog és biztonság (kitérve a virtuális világra)** **Szabályok fontossága**	hagyomány, tulajdon, ünnep, természeti érték, történelmi érték, szabályalkotás, együttműködés, befogadás, felelősségvállalás	– Teremtett értékek • A lakóhely, a nemzet legfőbb természeti, épített, művészeti értékei és történelmi helyei • Ismerkedés más népek életmódjával, szokásaival • A tárgyak és technológiák szerepe az életmódban • Az újítás és a kreativitás, mint a teremtett értékek megőrzésének, fejlesztésének alapja – Közösség • A társas szabályok értelme, célja, értelmezése • Közösségi szabályalkotási és -értékelési technikák alkalmazása • Az együttműködés, felelősségvállalás, feladatvállalás alapelveinek átélése • A másokért és a közösségért végzett tevékenységek formái • A nehéz helyzetben lévők közös segítése – Jog és biztonság • A tárgyi és szellemi tulajdon	– ismeri az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségét, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét; – felismeri a közösségek működésének feltételeit, a kiközösítés jeleit – ismeri a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó legfontosabb kulturális és természeti értékeket – érdeklődést mutat a nemzet történelmi emlékei iránt, ismer közülük néhányat; – ismeri a testi és érzelmi biztonságra vonatkozó gyermeki szükségleteket; – mérlegeli az igazságosság és igazságtalanság fogalmát, a valós helyzetekben véleményt alakít ki ezekről.

		• A személyiségi jogok érvényesülése és sérelme a virtuális és valós térben • A virtuális térben való viselkedés biztonsági szabályai	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):
- Órai munka (aktivitás, részvétel)
- Gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti/ félévi órai munkák szöveges értékelése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló
- Lakóhelyét megnevezi, ismer néhány lakóhelyéhez tartozó kulturális és természeti értéket. Fel tud sorolni néhány nemzeti, és családi ünnepet. Ismeri a közösség együttélésének a szabályait, és elfogadja azokat.
- Megfelelő szabályismerettel rendelkezik.
- Tisztában van vele és érzelmileg is képes felfogni azt a tényt, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint ő.

VI. A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében - 1- 4. évfolyam

A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet-Helyem a társadalomban **6- 6 óra (12 óra)** **6- 6 óra (12 óra)**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1. és 2. évfolyam 6- 6 óra (12 óra)			
A közvetlen természetünk védelme **A közvetett természetvédelem** **Hulladékgyűjtés (szelektivitás fontossága)** **Környezetvédelem** **Takarékosság** **Állatok védelme**	gondozás, gondoskodás, veszélyeztetett, természetvédelem, környezetkárosítás, hulladék, szelektív gyűjtés, környezetvédelem, állatvédelem	– A természet védelme • Példák megfogalmazása ember és természet kapcsolódására • Állatok és növények felelős gondozásának gyakorlása • A saját környezetben található természeti értékek gyűjtése • A természetvédelem fontosságának a felismerése	– felismeri a természet esztétikus rendjét, – megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt – felelősséggel gondoskodik háziállatokról vagy a környezetében előforduló állatokról, növényekről; – megismer néhány veszélyeztetett fajt, ezek veszélyeztetettségének

		• Veszélyeztetett élőlények és veszélyeztetettségük okainak megismerése • Környezetkárosító cselekvések azonosítása, elkerülése – Környezetvédelem • A fenntarthatóság helye a mindennapi cselekvésben • A szelektív hulladékgyűjtés gyakorlása • A takarékosság elvének elfogadása, megfogalmazása • A környezetkárosító magatartások elkerülési módjainak megismerése	okait, és megfogalmazza, miért szükséges az élővilág védelme;
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Órai munka (aktivitás, részvétel) - Gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti/ félévi órai munkák szöveges értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Felismeri a természet esztétikus rendjét. Megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt. Felelősséggel gondoskodik háziállatokról vagy a környezetében előforduló állatokról, növényekről. Óvja és védi környezetét. Ismer néhány fogalmat a környezetvédelemmel kapcsolatban. Szelektív hulladékgyűjtés, természetvédelmi terület, állatvédelem.			
3.és 4. évfolyam 6- 6 óra (12 óra)			
Környezetvédelem **Környezetszennyezés** **Fenntarthatóság** **Hulladák- szemét közötti különbségek**	környezetszennyezés, környezettudatosság, újrahasznosítás, fejlődés, mértékletesség, környezetvédelem, természeti érték	– Környezetszennyezés • A környezetszennyezés jelensége, fő területei, hatása a Föld, az élőlények, köztük az ember életére • Az élet védelmének és a felelősségvállalás etikai elvének megismerése	– megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére. – felismeri, hogy miért szükséges az élővilág védelme; minderről képes

Környezet megújítására eszközölt minták megismerése		• A környezetszennyezés és a fajok pusztulása közötti összefüggés felismerése – Környezetvédelem • A környezetvédelem főbb szempontjai • A fenntartható életvitel néhány alapelve és azok figyelembevétele a saját döntések és választások során • Pazarlás és annak mérséklése, felesleges tárgyak és a mértékletes fogyasztási szokások • A hulladék és a szemét fogalma, a hulladék-újrahasznosítás • Cselekvési minták és újítások megismerése a környezet megújítása, szépítése, élhetőbbé tétele érdekében	információt gyűjteni fizikai és digitális környezetben is; – fogyasztási szokásaiban példát hoz olyan elemekre, amelyek révén figyelembe vehetők a környezetvédelmi szempontok, és felhívja társai figyelmét is ezekre.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Órai munka (aktivitás, részvétel) - Gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti/ félévi órai munkák szöveges értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - 3- 4 mondatban képes megfogalmazni miért fontos a környezetünk védelme. - Képes kutatómunkában új ismereteket szerezni a környezetvédelem és fenntarthatóság fogalmáról, példákat sorakoztat fel. - Célokat tűz ki maga elé, hogyan védi saját környezetét. - Meg tudja nevezni a főbb takarékossági mintákat. - Tudja a szemét és hulladék közötti főbb különbséget (újrahasznosíthatóság).		

VII. Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére - 1- 4. évfolyam

Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére **6- 6 óra (12 óra)** **6- 6 óra (12 óra)**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1. és 2. évfolyam 6- 6 óra (12 óra)			
A világ, ami körülvesz **A környező világunk megismerése** **Valóság és képzelt megkülönböztetése** **A jó és a rossz megkülönböztetése** **Igazságos- igazságtalan megkülönböztetése** **Vallás/ hit**	vallás, hit, népszokások, érték, szeretet, tisztelet, segítőkészség, türelem, jó és rossz.	– Kérdések a világról • Saját kérdések megfogalmazása az ismeretlenről • A környező világ megismerési módjainak összegyűjtése (megfigyelés, magyarázat, kérdések a tapasztaltabbakhoz, szöveges, filmes források) – Vallás, hit • Egyházi ünnepkörök és a hozzájuk kapcsolódó népszokások: Mikulás, karácsony, húsvét, pünkösd történetének megismerése – Erkölcs • Az együttélést befolyásoló főbb értékek azonosítása kultúrálisan hagyományozott történetekben (mesék, mondák) • A szeretet, tisztelet, segítőkészség, türelem megjelenési módjainak felismerése a mindennapokban • Gondolatok megfogalmazása a jóról és a rosszról • Annak felismerése, hogy az emberek nem egyértelműen jók vagy rosszak, csak a cselekvéseik ítélhetők meg	– felismeri az olvasott vagy a hallott kulturálisan hagyományozott történetekben megjelenő együttélési szabályokat; – megismer többféle, a jelentősebb ünnepekhez kapcsolódó kulturális szokást. – fontosabb vallási események megismerése
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Órai munka (aktivitás, résztvétel) - Gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti/ félévi órai munkák szöveges értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló			

- Ismeri közvetlen környezetét és törekszik a tágabb környezet megismerésére. Elfogadja, hogy másoknak más a személyisége, és a körülményei is. Felismeri, hogy az ünnepek és a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében

3.és 4. évfolyam6- 6 óra (12 óra)			
A környező világ (európai kultúrák megsimerése) **Lelkiismeretesség fontossága** **Vallás** - **Az 5 világvallás alapvető tulajdonságainak megismerése** - **A hit** - **Vallási ünnepkörökhöz kapcsolódó népszokásaink**	érték, önzetlenség, mértékletesség, igazságosság, megbocsátás, lelkiismeret, világkép	• A lelkiismeret működésének jelei, erkölcsi értékek a mindennapokban: a tisztelet, a becsületesség, a mértéktartás, a felelősség, az akaraterő, az önbecsülés erényei - Vallás • Alapvető egyházi ünnepkörök és a hozzájuk kapcsolódó vallási szokások, események: a karácsonyi, a húsvéti és pünkösdi ünnepkör • Személyes meggyőződés és hit jelentése • Az azonos hittel rendelkezők közössége – Értékek a vallási történetekben • A vallási történetekben gyökerező erkölcsi értékek és tanítás megismerése	– megérti az európai, a nemzeti kultúra eredetét, forrását. – értelmezi a „jó” és a „rossz”, helyes és helytelen közötti különbségeket, azokat konkrét példákon keresztül alkalmazza, és megoldási javaslatokat fogalmaz meg a helytelen viszonyulásokkal kapcsolatban; – megismer az egyes egyházak ünnepköreihez kapcsolódó alapvető vallási, kulturális eseményeket – megismer az egyes egyházi ünnepkörökhöz (karácsony, húsvét, pünkösd) kapcsolódó tartalmakat, jelképeket, szokásokat, néphagyományokat

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):
- Órai munka (aktivitás, részvétel)
- Gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti/ félévi órai munkák szöveges értékelése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló
- Értelmezi a „jó” és a „rossz”, helyes és helytelen közötti különbségeket, azokat konkrét példákon keresztül alkalmazza, és megoldási javaslatokat fogalmaz meg a helytelen viszonyulásokkal kapcsolatban;
- Meg tudja nevezni a főbb vallásokat.
- Meg tudja nevezni a főbb ünnepeinkhez kapcsolódó vallási hagyományainkat (karácsony, húsvét, pünkösd)

Környezetismeret

1 – 4. ÉVFOLYAM

2020.

A környezetismeret tantárgy a természettudományok és a földrajz tanulási terület bevezető tantárgya, mely a az alsó tagozat 3-4. évfolyamán jelenik meg.
A tantárgy épít az 1-2. osztályos előkészítésre, fejlesztésre.
A tantárgy keretein belül végzett, aktív tanulásra épülő tevékenységek olyan tapasztalatokat tesznek lehetővé a tanulók számára, melyek illeszkednek életkori sajátosságaikhoz, kognitív fejlődésükhöz és belső motivációjukra támaszkodnak.

A környezetismeret tanításának legfontosabb célja, hogy a tanuló:

- elsajátítsa és gyakorolja a természettudományos ismeretszerzés módszereit;
- fejlessze a megfigyelő, leíró, azonosító, megkülönböztető képességét;
- fejlessze a mérési technikáját és a kísérletezéshez szükséges képességeit;
- fejlessze problémamegoldó gondolkodását, kommunikációs- és vitakészségét;
- rendezze tapasztalatain keresztül szerzett ismereteit;
- a mindennapi életben és a szaktárgyak eredményes tanulásában alkalmazásra képes tudásra tegyen szert;
- tanulja meg szeretni, tisztelni és védeni a környezetét, ismerje a környezettudatos életmód szokásait;
- ismerje az egészségtudatos életmód szokásait.

A környezetismeret tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az álábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A megfigyelések, mérés és kísérletezés algoritmusának követésével, megvalósításával a tanuló aktív tanulási utat jár be, eközben fejlődnek megismerési képességei. Fejlődik problémamegoldó képességei és mérlegelő gondolkodása, miközben összeveti vizsgálatainak eredményét a hipotéziseivel.

A kommunikációs kompetenciák: A tanuló a megismerő tevékenységek során tapasztlatait lejegyzi vag szóban megfogalmazza, így érthetően és pontosan ki tudja fejezni gondolatait. Törekszik a természettudományos szaknyelv használatára. A megfigyelés, összehasonlítás, csoportosítás, mérés és kísérletezés során fejlődik az információk megértésének képessége.

A digitális kompetenciák: A környezetismeret tanulása során a tanuló kiegészítő információkat gyűjt digitális forrásokból, illetve tapasztalati úton szerzett ismeretei rögzítésére online feladatokat, alkalmazásokat használ.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: Problémamegoldóképessége fejlődik az ismeretszerző mószerek elsajátítása közben. Ok – okozati összefüggésekre jön rá, következtetéseket von le a vizsgálatok, kísérletek elvégzése közben. Fejlődik rendszerelmélete az egyes témák komplex feldolgozása közben.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A környezetismeret tanulása cselekvő tapasztalatszerzésre épül, melynek során a tanuló csapattagként, társaival együtt végzi tevékenységét, ahol döntéseket hoz és időbeosztást készít.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A környezetismeret tanulása során a tanuló megismeri hazánk kulturális örökségének egyes elemeit.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A környezetismeret tanulása során végzett tevékenységekkel a tanuló képessé válik arra, hogy társaival együttműködjön. Megtanul csoporton belül különböző szereoekben feladatot végezni és munkájáért felelősséget vállalni.

1- 2. évfolyam

A természettudományos gondolkodás megalapozása az alapfokú képzés első szakaszában a magyar nyelv és irodalom tanulási területének tudatbővítést és olvasásfejlődést segítő olvasmányaiba ágyazva kezdődik. Ezenfelül a technika és tervezés, a vizuális kultúra, a matematika és az etika tantárgyak keretei között is megjelenik és megvalósul a tantárgy fejlesztése.

3– 4. évfolyam

A környezetismeret tantárgy a természettudományok és a földrajz tanulási terület bevezető tantárgya, mely épít az 1-2. osztályos előkészítésre, fejlesztésre.
A környezetismeret tantárgy tanításának célja azon képességek, szokások fejlesztése, melyek a felsőbb évfolyamokon a természettudományos tárgyak tanulásához szükségesek. Az életkorból és a fejlesztési feladatokból következően biztosítani kell, hogy a tanuló cselekvő tapasztalatszerzés útján, elemi szinten sajátítsa el a természettudományos ismeretszerzés alapvető módszereit. Az ismeretszerző módszerek elsajátításán keresztül a megismerési képességek fejlesztése a fő cél, az ismeretanyag pedig csak ezek megtanulását, gyakorlását szolgáló eszköz.

A megfigyelés, leírás, összehasonlítás, csoportosítás, mérés valamint a kísérletezés módszereit gyakorolva fejlődik a tanulók megfigyelő, leíró, azonosító, megkülönböztető képessége, mérési technikája, kísérletezéshez szükséges képessége.
A megfigyelés szükséges a megértéshez, mely során az érzékelt jelenség lényeges jellemzőit kell kiemelni.
A leírás alkalmazásával a tanulók szóban, rajzban, írásban rögzítik tapasztalataikat.
Az összehasonlítás vezet el a lényeges jegyek kiemelésén túl az összefüggések meglátásához.
Fontos az alapvető mennyiségi tulajdonságok megismerése, mérésük megbízható szinten történő elsajátítása.
Egyszerű kísérletek végzésével készítjük elő a későbbi természettudományos kísérletezést.

Az ismeretszerző módszerek alkalmazása közben, tapasztalati úton kezdődik el a fogalmak kialakításának folyamata, mely nem zárul le a 4. évfolyam végén.

A matematikai készségfejlesztést segíti az összehasonlítás, csoportosítás, rendezés, mérés.
A kommunikációs képességek fejleszthetők a leírás módszerével.
A környezetismeret-órán végzett tevékenységek többsége társak közötti kooperációt igényel.

Elvárt előzetes ismeretek az alsó tagozatos tanulmányokhoz

Ismeretek	Képességek
2. évfolyam végén	Megfigyelés, összehasonlítás, csoportosítás a tanulók közvetlen környezetében lévő tárgyak, élőlények érzékelhető tulajdonságai körében. A valóságban megfigyelt jellemzők felismerése fotón, rajzon, filmen. Anyagok, tárgyak csoportosítása. A feladatértés biztosítása aláhúzással, összekötéssel, színezéssel. Közvetlen környezetben lévő tárgyak, élőlények, érzékelhető tulajdonságok megfigyelése. A tapasztalatok kifejezése élőszóban, rajzban, tanítói segítséggel (élmények, szabad intuíciók)
3. évfolyam végén	– Felismeri az élőlényeken, élettelen anyagokon az érzékelhető és a mérhető tulajdonságokat. – Megnevezi az időjárás fő elemeit. – Méréshez megválasztja és megfelelően használja az alkalmi vagy szabvány mérőeszközt, mértékegységet. – Megfogalmazza a tűz és az égés szerepét az ember életében. – Életkornak megfelelően eligazodik az időbeli relációkban, ismeri és használja az életkorának megfelelő időbeli relációs szókincset. – Felismeri a napszakok, évszakok változásait, a Föld mozgásai között az összefüggéseket, valamint az évszakokra vonatkozó megfigyeléseket végez, következtetéseket von le. – Megfelelő sorrendben sorolja fel az évszakokat, a napszakokat, a hónapokat, a hét napjait, ismeri ezek időtartamát. – Analóg és digitális óráról leolvassa a pontos időt. – Iránytű segítségével megállapítja és megnevezi a fő- és mellékvilágtájakat. – Felismeri és használja az alapvető térképjeleket: felszínformák, vizek, települések, útvonalak, államhatárok. – Térkép segítségével megnevezi Magyarország jellemző felszínformáit, vizeit; hazánk nagytájait; hazánk szomszédos országait, saját megyéjét, megyeszékhelyét, környezetének nagyobb településeit, hazánk fővárosát. – Ismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek főbb jellemzőit és az ott élő élőlények jellemzőit és az élőlények közötti különbségeket. – Ismeri az emberi szervezet fő életfolyamatait, az emberi test részeit, fő szerveit. – Ismeri a betegségeket, felismeri a legjellemzőbb betegségtüneteket, a betegségek megelőzésének alapvető módjait.
4. évfolyam végén	– Felismeri az élőlényeken, élettelen anyagokon az érzékelhető és a mérhető tulajdonságokat. – Adott szempont alapján élettelen anyagokon és élőlényeken megfigyeléseket tesz, méréseket végez, illetve összehasonlítja, párosítja azokat.

	– Felismeri egy konkrét növény vagy állat választott részeit, megfogalmazza mi a rész szerepe. – Méréshez megválasztja és megfelelően használja az alkalmi vagy szabvány mérőeszközt, mértékegységet. – Algoritmus szerint, előzetes viszonyítás, majd becslés után méréseket végez. – Az adott kísérletekhez megfelelő eszközöket választ és megfelelően használja. – Felismeri a napszakok, évszakok változásait, a Föld mozgásai között az összefüggéseket, valamint az évszakokra vonatkozó megfigyeléseket végez, következtetéseket von le. – Megnevezi az emberi élet szakaszait. – Analóg és digitális óráról leolvassa a pontos időt. – Iránytű segítségével megállapítja és megnevezi a fő- és mellékvilágtájakat. – Térkép segítségével megnevezi Magyarország jellemző felszínformáit, vizeit. – Térkép segítségével megnevezi hazánk szomszédos országait, megyét, saját megyéjét, megyeszékhelyét, környezetének nagyobb településeit, hazánk fővárosát, és ezeket megtalálja a térképen is. – Ismeri az emberi szervezet fő életfolyamatait, az emberi test részeit, fő szerveit, ismeri ezek működését, szerepét. – Tisztában van az egészséges életmód alapelveivel, összetevőivel, az emberi szervezet egészséges testi és lelki fejlődéséhez szükséges szokásokkal.

Környezetismeret (1-4. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

Témakörök	Évfolyamok és tervezett óraszámok					
	1.	2.	Össz.	3.	4.	Össz.
Heti óraszám	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**2**
1. Megfigyelés, mérés	0	0	0	6	6	12
2. Az élettelen környezet kölcsönhatásai	0	0	0	4	4	8
3. Tájékozódás az időben	0	0	0	8	0	8
4. Tájékozódás a térben	0	0	0	4	4	8
5. Hazánk Magyarország	0	0	0	0	6	6
6. Életközösségek lakóhelyünk környezetében	0	0	0	10	10	20
7. Testünk, egészségünk	0	0	0	2	3	5
Szabadon felhasználható	**-**	-	-	0	1	1
KERETTANTERVI AJÁNLÁS ÖSSZESEN:	**0**	**0**	**0**	**34**	**34**	**68**
ÖSSZESEN:	**0**	**0**	**0**	**34**	**34**	**68**

Megfigyelés, mérés

1. MEGFIGYELÉS, MÉRÉS Megismerési módszerek – Megfigyelés, összehasonlítás, csoportosítás, mérés, kísérletezés 3 -4. évfolyam Tervezett óraszám 6 – 6 óra	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)

Az eddigi tapasztalatok rendszerezése és bővítése. **Megismerési módszereken keresztül a természettudományos megismerési képességek fejlesztése.** **Az ismeretszerző módszerek végzése közben a tanulók tapasztalati úton szereznek ismereteket.** **A fogalomalkotás tapasztalati előkészítése történik meg.** **A további témakörök megkívánják ezen módszerek alkalmazását.**	A közvetlen környezet élettelen anyagai, környezeti tényezői. Az élettelen anyagok és az élőlények jellemző érzékelhető tulajdonságai (szín, alak, nagyság, felület, összenyomhatóság, tömeg, hőmérséklet íz, szag, hang), illetve mérhető tulajdonságai. (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő) A közvetlen környezetben élő növények és állatok megfigyelése, összehasonlítása. A növény részeinek felismerése és megnevezése, iletve szerepe. (szár, levél, virág, termés) Az állatok testrészeinek felismerése, azok szerepe. Az élettelen anyagok és az élőlények azonos és különböző tulajdonságai, csoportosításuk szempontjai. Mérési módszerek és a szabvány mérőeszközök, mértékegységek használata. (hőmérséklet, hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő) Mennyiségek viszonyítása, besclése, mérése.	– Megfigyelőképesség, leíró képesség, azonosító-megkülönböztető képesség, rendszerező képesség, analizáló-szintetizáló képesség, mérési technika fejlesztése – Ok-okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel	– Felismeri az élőlényeken, élettelen anyagokon az érzékelhető és a mérhető tulajdonságokat. – Felismeri, megnevezi és megfigyeli az életfeltételeket, életjelenségeket. – Adott szempont alapján élettelen anyagokon és élőlényeken megfigyeléseket tesz, méréseket végez, illetve összehasonlítja, párosítja azokat. – Megfigyeléseit, tapasztalatait, összehasonlításait megfogalmazza és rögzíti szóban, írásban, rajzban. – Azonosítja az anyagok halmazállapotát, összehasonlítja jellemzőiket. – Felismeri egy konkrét növény vagy állat választott részeit, megfogalmazza mi a rész szerepe. – Növényt ültet és gondoz, tehát figyelemmel kíséri rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat. – Megnevezi az időjárás fő elemeit. – Méréshez megválasztja és megfelelően használja az alkalmi vagy szabvány mérőeszközt, mértékegységet. – Algoritmus szerint, előzetes viszonyítás, majd becslés után méréseket végez. – A méréseket és azok tapasztalatait a mindennapi életben alkalmazza.

	Fogalmak: élő, élettelen, növény, állat, ember, érzékszerv, érzéktípus, érzékelhető és mérhető tulajdonság, halmazállapo, mérés, mérőezköz, mérőszám, mértékegység, hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő		
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Felismeri az élőlényeken, élettelen anyagokon az érzékelhető és a mérhető tulajdonságokat. - Felismeri, megnevezi és megfigyeli az életfeltételeket, életjelenségeket. - Azonosítja az anyagok halmazállapotát, összehasonlítja jellemzőiket. - Megnevezi az időjárás fő elemeit. - Méréshez megválasztja és megfelelően használja az alkalmi vagy szabvány mérőeszközt, mértékegységet.			

Az élettelen környezet kölcsönhatásai

2. AZ ÉLETTELEN KÖRNYEZET KÖLCSÖNHATÁSAI **Anyagok és folyamatok – Az élőlények és az élettelen anyagok tulajdonságai** **3 -4. évfolyam** **Tervezett óraszám** **4 – 4 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
A természettudományos megismerési képességek célzott fejlesztése. **A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.** **A fogalomalkotás tapasztalati előkészítése történik meg.**	A kísérletek során a kiinduló és keletkező anyagok érzékelhető tulajdonságainak megfigyelése, megállapítása. A kísérletekhez szükséges anyagok mérése. A víz halmazállapot-változásai és a körforgása a természetben. Hely- és helyzetváltoztató mozgás. Rugalmas és rugalmatlan ütközések megfigyelése, megjelenése a hétköznapokban. Az égés feltételei, éghető és nem éghető anyagok csoportosítása. Az égéssel kapcsolatos vészhelyzetek kezelése.	– Megfigyelőképesség, leíró képesség, azonosító-megkülönböztető képesség, rendszerező képesség, analizáló-szintetizáló képesség, mérési technika fejlesztése – Ok-okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel	– A kísérletezés algoritmusának megértése, aszerinti megvalósítás tanítói segítséggel. – Az adott kísérletekhez megfelelő eszközöket választ és megfelelően használja. – A kísérletek tapasztalatait a mindennapi életben alkalmazni tudja. – Az egyszerű kísérletek során megfigyeli a halmazállapot-változásokat, tehát figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat. – Megfigyeli a mozgások sokféleségét, csoportosítja a mozgásformákat. – A tanító által felvetett problémával kapcsolatban hipotézist fogalmaz meg, a vizsgálatok eredményét összeveti hipotézisével. – Tanítói segítséggel égéssel kapcsolatos kísérleteket végez. – Csoportosítja a megvizsgált éghető és éghetetlen anyagokat. – Megfogalmazza a tűz és az égés szerepét az ember életében. – Feladatvégzés során társaival együttműködik.

	Fogalmak: szilár – folyékony – légnemű halmazállapot; halmazállapot-változás; olvadás; fagyás; párolgás; forrás; lecsapódás; mozgás; ütközés; égés.		

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- Felelet (szóbeli, írásbeli)
- Írásbeli témazáró dolgozat
- További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- A kísérletezés algoritmusának megértése, aszerinti megvalósítás tanítói segítséggel.
- Megfigyeli a mozgások sokféleségét, csoportosítja a mozgásformákat.
- A tanító által felvetett problémával kapcsolatban hipotézist fogalmaz meg, a vizsgálatok eredményét összeveti hipotézisével.
- Megfogalmazza a tűz és az égés szerepét az ember életében.

Tájékozódás az időben

3. TÁJÉKOZÓDÁS AZ IDŐBEN 3. évfolyam Tervezett óraszám 8 óra	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
A témakör feldolgozása a képességek fejlesztésére épül. **A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.** **A témakör feldolgozásának javasolt ideje a harmadik tanév.** **A fogalomalkotás tapasztalati előkészítése történik meg.**	A Föld mozgásainak hatásai az évszakok,napszakok váltakozására. Évszakokra vonatkozó megfigyelések, tapasztalatok megfogalmazása rajzban, írásban vagy szóban. Napi és éves ritmus a növény- és állatvilágban. A napszakok, a naptár, jeles napok elhelyezése. Napirend készítése. Ismétlődő, ciklikus jelenségek az ember életében és a környezetben. Az emebri életszakaszok. A növények fejlődése: életszakaszok. A csírázás és anövekedés külső feltételei. Az állatok szaporodása, fejlődési szakaszai. Fogalmak: évszak; életkor; életszakasz; körforgás; Föld forgása; Föld keringése;	– Megfigyelőképesség, leíró képesség, azonosító-megkülönböztető képesség, rendszerező képesség, analizáló-szintetizáló képesség, mérési technika fejlesztése – Ok-okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel. – Ídőbeli tájékozód képesség fejlesztése.	– Életkornak megfelelően eligazodik az időbeli relációkban, ismeri és használja az életkorának megfelelő időbeli relációs szókincset. – Naptárt használ, időintervallumokkal számol. – Napirendet tervez a napszakokhoz igazodva. – Felismeri a napszakok, évszakok változásait, a Föld mozgásai között az összefüggéseket, valamint az évszakokra vonatkozó megfigyeléseket végez, következtetéseket von le. – Megfelelő sorrendben sorolja fel az évszakokat, a napszakokat, a hónapokat, a hét napjait, ismeri ezek időtartamát. – Figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat. – Megismeri és modellezi a víz természetben megtett útját, felismeri a folyamat ciklikus jellegét. – Megnevezi az emberi élet szakaszait. – Analóg és digitális óráról leolvassa a pontos időt.

	naptár; hónap; nap; napszak; szaporodás; fejlődés.		

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):
- Felelet (szóbeli, írásbeli)
- Írásbeli témazáró dolgozat
- További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló
- Életkornak megfelelően eligazodik az időbeli relációkban, ismeri és használja az életkorának megfelelő időbeli relációs szókincset.
- Naptárt használ, időintervallumokkal számol.
- Felismeri a napszakok, évszakok változásait, a Föld mozgásai között az összefüggéseket.
- Megfelelő sorrendben sorolja fel az évszakokat, a napszakokat, a hónapokat, a hét napjait, ismeri ezek időtartamát.
- Megismeri a víz természetben megtett útját.
- Megnevezi az emberi élet szakaszait.
- Analóg és digitális óráról leolvassa a pontos időt.

Tájékozódás térben

4. TÁJÉKOZÓDÁS A TÉRBEN **Térképészeti ismeretek, topográfiai ismeretek** **3-4. évfolyam** **Tervezett óraszám** **4 – 4 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
A témakör a képességek fejlesztésére épül.	A fő- és mellékvilágtájak megnevezése, elhelyezése a térképen. Iránytű használata. Az égtájak azonosítása. Az alaprajz, a térképvázlat és a térkép megismerése és	– Megfigyelőképesség, leíró képesség, azonosító-megkülönböztető képesség, rendszerező képesség, analizáló-szintetizáló képesség, mérési technika fejlesztése	– Iránytű segítségével megállapítja és megnevezi a fő- és mellékvilágtájakat. – Irányokat ad meg viszonyításul. – Megkülönböztet néhány térképfajtát. – Felismeri és használja az alapvet térképjeleket: felszínformák, vizek, települések, útvonalak, államhatárok.

	ezek segítségével tájékozódás. A felszínformák ismerete és jelölésük domborzati térképen. (hegy, hegység, domb, dombság, völgy, medence, síkság) A felszíni vizek fajtáinak ismerete és jelölésük a domborzati téképen. (ér, patak, csermely, folyó, tó) A külső erők felszínformáló munkája. (szél, víz) Fogalmak: fő- és mellékvilágtáj; alaprajz; térképvázlat; térkép; domborzati tékép; közigazgatási térkép; autóstérkép; turistatérkép; felszínforma.	– Ok-okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel – Téri tájékozódó képesség fejlesztése.	– Képes egyszerű alaprajzot vagy térképvázlatot készíteni. – Tájékozódik az iskola környékéről és településéről készített térképvázlattal és térképpel. – Felismeri a különböző domborzati formákat, felszíni vizeket, ismeri jellemzőiket. Ezeket saját készítésű modellen előállítja. – Domborzati térképen felismeri a felszínformák és vizek jelölését.

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- Felelet (szóbeli, írásbeli)
- Írásbeli témazáró dolgozat
- További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- Iránytű segítségével megállapítja és megnevezi a fő- és mellékvilágtájakat.
- Megkülönböztet néhány térképfajtát.
- Felismeri és használja az alapvet térképjeleket: felszínformák, vizek, települések, útvonalak, államhatárok.
- Domborzati térképen felismeri a felszínformák és vizek jelölését.

Hazánk, Magyarország

5. HAZÁNK, MAGYARORSZÁG **4. évfolyam** **Tervezett óraszám** **6 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
A témakör a képességek fejlesztésére épül. **A témakör teljes feldolgozásának javasolt ideje a negyedik tanév.**	Magyarország helyzete, államhatárok, szomszédos országaink. Tájékozódás Magyarország domborzati térképén: alapvető térképjelek, felszínformák, vizek, irányok, távolságok. Hazánk nagytájainak elhelyezkedése, felszínformái. Tájékozódás hazánk közigazgatási térképen: megyék, saját lakóhely megyéje, megyeszékhelye, települések, saját település, főváros helye. Fővárosunk Budapest: híres épületek, közigazgatási térkép, főbb nevezetességek, hidak, közlekedés. Fogalmak: térkép; domborzati térkép; közigazgatási térkép; felszínforma; megye;	– Megfigyelőképesség, leíró képesség, azonosító-megkülönböztető képesség, rendszerező képesség, analizáló-szintetizáló képesség, mérési technika fejlesztése – Ok-okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel – Téri tájékozódó képesség fejlesztése.	– Iránytű segítségével megállapítja és megnevezi a fő- és mellékvilágtájakat. – Irányokat ad meg viszoyításul. – Megkülönböztet néhány térképfajtát. – Felismeri és használja az alapvet térképjeleket: felszínformák, vizek, települések, útvonalak, államhatárok. – Térkép segítségével megnevezi Magyarország jellemző felszínformáit, vizeit, ezeket saját készítésű modellen előállítja. – Térkép segítségével megmutatja hazánk nagytájait, felismeri azok jellemző felszínformáit. – Térkép segítségével megnevezi hazánk szomszédos országait, megyét, saját megyéjét, megyeszékhelyét, környezetének nagyobb településeit, hazánk fővárosát, és ezeket megtalálja a térképen is.

	megyeszékhely; település; főváros.		
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Iránytű segítségével megállapítja és megnevezi a fő- és mellékvilágtájakat. - Térkép segítségével megnevezi Magyarország jellemző felszínformáit, vizeit, ezeket saját készítésű modellen előállítja. - Térkép segítségével megnevezi hazánk szomszédos országait, megyét, saját megyéjét, megyeszékhelyét, környezetének nagyobb településeit, hazánk fővárosát, és ezeket megtalálja a térképen is.			

Életközösségek Lakóhelyünk környezetében

6. ÉLETKÖZÖSSÉGEK LAKÓHELYÜNK KÖRNYEZETÉBEN **Az élő környezet – A növények és az állatok, életközösségek** **3 -4. évfolyam** **Tervezett óraszám** **10 – 10 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
A témakör a képességek fejlesztésére épül. **A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.**	A lakóhelyhez közeli életközösségek: erdő, rét – mező, víz – vízpart, itt élő növények és állatok tulajdonságai.	– Megfigyelőképesség, leíró képesség, azonosító – megkülönböztető képesség, rendszerező képesség, analizáló – szintetizáló képesség fejlesztése. – Mérési technika fejlesztése.	– Felelősségtudattal rendelkezik a szűkebb – tágabb környezet iránt. – Tevékenységeinek tapasztalatait szóban, rajzban, írásban rögzíti. – Ismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek főbb jellemzőit és az ott élő élőlények jellemzőit és az élőlények közötti különbségeket.

A fogalomalkotás tapasztalati előkészítése történik meg. **Minden életközösség megismerését valós tapasztalatszerzési lehetőségekhez szükséges kapcsolni.**	A lakóhelyhez közeli életközösségek élőlényeinek környezeti igényei, alkalmazkodása, illetve a növények és az állatok közötti jellegzetes kapcsolatok. A megismert növények és állatok csoportosítási lehetőségei, egyszerű táplálékláncok és táplálékhálózatok összeállítása. A természetes és mesterséges életközösségek. Az emberi tevékenység természeti környezetre gyakorolt hatása. Környezetvédelem. Fogalmak: természetes és mesterséges életközösség, erdő, mező – rét, víz – vízpart, élőhely, életmód, környezeti igény, alkalmazkodás, testfelépítés, tápláléklánc, táplálékhálózat.	– Kísérletezéshez szükséges képességek fejlesztése. – Ok – okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel. – Környezettudatos magatartás fejlesztése.	– Algoritmus alapján megfigyeli és összehasonlítja a saját lakókörnyezetében fellelhető növények és állatok jellemzőit., csoportokba rendezi azokat. – Algoritmus alapján megfigyeli és összehasonlítja hazánk természetes és mesterséges élőhelyein, életközösségeiben élő növények és állatok jellemzőit, csoportokba rendezi azokat. – Megfigyeléseit mérésekkel, modellezéssel, egyszerű kísérletek végzésével egészíti ki. – Felismeri a megismert életközösségek növényei és állatai közötti jellegzetes kapcsolatokat, illyetve hogy az egyes fajok környezeti igényei eltérőek. – Felismeri a természetvédelem jelentőségei, példákkal mutatja be az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatását. – Felismeri, mely anyagok és szokások szennyezhetik környezetünket a mindennapi életben. Egyéni és közösségi környezetvédelmi cselekvési formákat ismer meg és gyakorol. (iskolakert kiépítése) – Elsajátít, olyan szokásokat és viselkedésformákat, amelyek a károsítások megelőzésére irányulnak. (hulladékminimalizálás, újrahasználat)
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése			

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- Ismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek főbb jellemzőit és az ott élő élőlények jellemzőit és az élőlények közötti különbségeket.
- Algoritmus alapján megfigyeli és összehasonlítja hazánk természetes és mesterséges élőhelyein, életközösségeiben élő növények és állatok jellemzőit, csoportokba rendezi azokat.
- Felismeri a természetvédelem jelentőségei, példákkal mutatja be az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatását.
- Elsajátít, olyan szokásokat és viselkedésformákat, amelyek a károsítások megelőzésére irányulnak.

Testünk, egészségünk

7. TESTÜNK, EGÉSZSÉGÜNK **Az ember szervezete, az ember és környezete** **3-4. évfolyam** **Tervezett óraszám** **2 óra – 3 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
A témakör feldolgozása a képességek fejlesztésére épül. **Az egészségtudatos életmód szokásainak kialakítása átfogóan kell, hogy megjelenjen az iskolai nevelés egészében.** **Ez a témakör alapvetően a szomatikus neveléssel foglalkozik.**	Az emberi test fő testrészei, szervei. A környezet és az ember egészsége közötti kapcsolat. Legfontosabb érzékszerveink és szerepük, azok védelmét biztosító módszerek, eszközök és szabályok. A tanuláshoz szükséges helyes megvilágítás fontossága. Az egészséges életmód alapvető elemei,	– Megfigyelőképesség, leíró képesség, azonosító – megkülönböztető képesség, rendszerező képesség, analizáló – szintetizáló képesség fejlesztése. – Ok – okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel. – Egészségtudatos magatartás fejlesztése.	– Ismeri az emberi szervezet fő életfolyamatait. – Felismeri és megnevezi az emberi test részeit, fő szerveit, ismeri ezek működését, szerepét. – Megnevezi az érzékszerveket és azok szerepét megismerési folyamatokban. – Belátja az érzékszervek védelmének fontosságát, ismeri ezek eszközeit. – Tisztában van az egészséges életmód alapelveivel, összetevőivel, az emberi szervezet egészséges testi és lelki fejlődéséhez szükséges szokásokkal. – Felismeri az egészséges, gondozott környezet jellemzőit. – Ismeri a betegségeket, felismeri a legjellemzőbb betegségtüneteket, a betegségek megelőzésének alapvető módjait.

	alkalmazásik a napi gyakorlatban. A táplálkozás, az életmód és az ideális testsúly megtartása közötti kapcsolat. A helyes és helytelen étrend, illetve az egészséges táplálkozás. A folyadékfogyasztás szerepe. Az egészséges és az egészségtelen ételek, az egészséges fejlődéshez szükséges élelmiszerek kiválasztása. A megfelelő öltözködés, a személyes higiéné, a rendszeres testmozgás, az aktív és a passzív pihenés, a lelki egészség. Leggyakoribb betegségtünetek. A hőmérséklet, láz mérése. Betegségek megelőzése és a védőoltások szerepe. Balesetek és azok megelőzése. Fogalmak: szerv, érzékszerv, testrész, szervezet, túlsúly, alultápláltság, egészség, betegség, egészségvédelem, egészségvédő szokások.		

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Ismeri az emberi szervezet fő életfolyamatait. - Felismeri és megnevezi az emberi test részeit, fő szerveit, ismeri ezek működését, szerepét. - Megnevezi az érzékszerveket és azok szerepét megismerési folyamatokban. - Felismeri az egészséges, gondozott környezet jellemzőit. - Ismeri a betegségeket, felismeri a legjellemzőbb betegségtüneteket, a betegségek megelőzésének alapvető módjait.			

8. TEMATIKUS ÓRÁK **Választható külső helyszíni órák.** **3-4. évfolyam** **Tervezett óraszám** **2 óra – 3 óra**	**Témakörök**	**Tartalmak**
3. évfolyam		
1 óra **1 óra**	Lakóismeret Közlekedés	Az iskola környékének bemutatása. Helyes viselkedés a járműveken.
4.évfolyam		

1 óra **1 óra** **1 óra**	Országismeret Élő természet alapismeret Közlekedés	Budapest – városnézés, múzeumok, kiállítások megtekintése. A növények és állatok jellemzői, megfigyelésük. Utazás során a vészhelyzetek elemzése a megelőzés érdekében.

Technika és tervezés

1-2. ÉVFOLYAM

2020.

A technika és tervezés tantárgy a problémamegoldó gondolkodást, a saját tapasztalás útján történő ismeretszerzést helyezi a középpontba, melynek eszköze a tanórákon megvalósuló kreatív tervező és alkotó munka, a hagyományos kézműves és a legmodernebb digitális technológiák felhasználásával. A tantervben kiemelt szerepet kap a tanulni tudás, az alkalmazás, a problémamegoldáson alapuló alkotás. Ezt szolgálják a kínált tevékenységek, a nevelés, a kompetenciafejlesztés és a műveltségtartalom leírt rendszere, az egyes elemek arányos megjelenítése.

A technika és tervezés tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A kommunikációs kompetenciák: A tantárgy tanulása során a tanuló elképzeléseit, terveit megoszthatja társaival, véleményét ütközteti, a különbségek tisztázásával konszenzusra jut. A tanórákon a csoportban végzett feladatmegoldás során a tanulónak együttműködési készségeit fejlesztve lehetősége nyílik építő jellegű párbeszédre. A tantárgy technikatörténeti ismeretei hozzájárulnak a régi korok – esetleg tájegységenként eltérő – elnevezéseinek megismeréséhez és elsajátításához, amin keresztül bemutatható a gyakorlati tevékenységhez kapcsolódó nyelvhasználat gazdagsága, árnyaltsága és a tájnyelvi értékek.

A digitális kompetenciák: A tantárgy olyan értékrendet közvetít, melynek szerves része a környezet folyamatos észlelése, az információhoz jutás, az információk értékelése, beépülése a hétköznapokba.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A technika és tervezés a természettudományos tantárgyak – környezetismeret, természettudomány 5–6. évfolyam – előkészítésében, a tanult ismeretek szintetizálásában és gyakorlati alkalmazásában tölt be fontos szerepet. A célok eléréséhez széles körű, differenciált tevékenységrendszert alkalmaz, mellyel megalapozza a tanulók természettudományos és műszaki műveltségét, segíti a mindennapi életben felmerülő problémák megoldását.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tanuló a másokkal közösen végzett csoportos gyakorlati alkotótevékenységek révén szerez tapasztalatot a csoporttagokkal tervezett együttműködés kialakításának lehetőségeiről és a csoporton belüli vezetői, illetve végrehajtói szerepekről.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A tanulóban az iskolai tevékenysége során erősödik a cselekvő tudatosság, amely hozzájárul a munkára vonatkozó igényességhez, az életvitel aktív alakításához, fejlesztéséhez.

Cél a tanulók életében felmerülő komplex gyakorlati problémák megoldási készségének kialakítása, a cselekvés általi tanulás és fejlődés támogatása. A tanulók a tanulási folyamat során használható (működő, megehető, felvehető stb.) produktumokat hoznak létre valódi anyagokból, ezekhez az adott életkorban biztonságosan használható szerszámokat, eszközöket alkalmazva.

A tantárgy sajátossága, hogy a tanórai tevékenység gyakorlatközpontú; kiemelkedő jellemzője, hogy a tanulási folyamatban központi szerepet kap az ismereteken túlmutató tudásalkalmazás, ezért az értékelés elsősorban az alkotó folyamatra, a munkavégzési szokásokra, az elkészült produktumra irányul, és jelentős szerepet kap benne az elért sikerek, eredmények kiemelése, a pozitív megerősítés.

Elvárt előzetes ismeretek az alsó tagozatos tanulmányokhoz

I. Évfolyam végén	
I. Anyagok II. Tárgykészítés	– Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: az óvodáskorban használt, megmunkált anyagok és készített tárgyak ismerete; az anyagok tulajdonságainak megállapítása érzékszervi vizsgálattal; anyagalakítás: gyurmázás, formázás, hajtogatás, nyírás; eszközhasználat: író- és rajzeszközök, olló; szabálykövetés, mintakövetés, önállóság a tevékenységek során.
III. Otthon	– Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: élmények, tapasztalatok elmondása; lakhely ismerete; családtagok és alapvető viselkedési szabályok betartása.
IV. Jeles napok	– Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: a családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok.
V. Közlekedés	– Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: közlekedés és óvatosság – fegyelmezett viselkedés a közlekedési környezetben; a család közlekedési szokásai; az óvoda (majd iskola) és a lakóhely közötti közlekedés lehetőségei; élmények, tapasztalatok a településen belüli közlekedésről.
II. Évfolyam végén	
I. Anyagok II. Tárgykészítés	– Eszközhasználat: író- és rajzeszközök, olló; szabálykövetés, mintakövetés, önállóság a tevékenységek során.
III. Otthon	– A családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok.
IV. Jeles napok	– Az előző évfolyamon megismert szabályok és fogalmak (jeles napok felsorolás szintű ismerete évszakoknak megfelelően)
V. Közlekedés	– A biztonságos és fegyelmezett gyalogos közlekedési ismeretek alapjainak kialakítása. – Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek okainak azonosítása, a megelőzés, az elhárítás, a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása. – Az utazással kapcsolatos illemszabályok megismerése.
III. Évfolyam végén	
I. Anyagok II. Tárgykészítés	– A természetes anyagok tulajdonságai, felismerhetőségük. – Tárgyak készítése mintakövetéssel. – Eszközök használata balesetmentesen. – A feladatmegoldásokhoz szükséges ismeretek alkalmazása.
III. Otthon	– A közvetlen tapasztalatok megfogalmazása a családról. – Munkamegosztás a családban, odafigyelés egymásra. – Iskolai szokások ismerete. – Tapasztalások a környezet alakításáról. – Információszerzés, a kapott információk felhasználása.
IV. Jeles napok	– A családi, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok. – Helyi, hagyományos szokások ismerete.

V. Közlekedés	– Az úttesten való átkelés szabályainak fegyelmezett alkalmazása. – Helyes viselkedési szokások a különböző közlekedési helyzetekben (gyalogos közlekedés, személygépkocsiban és közlekedési eszközökön való közlekedés).
IV. Évfolyam végén	
I. Anyagok II. Tárgykészítés	– A feladatmegoldáshoz szükséges ismeretek szerzése, és célszerű felhasználása. – Tapasztalatok megfogalmazása, a probléma, az igény felismerése. – Tervezés, kivitelezés, ellenőrzés, értékelés mintakövetéssel. – A felhasználásra kerülő anyagok vizsgálati teendői, az eszközös, szerszámok felismerése, célszerű használata.
III. Otthon	– Közvetlen tapasztalatok megfogalmazása a családról, a családi tagok feladatvállalásáról. – Egészséges munkamegosztás, elemi munkaszokások ismerete, annak gyakorlása. – Generációs kapcsolatok a családban. – A családi tagok feladatai, tevékenységi szerepük. – A közvetlen környezet jellemzői, természeti és mesterséges anyagok. – Információszerzés lehetőségei, (könyvtár, internet, média).
IV. Jeles napok	– Baráti, iskolai és lakóhelyi rendezvényeken szerzett élmények és gyakorlati tapasztalatok. – Néhány helyi szokás és helyi hagyomány ismerete. – A megbeszélt öltözködési és viselkedési szabályok betartása. – Szakmák, munkaformák és hagyománytisztelő szakmáink ismerete.
V. Közlekedés	– A gyalogos közlekedés szabályainak fegyelmezett és tudatos alkalmazása. – Helyes viselkedés, csoportos közlekedési helyzetben. – A gyalogos közlekedést szabályozó jelzések ismerete (jelzőtáblák, jelzőlámpák, útburkolati jelek). – Helyes viselkedés a közlekedési eszközökön (személyautó, autóbusz, villamos, metró, és vonat).

Technika és tervezés (1-4. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

Témakörök	Évfolyamok és tervezett óraszámok					
	1. évf.	2. évf.	Össz.	3. évf.	4. évf.	Össz.
Anyagok a környezetünkben	4	4	**8**	4	4	**8**
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	15	15	**30**	15	15	**30**
Otthon – család – életmód	7	7	**14**	8	8	**16**
Jeles napok, ünnepek	5	5	**10**	4	4	**8**
Közlekedés	3	3	**6**	3	3	**6**
KERETTANTERVI AJÁNLÁS ÖSSZESEN:	**34**	**34**	**68**	**34**	**34**	**68**

ÖSSZESEN:	**34**	**34**	**68**	**34**	**34**	**68**

I. Anyagok a környezetünkben és II. Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés

Anyagok a környezetünkben 4 óra Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés 15 óra	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
1. évfolyam			
Az anyagok **Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk.** **Anyagvizsgálatok érzékszerveinkkel (látás, tapintás útján).** **A természetes és az átalakított anyagok csoportosítása megfigyelhető tulajdonságaik alapján.** **Képlékeny anyagokból (gyurma, só-liszt gyurma, agyag, tészta…) egyszerű formák alakítása gyúrással, lapítással, gömbölyítéssel, hengerítéssel, mélyítéssel, mintázással** **Papír alakítása tépéssel (mozaik készítés), hajtogatással (origami figurák, alapvető hajtogatási technikák elsajátítása), nyírással, ragasztással, gyűréssel, gömbölyítéssel** **Faanyagok, szálas anyagok és textilek alakítása, megismerése, felhasználási módozatainak bemutatása, elsajátítása** **Építés építőelemekből (pl. konstrukciós játékok – faépítő, LEGO**	- anyag - alapanyag - termék - fizikai tulajdonság, technológiai tulajdonság, anyagvizsgálat - anyagvizsgálat - anyagi tulajdonság, - becslés, - méret, - szélesség, - hosszúság, - magasság, - természetes anyag, - anyagtakarékosság, - építőelem	- Véleményalkotás erősítése; - A társakkal való közös tevékenység támogatása; - Együttműködési készségek fejlesztése közös tevékenység során; - Környezettudatos döntéshozatal elősegítése az anyaghasználat során; - Építő jellegű párbeszéd alkalmazása; - Kézügyesség fejlesztése; - Anyagvizsgálat; - Az anyagok tulajdonságai; - Az anyagok felhasználási lehetőségei. - Információk célzott keresése tapasztalati úton (megfigyeléssel), valamint a tanár által bemutatott nyomtatott (rövid szöveg, egyszerű ábra, rajz, kép), illetve elektronikusan megjelenített (kép, hang, videó) forrásokban.	- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség; - alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát. - adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; - egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során; - alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el; - saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli; - értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében; - felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; - rendet tart a környezetében; - törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; - szelektíven gyűjti a hulladékot; - rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel;

– felhasználásával) utánzással, kép és rajz alapján, illetve önálló elképzelés után. **Egyéb szabadon beépíthető javasolt tevékenységek:** Tanulmányi séta: természetes anyagok, levelek, termések gyűjtése Anyagok felhasználásának megfigyelése közvetlen környezetünkben Termésfigurák, termésbábok készítése, figura tervezése, megfelelő formájú és méretű termések válogatása, becslés, tervezés Őszi színek megfigyelése, formák összehasonlítása, asszociáció Levélpréselés módszerének megismerése: levélkép készítése Magkép készítése Kavicsfestés Csoportmunkában tájkép készítése magokból kirakott mozaikkal Képlékeny anyagok tulajdonságainak megismerése, anyagvizsgálat érzékszervekkel Képlékeny anyagok alakítása: gyúrás, lapítás, gömbölyítés, hengerítés, mélyítés, kivájás, nyújtás, mintázás Edénykék, gyöngyök, szélcsengő készítése agyagból Só-liszt gyurma készítése: figurák, mozgó kompozíció készítése Mézeskalács-készítés		- A nyert információk alapján a megfelelő technológia kiválasztása segítséggel. - Alkotás folyamata a probléma felismerésétől a megoldáson keresztül az értékelő elemzésig. - Kézügyesség fejlesztése. - Az eszközök célnak és rendeltetésnek megfelelő használata. - Szabálykövetés. Rend és tisztaság a munkakörnyezetben. - Tanulási szokások alakítása. - Az anyagok, az energia, az idő célszerű és takarékos, egészség- és környezettudatos felhasználása a szabályok, előírások és a kapott utasítások szerint. A használt eszközök megóvása. - Figyelem és elővigyázatosság; a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. Balesetvédelmi rendszabályok ismerete. Segítségkérés baleset esetén.	- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; - takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; - tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét; - az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; - társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során; - felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; - ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.

Hagyományos mesterségek megismerése Papírfajták és tulajdonságaik megismerése, használatuk Papír sodrásával, gömbölyítésével, gyűrött és sodrott papírból, papírgömböcskékből őszi fa, őszi kép készítése Fatörzs és ágak készítése tépéssel, levelek nyírással, kúpos kialakítás nyírással, ragasztással Legyezőhajtással, redőzéssel figurák készítése Origamijelek ismerete alapján növény- és állatfigurák hajtogatása Ünnepi és farsangi díszek készítése termésekből, papírból. Alaklemez, sablon használatával bábok, társasjáték, puzzle, kreatív játékok készítése Papírszövés Ismerkedés a fával, a fa haszna, a faültetés fontossága, a fa tulajdonságainak megfigyelése A fa darabolása, csiszolása, hegyezése A hurkapálca töréspróbája Marokkó készítése Kép készítése hurkapálcából Spatulából figurák, könyvjelző és ajándékkísérő készítése Kunyhó készítése fonással Vesszőfonással ajtókopogtató, mini kosár készítése Mesterségek, műhelyek megismerése			

Különböző fonalak, kötelek, cérnák vizsgálata. Növényi és állati eredet. Hogyan készül? Mire használják? Csomók és masni kötése, sodrás, bojtkészítés, hármas fonás, körmön fonás, nemezelés, pomponkészítés			
2. évfolyam			
Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk. **Anyagvizsgálatok érzékszerveinkkel (látás, tapintás útján).** **A természetes és az átalakított anyagok csoportosítása megfigyelhető tulajdonságaik alapján.** **Képlékeny anyagokból (só-liszt gyurma, agyag, tészta) formák alakítása** **Papír alakítása.** **Fűzőlap munka.** **Faanyagok (hurkapálca, fenyőléc) megmunkálása tördeléssel, darabolással, csiszolással.** **Szálas anyagok, fonal jellemzőinek vizsgálata (elemi szál, ágak, sodrat).** **Egyszerű fonalmunkák (sodrás, fonás, csomózás, pompon készítése) és egyéb kézműves technikák (nemezelés, gyöngyfűzés).** **Gombfelvarrás.**	– természetes anyag, – mesterséges anyag, – anyagvizsgálat, anyagi tulajdonság, – képlékenység, – becslés, – mérés, – sablon, – szálas anyag, – hurkolás, – fonás, – csomózás, – anyagtakarékosság, – újrahasznosítás	- Megfigyelő- és feladatmegoldó képesség fejlesztése - A kreativitás erősítése - Együttműködés és véleményformálás támogatása - Az önkifejezés és a kulturális tudatosság támogatása - Társas tanulási tevékenységek előtérbe helyezése - Tapasztalás támogatása munkatevékenységek útján - Felelős szerepvállalás és a munkamegosztás erősítése - Önálló ismeretszerzés támogatása - Biztonságos és balesetmentes eszközhasználat - A takarékosság iránti igény fejlesztése - Környezettudatos magatartás támogatása - Képlékeny anyagok tulajdonságai - Tárgykészítés képlékeny anyagból - A papír tulajdonságainak csoportosítása - Papírmunkák: • hajtogatás, gyűrés, sodrás • tépés, nyírás	- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; - egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során; - alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el; - saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli; - értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében; - felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; - rendet tart a környezetében; - törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; - szelektíven gyűjti a hulladékot; - rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel; - otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; - takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; - tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét; - az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;

íkbábok készítése papír, fa, fonal és textilanyagok felhasználásával. **Tárgyak készítése természetes anyagokból (termésekből, csuhéból stb.)** **Maradék anyagokból és hulladékból készíthető tárgyak.** **Takarékos anyagfelhasználás.** **A végzett tevékenységekkel kapcsolatos mesterségek régen és napjainkban.** **Egyéb szabadon beépíthető javasolt tevékenységek:** Tanulmányi séta: természetes anyagok, levelek, termések gyűjtése Anyagok felhasználásának megfigyelése közvetlen környezetünkben Termésfigurák, termésbábok készítése, figura tervezése, megfelelő formájú és méretű termések válogatása, becslés, tervezés Őszi színek megfigyelése, formák összehasonlítása, asszociáció Levélpréselés módszerének megismerése: levélkép készítése Magkép készítése Kavicsfestés Csoportmunkában tájkép készítése magokból kirakott mozaikkal		• díszítés • bábkészítés - A fa tulajdonságai, felhasználása - Famunkák: • darabolás • csiszolás • hegyezés - A fonalak csoportosítása, felhasználása - Fonalmunkák: • hurkolás • fonás • csomózás	- társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során; - felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; - ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.

Képlékeny anyagok tulajdonságainak megismerése, anyagvizsgálat érzékszervekkel Képlékeny anyagok alakítása: gyúrás, lapítás, gömbölyítés, hengerítés, mélyítés, kivájás, nyújtás, mintázás Edénykék, gyöngyök, szélcsengő készítése agyagból Só-liszt gyurma készítése: figurák, mozgó kompozíció készítése Mézeskalács-készítés Hagyományos mesterségek megismerése Papírfajták és tulajdonságaik megismerése, használatuk Papír sodrásával, gömbölyítésével, gyűrött és sodrott papírból, papírgömböcskékből őszi fa, őszi kép készítése Fatörzs és ágak készítése tépéssel, levelek nyírással, kúpos kialakítás nyírással, ragasztással Legyezőhajtással, redőzéssel figurák készítése Origamijelek ismerete alapján növény- és állatfigurák hajtogatása Ünnepi és farsangi díszek készítése termésekből, papírból. Alaklemez, sablon használatával bábok, társasjáték, puzzle, kreatív játékok készítése Papírszövés			

Ismerkedés a fával, a fa haszna, a faültetés fontossága, a fa tulajdonságainak megfigyelése Marokkó készítése Kép készítése hurkapálcából Spatulából figurák, könyvjelző és ajándékkísérő készítése Kunyhó készítése fonással Vesszőfonással ajtókopogtató, mini kosár készítése Mesterségek, műhelyek megismerése Különböző fonalak, kötelek, cérnák vizsgálata. Növényi és állati eredet. Hogyan készül? Mire használják? Csomók és masni kötése, sodrás, bojtkészítés, hármas fonás, körmön fonás, nemezelés, pomponkészítés			

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- Munkadarabok esztétikai minőségének osztályozása
- További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére: MINIMUM ELVÁRÁSOK MEGFOGALMAZÁSA

- Az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség;
- Alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.
- Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: az óvodáskorban használt, megmunkált anyagok és készített tárgyak ismerete; az anyagok tulajdonságainak megállapítása érzékszervi vizsgálattal; anyagalakítás: gyurmázás, formázás, hajtogatás, nyírás; eszközhasználat: író- és rajzeszközök, olló; szabálykövetés, mintakövetés, önállóság a tevékenységek során.
- Eszközhasználat: író- és rajzeszközök, olló; szabálykövetés, mintakövetés, önállóság a tevékenységek során.
- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;

- Rendet tart a környezetében;
- Törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;

II. Otthon, család, életmód

Otthon, család, életmód 7 óra	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
1. évfolyam			
1. Élet a családban Hétköznapok és ünnepek eseményeinek megkülönböztetése. Családtagok bemutatása családrajzzal. Ajándékok készítése családtagok számára, különböző alkalmakra. **2. Biztonságos otthon** Házimunkák számbavétele. Munkamegosztás a családban. Otthoni balesetek megelőzése. Veszélyforrások a háztartásban: elektromosság, gyúlékony vegyszerek. **3. Családi időbeosztás** Tanulási idő, szabadidő, pihenés ideje. Időbeosztás megbeszélése, napirend készítése. Egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, megbeszélése. **4. Tisztaság és rend** Tisztaság és rend a környezetünkben. Az otthon tisztasága, munka- és a taneszközök épen és rendben tartása. Takarékosság energiával, vízzel. **5. Táplálkozás és testápolás** Az egészséges, korszerű táplálkozás alapelemei.	Család, családtag, lakhely, családi ház, lakás, otthon, háztartás, háztartásvezetés, házimunka, veszélyforrás, baleset, háztartási eszköz, háztartási gép, háztartási baleset, munkamegosztás, ünnep, egészséges életmód, táplálkozás, testápolás, öltözködés, időbeosztás, napirend, szabadidő, környezet, környezetvédelem, takarékosság, hulladék, szelektív hulladékgyűjtés.	Tapasztalatszerzés a közvetlen természeti megismerése során. A környezet- és egészségtudatosság egyes elemeinek megalapozása. A családkép és a családi otthon képének alakítása. A rendszeresség és a rendszeretet iránti igény formálása. Együttműködési képesség kialakítása a családtagokkal, az iskolatársakkal, felnőttekkel. Szókincsbővítés. Tapasztalatszerzés elősegítése a közvetlen környezet megismerése során A környezetátalakítás következményeinek értelmezése A környezet- és egészségtudatosság megalapozása Ok-okozati összefüggések értelmezése Szokásrend kialakítása A rendszeresség és a rendszeretet iránti igény formálása Biztonságos és balesetmentes eszközhasználat A takarékosság iránti igény fejlesztése	ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb. felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; rendet tart a környezetében; törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; szelektíven gyűjti a hulladékot; ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét; ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.

Étrend összeállítása képek válogatásával. Higiéné. Kézmosás, körömápolás, mosakodás, fürdés, hajmosás eszközei és anyagai. **6. Célszerű öltözködés** A napszaknak, évszaknak, hétköznapi tevékenységeknek és ünnepi alkalmaknak megfelelő öltözködés. **7. Növényápolás, állatgondozás** Otthoni és iskolai szobanövényeink ápolása és védelme. **Egyéb szabadon beépíthető, javasolt tevékenységek:** -Beszámolók lakóhelyünkről -Saját településünk megismerése: utcák, terek elrendezése, házak, épületek, épülettípusok, lakásfajták -A ház helyiségei, funkciójuk, berendezésük -Építőelemekkel házak építése -Építés alapformára, körvonalrajz, alaprajz készítése -Különleges építmények tervezése -A szoba berendezése: bútorok készítése -Családtagok bemutatása, köszönés, bemutatkozás		Környezettudatos magatartás támogatása Együttműködési képesség kialakítása és erősítése Az önismeret fejlesztése Lakásfajták csoportosítása Lakástervek készítése Lakásépítés építőelemekkel Erőforrások a háztartásban – áram, gáz, víz Lakberendezés Egészséges életmód Egészséges táplálkozás Étkezési szokások, terítés Személyi higiénia, tisztálkodás Öltözködési szabályok Háztartási balesetek Munkamegosztás Napirend, házirend Takarékoskodás, környezetvédelem	

-Családi munkamegosztás, házimunka és napi tevékenységek, háztartási munkák csoportosítása -Napirend készítése -Étkezési szokások, az egészséges táplálkozás alapjai, egészséges életmód -Napi étrend készítése: élelmiszerek, ételek, italok, vitaminok -Egyszerű ételkészítés -Asztalterítés, asztali illemtan, asztalterítés, szalvétahajtogatás, meghívó, ültetőkártya készítése -Tisztálkodási szokások: személyi higiéniához, testápoláshoz kapcsolódó plakátok készítése -Napszaknak, évszaknak és alkalomnak megfelelő öltözködés: öltöztetőbabák, divatbemutató -Ruházat tisztántartása, szekrényrendezés -Környezetünk tisztán tartása. Alapvető takarítószerek és eszközök használata. -Veszélyforrások: gyufa, gáz, elektromos áram balesetmentes használata -Növények a lakásban: növényápolás -Ötletgyűjtés a közvetlen környezetünkben keletkező hulladékok újrahasznosítására.			
2. évfolyam			

1. Élet a családban Hétköznapok és ünnepek eseményeinek megkülönböztetése. Családtagok bemutatása családrajzzal. Ajándékok készítése családtagok számára, különböző alkalmakra. **2. Biztonságos otthon** Házimunkák számbavétele. Munkamegosztás a családban. Otthoni balesetek megelőzése. Veszélyforrások a háztartásban: elektromosság, gyúlékony vegyszerek. **3. Családi időbeosztás** Tanulási idő, szabadidő, pihenés ideje. Időbeosztás megbeszélése, napirend készítése. Egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, megbeszélése. **4. Tisztaság és rend** Tisztaság és rend a környezetünkben. Az otthon tisztasága, munka- és a taneszközök épen és rendben tartása. Takarékosság energiával, vízzel. **5. Táplálkozás és testápolás** Az egészséges, korszerű táplálkozás alapelemei. Étrend összeállítása képek válogatásával. Higiéné. Kézmosás, körömápolás, mosakodás, fürdés, hajmosás eszközei és anyagai. **6. Célszerű öltözködés**	Család, családtag, lakhely, családi ház, lakás, otthon, háztartás, háztartási baleset, munkamegosztás, ünnep, dekoráció, rendezvények, események háztartási gép, háztartási baleset, munkamegosztás, ünnep, egészséges életmód, táplálkozás, testápolás, öltözködés, időbeosztás, napirend, szabadidő, környezet, környezetvédelem, takarékosság, hulladék, szelektív hulladékgyűjtés.	Tapasztalatszerzés a környezetből, a tapasztalatok megfogalmazása, rögzítése. A saját felelősség belátása, vállalása és érvényesítése a közvetlen környezet alakításában. Kölcsönös odafigyelés, alkalmazkodás a társakhoz, együttműködés a tevékenységek során, a feladatok megosztása, részfeladatok elvállalása és végrehajtása. Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása.	ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb. felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; rendet tart a környezetében; törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; szelektíven gyűjti a hulladékot; ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét; ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit. • A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása. • Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról. • A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése, káros sztereotípiák lebomlása. • A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet. • Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete. • Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén. • A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása. • Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás.

A napszaknak, évszaknak, hétköznapi tevékenységeknek és ünnepi alkalmaknak megfelelő öltözködés. **7. Növényápolás, állatgondozás** Otthoni és iskolai szobanövényeink ápolása és védelme. **Egyéb szabadon beépíthető, javasolt tevékenységek:** -Beszámolók lakóhelyünkről -Saját településünk megismerése: utcák, terek elrendezése, házak, épületek, épülettípusok, lakásfajták -A ház helyiségei, funkciójuk, berendezésük -Építőelemekkel házak építése -Építés alapformára, körvonalrajz, alaprajz készítése -Különleges építmények tervezése -A szoba berendezése: bútorok készítése -Családtagok bemutatása, köszönés, bemutatkozás -Családi munkamegosztás, házimunka és napi tevékenységek, háztartási munkák csoportosítása -Napirend készítése -Étkezési szokások, az egészséges táplálkozás alapjai, egészséges életmód			• Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése, az érintett szakmák, hivatások bemutatott jellemzőinek ismerete. • Célszerű takarékosság lehetőségeinek ismerete. • Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálas anyagok, textilek magabiztos alakítása. • Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata. • A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása. • Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása. • Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során. • A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása. • Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.

-Napi étrend készítése: élelmiszerek, ételek, italok, vitaminok -Egyszerű ételkészítés -Asztalterítés, asztali illemtan, asztalterítés, szalvétahajtogatás, meghívó, ültetőkártya készítése -Tisztálkodási szokások: személyi higiéniához, testápoláshoz kapcsolódó plakátok készítése -Napszaknak, évszaknak és alkalomnak megfelelő öltözködés: öltöztetőbabák, divatbemutató -Ruházat tisztántartása, szekrényrendezés -Környezetünk tisztán tartása. Alapvető takarítószerek és eszközök használata. -Veszélyforrások: gyufa, gáz, elektromos áram balesetmentes használata -Növények a lakásban: növényápolás -Ötletgyűjtés a közvetlen környezetünkben keletkező hulladékok újrahasznosítására.			
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Munkadarabok esztétikai minőségének osztályozása - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: élmények, tapasztalatok elmondása; lakhely ismerete; családtagok és alapvető viselkedési szabályok betartása. - A családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok.			

- Rendet tart a környezetében;
- Törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;

III. Jeles napok, ünnepek

Jeles napok, ünnepek 5 óra	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
1. évfolyam			
1.Családi rendezvények, ünnepek, események Születésnap, névnap. Baráti összejövetelek célja, az ezeken való viselkedés szabályai. Meghívó, kellékek, ajándékok készítése. Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása. A tapasztalatok megbeszélése. **2.Iskolai és osztályrendezvények** Iskolai és osztályrendezvények (pl. Mikulás, Karácsony, Farsang, Anyák napja, Gyermeknap, osztálykirándulás, sportnap, játszódélután, nemzeti ünnepek) előkészítése. A helyszín berendezésével, az ünneplés lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók. A szükséges kellékek beszerzése. A közös tapasztalatok megbeszélése, az érzések megfogalmazása. **3.A közösségért végzett munka** Teremdekoráció **Egyéb szabadon beépíthető, javasolt tevékenységek:**	jeles nap, jelkép, ünnep, népszokás, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra, munkaszervezés, dekoráció, esztétika, rendezvény,	Tapasztalatszerzés a környezetből, a tapasztalatok megfogalmazása. Kölcsönös odafigyelés, alkalmazkodás a társakhoz, együttműködés a tevékenységek során, a feladatok megosztása, részfeladatok elvállalása és végrehajtása. Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása. Magyarságtudat erősítése Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása Tervek a családban Esztétikai érzék fejlesztése Közösen átélt élmények és érzések támogatása Mikulás Karácsony Farsang Március 15. Húsvét Anyák napja	– Felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; – Ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit. – Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról. – A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése. – A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet. – Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete. – Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén. – A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása. – Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás. – Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése. – Célszerű takarékosság lehetőségeinek ismerete. – Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, textilek alakítása. – Építés mintakövetéssel és önállóan. – Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata. – A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.

-Ünnepi díszek, szimbólumok készítése különböző anyagokból: mikulás, karácsonyfa, kokárda, zászló -Csomagolástechnikák: különböző alakú ajándéktárgyak csomagolása -Hímes tojás készítése -Ajándéktárgyak, meghívók, üdvözlőkártyák készítése			– Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása. – Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során. – A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.
2. évfolyam			
1.Családi rendezvények, ünnepek, események Születésnap, névnap, házassági évforduló megünneplése, az ezekkel kapcsolatos szokások, hagyományok. Esküvő, temetés, baráti összejövetelek célja, az ezeken való viselkedés szabályai. Példaadás, mintakövetés, programszervezés, a rendezvényhez illő környezet megteremtése. Meghívó, kellékek, ajándékok készítése. Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása. A tapasztalatok megbeszélése **2.Iskolai és osztályrendezvények** Iskolai és osztályrendezvények (pl. Mikulás, Karácsony, Farsang, Anyák napja, Gyermeknap, osztálykirándulás, sportnap, játszódélután, nemzeti ünnepek) előkészítése. A helyszín berendezésével, az ünneplés lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók.	jeles nap, jelkép, ünnep, népszokás, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra, munkaszervezés, dekoráció, esztétika, rendezvény,	Tapasztalatszerzés a környezetből, a tapasztalatok megfogalmazása. Kölcsönös odafigyelés, alkalmazkodás a társakhoz, együttműködés a tevékenységek során, a feladatok megosztása, részfeladatok elvállalása és végrehajtása. Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása. Magyarságtudat erősítése Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása Tervek a családban Esztétikai érzék fejlesztése Közösen átélt élmények és érzések támogatása Mikulás Karácsony Farsang Március 15.	– Felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; – Ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit. – Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról. – A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése. – A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet. – Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete. – Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén. – A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása. – Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás. – Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése. – Célszerű takarékosság lehetőségeinek ismerete. – Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, textilek alakítása. – Építés mintakövetéssel és önállóan.

A szükséges kellékek (programfüzet, díszletek, jelmezek stb.) előállítása vagy beszerzése. A biztonságos környezet megteremtése. A közös tapasztalatok, az átélt érzések megfogalmazása. **3.A közösségért végzett munka** Teremdekoráció készítése a tanult technikák alkalmazásával. Az iskola esztétikus, harmonikus külső és belső környezetének alakítása. A munka megszervezése, lebonyolítása, értékelése. **Egyéb szabadon beépíthető, javasolt tevékenységek:** -Ünnepi díszek, szimbólumok készítése különböző anyagokból: mikulás, karácsonyfa, kokárda, zászló -Csomagolástechnikák: különböző alakú ajándéktárgyak csomagolása -Hímes tojás készítése -Ajándéktárgyak, meghívók, üdvözlőkártyák készítése		Húsvét Anyák napja	– Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata. – A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása. – Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása. – Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során. – A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Munkadarabok esztétikai minőségének osztályozása - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.***			

A tanuló

- Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: a családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok.
- Az előző évfolyamon megismert szabályok és fogalmak (jeles napok felsorolás szintű ismerete évszakoknak megfelelően)
- A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet.
- Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete.
- A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás.

VI. Közlekedés

Közlekedés **3 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1. évfolyam			
1.Gyalogos közlekedés szabályai A gyalogos közlekedés alapszabályainak megismerése. A közlekedés irányított megfigyelése, szabályainak értelmezése. Szabálykövető magatartás a közlekedési környezetben. A közlekedésben való részvétel gyakorlása. Átkelés az úttesten. A forgalomirányítás jelzései: a közlekedési jelzőlámpa és a gyalogos közlekedésnél jelentős jelzőtáblák ismerete. **2.A közösségi közlekedés viselkedési szabályai** A biztonságos, udvarias közösségi közlekedés szabályai. Az utazással	gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, tömegközlekedési eszközök, kulturált közlekedés, biztonságos járműhasználat, közlekedési szabály (KRESZ), közút, gyalogátkelőhely, úttest, járda, megállóhely, jelzőlámpa, jelzőtábla, forgalomirányítás, tömegközlekedés, jármű, sorompó, baleset, biztonság, biztonsági öv, gyerekülés, gyerekzár.	Saját felelősség felismerése a közlekedésben Szabálykövető magatartás kialakítása Balesetmentes közlekedés támogatása Együttműködő és együttérző képesség fejlesztése Etikus magatartás értelmezése és kialakítása A gyalogos és kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályainak megismerése A kulturált és biztonságos járműhasználat megismerése A közlekedési szabályok és a járműhasználat gyakorlása szimulációs és valós közlekedési helyzetekben	ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat; az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel.

kapcsolatos magatartásformák megismerése és gyakorlása. **3.A közlekedésben rejlő veszélyek** A gyermekbalesetek okai, forrásai, megelőzésük. A veszélyhelyzetek elemzése, megbeszélése. **Egyéb szabadon beépíthető, javasolt tevékenységek:** – Séta az iskola környékén, figyelemfelhívás a veszélyhelyzetekre: gyalogos és kerékpáros közlekedés, úttesten való átkelés szabályai, közlekedési lámpa jelzéseinek ismerete, közlekedési szituációs játék – Jelzések, táblák megfigyelése – Helyes és helytelen viselkedés megfigyelése és elemzése – Gyalogosokra vonatkozó közlekedési jelzések és táblák megismerése – Tömegközlekedési eszközök megismerése – Udvariassági szabályok megismerése és alkalmazása			
2. évfolyam			
1.Gyalogos közlekedés szabályai A gyalogos közlekedés alapszabályainak megismerése.	gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, tömegközlekedési eszközök, kulturált közlekedés,	A biztonságos és fegyelmezett gyalogos közlekedési ismeretek alapjainak kialakítása.	ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;

A közlekedés irányított megfigyelése, szabályainak értelmezése. Szabálykövető magatartás a közlekedési környezetben. A közlekedésben való részvétel gyakorlása. Átkelés az úttesten. A forgalomirányítás jelzései: a közlekedési jelzőlámpa, a rendőri karjelzések és a gyalogos közlekedés jelzőtábláinak ismerete. **2.A közösségi közlekedés viselkedési szabályai** A biztonságos, udvarias közösségi közlekedés szabályai. Az időjárás és a napszakok befolyása a gyalogosok és a járművek közlekedésére. Az utazással kapcsolatos magatartásformák megismerése és gyakorlása. **3.A közlekedésben rejlő veszélyek** A gyermekbalesetek okai, forrásai, megelőzésük. A veszélyhelyzetek elemzése, megbeszélése, megelőzési stratégiák kialakítása. Helyes magatartás a baleseti helyszínen **Egyéb szabadon beépíthető, javasolt tevékenységek:**	biztonságos járműhasználat, közlekedési szabály (KRESZ), közút, gyalogátkelőhely, úttest, járda, megállóhely, jelzőlámpa, jelzőtábla, forgalomirányítás, tömegközlekedés, jármű, sorompó, baleset, biztonság, biztonsági öv, gyerekülés, gyerekzár.	Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek okainak azonosítása, a megelőzés, az elhárítás, a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása. Az utazással kapcsolatos illemszabályok megismerése. Saját felelősség felismerése a közlekedésben Szabálykövető magatartás kialakítása Balesetmentes közlekedés támogatása Együttműködő és együttérző képesség fejlesztése Etikus magatartás értelmezése és kialakítása A gyalogos és kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályainak megismerése A kulturált és biztonságos járműhasználat megismerése A közlekedési szabályok és a járműhasználat gyakorlása szimulációs és valós közlekedési helyzetekben	az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel.

– Séta az iskola környékén, figyelemfelhívás a veszélyhelyzetekre: gyalogos és kerékpáros közlekedés, úttesten való átkelés szabályai, közlekedési lámpa jelzéseinek ismerete, közlekedési szituációs játék – Jelzések, táblák megfigyelése – Helyes és helytelen viselkedés megfigyelése és elemzése – Gyalogosokra vonatkozó közlekedési jelzések és táblák megismerése – Tömegközlekedési eszközök megismerése – Udvariassági szabályok megismerése és alkalmazása			

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- Munkadarabok esztétikai minőségének osztályozása
- További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, havi/ heti órai munkák értékelése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: közlekedés és óvatosság – fegyelmezett viselkedés a közlekedési környezetben; a család közlekedési szokásai; az óvoda (majd iskola) és a lakóhely közötti közlekedés lehetőségei; élmények, tapasztalatok a településen belüli közlekedésről.
- A biztonságos és fegyelmezett gyalogos közlekedési ismeretek alapjainak kialakítása.
- Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek okainak azonosítása, a megelőzés, az elhárítás, a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása.
- Az utazással kapcsolatos illemszabályok megismerése.

Testnevelés

1 – 4. ÉVFOLYAM

2020.

A testnevelés tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

MOZGÁSKULTÚRA-FEJLESZTÉS

- a tanult mozgásformákat összefüggő cselekvéssorokban, jól koordináltan kivitelezi;
- a tanult mozgásforma könnyed és pontos kivitelezésének elsajátításáig fenntartja érzelmi-akarati erőfeszítéseit;
- sporttevékenysége során a szabályok betartására törekszik.

MOTOROSKÉPESSÉG-FEJLESZTÉS

- megfelelő motoros képességszinttel rendelkezik az alapvető mozgásformák viszonylag önálló és tudatos végrehajtásához;
- olyan szintű relatív erővel rendelkezik, amely lehetővé teszi összefüggő cselekvéssorok kidolgozását, az elemek közötti összhang megteremtését.

MOZGÁSKÉSZSÉG-KIALAKÍTÁS – MOZGÁSTANULÁS

- az alapvető mozgásformákat külsőleg meghatározott ritmushoz, a társak mozgásához igazított sebességgel és dinamikával képes végrehajtani;
- az egyszerűbb mozgásformákat jól koordináltan hajtja végre, a hasonló mozgások szimultán és egymást követő végrehajtásában megfelelő szintű tagoltságot mutat.

VERSENGÉSEK, VERSENYEK

- a versengések és a versenyek közben toleráns a csapattársaival és az ellenfeleivel szemben;
- a versengések és a versenyek tudatos szereplője, a közösséget pozitívan alakító résztvevő;
- felismeri a sportszerű és sportszerűtlen magatartásformákat, betartja a sportszerű magatartás alapvető szabályait.

PREVENCIÓ, ÉLETVITEL

- felismeri a különböző veszély- és baleseti forrásokat, elkerülésükhöz tanári segítséget kér;
- ismeri a keringési, légzési és mozgatórendszerét fejlesztő alapvető mozgásformákat;
- tanári irányítással, ellenőrzött formában végzi a testnevelés – számára nem ellenjavallt – mozgásanyagát;
- családi háttere és a közvetlen környezete adta lehetőségeihez mérten rendszeresen végez testmozgást.

EGÉSZSÉGES TESTI FEJLŐDÉS, EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS

- az öltözködés és a higiéniai szokások terén teljesen önálló, adott esetben segíti társait;
- megismeri az életkorának megfelelő sporttáplálkozás alapelveit, képes különbséget tenni egészséges és egészségtelen tápanyagforrások között.

Elvárt előzetes ismeretek az alsó tagozatos tanulmányokhoz

Ismeretek, képességek	**Elvárt tudás**
Iskolaérettség	
Testi adottságok, testi fejlettség	Erő, állóképesség, testalkat, mozgékonyság, képesség feladatvégzésre
Jól működő érzékszervek	Alak-háttér megkülönböztetés Szín, forma, alak állandósság Auditív figyelem Analizálás-szintetizálás
Finommozgások és nagymozgások	Elemi mozgásminták összerendezettsége, mozgáskoordináció Vállöv, a könyökök, a csuklók, ujjak mozgékonysága, függetlensége Szem-kéz koordináció
Téri tájékozódás és dominancia	Irányok ismerete Képes gyors és hirtelen irányváltoztatásokra

Beszéd	Kifejezően, összefüggő beszéd Párbeszédet tud folytatni másokkal
Feladattudat, kudarctűrés	A tőle elvárt feladatokat hajlandó elvégezni és elfogadja esetleges sikertelenségét
1. évfolyam végén:	Legyen képes a tornatermi feltételek tanár által előírtak alapján balesetmentes használatra. Értse meg a mozgástanításra vonatkozó szaknyelvhez igazodó tanári utasításokat. Legyen képes kontrollálni testtartását. Legyen képes mozgásritmus követésre játékokban és mozgásfeladatokban. Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél. Legyen képes összehangolt mozgásfeladatok teljesítésére.
2. évfolyam végén:	Legyen képes az 1000 m-es táv folyamatos lefutására /legyaloglására. Legyen képes egyensúlyozással végigmenni padon, alacsony gerendán. Tudjon ügyesebbik kézzel folyamatosan labdát vezetni. Legyen képes mozgásritmusok változtatására. Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél.
3. évfolyam végén:	Legyen képes pontos labdaátadásokra és labdaátvételre (lábbal, kézzel) társakhoz állás közben. Legyen képes folyamatos szökdelésre egy, ill. páros lábon. Tudjon váltott kézzel folyamatosan labdát vezetni. Dobásoknál legyen képes ívhelyzet kialakítására. Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél.
4. évfolyam végén:	Legyen képes pontos labdaátadásokra (lábbal, kézzel) társakhoz mozgás közben. Sikerül felmásznia tetszőleges technikával mászókötélre. Képes önállóan fejállás végrehajtására. Legyen képes egyszerű (legalább 4 tornaelemből álló) gyakorlat bemutatására. Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél.

Testnevelés (1-4. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

Témakörök	Évfolyamok és tervezett óraszámok					
	1. évf.	2. évf.	Össz.	3. évf.	4. évf.	Össz.
Gimnasztika és rendgyakorlatok- prevenció, relaxáció	13	13	**26**	13	13	**26**
Kúszások és mászások	13	13	**26**	13	13	**26**
Járások, futások	18	18	**36**	18	18	**36**
Szökdelések, ugrások	13	13	**26**	13	13	**26**
Dobások, ütések	10	10	**20**	10	10	**20**
Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok	18	18	**36**	18	18	**36**
Labdás gyakorlatok	13	13	**26**	13	13	**26**
Küzdőfeladatok és -játékok	15	15	**30**	15	15	**30**
Foglalkozások alternatív környezetben (3. évfolyamban nagyrészt felváltja az úszásoktatás)	23	23	**46**	-	12	**12**
Úszás (Foglalkozások alternatív környezetben)	-	-	**-**	34	-	**34**
KERETTANTERVI AJÁNLÁS ÖSSZESEN:	**136**	**136**	**272**	**136**	**136**	**272**
NÉPTÁNC (BEÉPÍTVE: TESTNEVELÉSI ÉS NÉP JÁTÉKOK TÉMAKÖR)	**34**	**34**	**68**	**34**	**34**	**68**
ÖSSZESEN:	**170**	**170**	**340**	**170**	**170**	**340**

Gimnasztika és rendgyakorlatok- prevenció, relaxáció – 1- 4. évfolyam

Gimnasztika és rendgyakorlatok- prevenció, relaxáció **13- 13- 13- 13 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
		1. évfolyam 13 óra	
Rendgyakorlatok **Menetgyakorlatok** **Relaxációs gyakorlatok**	menet- és futásgyakorlatok; oszlop-, sor-, kör-, szétszórt alakzat; labdagyakorlat, karikagyakorlat, utasítás, szóban közlés, bemutatás, bemutattatás, statikus gyakorlatelemek elnevezései	- A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, végrehajtásának megismerése - 2 ütemű szabad-, társas és kézi szergyakorlatok bemutatás utáni pontos és rendszeres végrehajtása - Alakzatok megismerése (oszlop-, sor-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) és alkalmazó gyakorlása - Menetgyakorlatok különböző alakzatokban - Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas és kézi szergyakorlatokkal - A biológiailag helyes testtartás és testséma kialakulását elősegítő gyakorlatok elsajátítása, gyakorlása - A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését szolgáló gyakorlatok helyes végrehajtása - A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása	- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre; - alakzatok felvétele és változtatása az utasításnak megfelelően. - a gimnasztikai feladatok teljesítése utánzással. Az alapvető mozgáskészségek (járás, futás) végrehajtása, - a gyakorláshoz használt szerek, eszközök nevének ismerete, - ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait
		2. évfolyam 13 óra	
Rendgyakorlatok **Menetgyakorlatok** **Relaxációs gyakorlatok**	menet- és futásgyakorlatok; oszlop-, sor-, kör-, szétszórt alakzat; labdagyakorlat, karikagyakorlat,	- A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, végrehajtásának megismerése	- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;

	utasítás, szóban közlés, bemutatás, bemutattatás, statikus gyakorlatelemek elnevezései	- 2-4 ütemű szabad-, társas és kézi szergyakorlatok bemutatás utáni pontos és rendszeres végrehajtása - Alakzatok megismerése (oszlop-, sor-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) és alkalmazó gyakorlása - Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban - Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas és kézi szergyakorlatokkal - A biológiailag helyes testtartás és testséma kialakulását elősegítő gyakorlatok elsajátítása, gyakorlása - A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését szolgáló gyakorlatok helyes végrehajtása - A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása	- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. - Alakzatok felvétele és változtatása az utasításnak megfelelően. - A gimnasztikai feladatok teljesítése utánzással. Az alapvető mozgáskészségek (járás, futás) végrehajtása. - A gyakorláshoz használt szerek, eszközök nevének ismerete.

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- havi/ heti órai munkák
- gyakorlati feladatok értékelése
- tanórai aktivitás figyelembevétele

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- A gyakorláshoz használt szerek, eszközök nevének ismerete (labda, karika, ugrókötél, bot), balesetmentes használata
- Alakzatba rendeződés, alakzattartás
- Legyen képes a tornatermi feltételek tanár által előírtak alapján balesetmentes használatra.
- Értse meg a mozgástanításra vonatkozó szaknyelvhez igazodó tanári utasításokat.
- Legyen képes kontrollálni testtartását.
- Legyen képes mozgásritmus követésre játékokban és mozgásfeladatokban.

3. évfolyam 13 óra

Gimnasztikai gyakorlatok **2-4 ütemű gyakorlatok** **Menetgyakorlatok** **Futásgyakorlatok** **Alakzatba rendeződés** **Izomzatfejlesztő és erősítő gyakorlatok** **Gimnasztikai gyakorlatok zenére**	menet- és futásgyakorlatok, oszlop-, sor-, kör-, szétszórt alakzat, babzsákgyakorlat, labdagyakorlat, ugrókötél-gyakorlat, utasítás, szóban közlés, bemutatás, bemutattatás, statikus gyakorlatelemek elnevezései	- A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, technikai végrehajtásának ismerete - 2-4 ütemű szabad-, társas és kéziszergyakorlatok bemutatás utáni önálló végrehajtásra törekvő, pontos és rendszeres kivitelezése. Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban - Alakzatok (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) alkalmazó gyakorlása - Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban - Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas és kéziszergyakorlatokkal - A biológiailag helyes testtartást és testsémát kialakító gyakorlatok végrehajtása önállóan - A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését szolgáló gyakorlatok helyes végrehajtása - Légzőgyakorlatok végrehajtása - A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása - A szervezet általános bemelegítését szolgáló gyakorlatok megismerése - Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok zenére	- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre; - tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. - ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait.
4. évfolyam 13 óra			
Gimnasztikai gyakorlatok **2-4 ütemű gyakorlatok**	menet- és futásgyakorlatok,	- A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek	- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó

Menetgyakorlatok **Futásgyakorlatok** **Alakzatba rendeződés** **Izomzatfejlesztő és erősítő gyakorlatok** **Gimnasztikai gyakorlatok zenére**	oszlop-, sor-, kör-, szétszórt alakzat, babzsákgyakorlat, labdagyakorlat, ugrókötél-gyakorlat, utasítás, szóban közlés, bemutatás, bemutattatás, statikus gyakorlatelemek elnevezései	elnevezésének, technikai végrehajtásának ismerete - 2-4 ütemű szabad-, társas és kéziszergyakorlatok bemutatás utáni önálló végrehajtásra törekvő, pontos és rendszeres kivitelezése. Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban - Alakzatok (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) alkalmazó gyakorlása - Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban - Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas és kéziszergyakorlatokkal - A biológiailag helyes testtartást és testsémát kialakító gyakorlatok végrehajtása önállóan - A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését szolgáló gyakorlatok helyes végrehajtása - Légzőgyakorlatok végrehajtása - A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása - A szervezet általános bemelegítését szolgáló gyakorlatok megismerése - Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok zenére	feltételek között koordináltan hajtja végre; - tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. - ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - havi/ heti órai munkák - gyakorlati feladatok értékelése - tanórai aktivitás figyelembevétele			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)			

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- Legyen képes a tornatermi feltételek tanár által előírtak alapján balesetmentes használatra.
- Értse meg a mozgástanításra vonatkozó szaknyelvhez igazodó tanári utasításokat.
- Legyen képes kontrollálni testtartását.
- Legyen képes mozgásritmus követésre játékokban és mozgásfeladatokban.

Kúszások és mászások – 1- 4. évfolyam

Kúszások és mászások 13- 13- 13 - 13óra	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		1. évfolyam 13 óra	
Sorversenyek **Váltóversenyek** **Utánzó gyakorlatok** **Kúszások- mászások**	utánzó gyakorlatok, kúszások-mászások kifejezései (pl.: medvejárás, fókakúszás), irányváltoztatás, sorverseny, váltóverseny	- A kúszások, mászások alapvető balesetvédelmi szabályainak megismerése - Kúszások, mászások ellentétes, majd azonos oldali kar-láb használattal előre, hátra, oldalra vagy egyéb meghatározott útvonalon, különböző támasztávolságokkal és mozgássebességgel (pl. lassított vagy szaggatott mozdulatokkal is) - Utánzó mozgások játékos formában; utánzó fogók - Testséma, térbeli tájékozódó képesség és szem-kéz-láb koordináció fejlesztése - Egyszerű akadálypályák feladatainak teljesítése	- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit állandó feltételek között koordináltan hajtja végre; - tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat
		2. évfolyam 13 óra	
Sorversenyek **Váltóversenyek** **Utánzó gyakorlatok** **Kúszások- mászások**	utánzó gyakorlatok, kúszások-mászások kifejezései (pl.: medvejárás, fókakúszás, katonakúszás), irányváltoztatás, sorverseny, váltóverseny	- A kúszások, mászások alapvető balesetvédelmi szabályainak megismerése - Kúszások, mászások ellentétes, majd azonos oldali kar-láb használattal előre, hátra, oldalra vagy egyéb meghatározott útvonalon, különböző támasztávolságokkal és mozgássebességgel (pl. lassított vagy szaggatott mozdulatokkal is) - Utánzó mozgások játékos formában; utánzó fogók - Testséma, térbeli tájékozódó képesség és szem-kéz-láb koordináció fejlesztése - Izomerő és mozgáskoordináció fejlesztése - Kúszó és mászó csapatjátékok - Sor- és váltóversenyek alkalmazása utánzó kúszó és mászó feladatokkal játékos formában	- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre; - tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. - mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat;

		- Vízszintes felületeken, ferde vagy függőleges tornaszereken való mászások, átmászások különböző irányokban - Törzsizom-erősítés az utánzó mozgások játékos felhasználásával - Egyszerű akadálypályák feladatainak teljesítése	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - havi/ heti órai munkák - gyakorlati feladatok értékelése - tanórai aktivitás figyelembevétele			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Képes utánzó mozgások, kúszás, mászás helyes testtartásban való bemutatására. - Legyen képes a tornatermi feltételek tanár által előírtak alapján balesetmentes használatra. - Értse meg a mozgástanításra vonatkozó szaknyelvhez igazodó tanári utasításokat. - Legyen képes kontrollálni testtartását. - Legyen képes mozgásritmus követésre játékokban és mozgásfeladatokban. - Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél.			
3. évfolyam 13 óra			
Kúszások- mászások **Tornaszergyakorlatok** **Izomerő fejlesztését elősegítő gyakorlatok** **Törzsizom- erősítés** **Akadálypályán való gyakorlatok** **Versenygyakorlatok** **Sorversenyek** **Váltóversenyek**	függőleges, vízszintes, akadálypálya, páros feladatok, csapatfeladatok, mászás fel-le, függés	- A kúszások, mászások alapvető balesetmegelőzési szabályainak következetes betartása - Kúszások, mászások, átbújások párban és csapatban fizikai kontaktus nélkül a társ(ak) mozgásával azonos vagy eltérő formában, fizikai kontaktussal kooperatív jelleggel, szerek használatával - Utánzó mozgások játékos formában, különböző tornaszereken - A térbeli tájékozódó képesség fejlesztése - Izomerő- és mozgáskoordináció-fejlesztés mászó feladatokkal	– a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre; – tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. – mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat.

		- Különböző vízszintes tornaszereken, rézsútos felületen és/vagy függőleges irányba történő kúszások, mászások - Törzsizom-erősítés az utánzó mozgások játékos felhasználásával, különböző tornaszereken - Akadálypályák leküzdése - Egyéni, páros és csapatversenyek, játékok - Sor- és váltóversenyek alkalmazása utánzó kúszó-mászó feladatokkal, játékos formában, különböző tornaszereken	
4. évfolyam 13 óra			
Kúszások- mászások **Tornaszergyakorlatok** **Izomerő fejlesztését elősegítő gyakorlatok** **Törzsizom- erősítés** **Akadálypályán való gyakorlatok** **Versenygyakorlatok** **Sorversenyek** **Váltóversenyek**	függőleges, vízszintes, akadálypálya, páros feladatok, csapatfeladatok, mászás fel-le, függés	- A kúszások, mászások alapvető balesetmegelőzési szabályainak következetes betartása - Kúszások, mászások, átbújások párban és csapatban fizikai kontaktus nélkül a társ(ak) mozgásával azonos vagy eltérő formában, fizikai kontaktussal kooperatív jelleggel, szerek használatával - Utánzó mozgások játékos formában, különböző tornaszereken - A térbeli tájékozódó képesség fejlesztése - Izomerő- és mozgáskoordináció-fejlesztés mászó feladatokkal - Különböző vízszintes tornaszereken, rézsútos felületen és/vagy függőleges irányba történő kúszások, mászások - Törzsizom-erősítés az utánzó mozgások játékos felhasználásával, különböző tornaszereken - Akadálypályák leküzdése - Egyéni, páros és csapatversenyek, játékok	– a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre; – tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. – mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat.

		- Sor- és váltóversenyek alkalmazása utánzó kúszó-mászó feladatokkal, játékos formában, különböző tornaszereken	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):
- havi/ heti órai munkák
- gyakorlati feladatok értékelése
- tanórai aktivitás figyelembevétele

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló
- Képes utánzó mozgások, kúszás, mászás helyes testtartásban való bemutatására, különböző tornaszereken, illetve sor- és váltóversenyek közben.
- Legyen képes a tornatermi feltételek tanár által előírtak alapján balesetmentes használatra.
- Értse meg a mozgástanításra vonatkozó szaknyelvhez igazodó tanári utasításokat.
- Legyen képes kontrollálni testtartását.
- Legyen képes mozgásritmus követésre játékokban és mozgásfeladatokban.
- Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél.

Járások- futások – 1- 4. évfolyam

Járások- futások **18- 18- 18- 18 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1. évfolyam 18 óra			
Járások egyenes vonalon **Sor- és váltóversenyek** **Futások** **Állórajt**	járás, utánzó járás, futás, mozgásirány, állórajt, rajtjel,	– Járások egyenes vonalon előre, hátra, oldalra, különböző alakzatokban (pl. cikcakk alakban, körben) és fordulatokkal (negyed-, fél-, egészfordulat), különböző szimmetrikus kartartásokkal – Járások mély és magas súlyponti helyzetekben (törpejárás, óriásjárás), valamint egyéb utánzó formákban (pl. tyúklépés, lopakodó járás, pingvinjárás) – Járások sarkon, talp élén, lábujjhegyen, előre-hátra-oldalra	- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat; - a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

	távtartás, saroklendítés futás közben, térdlendítés futás közben	– A Kölyökatlétika futásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái – Saroklendítés, térdemelés futás közben karlendítés nélkül és karlendítéssel, szimmetrikus kartartásokkal – Sor- és váltóversenyek párban és csapatban, szemből és hátulról történő váltással – Állórajt indulások hangjelre, különböző testhelyzetekből – Futások különböző formában egyenesen, irányváltásokkal és íven egyenletes tempóban és ritmussal – Folyamatos futások 2 percen keresztül	- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi.
2. évfolyam 18. óra			
Járások egyenes vonalon **Sor- és váltóversenyek** **Futások** **Állórajt**	járás, utánzó járás, futás, mozgásirány, állórajt, rajtjel, távtartás, saroklendítés futás közben, térdlendítés futás közben	– Járások egyenes vonalon előre, hátra, oldalra, különböző alakzatokban (pl. cikcakk alakban, körben) és fordulatokkal (negyed-, fél-, egészfordulat), egyenletes vagy váltakozó lépéshosszal, ritmussal, nyújtott és hajlított könyökkel, különböző szimmetrikus kartartásokkal – Járások mély és magas súlyponti helyzetekben (törpejárás, óriásjárás), valamint egyéb utánzó formákban (pl. tyúklépés, lopakodó járás, pingvinjárás) – Járások sarkon, talp élén, lábujjhegyen, előre-hátra-oldalra – A Kölyökatlétika futásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái – Saroklendítés, térdemelés futás közben karlendítés nélkül és karlendítéssel, szimmetrikus kartartásokkal – Sor- és váltóversenyek párban és csapatban, szemből és hátulról történő váltással – Állórajt indulások hangjelre, különböző testhelyzetekből – Futások különböző formában egyenesen, irányváltásokkal és íven egyenletes tempóban és ritmussal – Folyamatos futások 3 percen keresztül	- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat; - a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre. - futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - havi/ heti órai munkák - gyakorlati feladatok értékelése			

- tanórai aktivitás figyelembevétele

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- Képes járások bemutatására mély és magas súlyponti helyzetekben (törpejárás, óriásjárás), valamint egyéb utánzó formákban (pl. tyúklépés, lopakodó járás, pingvinjárás).
- Legyen képes a tornatermi feltételek tanár által előírtak alapján balesetmentes használatra.
- Értse meg a mozgástanításra vonatkozó szaknyelvhez igazodó tanári utasításokat.
- Legyen képes kontrollálni testtartását.
- Legyen képes mozgásritmus követésre játékokban és mozgásfeladatokban.
- Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél.
- Legyen képes összehangolt mozgásfeladatok teljesítésére.
- Képes legyen folyamatos futásra 3 percen keresztül.

3. évfolyam 18 óra

Járás közben végzett gyakorlatok **Járás közbeni egyensúlygyakorlatok** **Futás közbeni gyakorlatok** **Sorversenyek** **Váltóversenyek** **Állórajt** **Folyamtos futás** **Futás közbeni irányváltások** **Futás tempótartással**	futó ritmus, futó tempó, tempótartás, vezényszó, célvonal, futósáv, másodperc, sprint – vágta futás, oldalazó futás, keresztlépés	– Járások előre, hátra, oldalra és váltakozó irányokba, vegyes és aszimmetrikus kartartásokban – Járások egyensúlyvesztő feladatokkal (támadójárás, járás törzsfordításokkal, előre és oldalra hajlításokkal) – Járások sarkon, talpéleken, lábujjhegyen, különböző irányba és forgás közben – A Kölyökatlétika eszközeivel futófeladatok önálló gyakorlása és alkotása – Saroklendítés, térdemelés futás közben síkon és kis akadályok felett, előre, hátra és oldalra karkörzésekkel kombinálva – Oldalazó futás keresztlépésekkel, szimmetrikus kartartásokkal – Sor- és váltóversenyek, szemből, hátulról és váltózónából történő váltással különböző feladatokkal kombinálva – Állórajt kisebb távolságra különböző hangjelekre	– megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat; – a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre. – futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi.

		– Folyamatos futás különböző terepen és feladatokkal játékos formában – Futások különböző formában egyenesen, irányváltásokkal, fordulatokkal és íven, állandó vagy váltakozó lépéshosszal, ritmussal – Futások párban és csoportban tempótartással és -váltással, gyors irány- és sebességváltással fogó- és kidobójátékok közben – Folyamatos futások 4 percen keresztül	
4. évfolyam 18 óra			
Járás közben végzett gyakorlatok **Járás közbeni egyensúlygyakorlatok** **Futás közbeni gyakorlatok** **Sorversenyek** **Váltóversenyek** **Állórajt** **Folyamtos futás** **Futás közbeni irányváltások** **Futás tempótartással**	futó ritmus, futó tempó, tempótartás, vezényszó, célvonal, futósáv, másodperc, sprint – vágta futás, oldalazó futás, keresztlépés	– Járások előre, hátra, oldalra és váltakozó irányokba, vegyes és aszimmetrikus kartartásokban – Járások egyensúlyvesztő feladatokkal (támadójárás, járás törzsfordításokkal, előre és oldalra hajlításokkal) – Járások sarkon, talpéleken, lábujjhegyen, különböző irányba és forgás közben – A Kölyökatlétika eszközeivel futófeladatok önálló gyakorlása és alkotása – Saroklendítés, térdemelés futás közben síkon és kis akadályok felett, előre, hátra és oldalra karkörzésekkel kombinálva – Oldalazó futás keresztlépésekkel, szimmetrikus kartartásokkal – Sor- és váltóversenyek, szemből, hátulról és váltózónából történő váltással különböző feladatokkal kombinálva – Futások akadályok felett – Állórajt kisebb távolságra különböző hangjelekre, érintésre, vizuális jelekre indulással – Folyamatos futás különböző terepen és feladatokkal játékos formában – Futások különböző formában egyenesen, irányváltásokkal, fordulatokkal és íven, állandó vagy váltakozó lépéshosszal, ritmussal	**A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:** – megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat; – a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre. – futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi.

		– Futások párban és csoportban tempótartással és -váltással, gyors irány- és sebességváltással fogó- és kidobójátékok közben – Folyamatos futások 6 percen keresztül	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):
- havi/ heti órai munkák
- gyakorlati feladatok értékelése
- tanórai aktivitás figyelembevétele

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló
- Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél.
- Legyen képes a tornatermi feltételek tanár által előírtak alapján balesetmentes használatra.
- Értse meg a mozgástanításra vonatkozó szaknyelvhez igazodó tanári utasításokat.
- Legyen képes kontrollálni testtartását.
- Legyen képes összehangolt mozgásfeladatok teljesítésére.
- Képes legyen előre, hátra, oldalra és váltakozó irányokba történő járásokra.
- Képes legyen folyamatos futásra 6 percen keresztül.

Szökdelések, ugrások – 1- 4. évfolyam

Szökdelések, ugrások **13- 13- 13- 13 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
		1. évfolyam 13 óra	
Kölyökatlétikai ugrások előkészítése **Szökdelések** **Ugrások** **Elugrások**	Szökdelések és ugrások kifejezéseinek ismerete (pl.: nyuszi ugrás, béka ugrás, helyben szökdelések páros zárt lábbal és különböző terpeszekben, sasszé ,	- A Kölyökatlétika ugrásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái - Helyben szökdelések páros zárt lábbal és különböző terpeszekben tapsra, zenére - Szökdelések két lábon előre-hátra-oldalra - Sasszé, oldalazó és indiánszökdelés alaptechnikájának elsajátítása - Ugrások, szökdelések páros és egy lábon	- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit állandó feltételek között koordináltan hajtja végre. - a különböző ugrásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek

	oldalazó és indiánszökdelés)		ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
2. évfolyam 13 óra			
Kölyökatlétikai ugrások előkészítése **Szökdelések** **Ugrások** **Elugrások**	Szökdelések, és ugrások kifejezéseinek ismerete (pl.: nyuszi ugrás, béka ugrás, helyben szökdelések páros zárt lábbal és különböző terpeszekben, sasszé , oldalazó és indiánszökdelés)	- A Kölyökatlétika ugrásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái - Helyben szökdelések páros zárt lábbal és különböző terpeszekben tapsra, zenére - Szökdelések két lábon előre-hátra-oldalra, ugrások kisebb, 10-20 cm-es magasságú felületekre fel és le - Sasszé, oldalazó és indiánszökdelés alaptechnikájának elsajátítása - Ugrások, szökdelések páros és egy lábon egyenlő és változó távolságra elhelyezett célterületekbe, sportlétrába - Elugrások egy lábról nekifutásból ülésbe, guggolásba érkezéssel szivacsra - Elugrások egy lábról maximum 5 m nekifutásból, guggolásba érkezéssel homokba	- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre. - a különböző ugrásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - havi/ heti órai munkák - gyakorlati feladatok értékelése - tanórai aktivitás figyelembevétele			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Képes ugrások, szökdelések bemutatására páros zárt lábbal és különböző terpeszekben. - Legyen képes a tornatermi feltételek tanár által előírtak alapján balesetmentes használatra. - Értse meg a mozgástanításra vonatkozó szaknyelvhez igazodó tanári utasításokat. - Legyen képes kontrollálni testtartását.			

- Legyen képes mozgásritmus követésre játékokban és mozgásfeladatokban. - Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél. - egyen képes összehangolt mozgásfeladatok teljesítésére. - A távolugrás alaptechnikájának ismerete.			
3. évfolyam 13 óra			
Kölyökatlétikai ugrások előkészítése **Szökdelések** **Ugrások** **Elugrások** **Távolugrás alapjai** **Magasugrás alapjai**	lendületszerzés, ismétlésszám, ugrókötélhajtás, ütem, elugró sáv, centiméter, talajra érkezés, elugró láb, lendítő láb, átlépő technika, optimális sebesség, kísérletszám	– A Kölyökatlétika eszközeivel ugró és szökdelő feladatok önálló gyakorlása és alkotása – Indiánszökdelés ellentétes és azonos karlendítéssel, sasszé és oldalazó szökdelések páros karlendítésekkel, körzésekkel – Ritmusra végrehajtott szökdelések helyben 2 lábhelyzet váltogatásával – Szökdelések helyváltoztatás közben előre, oldalra, hátra. – Elugrások páros lábon – Távolugrás rövid lendületből érkezéssel guggolásba – Magasugrás szemből	− a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre. − a különböző ugrásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
4. évfolyam 13 óra			
Kölyökatlétikai ugrások előkészítése **Szökdelések** **Ugrások** **Elugrások** **Távolugrás** **Magasugrás**	lendületszerzés, ismétlésszám, ugrókötélhajtás, ütem, elugró sáv, centiméter, talajra érkezés, elugró láb, lendítő láb, átlépő technika, optimális sebesség, kísérletszám	– A Kölyökatlétika eszközeivel ugró és szökdelő feladatok önálló gyakorlása és alkotása – Indiánszökdelés ellentétes és azonos karlendítéssel, sasszé és oldalazó szökdelések páros karlendítésekkel, körzésekkel – Ritmusra végrehajtott szökdelések helyben 2-4 lábhelyzet váltogatásával, páros zárt és egy lábon ugrókötélhajtás közben – Szökdelések helyváltoztatás közben előre, oldalra, hátra, meghatározott területre különböző variációkban (sportlétra gyakorlatanyaga) – Elugrások páros lábon és egy lábon akadályok nélkül, illetve 20-30 cm-es akadályokra (zsámolyra) fel és le, valamint átugorva 8-10 ismétléssel	− a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre. − a különböző ugrásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.

		– Távolugrás rövid lendületből, nekifutásból egy lábról elugrás szivacsba vagy homokgödörbe érkezéssel guggolásba – Magasugrás szemből és oldalról, 3-5 lépés lendületszerzéssel történő felugrások egy lábról növekvő magasságra – Páros lábról felugrás helyből és 1-2 lépés nekifutásból céltárgy elérésére törekedve	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- havi/ heti órai munkák
- gyakorlati feladatok értékelése
- tanórai aktivitás figyelembevétele

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél.
- Legyen képes a tornatermi feltételek tanár által előírtak alapján balesetmentes használatra.
- Értse meg a mozgástanításra vonatkozó szaknyelvhez igazodó tanári utasításokat.
- Legyen képes kontrollálni testtartását.
- Legyen képes mozgásritmus követésre játékokban és mozgásfeladatokban.
- Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél.
- Legyen képes összehangolt mozgásfeladatok teljesítésére.
- Különböző ugrásmódok (távolugrás, magasugrás) alaptechnikáinak ismerete és tudatos végrehajtása.

Dobások, ütések– 1- 4. évfolyam

Dobások, ütések **10- 10- 10- 10 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1. évfolyam 10 óra			

Kölyökatlétikai dobások előkészítése **Könnyű labda fogása (helyes labdafogások különböző méretű labdákkal)** **Labda feldobása- elkapása** **Labda gurítása, terelése** **Labda dobása**	dobás, gurítás, hajítás, terelés, célfelület, dobásirány	- A Kölyökatlétika dobásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái - Könnyű labda fogása két kézzel, egyszerű karmozgások kézben a labdával, helyben és haladás közben - Labda feldobása és elkapása helyben és járás közben - Alsó dobás két kézzel társhoz - Labda gurítása társnak fekvésben, ülésben - Könnyű labda gurítása, terelése floorball-, teniszütő, tornabot vagy egyéb eszköz (pl. kézben lévő labda) segítségével társhoz vagy célfelületre - Labda dobása, gurítása és elkapása társsal vagy csoportban, helyben	- a különböző dobásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre
2. évfolyam 10 óra			
Kölyökatlétikai dobások előkészítése **Könnyű labda fogása (helyes labdafogások különböző méretű labdákkal)** **Labda feldobása- elkapása** **Labda gurítása, terelése** **Labda dobása** **Helyes ütőfogások kialakítása**	dobás, gurítás, hajítás, terelés, célfelület, dobásirány, ütőfogás, tenyeres oldal, fonák oldal	- A Kölyökatlétika dobásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái - Könnyű labda fogása két kézzel, egyszerű karmozgások kézben a labdával, helyben és haladás közben - Labda feldobása és elkapása helyben és járás közben - Alsó dobás két kézzel társhoz - Labda gurítása társnak fekvésben, ülésben - Kétkezes mellső lökés, hajítás ülésben, térdelésben és állásban társhoz vagy célra - Könnyű labda gurítása, terelése floorball-, teniszütő, tornabot vagy egyéb eszköz (pl. kézben lévő labda) segítségével társhoz vagy célfelületre - Labda dobása, gurítása és elkapása társsal vagy csoportban, helyben és mozgás közben	a különböző dobásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): A testnevelésben folyamatosan végezzük el a testi és a fizikai fejlettségre utaló felméréseket. - 1-2. osztályban a teljesítmények nem az osztályzás alapját képezik, hanem lehetőséget adnak az objektív, nyomonkövető értékelésre. - havi/ heti órai munkák			

- gyakorlati feladatok értékelése
- tanórai aktivitás figyelembevétele

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- Végrehajtja az alsó kétkezes és felső kétkezes dobásokat és hajításokat.
- Legyen képes a tornatermi feltételek tanár által előírtak alapján balesetmentes használatra.
- Értse meg a mozgástanításra vonatkozó szaknyelvhez igazodó tanári utasításokat.
- Legyen képes kontrollálni testtartását.
- Legyen képes mozgásritmus követésre játékokban és mozgásfeladatokban.
- Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél.
- Legyen képes összehangolt mozgásfeladatok teljesítésére.
- Tudjon ügyesebbik kézzel folyamatosan labdát vezetni.

3. évfolyam 10 óra			
Kölyökatlétikai dobások előkészítése **Könnyű labda fogása (helyes labdafogások különböző méretű labdákkal)** **Labda feldobása- elkapása** **Labda gurítása, terelése** **Labda dobása** **Labdavezetési technikák ütővel** **Helyes ütőfogások megismerése**	egykezes dobás, vetés, lendületszerzés, röppálya, kirepülési szög, távolságmérés, távolságbecslés, tenyeres ütés, fonák ütés, csapóütés, labda terelése	– A Kölyökatlétika eszközeivel dobófeladatok önálló gyakorlása és alkotása – Különböző labdák mozgatása kézben, átadása kézből kézbe társnak – Labda gurítása társnak különböző testhelyzetekben, egy és két kézzel – Testtömeghez igazodó súlyú, de változó méretű labdák lökése, hajítása, vetése ülésből, térdelésből, állásból két majd egy kézzel, társhoz vagy célra – Megfelelő labda pattintása különböző ütőkkel, labda vezetése, átadása, célra ütése	− a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre. − a különböző dobásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
4. évfolyam 10 óra			
Kölyökatlétikai dobások előkészítése **Könnyű labda fogása (helyes labdafogások különböző méretű labdákkal)** **Labda feldobása- elkapása**	egykezes dobás, vetés, lendületszerzés, röppálya, kirepülési szög, távolságmérés,	– A Kölyökatlétika eszközeivel dobófeladatok önálló gyakorlása és alkotása – Különböző labdák mozgatása kézben, átadása kézből kézbe társnak – Labda gurítása társnak különböző testhelyzetekben, egy és két kézzel	− a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre. − a különböző dobásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek

Labda gurítása, terelése **Labda dobása** **Labdavezetési technikák ütővel** **Helyes ütőfogások kialakítása** **Kislabda hajítás**	távolságbecslés, tenyeres ütés, fonák ütés, csapóütés, labda terelése	– Testtömeghez igazodó súlyú, de változó méretű labdák lökése, hajítása, vetése ülésből, térdelésből, állásból két majd egy kézzel, társhoz vagy célra – A labda biztonságos elkapása vagy sebességének csökkentése párban, csoportban, csapatban, pontszerző versengések közben – Kislabda hajítása haránterpeszből, majd maximum 5 m lendületszerzésből célra és távolságra – Megfelelő labda pattintása különböző ütőkkel, labda vezetése, átadása, célra ütése – Floorball, tollaslabda ütésmozdulatainak gyakorlása – Egy választott ütős sportág játékszerű gyakorlása – Sor- és váltóversenyek különböző dobó- és ütőfeladatokkal kombinálva	ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - havi/ heti órai munkák - gyakorlati feladatok értékelése - tanórai aktivitás figyelembevétele			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Legyen képes pontos labdaátadásokra és labdaátvételre (lábbal, kézzel) társakhoz állás és mozgás közben. - Tudjon váltott kézzel folyamatosan labdát vezetni. - Dobásoknál legyen képes ívhelyzet kialakítására. - Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél.			

Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok– 1- 4. évfolyam

Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok **18- 18- 18- 18 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1. évfolyam 18 óra			

Fejlesztési gyakorlatok (tér, izom, egyensúly) **A ritmus és mozgás összehangolására végzett gyakorlatok** **Egyszerű talajgyakorlatok** **Egyszerű támaszugrások** **Akadálypályán való haladás** **Kötélmászás** **Utánzó támaszgyakorlatok** **Dinamikus támaszgyakorlatok** **Egyensúlyozási gyakorlatok**	egyensúly, támasz, függés, gurulás, gurulóátfordulás, mászás, vándormászás, bátorugrás, fókajárás, medvejárás, sántaróka-járás, nyúlugrás, térdelés, felguggolás, ritmikus mozgások	– A tér-, izom- és egyensúlyérzék fejlesztése – A helyes testtartás tudatosítása – A ritmus és mozgás összhangjának megteremtése – Egyszerű talajgyakorlati elemek elsajátítása és esztétikus bemutatása (gurulóátfordulás előre, hátra, bátorugrás, kézállást előkészítő gyakorlatok) – Egyszerű támaszugrások és rávezető gyakorlataik elsajátítása, végrehajtása – Akadálypályák leküzdése magasságokhoz, mélységekhez alkalmazkodó mozgáscselekvésekkel – Függésben alaplendület mászási kísérletek (rúdon, kötélen) – Utánzó támaszgyakorlat végrehajtása – Dinamikus támaszgyakorlatok különböző irányokba haladással, fel- és lelépéssel, állandó támasztávolságokkal, egyenletes sebességgel, ritmussal, egyénileg, párokban vagy csoportban - Egyszerű statikus és dinamikus egyensúlyozási gyakorlatok végrehajtása	- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat; - a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik.
2. évfolyam 18 óra			
Fejlesztési gyakorlatok (tér, izom, egyensúly) **A ritmus és mozgás összehangolására végzett gyakorlatok** **Egyszerű talajgyakorlatok** **Egyszerű támaszugrások** **Akadálypályán való haladás** **Kötélmászás**	egyensúly, támasz, függés, gurulás, gurulóátfordulás, mászás, vándormászás,	– A tér-, izom- és egyensúlyérzék fejlesztése – A helyes testtartás tudatosítása – A ritmus és mozgás összhangjának megteremtése – Egyszerű talajgyakorlati elemek elsajátítása és esztétikus bemutatása (gurulóátfordulás előre, hátra, tarkóállás, bátorugrás, mérlegállás, kézállást előkészítő gyakorlatok) – Egyszerű támaszugrások és rávezető gyakorlataik elsajátítása, végrehajtása – Akadálypályák leküzdése magasságokhoz, mélységekhez alkalmazkodó mozgáscselekvésekkel	- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat; - a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik.

Utánzó támaszgyakorlatok **Dinamikus támaszgyakorlatok** **Egyensúlyozási gyakorlatok**	bátorugrás, fókajárás, medvejárás, sántaróka-járás, nyúlugrás, térdelés, felguggolás, ritmikus mozgások	– Függésben alaplendület – Mászókulcsolás megtanulása, mászási kísérletek (rúdon, kötélen) – Statikus támaszgyakorlatok gyakorlása mellső, oldalsó és hátsó támaszban különböző testrészek használatával, különböző kar- és lábtartásokkal kivitelezett egyensúlyi helyzetekben, valamint egyéb utánzó támaszgyakorlat végrehajtása – Dinamikus támaszgyakorlatok különböző irányokba haladással, fel- és lelépéssel, állandó támasztávolságokkal, egyenletes sebességgel, ritmussal, egyénileg, párokban vagy csoportban – Statikus mellső, hátsó és oldalsó függőállások, majd függések különböző fogásmódokkal, láb- és kartartásokkal; utánzó függőállások – Dinamikus függőállások, függések haladással oldalra, fel/le, fordulattal, állandó fogástávolságokkal, egyenletes sebességgel, ritmussal - Egyszerű statikus és dinamikus egyensúlyozási gyakorlatok végrehajtása	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- havi/ heti órai munkák
- gyakorlati feladatok értékelése
- tanórai aktivitás figyelembevétele

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- Ismeri a különféle támaszugrásokat (ráguggolás 2 részes szekrényre), talagyakorlati elemeket (gurulóátfordulás előre és hátra) és utánzó támaszgyakrolatokat és azokat tanári segítség nélkül alkalmazni tudja.
- Legyen képes a tornatermi feltételek tanár által előírtak alapján balesetmentes használatra.
- Értse meg a mozgástanításra vonatkozó szaknyelvhez igazodó tanári utasításokat.
- Legyen képes kontrollálni testtartását.
- Legyen képes mozgásritmus követésre játékokban és mozgásfeladatokban.

- Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél. - Legyen képes összehangolt mozgásfeladatok teljesítésére.			
3. évfolyam 18 óra			
Gurulóátfordulás **Kézállás** **Kézenátfordulás oldalra** **Támaszugrások** **Egyensúlygyakorlatokl** **Függőgyakorlatok** **Függések** **Függőállások** **Kötélmászás**	tarkóállás, kézállás, zsugorfejállás, kézenátfordulás oldalra, hajlékonyság, harántspárga, oldalspárga, híd, bakugrás, függőleges repülés, kéztámasz, segítségadás, akarat	– A tér-, izom- és egyensúlyérzék további fejlesztése – A helyes testtartás tudatosítása és az esztétikus mozgásvégrehajtás igényének kialakítása – Az önfegyelem megteremtése a saját gátlások legyőzésében – Gurulóátfordulások végrehajtása kiinduló helyzet nehezítésével – Kézállási kísérletek végrehajtása segítségadással, falnál és önállóan – Kézenátfordulás oldalra kísérletek végrehajtása – Egyszerű támaszugrások és függőleges repülés végrehajtása – Egyensúlyozási gyakorlatok biztonságos végrehajtása helyben és helyzetváltoztatásokkal és különböző kartartásokkal, talajra rajzolt vonalon helyváltoztatással és eltérő irányokba, valamint tornaszereken, a munkafelület folyamatos szűkítésével – Függőgyakorlatok végrehajtása tornaszereken, természetes akadályokon – Függőállások, függések haladással oldalra, fel/le, fordulattal, állandó vagy változó fogástávolságokkal, egyenletes vagy változó sebességgel, ritmussal – Mászókulcsolással mászás (kötélen) elsajátítása fokozódó gyorsasággal	− a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre. − tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat; − a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik.
4. évfolyam 18 óra			
Gurulóátfordulás **Kézállás** **Kézenátfordulás oldalra**	tarkóállás, kézállás, zsugorfejállás, kézenátfordulás oldalra, hajlékonyság,	– A tér-, izom- és egyensúlyérzék további fejlesztése – A helyes testtartás tudatosítása és az esztétikus mozgásvégrehajtás igényének kialakítása – Az önfegyelem megteremtése a saját gátlások legyőzésében	− a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

Támaszugrások **Egyensúlygyakorlatokl** **Függőgyakorlatok** **Függések** **Függőállások** **Kötélmászás**	harántspárga, oldalspárga, híd, bakugrás, függőleges repülés, kéztámasz, segítségadás, akarat	– A mozgásritmus térbeli, időbeli és dinamikai jellemzőinek kialakítása – Gurulóátfordulások végrehajtása kiinduló helyzet nehezítésével – Kézállási kísérletek végrehajtása segítségadással, falnál és önállóan – Kézenátfordulás oldalra kísérletek végrehajtása – Egyszerű támaszugrások és függőleges repülés végrehajtása – Akadálypályák leküzdése térben és időben bővülő feladatokkal – Egyszerű támaszgyakorlatok kivitelezése talajon, tornapadon, zsámolyon, ugrószekrényen, bordásfalon és más, támaszhelyzetet biztosító tornaszeren – Dinamikus támaszgyakorlatok különböző irányokba, akadályokon történő haladással, fel- és lelépéssel, állandó és változó támasztávolságokkal, egyenletes és változó sebességgel, ritmussal, egyénileg, párokban vagy csoportban, hordással vagy anélkül – Egyensúlyozási gyakorlatok biztonságos végrehajtása helyben és helyzetváltoztatásokkal és különböző kartartásokkal, talajra rajzolt vonalon helyváltoztatással és eltérő irányokba, valamint tornaszereken, a munkafelület folyamatos szűkítésével – Függőgyakorlatok végrehajtása tornaszereken, természetes akadályokon – Függőállások, függések haladással oldalra, fel/le, fordulattal, állandó vagy változó fogástávolságokkal, egyenletes vagy változó sebességgel, ritmussal – Mászókulcsolással mászás (kötélen) elsajátítása fokozódó gyorsasággal	− tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat; − a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik.

		– Összerendezett, alkalmazkodó mozgások folyamatos végrehajtása akadálypálya leküzdése során – Egyéni, páros, társas egyensúly és gúla jellegű gyakorlatok végrehajtása – A tanult elemek, gyakorlatok célszerű összehangolása, alkalmazása változó feltételek között – Az ízületi mozgékonyság képességének fejlesztése és az ellazulási készség kialakítása	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - havi/ heti órai munkák - gyakorlati feladatok értékelése - tanórai aktivitás figyelembevétele			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél. - Legyen képes összehangolt mozgásfeladatok teljesítésére. - Képes önállóan fejállás végrehajtására. - Sikerül felmásznia tetszőleges technikával mászókötélre. - Ismeri a különféle támaszugrásokat (ráguggolás 4 részes szekrényre), talagyakorlati elemeket (pl. gurulóátfordulás előre és hátra) és támaszgyakrolatokat, azokat tanári segítség nélkül alkalmazni tudja.			

Labdás gyakorlatok– 1- 4. évfolyam

Labdás gyakorlatok **13- 13- 13- 13 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1. évfolyam 13 óra			

Labdás tevékenységek szabályrendszerének kialakítása, tudatosítása **Labdavezetési gyakorlatok** **Gurítási gyakorlatok** **Dobási gyakorlatok** **Elkapási gyakorlatok** **Páros labdagyakorlatok** **Csoportos labdagyakorlatok** **Labdaérzék fejlesztő gyakorlatok** **Labdás alaptechnikák elsajátítása**	mellső átadás, felső átadás, alsó átadás, egy- és kétkezes átadás, labdavezetés, labdaelkapás, labdakezelés, labdaív, pattintó érintés, gurítás, bekísérés, görgetés	- A labdás tevékenységek balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása - Kézzel és lábbal, helyben és haladással történő labdavezetési módok alaptechnikáinak elsajátítása - A különböző méretű labdákkal labdavezetési, gurítási, dobási, rúgási és elkapási feladatok a távolság variálásával, helyben, önállóan, majd társak bevonásával különböző testhelyzetekben és különböző irányokba történő mozgással - Labdagörgetések gyakorlása kézzel, lábbal, egyenes vonalon előre, oldalra, hátra, körbe vagy változó irányokba - Magasan (fej fölött) érkező labda két-, majd egykezes talajra pattintott átvétele (Manó röpi alapok) - Ismerkedés a kézzel (kosárérintés, alkarérintés), lábbal (dekázás) és fejjel történő pattintó érintések alaptechnikájával, az érintőfelületek tudatosítása könnyített szerekkel (pl. lufival) - A labdaérzék-fejlesztő, pontosságot, a hibaszázalék csökkenését előtérbe helyező páros, csoportos versengések - A labdás alaptechnikák vezető műveleteinek tudatosítása	- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban; - játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik; - célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban; - játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja; - a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére
2. évfolyam 13 óra			
Labdás tevékenységek szabályrendszerének kialakítása, tudatosítása **Labdavezetési gyakorlatok** **Gurítási gyakorlatok** **Dobási gyakorlatok** **Elkapási gyakorlatok**	mellső átadás, felső átadás, alsó átadás, egy- és kétkezes átadás, labdavezetés, labdaelkapás, labdakezelés, labdaív, pattintó érintés, gurítás, bekísérés, görgetés	- A labdás tevékenységek balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása - Kézzel és lábbal, helyben és haladással történő labdavezetési módok alaptechnikáinak elsajátítása - A különböző méretű és tömegű labdákkal labdavezetési, gurítási, dobási, rúgási és elkapási feladatok a távolság variálásával, helyben,	- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban; - játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;

Páros labdagyakorlatok **Csoportos labdagyakorlatok** **Labdaérzék fejlesztő gyakorlatok** **Labdás alaptechnikák elsajátítása**		önállóan, majd társak bevonásával különböző testhelyzetekben és különböző irányokba történő mozgással - Labdagörgetések gyakorlása kézzel, lábbal, egyenes vonalon előre, oldalra, hátra, körbe vagy változó irányokba - Magasan (fej fölött) érkező labda két-, majd egykezes talajra pattintott átvétele (Manó röpi alapok) - Ismerkedés a kézzel (kosárérintés, alkarérintés), lábbal (dekázás) és fejjel történő pattintó érintések alaptechnikájával, az érintőfelületek tudatosítása könnyített szerekkel (pl. lufival) - A labdaérzék-fejlesztő, pontosságot, a hibaszázalék csökkenését előtérbe helyező páros, csoportos versengések - A labdás alaptechnikák vezető műveleteinek tudatosítása	- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban; - játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja; - a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére - labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- havi/ heti órai munkák
- gyakorlati feladatok értékelése
- tanórai aktivitás figyelembevétele

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- Legyen képes a tornatermi feltételek tanár által előírtak alapján balesetmentes használatra.
- Értse meg a mozgástanításra vonatkozó szaknyelvhez igazodó tanári utasításokat.
- Legyen képes kontrollálni testtartását.
- Legyen képes mozgásritmus követésre játékokban és mozgásfeladatokban.
- Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél.
- Legyen képes összehangolt mozgásfeladatok teljesítésére.
- Tudjon ügyesebbik kézzel folyamatosan labdát vezetni.
- Legyen képes mozgásritmusok változtatására.

- Kézzel és lábbal, helyben és haladással történő labdavezetési módok alaptechnikáinak elsajátítása.			
3. évfolyam 13 óra			
Labdás alaptechnikák fejlesztése **Labdavezetési gyakorlatok** **Gurítási gyakorlatok** **Dobási gyakorlatok** **Labdagörgetés gyakorlása váltott kézzel** **Labdagörgetés gyakorlása váltott kézzel, irányváltoztatással**	belső, külső, alkalmazkodás, figyelemmegosztás, társak megjátszása, alacsony labdavezetés, kosárérintés, szemkontaktus, érintőfelület	- A labdás tevékenységek balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása - A helyben és haladással, kézzel történő labdavezetési módok végrehajtása statikus helyzetű és dinamikusan változó mozgást végző akadályok vagy társak figyelembevételével - A különböző méretű és tömegű labdákkal labdavezetési, egy- és kétkezes gurítási, dobási feladatok mozgó társ vagy társak bevonásával különböző irányokba - Labdagörgetések gyakorlása kézzel, lábbal egyenes vonalon előre, oldalra, hátra, körbe vagy változó irányokba - Dobások helyből statikus helyzetű célfelületre	- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban; - játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik; - játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja; - a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.
4. évfolyam 13 óra			
Labdás alaptechnikák fejlesztése **Labdavezetési gyakorlatok** **Gurítási gyakorlatok** **Dobási gyakorlatok** **Labdagörgetés gyakorlása váltott kézzel** **Labdagörgetés gyakorlása váltott kézzel, irányváltoztatással** **Labdajátékok csapatban (kosárlabda, focilabda)** **Dekázás**	belső, külső, dekázás, alkalmazkodás, figyelemmegosztás, társak megjátszása, alacsony és magas labdavezetés, kosárérintés, alkarérintés, szemkontaktus, érintőfelület	- A labdás tevékenységek balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása - A helyben és haladással, kézzel és lábbal történő labdavezetési módok végrehajtása statikus helyzetű és dinamikusan változó mozgást végző akadályok vagy társak figyelembevételével - A különböző méretű és tömegű labdákkal labdavezetési, egy- és kétkezes gurítási, dobási, valamint a lábfej különböző részeivel rúgási feladatok mozgó társ vagy társak bevonásával különböző irányokba - Labdagörgetések gyakorlása kézzel, lábbal egyenes vonalon előre, oldalra, hátra, körbe vagy változó irányokba - A labdaérzéket fejlesztő, pontosságot, a hibaszázalék csökkenését előtérbe helyező páros,	- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban; - játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik; - célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban; - játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja; - a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

Dobások és rúgások statikus helyzetből **Dobások és rúgások dinamikusan**		csoportos versengések mellett az időkényszer melletti feladatmegoldások bekapcsolása - A labdás alaptechnikák fejlesztése, alkalmazó gyakorlása párhuzamos, a figyelem megosztását szükségessé tevő feladatmegoldások bevonásával (idő- és térbeli szerkezeti összetevők, az energiabefektetés variálásával) - Dobások, rúgások helyből statikus helyzetű vagy dinamikusan változó mozgást végző célfelületre - Kézzel (kosárérintés, alkarérintés), lábbal (dekázás) és fejjel történő pattintó érintések alaptechnikájának elsajátítása, az érintőfelületek tudatos használata egyszerű egyéni és páros gyakorlatokban, különböző méretű és tömegű szerekkel (pl. lufival, különböző méretű gumilabdával, röplabdával)	- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - havi/ heti órai munkák - gyakorlati feladatok értékelése - tanórai aktivitás figyelembevétele			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél. - Legyen képes összehangolt mozgásfeladatok teljesítésére. - Tudjon ügyesebbik kézzel folyamatosan labdát vezetni. - Legyen képes mozgásritmusok változtatására. - Kézzel és lábbal, helyben és haladással történő labdavezetési módok alaptechnikáinak elsajátítása.			

Küzdőfeladatok és játékok– 1- 4. évfolyam

Küzdőfeladatok és játékok	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd,

15- 15- 15- 15 óra			készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
1. évfolyam 15 óra			
Csapatjellegű játékok bevezetése **Szabályjátékok bevezetése** **Fogójátékok** **Dinamikus akadálypályák megismerése** **Reakcióidőt fejlesztő játékok** **Gyorsaságot fejlesztő játékok** **Sorversenyek** **Váltóversenyek** **Ugróiskolai gyakorlatok**	szabályjátékok, utánzó játékok, fogójátékok statikus és dinamikus akadályokkal, ugróiskola, sorverseny, váltóverseny. sportszerűség	- Ismerkedés a bőrérintés és testközelség elfogadását, a társakkal szembeni bizalom kialakítását elősegítő páros, csoportos és csapat jellegű játékos, valamint kooperatív jellegű képességfejlesztő feladatokkal - Az állásban és egyéb kiinduló helyzetekben végrehajtható, a reakcióidőt, a gyorsaságot, az egyensúlyérzéket, az erőt fejlesztő, társérintés nélküli páros, csoportos és csapat jellegű eszközös küzdőjátékok, játékos feladatmegoldások szabálykövető végrehajtása - A küzdőjátékok balesetmegelőzési szabályainak, a sportszerű küzdés szemléletének megismerése	- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja; - a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére
2. évfolyam 15 óra			
Csapatjátékok **Szabályjátékok** **Fogójátékok** **Dinamikus akadálypályákon sorversenyek** **Dinamikus akadálypályákon váltóversenyek** **Ugróiskolai gyakorlatok**	szabályjátékok, utánzó játékok, fogójátékok statikus és dinamikus akadályokkal, ugróiskola, sorverseny, váltóverseny. sportszerűség	- Ismerkedés a bőrérintés és testközelség elfogadását, a társakkal szembeni bizalom kialakítását elősegítő páros, csoportos és csapat jellegű játékos, valamint kooperatív jellegű képességfejlesztő feladatokkal - Az állásban és egyéb kiinduló helyzetekben végrehajtható, a reakcióidőt, a gyorsaságot, az egyensúlyérzéket, az erőt fejlesztő, társérintés nélküli páros, csoportos és csapat jellegű eszközös küzdőjátékok, játékos feladatmegoldások szabálykövető végrehajtása - A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéket fejlesztő páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával	- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja; - a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére

		- Küzdelemre képessé tevő egyszerű technikák koordinációs fejlődésmenetének megfelelő végrehajtása - A saját és az ellenfél erejének felbecsülése egyszerű páros és csoportos küzdőfeladatok során - A küzdőjátékok balesetmegelőzési szabályainak, a sportszerű küzdés szemléletének megismerése - A fizikai kontaktussal, a társ erőkifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra épülő páros küzdőjátékok különböző kiinduló helyzetekből, a test különböző részeivel, eszközökkel vagy anélkül	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):
- havi/ heti órai munkák
- gyakorlati feladatok értékelése
- tanórai aktivitás figyelembevétele

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló
- Legyen képes mozgásritmusok változtatására.
- Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél.
- Legyen képes egyensúlyozással végigmenni padon, alacsony gerendán.
- Legyen képes összehangolt mozgásfeladatok teljesítésére.
- Legyen képes mozgásritmus követésre játékokban és mozgásfeladatokban.
- Legyen képes kontrollálni testtartását.
- Értse meg a mozgástanításra vonatkozó szaknyelvhez igazodó tanári utasításokat.
- Legyen képes a tornatermi feltételek tanár által előírtak alapján balesetmentes használatra.
- Képes legyen a küzdőjátékok szabálykövető, balesetmentes végrehajtására.

3. évfolyam 15 óra			
Reakcióidőt fejlesztő páros játékok **Eséstechnikát fejlesztő gyakorlatok**	ellenfél tisztelete, felelősség, esések, gördülések,	- A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása - A bőrérintés és testközelség elfogadását, a társakkal szembeni bizalom kialakítását elősegítő	– játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;

Gördülések gyakorlása **Térérzékelést fejlesztő páros gyakorlatok** **Ritmuskészséget fejlesztő gyakorlatok**	asszertivitás, önuralom, kitartás	páros jellegű játékok, valamint kooperatív jellegű képességfejlesztő feladatok gyakorlása - Az állásban végrehajtható, a reakcióidőt, a gyorsaságot, az egyensúlyérzéket, az erőt fejlesztő társérintés nélküli páros, eszközös küzdőjátékok, játékos feladatmegoldások szabálykövető végrehajtása - A test súlypontjának a talajhoz közeli kiinduló helyzeteiből (pl. ülésből, guggolásból) induló, előre, oldalra, hátra történő eséstechnikák, gördülések gyakorlása, vezető műveleteinek, balesetmentes végrehajtásuk kulcsmozzanatainak tudatosítása - Távolság- és térérzékelés fejlesztését segítő páros feladatok, játékok szerrel és szer nélkül pillanatnyi kontaktus kialakításával - Ritmusképesség fejlesztését célzó játékok gyakorlása pillanatnyi kontaktus kialakításával	– a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.
4. évfolyam 15 óra			
Reakcióidőt fejlesztő páros játékok **Reakcióidőt fejlszető csapatjátékok** **Egyensúlyérzéket fejlesztő gyakorlatok** **Egyszerű húzás- és tolásgyakorlatok** **Eséstechnikát fejlesztő gyakorlatok** **Távolság- és térérzékelést fejlesztő gyakorlatok**	ellenfél tisztelete, felelősség, tompítás, esések, gördülések, asszertivitás, menekülés, önuralom, kitartás	- A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása - A bőrérintés és testközelség elfogadását, a társakkal szembeni bizalom kialakítását elősegítő páros, csoportos és csapat jellegű játékok, valamint kooperatív jellegű képességfejlesztő feladatok gyakorlása - Az állásban és egyéb kiindulóhelyzetekben végrehajtható, a reakcióidőt, a gyorsaságot, az egyensúlyérzéket, az erőt fejlesztő társérintés nélküli páros, csoportos és csapat jellegű eszközös küzdőjátékok, játékos feladatmegoldások szabálykövető végrehajtása - A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az	– játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja; – a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére. – ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait

Ritmuskészséget fejlesztő gyakorlatok		egyensúlyérzéket fejlesztő páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával - A fizikai kontaktussal, a társ erőkifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, kiemelésekre épülő páros, csoportos és csapat jellegű küzdőjátékok gyakorlása különböző kiinduló helyzetekből, a test különböző részeivel, eszközökkel vagy anélkül - A test súlypontjának a talajhoz közeli kiinduló helyzeteiből (pl. ülésből, guggolásból) induló, előre, oldalra, hátra történő eséstechnikák, gördülések gyakorlása, vezető műveleteinek, balesetmentes végrehajtásuk kulcsmozzanatainak tudatosítása - Távolság- és térérzékelés fejlesztését segítő páros feladatok, játékok szerrel és szer nélkül pillanatnyi kontaktus kialakításával - Ritmusképesség fejlesztését célzó küzdőfeladatok és játékok gyakorlása pillanatnyi kontaktus kialakításával	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - havi/ heti órai munkák - gyakorlati feladatok értékelése - tanórai aktivitás figyelembevétele			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél. - Játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja; - A szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére. - Ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait;			

Foglalkozások alternatív környezetben– 1- 4. évfolyam

Foglalkozás alternatív környezetben 23- 23- 0- 12 óra	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
1. évfolyam 23 óra			
Szabadtéri foglalkozások szabályainka megismertetése **Természetben való játékok szabályainak megismertetése** **Kirándulások az iskola adta lehetőségek figyelembevételével** **Játszótéri játékok** **Jégkorcsolyázás** **Sportszerek (gördülő mozgásszerek) helyes és szakszerű használata** **Szabadtéri akadálypálya- játékok** **Udvari játékok**	időjárás, öltözködés, szabadtéri foglalkozások, téli játékok, nyári játékok, korcsolyázás, túrázás, tájékozódás, közlekedési szabályok, természetvédelem	- A szabadtéri foglalkozások baleset- és természetvédelmi szabályainak megismerése - A szabadtéri foglalkozások öltözködési szabályainak megismerése - A szabadban, illetve a természetben való közlekedés szabályainak elsajátítása - Szabadtéri népi játékok elsajátítása (fogójátékok, ugróiskolák) - Szabadtéri testnevelési játékok elsajátítása - Gördülő mozgásformák és téli játékok (roller, kerékpár; hógolyózás, szánkó) megismerése - Szabadtéri akadálypályák megismerése	- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására.
2. évfolyam 23 óra			
Szabadtéri foglalkozások szabályainka megismertetése **Természetben való játékok szabályainak megismertetése** **Kirándulások az iskola adta lehetőségek figyelembevételével** **Túrázás** **Játszótéri játékok** **Jégkorcsolyázás**	időjárás, öltözködés, szabadtéri foglalkozások, téli játékok, nyári játékok, korcsolyázás, túrázás, tájékozódás, közlekedési szabályok, természetvédelem	- A szabadtéri foglalkozások baleset- és természetvédelmi szabályainak betartása. - A szabadtéri foglalkozások öltözködési szabályainak betartása. - A szabadban, illetve a természetben való közlekedés szabályainak betartása. - Szabadtéri népi játékok elsajátítása, szabályszerű használata (fogójátékok, ugróiskolák).	- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására.

Sportszerek (gördülő mozgásszerek) helyes és szakszerű használata **Szabadtéri akadálypálya- játékok** **Udvari játékok**		- Gördülő mozgásformák és téli játékok (roller, kerékpár; hógolyózás, szánkó) megfelelő használata. - Szabadtéri akadálypályák leküzdése - Természetben űzhető sportágak megismerése (túrázás, korcsolyázás)	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - havi/ heti órai munkák - gyakorlati feladatok értékelése - tanórai aktivitás figyelembevétele			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Legyen képes kontrollálni testtartását. - Legyen képes mozgásritmus követésre játékokban és mozgásfeladatokban. - Legyen képes összehangolt mozgásfeladatok teljesítésére. - Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél. - Legyen képes az eszközöket a tornatermi feltételeken kívül is a tanár által előírtak alapján balesetmentes használatra.			
3. évfolyam			
***Úszás, külön fejezetként feltüntetve, ebbe a témakörbe beépítve.**			
4. évfolyam 12 óra			
Udvari játékok **Szabadtéri akadálypálya** **Jégkorcsolyázás** **Szabadtéri sportjátékok használatának megismerése** **Kirándulások, az iskola adta lehetőségek figyelembevételével** **Kerületi séták**	görkorcsolyázás, sportöltözet, ütős játékok,	- A szabadtéri foglalkozások baleset- és természetvédelmi szabályainak, valamint a szabadban, illetve a természetben való közlekedés szabályainak következetes betartása - A szabadtéri foglalkozások öltözködési szabályainak tudatosítása - A szabadban végezhető népi játékok, a téli és nyári testgyakorlatok lehetőségei ismeretének bővülése (ugrókötél, tollaslabda, görkorcsolya, lovaglás) - Szabadtéri akadálypályák leküzdése önálló feladatokkal	- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására. - ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben; - a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel

Túrázás, az iskola adta lehetőségek figyelembevételével		- A megtanult természetben űzhető sportágak ismereteinek elmélyítése, fejlesztése (túrázás, síelés, korcsolyázás)	környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - havi/ heti órai munkák - gyakorlati feladatok értékelése - tanórai aktivitás figyelembevétele			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - Nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására. - Ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben; - A szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.			

Úszás– 3. évfolyam

***Az úszásoktatást a foglalkozások alternatív környezetben c. fejezetbe építjük be. Külső helyszíni órának számít, úszásoktatók vezetésével.**

Úszás **34 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
3. évfolyam			
Öltözőrend, uszodai szabályok megismerése **Vízijátékok** **Lebegések, merülések** **Siklás** **Lábtempó** **Úszásnemek megtanulása** **Víz alatti úszások**	felfekvés, csípőemelés, váltóverseny, levegővétel hátra fordulással, úszásnemek	– Az öltözői rend és az uszodai magatartás, valamint a helyes higiéniai, öltözködési szokások kialakítása – A kitartás, önfegyelem és küzdőképesség, valamint az állóképesség és a monotóniatűrés továbbfejlesztése – A vízben végzett játékok, úszások megszerettetése – Lebegések, merülések végrehajtása segítség nélkül – Siklások, lábtempók gyakoroltatása hason, háton – Választott újabb úszásnem(ek) megtanulása és folyamatos gyakorlása	− megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat. − az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával úszik; − aktívan vesz részt az uszodában végzett mozgásformák elsajátításában, gyakorlásában.

		– A folyamatos úszások távolságának fokozatos növelése – Víz alatti úszások – Segédeszközök felhasználásával, folyamatos hibajavítással, felzárkóztatással a tanulási folyamat hatékonyságának növelése	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- havi/ heti órai munkák
- gyakorlati feladatok értékelése
- tanórai aktivitás figyelembevétele

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- Vegyen részt az oktatásokon
- Legyen képes tetszőleges úszásnemben 25 m leúszására.

A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA

HELYI TANTERVE

ANGOL NYELV

5-6. ÉVFOLYAM

2020.

Az alsó tagozat kimeneti követelményei és a felső tagozat bemeneti követelményei
Elvárt előzetes ismeretek a felső tagozatra lépéshez

A 4. évfolyam kimeneti elvárásai – angol nyelv

Elvárás	
A nyelvi elemek ismerete és gyakorlati alkalmazása az életkornak és tudásszintnek megfelelő szinten	* a létezés kifejezése jelen időben: 'to be' létige (I'm ..., I'm not …, Are you …? Is he …?) * a cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: Present Simple (I eat bread for breakfast. I don't like cheese.) * birtoklás kifejezése jelen időben: 'to have' ige (I have/haven't got … She has/hasn't got … Have you got …? Has she got …?) * felszólító mód: (Come here., Don't shout.) * birtoklás: birtokos névmások, birtoklás kifejezése (My, your, his/her/its, our, their, Joe's brother…) * mennyiségi viszonyok: egyes és többes számú főnevek (dog, dogs, child, children) * mennyiségi viszonyok: számok (one, two, …hundred), sorszámok (first, second, third) * térbeli viszonyok: prepozíciók, határozószók (There is/are…, in, on, under) * időbeli viszonyok: napok, időpont megadása (on Monday, at 4 o' clock) * modalitás: a 'can' segédige (I can/can't swim.) * szövegkohéziós eszközök: egyszerű kötőszavak és személyes névmások (and, but, I, my, me mine)
A témákra jellemző szókincs tudása	* köszönési formák, angol abc, számok 1-20, színek, a magyar nyelvben található angol szavak (hamburger, pizza stb.), * tárgyak az otthoni és az iskolai környezetben (tanszerek, iskolai tárgyak, tárgyak a szobában, játékok), melléknevek – tárgyak jellemzése * testrészek, állatok, alapvető cselekvések, tanári instrukciók, * napok, hónapok, évszakok, időjárás, ruhák, idő (4 o'clock), néhány ország és nemzetiség/nyelv, egyszerűbb ételek, zöldségek, gyümölcsök.
A nyelvi funkciók gyakorlati alkalmazása	* köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hello. Hi. Good morning. Good afternoon. Good evening. Good night! Goodbye. Bye-bye! See you.), köszönet kifejezése (Thanks (a lot). Thank you.) és a köszönetre történő reakció megfogalmazása (You're welcome. No problem.) * bemutatkozás megfogalmazása (My name is … I'm …. Nice to meet you.) * személyre vonatkozó információkérés, információadás (What's your name? How old are you? I'm 9.) * hogylét iránti érdeklődés (How are you?) és a hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (I'm fine, thanks. I'm OK.) * bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I am sorry.) és a bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. No problem.) * jókívánságok kifejezése (Happy birthday! Good luck! Have a nice day/weekend.) * főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Merry Christmas! Happy New Year! Trick or treat.) * véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes. No. Are you OK? Yes. No.), tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Do you like …? Yes, I do. No, I don't.) * dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's a/an…/ It's big. It's long and comfortable.) * igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Yes. No.), tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. Where is she? I don't know.) * nem értés megfogalmazása (Sorry, I don't understand.), visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Sorry, I don't understand. Pardon?) * alapvető érzések kifejezése (I'm happy. I'm cold. I'm hungry.) * utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Come here. Read the text.) * kívánság kifejezése (I would like to ...), kérés és arra történő reakció kifejezése (Can you give me a pen? Yes. Sorry, I can't.) * kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése (Would you like a ...? Yes, please. No, thanks. I would like …) * meghívás és arra történő reakció kifejezése (Can you come to my party? Yes, thanks. Sorry, I can't.), * javaslat és arra reagálás (Let's go to the cinema tonight. Good idea.)
Az elkészítendő feladatok teljesítése	* projektek, gyűjtőmunka, írásbeli és szóbeli rövid beszámoló, rajzok, képek jelemzése, kreatív tevékenységek, előadások
A nevelési-oktatási szakasz végére, a	* a tanuló megérti az élőszóban elhangzó, ismert témákhoz kapcsolódó, verbális, vizuális vagy nonverbális eszközökkel segített rövid kijelentéseket, kérdéseket;

továbbhaladás érdekében témakörtől függetlenül az alábbi tanulási eredményeket kell elérni:	* beazonosítja az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó, rövid, egyszerű hallott és olvasott szövegben a tanult nyelvi elemeket; * megérti az egyszerű, rövid, írásos, akár autentikus, ismert témákhoz kapcsolódó, vizuális eszközökkel segített rövid kijelentéseket, kérdéseket; * beazonosítja az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó, rövid, egyszerű, a nyelvtanításhoz készült, illetve eredeti írott szövegben a tanult nyelvi elemeket; * a tanórán begyakorolt, nagyon egyszerű, egyértelmű kommunikációs helyzetekben a megtanult, állandósult beszédfordulatok alkalmazásával kérdez vagy reagál, * ismeri a tanult szavak, szókapcsolatok célnyelvi normához közelítő kiejtését tanári minta követése által, vagy autentikus hangzó anyag, IKT-eszközök segítségével; * megismeri az angol nyelv alapvető helyesírási szabályait (betűk és hangtan)

Tervezett óraszámok

Angol nyelv (4-6. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

Témakörök	Évfolyamok és tervezett óraszámok											
					4.	Össz.	5.	6.	Össz.	7.	8.	Össz.
Personal topics and topics concerning immediate environment and nature - ismerősök, rokonok (family relations), - közvetlen környezet, otthon, a ház/lakás részei, bútorok, háztartási eszközök, - ünnepek, hobbik, társadalmi kapcsolatok (social relations) - animals, plants, a természet, a város és a vidék, - természetvédelem, állatvédelem, természeti jelenségek (natural phenomena)					20	**20**	36	28	**64**			60
Public matters - közéleti személyek, (pl. clerk, guide, waiter, ticket officer, tourist) - helyszínek: cultural institutions, restaurants, national and international attractions/sights, city life/country life - tárgyak: entrance tickets, forms, brochures - események: cultural events, ways of entertainment - tevékenységek: giving directions, giving information - fogalmak: hobbies, entertainment, culture, travelling, tourism					-	**-**	3	5	**8**			12
Topics concerning classroom activities - tantestület (school staff), school, objects used for studying - afternoon activities, school festivals, school traditions, events, extracurricular opportunities for language learning/use of language - learning, social events, hagyományőrzés (keeping traditions), - tudás (knowledge), nyelvtanulási célok (language learning targets)					10	**10**	12	18	**30**			23
Cross-curricular topics and activities: tantárgyközi ismeretek bővítése (vocabulary) - településem történetének, földrajzának, élővilágának bemutatása					8	**8**	6	6	**12**			15
English and language learning: kiejtési/helyesírási különbségek; az angol nyelv betű- és jelkészlete; célnyelvi standard kiejtés; alapszintű nyelvtanulási stratégiák					5	**5**	6	6	**12**			13
Intercultural topics: főbb célnyelvi kulturális szokások, jellemzők; összehasonlítása alapvető hazai szokásainkkal. Hazánk és a célnyelvi országok főbb országismereti jellemzőinek ismerete. 1) az angol iskolák jellemzői, napirend; 2) jellegzetes angol ház, lakás; 3) mindennapi szokások; 4) ünnepek a családban; 5) állattartási szokások, kedvenc állatok. 6) angol nyaralási szokások; 7) angol időjárás; 8) az Egyesült Királyság tájegységei, országrészei; 9) angol étkezési szokások, jellegzetes ételek. 10) az Amerikai Egyesült					6	**6**	12	15	**27**			25

Államok – jellemző adatok, alapvető tudnivalók. 11) hazánk és az Egyesült Királyság összehasonlítása- számok, képek: kultúra, étkezés, hagyomány, időjárás, ruházat, történelem												
Current topics: A hazai és a nemzetközi eseményekre (hírek) vonatkozó alapvető szókincs					-	-	5	9	**14**			13
Entertainment and playful learning: szórakoztató szöveges tartalmak; játékos nyelvtanulás; célnyelvi társasjátékok; játékos nyelvi tevékenységek, drámajátékok					16	**16**	14	8	**22**			23
Gaining and sharing knowledge: információszerzés/megosztás IKT eszközhasználattal (kutatómunka, előadás, adott vagy választott témában). Tudás és véleménycsere: közös online csoport létrehozása, projekt, kiselőadás, scrapbook/poszter, prezentáció					3	**3**	7	8	**15**			20
Alap óraszám 4. évfolyam heti 2 óra, 5-8. évfolyam heti 3 óra					**68**	**68**	**102**	**102**	**204**	**102**	**102**	**204**
Plusz óraszám 4. évfolyam heti 1 óra, 5-8. évfolyam heti 2 óra					34		68	68		68	68	
Teljes óraszám 34 tanítási hétre (plusz órákkal a 4. és 5-8. évfolyamon – emelt angol)					**102**		**170**	**170**		**170**	**170**	

Általános témakörök

Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Personal topics and topics concerning immediate environment and nature 64 óra 5. évfolyam: 36 óra 6. évfolyam: 28 óra	A témakörre jellemző szókincs: - ismerősök, rokonok, - közvetlen környezet, otthon, - a ház/lakás részei, bútorok, háztartási eszközök, - ünnepek, hobbik, - társadalmi kapcsolatok A témakörre jellemző szókincs: - animals, plants, - a természet, a város és a vidék, - természetvédelem, állatvédelem, - természeti jelenségek Nyelvi kifejezések: tetszés, nem tetszés, akarat, kívánság, tudás, nem tudás, szándék; Alapvető érzések: öröm, bánat, sajnálkozás, elégedettség, elégedetlenség	A témakörre jellemző résztvevőkre, helyszínekre, tárgyakra, eseményekre, tevékenységekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven. A témára jellemző információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel. Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata.	A tanuló sajátítsa el a témakörre jellemző szókincset. A tanuló az adott témákban legyen képes: - az egyszerű szöveget megérteni (olvasott, hallott), - szöveget alkotni (írott, beszélt) a tanult nyelvi eszközökkel; - interakciót folytatni a tanult nyelvi elemek felhasználásával A tanuló szerezzen jártasságot: – rövid, személyes történetek, cselekmények elmesélésében; – egyszerű kommunikáció kezdeményezésében; – a különféle kommunikációs csatornákon keresztül adott helyzetekben önmaga kifejezésében. A tanuló legyen képes - az életkorának megfelelő kérdéseket feltenni és válaszolni a hozzá intézett kérdésekre.
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Public matters 8 óra 5. évfolyam: 3 óra 6. évfolyam: 5 óra	A témakörre jellemző szókincs: – közéleti személyek: clerk, guide, waiter, ticket officer, tourist – helyszínek: cultural institutions, restaurants, national and international attractions/sights, city life/country life	A témakörre jellemző **résztvevőkre, helyszínekre, tárgyakra, eseményekre, tevékenységekre és fogalmakra** vonatkozó szókincs ismerete célnyelven. A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése.	– A tanuló szerezzen ismereteket az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegek feldolgozása által, – A tanuló a közéleti tématartományban: - sajátítsa el a jellemző szókincset és nyelvi kifejezéseket; - értsen meg egyszerű célnyelvi szöveget; - a tanult nyelvi eszközökkel hozzon létre egyszerű szöveget; - folytasson interakciót a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

	– tárgyak: entrance tickets, forms, brochures; események: cultural events, ways of entertainment – tevékenységek: giving directions, giving information – fogalmak: hobbies, entertainment, culture, travelling, national and international tourism		
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Topics concerning classroom activities 30 óra 5. évfolyam: 12 óra 6. évfolyam: 18 óra	A témakörre jellemző szókincs: - tantestület (school staff), - school - objects used for studying - afternoon activities, school festivals, school traditions, events, extracurricular opportunities for language learning/use of language - learning, social events, hagyományőrzés (keeping traditions) - tudás (knowledge), nyelvtanulási célok (language learning targets)	Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során. Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére.	A tanuló legyen képes: - megérteni a célnyelvi óravezetést és utasításokat, kérdéseket; - felkészülést követően röviden, összefüggően beszélni a témában; - képet jellemezni röviden, segítő tanári kérdések alapján; - kognitív kihívást jelentő szóbeli és írásbeli feladatokat megoldani önállóan vagy kooperatív munkaformában, szükség szerint tanári segítséggel; - értelmezi a hangzószövegben a tanult nyelvi elemeket; - alkalmazni az írott, nyomtatott vagy digitális alapú szöveget - egyszerű mondatokat összekapcsolva elmondani egymást követő eseményekből álló történetet, vagy leírást adni valamilyen témáról; - nem értés esetén a meg nem értett kulcsszavak, vagy fordulatok ismétlését vagy betűzését kérni. - kapcsolódjon be az interakciót igénylő nyelvi tevékenységekbe, alkalmazza a begyakorolt nyelvi elemeket tanári segítséggel a feladat céljainak megfelelően.
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Cross-curricular topics and activities 12 óra 5. évfolyam: 6 óra 6. évfolyam: 6 óra	A különféle tantárgyak témaköreire jellemző alapvető szavak, szókapcsolatok (tantárgyközi ismeretek)	A témakörre jellemző alapvető szavak, szókapcsolatok használata	A tanuló legyen képes Papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készíteni önállóan, vagy kooperatív munkaformákban. A tanuló ismerjen meg szavakat, szókapcsolatokat a más tudásterületen megcélzott tartalmakból.
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
English and language learning 12 óra 5. évfolyam: 6 óra 6. évfolyam: 6 óra	A témaköri fogalmakra vonatkozó szókincs: nyelvi készségek (language skills, language learning, languages) Kiejtési/helyesírási különbségek Az angol nyelv betű- és jelkészlete Célnyelvi standard kiejtés Alapszintű nyelvtanulási stratégiák	Az anyanyelv és a célnyelv közötti legalapvetőbb kiejtési/helyesírási különbségek felismerése Az angol nyelv betű- és jelkészletének alkalmazása A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata Alapszintű nyelvtanulási stratégiák használata	- a tanuló ismerje meg a célnyelv főbb jellemzőit; értelmezze és használja az idegen nyelvű írott, olvasott és hallott tartalmakat a tanórán kívül is; - kövesse a célnyelvi normához illeszkedő kiejtést és intonációt a tanult nyelvi elemekben; alkalmazza a tanult nyelvi funkciókat társalgás megkezdéséhez, fenntartásához és befejezéséhez; - digitális eszközöket és felületeket is használjon nyelvtudása fejlesztésére; - oldjon meg játékos és változatos írásbeli feladatokat rövid szövegek szintjén; - céljainak eléréséhez társaival párban és csoportban működjön együtt; - nyelvi haladását többnyire tudja felmérni.
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**

Intercultural topics **27 óra** **5. évfolyam: 12 óra** **6. évfolyam: 15 óra**	Főbb célnyelvi kulturális szokások összehasonlítása szokásainkkal. Hazánk és a célnyelvi országok főbb országismereti jellemzőinek ismerete.	A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó alapvető tanult nyelvi elemek alkalmazása	A tanuló - találkozzon célnyelvi országismereti tartalmakkal. - ismerje meg a célnyelvi országok jellemzőit és kulturális sajátosságait - használja a célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemeket
Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Current topics **14 óra** **5. évfolyam: 5 óra** **6. évfolyam: 9 óra**	A hazai és a nemzetközi eseményekre vonatkozó alapvető szókincs	Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése célnyelven.	A tanuló legyen képes: - használni a célnyelvet az aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban. találkozzon a célnyelven az életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi legfőbb hírekkel, eseményekkel.
Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Entertainment and playful learning **22 óra** **5. évfolyam: 14 óra** **6. évfolyam: 8 óra**	Szórakoztató szöveges tartalmak Játékos nyelvtanulás Célnyelvi társasjátékok Játékos nyelvi tevékenységek, drámajátékok	Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő angol nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára Célnyelvi társasjátékok készítése és használata. Részvétel játékos nyelvi tevékenységekben, drámajátékokban.	**A tanuló** - hallgasson az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket elektronikus, digitális csatornákon, tanórán kívül is, szórakozásra vagy ismeretszerzésre; - használja fel a nyomtatott vagy digitális alapú írott szöveget szórakozásra és ismeretszerzésre. Találkozzon szórakoztató tartalmakkal; - használja a célnyelvet szórakozásra és játékos nyelvtanulásra.
Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Gaining and sharing knowledge **15 óra** **5. évfolyam: 7 óra** **6. évfolyam: 8 óra**	Egyszerű, releváns információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel angol nyelven A tanult témákhoz kapcsolódó angol nyelvű, egyszerű információ megszerzése	Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő angol nyelvű előadások készítése saját témában tudásmegosztás céljából	- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan, vagy kooperatív munkaformákban; - találkozik az érdeklődésének megfelelő, eredeti, életszerű szövegekkel elektronikus/digitális csatornákon is; - néhány szóból vagy mondatból álló jegyzetet készít írott szöveg alapján. - találkozik életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi ismeretterjesztő tartalmakkal.

Kimeneti szintek

A 6. évfolyam végére a KER szerinti A1, a 8. évfolyam végére az A2 nyelvi szint a kimeneti elvárás. Ez időszak végére a tanuló ismeri és használja az alapszintű nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat, valamint ezeket más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciáinak mélyítésére. Életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hagyományos és digitális nyelvtanulási forrásokat használ (pl. internet, mobilalkalmazások), kiaknázza a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket szórakozásra, főként ismerős, mindennapi helyzetekben történő kommunikációra, közvetítésre, ismeretszerzésre és tudásmegosztásra. Egyre inkább érti a nyelvtanulás, illetve a nyelvtudás fontosságát.
Az 5-8. évfolyamon a következő tanulási eredmények várhatók el, témakörtől függetlenül:

- változatos, kognitív kihívást jelentő írásbeli feladatokat old meg önállóan vagy kooperatív munkaformában, a tanult nyelvi eszközökkel, szükség szerint tanári segítséggel;
- nyomtatott és/vagy digitális alapú segédeszközt, szótárt használ;
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi szituációkhoz kapcsolódó hangzószövegekben megjelenő információkat;
- kiemel, kiszűr tényleges információkat a nyelvi szintjének megfelelő írott szövegből, és azokat összekapcsolja más szerzett ismereteivel;
- a tanult nyelvi elemeket többnyire megfelelően használja, beszédszándékainak megfelelően, egyszerű spontán helyzetekben;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével;

- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket;
- alkalmazza idegen nyelven az életkorának és érdeklődésének megfelelő digitális műfajok főbb jellemzőit.

A számonkérés módja és az osztályozóvizsga követelményei évfolyamonként

Valamennyi tanulási-tanítási egységnél a számonkérés módja, mérési eszközök

a) Önállóan végzett tudásteszt: a tanuló az alapozó tanulmányok során addig gyakorol, amíg adott tanulási-tanítási folyamatok végén nem sikerül a zárótesztet legalább 75% eredménnyel megírnia

c) *Érdemjegyszerzéssel járó számonkérések:*

- Szóbeli felelet (szavak, mondatok, rövid párbeszédek, memoriter, stb.) egyénileg vagy párban. A szavak tanulásánál a tudás mellett a pontos helyesírás és kiejtés is számít.
- Írásbeli felelet (szódolgozat, röpdolgozat)
- Témazáró dolgozat (részei: hallott szövegértés, nyelvtan, szókincs, olvasott szövegértés és/vagy írás)
- Gyakorlati feladatok: a tanuló a tanórai szóbeli és írásbeli tevékenységekben nyújtott teljesítményére és a projekt típusú feladatok elkészítésére kap érdemjegyeket (felmérés és összegzésük; a projektek elkészítése és bemutatása).

c) tanulási attitűd: a feladatvégzés értékelésénél fontos szempont, hogy a tanuló mennyire, milyen mértékben működik közre a tanulásban, illetve milyen mértékben veszi igénybe a tanórán kívüli tanulási lehetőségeket haladása elősegítése érdekében (online szótárak a kiejtés gyakorlására; online gyakorlást segítő weboldalak; a hallásutáni megértést támogató online tankönyvi segédanyagok használata; egyéb otthoni feladatvégzés – házi feladatok elkészítése; illetve a feladatok határidőre történő elvégzése)

Az osztályozóvizsga részei és követelményrendszere (tananyag, kérdések és elvégzendő feladatok): *az értékelés a Pedagógiai Programban megadott értékhatárok alapján történik*

1) írásbeli teszt kitöltése a nyelvi szerkezetek alkalmazásában történő jártasság bizonyítására

5. osztályban elsajátítandó nyelvi szerkezetek/elemek	6. osztályban elsajátítandó nyelvi szerkezetek/elemek
∗ mennyiségi viszonyok: számok (one, two, …, hundred) ∗ szövegösszetartó eszközök: névelők (a, an, the), mutató névmások (this, that, these, those) ∗ főnevek (singular, regular and irregular plural of nouns) ∗ mennyiségi viszonyok: egyes és többes szám (dog-dogs, child-children) ∗ Személyes névmások (I, You, He stb.) ∗ létezés kifejezése jelen időben: 'to be' létige (I'm … I'm not … Are you …? Is he …? Who is he? What's that?) ∗ felszólító mód: felszólítások (Come here. Don't shout.) ∗ Modalitás (can; can't) ∗ szövegösszetartó eszközök: kötőszavak (and, or, but, because) ∗ Birtokviszonyok (have/has); Birtokos névmások (my, your stb.); Egyéb birtokviszonyok: 's ∗ Melléknevek elhelyezése a mondatban, melléknevek sorrendje (a big red apple) ∗ birtoklás: birtokos névmások és 's genitive (My, your, his/her/its, our, their, Joe's brother …) ∗ térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between …) ∗ kérdőmondatok, kérdőszavak (who?, when?, where?, what?, how?) ∗ időbeli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day), időpontok/dátumok (in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.) ∗ szokásos cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Simple (I eat bread for breakfast. I don't like cheese. Do you play tennis?)	A 4-5. osztálynál ismertetett nyelvi elemek magabiztos ismerete, alkalmazása alapvető követelményszint a 6. évfolyamon. Ezekhez csatlakoznak az alábbi nyelvi elemek: ∗ mennyiségi viszonyok: számok, sorszámok (first, second, third…) ∗ mennyiségi viszonyok: megszámlálható főnevek (How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs.) ∗ mennyiségi viszonyok: megszámlálhatatlan főnevek (How much money have you got? I've got a lot of/little money.) ∗ létezés kifejezése múlt időben: 'to be' létige (I was … I wasn't ... Were you …? Was he…? Who was there? What was that?) ∗ cselekvés, történés kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?) ∗ jövő idejűség kifejezése: 'going to' (I'm going to be a doctor. It's going to rain.) ∗ minőségi viszonyok: rövid melléknevek fokozása (Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl.) ∗ minőségi viszonyok: rendhagyó melléknevek fokozása (good/bad, better/worse) ∗ modalitás: 'must' segédige (I must go.) ∗ szövegösszetartó eszközök: névelők (a, an, the), mutató névmások (this, that, these, those), kötőszavak (and, or, but, because), névmások (I, he, they…, me, him, them…), some/any (There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes. There's some water in the vase. There isn't any juice in my glass.), határozatlan névmások (somebody, anybody, nobody, everybody)

* cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Continuous (Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.) * Mondatok átalakítása, tőmondat alkotása, bővített mondat. Mondatalkotás. * Mondatok átalakítása (kérdő, tagadó)	Emelt óraszámnál: Future simple tense (will); Equality (as…as); Superlatives (the prettiest)

2) írásbeli teszt kitöltése a szókincs ismeretének bizonyítására az alábbi témákban (a felkészülésben segít: a tankönyv és a szójegyzék a munkafüzet végén, egyéb online szógyűjtemény)

5. osztályban tanult témák	6. osztályban tanult témák
* A 4. osztályban jellemző témakörök ismerete alapkövetelmény: Előzetes ismeretek: abc, számok 1-20, színek, a magyar nyelvben található angol szavak (hamburger, pizza stb.), melléknevek, tanszerek, iskolai tárgyak, tárgyak a szobában, játékok, testrészek, állatok, alapvető cselekvések, tanári instrukciók, napok, hónapok, évszakok, időjárás, ruhák, idő (4 o'clock), néhány ország és nemzetiség, egyszerűbb ételek, zöldségek, gyümölcsök.	* A 4. és 5. osztályban jellemző témakörök ismerete alapkövetelmény: a témaköröket a táblázat két évfolyamra vonatkozó része tartalmazza
az 5. osztály témakörei: * Névtípusok, * Számok 1-100, * Matematikai alapműveletek (How much? +,-,÷,×), távolság (How far? km, from, to), * Ünnepek, nemzeti ünnepek, más jeles napok az évben (naptári napjuk) * Földrészek, országok, nemzetiségek, származás, lakcím; * Családi kapcsolatok; külső emberi tulajdonságok, * Digitális eszközök; tárgyak a tanteremben, iskolában * Állatok (házi kedvencek, háziállatok és vadon élő állatok, állatok főbb testrészei) * Iskola (tárgyak a tanteremben, tantárgyak, órarend, társaim, tanáraim, iskolatípusok) * Óra, időkifejezések * Napirend, napi otthoni és iskolai tevékenységek (cselekvés, idő) * Szabadidős tevékenységek, sportok, hazai, illetve brit és amerikai sportok * Zene: hangszerek * Otthonom (a ház részei, a szobám jellemzése); * Lakóhelyem (épületek, boltok a környéken), városom (Budapest nevezetességei) * Brit házak (háztípusok megnevezése), egy világváros (London nevezetességei) * Tájékozódás, útbaigazítás * Ruhadarabok, öltözködés, ruhavásárlás	a 6. osztály témakörei: * Bemutatkozás (személyi adatok, külső és belső emberi tulajdonságok) * A családom. Családtagok bemutatása. * Sport: sportágak (nyári és téli sportok, labdajátékok); kedvenc sportágam; hazai és brit nemzeti sportok, kedvenc sportolóm * Hobbim, zeném * Napirendem: napi szokásrend ismertetése; otthoni kötelességek (házimunka) * A naptár, az óra formái, a keltezés közlése; Ünnepek és hagyományok: ünnepek itthon és a nagyvilágban, családi ünnepek, iskolai ünnepek, Iskola * Állatok: kisállatok, állatok a ház körül, vadon élő állatok, kedvenc állataim, állatok csoportjai * Utazás, nyaralás, közlekedési eszközök * Étkezés: napi étkezések, élelmiszerek, kedvenc ételek és italok, legkedvesebb ételem receptje, nemzeti ételek itthon és az Egyesült Királyságban, rendelés kávézóban vagy étteremben * Egészséges életmód * Természeti környezetünk: Földünk nevezetes tájai; Időjárás, időjárásjelentés * Könyvem, TV műsorom, szabadidő, szórakozás

3) szóbeli párbeszédek (helyzetgyakorlatok) folytatása a nyelvi kifejezések használatában történő jártasság bizonyítására

5. osztály – nyelvi funkciók	6. osztály – nyelvi funkciók
* köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hello! Good morning! Good night! Goodbye! Bye-bye! Take care! How are you? Fine, thanks. I'm OK.) * köszönet kifejezése (Thanks. Thanks a lot. Thank you very much.) * köszönetre történő reakció megfogalmazása (You're welcome. No problem.) * bemutatkozás megfogalmazása (My name is … Hello. Hi! Nice to meet you.) * hogylét iránti érdeklődés (How are you? What's wrong?)	A 4-5. osztálynál ismertetett nyelvi funkciók magabiztos ismerete, alkalmazása alapvető követelményszint a 6. évfolyamon. Ezekhez csatlakoznak az alábbi nyelvi funkciók: * megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben (Dear Peter, Best wishes) * alapvető érzések kifejezése (I'm cold. I'm hungry. I'm happy/sad/angry.) * akarat, kívánság kifejezése (Would you like a ...? Yes, please. No, thanks. I would like …)

* hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (I'm fine, thanks. I'm OK.) * információkérés, információadás (What's your name? My name is Peter. How old are you? I'm 10. Where are you from? I'm from Budapest. When's your birthday? On 4th July. What's your favourite animal? My favourite animals are cats. Have you got a pet? Yes, a cat. No, I haven't. Have you got any brothers or sisters? Yes, a brother. No, I haven't.) * bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I am sorry. I'm very sorry.) * bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. No problem.) * jókívánságok kifejezése (Happy birthday! Good luck! Congratulations!) * főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter!) * tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Do you like ...? Yes, I do. No, I don't.) * dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's …/ It's big and comfortable. What's ... in English? What's ... in Hungarian?) * igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Yes, I have. No, I haven't. Yes, I do. No, I don't.) * tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. I don't know. I have no idea.) * nem értés megfogalmazása (I don't understand.) * visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Can you repeat it? Can you spell it for me?) * betűzés kérésének kifejezése (Could you spell it, please?) * utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Come here, please. Read the text, please.)	* kérés és arra reagálás (Can you give me a pen? Can I get a pen? Yes, here you are. Sorry, I can't.) * kínálás és arra reagálás (Would you like an orange? Here you are. Yes, please. No, thank you. Thank you.) * véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What do you think? I think) * vélemény kifejezése (What's your opinion about …? I think …) * javaslat és arra reagálás (Let's go to the cinema., Good idea. Would you like to come to the cinema? Yes, sure.) * meghívás és arra reagálás (Can you come to my party? Yes, thanks. Sorry, I can't. I'd like to invite you to my party.)

4) önálló szóbeli beszámoló (tanári támogatás mellett): a témaegységeknél meghatározott projektfeladatokat a vizsgát megelőző felkészülési időszakban el kell készíteni, azokat a vizsgára el kell hozni (vagy előzetesen leadni az iskolában). Tartalmukat a vizsgán szóban kell ismertetnie a tanulónak (önálló szóbeli beszámoló, jellemzés, összefoglaló). A témában a tanuló a beszámolót kiegészítő beszélgetést folytat a vizsgáztatóval a számára feltett kérdések alapján.

5. osztályban elkészítendő és beadandó feladatok a szóbeli vizsga előtt	6. osztályban elkészítendő és beadandó feladatok a szóbeli vizsga előtt
Project 1: (poster) "Objects and people around me" (introduce objects and people in your life) **Project 2:** (photo/scrapbook) Me, my friend, my family (introduce people: name, age, birthday, country, town, address, body, hair, eyes) **Project 3a** (poster) write and talk about farm and wild animals, introduce your pet **Project 3b** (scrapbook) My school (collect pictures and write about your school, classroom, timetable, favourite subjects, teachers, class, rules, ideal school) **Project 4** (scrapbook) Sports in Hungary, Britain and in America (introduce which sports people like in the three countries) **Project 5a** (poster, Ppt) Budapest (map, leaflet, photo, interview, to write and speak about buildings, services, story, nature, sights) **Project 5b** (scrapbook) London in pictures (collect places in London, illustrate your list with photos, add some speech bubbles with data)	**Project 1:** A typical year in Britain and in Hungary; A typical year in my family (Make a picture calendar about school holidays, national holidays, dates of important events in Hungary/Britain, as well as important dates in your family. Add speech bubbles to the pictures in which you comment the events.) **Project 2**: Describing an animal: write about an animal in 8-10 sentences (add photos). **Project 3:** Write about your favourite holiday in 6-8 sentences. Speak about your holiday with the help of photos. **Project 4**: Write the recipe of your favourite food (ingredients, cooking instructions, pictures). Introduce your work. **Project 5a:** Draw a mind-map (Food, Geography, History, Events, National symbols, People, objects) Collect examples under each category related to Hungary and the UK. (Rajzolj gondolattérképet, amelyen az előbbiekben megadott szempontok szerint felsorolod hazánk és az Egyesült Királyság legfőbb nemzeti jellemzőit. **Project 5b:** Use the actual weather graph from today's News and write/talk about tomorrow's and next week's weather conditions in 5-6 sentences. (https://www.bbc.com/weather) Nézz utána a mai időjárásjelentésnek és írj/beszélj angolul 5-6 mondatban a holnapi és a jövőheti időjárásról (nyelvi elem – jövő idő - will)

	Project 6: Draw a simple calendar and fill it up with your fixed programs for the next week. Write/talk about your plans in a few sentences with the help of your calendar. Use your fantasy (include more entertaining programs). Rajzolj egy heti tervezőt (határidőnapló egy hete) és írd bele eltervezett programjaidat, majd ismertesd terveidet írásban/szóban néhány mondatban (nyelvi elem: jövő idő – be going to)
5. osztályban a szóbeli vizsga feladatai, kérdései	**6. osztályban a szóbeli vizsga feladatai, kérdései**
1 Köszönés, bemutatkozás, tárgyak a környezetünkben, számok, vásárlás, jeles napok ∗ Üdvözöld a vizsgáztató pedagógust, mutatkozz be, kérésére betűzd el a neved. Sorold fel a napszakokra jellemző köszönési formákat és az első találkozáskor a bemutatkozás végén általában használt kifejezéseket. Kérésre mondd el, milyen tárgyakat látsz a teremben és alkoss mondatokat az elhelyezkedésükről (használd a tanult helyhatározó szavakat és a there is/are szerkezetet, mondd el helyesen a főnevek többesszámú alakját). Mondd el a felsorolt számokat angolul és végezz el szóban néhány nagyon egyszerű matematikai példát az angol nyelvű kifejezések használatával (How much? +,-,÷,×) Kérésre mondd el, hogy van e mobil telefonod és mi a telefonszámod. Érdeklődj te is! Térkép alapján mondd el, hogy az egyik helység (város) milyen messze van a másiktól (How far? from, to használata) ∗ Folytass egyszerű párbeszédet a tanároddal vásárlás témakörben. Egy tollat szeretnél venni és néhány lufit. Kérdezd meg mennyibe kerülnek, kérd őket az eladótól, fizess, köszönj el. ∗ Sorold fel az év jeles napjait (október 6., október 23., november 1., december 25-26., december 31., január 1., február 14., március 15., április 8., húsvét, anyák napja). Mondd el angolul, hogy ezeken a napokon hol voltál (I was…), mit ünnepeltél (we celebrated…), mire emlékeztél (we commemorated…). Mondd el, hogy karácsonykor mit kaptál ajándékba (I got) és mit készítettél (I made…) vagy adtál (I gave..) a családodnak. A tanárod kérdésére válaszolva meséld el 1-1 mondatban, hogy a szünetekben hová mentél (I went to…) és mit láttál (I saw…).	**1 Bemutatkozás (személyi adatok, külső és belső emberi tulajdonságok):** ∗ Mutatkozz be és egész mondatokban ismertesd a legfontosabb személyi adataidat (név, életkor, születési hely és idő, anyja neve, apja neve, lakcím, telefonszám, nemzetiség). ∗ A fenti adatokra vonatkozóan tegyél fel kérdéseket a beszélgető partnerednek. ∗ Partnered kérésére jellemezd külső és belső tulajdonságaidat (külső leírása, személyiségjegyek). **A családom. Családtagok bemutatása.** ∗ Készíts egy egyszerű családfa rajzot vagy hozz magaddal egy képet a családról. Röviden ismertesd rokoni kapcsolataidat. 8-10 összefüggő mondatban mutasd be a családodat (külső-belső tulajdonságok, foglalkozás, napi szokásrend, hobbi). Létige, birtokos névmások, egyszerű jelen idő használata. **Sport: sportágak (nyári és téli sportok, labdajátékok); kedvenc sportágam; hazai és brit nemzeti sportágak, kedvenc sportolóm** ∗ Sorolj fel nyári és téli sportokat, nevezz meg labdajátékokat! Nevezd meg kedvenc sportágadat. ∗ Sorold fel a népszerűbb hazai és a brit nemzeti sportokat. ∗ 5-6 mondatban beszélj egy népszerű sportolóról vagy kedvenc sportolódról! **Hobbim, zeném** ∗ Egész mondatban fogalmazd meg, hogy milyen tevékenységekkel töltöd szívesen szabadidődet. ∗ Sorold fel az általad kedvelt vagy ismert zenei stílusokat és a kedvenc együtteseidet.
2 Continents, countries, nations, towns, some famous buildings **Me / My friends / My family / Describing people** ∗ Térkép segítségével nevezd meg a földrészeket, a tanult országokat és nemzetiségeket. Helyezd el szülőhazádat a világban. Mondd el, honnan származol, milyen nemzetiségű vagy és mi a címed. ∗ PROJEKT (photo/scrapbook) Me, my friend, my family (introduce people: name, age, birthday, country, town, address, body, hair, eyes) Beszélj magadról, a barátaidról és a családodról. Az elkészített poszter, scrapbook vagy hozott fotók alapján mutasd be a családodat és a barátaidat 10-12 mondatban (name, age, birthday, country, town, address, body, hair, eyes). A jellemzés során ügyelj a „have got/has got" szerkezet helyes használatára, továbbá a létige és a birtokos névmások használatára.	**1 Napirendem: napi szokásrend ismertetése; otthoni kötelességek (házimunka)** ∗ Mutasd be egy átlagos napodat. Ismertesd 5-8 összefüggő mondatban, hogy mivel töltöd egy napodat, mit mikor csinálsz. (Egyszerű jelen idő, gyakoriságot kifejező szavak használata) ∗ Ismertesd, hogy melyik házimunkát ki végzi a családban. Fogalmazd meg néhány mondatban, hogy milyen tevékenységekben segítesz otthon. ∗ Válaszolj partnered gyakoriságra vonatkozó kérdéseire (How often?) és válaszaidban használd a gyakoriságot kifejező határozószókat (always, often, sometimes, usually, never).
3 My world (objects, pets, school) ∗ Foglald össze pár mondatban, hogy milyen digitális, elektronikus, informatikai eszközeid vannak otthon (saját vagy a családtagoké): have got/has got szerkezet használata ∗ PROJEKT (poster) write and talk about farm and wild animals, introduce your pet.	**1 A naptár, az óra formái, a keltezés közlése** ∗ Tudd a napokat, napszakokat, hónapokat, évszakokat és a rájuk utaló kérdéseket és válaszokat. ∗ Tudd kifejezni a pontos időt.

Az elkészített projekt segítségével beszélj az állatokról 6-8 mondatban. Nevezz meg házi és vadon élő állatokat, beszélj a kedvenc állatodról. * PROJEKT (scrapbook) My school (collect pictures and write about your school, classroom, timetable, favourite subjects, teachers, class, rules, ideal school) A készített poszter vagy összeállítás segítségével beszélj az iskoládról 10-15 mondatban (school, classroom, timetable, favourite subjects, teachers, class, rules, my ideal school) * Nevezd meg az iskolatípusokat és foglald mondatokba, melyik iskolát hány évesen kezdik el és fejezik be a tanulók (hazai viszonylat)	* Tudd a keltezés kifejezésit. Hogyan írod angolul a keltezést (dátumokat)? Hogy olvasod ki helyesen a keltezést (dátumot)? Tudd a sorszámokat szóban és írásban (hosszú és rövidített írásmódjukat) és alkalmazd őket a dátumoknál. **Ünnepek és hagyományok: ünnepek itthon és a nagyvilágban, családi ünnepek, iskolai ünnepek** * Sorold fel hazánk és a Brit kultúra ünnepeit, hagyományait. Az év mely időszakában tartjuk a főbb nemzeti és vallási ünnepeket? E.g.: We celebrate Christmas on (the) 25th and 26th (of) December. We have Easter in spring. * Ismertesd, hogy mely ünnepek jellemzők a családodban, és ezeket mikor tartjátok (birthdays, name days, mother's day, father's day, children's day, women's day). * Mondd el, hogy, hogy mely ünnepeket tartjuk az iskolákban, illetve az iskolában milyen más rendezvények, különleges napok fordulnak elő (egészségnap, környezetvédelmi nap, digitális témanap, angol kulturális nap stb.) **Iskola** * Sorold fel az egyes évszakokhoz, időszakokhoz kötődő iskolai programokat, családi programokat (helyezd el őket a naptárban.) * Milyen időszakok, szünetek jellemzők a hazai és a brit iskolákban? Melyik mikor van és meddig tart?
4 Time, Daily routine, Free time activities, Sports & hobbies, Musical instruments * Kérdezd meg mennyi az idő és tanárod kérdésére mondd meg a pontos időt. * 10-12 mondatban foglald össze, mivel töltöd egy napodat (tevékenység és időpont). A feladat segítéseként táblázatba foglalhatod a tevékenységeket és idejüket. * 6-8 mondatban foglald össze, mit csinálsz a hétvégén. * Mondd el milyen szabadidős tevékenységeket és sportokat kedvelsz. * mondd el, hogy szabadidődben milyen zenéket szoktál hallgatni és mely hangszereket kedveled a legjobban. * **Elkészítendő feladat - Project 4**: Készíts képösszeállítást vagy rajzot a magyarok által kedvelt sportágakról és mutasd be, mely sportokat kedvelik az emberek Angliában és melyeket szeretik Amerikában. Hozd magaddal a munkádat és a képek segítségével néhány mondatban foglald össze a különbségeket. * Néhány mondatban számolj be az iskolai sportéletről. Hány testnevelésórád van egy héten, mit szoktatok csinálni órán, mely labdasportok a jellemzők.	**2 Állatok: kisállatok, állatok a ház körül, vadon élő és állatkerti állatok, kedvenc állataim, állatok csoportjai, állatkertek, szafari parkok, veszélyeztetett fajok, különleges állatok** * Képek alapján (vagy kép nélkül) nevezd meg a ház körül élő és a vadon élő állatokat. Sorolj fel az állatkertben általában fellelhető állatokat! * Jellemezd házi állatodat! Egy-két szabadon választott állatról alkoss 8-10 összefüggő mondatot (szóban és írásban egyaránt)! Válaszolj a témához kapcsolódó kérdésekre. * A vizsgán kapott szöveget olvasd el vagy hallgasd meg és válaszolj a szöveg tartalmával kapcsolatos kérdésekre! * Az állatoknak mely csoportjait ismered? (gerinces, emlős, kétéltű, hüllő, madár, ragadozó, ízeltlábú, hal) Melyek a főbb jellemzői az emlősöknek, a madaraknak és a hüllőknek? Mondj egy-egy állatot példaként mindegyik csoportra.
5 My room, our house, our town * 10-12 mondatban jellemezd szobádat és annak berendezését * 10-12 mondatban jellemezd a házat/lakást, amiben élsz. Sorold fel a szobákat és azok főbb berendezési tárgyait. * 8-10 mondatban jellemezd a lakóhelyed. Foglald össze milyen épületek, üzletek vannak a környéken. * útbaigazítás és tájékozódás témában tudj társalgást folytatni: megkérdezni a helyes irányt és kérésre útbaigazítást adni * **Elkészítendő feladat – Project 5a**: Készítsd el a projekt feladatot. Képekkel szemléltetett beszámoló Budapestről. Sorold fel a nevezetes épületeket, helyszíneket. Hozd magaddal az összeállítást és szóban mutasd be egy-egy mondattal a nevezetességeket.	**3 Utazás, nyaralás, közlekedési eszközök** * Sorold fel a közlekedési eszközöket, járműveket! * Válaszolj a partnered által feltett alábbi kérdésekre: Where did you spend your holiday? Where were you in the summer/winter/spring holiday? Which places did you visit? Where did you go? Did you enjoy your holiday? * Alkoss 5-8 összefüggő mondatot (szóban és írásban egyaránt) a legutolsó nyaralási élményedről. Használd az alábbi kifejezéseket: I spent my holiday in England. I was in London. I visited many sights. I went to Nelson's Column and saw the Buckingham Palace. I enjoyed my holiday very much. (Fogalomkör: Past simple tense)

* **Elkészítendő feladat – Project 5b**: Scrapbook Londonról (jellegzetességek, főbb látnivalók) Sorold fel a nevezetes épületeket, helyszíneket. Hozd magaddal az összeállítást és szóban mutasd be egy-egy mondattal a látnivalókat.	
5 Clothes, At the clothe shop * Mondd el, milyen ruhadarabokat viselsz jelenleg, illetve milyen ruhadarabokat szoktál felvenni a különféle évszakokban (Folyamatos és egyszerű jelen idő helyes megválasztása a mondatok formálása során) * ruhavásárlás témakörben folytass célnyelvi társalgást, párbeszédet (vevő és eladó)	**4 Étkezés: napi étkezések, élelmiszerek, kedvenc ételek és italok, legkedvesebb ételem receptje (összetevők, elkészítés), nemzeti ételek itthon és az Egyesült Királyságban, rendelés kávézóban vagy étteremben** * Ismertesd hányszor étkezel egy nap és melyik étkezésedre mikor kerül sor. Ismertesd, hogy az étkezések alkalmával milyen ételeket fogyasztasz. (Például: I have breakfast at 7 o'clock every day. I usually have a toast with some butter and jam and drink some tea. I have a snack at about 10 a.m. I eat some fruit, usually an apple or a banana. For lunch I usually have soup and often eat fish and chips. For dinner I do not eat too much. I just drink some cocoa and eat a light sandwich.) * Nevezd meg kedvenc ételed, ismertesd összetevőit és elkészítésének egyszerű lépéseit. * Mondd el, hogy a képen melyik élelmiszerből mennyit látsz a konyhaasztalon vagy a kosárban. Tégy különbséget a megszámlálható (How many? There is an apple. There are some apples.) és a megszámlálhatatlan főnevek (How much? There is some milk. There is a glass of milk) közt. (Fogalomkör: megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek (some, any, how many, how much) * Sorold fel szülőhazád, illetve az Egyesült Királyság nemzeti ételeit (gyakori ételek + ételek az ünnepek alkalmával). * Egyszerű nyelvi kifejezések segítségével tudj gyorsétteremben vagy kávézóban ételt és italt rendelni, fizetni. (Például: Can I have a cheese sandwich, please? Here you are. How much is a cup of tea? That's £3.40. I would like a cup of tea with sugar and milk. Here it is! Thank you! Bye. Goodbye.)
OLVASÁS: választott mese olvasása folyékonyan; meséhez kapcsolódó kép jellemzése (a helyszín megadása; a szereplők külső leírása, a tárgyak jellemzése és helyük meghatározása, a tevékenységek ismertetése); válaszadás a mese tartalmával kapcsolatos egyszerű kérdésekre. - Town Mouse and Country Mouse - The fox and the crow	**4 Egészséges életmód** * Nevezd meg a testrészeket. * Ismertesd 4-5 összefüggő mondatban, hogy mit teszel egészséged megőrzése érdekében. Fogalmazd meg, hogy egészséges ételeket eszel és rendszeresen sportolsz. Fogalmazd meg, hogy sok zöldséget, gyümölcsöt, csirkét és halat fogyasztasz. Fogalmazd meg, hogy hétköznap gyakran tornázol, hétvégéken pedig kerékpározol vagy úszol. Nyelvi kifejezés: 'To keep fit, I eat healthy food and do sports regularly.' I eat fruits and vegetables, chicken and fish. In the weekdays, I often do exercises. At the weekends I go cycling or swimming.' Fogalmazd meg, hogy ritkán vagy beteg, csak néha fázol meg, van magasabb testhőmérsékleted, fejfájásod. Vigyázol egészségedre. Nyelvi kifejezés: Fortunately, I am rarely ill. I rarely get cold and have a high temperature and a headache.' 'I usually take care of my health.'
	5 Természeti környezetünk: Földünk nevezetes tájai * Térkép segítségével ismertesd a hazánkra és a brit szigetek országaira jellemző domborzati viszonyokat. E.g.: In Hungary there are two important rivers, many hills and only a few mountains. Our highest peak is Kékestető. Our longest river is the Danube. In the UK the highest mountain is Ben Nevis and the longest river is the Severn. * A tanuló legyen képes dolgokat egymáshoz viszonyítani és az egyenlőséget, illetve a különbségeket kifejezni. (Fogalomkör: melléknevek fokozása közép-és felsőfokon) **Időjárás, időjárásjelentés**

	∗ Kérdezd meg partneredtől, milyen az időjárás! (What's the weather like?) ∗ Jellemezd az időjárást (It is dry. it is wet. It is sunny. It is shining. It is rainy. It is raining. It is windy. The wind is blowing. It is snowy. It is snowing.) (Használd a vonatkozó mellékneveket és a Folyamatos jelen időt.) ∗ Az internet segítségével tekintsd meg milyen időjárás lesz a héten. Foglald mondatokba az időjárásjelentés következő napokra vonatkozó jóslatait, előjelzéseit. Fogalomkör: Future Simple Tense – will
	6 Könyvem, TV műsorom ∗ Sorold fel, hogy milyen könyveket vagy újságokat szoktál nézegetni, olvasni. ∗ Röviden ismertesd, hogy milyen gyakran nézel tévét, általában mely TV csatornákat választod és milyen TV műsorokat szoktál nézni. ∗ Számolj be arról, hogy milyen gyakran jársz moziba, színházba, múzeumba, cirkuszba, állatkertbe, játszótérre, esetleg étterembe. Válaszolj partnered gyakoriságra vonatkozó kérdéseire (How often?) és válaszaidban használd a gyakoriságot kifejező határozószókat (always, often, sometimes, usually, never). **Szabadidő, szórakozás** ∗ Sorolj fel szabadidős tevékenységeket. Nevezd meg kedvenc időtöltésed. Fontos nyelvi kifejezések: 'I like reading and listening to music.' 'I am interested in sciences.' 'I love visiting museums.' ∗ Ismertesd, hogy milyen közös programokban szoktál részt venni a barátaiddal. ∗ A vizsgán kapott határidőnapló bejegyzései alapján ismertesd, hogy a napló birtokosa milyen jövőbeni programokon fog részt venni. Alkalmazott nyelvi kifejezés:'Joe is going to see his grandmother on Monday at 11 a.m.' (Fogalomkör: Jövő idő – be going to)

Tanulási-tanítási egységek évfolyamok szerinti bontásban

5. évfolyam – angol nyelv

Az 5. évfolyamon kötelezően elsajátítandó tananyag:

- **alap angol csoportok esetén: az 5. évfolyamnál ismertetett 1-2-3-4. számú egység és a 7-8-9-10. számú egység**
- **emelt angol csoportok esetén: az 5. évfolyamnál ismertetett 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10. számú egység**

Egység száma	Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*		A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	**Továbbhaladás feltételei** *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)* az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	**KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK**	**A tanítás lehetséges eszközei** *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	
1	**Múlt idő** **Past Simple Tense** **1 óra**	**Információcsere, információközlés, tájékoztatás:** Where were you in the summer? "I was at home. I was abroad." Where did you go? I went to London.	**Fejlesztési feladat, cél:** ∗ A nyelvi elemek tudásszinthez és életkorhoz igazodó gyakorlati alkalmazása.	**Továbbhaladás feltétele: a tanuló** ∗ ismerje fel a létige és néhány alapvető cselekvést kifejező ige múlt idejű alakját (Past Simple Tense)

	tanévközben megjelenik a téma az ünnepek és szünetek utáni tanórák bevezető beszélgetéseiben Be – past form (was, were) Verbs – past form (visited, saw, went) – affirmative Later: got, gave, celebrated, commemorated	What did you see/visit? I saw/visited the Houses of Parliament. A fenti kifejezések a tanév során többször visszatérnek az őszi/téli/tavaszi szünet és az iskolai rendezvények utáni első angolórákon, ahol a tanulók által adott rövid élménybeszámoló szolgál bevezető beszélgetésként. A tudás ilyenkor 1-2 szóval bővíthető, így a tanév végére a tanuló a múlt idő képzéséből is alapszókinccsel rendelkezhet. What did you get for Christmas? For Christmas I got a book and a sweater. What did you give to your family? I made a cake for my little sister and I gave a nice scarf to my mother. What did you celebrate on Sunday? On Sunday we celebrated Mother's day. On 6 October we commemorated the Martyrs of Arad. What did you commemorate on 23 October? On 23 October we commemorated the events of 1956. On 15 March we commemorated the Hungarian Revolution of 1848-1849. On Sunday we celebrated Mother's day. Did you commemorate All Saint's Day? Yes, we did. (got, gave, celebrated, commemorated)	* A létezés, történés, cselekvés múlt idejű kifejezésének alapszintű, bevezető elsajátítása * A létige és néhány cselekvést kifejező ige múlt idejű kijelentő alakjának (regular, irregular) megismerése a dalok, játékok, mondókák és élménybeszámolón keresztül. A tudatos használat még nem cél, a hangsúly a megismerésen van. Nincsenek nyelvtani gyakorlatok, csak szó és mondatláncok, játékok, versek, dalok, mondókák. * A periférikus tanulást és a tudást fejlesztendő a múlt idejű kérdéseket és a rájuk adott egyszerű választ a tanév során írjuk fel a faliújságra (poster/past), hogy a tanulók folyamatosan lássák, találkozzanak a kifejezésekkel. Az eseményeket írjuk be egy naptárba (wallchart, class calendar), ami az év végén összefoglaló beszámolóra adhat lehetőséget a tanult nyelvi elemek használatával. Létrejöhet egy projekt is, ahol az eseményekről készült képeket egy-egy múlt időben megfogalmazott egyszerű mondattal kísérjük, majd a munkát a faliújságon hagyjuk, ahol a tanulók megtekinthetik (a következő tanév elején pedig az ismétlés eszközéül szolgálhat) **Feladat:** * Song, Chant; Games and plays * word and sentence chains * simple class survey about Ls' holiday	* tudja kifejezni, hogy hol volt a szünetekben (I was at home. I was abroad. I was in France.) * tudja kifejezni mely helyeket látta vagy látogatta meg (I visited the Art Gallery. I saw Picasso's paints.) * tudja elmondani, hogy milyen ajándékot kapott karácsonyra és ő mit adott vagy készített a családjának (For Christmas I got a book and a sweater. I made a cake for my little sister and I gave a nice scarf to my mother.) * a nemzeti és más ünnepek után tudja kifejezni, hogy mit ünnepeltek, mire emlékeztek meg az iskolában és az országban (On 6 October we commemorated the Martyrs of Arad. On 23 October we commemorated the events of 1956. On 15 March we commemorated the Hungarian Revolution of 1848-1849. On Sunday we celebrated Mother's day. We visited the … on All Saint's Day.)
	Starting 2 óra Bemeneti mérés Tanulási cél meghatározása		A tanuló/csoport fogalmazza meg tanulási céljait, ismerkedjen meg az értékelés, önértékelés lehetőségeivel.	Az önálló tanulást, a fejlődést tanórán kívül (on/offline) segítő módszerek megismerése.
	Basic topics 16 óra Greetings, English names Types of names: first name etc. Alphabet and spelling Feelings (getemoji.com) Ways of introduction Culture: name types, titles Classroom instructions Imperatives: Go. Don't go. Objects: classroom, environment Indefinite articles: a, an There is; Numbers 1-20, 1-100	**Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikáció** Köszönés: Good morning/afternoon/evening. Hello Amy. /Hello, how are you? How are you feeling? I'm fine, thank you / thanks. And you? I feel happy. How do you do! It's nice to meet you. See you later. Elköszönés: Good morning, Mrs Clarke. Goodbye. /Bye. /See you later. /Good night. Köszönet és arra válaszolás: Thanks. /Thank you. /Thank you very much. / Thanks a lot. Not at all. /That's all right. / You are welcome. /No problem. Bemutatkozás What's your name? Hello, my name's Sam Wilson. / Hi! I'm Amy Cole. How do you do.	**Fejlesztési feladat, cél:** A témajellemző szókincs, szókapcsolatok, nyelvi funkciók elsajátítása és a nyelvi elemek tudásszinthez és életkori sajátosságokhoz igazodó gyakorlati alkalmazása. A korábbi tanulmányok elméleti és gyakorlati felelevenítése, kiegészítése új ismeretekkel. Do cognitively challenging age-relevant tasks that provide meaningful context: situations, stories, songs, CLIL, project, games, plays etc. Előbbiek célja a kommunikációs szerepek gyakorlása, a szabálykövetés, együttműködés, fejlesztése, továbbá a tantárgyközi ismeretek (matematika, földrajz) és a tanulási stratégiák erősítése.	**Kimeneti elvárás:** * a tanuló tudja a bemutatkozás, az üdvözlés, elköszönés, köszönetmondás és ezekre válaszolás kifejezéseit * tudjon számolni (1-100), szavakat betűzni (abc), tárgyakat beazonosítani * tudja a főnevek többesszámú alakjait, magabiztosan alkalmazza a határozatlan névelőt (a-an) és a there is/are szerkezetet * tudjon a fenti témákban egyszerű dialógust folytani (greetings, on the phone, spell your name, say the object, on the table there are)

	On the phone Cross-curricular topic: Maths/sums - How much? Geography/distance - How far? Regular, irregular plurals (children, people, men, women) There is, there are	**Információcseréhez kapcsolódó kommunikáció** Dolgok, személyek megnevezése, leírása What is it? It's… / That's… What's it in English? It's a …s What do you call this in English? What does that mean? It means… Információ kérése, adása What's your phone number? My phone number is… **Interakcióban jellemző kommunikáció** Megértés biztosítása Can you spell it for me? How do you spell …? It spells	**Módszer:** játékok, helyzetgyakorlatok, dalok "How are you; There were ten in the bed" etc. Games: Fizz Buzz, running competition Project: Objects and people around me	* ismerje fel és reagáljon az egyszerű utasításokra (go, don't go), tanórai instrukciókra * készítse el és mutassa be az „Objects and people around me" c. projektet
	Buying things 2 óra (how much, this, these, saying price) The use of indefinite articles (a, an) and the singular, plural forms of nouns are in focus, as well as objects (learnt earlier)	**Információcseréhez kapcsolódó kommunikáció** Vásárlás – kérés kifejezése Can I help you? How much is this pen? It's 75p. And how much are these balloons? They're 50p each. Can I have a pen and five balloons, please? That's Ł3.25 then, please. Here you are. Thank you.	**Fejlesztési feladat, cél:** A korábban tanult nyelvi elemek és nyelvi funkciók felelevenítése és alkalmazása vásárlás témakörben. A tanulók közti interakció számának növelése a helyzetgyakorlatok által. Az élő nyelv szimulálása életszerű helyzetekben. **Módszer:** game: shopping board game role-play: helyzetgyakorlatok, szerepjáték	* a tanuló tudja a vásárláshoz kapcsolódó kifejezéseket és legyen képes azok magabiztos alkalmazására a társas kommunikációs helyzetekben

Az osztályozóvizsga kérdései:

* Üdvözöld a vizsgáztató pedagógust, mutatkozz be, kérésére betűzd el a neved.
  Sorold fel a napszakokra jellemző köszönési formákat és az első találkozáskor a bemutatkozás végén általában használt kifejezéseket.
  Kérésre mondd el, milyen tárgyakat látsz a teremben és alkoss mondatokat az elhelyezkedésükről (használd a tanult helyhatározó szavakat és a there is/are szerkezetet, mondd el helyesen a főnevek többesszámú alakját).
  Mondd el a felsorolt számokat angolul és végezz el szóban néhány nagyon egyszerű matematikai példát az angol nyelvű kifejezések használatával (How much? +,-,÷,×)
  Kérésre mondd el, hogy van e mobil telefonod és mi a telefonszámod. Érdeklődj te is!
  Térkép alapján mondd el, hogy az egyik helység (város) milyen messze van a másiktól (How far? from, to használata)
* Folytass egyszerű párbeszédet a tanároddal vásárlás témakörben. Egy tollat szeretnél venni és néhány lufit. Kérdezd meg mennyibe kerülnek, kérd őket az eladótól, fizess, köszönj el.
* Sorold fel az év jeles napjait (október 6., október 23., november 1., december 25-26., december 31., január 1., február 14., március 15., április 8., húsvét, anyák napja). Mondd el angolul, hogy ezeken a napokon hol voltál (I was…), mit ünnepeltél (we celebrated…), mire emlékeztél (we commemorated…). Mondd el, hogy karácsonykor mit kaptál ajándékba (I got) és mit készítettél (I made…) vagy adtál (I gave..) a családodnak. A tanárod kérdésére válaszolva meséld el 1-1 mondatban, hogy a szünetekben hová mentél (I went to…) és mit láttál (I saw…).

Elkészítendő feladat - Project 1: (poster) "Objects and people around me" (introduce objects and people in your life)

2

Egység száma	**Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk** *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*		**A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja** *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	**Továbbhaladás feltételei** *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)* az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	**KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK**	**A tanítás lehetséges eszközei** *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	

2	**Continents, countries, nations, towns, some famous buildings** **Me / My friends / My family** **30 óra** Countries, nationalities Be (am, is, are etc.) Cross-culture: Geography, the world, map reading Culture: famous addresses Me & my friends: name, age, country, address Culture: famous people, characters (name, age, country, origin) My family, family relations Possessives: my, your, his/her/its, our, their Genitive 's, Whose? Kate's brother Days of the week, months Birthdays - dates WH-questions: who, where, what, when, whose	**A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok** Bemutatás, bemutatkozás This is Mickey. Pleased/Nice to meet you. Hi. I'm Melanie. I'm 12. I'm form Britain. This is my friend. Her name is Julie. She's 11. She's from America. He is … Who's this? How old are you/is she? Where are you/is she from? Are you from Sydney/10 years old? Yes, I am. No, Is he from York/10 years old? No, he isn't. Yes, he… This is my family, we're from Australia. Have you got a big family? I've got two brothers. Jókívánságok és arra válaszolás Happy Birthday! / Congratulations! / Thank you, the same to you. Információkérés és adás What's your name? How old are you? When is your birthday? /It's on… Where are you from? What's your address? It's 9 Broadway Str. Whose bag is this? It's Melanie's. Egyetértés, nem egyetértés kifejezése I think, he is… I agree. / I don't agree.	**Fejlesztési feladat, cél:** A szókincs, szókapcsolatok, nyelvi funkciók elsajátítása, a megismert nyelvi elemek életkornak, tudásszintnek megfelelő szintű alkalmazása. Az interkulturális tudatosság erősítése az országok, nemzetiségek, városok, híres épületek és világban elfoglalt földrajzi helyük meghatározása által. A tantárgyközi tudás fejlesztése ország- és térképismeret témában. Az éntudatosság fejlesztése a családi és társas kapcsolatok feltérképezése által. Az együttműködés, a tudásmegosztás, az ismeretcsere, a döntéshozatal, az összetett készségek, a kreativitás, a digitális gyakorlat és a tanulásmódszertan fejlesztése az egyéni és a csoport projektek készítése, bemutatása által. CLIL órák a releváns kontextus megteremtése érdekében. Térképek, zászlók, poszterek, egyéb tárgyak a periférikus tanulás segítésére. Szótanulás, tudásbővítés játszva tanulva (puzzle, bingo, kártya, ország-város etc.) **Módszer:** Társas/kártyajáték: szótanulás; kommunikációs játék; Helyzetgyakorlat: párbeszédek; CLIL órák; Song: My Bonnie etc. Kép: család bemutatása Családfa rajz: kapcsolatok ismertetése ('s) Projektmunka: egyéni, csoportos - Me & My family, friends (scrapbook) - Famous people, characters (poster/Ppt)	**Kimeneti elvárás: a tanuló** ∗ nevezze meg a főbb országokat, nemzetiségeket, földrészeket, városokat ∗ térkép segítségével helyezze el őket (in Europe, in the south of Britain, Rome is in Italy) ∗ tudja kifejezni származását, lakcímét és a témában kérdezni (Where are you from? I am from Oslo. What's your address? My address is 10 King Str.,) ∗ tudjon a témában társalgást folytatni, magát, a barátait, a családtagjait röviden bemutatni (name, age, country) ∗ a létigét és birtokos névmásokat a gyakorlatban alkalmazni (I am Sue. My brother is Joe.); a WH kérdőszavakkal egyszerű kérdéseket feltenni, válaszolni (name, age, birthdate, country, address, possession – Whose) ∗ családfa és fénykép alapján ismertesse családi kapcsolatait, mutassa be családját egyszerű mondatokban (6-8 mondat) ∗ tudja a napokat, hónapokat ∗ tudja kifejezni mely nap és hónapban van a szülinapja (It's in January. This year it is on Friday.) ∗ készítse el a „Me, my friend & my family" c. projektet
	Describing people: appearance Simple use of have got/has got Családtagok, barátok, emberek külső jellemzése **4 óra** Apply learnt things and include appearance in the description of: ∗ Characters in the book ∗ Me ∗ My friend ∗ My family	Külső megjelenés leírása Hi. I'm Carla. I'm tall and I'm very slim. I've got long, fair hair and blue eyes. "*I'm 11 years old, my birthday is in January. I am from England. I live in London. My address is 3 King Rd."* We are 4 of us in my family, my mother, my father, my brother and me. This is my brother. His name's Andy. He's short and quite slim. He's got short, brown hair and brown eyes. He's 10 years old, his birthday is in March. He likes football very much. This is my mum…. (tall, short, slim, fat, short/long/fair/dark hair, bald, brown/blue/green eyes, glasses, moustache, beard)	**Fejlesztési feladat, cél:** A korábban tanult nyelvi elemek, funkciók és szókincs alkalmazása mellett a témába illeszkedő további szókincs és szókapcsolatok felhasználása. Az emberi külső jellemzésével kapcsolatos szókincs elsajátítása (felelevenítése). A tanuló önmagáról, egy barátjáról és a családtagjairól adott jellemzése (name, age, birthday, country, address) kiegészítése a külső jegyek leírásával (body, hair, eyes). **Módszer:** game: shopping board game role-play: helyzetgyakorlatok, szerepjáték	∗ a tanuló tudja az emberi külső jellemzésével kapcsolatos szavakat, kifejezéseket ∗ a nyelvi elemek közül legyen képes alkalmazni a have got/has got alakot ∗ tudjon külső lerást adni önmagáról, barátairól és családtagjairól, illetve más emberekről ∗ legyen képes témánként bővített tartalmú leírást adni 10-12 mondatban önmagáról, barátairól, családtagjairól (name, age, birthday, country, town, address, body, hair, eyes)

Az osztályozóvizsga kérdései: 2 Continents, countries, nations, towns, some famous buildings - Me / My friends / My family / Describing people

* Térkép segítségével nevezd meg a földrészeket, a tanult országokat és nemzetiségeket. Helyezd el szülőhazádat a világban. Mondd el, honnan származol, milyen nemzetiségű vagy és mi a címed.

Elkészítendő feladat - Project 2 (photo/scrapbook) Me, my friend, my family (introduce people: name, age, birthday, country, town, address, body, hair, eyes)

Beszélj magadról, a barátaidról és a családodról. Az elkészített poszter, scrapbook vagy hozott fotók alapján mutasd be a családodat és a barátaidat 10-12 mondatban (name, age, birthday, country, town, address, body, hair, eyes). A jellemzés során ügyelj a „have got/has got" szerkezet helyes használatára, továbbá a létige és a birtokos névmások használatára.

3

Egység száma	Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*		A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	**Továbbhaladás feltételei** *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)* az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	**KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK**	**A tanítás lehetséges eszközei** *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	
3	**My world (objects, pets, school) 22 óra** Objects in my environment and my digital world Have got: affirmative, negative Describing objects, pictures adjectives, position of adjectives Pets, farm and wild animals, describing pets, animals Have got: interrogative Science: animals vs. people and the parts of their body School subjects, timetable Culture: School systems in the English world, types of schools	Információ kérése és adása Have you got a mobile phone? Yes, I have. / No, I haven't. Have you got a pet? I've got a dog. Has she got a cat? Yes, she has. / no, she hasn't. What's your favourite subject? I like Maths.	**Fejlesztési feladat, cél:** * A témákra jellemző szókincs, szókapcsolatok elsajátítása. A nyelvi funkciók alkalmazása. * A nyelvi elemek tudásszinthez és életkorhoz igazodó gyakorlati alkalmazása. * Szűkebb környezetünk és a digitális világ eszközeinek jellemzése. A témában a birtokos szerkezet és a melléknevek/sorrendjük gyakorlati alkalmazása. * Szűkebb és tágabb környezetünk élőlényeinek (pets, farm/wild animals) jellemzése. A témában a birtokos szerkezet magabiztos használata. Testi jellemzők ismertetése. * Környezetünk témában az iskola világának jellemzése. Kulturális tudatosság fejlesztése a hazai és angolszász iskolarendszer közti párhuzam és különbség összefoglalásával. * Tudásmegosztás, együttműködés fejlesztése a csoport projekt elkészítésével **Módszer:** * **Class survey** 1: What digital objects have we got at home? Class survey 2: What pets have we got? What are our favourite animals? * **Project 3a**: in groups, write and talk about farm and wild animals (talking session) * **Project 3b** - Scrap book: My school (school, classroom, my timetable, my favourite subjects, my teachers and my class, good rules, my ideal school) * Song: My favourite day; Games and plays	**Továbbhaladás feltétele: a tanuló** * tudjon megnevezni és jellemezni környezeti tárgyakat (digitális eszközök, iskolai tárgyak) * a témában jellemző melléknevekkel mondatokat alkotni (szórend) * magabiztosan használja a birtoklás kifejezéseit (have got és alakjai) * tudja megnevezni a háziállatokat, vadállatokat * tudja jellemezni az állatokat, megnevezni főbb testrészeiket * tudjon beszélni háziállatáról, kedvenc állatairól (8 mondat) * készítsen felmérést (osztály, családban) és foglalja össze az eredményeket: a) Digital objects at home b) Pets and favourite animals * tudja megnevezni iskola témában a tantárgyakat, iskolatípusokat * projekt: írásban és szóban jellemezze iskoláját (iskola, osztály, órarend, tanárok, szabályok, ideális iskola) 15 mondat, rajzzal vagy képekkel kísérve * ismerje meg a hazai és angolszász iskolák közti különbségeket * grafikon alapján tudja ismertetni, hogy melyik országban hány évesen kezdik és fejezik be a gyerekek a különféle iskolákat
Az osztályozóvizsga kérdései: 3 My world (objects, pets, school)				

* Foglald össze pár mondatban, hogy milyen digitális, elektronikus, informatikai eszközeid vannak otthon (saját vagy a családtagoké): have got/has got szerkezet használata * **Elkészítendő feladat: Project 3a -** (poster) write and talk about farm and wild animals, introduce your pet. Az elkészített projekt segítségével beszélj az állatokról 6-8 mondatban. Nevezz meg házi és vadon élő állatokat, beszélj a kedvenc állatodról. * **Elkészítendő feladat: Project 3b -** (scrapbook) My school (collect pictures and write about your school, classroom, timetable, favourite subjects, teachers, class, rules, ideal school) A készített poszter vagy összeállítás segítségével beszélj az iskoládról 10-15 mondatban (school, classroom, timetable, favourite subjects, teachers, class, rules, my ideal school) * Nevezd meg az iskolatípusokat és foglald mondatokba, melyik iskolát hány évesen kezdik el és fejezik be a tanulók (hazai viszonylat)

4

Egység száma	**Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk** *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*		**A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja** *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	**Továbbhaladás feltételei** *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)* az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	**KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK**	**A tanítás lehetséges eszközei** *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	
4	**Time, Daily routine** **Free time activities** **Sports & hobbies** **Musical instruments** **25 óra** Óra – időkifejezések (at, on, from, to, until, before, after) Napirend, napi otthoni és iskolai tevékenységek (cselekvés, idő) Present simple tense – all forms When do you get up? I get up at half past seven. (affirmative, negative, interrogative) Free time: szabadidős tevékenységek, sportok Intercultural topic: sports in Britain, in the USA and in Hungary; sport life in schools Cross-curricular topic: musical instruments (hangszerek, főbb zenei stílusok)	Információ kérése és adása What's the time, please? / It's quarter past six. When is your hockey lesson? / It's at five on Friday. When do you get up? / At seven. What time do you usually get up? / I always get up at seven. Does she collect stamps? / Yes, she does. / No, she doesn't. Do you play a musical instrument? / Yes, I do. / No, I don't. Do you like pop music? I usually listen to pop. I never listen to rock. Tudás, nemtudás Where does he live? / He lives in London. / I don't know. / I have no idea. (When? What time? o'clock, a quarter, half, a quarter to, at 5, when, on Monday, from 5 to 6, before, after)	**Fejlesztési feladat, cél:** * A témákra jellemző szókincs, szókapcsolatok elsajátítása. A nyelvi funkciók alkalmazása. * A nyelvi elemek tudásszinthez és életkorhoz igazodó gyakorlati alkalmazása. * Az idő/óra kifejezések elsajátítása. * A napi szokásaink, otthoni és iskolai időrendünk jellemző tevékenységeinek, szabadidős, sport és egyéb tevékenységeink kifejezése összefüggő mondatokban szóban és írásban (ahol lehet, az összehasonlítás, a különbségek és hasonlóságok megfogalmaztatása által érjük a célt). * Az igeidők közül az egyszerű jelenidő nyelvi szerkezet alkalmazásának elsajátítása * A hangszerek (néhány zenei stílus) megtanulása a célnyelven. Kapcsolódó társalgás a témában. (I like, I don't like, I usually listen to, I never listen to…) * Kulturális tudatosság fejlesztése a hazai és angol, amerikai sportok összefoglalásával. * Tudásmegosztás, közösség és együttműködés fejlesztése a csoport projekt elkészítésével: a kedvenc és kedvelt sportok és szabadidős tevékenységek bemutatása (poszter vagy bemutató készítése és ismertetése összefüggő mondatokban) **Feladat:** * discuss: compare school days in countries * **class project**: our free time (introduce your and others' liked free time activities) * **scrapbook/discuss**: sports (English countries and Hungary), school sport life (Britain vs Hungary)	**Továbbhaladás feltétele: a tanuló** * magabiztosan tudja kifejezni az időt, tudja az időkifejezéseket, az időről kérdezni/kérdésre válaszolni * tudja alkalmazni az egyszerű jelen idő alakjait, a *do* segédigét * 10-12 mondatban tudja elmondani egy napját (tevékenység és időpont). A feladat segítéseként táblázatba foglalhatja a tevékenységeket és idejüket. * tudja elmondani a hétköznapi és hétvégi napi programja közti eltéréseket * Tudja a napirenddel, szabadidővel, sporttal kapcsolatos szavakat * 6-8 mondatban tudja összefoglalni milyen szabadidős és sporttevékenységeket kedvel. * Készítse el a projekt feladatot. Képekkel szemléltetett beszámoló a saját és a barátok kedvenc tevékenységeiről. * Készítse el a projekt feladatot. Scrapbook, amely alapján el tudja mondani, mely sportok jellemzők a brit, amerikai és magyar kultúrában. * 6-8 mondatban számoljon be az iskolai sportéletről. * tudjon felsorolni hangszereket és kifejezni melyeket kedveli, milyen zenét szeret/szokott/nem szeret hallgatni

			∗ Song: Digital Charlie; Games and plays	

Az osztályozóvizsga kérdései: 4 Time, Daily routine, Free time activities, Sports & hobbies, Musical instruments

- Kérdezd meg mennyi az idő és tanárod kérdésére mondd meg a pontos időt.
- 10-12 mondatban foglald össze, mivel töltöd egy napodat (tevékenység és időpont). A feladat segítéseként táblázatba foglalhatod a tevékenységeket és idejüket.
- 6-8 mondatban foglald össze, mit csinálsz a hétvégén.
- Mondd el milyen szabadidős tevékenységeket és sportokat kedvelsz.
- mondd el, hogy szabadidődben milyen zenéket szoktál hallgatni és mely hangszereket kedveled a legjobban.
- **Elkészítendő feladat - Project 4**: Készíts képösszeállítást vagy rajzot a magyarok által kedvelt sportágakról és mutasd be, mely sportokat kedvelik az emberek Angliában és melyeket szeretik Amerikában. Hozd magaddal a munkádat és a képek segítségével néhány mondatban foglald össze a különbségeket.
- Néhány mondatban számolj be az iskolai sportéletről. Hány testnevelésórád van egy héten, mit szoktatok csinálni órán, mely labdasportok a jellemzők.

5

Egység száma	Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*		A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	**Továbbhaladás feltételei** *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)* az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	**KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK**	**A tanítás lehetséges eszközei** *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	
5	**Express ability: can/can't** **My room, our house, our town** **25 óra** Story time (activities in focus) Expressing ability: can, can't A szobám: jellemzés (berendezési tárgyak és helyük meghatározása) Prepositions of place, prepositional phrases (helyhatározó szavak) A házunk: jellemzés (a ház részei), types of houses (a flat to let) There is/There are (hely leírása) A városunk: jellemzés (épületek és helyük) Útbaigazítás, tájékozódás Cross-curricular topic: History – features of towns and cities Our town now and then: photos from 1960 and nowadays	Képesség kifejezése: Can you play tennis? / Yes, I can. / No, I can't. Dolgok, személyek, helyek megnevezése, leírása: What is your room like? It's cosy and comfortable. I've got a big bed by the window, a desk next to the bed and a wardrobe opposite the window. What is your house like? /It's old and big. There are 8 rooms in it, a bedroom with a closet, a living-room, work-room, a child's room, a dining-room, a kitchen and a bathroom with a toilet. Upstairs there is the attic, but there aren't any rooms. In the cellar there is a small pantry. There is a garage next to the house. We keep the garden tools in a garden shed. Our town is big and crowded, but I like it. There are many old buildings from the nineteenth century or earlier. There are shops, supermarkets, restaurants, cafés, pubs and a market. Unfortunately, there isn't a cinema or a theatre, but there is a community centre. Near my home there is a forest with a big playground. Visitors like our town, because there are many sights to see.	**Fejlesztési feladat, cél:** ∗ A témákra jellemző szókincs, szókapcsolatok elsajátítása. A nyelvi funkciók alkalmazása. ∗ A nyelvi elemek tudásszinthez és életkorhoz igazodó gyakorlati alkalmazása. ∗ A nyelvi elemek tudatos használata: modalitás, képesség kifejezése: can, can't/cannot ∗ A nyelvi elemek tudatos használata: helyhatározók ∗ A nyelvi elemek tudatos használata: there is/are ∗ Tudatos nyelvhasználat fejlesztése a tájékozódás útbaigazítás témakörben. ∗ A szűkebb és tágabb környezet megismerése. Szóbeli és írásbeliség fejlesztése: összefoglaló készítése a tanuló lakóhelyéről (szoba, ház/lakás, város – berendezési tárgyak, ház részei, a város felépítése). ∗ Kulturális/interkulturális tudatosság fejlesztése Magyarország és Anglia fővárosának megismerésével (nevezetességek, a két város főbb jellemzői, jellegzetességei) **Feladat:** ∗ task: write and speak about your room ∗ task: write and speak about your house ∗ **project 5a**: Our town (map, leaflet, photo, interview, to write and speak about buildings, services, story, nature, sights)	**Továbbhaladás feltétele: a tanuló** ∗ magabiztosan tudja alkalmazni a can, can't modális igéket, a helyhatározókat és a there is/are nyelvi szerkezetet ∗ 10-12 mondatban tudja jellemezni szobáját és annak berendezését ∗ 10-12 mondatban tudja jellemezni a házat/lakást amiben él, tudja felsorolni a szobákat és azok főbb berendezési tárgyait ∗ 8-10 mondatban tudja jellemezni a várost ahol él, felsorolni annak nevezetes épületeit, látnivalóit ∗ útbaigazítás és tájékozódás témában tudjon társalgást folytatni: megkérdezni a helyes irányt és kérésre útbaigazítást adni ∗ Készítse el a projekt feladatot. Képekkel szemléltetett beszámoló Budapestről. ∗ Készítse el a projekt feladatot. Scrapbook Londonról (jellegzetességek, főbb látnivalók)

	Intercultural topic: an English town (városismeret)	Információ kérése és adása Is there a bank near here? Yes, there is. / No, there isn't. Where is the post office? It's in New Street. there's/there're (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, etc.	* **project 5b - scrapbook**: London in pictures (collect places in London, illustrate your list with photos, add some speech bubbles with data) * Song: Our town; Games and plays	

Az osztályozóvizsga kérdései: 5 My room, our house, our town

* 10-12 mondatban jellemezd szobádat és annak berendezését
* 10-12 mondatban jellemezd a házat/lakást, amiben élsz. Sorold fel a szobákat és azok főbb berendezési tárgyait.
* 8-10 mondatban jellemezd a lakóhelyed. Foglald össze milyen épületek, üzletek vannak a környéken.
* útbaigazítás és tájékozódás témában tudj társalgást folytatni: megkérdezni a helyes irányt és kérésre útbaigazítást adni
* **Elkészítendő feladat – Project 5a**: Készítsd el a projekt feladatot. Képekkel szemléltetett beszámoló Budapestről. Sorold fel a nevezetes épületeket, helyszíneket. Hozd magaddal az összeállítást és szóban mutasd be egy-egy mondattal a nevezetességeket.
* **Elkészítendő feladat – Project 5b**: Scrapbook Londonról (jellegzetességek, főbb látnivalók) Sorold fel a nevezetes épületeket, helyszíneket. Hozd magaddal az összeállítást és szóban mutasd be egy-egy mondattal a látnivalókat.

6

Egység száma	Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*		A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	**Továbbhaladás feltételei** *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)* az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	**KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK**	**A tanítás lehetséges eszközei** *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	
6	**Clothes, At the clothe shop** **Present continuous** **24 óra** Ruhadarabok, öltözködés, ruhavásárlás **Jelenleg folyamatban lévő cselekvés, történés kifejezése** Present continuous – all forms What is she doing? I'm leaving. Present simple / continuous Cross-curriculum: Art – describing a paint / actions in progress Intercultural topic: Kids from around the world (Present simple, countries, nationalities	**Információcsere** Információ kérése és adása What are the kids doing? Sue's doing her homework and Sam's having a shower. What are you wearing now? I'm wearing jeans. What do you usually wear in spring/summer/autumn and winter? I wear t-shirt and shorts in summer. How much is this shirt? / It's fifty pounds.	**Fejlesztési feladat, cél:** * A témákra jellemző szókincs, szókapcsolatok elsajátítása. A nyelvi funkciók alkalmazása. * A nyelvi elemek tudásszinthez és életkorhoz igazodó gyakorlati alkalmazása. * A nyelvi elemek tudatos használata: a jelenleg folyamatban lévő tevékenységek kifejezése (Present Continuous Tense – Folyamatos jelen idő) * A Folyamatos és az Egyszerű jelen idő közti különbség felismerése és megértése * A ruhadarabok témában jellemző szókincs elsajátítása, annak kifejezése, hogy milyen ruhát viselünk jelenleg, illetve milyen ruhát szoktunk viselni a különféle évszakokban (I am wearing…; I usually wear…) * Tudatos nyelvhasználat fejlesztése a ruhavásárlás témakörben. Célnyelvi társalgás folytatása. * A kulturális tudatosság és a tantárgyközi ismeretek fejlesztése a művészeti témájú képek jellemzése által (emberek külsejének, a viselt ruháknak és a folytatott tevékenységeknek a leírása)	**Továbbhaladás feltétele: a tanuló** * magabiztosan tudja kifejezni a jelenleg is folyamatban lévő tevékenységeket, ismerje fel és alkalmazza a Folyamatos Jelen Idő különféle alakjait (Present Continuous Tense) * **Feladat:** rajzoljon vagy képekből készítsen szótárt a ruhadarabok tanulásához, tudja megnevezni a képeken látható ruhákat * tudja elmondani, hogy milyen ruhadarabokat visel jelenleg / illetve milyen ruhadarabokat szokott viselni a különféle évszakokban (Folyamatos és egyszerű jelen idő helyes megválasztása a mondatok formálása során) * ruhavásárlás témakörben legyen képes célnyelvi társalgást, párbeszédet folytatni (vevő és eladó)

	and describing people's origin in focus)		* Kulturális tudatosság és nemzeti identitás erősítése a világ más-más részeiről származó gyerekek megismerése által (összefoglaló a gyerekek származásáról: külső leírása, származás, nemzetiség stb.) **Feladat:** * task: draw your picture-dictionary (clothes) * Song: Red pyjamas; Chant; Games and plays	
Az osztályozóvizsga kérdései: Clothes, At the clothe shop * Mondd el, milyen ruhadarabokat viselsz jelenleg, illetve milyen ruhadarabokat szoktál felvenni a különféle évszakokban (Folyamatos és egyszerű jelen idő helyes megválasztása a mondatok formálása során) * ruhavásárlás témakörben folytass célnyelvi társalgást, párbeszédet (vevő és eladó)				

7

Egység száma	Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*		A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	**Továbbhaladás feltételei** *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)* az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	**KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK**	**A tanítás lehetséges eszközei** *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	
7	**Nyelvtani ismétlés 6 óra** Létezés, birtoklás, helyszín jellemzése be; genitive 's; possessives have got/has got there's/ there are communication practice **A tanév lezárása 1 óra**	**Kommunikációs szándékok, nyelvi funkciók** A társadalmi érintkezéshez, az információcseréhez kapcsolódó, az interakcióban jellemző kommunikációs szándékok kifejezése	**Fejlesztési feladat, cél:** * A tanév során tanult nyelvi elemek, nyelvi funkciók és a tanult témákra jellemző szókincs ismétlése * A kimeneti mérésben való részvétel, a teszt eredményes megírása	**Továbbhaladás feltétele: a tanuló** * aktívan vegyen részt az éves tananyag felelevenítésében, a gyakorló és alkalmazó feladatok elvégzésében * sikeres eredménnyel zárja az év végi kimeneti mérést / összefoglaló dolgozat megírását

Tematikus órák (a tanév során ütemezve kerülnek megtartásra az éves munkatervben előírt programokhoz csatlakozva)

Egység száma	Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*		A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	**Továbbhaladás feltételei** *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)* az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	**KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK**	**A tanítás lehetséges eszközei** *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	
8	**Tematikus napok 4 óra** Környezetnevelési nap: garbage Egészségnevelési nap - jobs Angol kulturális nap - Halloween Karácsony napja - Xmas	Dolgok, személyek megnevezése, leírása Információcsere Főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok Ünnepi jókívánság kifejezése, megköszönése	**Fejlesztési feladat, cél:** A témákra jellemző szókincs, szókapcsolatok, nyelvi funkciók elsajátítása. A tanult nyelvi elemek gyakorlati alkalmazása. A környezeti és a kulturális tudatosság fejlesztése a környezetvédelem és egészségvédelem területén az újrahasznosítható hulladékok, megújuló energiaforrások, illetve az egészségügy világában jellemző szakmák	**Továbbhaladás feltétele: a tanuló** * tudjon megnevezni a célnyelven újrahasznosítható hulladékfajtákat és felsorolni a megújuló energiaforrásokat * az egészségügy/segítségnyújtás területén tudja megnevezni a főbb foglalkozásokat, embereket, tárgyakat,

			megismerése által. Az interkulturális tudatosság az ünnepek, hagyományok megismerése által kerül fejlesztésre. Utóbbi foglalkozik a kulturális elemekkel: emberek, tárgyak, jelképek, dalok, versek, mondókák és történetek. A rendezvényekről készült képeket később fel lehet használni a nyelvi elemek gyakorlása során (In this picture we are decorating pumpkins. Tina is wearing a black dress and a hat.)	helyszíneket (orvos, nővér, fogorvos, sebész, beteg, rendelő, kórház, fogászat, gyógyszertár, mentő, rendőr, rendőrség, rendőrautó, katona, katonaság, tűzoltó, tűzoltóság) * tudjon megnevezni angol ünnepeket, ismerje a hagyománykör főbb nyelvi kifejezéseit (jókívánságok) és a témára jellemző szókincset (Halloween, Xmas)

9

Egység száma	Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*		A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	Továbbhaladás feltételei *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)* az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	**KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK**	**A tanítás lehetséges eszközei** *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	
9	**Tales – mesék (a 4., 5. és 6. egység végén)** **6 óra** Town Mouse and Country Mouse Present Simple Tense; Adjectives Finn, the giant Present Simple Tense; There is The fox and the crow Can/can't; Present Simple Tense; Present Continuous Tense A fenti nyelvi elemek gyakorlásához más mesék is választhatók. A mesék online változatban, animált feldolgozásban is fellelhetők.	Who? What? Where? When? Why? "Later Town Mouse goes to bed, but he doesn't go to sleep. The bed is hard and the bedroom is very dark and quiet." "Where is Finn? He shouts. He isn't here, says Oonah. There's only me and the baby at home. Benan looks at the cradle. That's a very big baby – he says." "The fox is hungry. He's looking for food, but he can't find anything to eat. Then he sees sg. It's a piece of cheese. The fox loves cheese."	**Fejlesztési feladat, cél:** a célnyelv megértésének segítése a tanuló anyanyelvén ismert történetek által, ahol az előzetes tudás szolgál alapul a könnyebb tudásfejlesztés, szókincsbővítés számára. Ugyanakkor a tanuló új történeteket is megismer, amivel bővíti irodalmi és kulturális ismereteit, betekintést nyer más nemzetek szokásaiba, babonáiba, hitvilágába vagy éppen az öltözködési és étkezési szokásaiba. További cél a tanuló személyiségének fejlesztése a történetek kínálta tanulságok megbeszélésével. A történet feldolgozása segíti a megértést és a logikai gondolkodást, az olvasást és a beszéd fejlődését. **A cél elérését segítő módszer, feladat**: * a mese egy részletét ábrázoló kép jellemzése: a környezet, a szereplők, a tárgyak, a tevékenységek leírása * képek alapján a történet előzetes elmesélése * a történet meghallgatása, olvasása, előadása, egyes részeinek dramatizálása * a történet eseményeinek sorrendberakása * a történet kulturális elemeinek kigyűjtése * a ki, mit, hol, mikor, miért kérdőszavak alá gyűjtve a történet elemeit, a mese elmondása (a szöveg újra alkotása) a kigyűjtött elemek saját mondatba foglalása * rajz készítése a meséről (szavak, szókapcsolatok)	**Továbbhaladás feltétele: a tanuló** * tevékenyen vegyen részt a történetek feldolgozásában és a megértést támogató feladatok elvégzésében * legyen képes a mesékből kiemelni és felsorolni a szereplőket, a tárgyakat, a helyszíneket, az időpontokat és kiszűrni a választ a miért kezdetű kérdésekre * váljon képessé a történet, mese tartalmának elmondására a kiemelt információk felhasználásával (kezdetben tanári segítséggel, majd egyre önállóbban) * tudja megnevezni a történetről látott képeken a környezeti tárgyakat; leírni a szereplők külsejét és ruházatát; összefoglalni a tevékenységeket * alkosson rövid összegző véleményt a történetről, a szereplőkről (I think, the bird is …) **Exam task:** választott mese olvasása folyékonyan; meséhez kapcsolódó kép jellemzése (a helyszín megadása; a szereplők külső leírása, a tárgyak jellemzése és helyük meghatározása, a tevékenységek ismertetése); válaszadás a

			* rajz készítése és a történet szereplői közti párbeszéd írása (képregény – szövegbuborékok) * interjú készítése a szereplőkkel	mese tartalmával kapcsolatos egyszerű kérdésekre
Az osztályozóvizsga kérdései: reading comprehension OLVASÁS: választott mese olvasása folyékonyan; meséhez kapcsolódó kép jellemzése (a helyszín megadása; a szereplők külső leírása, a tárgyak jellemzése és helyük meghatározása, a tevékenységek ismertetése); válaszadás a mese tartalmával kapcsolatos egyszerű kérdésekre. - Town Mouse and Country Mouse - The fox and the crow				

10

Egység száma	**Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk** *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*		**A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja** *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	**Továbbhaladás feltételei** *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)* az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	**KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK**	**A tanítás lehetséges eszközei** *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	
10	**Phonetic symbols 2 óra (a 3. és 4. egység után)** - consonants /p-b-t…/ - vowels /i:-e-u:…/ - diphthongs /ei-ai…/ Kiejtési/helyesírási különbségek Az angol nyelv betű- és jelkészlete Célnyelvi standard kiejtés	Tanári közlések, instrukciók: - Listen and repeat the words - Listen to the pairs of words and if the sounds are the same, clap your hands - Listen and say the rhyme - How fast can you say this? - Step on stones with the /i/ sound in the last syllable	**Fejlesztési feladat, cél:** Az anyanyelv és a célnyelv közötti legalapvetőbb kiejtési/helyesírási különbségek felismerése. Az angol nyelv betű- és jelkészletének alkalmazása. A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata. Alapszintű nyelvtanulási stratégiák használata **A cél elérését segítő módszer, feladat**: * rhyme, tongue twister * choose the odd one out * stepping stones with the same sound	**Továbbhaladás feltétele: a tanuló** - a tanuló ismerje meg a célnyelv főbb jellemzőit; - kövesse a célnyelvi normához illeszkedő kiejtést és intonációt a tanult nyelvi elemekben

6. évfolyam – angol nyelv

A 6. évfolyamon kötelezően elsajátítandó tananyag:

- **alap angol csoportok esetén: az 5. évfolyamnál ismertetett 5-6. számú egység, a 6. évfolyamnál ismertetett S-1-2. illetve 7. számú egység**
- **emelt angol csoportok esetén: a 6. évfolyamnál ismertetett S-1-2-3-4-5-6-7. számú egység**

Egység száma	**Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk** *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*		**A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja** *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	**Továbbhaladás feltételei** *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)* az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	**KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK**	**A tanítás lehetséges eszközei** *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	
S	**My summer holiday** **Our last year events** **Múlt idő: Past Simple Tense**	**Információcsere, információközlés, tájékoztatás:**	**Fejlesztési feladat, cél:** * A nyelvi elemek tudásszinthez és életkorhoz igazodó gyakorlati alkalmazása.	**Továbbhaladás feltétele: a tanuló**

	2 óra Be – past form (was, were) Verbs – past form (visited, saw, went, stayed) & (got, gave, celebrated, commemorated) New: had	Where were you in the summer? “I was at home. I was abroad.” Where did you go? I went to London. What did you see/visit? I saw/visited the Houses of Parliament. What did you do in August? I stayed at home. Let’s talk about our last year in a few sentences. What school events did we have? We had a Halloween party on 26 October. What did you celebrate? How did you celebrate your birthday?	∗ A létezés, történés, cselekvés múlt idejű kifejezésének alapszintű, bevezető elsajátítása ∗ A létige és néhány cselekvést kifejező ige múlt idejű kijelentő alakjának (regular, irregular) alkalmazása. ∗ A nyári élménybeszámoló és az előző tanév eseményeinek ismertetése során igény keletkezik az újabb múlt idejű igealakok elsajátítására. A cél az életszerű, valós igényen alapuló szókincsbővítés. Az igék múlt időben kerülnek be a szótárba is. A képzésüknél még mindig nem cél a tudatosság. **Feladat:** word and sentence chains; simple class survey about Ls’ holiday; introduce class calendar	∗ ismerje a létige és néhány alapvető cselekvést kifejező ige múlt idejű alakját (Past Simple Tense) ∗ tudja kifejezni hol volt a nyári szünetben, mely helyekre látogatott el és mit látott (I visited the Zoo and saw many wild animals.) ∗ tudja ismertetni naptár segítségével az előző tanév főbb eseményeit (On 6 October we commemorated the Martyrs of Arad.)
	Starting 2 óra Bemeneti mérés Tanulási cél felelevenítése, a tanulási stílus feltérképezése	https://www.youtube.com/watch?v=XvHQrLI2Kgs pitch perfect singers on AGT (the ways of introducing, setting goals in life, show talent, the ways of getting and giving feedback)	A tanuló/csoport fogalmazza meg tanulási céljait, ismerkedjen meg az értékelés, önértékelés lehetőségeivel.	A tanulási típusok, stílusok. Módszerek.
	Basic topics from class 5 **Előzetes ismeretek 12 óra** Témák: bemutatkozás, személyi adatok, (nevek), megjelenés és belső tulajdonságok jellemzése, a kedvenc időtöltés, kedvelt sport, zene, hobbi, szabadidős tevékenység, a családom bemutatása, foglalkozások, tárgyak (otthon, iskola, utca) Társas helyzetek: on the phone shopping for things Nyelvi elemek: létige, birtoklás kifejezése (’s, whose, birtokos névmások, have got), képesség kifejezése (can, can’t), irányok, helyhatározók, there is, there are, főnevek egyes-és többesszáma, határozatlan névelők (a, an), Numbers 1-1000	**Társadalmi érintkezés - kommunikáció** Megszólítás (Excuse me. /Pardon?), köszönés, elköszönés, köszönet és arra válasz, bemutatkozás, bemutatás **Információcsere - kommunikációs szándékok** Információ kérése és adása What is it? / It’s…/ That’s…/ What’s it in English? / It’s a kind of…/It’s used for… What does that mean? / It means… **Interakció - kommunikációs szándékok** Megértés biztosítása Can you spell it for me? It spells… Érdeklődés kifejezése: I am interested in, I am fond of, I am good at + V + ing	**Fejlesztési feladat, cél:** A témajellemző szókincs, szókapcsolatok, nyelvi funkciók elsajátítása és a nyelvi elemek tudásszinthez és életkori sajátosságokhoz igazodó gyakorlati alkalmazása. A korábbi tanulmányok elméleti és gyakorlati felelevenítése, kiegészítése új ismeretekkel. A készségek (listening, speaking in focus) és kompetenciák (social in focus) fejlesztése. Új ismeretek: nagy számok világa, emberi személyiség tulajdonságok, foglalkozások, a szabadidő és kedvelt dolgok kifejezése során a nyelvi funkciók bővítése (I am interested in, I am fond of, I am good at) **Módszer:** játékok, helyzetgyakorlatok (greeting, at the hotel reception, inquire membership card, on the phone, shopping for things), párban és csoportban beszélgetés a témákban; song	**Kimeneti elvárás: a tanuló** ∗ tudja a bemutatkozás, az üdvözlés, elköszönés, köszönetmondás és ezekre válaszolás kifejezéseit ∗ tudjon beszélni önmagáról 10-12 mondatban (személyi adatok, külső megjelenés, belső tulajdonságok, a kedvenc időtöltés, kedvelt sport, zene, szabadidős tevékenység), illetve a felsorolt szempontok alapján a családtagjairól is legyen képes beszélni 10-15 mondatban. ∗ A tanuló legyen képes felsorolni szabadidős tevékenységeket. Tudja megnevezni kedvenc időtöltését. Fontos nyelvi kifejezések: ’I like reading and listening to music.’ ’I am interested in sciences.’ ’I love visiting museums.’ ∗ A tanuló ismertesse, hogy milyen közös programokban szokott részt venni barátaival. ∗ A tanuló legyen képes felsorolni nyári és téli sportokat, labdajátékokat, a népszerűbb hazai és a brit nemzeti sportokat. ∗ A tanuló tudja felsorolni a zenei irányzatokat és megnevezni kedvenc énekesét vagy együttesét.

				∗ A témában elvárt ismeretek, fogalomkörök: létige, birtokos névmások, egyszerű jelen idő használata, számok (1-1000), főnevek többesszáma, határozatlan névelő (a-an), there is/are, genitive 's, irányok, helyhatározók, can, can't ∗ tudjon a témákban egyszerű dialógust folytani (greeting, at the hotel reception, inquire membership card, on the phone, shopping for things)

Az osztályozóvizsga kérdései:
Bemutatkozás (személyi adatok, külső és belső emberi tulajdonságok): 10-12 mondatban
∗ Mutatkozz be és egész mondatokban ismertesd a legfontosabb személyi adataidat (név, életkor, születési hely és idő, anyja neve, apja neve, lakcím, telefonszám, nemzetiség).
∗ A fenti adatokra vonatkozóan tegyél fel kérdéseket a beszélgető partnerednek. Partnered kérésére jellemezd külső és belső tulajdonságaidat (külső leírása, személyiségjegyek).
A családom. Családtagok bemutatása: 10-15 mondatban
∗ Hozz magaddal egy képet a családról (fotó a telefonodon). Ismertesd rokoni kapcsolataidat. Mutasd be a családodat (külső-belső tulajdonságok, foglalkozás, napi szokásrend, hobbi).
Sport: sportágak (nyári és téli sportok, labdajátékok); kedvenc sportágam; hazai és brit nemzeti sportágak
∗ Sorolj fel nyári és téli sportokat, nevezz meg labdajátékokat! Nevezd meg kedvenc sportágadat. Sorold fel a népszerűbb hazai és a brit nemzeti sportokat.
Hobbim, zeném
∗ Egész mondatban fogalmazd meg, milyen tevékenységekkel töltöd szívesen szabadidődet. Nevezd meg kedvenc időtöltésed. Fontos nyelvi kifejezések: 'I like reading and listening to music.' 'I am interested in sciences.' 'I love visiting museums.' Ismertesd, hogy milyen közös programokban szoktál részt venni barátaiddal.
∗ Sorold fel az általad kedvelt vagy ismert zenei stílusokat és a kedvenc együtteseidet.
A fenti témák során fontos nyelvi elemek: létige, birtokos névmások, egyszerű jelen idő használata

1

Egység száma	Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*		A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	**Továbbhaladás feltételei** *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)* az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	**KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK**	**A tanítás lehetséges eszközei** *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	
1	**Basic topics from class 5** **29 óra** Napi teendők (napirend, iskolai időrend); Otthoni kötelességek (házimunka) Óra, naptár (keltezés), fontos családi ünnepek és események a családban Ünnepek és hagyományok itthon és az Egyesült Királyságban **Cselekvés kifejezése**	**Társadalmi érintkezés** Jókívánságok és arra reagálás Happy Birthday! / Congratulations! / Thank you, the same to you. **Információcsere** Tudás, nemtudás: Where does he live? I don't know. / I have no idea. / Don't ask me.	**Fejlesztési feladat, cél:** A témajellemző szókincs, szókapcsolatok, nyelvi funkciók elsajátítása és a nyelvi elemek tudásszinthez és életkori sajátosságokhoz igazodó gyakorlati alkalmazása. A korábbi tanulmányok elméleti és gyakorlati felelevenítése, kiegészítése új ismeretekkel. **Módszer:** játékok, helyzetgyakorlatok, dalok	**Kimeneti elvárás: a tanuló** ∗ legyen képes az egyszerű jelen idő alkalmazására (létige és cselekvések) és a tevékenységek gyakoriságának kifejezésére ∗ tudja a sorszámneveket és legyen képes a keltezés pontos kifejezésére ∗ tudja ismertetni az év fontos családi, iskolai és nemzeti eseményeit, ünnepeit, legyen képes pontosan kifejezni azok időpontját az év során

	Present Simple Tense When do you get up? Gyakoriság: How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day Időpont: When? now, in July, on Tuesday, in the morning, at night, at 7 o'clock, at half past 3 Keltezés: What's the date today? It's the 7th of October. /It's October the 7th. Ordinal numbers First, second, third, …			∗ legyen képes összefüggő mondatokban beszámolni a napi elfoglaltságokról, az otthoni és az iskolai teendőkről ∗ tudja elmondani a családban jellemző feladatmegosztásokat (házimunka és egyéb feladatok)

Az osztályozóvizsga kérdései:

Napi teendők (napi időrend otthon és az iskolában; otthoni feladataim a háztartásban)

∗ Mutasd be egy átlagos napodat. Ismertesd 8-10 összefüggő mondatban, hogy mivel töltöd egy napodat, mit mikor csinálsz. (Egyszerű jelen idő, gyakoriságot kifejező szavak használata)
∗ Ismertesd, hogy melyik házimunkát ki végzi a családban. Fogalmazd meg néhány mondatban, hogy milyen tevékenységekben segítesz otthon.
∗ Válaszolj partnered gyakoriságra vonatkozó kérdéseire (How often?) és válaszaidban használd a gyakoriságot kifejező határozószókat (always, often, sometimes, usually, never).

A naptár, az óra formái, a keltezés közlése

∗ Tudd a napokat, napszakokat, hónapokat, évszakokat és a rájuk utaló kérdéseket és válaszokat. Tudd kifejezni a pontos időt.
∗ Tudd a keltezés kifejezését. Hogyan írod, illetve mondod, olvasod ki helyesen angolul a keltezést (dátumokat)? Tudd a sorszámokat szóban és írásban.

Ünnepek és hagyományok: ünnepek itthon és a nagyvilágban, családi ünnepek, iskolai ünnepek

∗ Sorold fel hazánk és a Brit kultúra ünnepeit, hagyományos eseményeit. Az év mely időszakában tartjuk a főbb nemzeti és vallási ünnepeket? E.g.: We celebrate Christmas on (the) 25th and 26th (of) December. We have Easter in spring.
∗ Ismertesd, hogy mely ünnepek jellemzők a családodban, és ezeket mikor tartjátok (birthdays, name days, mother's day, father's day, children's day, women's day).
∗ Mondd el, hogy, hogy mely ünnepeket tartjuk az iskolákban, illetve az iskolában milyen más rendezvények, különleges napok fordulnak elő (egészségnap, környezetvédelmi nap, digitális témanap, angol kulturális nap stb.)

Iskola

∗ Sorold fel az egyes évszakokhoz, időszakokhoz kötődő iskolai programokat, családi programokat (helyezd el őket a naptárban.)
∗ Milyen időszakok, szünetek jellemzők a hazai és a brit iskolákban? Melyik mikor van és meddig tart?

Elkészítendő feladat - Project 1: A typical year in Britain and in Hungary; A typical year in my family (Make a picture calendar about school holidays, national holidays, dates of important events in Hungary/Britain, as well as important dates in your family. Add speech bubbles to the pictures in which you comment the events.)

2

Egység száma	**Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk** *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*		**A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja** *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	**Továbbhaladás feltételei** *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)* az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	**KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK**	**A tanítás lehetséges eszközei** *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	
2	**Animals** **30 óra**	**Társadalmi érintkezés** Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás How are you feeling today?	**Fejlesztési feladat, cél:** A témajellemző szókincs, szókapcsolatok, nyelvi funkciók elsajátítása és a nyelvi elemek tudásszinthez	**Kimeneti elvárás: a tanuló**

	Állatok a ház körül, vadon élő állatok, állatok csoportosítása **Folyamatban lévő cselekvés, történés kifejezése** Present continuous What is she doing? I'm not listening. I'm leaving. **Szövegösszetartó eszközök** Nominative and accusative of personal pronouns I, he/she, we, they… me, him/her, us, them **Modalitás:** must / needn't I must read it. You needn't do it now.	Fine. / OK / All right. Much better, thanks. Not very well, I am afraid. Which animal parks, zoos did you visit? What animals did you see? I visited the Budapest Zoo. I saw many wild animals there, but my favourite was the hamster farm. Are you doing your homework? No, I'm not. What are you doing? I am playing a computer game. Are you winning? Yes, I am. Are you doing your homework? No, I'm not.	és életkori sajátosságokhoz igazodó gyakorlati alkalmazása. A korábbi tanulmányok elméleti és gyakorlati felelevenítése, kiegészítése új ismeretekkel. A nyelvi ismeretek bővítése a folyamatban lévő tevékenységek kifejezési módjának megismerésével. A korábbi ismeretek felelevenítése és bővítése az állatvilág témakör feltérképezésével. A tantárgyközi ismeretek bővítéseként és a természeti tudatosság erősítéseként kerül előtérbe az állatok osztályozása és a csoportokra jellemző tulajdonságok célnyelvi elsajátítása. Az interkulturális és a természeti tudatosságot segít fejleszteni a beszélgetés a hazai és külföldi állattartási szokásokról, az állatkertekről és szafari parkokról, illetve a különleges állat-és növényvédelmi projektekről, mint amilyen az Eden Project Cornwall-ban. https://www.edenproject.com/ **Módszer:** játékok, helyzetgyakorlatok, dalok, CLIL **Project:** Introduce an animal in 8-10 sentences. Illustrate your work with photos or drawings.	* legyen képes a folyamatos jelen idő alkalmazására (a folyamatban lévő tevékenységek kifejezésére) * sajátítsa el a tárgyas névmásokat és szerezzen gyakorlatot azok nyelvi felhasználásában * ismerje meg az állatok osztályait a célnyelven és a csoportokra vonatkozó főbb jellemzőket, illetve sajátítsa el a témában jellemző szókincset * tudja megnevezni a házi és a vadon élő állatokat * jellemezze háziállatát * készítsen fogalmazást egy-egy állatról 8-10 mondatban, ismertesse szóban írása tartalmát * ismerje meg a hazai és külföldi növény- és állattartás helyszíneit (állatkert, szafaripark, növényházak, Eden Project in Cornwall, Uk)
Az osztályozóvizsga kérdései: **Állatok: kisállatok, állatok a ház körül, vadon élő és állatkerti állatok, kedvenc állataim, állatok csoportjai, állatkertek, szafari parkok, veszélyeztetett fajok, különleges állatok** * Nevezd meg a ház körül élő és a vadon élő állatokat. Sorolj fel az állatkertben általában fellelhető állatokat! * Jellemezd háziállatodat! Egy-két szabadon választott állatról alkoss 8-10 összefüggő mondatot (szóban és írásban egyaránt)! Válaszolj a témához kapcsolódó kérdésekre. * Az állatoknak mely csoportjait ismered? (gerinces, emlős, kétéltű, hüllő, madár, ragadozó, ízeltlábú, hal) Melyek a főbb jellemzői az emlősöknek, a madaraknak és a hüllőknek? Mondj egy-egy állatot példaként mindegyik csoportra. **Elkészítendő feladat - Project 2**: Describing an animal: write about an animal in 8-10 sentences.				

3

Egység száma	Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*		A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	Továbbhaladás feltételei *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)* az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	**KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK**	**A tanítás lehetséges eszközei** *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	
3	**Holidays and travel - 28 óra** Utazás, pihenés: szünidő, táborok, közlekedési eszközök, a reptéren, utazási kellékek **Múlt idejű cselekvés, történés, létezés kifejezése** Past Simple – be	**A társadalmi érintkezés** Gratulációk, jókívánságok és arra reagálás Have a nice holiday. / Thank you, the same to you. **Információcsere** Információ kérése és adása Did you see him? / Yes, I did. **Interakció** Megértés biztosítása, visszakérdezés, ismétléskérés	**Fejlesztési feladat, cél:** A témajellemző szókincs, szókapcsolatok, nyelvi funkciók elsajátítása és a nyelvi elemek tudásszinthez és életkori sajátosságokhoz igazodó gyakorlati alkalmazása. A korábbi tanulmányok elméleti és gyakorlati felelevenítése, kiegészítése új ismeretekkel. A nyelvi ismeretek bővítése a múltban történt tevékenységek kifejezési módjának megismerésével.	**Kimeneti elvárás: a tanuló** * tudja felismerni és azonosítani a múlt idejű eseményeket és a múltra utaló időkifejező eszközöket * tudja a létige és a történést kifejező igék múlt idejű alakját (regular, irregular) * tudja megnevezni a közlekedési eszközöket, járműveket

	She was in London last week. Past Simple – action verbs She dropped the camera. Why didn't you come yesterday? **Időbeli viszonyok** When?, yesterday, last week, two years ago, in 1997	Did you say castle? *Megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben (Dear Peter, Best wishes)*	Ismeretek bővítése az utazás témakörben. A társas interakció fejlesztése a helyzetgyakorlatok segítségével. Információcsere és kommunikáció ösztönzése a múltbéli utazási élmények megosztása által. Ismeretbővítés a reptér világa által és a hazai és külföldi nyaralási, utazási szokások feltérképezésével. **Módszer:** játékok, helyzetgyakorlatok, dalok **Project 3:** Write about your favourite holiday. Speak about your holiday with the help of photos.	* ismerje meg és legyen képes használni az utazás és pihenés témakörben jellemző szavakat, kifejezéseket * az utazás témakörben legyen képes rövid, udvarias társalgásra, melynek célja az információkérés/adás * tudjon beszámolni legutóbbi nyaralási élményéről 5-8 összefüggő mondatban
Az osztályozóvizsga kérdései: Utazás, nyaralás, közlekedési eszközök * Sorold fel a közlekedési eszközöket, járműveket! * Válaszolj a partnered által feltett alábbi kérdésekre: Where did you spend your holiday? Where were you in the summer/winter/spring holiday? Which places did you visit? Where did you go? Did you enjoy your holiday? * Alkoss 5-8 összefüggő mondatot (szóban és írásban egyaránt) a legutolsó nyaralási élményedről. Használd az alábbi kifejezéseket: I spent my holiday in England. I was in London. I visited many sights. I went to Nelson's Column and saw Buckingham Palace. I enjoyed my holiday very much. (Fogalomkör: Past simple tense) **Elkészítendő feladat - Project 3:** Write about your favourite holiday in 6-8 sentences. Speak about your holiday with the help of photos.				

4

Egység száma	Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*		A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	Továbbhaladás feltételei *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)* az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	**KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK**	**A tanítás lehetséges eszközei** *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	
4	**Food - 25 óra** Ételek és étkezési szokások Ételreceptek; Táplálékpiramis, egészséges táplálkozás Intercultural topic: brit és magyar nemzeti ételek és étkezési szokások Cross-culture: élelek eredete Társas helyzetek: vásárlás a piacon, boltban; rendelés étteremben; étkezés családi és baráti körben **Mennyiségi viszonyok** Countable nouns: How many books have you got? I've got a lot of / (a) few books.	**Személyes beállítódás és vélemény** Tetszés, nemtetszés Do you like Italian food? I think it's great. / I don't like it. **Információcsere - Információkérés, adás** How do you make an omelette? / You take two eggs and some milk and flour. **Kérés és arra reagálás** Could you give me a pen? / Yes, sure. Yes, of course. Would you pass me the sugar please? / I'm afraid I can't. Kínálás és arra reagálás Would you like another drink? That's very kind of you. / I am sorry, I can't. What would you like? / An orange please. Help yourself! / Thank you. Let me get you a drink. / Thank you. Have an orange. / No, thank you. Anything else? / No, thanks.	**Fejlesztési feladat, cél:** A témajellemző szókincs, szókapcsolatok, nyelvi funkciók elsajátítása és a nyelvi elemek tudásszinthez és életkori sajátosságokhoz igazodó gyakorlati alkalmazása. A korábbi tanulmányok elméleti és gyakorlati felelevenítése, kiegészítése új ismeretekkel. A nyelvi ismeretek bővítése a megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek közti különbség megismerésével. Ismeretek bővítése az ételek és étkezés témakörben. A társas interakció fejlesztése a helyzetgyakorlatok segítségével (kedvelt/nem kedvelt ételek kifejezése, étkezési szokások kifejezése, rendelés étlapról, vásárlás a piacon, étkezés asztalnál). Komplex készségfejlesztés a megértést segítő gyakorlatok elvégzésével. Egészségtudatosság erősítése az étkezési piramis és a kiegyensúlyozott étkezési rendszer megismerése által. Kulturális tudatosság a hazai és brit étkezési szokások összevetésével, illetve az élelmiszerek származásának feltérképezésével.	**Kimeneti elvárás: a tanuló** * tudjon különbséget tenni főneveknél a megszámlálható és megszámlálhatatlan közt, rájuk vonatkozóan tudja alkalmazni a mennyiséget kifejező eszközöket (many, much, a few, a little, how much, how many) és a névelőket (a, an, some, any), valamint a there is, there are nyelvi elemeket * tudja megnevezni a gyümölcsöket, zöldségeket, tejtermékeket, húsféléket, pékáru féléket, a főbb hazai és brit nemzeti ételeket; ismerje a szénhidrát, fehérje, rost, vitamin és ásványi anyag célnyelvi megfelelőit * a társas beszélgetés során tudja kifejezni mely ételeket kedveli vagy nem kedveli, tudja ismertetni kedvenceit és elmondani azok elkészítési módját (receptek)

	Uncountable nouns: How much money have you got? I've got a lot of / (a) little money. **Szövegösszetartó eszközök** Articles: a, an, the some+ plural noun There are some apples in the bag. any+ plural noun Have you got any brothers? some + singular noun There's some water in this bottle. any + singular noun There isn't any juice in my glass. * * Demonstrative pronouns * this, that, these, those	**Interakcióban jellemző kommunikációs szándék** Nem értés: Sorry, I don't understand. Could you understand? * *alapvető érzések kifejezése (I'm cold. I'm hungry. I'm happy/sad/angry.)* * *akarat, kívánság kifejezése (Would you like a ...? Yes, please. No, thanks. I would like …)* * *kérés és arra reagálás (Can you give me a pen? Can I get a pen? Yes, here you are. Sorry, I can't.)* * *kínálás és arra reagálás (Would you like an orange? Here you are. Yes, please. No, thank you. Thank you.)*	(CEFS – Healthy food – balanced diet; PPT: How many and how much?) **Módszer:** játékok, helyzetgyakorlatok, dalok („I love chocolate"; „Sausages with ice-cream"), felmérés a kedvelt és nem kedvelt ételekről az osztályban, tudásmegosztás a legjobb családi receptekről **Project 4**: Write the recipe of your favourite food (ingredients, cooking instructions, pictures). Introduce your work.	* társas helyzetben tudjon ételt rendelni, továbbá a piacon vagy boltban élelmiszert vásárolni, illetve a családi étkezések során kérést kifejezni (elkérni a sót, a paprikát) és megdicsérni, megköszönni az ételt (delicious, tasty) * ismerje az alapvető mértékegységeket – a kilo of, 20 grams of, a litre of, a bottle of, a can of, a carton of, a box of, a bar of etc.) * Összefüggő mondatokban (szóban és írásban) tudja ismertetni a napi étkezési szokásait (hányszor étkezik egy nap és milyen ételeket fogyaszt) * egészség témakörben tudja megnevezni a testrészeket, illetve elmondani 4-5 mondatban mit tesz egészsége megőrzése érdekében

Az osztályozóvizsga kérdései:

Étkezés: napi étkezések, élelmiszerek, kedvenc ételek és italok, legkedvesebb ételem receptje (összetevők, elkészítés), nemzeti ételek itthon és az Egyesült Királyságban, rendelés

* Ismertesd, hányszor étkezel egy nap és mikor. Ismertesd, hogy az étkezések alkalmával milyen ételeket fogyasztasz. (Például: I have breakfast at 7 o'clock every day. I usually have a toast with some butter and jam. I drink some tea. I have a snack at about 10 a.m. I eat some fruit, usually an apple or a banana. For lunch I usually have soup and often eat fish and chips. For dinner I do not eat too much. I just drink some cocoa and eat a light sandwich.)
* Nevezd meg kedvenc ételed, ismertesd összetevőit és elkészítésének egyszerű lépéseit.

Elkészítendő feladat - Project 4: Write the recipe of your favourite food (ingredients, cooking instructions, pictures). Introduce your work.

* Mondd el, hogy a képen melyik élelmiszerből mennyit látsz a konyhaasztalon vagy a kosárban. Tégy különbséget a megszámlálható (How many? There is an apple. There are some apples.) és a megszámlálhatatlan főnevek (How much? There is some milk. There is a glass of milk) közt. (Fogalomkör: megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek (some, any, how many, how much)
* Sorold fel szülőhazád, illetve az Egyesült Királyság nemzeti ételeit (gyakori ételek + ételek az ünnepek alkalmával).
* Egyszerű nyelvi kifejezések segítségével tudj gyorsétteremben vagy kávézóban ételt és italt rendelni, fizetni. (Például: Can I have a cheese sandwich, please? Here you are. How much is a cup of tea? That's £3.40. I would like a cup of tea with sugar and milk. Here it is! Thank you! Bye. Goodbye.)

Egészséges életmód

* Nevezd meg a testrészeket. Ismertesd 4-5 összefüggő mondatban, hogy mit teszel egészséged megőrzése érdekében. Fogalmazd meg, hogy egészséges ételeket eszel és rendszeresen sportolsz. Fogalmazd meg, hogy sok zöldséget, gyümölcsöt, csirkét és halat fogyasztasz. Fogalmazd meg, hogy hétköznap gyakran tornázol, hétvégéken pedig kerékpározol vagy úszol. Nyelvi kifejezés: 'To keep fit, I eat healthy food and do sports regularly.' I eat fruits and vegetables, chicken and fish. In weekdays, I often do exercises. At weekends I go cycling or swimming.' Fogalmazd meg, hogy ritkán vagy beteg, csak néha fázol meg, van magasabb testhőmérsékleted, fejfájásod. Vigyázol egészségedre. Nyelvi kifejezés: Fortunately, I am rarely ill. I rarely get cold and have a high temperature and a headache.' 'I usually take care of my health.'

5

Egység száma	**Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk** *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*	**A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja** *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	**Továbbhaladás feltételei** *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)*

	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK	A tanítás lehetséges eszközei *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
5	**Geography & Weather** **24 óra** Földrajzi helyek (folyók, hegyek) az Egyesült Királyság, hazánk és az USA Időjárás - időjárásjelentés * * **Minőségi viszonyok** How + adjectives…? How long is River Amazon? How high is Mount Everest? Comparative and superlative of adjectives Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl. Irregular comparative and superlative forms of adjectives Good – better – the best Bad – worse – the worst Far – farther/further – the farthest/the furthest Future - will	**Információcsere:** Dolgok leírása What was the weather like? / It was cold and rainy. Azonosság és különbség kifejezése: He is as tall as Tom. He is taller than Tom. He is the tallest. * *véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What do you think? I think)* * *vélemény kifejezése (What's your opinion about …? I think …)*	**Fejlesztési feladat, cél:** A témajellemző szókincs, szókapcsolatok, nyelvi funkciók elsajátítása és a nyelvi elemek tudásszinthez és életkori sajátosságokhoz igazodó gyakorlati alkalmazása. A korábbi tanulmányok elméleti és gyakorlati felelevenítése, kiegészítése új ismeretekkel. A nyelvi ismeretek bővítése a melléknevek fokozásának megismerésével. Az ismeretek bővítése a földrajz témakörben. Komplex készségfejlesztés a megértést segítő gyakorlatok elvégzésével. Kulturális tudatosság a hazai és brit földrajzi jellemzők megismerésével, illetve az egyéb kulturális elemeknek a feltérképezésével (CLIL lessons) Az időjárási jelenségek megismerése és a jövő idejű történések kifejezésének elsajátítása (future – will). A témában időszerű hír megtekintése (TV felvétel, online híradó – weather report) **Módszer: My homeland – CLIL** **Project 5a:** Draw a mind-map (Food, Geography, History, Events, National symbols, People, objects) Collect examples under each category related to Hungary and the UK. (Rajzolj gondolattérképet, amelyen az előbbiekben megadott szempontok szerint felsorolod hazánk és az Egyesült Királyság legfőbb nemzeti jellemzőit. **Project 5b:** Use the actual weather graph from today's News and write/talk about tomorrow's and next week's weather conditions in 5-6 sentences. (https://www.bbc.com/weather) Nézz utána a mai időjárásjelentésnek és írj/beszélj angolul 5-6 mondatban a holnapi és a jövőheti időjárásról (nyelvi elem – future/will)	**Kimeneti elvárás: a tanuló** * tudja a földrajz témára jellemző szókincset * térkép segítségével tudja ismertetni a hazánkra és a brit szigetekre jellemző domborzati viszonyokat * legyen képes különbséget tenni a dolgok közt. (melléknevek fokozása közép-és felsőfokon) * készítsen hazánk földrajzi jellemzőiről egy összeállítást és szóban ismertesse tartalmát **Időjárás, időjárásjelentés** * Tudja megkérdezni milyen az időjárás (What's the weather like?) * Tudja jellemezni az időjárást * Időjárási grafikon segítségével tudja elmondani milyen lesz az időjárás a következő napon vagy héten (Future Simple Tense – will)

Az osztályozóvizsga kérdései:
Természeti környezetünk: földrajzi nevek (földrajzi jellemzők összehasonlítása)
* Térkép segítségével ismertesd a hazánkra és a brit szigetek országaira jellemző domborzati viszonyokat. E.g.: In Hungary there are two important rivers, many hills and only a few mountains. Our highest peak is Kékestető. Our longest river is the Danube. In the UK the highest mountain is Ben Nevis and the longest river is the Severn.
* A tanuló, egy adatok összevetésére alkalmas tájékoztató segítségével legyen képes összehasonlítani, különbséget tenni a világ legérdekesebb földrajzi jellemzői közt. E.g.: 'The Amazon is the longest river in the world.' (Fogalomkör: Minőségi viszonyok: melléknevek és melléknévfokozás)

Időjárás, időjárásjelentés
* Kérdezd meg partneredtől, milyen az időjárás! (What's the weather like?)

* Jellemezd az időjárást (It is dry. it is wet. It is sunny. It is shining. It is rainy. It is raining. It is windy. The wind is blowing. It is snowy. It is snowing.) (Használd a vonatkozó mellékneveket és a Folyamatos jelen időt.)
* Az internet segítségével tekintsd meg milyen időjárás lesz a héten. Foglald mondatokba az időjárásjelentés következő napokra vonatkozó jóslatait, előjelzéseit. Fogalomkör: Future Simple Tense – will

Elkészítendő feladatok:

Project 5a: Draw a mind-map (Food, Geography, History, Events, National symbols, People, objects) Collect examples under each category related to Hungary and the UK. (Rajzolj gondolattérképet, amelyen az előbbiekben megadott szempontok szerint felsorolod hazánk és az Egyesült Királyság legfőbb nemzeti jellemzőit.

Project 5b: Use the actual weather graph from today's News and write/talk about tomorrow's and next week's weather conditions in 5-6 sentences. (https://www.bbc.com/weather) Nézz utána a mai időjárásjelentésnek és írj/beszélj angolul 5-6 mondatban a holnapi és a jövőheti időjárásról (nyelvi elem – future/will)

6

Egység száma	Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*		A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	Továbbhaladás feltételei *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)* az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	**KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK**	**A tanítás lehetséges eszközei** *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	
6	**Entertainment – 18 óra** Szabadidő és szórakozás: tévé, film, videó, számítógép, könyvek Expressing future plans: Be going to Describing the verb (How?): Adverbs of manner (well, badly) Modals: Have to/don't have to Making suggestions: Let's go to the cinema. Shall we go to the cinema? Why don't we go to the cinema?	Egyetértés, egyet nem értés Do you agree? / OK. All right. What's your opinion? I think it's great. / I don't like it. Információkérés, adás When will the guests arrive? / At 6 p.m... Javaslat és arra reagálás Why don't we put the film in here? / Let's go to the cinema tonight. / Shall we go swimming? / Good idea. / I don't feel like it. Meghívás és arra reagálás Would you like to come to the cinema? / Yes, I'd love to. / That's very kind of you, but… Can we meet at, say, six? / I am sorry, I can't. / Yes, that would be okay. Are you free on Tuesday? / What shall we do? Let's meet on Sunday. / No, I am afraid, I can't. *Javaslat és arra reagálás (Let's go to the cinema., Good idea. Would you like to come to the cinema? Yes, sure.) meghívás és arra reagálás (Can you come to my party? Yes, thanks. Sorry, I can't. I'd like to invite you to my party.)*	**Fejlesztési feladat, cél:** A témajellemző szókincs, szókapcsolatok, nyelvi funkciók elsajátítása és a nyelvi elemek tudásszinthez és életkori sajátosságokhoz igazodó gyakorlati alkalmazása. A korábbi tanulmányok elméleti és gyakorlati felelevenítése, kiegészítése új ismeretekkel. A nyelvi ismeretek bővítése az előre eltervezett programok, tevékenységek kifejezésével (be going to for future plans). Az ismeretek bővítése a szórakozás témakörben. A témában közös filmnézés (Wallace and Gromit – The wrong trousers - subtitled). Összetett készségfejlesztés (listening/speaking, reading/writing) **Módszer:** questionnaire, watching a movie **Project 6:** Draw a simple calendar and fill it up with your fixed programs for the next week. Write/talk about your plans in a few sentences with the help of your calendar. Use your fantasy (include more entertaining programs). Rajzolj egy heti tervezőt (határidőnapló egy hete) és írd bele eltervezett programjaidat, majd ismertesd terveidet írásban/szóban néhány mondatban (nyelvi elem: jövő idő – be going to)	**Kimeneti elvárás: a tanuló** * tudja elmondani magáról, hogy milyen könyveket szokott olvasni, milyen filmeket szokott nézni és ezeket milyen gyakorisággal, illetve milyen egyéb módokon szokott kikapcsolódni * tudja kifejezni tervezett programjait és elmondani mit fog csinálni az adott este vagy milyen programjai vannak a következő hétre (jövő idő – be going to) * tevékenységlista alapján tudja elmondani milyen feladatokat kell elvégeznie (have to) * ismerje a módhatározókat (jól – well, rosszul – badly) és azok képzését * társas helyzetben legyen képes javaslatot tenni valamilyen programra, tevékenységre vonatkozóan (Let's go to the movie. Shall we eat a pizza? Why don't we buy a new TV?)

Az osztályozóvizsga kérdései:
Könyvem, TV műsorom

* Sorold fel, hogy milyen könyveket vagy újságokat szoktál nézegetni, olvasni.
* Röviden ismertesd, hogy milyen gyakran nézel tévét, általában mely TV csatornákat választod és milyen TV műsorokat szoktál nézni.

* Számolj be arról, hogy milyen gyakran jársz moziba, színházba, múzeumba, cirkuszba, állatkertbe, játszótérre, esetleg étterembe. Válaszolj partnered gyakoriságra vonatkozó kérdéseire (How often?) és válaszaidban használd a gyakoriságot kifejező határozószókat (always, often, sometimes, usually, never).

Szabadidő, szórakozás

* Sorolj fel szabadidős tevékenységeket. Nevezd meg kedvenc időtöltésed. Fontos nyelvi kifejezések: 'I like reading and listening to music.' 'I am interested in sciences.' 'I love visiting museums.'
* Ismertesd, hogy milyen közös programokban szoktál részt venni a barátaiddal.
* A vizsgán kapott határidőnapló bejegyzései alapján ismertesd, hogy a napló birtokosa milyen jövőbeni programokon fog részt venni. Alkalmazott nyelvi kifejezés:'Joe is going to see his grandmother on Monday at 11 a.m.' (Fogalomkör: Jövő idő – be going to)

Elkészítendő feladat - Project 6: Draw a simple calendar and fill it up with your fixed programs for the next week. Write/talk about your plans in a few sentences with the help of your calendar. Use your fantasy (include more entertaining programs). Rajzolj egy heti tervezőt (határidőnapló egy hete) és írd bele eltervezett programjaidat, majd ismertesd terveidet írásban/szóban néhány mondatban (nyelvi elem: jövő idő – be going to)

7

Egység száma	**Tanulási-tanítási egységek, témakörök és tervezett óraszámuk** *(fogalomkörök, témakörök, szókincs, kommunikációs szándékok)*		**A tanulási-tanítási egységek oktatási-nevelési célja** *(cél-és feladatrendszer, képességfejlesztés)*	**Továbbhaladás feltételei** *(kimeneti elvárás, elvárt attitűd)* az elérendő tudásszint, fejlődési szint megnevezése, az elvárt viselkedési formák megnevezése
	TÉMAKÖR FOGALOMKÖR	**KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉK**	**A tanítás lehetséges eszközei** *(a célt szolgáló módszerek, munkaformák)*	
7	**Nyelvtani ismétlés 2 óra** **A tanév lezárása 1 óra** Tenses: Present Continuous Tense Past Simple Tense Future – will and be going to	**Nyelvi elemekre jellemző kifejezések** He is doing well. We went to Brighton last summer. It will be sunny and windy tomorrow. She is going to watch her favourite TV series tonight.	**Fejlesztési feladat, cél:** * A tanév során tanult nyelvi elemek ismétlése * A kimeneti mérésben való részvétel	**Továbbhaladás feltétele: a tanuló** * aktívan vegyen részt az éves tananyag felelevenítésében, a gyakorló és alkalmazó feladatok elvégzésében, majd a zárótesztek megoldásában

Az 5-6. évfolyam angol nyelvre vonatkozó helyi tantervének bevezető része a NAT előírásainak megfelelően a hivatalosan közzétett kerettanterv ajánlásai alapján készültek.
Az 5-6. évfolyam tanulási-tanítási egységeinek tartalmi kialakítása Peringer Mónika és Stibli Anikó pedagógusok munkája. Az egységek 3. fél általi átvétele vagy felhasználása kizárólag a készítőik beleegyezésével lehetséges.

A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA

HELYI TANTERVE

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

5 – 8. ÉVFOLYAM

2020

Elvárt előzetes ismeretek a felső tagozatra lépéshez

Ismeretek	Ismeri a magyar hangrendszert, a magyar ábécét.
	Tudja a betűrendbe sorolás szabályait, gyakorlott a szótagolásban.
	Felismeri és meg tudja nevezni a tanult szófajokat toldalékos formában is.
	Tudja az egyszerű mondat jellemzőit, felismeri típusait és képes egyszerű mondatot szűkíteni, bővíteni.
	Ismeri és alkalmazza az egyszerű mondatokra vonatkozó helyesírási szabályokat: mondatkezdés, mondatzáró írásjelek, mondatközi írásjelek.
	Ismeri és alkalmazza a tanult alapvető helyesírási szabályokat.
	A beszédhelyzetnek megfelelően tud kapcsolatot teremteni, tartani, illetve tudakozódni a helyes nyelvi formák alkalmazásával.
	Ismeri az irodalmi műnemek közötti különbségeket (próza, vers), meg tudja különböztetni azokat.
	A tanult olvasmányokat (kötelező olvasmány) beazonosítja szerzőikkel és a főbb sszereplőkkel.
	A történelmi olvasmányokban megismert történelmi személyeket ismeri.
	A kötelező memoritereket tudja.
	Ismeri a szövegalkotás fő lépéseit, azt alkalmazva tud koherens elbeszélő és leíró szöveget alkotni, létező vagy elképzelt személyekről jellemzést készíteni.
Képességek/ készségek	Különböző típusú szövegeket (szépirodalmi, ismeretterjesztő), verset képes felolvasni helyes artikulációval, időtartammal, hangsúlyozással, hanglejtéssel és ritmussal. A szüneteket és a levegővételi helyeket helyesen választja meg. Felolvasáskor ki tudja emelni a szöveg (vers) lényegét, a mondanivalóját, a hallgatósággal kontaktust tart.
	Képes összefoglalni az olvasott szöveg (vers) lényegét, a mondanivalóját.

	A szöveg megértéséhez képes önállóan szavakat keresni lexikonból, szótárból. A jelentésmagyarázatok közül képes kiválasztani a megfelelőt.
	Az életkorának megfelelő (térbeli, időbeli) relációs szókincset megérti és használja.
	Az önállóan olvasott könyveket ismertetni tudja társai számára.
	Írása rendezett, olvasható. Hibátlanul másol.
	Tud önállóan szavakat keresni a Helyesírási tanácsadó szótárból és a Magyar értelmező kéziszótárból.
	Diktálás utáni írás közben a helyesírási szótár vagy szabályzat segítségével minden esetben meg tudja oldani helyesírási problémáit.
	Fogalmazás közben elkövetett hibáit javítani tudja.
	Segítséggel képes a nyelvhelyességi hibáit javítani.
	A párbeszédeket tudja írásban jelölni, fogalmazásának megfelelő címet adni.

Magyar nyelv és irodalom (5-8. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

Témakörök	Évfolyamok és tervezett óraszámok											
Magyar nyelvtan	**1.**	**2.**	**Össz.**	**3.**	**4.**	**Össz.**	**5.**	**6.**	**Össz.**	**7.**	**8.**	**Össz.**
A kommunikáció alapjai							6					
Helyesírás, nyelvhelyesség – játékosan							8					
Állandósult szókapcsolatok							5					
A nyelvi szintek: beszédhang, fonéma, szóelemek, szavak, szóösszetételek							20					
Hangalak és jelentés							6					
Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban							13					
Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben: a mondatokban és a szövegben. A szófajokhoz kapcsolódó helyesírási, nyelvhelyességi, szövegalkotási, szövegértési tudnivalók								46				
Könyv- és könyvtárhasználat, a kultúra helyszínei							2	2				
SZABADON FELHASZNÁLHATÓ ÓRAKERET – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra évfolyamonként 14-14 óra							8	20				
							68	**68**				**136**
Magyar irodalom												
Család, otthon, nemzet – kisepikai alkotások (mese, monda, mítosz) és lírai alkotások							18					
Petőfi Sándor: János vitéz							14					
Szülőföld, táj – lírai és kisepikai alkotások							8					
Prózai nagyepika – ifjúsági regény 1. Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk							10					
Egy szabadon választott meseregény elemzése							4					
Hősök az irodalomban								10				
Arany János: Toldi								16				
Szeretet, hazaszeretet, szerelem								11				

Prózai nagyepika – ifjúsági regény 2. - Gárdonyi Géza: Egri csillagok								12				
Szabadon választott világirodalmi ifjúsági regény								5				
SZABADON FELHASZNÁLHATÓ ÓRAKERET (az órakeret maximum 20%-a) az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, illetve a tanár által választott alkotók, művek tanítására évfolyamonként 14–14 óra							14	14				
							68	**68**				**136**
ÖSSZESEN:							**136**	**136**				**272**

Magyar nyelvtan - 5. évfolyam

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
A kommunikáció alapjai **6 óra**	természetes jelek, mesterséges jelek, jelrendszerek, feladó, címzett, üzenet, kód, csatorna, beszédhelyzet, arcjáték, gesztusok, testhelyzet, külső megjelenés, térköz; hangsúly, hanglejtés, tempó, hangerő, szünet, csend; megszólítás, bemutatkozás, bemutatás, kérdés, kérés	- A nyelvhasználati és a kommunikációs készség fejlesztése - A kommunikáció nem nyelvi jeleinek megismerése, alkalmazása és üzenetének felismerése a mindennapi beszédhelyzetekben - A nyelv zenei kifejezőeszközeinek megismerése, alkalmazása - A hallás utáni szövegértési készség fejlesztése - A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése - Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása - Aktív részvétel különböző kommunikációs helyzetekben	- Legyen képes a kommunikáció nyelvi és nem nyelvi jeleinek megismerésére, alkalmazására és üzenetének felismerésére a mindennapi beszédhelyzetekben! - Ismerje és alkalmazza a nyelv zenei kifejezőeszközeit! - Ismerje fel a természetes és mesterséges jeleket - Legyen képes a különböző kommunikációs helyzetekben részt venni, a megfelelő kódot alkalmazni! - Legyen képes a hallott szöveg megértésére és véleményének megfogalmazására! - Tudja használni a kommunikációs kapcsolat illemszabályait!

		- Az önálló véleményalkotás készségének fejlesztése - A jelek felismerése, elkülönítése, csoportosítása - A kommunikáció tényezőinek megismerése - A kommunikáció nem nyelvi jeleinek felismerése, alkalmazása - A kommunikációs kapcsolat illemszabályainak tudatosítása, alkalmazása	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka (Milyen következményei lehetnek a nem megfelelő köszönésnek, kódhasználatnak?), levélírás, chat írása			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Határozd meg az alábbi fogalmak jelentését és szerepét a kommunikációban: feladó, címzett, csatorna, üzenet, kód, beszédhelyzet! - A fogalmakhoz sorolj fel 1-1 példát! - Olvasd el a témában kapott szöveget, és határozd meg, melyek a természetes és a mesterséges jelek! - Fogalmazd meg a születésnapi meghívód szövegét!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Helyesírás, nyelvhelyesség játékosan **8 óra**	hang és betű, ábécé, helyesírási alapelv (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés elve) elválasztás, helyes kiejtés, nyelvi normáknak megfelelő mondatalkotás, határozóragok megfelelő használata	- Az alapvető helyesírási szabályok megismerése (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés elve) - A megismert helyesírási esetek felismerése írott szövegekben, és tudatos alkalmazása a szövegalkotásban	-Ismerje az alapvető helyesírási szabályokat! -Ismerje fel a magyar helyesírás alapelveit és annak eseteit! -Alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat, alapelveket a gyakorlatban!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat További lehetőség:tollbamondás, helyesírási tesztek, szótárhasználati gyakorlatok, szabályismeret és szabálymagyarázat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Sorold fel helyesírásunk négy alapelvét! - A fogalmakhoz sorolj fel 1-1 példát! - Egészítsd ki a megfelelő magánhangzóval /mássalhangzóval a szavakat! - Pótold a szavakban a hiányzó j vagy ly hangot! - Határozd meg, hogy a szavak írásában melyik helyesírási elv érvényesül!			

Állandósult szókapcsolatok **3 óra**	állandósult szókapcsolat, szólás, szóláshasonlat, közmondás, szállóige, köznyelvi metaforák	- A szókincs fejlesztése, a nyelvhelyességi szabályok alkalmazása - Az állandósult szókapcsolatok, szólások, közmondások értelmezése, szerkezetének, használati körének megfigyelése - A leggyakoribb mindennapi metaforák jelentésszerkezetének megfigyelése a beszélt és írott szövegekben – játékos gyakorlatokkal	- Megnyilatkozásaiban tudja alkalmazni a nyelvhelyességi szabályokat! - Ismerje az állandósult szókapcsolatok fajtáit és jellemzőit! - Legyen képes az állandósult szókapcsolatok, szólások, közmondások értelmezésére, figyelje meg szerkezetüket, használati körüket! - Figyelje meg a leggyakoribb mindennapi metaforák jelentésszerkezetét a beszélt és írott szövegekben!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka (szólás-és közmondásgyűjtemények), illusztrációkészítés			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Kösd össze a szólásokat, közmondásokat a jelentésükkel! - Találd ki, melyik szólásokat, közmondásokat rejtik a képek! - Találd ki a szólást, közmondást a megadott jelentés alapján! A zárójelben szereplő szót használd fel! - Pótold a szólásokból, közmondásokból hiányzó szavakat, majd párosítsd a jelentésével!			
Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
A nyelvi szintek: beszédhang, fonéma, szóelemek, szavak, szóösszetételek **20 óra**	beszédhang, fonéma, magánhangzó, mássalhangzó, hangkapcsolódási szabályszerűségek, szó,	- A nyelv szerkezeti egységeinek és azok funkcióinak megismerése - A nyelvi elemzőkészség fejlesztése	- Ismerje fel a nyelv szerkezeti egységeit és azok funkcióit! - Tudja a beszédhangok képzésének módját, és csoportosítását!

	szóelem, egyszerű szó, összetett szó	- A beszédhangok képzésének megismerése, csoportosításának alapjai - A szavak szerkezetének felismerése - A főbb szóelemek és funkciójuk (képző, jel, rag) felismerése, elkülönítése - A szavak jelentésbeli és pragmatikai szerepének megfigyelése a kommunikációban - Az alapszófajok (ige, főnév, melléknév, számnév, névmás) felismerése - Nyelvi játékok, szójátékok, szóalkotás különféle módjainak megismerése, digitális programok használatával is	- Tudja elkülöníteni, felismerni a szavak szerkezeti egységeit! - Ismerje fel a szóelemek funkcióit! - Figyelje meg a szavak jelentésbeli és pragmatikai szerepét a kommunikációban! - Ismerje fel az alapszófajokat! - Legyen képes a digitális programok használatára a nyelvi játékok és a szóalkotás különféle módjainak megismerése céljából!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Írásbeli és/vagy szóbeli felelet - Témazáró dolgozat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Jellemezd a hangokat a tanult szempontok szerint! - Ismerd fel a szavakban a magánhangzótörvényeket (hangrend, illeszkedés)! - Ismerd fel a szavakban a mássalhangzótörvényeket (részleges hasonulás, írásban jelölt és nem jelölt teljes hasonulás, összeolvadás, rövidülés, kiesés)! - Keress a tanult mássalhangzótörvényekre példát a szövegben! - Jelöld be és nevezd meg a szó elemeit (szótő, képző, jel, rag)! - Alkoss szavakat adott szóelemekből!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Hangalak és jelentés **6 óra**	egyjelentésű, többjelentésű, azonos alakú, ellentétes jelentésű, rokon értelmű, hasonló alakú, hangutánzó, hangulatfestő szavak, jelentésmező	- A hangalak és a jelentés kapcsolatának, illetve a jelentésmezőnek a felismerése - Az egyjelentésű, a többjelentésű, az azonos alakú, az ellentétes jelentésű szavak, a rokon értelmű szavak, a hasonló alakú szavak, a hangutánzó és a hangulatfestő szavak jelentése, felismerése - Gyakorlatszerzés a szavak jelentésviszonyainak sokféleségében	- Legyen képes a hangalak és a jelentés kapcsolatának, illetve a jelentésmezőnek a felismerésére! - Legyen képes az egyjelentésű, a többjelentésű, az azonos alakú, az ellentétes jelentésű, a rokon értelmű, a hasonló alakú, a hangutánzó és a hangulatfestő szavak jelentésének felismerésére! - Szerezzen gyakorlatot a szavak jelentésviszonyainak sokféleségében!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: könyvtári kutatómunka (a megfelelő magyar nyelvi kézikönyvek használata)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Töltsd ki a táblázatot! A jelentésviszonyt tükröző ábrákat pótold! Határozd meg, hogy a felsorolt szavak hangalak és jelentés szempontjából melyik típusba sorolhatók! Írd be a szavakat a megfelelő helyre! - Egészítsd ki a mondatokat a szópárok megfelelő alakjával! - Foglald mondatba a következő szavakat, szópárokat! - Karikázd be a szó rokon értelmű megfelelőit!			
Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés,**

	lexikák, nyelvi szerkezetek		kompetenciafejlesztés területei)
Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban **13 óra**	elbeszélés, leírás, feleletterv, felelet, szóbeli beszámoló, vázlat, jellemzés, levél, elektronikus levél, plakát, meghívó, könyvismertető	- Szöveghű, értő szövegolvasás gyakorlása - Különféle megjelenésű és típusú szövegek megértése és alkotása - Reflektálás a szöveg tartalmára - Olvasási stratégiák alkalmazása - A szóbeli és írásbeli szövegalkotási készség fejlesztése - A kreatív írás gyakorlása - Digitális és/vagy nyomtatott szótárak használata - Szövegtípusok I. (feleletterv, felelet, szóbeli beszámoló, vázlat) jellemzőinek felismerése, alkalmazása - Szövegtípusok II. (elbeszélés, leírás, jellemzés, könyvismertetés, hagyományos levél, elektronikus levél: e-mail) jellemzőinek felismerése, alkalmazása - Szövegtípusok III. (plakát, meghívó) jellemzőinek felismerése, alkalmazása - Helyesírási és a szövegtípusoknak megfelelő	- Legyen képes különböző típusú szövegeket (szépirodalmi, ismeretterjesztő), verset képes felolvasni helyes artikulációval, időtartammal, hangsúlyozással, hanglejtéssel és ritmussal! - Alkalmazza a tanult olvasási stratégiákat! - Tudja összefoglalni az olvasott szöveg (vers) lényegét, a mondanivalóját! - Legyen képes (szóban és írásban) különféle koherens szövegeket alkotni, azokhoz címet választani! - Tudja használni a megismert digitális és nyomtatott szótárakat! - Ismerje fel és alkalmazza a különféle szövegtípusok (feleletterv, felelet, szóbeli beszámoló, vázlat, elbeszélés, leírás, jellemzés, könyvismertetés, hagyományos levél, elektronikus levél: e-mail, plakát, meghívó) jellemzőit! - Ismerje és tudja alkalmazni az alapvető szövegszerkesztési szabályokat!

		alapvető szövegszerkesztési szabályok ismerete	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Olvasás (hangos, néma értő), tartalommondás - Szövegértési feladatok - Fogalmazás (szóban, írásban) - További lehetőség: lényegkiemelés, vázlatkészítés, plakát készítése, email írása, meghívó tervezése, gondolattérkép/ fürtábra készítése			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Olvasd fel hangosan a szöveget! - Foglald össze néhány mondatban az olvasott szöveg tartalmát! - Fogalmazz 8-10 mondatos szöveget adott szempontok alapján! (műfaj vagy téma vagy cím) - Olvasd el a szöveget, húzd alá a kulcsszavakat! Készítsd el a szöveg vázlatát! - Olvasd el a szöveget, majd válaszolj az azzal kapcsolatos kérdésekre! - Olvasd el a szöveget, majd készíts hozzá fürtábrát/ gondolattérképet!			

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Könyv- és könyvtárhasználat, a kultúra helyszínei **2 óra**	könyvtár, katalógus, digitális adattárak, könyvismertetés	- A könyvtárak típusaival és jellemzőivel való ismerkedés - Megadott szempontok alapján önálló gyűjtőmunka végzése a könyvtárban és digitális felületeken - Az információ-keresés, –gyűjtés alapvető technikáinak gyakorlása	- Ismerje a könyvtár jellemzőit, annak típusait! - Tudjon adott szempontok alapján gyűjtőmunkát végezni a könyvtárban vagy digitális felületen!

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Könyvtári kutatómunka adott témában			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok):-			

Irodalom - 5. évfolyam

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Család, otthon, nemzet – kisepikai (**mese, monda, mítosz)** és lírai alkotások **17 óra** **<u>Kötelező művek:</u>** Weöres Sándor: Ó, ha cinke volnék, Petőfi Sándor: Egy estém otthon, Füstbe ment terv, Magyar vagyok, Arany János: Családi kör, Kányádi Sándor: Nagyanyó-kenyér, Fehérlófia, Az	népmese, mese, mesealak, meseformálás, meseszám, kaland, motívum, monda, rege, mítosz, valamint a témakörhöz választott szövegek elemzéséhez kapcsolódó fogalmak: hagyomány, nemzeti hagyomány, nemzeti kultúra, hazaszeretet, eredetmonda, dal, életkép, idill, lírai én.	- A családi és baráti kapcsolatok sokféleségének megismerése irodalmi szövegek által - Különböző korokban keletkezett, különböző műfajú szövegek tematikus rokonságának, problémafelvetéseinek tanulmányozása - A korábban megismert műfajokhoz (pl. mese, monda) kapcsolódó elemzési	- Ismerje fel a családi és baráti kapcsolatok sokféleségét a tanult irodalmi szövegek által - Legyen képes különböző korokban keletkezett, különböző műfajú szövegek tematikus rokonságának és probléma felvetéseinek tanulmányozására - Legyen képes alkalmazni a korábban megismert műfajokhoz (pl. mese, monda) kapcsolódó elemzési szempontokat hasonló témájú szövegekben - Tudja megfogalmazni személyes véleményét a szövegekben felvetett problémákról, és kapcsolja azokat személyes élethelyzethez

égig érő fa, Arany János: Rege a csodaszarvasról, Daidalosz és Ikarosz Bibliai történetek: A világ teremtése, Noé, Jézus születése, A betlehemi királyok	**Memoriter:** - Weöres Sándor: Ó, ha cinke volnék - Arany János: Családi kör (2 versszak) - Arany János: Rege a csodaszarvasról (8 versszak)	szempontok alkalmazása hasonló témájú szövegekben - Személyes vélemény megfogalmazása a szövegekben felvetett problémákról, azok személyes élethelyzethez kapcsolása	- **Tudja a kötelező memoritert: Weöres Sándor: Ó, ha cinke volnék, Arany János: Családi kör (2 versszak), Arany János: Rege a csodaszarvasról (8 versszak)**
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka (mese, népmese, mesegyűjtők), tablókészítés, meseírás			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Határozd meg az alábbi fogalmak jelentését: mese (népmese, műmese, mesetípusok), monda (és típusai), rege, mítosz, dal, életkép - A fogalmakhoz sorolj fel 1-1 példát! - Olvasd el a témában kapott szöveget és végezd el a mellékelt szövegértési feladatokat! - Alkoss a témakörhöz kapcsolódó 6-8 mondat terjedelmű szöveget az adott szempontok vagy cím alapján! - Tanuld meg a kötelező memoritert! Tudja a kijelölt memoriter szövegét! Weöres Sándor: Ó, ha cinke volnék, Arany János: Családi kör (2 versszak), Arany János: Rege a csodaszarvasról (8 versszak)			
Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Petőfi Sándor: János vitéz 14 óra	verses epika, elbeszélő költemény; ütemhangsúlyos verselés, verssor; felező	- A mű szövegének közös órai feldolgozása	- Ismerje a mű cselekményét, fordulópontjait és szereplőit! - Legyen képes az eseményeket időrendi sorrendbe tenni!

	tizenkettes, páros rím; hasonlat, metafora, megszemélyesítés; párhuzam, ellentét **<u>Memoriter</u>:** Petőfi Sándor: János vitéz (12 versszak)	- A mű cselekményének megismerése, fő fordulópontjainak értelmezése - A költői szöveg részletének és más médiumbeli megjelenítésének (rajzfilm, színmű, illusztráció, stb.) összehasonlítása - A szöveg néhány részletében a poétikai eszközök felismerése, szerepük értelmezése: verselés, szóképek, alakzatok - Alapvető verstani és műfaji fogalmak megismerése, alkalmazása a mű bemutatásakor	- Tudja felismerni a tanult költői eszközöket (szóképeket, alakzatkat) az elbeszélő költemény szövegében! - Ismerje fel az ütemhangsúlyos verselés jellemzőit, a páros rímet! - Tudja a kijelölt memoriter szövegét! Petőfi Sándor: János vitéz (12 versszak)
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Olvasás, tartalommondás - Szövegértési feladatok - Fogalmazás (szóban, írásban) - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: tablókészítés, projekt feladat (diafilm tervezése), dramatizálás, „ki-kicsoda?”, „ki mondta kinek?”, illusztráció készítése			
- Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Ismertesd a János vitéz keletkezési körülményeit, műfaji jellemzőit! - Tedd sorrendbe a történet eseményeit! - Határozd meg a történet alapján, hogy „ki mondta kinek?” az alábbi mondatokat! - Csoportosítsd az elbeszélő költemény szereplőit! - Fogalmazz 8-10 mondatos fogalmazást „Tündérország kapujában” címmel!			

- Tanuld meg a kötelező memoritert! Petőfi Sándor: János vitéz (12 versszak)

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Szülőföld, táj – lírai és kisepikai alkotások 8 óra <u>Kötelező művek:</u> Petőfi Sándor: Szülőföldemen, Az alföld, Úti levelek (részlet), Nagy László: Balatonparton, Weöres Sándor: Tájkép	hagyomány, napló, személyesség, tájleírás, téma, útleírás	- A tájhoz, környezethez fűződő érzéseket, gondolatokat kifejező szövegek megértése, összehasonlítása - A táj- és környezetfestés eszközeiként szolgáló nyelvi formák megfigyelése lírai és prózai szövegekben - A nyelv változó természetének megfigyelése különböző példák alapján	- Ismerje fel a táj- és környezetfestés eszközeiként szolgáló nyelvi formákat! - Legyen képes a különböző korszakokban született szövegek nyelvi eltéréseinek felismerésére! - Legyen képes a képiségre szolgáló fogalmak felismerésére és megfogalmazására! - Tudja megfogalmazni személyes véleményét a szövegekben megjelenő képiségről, és kapcsolja azokat személyes tapasztalataihoz!

		- A különböző korszakokban született szövegek nyelvi eltéréseinek összevetése - Az irodalmi szövegek keletkezéséhez, megértéséhez, tartalmához kapcsolódó földrajzi kérdések megbeszélése - A szövegek összevetése a keletkezésükhöz, megértésükhöz, tartalmukhoz kapcsolódó valós helyszínek különböző korokból származó képi ábrázolásaival - Irodalmi atlasz vagy térkép használata - A szövegek vizuális értését erősítő ábrák, illusztrációk készítése különböző technikákkal - Kisebb projektmunkák, a szövegekhez kapcsolódó közös kutatási feladatok elvégzése	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- Felelet (szóbeli, írásbeli)
- További lehetőség: gyűjtőmunka, illusztrációk készítése adott költeményhez, térképkészítés, totó, napló

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

- Konkrét példán keresztül mutasd be a következő fogalmakat: hagyomány, napló, tájleírás, személyesség, téma, útleírás!

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Prózai nagyepika – Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk 10 óra	Az epikai mű szerkezete: előkészítés, cselekmény, fordulat, bonyodalom, tetőpont, megoldás, végkifejlet, helyszín, főszereplő, mellékszereplő	- Otthoni olvasás és közös órai szövegfeldolgozás: nagyobb szövegegység áttekintő megértése és egyes szövegrészletek részletes megfigyelése - A cselekményben megjelenő élethelyzetek, erkölcsi konfliktusok azonosítása, véleményalkotás - A cselekmény főbb fordulópontjainak felismerése - Egyes szereplők jellemzése - Főbb helyszínek, térbeli viszonyok azonosítása - A cselekmény és térszerkezet vizuális megjelenítése analóg vagy digitális médiumban	- Legyen képes az otthoni olvasás és a közös órai szövegfeldolgozás során nagyobb szövegegység áttekintő megértésére egyes szövegrészletek részletes megfigyelésére! - Tudja azonosítani a cselekményben megjelenő élethelyzeteket, erkölcsi konfliktusokat; - Tudja megfogalmazni személyes véleményét! - Ismerje fel a cselekmény főbb fordulópontjait! - Legyen képes jellemezni az egyes szereplőket! - Legyen képes a cselekmény- és térszerkezet vizuális megjelenítésére analóg vagy digitális médiumban!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Szövegértési, szövegalkotási mérőlap - További lehetőség: kiselőadás, gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka (a szerző életútja, alkotói tevékenysége); dramatizálás			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Válaszolj a regényhez kapcsolódó tartalmi és elméleti kérdésekre! - Alkoss a regényhez kapcsolódó 6-10 mondat terjedelmű szöveget az adott szempontok, témák vagy cím alapján! - Fogalmazd meg a véleményedet 3-5 mondatban a regény szereplőinek viselkedésével kapcsolatban!			

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Egy szabadon választott magyar mese- vagy ifjúsági regény elemzése **4 óra** **Választható művek:** Móra Ferenc: Csilicsali Csalavári Csalavér Szabó Magda: Tündér Lala Fekete István: A koppányi aga testamentuma Fekete István: Bogáncs	Az epikai mű szerkezete: előkészítés, cselekmény, fordulat, bonyodalom, tetőpont, megoldás, végkifejlet, helyszín, főszereplő, mellékszereplő	- Otthoni olvasás és közös órai szövegfeldolgozás: nagyobb szövegegység áttekintő megértése, és egyes szövegrészletek részletes megfigyelése - A cselekményben megjelenő élethelyzetek, erkölcsi konfliktusok azonosítása, véleményalkotás - A cselekmény főbb fordulópontjainak felismerése - Egyes szereplők jellemzése Főbb helyszínek, térbeli viszonyok azonosítása A cselekmény és térszerkezet vizuális megjelenítése analóg vagy digitális médiumban	- Legyen képes az otthoni olvasás és a közös órai feldolgozás során a nagyobb szövegegység áttekintő megértésére, az egyes szövegrészletek részletes megfigyelésére! - Tudja azonosítani a cselekményben megjelenő élethelyzeteket, erkölcsi konfliktusokat; alkosson véleményt! - Ismerje fel a cselekmény főbb fordulópontjait! - Legyen képes egyes szereplők jellemzésére! - Tudja azonosítani a főbb helyszíneket, térbeli viszonyokat! - Legyen képes a cselekmény és térszerkezet vizuális megjelenítésére analóg vagy digitális médiumban!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Szövegértési, szövegalkotási mérőlap - További lehetőség: kiselőadás, gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka (a szerző életútja, alkotói tevékenysége); dramatizálás			

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

- Válaszolj a témakörben feldolgozott alkotáshoz kapcsolódó tartalmi és elméleti kérdésekre!
- Írd le 5-6 mondatban képzeletbeli beszélgetésedet az egyik szereplővel!
- Fogalmazd meg a véleményedet 5-6 mondatban az olvasott és feldolgozott műről!

A tananyag feldolgozásának javasolt sorrendje:

Család, otthon, nemzet
Petőfi Sándor: János vitéz
Szülőföld, táj
Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk
Választható magyar ifjúsági vagy meseregény

Magyar nyelvtan - 6. évfolyam

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben: a mondatokban és a szövegben. **A szófajokhoz kapcsolódó helyesírási, nyelvhelyességi,**	szó, szóelem, szófajok: ige, főnév, melléknév, számnév, határozószó, igenevek, névmások, viszonyszók, mondatszók	- Helyesírási készség fejlesztése - A szójelentés, a metaforikus jelentés, a több szófajúság megismerése	- Ismerje fel a metaforikus jelentést és a többszófajúságot! - Tudja a gyakorlatban alkalmazni – szóbeli és írásbeli kommunikációban is – a szavakat jelentésbeli szerepüknek megfelelően!

szövegalkotási, szövegértési tudnivalók 46 óra		- A szavak jelentésbeli szerepe és gyakorlati alkalmazása a szóbeli és írásbeli kommunikációban - A szófajok felismerése helyes leírása a mondatban és a szövegben: ige, főnév, számnév, határozószó, igenevek, névmások, viszonyszók, mondatszók - Az iskolai helyesírási segédeszközök: szótár, szabályzat és helyesírási portálok önálló használata - Különféle megjelenésű és típusú szövegek megértése és alkotása - Szóbeli és írásbeli fogalmazási készség fejlesztése - Reflektálás a szöveg tartalmára - A szöveghű és értő szövegolvasás gyakorlása - A hagyományos és a digitális íráshasználat fejlesztése - A kreatív írás gyakorlása - A mérlegelő gondolkodás fejlesztése - A nyelv szerkezeti egységeinek és azok funkcióinak megismerése	- Ismerje fel a szófajokat a mondatban és a szövegben (ige, főnév, számnév, határozószó, névmások, viszonyszók, mondatszók)! - Legyen képes elemezni a szóalakokat! - Legyen képes önállóan használni a helyesírási segédeszközöket, szótárakat és helyesírási portálokat! - Legyen képes megérteni és alkotni különféle megjelenésű és típusú szövegeket! - Legyen képes reflektálni a szöveg tartalmára!

		- A nyelvi elemzőkészség kialakítása	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- írásbeli és szóbeli felelet, témazáró dolgozat, teszt

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

- Húzd alá a viszonyszókat a szövegben!
- Keress példát a szövegben a megadott szófajokra!
- Állapítsd meg az igelak módját, idejét, számát, személyét és ragozását!
- Írd le betűkkel a számjegyeket! Fogalmazd meg a helyesírási szabályt, amit a számnevek helysírásakor be kell tartani!
- Írd le helyesen a tulajdonneveket! Állapítsd meg, hogy a példák a tulajdonnevek melyik csoportjába tartoznak! Majd képezz belőlük melléknevet!
- Alkoss a megadott szóalakkal – pl.: olvasott, kötött, befagyott - két mondatot úgy, hogy az egyikben ige, a másikban igenév legyen!
- Melyik szóalak illik – helyesírási és nyelvhelyességi szempontból – a mondatba?
- Alkoss rövid - 5-6 mondatos – szöveget a megadott szavak (igék) felhasználásával!

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Könyv- és könyvtárhasználat, a kultúra helyszínei **2 óra**	múzeum, kiállítás, gyűjtemény, sajtó, folyóirat, rovat, célcsoport	- Képzőművészeti gyűjtemények megismerése vezetéssel - Részvétel múzeumpedagógiai és könyvtárismereti foglalkozáson,	- Vegyen részt múzeumpedagógiai és könyvtárismereti órán! - Tudja áttekinteni a tanult sajtótermékek szerkezetét és tartalmát!

		és az azt előkészítő osztálytermi órán - Néhány sajtótermék szerkezetének, tartalmának áttekintése - Megadott szempontok alapján reflexió megfogalmazása a múzeumban, színházban, könyvtárban szerzett tapasztalatokról	- Legyen képes megadott szempontok alapján a múzeumban/ színházban/ könyvtárban szerzett tapasztalatait megfogalmazni!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - feladatlap, kutatómunka			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok): -			

A tananyag feldolgozásának javasolt sorrendje:

Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben

Könyv- és könyvtárhasználat-a kultúra színhelyei

Irodalom - 6. évfolyam-

Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés,**

			kompetenciafejlesztés területei)
Hősök az irodalomban **10 óra** **Kötelező művek:** *Arany János: Mátyás anyja* *Arany János: A walesi bárdok* *<u>Hősök–mondák:</u>* *Beckó vára vagy Csörsz árka* *Szent László legendája vagy Lehel kürtje* *A párok közül az egyik kötelező, a másik a választható művek közé kerül.* *Kittenberger Kálmán: Oroszlánvadászataimból (részlet) vagy Széchenyi Zsigmond: Csui (részlet)* *(Választható)* *Torna vára (Felvidék) vagy Tordai hasadék (Erdély) vagy A Lendvai vár (Muravidék) vagy délvidéki Mátyás-mondák* *<u>V.2. Irodalom és mozgókép</u>* *Fazekas Mihály: Lúdas Matyi*	próbatétel, ismétlődő motívum, időmértékes verselés, vándortéma; daktilus, spondeus, hexameter; ballada, vígballada, népballada, műballada, balladai homály, kihagyás	- Az olvasott szöveg szereplőiről, a megjelenített élethelyzetekről szóban és írásban véleményt fogalmaz meg - A hősiesség különböző példáit kifejező szövegek megértése és összehasonlítása - A különböző korokban és műfajokban megjelenő témák nyelvi formáinak elkülönítése - A különböző korszakokban született szövegek nyelvi eltéréseinek összevetése - Az irodalmi szövegek keletkezéséhez, megértéséhez, tartalmához kapcsolódó történelmi, földrajzi kérdések megbeszélése - Irodalmi atlasz vagy térkép használata - Kisebb projektmunkák, a szövegekhez kapcsolódó közös kutatási feladatok elvégzése	- Tudjon önálló véleményt alkotni szóban és írásban az olvasott szöveg szereplőiről, a megjelenített élethelyzetekről! - Legyen képes a hősiesség különböző példáit kifejező szövegek megértésére és összehasonlítására! - Legyen képes a különböző korokban és műfajokban megjelenő témák nyelvi formáinak elkülönítésére! - Legyen képes a különböző korszakokban született szövegek nyelvi eltéréseinek összevetésére! - Legyen képes az irodalmi szövegek keletkezéséhez, megértéséhez, tartalmához kapcsolódó történelmi, földrajzi kérdések megbeszélésére! - Tudja használni az irodalmi atlaszt vagy térképet! - **Legyen képes a kisebb projektmunkák, a szövegekhez kapcsolódó közös kutatási feladatok elvégzésére!??** - Tudja a kijelölt memoriter szövegét! (Arany János: A walesi bárdok - **20** versszak)
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):			

- Olvasás, tartalommondás - Szövegértési, szövegalkotási feladatok - Felelet (szóbeli, írásbeli) - Írásbeli témazáró dolgozat - További lehetőség: kiselőadás, gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, projektmunka, dramatizálás, illusztráció készítése
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Olvasd el a témához kapcsolódó szöveget, majd végezd el a mellékelt szövegértési feladatokat! Mi a szöveg műfaja? Válaszodat indokold! - A felsorolt szavak (szereplők, helyszínek) mely szerző mely művéből származnak? Írd a vonalra, majd határozd meg a műfajt is! - Párosítsd a két oszlop elemeit (szereplőket/ számmal jelölve a helyszínnel/ betűvel jelölve vagy a műben szereplő tárggyal)! Melyik irodalmi alkotásban fordultak elő együtt? Nevezd meg a mű szerzőjét is! - Döntsd el az állításokról, hogy igazak-e vagy hamisak! Húzd alá és javítsd a hibákat! (fogalmakkal kapcsolatos feladat) - Egészítsd ki a fogalmak meghatározásait! - Bizonyítsd be, hogy A walesi bárdok műballada! Állításaidat a műből vett példákkal igazold! - Jelöld és nevezd meg a verslábakat az idézetben! Írd a vonalra a sorfajta megnevezését! - Memoriter (Arany János: A walesi bárdok - 20 versszak)

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**

Arany János: Toldi **16 óra**	verses epika, elbeszélő költemény; s, előhang, epizód, késleltetés; allegória; fokozás, túlzás, megszólítás Memoriter: Arany János: Toldi (6 versszak)	- A mű szövegének közös órai feldolgozása - Az olvasás és megértés nyelvi nehézségeinek feltárása, szókincsbővítés és olvasási stratégiák fejlesztése - Az elbeszélő költemény műfaji jellemzőinek felismerése, értelmezése a mű vonatkozásában - Az alkotás néhány stíluselemének megfigyelése (pl. verselés, szóképek, alakzatok) - A mű erkölcsi kérdésfelvetéseinek (bűn, bosszú, megtisztulás, testvérviszály stb.) megtárgyalása - Az elbeszélői szerepek (narráció, költői kiszólások, rokonszenv) felismerése, értelmezése a jelentésteremtésben	-Legyen képes az elbeszélő költemény műfaji jellemzőit felismerni, értelmezni a mű vonatkozásában! Tudja felismerni a tanult szóképeket és alakzatokat a műalkotás szövegében! Ismerje fel a mű erkölcsi kérdésfelvetéseit! - Legyen képes az elbeszélői szerepek (narráció, költői kiszólások, rokonszenv) felismerése, értelmezése a jelentésteremtésben!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Olvasás, tartalommondás - Szövegértési feladatok - Fogalmazás (szóban, írásban)			

- Felelet (szóbeli, írásbeli)
- Írásbeli témazáró dolgozat
- További lehetőség: tablókészítés, projekt feladat (képregény), dramatizálás, „ki-kicsoda?”, „ki mondta kinek”?, illusztráció készítése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

- Ismertesd a Toldi keletkezési körülményeit, műfaji jellemzőit!
- Tedd sorrendbe a történet eseményeit!
- Határozd meg a történet alapján, hogy „ki mondta kinek?” az alábbi mondatokat!
- Csoportosítsd az elbeszélő költemény szereplőit!
- Fogalmazz 8-10 mondatos fogalmazást „Toldi próbatételei” címmel!
- Tanuld meg a kötelező memoritert! Arany János: Toldi (6 versszak)

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Szeretet, hazaszeretet, szerelem **11 óra** **Kötelező művek:** Bib Bibliai történetek (Mária és József története, Jézus tanítása a gyermekekről) Kölcsey Ferenc: Himnusz Vörösmarty Mihály: Szózat Petőfi Sándor: Honfidal Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem Petőfi Sándor: Reszket a bokor, mert… Radnóti Miklós: Bájoló	líra, lírai alany, lírai én, téma, motívum; versforma, rímszerkezet, keresztrím, alliteráció; dal, népdal **Memoriterek:** Kölcsey Ferenc: Himnusz (1-2. vsz.) Vörösmarty Mihály: Szózat (1. és 2. vsz.+13.,14. vsz.)	- Az olvasott szöveg szereplőinek érzelmeiről, gondolatairól, az élethelyzetekről vélemény megfogalmazása szóban és írásban - A szeretet, szerelem, hazaszeretet különböző példáit kifejező szövegek megértése és összehasonlítása - A téma megjelenítését különböző korokban és műfajokban szolgáló nyelvi formák elkülönítése lírai és prózai szövegekben	- Ismerje fel a társas kapcsolatok sokféleségét a tanult irodalmi szövegek által! - Legyen képes különböző korokban keletkezett, különböző műfajú szövegek tematikus rokonságának és probléma felvetéseinek tanulmányozására, valamint a műfajokban megjelenő témák nyelvi formáinak elkülönítésére! - Legyen képes alkalmazni a korábban megismert műfajokhoz kapcsolódó elemzési szempontokat hasonló témájú szövegekben! - Tudja megfogalmazni személyes véleményét a szövegekben felvetett problémákról! - Ismerje a kötelező memoritereket!

		- A különböző korokban és műfajokban megjelenő témák nyelvi formáinak elkülönítése - A szövegek összevetése a keletkezésükhöz, megértésükhöz, tartalmukhoz kapcsolódó valós helyszínek különböző korokból származó képi ábrázolásaival - Kisebb projektmunkák, a szövegekhez kapcsolódó közös kutatási feladatok elvégzése	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- Felelet (szóbeli, írásbeli)
- Írásbeli témazáró dolgozat
- További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

- Határozd meg az alábbi fogalmak jelentését: dal, népdal, líra, lírai alany, lírai én, téma, motívum, versforma, rímszerkezet, keresztrím, alliteráció
- A fogalmakhoz sorolj fel 1-1 példát!
- Olvasd el a témában kapott szöveget és végezd el a mellékelt szövegértési feladatokat!
- Alkoss a témakörhöz kapcsolódó 6-8 mondat terjedelmű véleményt az adott szempontok vagy cím alapján!
- Tanuld meg a kötelező memoritert! Kölcsey Ferenc: Himnusz (1-2. vsz.), Vörösmarty Mihály: Szózat (1. és 2. vsz.+13.,14. vsz.)

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Prózai nagyepika – Gárdonyi Géza: Egri csillagok **12 óra**	történelmi regény, elbeszélő, időszerkezet, több szálon futó cselekmény, jellemek	- Otthoni olvasás és közös órai szövegfeldolgozás: nagyobb szövegegység áttekintő megértése és egyes szövegrészletek részletes megfigyelése - A cselekményben megjelenő élethelyzetek, erkölcsi konfliktusok azonosítása, véleményalkotás A cselekmény fordulópontjainak összekapcsolása a műfaj jellegzetességeivel - A főbb szereplők kapcsolatának értelmezése - A szereplők közötti kapcsolatok vizuális megjelenítése analóg vagy digitális médiumban - Szövegalkotás az egyes szereplők nézőpontjának megjelenítésével	- Ismerje fel a cselekményben megjelenő élethelyzeteket, erkölcsi konfliktusokat, alkosson róluk véleményt - Legyen képes összekapcsolni a cselekmény fordulópontjait az adott műfaj jellegzetességeivel - Legyen képes a főbb szereplők kapcsolatának értelmezésére - Legyen képes a szövegalkotásra az egyes szereplők nézőpontjának megjelenítésével

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- Felelet (szóbeli, írásbeli)
- További lehetőség: gyűjtőmunka a szerzőről, hasonló művekről, tablókészítés, ötujjas mese különböző szempontok alapján (pl.: szereplők, helyszínek stb.)

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

- Határozd meg az alábbi fogalmak jelentését: történelmi regény, elbeszélő, időszerkezet, több szálon futó cselekmény, jellemek
- A fogalmakhoz sorolj fel 1-1 példát!

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Egy szabadon választott világirodalmi ifjúsági regény **5 óra** *Daniel Defoe: Robinson Crusoe vagy* *Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg*	regény (kalandregény, meseregény), elbeszélő, időszerkezet, több szálon futó cselekmény, jellemek	- Otthoni olvasás és közös órai szövegfeldolgozás: nagyobb szövegegység áttekintő megértése és egyes szövegrészletek részletes megfigyelése - A cselekményben megjelenő élethelyzetek, erkölcsi konfliktusok azonosítása, véleményalkotás - A cselekmény fordulópontjainak összekapcsolása a műfaj jellegzetességeivel - A főbb szereplők kapcsolatának értelmezése - A szereplők közötti kapcsolatok vizuális megjelenítése analóg vagy digitális médiumban	- Legyen képes az otthoni olvasás után a közös órai szövegfeldolgozásra: nagyobb szövegegység áttekintő megértésére és egyes szövegrészletek részletes megfigyelésére! - Tudja azonosítani a cselekményben megjelenő élethelyzeteket, erkölcsi konfliktusokat, alkosson véleményt! - Tudja összekapcsolni a cselekmény fordulópontjait a műfaj jellegzetességeivel! - Legyen képes a főbb szereplők kapcsolatának értelmezésére, vizuális megjelenítésére! - Tudjon szöveget alkotni az egyes szereplők nézőpontjának megjelenítésével!

		- Szövegalkotás az egyes szereplők nézőpontjának megjelenítésével	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):
Felelet (szóbeli, írásbeli)
Szövegértési, szövegalkotási mérőlap
További lehetőség: kiselőadás, gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka (a szerző életútja, alkotói tevékenysége); dramatizálás

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

- Válaszolj a témakörben feldolgozott alkotáshoz kapcsolódó tartalmi és elméleti kérdésekre!Készíts ajánlást a műről egy 5. osztályos tanulónak!

A tananyag feldolgozásának javasolt sorrendje:

Hősök az irodalomban
Arany János: Toldi
Szeretet, hazaszeretet, szerelem
Gárdonyi Géza: Egri csillagok
Szabadon választott világirodalmi ifjúsági regény

A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA
HELYI TANTERVE

TÖRTÉNELEM

5 – 8. ÉVFOLYAM

2020

Elvárt előzetes ismeretek a felső tagozatra lépéshez

Ismeretek	-A történelmi olvasmányokban megismert történelmi személyeket ismeri.(Szent István király, Szent László király, IV. Béla király, Mátyás király, II. Rákóczi Ferenc, Petőfi Sándor, Széchenyi István, Kossuth Lajos
	-Ismeri a szövegalkotás fő lépéseit, azt alkalmazva tud 6-8 mondatos szöveget alkotni.
	-Ismer tanulási technikákat.
	-Ismeri hazája és lakóhelye természeti és kulturális értékeit.
	-Meg tud fogalmazni adott témára vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük…”, „egyik sem…” és a velük rokon jelentésű szavakat.
	-Ismeri Magyarország fővárosát, megyéit, nagyobb városait.
	-A kontinenseket ismeri, elhelyezkedésüket tudja. A térképet biztonsággal használni tudja.
Képességek	-Életkorának megfelelő ismeretterjesztő szövegeket, forrásrészleteket képes felolvasni(hagyományos és digitális felületen). Felolvasáskor ki tudja emelni a szöveg lényegét, a mondanivalóját, a hallgatósággal kontaktust tart.
	-Képes összefoglalni (szóban és írásban) az olvasott szöveg, forrásrészlet lényegét, a mondanivalóját megfogalmazza véleményét.
	-Eseményeket időrendi sorrendbe rendez.
	-Képes a feladatok intstrukcióit értelmezni és azokat követni (szóban és írásban).
	-Önállóan tud életkorának megfelelő, rövid, ismeretterjesztő szövegekből adatokat gyűjteni, lényeges adatok kiemelni.
	-Képes felismerni az események közötti ok-okozati összefüggéseket, azonosítja a köztük lévő hasonlóságokat és különbségeket. A képzelt és valóságos eseményeket meg tudja különböztetni.
	-Képes magyarázat után megérteni az új kifejezések jelentését vagy önállóan szavakat keresni lexikonból, szótárból.
	-Az életkorának megfelelő szókincset megérti és használja.
	- Írása rendezett, olvasható. Hibátlanul másol.
	-Munkáját segítséggel vagy önállóan javítani képes.
	-1000-es számkörben készség szinten számol
	-Képes számegyenest rajzolni a számok helyének jelölésével 10 000-es számkörben, a számegyenes irányát jelölni, számokat le tud olvasni a számegyenesről.

Történelem tervezett óraszámok 5-8. évfolyamokon:

Témakörök	5.	6.	Össz.
Személyes történelem	7		7
Fejezetek az ókor történetéből (mélységelvű téma)	20		20
A kereszténység	5		5
A középkor világai	13		13
Képek és portrék az Árpád-kor történetéből (mélységelvű téma)	23		23
Képek és portrék a középkori magyar állam virágkorából (mélységelvű téma)		14	14
Új látóhatárok		11	11
Portrék és történetek Magyarország kora újkori történetéből		14	14
Élet a kora újkori Magyarországon		6	6
Forradalmak kora		5	5
A magyar nemzeti ébredés és polgárosodás kora (mélységelvű téma)		18	18
Összesen:	68	68	136

Témakörök	7.	8.	Össz.
A modern kor születése	5		5
A dualizmus kora: felzárkózás Európához (mélységelvű téma)	11		11
Az első világháború és következményei (mélységelvű téma)	13		13
Totális diktatúrák	5		5
A Horthy-korszak	9		9
A második világháború	10		10
A megosztott világ	5		5
Magyarország szovjetizálása	10		10
A forradalomtól az ezredfordulóig (mélységelvű téma)		26	26
Együttélés a Kárpát-medencében		8	8
Népesedés és társadalom		5	5

A demokratikus állam		7	**7**
Régiók története		14	**14**
Mérlegen a magyar történelem		8	**8**
Összesen:	**68**	**68**	**136**

5. évfolyam			
Személyes történelem - 7 óra			
Téma – altéma Tervezett óraszám: 7 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Körülöttem a történelem (3) • Családi fotóalbum és személyes tárgyak • Személyes történetek dokumentálása, elbeszélése • Egy nap dokumentálása • Kódexkészítés (valamely magyar kódex mintájára Címer, zászló, pecsét, az idő mérése (4) • Címerek és zászlók alkotóelemei saját település és Magyarország címere és zászlaja példáján • A hitelesítés eszköze, a pecsét (pl. az Aranybulla) • Személyes címer, zászló- és pecsétkészítés • Az időszámítás	**Fogalmak**: kódex **Kronológia**: Kr. e. és Kr. u., évszázad, őskor, ókor, középkor, újkor, jelenkor/modern kor	- Egyszerű, személyes történetek elmesélése - Családi fotók, tárgyak, történetek gyűjtése és rendszerezése - Címer, zászló, pecsét készítése önállóan vagy társakkal - Információk gyűjtése képi és tárgyi forrásokból megadott szempontok szerint - A történelmi idő ábrázolása vizuális eszközökkel	- Legyen képes képpel illusztrált, írott összefoglaló készítésére egy meghatározó személyes élményről! - Ismerje meg a kódexlap készítését, pl. a Képes krónika alapján! - Tudjon időszalagot készíteni! - Végezzen gyűjtőmunkát az alábbiak valamelyikéből: ország, település, iskola, sportegyesület és egyéb címerek! - Legyen képes címerek értelmezésére tanári irányítással!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladatok elvégzése - Gyűjtőmunka, kutatómunka, projektmunka elvégzése: családi fotóalbum összeállítása (PPT, tabló, családfakészítés), kódexkészítés, címer/zászló/pecsétkészítés - További lehetőség: egyéni szóbeli beszámoló 5-8 mondatban a témakör valamely részéből			

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok

- Készíts családfát! Mutasd be a családodat 5-8 mondatban!
- Ismertesd a magyar zászló színeinek jelképes jelentését, a magyar címer részeit!

Fejezetek az ókor történetéből (mélységelvű téma) - 20 óra			
Téma – altéma Tervezett óraszám: 20 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
<u>Az ókori Egyiptom világa (4):</u> • Földművelés a Nílus mentén • Hitvilág és halottkultusz a piramisok és a Királyok Völgye példáján: Memphis és Théba. • A legjelentősebb találmány: az írás <u>Az ókori Hellász öröksége (4):</u> • Mindennapok egy görög városban: Athén és lakói. • Görög istenek, az olümpiai játékok. • Az athéni és spártai nevelés <u>Az ókori Róma öröksége (5):</u> • Róma alapítása a mondákban. • Egy római polgár mindennapjai.	**Fogalmak**: öntözéses földművelés, fáraó, piramis, hieroglifa, városállam, jósda, többistenhit, olümpiai játékok, monda, provincia, rabszolga, gladiátor, amfiteátrum, falanx, légió, népvándorlás **Személyek**: Kheopsz, Zeusz, Pallasz Athéné, Nagy Sándor, Romulus, Hannibál, Julius Caesar, Augustus, Attila **Kronológia**: Kr.e. 776 – az első feljegyzett olümpiai	- Az ókori egyiptomi, görög és római életmód főbb vonásainak felidézése - Információk gyűjtése az ókori és a modern olimpiai játékokról, és összehasonlításuk - Az ókori hadviselés legalapvetőbb jellemzőinek bemutatása - Görög hoplita felismerése, fegyverzetének azonosítása képen, rekonstrukciós ábrán - A tanult háborúk okainak és következményeinek bemutatása; illetve a tanult hősökhöz kapcsolódó történetek felidézése	- Képes legyen röviden bemutatni (szóban vagy írásban) az ókori egyiptomi, görög és római és nomád életmód főbb vonásait! - Képes legyen megfelelő keresőszavak segítségével információt gyűjteni egy adott ókori eseményről! - Képes legyen összehasonlításokat végezni, hasonlóságokat és különbségeket felismerni (pl. ókori és modern olimpia, athéni és spártai nevelés)! - Legyen képes egyszerű rekonstrukciós rajzok, ábrák elemzésére! - Képes legyen bemutatni a tanult háborúk okait és következményeit! - Ismerje a történelmi térképeken használt általános jelöléseket! - Képes legyen azonosítani mai magyar településeket az ókori Pannónia térképén!

• A gladiátorviadalok és a kocsiversenyek. • Római emlékek Pannóniában. <u>A görög-római hadviselés (4):</u> • Görög hadviselés a marathóni csata példáján • Nagy Sándor hadserege és hódításai • Az ókor „tankjai”: Hannibál elefántjai • Caesar légiói <u>Képek a népvándorlás korából (3):</u> • A Római Birodalom szétesése • A Hun Birodalom • Attila hadjáratai: az ókor egyik legnagyobb csatája (a catalaunumi csata)	játékok; Kr.e. 753 – Róma alapítása a hagyomány szerint, Kr.e. 490- a marathóni csata; Kr.u. 476- a Nyugatrómai Birodalom bukása **Topográfia***:* Egyiptom, Nílus, Athén, Olümpia, Sparta, Itália, Róma, Pannónia, Aquincum, Marathón, Római Birodalom	- Mai magyar településnevek azonosítása az ókori Pannónia térképén - A Hun Birodalom földrajzi kiterjedésének nyomon követése a térképen - A nomád életmód, gazdálkodás és hadviselés alapvető jellegzetességeinek felidézése - Történelmi mozgások (pl. hadmozdulatok, hadjáratok, népmozgások) nyomon követése történelmi térképen	- Legyen képes a történelmi mozgásokat (pl. hadmozdulatok, hadjáratok, népmozgások) történelmi térképen nyomon követni! - Legyen képes a korszak történelmi személyeinek a jelentőségét felismerni! - Legyen képes a tanult történelmi személyeket és eseményeket időszalagon elhelyezni!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - szóbeli felelet, írásbeli felelet, részdolgozat, témazáró dolgozat, beszámoló, térképismeret, kutatómunka			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok - Fogalmazz 6-8 mondatos szöveget, amelyben összehasonlítod az athéni és a spártai életmódot és nevelést! - Nevezd meg a tanult ókori görög isteneket és azt, hogy minek az istenei voltak! - Foglald össze Róma alapításának mondáját! - Mutasd be az ókor egyik nagy csatájának előzményeit, lefolyását, következményeit (a marathóni csata vagy a catalaunumi csata)! - Meghatározás alapján ismerd fel a tanult történelmi fogalmakat!			

- Jelöld a tanult eseményeket az időszalagon!
- Állítsd időrendi sorrendbe a korszak történelmi szereplőit!
- Ismerd fel vaktérképen a korszak történelmi helyszíneit!

A kereszténység - 5 óra			
Téma – altéma **Tervezett óraszám: 5 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Az Ószövetség népe (2 óra) • Az Ószövetség/Héber Biblia: Ábrahám és Mózes • Az önálló zsidó állam alapítói: Dávid és Salamon története *Jézus élete, tanításai és a kereszténység (3 óra)* • Történetek az Újszövetségből • A kereszténység főbb tanításai • A kereszténység elterjedése • A keresztény hitélet színterei és szertartásai • A kereszténység jelképei	**Fogalmak**: egyistenhit, Biblia, Ószövetség/Héber Biblia, Újszövetség, zsidó vallás, keresztény vallás, keresztség és úrvacsora **Személyek**: Mózes, Dávid, Salamon, Jézus, Mária, József, Szent Péter és Szent Pál apostolok **Topográfia**: Jeruzsálem, Betlehem	- Jézus élete legfontosabb eseményeinek bemutatása - Jézus erkölcsi tanításainak értelmezése - A kereszténység fő jellemzőinek és elterjedésének bemutatása - A Héber Biblia máig ható innovációi: egyistenhit, tízparancsolat, heti pihenőnap	- Legyen képes bibliai történeteket ábrázoló képek, művészeti alkotások gyűjtésére! - Legyen képes tematikus képgaléria összeállítása a zsidó és keresztény vallásról megadott szempontok alapján! - Legyen képes képek gyűjtésére bibliai helyszínekről! - Tudja követni Pál apostol missziós útjait tematikus térképen!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - szóbeli, írásbeli felelet, részdolgozat, beszámoló, térképismeret - Gyakorlati feladatok elvégzése: tablókészítés, térképkészítés - Gyűjtőmunka, kutatómunka, bemutató készítése: ószövetségi és újszövetségi történetek és feldolgozásuk, bemutatásuk - Egyéni szóbeli beszámoló 5-8 mondatban a zsidó-keresztény kultúrkör és vallások jellemzőiről, tanításairól, hagyományairól			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok - Mesélj el 5-8 mondatban egy ószövetségi, vagy újszövetségi történetet! - Sorolj fel közismert bibliai szereplőket!			

- Sorold fel a három legnagyobb keresztény ünnepet!
- Sorolj fel a tízparancsolatból máig mindenkire érvényes szabályokat!

A középkor világai - 13 óra			
Téma – altéma Tervezett óraszám: 13 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Élet a várban – egy magyar vár (pl. Visegrád) és uradalom bemutatásával • Királyok és nemesek • Várépítészet – híres magyar középkori várak • Egy uradalom működése, a falvak világa (a jobbágyok élete) Élet a kolostorban – egy magyar kolostor (pl. Pannonhalma) bemutatásával • A középkori egyházszervezet • A szerzetesség és a kolostor • Román és gótikus templomépítészet – híres magyar középkori egyházi emlékek • Oktatás a középkorban Élet a középkori városban – egy magyar város (pl. Buda) bemutatásával	**Fogalmak:** földesúr, lovag, nemes, uradalom, jobbágy, robot, pápa, szerzetes, bencés rend, pálos rend, kolostor, katolikus, román stílus, gótikus stílus, polgár, céh, iszlám vallás **Személyek:** Szent Benedek, Gutenberg, Mohamed **Topográfia:** Visegrád, Pannonhalma, Szentföld, Anglia, Franciaország	- A középkori és a mai életforma néhány jellegzetességének összehasonlítása - A középkori kultúra főbb vonásainak felidézése - Az egyes középkori társadalmi rétegek életformája közti eltérések összehasonlítása - A középkori város és a falu összehasonlítása megadott szempontok alapján (pl. jellegzetes foglalkozások, életmód) - A középkori hadviselés legalapvetőbb jellemzőinek bemutatása - A középkori páncélos lovag felismerése, fegyverzetének	- Legyen képes röviden bemutatni, jellemezni a középkori társadalmi rétegek életmódját (pl.: földesúr, lovag, jobbágy, szerzetes)! - Legyen képes egyszerű rekonstrukciós rajzok, alaprajzok, ábrák értelmezésére pl.: középkori városról, uradalomól, várról, kolostorról; a lovagok fegyverzetéről! - Ismerje fel a középkori építészeti stílusok jellemzőit! - Legyen képes információt gyűjteni és beszámolót készíteni adott témkörben pl.: a lovagi tornáról, a lovagi erényekről, a középkori magyar templomokról, foglalkozásokról, viseletről! - Tudjon összehasonlítást végezni, hasonlóságokat és különbségeket felismerni pl. a katolikus és az iszlám vallás között; a középkori falu és város között!

• A céhek • A városi polgárok • Városépítészet – híres magyar középkori városok • Könyvnyomtatás és reneszánsz. <u>A keresztes lovagok világa</u> • Az iszlám–arab kihívás • A nehézlovas harcmodor • Keresztesek a Szentföldön • A lovagi életforma és kultúra		azonosítása képen, rekonstrukciós ábrán	- Legyen képes értelmezni a történelmi térképek jelöléseit! - Legyen képes felismerni a kor történemi személyiségeinek jelentőségét!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - szóbeli felelet, írásbeli felelet, témazáró dolgozat - kutatómunka és beszámoló készítése további lehetőség: tablókészítés, montázs készítése a középkort idéző képekből			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok - Jellemezd a földesurak és a jobbágyok társadalmi csoportját; mutasd be életmódjukat 5-8 összefüggő mondatban! - Az ábra alapján mutasd be az uradalmak működését! - Határozd meg/ismerd fel a fogalmakat (pl.: jobbágy, céh, szerzetes)! - Képek segítségével nevezd meg a középkori kultúra főbb vonásait! - Középkori faluban vagy városban éltél volna szívesebben? Fogalmazd meg a véleményedet! Gyűjts érveket, ellenérveket! - Hasonlítsd össze a keresztény és az iszlám vallást!			

Képek és portrék az Árpád-kor történetéből (mélységelvű téma) - 23 óra			
Téma – altéma **Tervezett óraszám: 23 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Történetek a magyarok eredetéről (4): • A hun-magyar eredettörténet a krónikákban: Hunor, Magor; Csaba királyfi. • Az Árpád-ház eredettörténete: Emese álma, vérszerződés *Honfoglalás és kalandozások (4):* • Álmos és Árpád alakja a krónikákban • A honfoglalás: Etelközből a Kárpát-medencébe • Történetek a kalandozó magyarokról *Szent István és a magyar állam (4):* • Géza és István alakja a krónikákban. • István harca Koppánnyal és a koronázás • Államalapítás: egyházszervezés, vármegyék és törvények *Árpád-házi királyportrék (5):* • Szent László, a lovagkirály • Könyves Kálmán, a művelt • III. Béla, a nagyhatalmú	**Fogalmak**: hunok, finnugor, törzs, vérszerződés, fejedelem, honfoglalás, székelyek, kalandozások, vármegye, tized, ispán, Szent Korona, tatárok/mongolok, kunok **Személyek**: Álmos, Árpád, Géza, I. (Szent) István, I. (Szent) László, Könyves Kálmán, III. Béla, IV. Béla, Szent Gellért, Szent Erzsébet, Szent Margit **Kronológia**: 895 a honfoglalás, 907 a pozsonyi csata, 997/1000–1038 István uralkodása, 1222 az Aranybulla kiadása, 1241–1242 a tatárjárás,	- A mondák és a valóság közötti kapcsolatok és ellentmondások felismerése - A tanult mondai történetek felidézése, a mondai hősök szándékainak azonosítása - Mondai szereplők felismerése képek, művészeti alkotások alapján - Rekonstrukciós rajzok, ábrák elemzése és/vagy készítése a honfoglaló magyarok viseletéről, lakóhelyéről, fegyverzetéről - Történetek felidézése az Árpád-kori magyar történelemből - A tanult történelmi személyek jelentőségének felismerése - A tanult uralkodók elhelyezése az időszalagon	- Ismerje fel a mondák és a valóság közöttikülönbségeket! - Tudja a a tanult mondákat felidézni, azokat művészeti alkotásokon is felismerni, a szereplők szándékait azonosítani! - Legyen képes rekonstrukció rajzok/ ábrák elemzésére vagy készítésére a honfoglaló magyarokról! - Tudja az Árpád-korral kapcsolatos történeteket és ismereteket felidézni, a szereplőket azonosítani! - Legyen képes a korszak történelmi személyeinek a jelentőségét felismerni! - Legyen képes a tanult történelmi személyeket, uralkodókat elhelyezni az időszalagon!

• II. András és az Aranybulla • IV. Béla és a tatárjárás *Árpád-kori szentek (2):* • Szent Gellért • Szent Erzsébet • Szent Margit *Árpád-kori győztes harcok és csaták (2):* • A pozsonyi csata • Német támadások nyugatról: felperzselt föld és a vértesi csata. Nomád támadások keletről: a kerlési csata *Magyarország koronázási jelvényei (2):* • Szent Korona • Palást, jogar, országalma	1301 az Árpád-ház kihalása **Topográfia**: Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Esztergom, Buda, Székesfehérvár, Horvátország, Muhi, Német-római Császárság		
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - szóbeli felelet, írásbeli felelet, részdolgozat, témazáró dolgozat, - beszámoló, térképismeret, kutatómunka			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok - Fogalmazz 6-8 mondatos szöveget, melyben ismerteted a Honfoglalás körülményeit! - Mutasd be Szent István államalapító tevékenységét! - Jelöld a tanult eseményeket az időszalagon! - Állítsd időrendi sorrendbe a korszak történelmi szereplőit!			

A tananyag feldolgozásának javasolt sorrendje:

- Személyes történelem

- Fejezetek az ókor történetéből
- A kereszténység
- A középkor világai
- Képek és portrék az Árpád-kor történetéből

6. évfolyam			
Képek és portrék a középkori magyar állam virágkorából (mélységelvű téma) - 14 óra			
Téma – altéma Tervezett óraszám: 14 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Magyar királyportrék a 14–15. századból • Károly és az aranyforint • Nagy Lajos, a hódító • Luxemburgi Zsigmond, a császár Hunyadi János, a törökverő • Hunyadi János, a sokoldalú hadvezér • A nándorfehérvári diadal	**Fogalmak:** aranyforint, kormányzó, végvár, szekérvár, zsoldos **Személyek:** I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, I. (Hunyadi) Mátyás **Kronológia:** 1335 a visegrádi királytalálkozó, 1456 a nándorfehérvári diadal,	- A mondák és a valóság közötti kapcsolatok és ellentmondások felismerése - Tematikus térkép értelmezése és/vagy térképvázlat készítése Nagy Lajos hódításairól/Hunyadi János hadjáratairól - A tanult történelmi személyek jelentőségének felismerése	- Legyen képes különbséget tenni a monda és a történelmi valóság között! - Ismerje a történelmi térképen használt általános jelöléseket és legyen képes a tematikus térképek értelmezésére! - Legyen képes a korszak történelmi személyiségeinek jelentőségét felismerni!

Hunyadi Mátyás, a reneszánsz uralkodó • Mondák és történetek Mátyás királyról • A fekete sereg • Mátyás reneszánsz udvara	1458–1490 Mátyás uralkodása **Topográfia:** Lengyelország, Oszmán Birodalom, Csehország, Nándorfehérvár		
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - szóbeli felelet, írásbeli felelet, témazáró dolgozat - kutatómunka és beszámoló készítése további lehetőségek: látogatás a visegrádi várban vagy a királyi palotában			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok - Jelöld a tanult eseményeket az időszalagon! - Állítsd időrendi sorrendbe a korszak történelmi szereplőit! - Ismerd fel vaktérképen a korszak történelmi helyszíneit! - Mutasd be 5-8 összefüggő mondattal - a megadott kulcsfogalmak felhasználásával - az Anjou-királyok / Mátyás uralkodását! - Válogasd szét a fogalmakat, eseményeket aszerint, hogy melyik király uralkodására volt jellemző! - Számold ki, hogy hány évvel ezelőtt volt a nándorfehérvári diadal; ill. hány év telt el a visegrádi királytalálkozó és Mátyás királlyá koronázása között! - A történelmi térkép alapján mondj két igaz állítást Hunyadi János hadjáratairól! - A képek (tabló) alapján mutasd be a reneszánsz stílus jellemzőit!			

Új látóhatárok - 11 óra			
Téma – altéma Tervezett óraszám: 11 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
A földrajzi felfedezések: • A felfedezők útjai. • A világkereskedelem kialakulása • Gyarmatosítás Amerikában: az őslakosság sorsa, ültetvények és rabszolgák *Korai kapitalizmus:* • A tőkés gazdálkodás kibontakozása és a polgárosodó életmód • A manufaktúrák, a világkereskedelem kialakulása Az első bankok és tőzsdék *A vallási megújulás:* • Egyházi reformtörekvések a kora újkorban • Reformáció és katolikus megújulás • Az anyanyelvi kultúra és oktatás felvirágzása magyar példák alapján • Vallási türelem Erdélyben *Az új világkép kialakulása :*	**Fogalmak:** gyarmat, manufaktúra, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, bank, tőzsde, részvény, reformáció, református, evangélikus, ellenreformáció és katolikus megújulás, jezsuiták, vallási türelem, felvilágosodás **Személyek:** Kolumbusz Kristóf, Magellán, Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár, Pázmány Péter, Kopernikusz **Kronológia:** 1492 Amerika felfedezése, 1517 a reformáció kezdete	- A nagy felfedezők útjainak bemutatása térképen - A céhek és a manufaktúrák összehasonlítása - A világkereskedelem útvonalainak bemutatása térkép segítségével - A reformáció és katolikus megújulás hatásának feltárása az anyanyelvi kultúra és oktatás területén - Érvelés a vallási türelem mellett	- Ismerje a fontosabb földrajzi felfedezőket, tudja azok útjait megmutatni térképen! - Tudja összehasonlítani a céheket és a manufaktúrákat! - Ismerje a világkereskedelem útvonalait és tudja bemutatni azokat térkép segítségével! - Legyen képes a közpkor és az újkor világképének összeasonlítására! - Legyen képes reformáció ésa katolikus megújulás hatásait feltárni az anyanyelvi kultúra és oktatás területén! - Tudjon érveket megfogalmazni a vallási türelem mellett!

• A természettudományok fejlődése: a kopernikuszi fordulat. A középkorit felváltó világkép: a felvilágosodás	**Topográfia:** Spanyolország, India, Kína, London, Sárospatak		
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli felelet, írásbeli felelet, részdolgozat, témazáró dolgozat, beszámoló, bemutatóval kísért kiselőadás, térképismeret, kutatómunka, táblázatelemzés			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok - Jelöld a tanult eseményeket az időszalagon! - Állítsd időrendi sorrendbe a korszak történelmi szereplőit! - Ismerd fel vaktérképen a korszak történelmi helyszíneit! - Mi volt a földrajzi felfedezések oka és következményei? - Mutasd be a térkép segítségével a legfontosabb földrajzi felfedezéseket és felfedezőket! - Mutass be egy általad választott felfedezőt! - Ismertesd, hogyan alakult ki a világgazdaság a felfedezéseknek köszönhetően! - Mit nevezünk reformációnak? Milyen irányzatai alakultak ki? Hogy „válaszolt” a katolikus egyház a reformációra?			

Portrék és történetek Magyarország kora újkori történetéből - 14 óra			
Téma – altéma Tervezett óraszám: 14 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
A török háborúk hősei: • II. Lajos és a mohácsi csata • Buda eleste és az ország három részre szakadása • A várháborúk hősei (pl. Dobó István, Zrínyi Miklós, a szigetvári hős) *Bocskai, Bethlen és Zrínyi:* • Bocskai István fejedelem, a hajdúk vezére • Bethlen Gábor, Erdély fejedelme • Zrínyi Miklós, a költő és hadvezér • Buda visszavétele: a török kiűzése *II. Rákóczi Ferenc és szabadságharca:* • Rákóczi fordulatos életpályája Munkácstól Rodostóig • Történetek a Rákóczi-szabadságharc idejéből	**Fogalmak:** szultán, janicsár, török hódoltság, kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás **Személyek:** I. Szulejmán, II. Lajos, Dobó István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (költő és hadvezér), II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia **Kronológia:** 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme, 1686 Buda visszafoglalása, 1703-1711 a Rákóczi-szabadságharc	- A mohácsi csata eseményeinek rekonstruálása animációs film és térkép alapján - A három részre szakadt ország és a fontosabb török hadjáratok bemutatása tematikus térképen - A török- és Habsburg-ellenes harcok hőseiről szóló történetek elbeszélése, irodalmi szövegek felidézése - Képek, ábrázolások gyűjtése és azonosítása, filmrészletek értelmezése a törökellenes háborúk hőseiről és eseményeiről - A három részre szakadt ország térképének értelmezése - Annak a bemutatása, hogy milyen hatással volt a török uralom Magyarország fejlődésére	- Legyen képes rekonstruálni a mohácsi csata előzményeit animációs filmek, térképek, írott források és ismeretei segítségével! - Képes legyen megmutatni a három részre szakadt Magyarország területeit, ismerje az egyes részek elnevezéseit! - Képes legyen történelmi térképek segítségével bemutatni a fontosabb török hadjáratok útvonalát, célját, a hadjárat fontosabb csatáit és azok kimenetelét! - Ismerje a török- és a Habsburg-ellenes harcok hőseiről szóló történeteket, képes legyen azokat saját szavaival összefoglalni! - Ismerjen a korszak történelmi eseményeihez kapcsolódó, azokról szóló irodalmi, képzőművészeti és filmművészeti alkotásokat! - Képes legyen bemutatni a török uralom hatásait Magyarország fejlődésére! - Ismerje II. Rákóczi Ferenc életútját, képes legyen személyiségét bemutatni összefüggő mondatokban!

• A szatmári béke: függetlenség helyett megbékélés a birodalommal *<u>Mária Terézia:</u>* • Mária Terézia, a családanya és uralkodó • Intézkedései Magyarországon • A magyar huszárok és a berlini huszárcsíny • Főúri kastélyok a művelődés szolgálatában (pl. Eszterháza, Gödöllő)	**Topográfia:** Mohács, Eger, Erdélyi Fejedelemség, Pozsony, Bécs	- II. Rákóczi Ferenc életútjának és személyiségének bemutatása	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - szóbeli felelet, írásbeli felelet, részdolgozat, témazáró dolgozat, beszámoló, bemutatóval kísért kiselőadás, térképismeret, kutatómunka, táblázatelemzés, grafikonelemzés			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok - Jelöld a tanult eseményeket az időszalagon! - Állítsd időrendi sorrendbe a korszak történelmi szereplőit! - Ismerd fel vaktérképen a korszak történelmi helyszíneit! - Jelöld vaktérképen a három részre szakadt Magyarország részeit, nevezd meg az egyes részeket! - Meghatározás alapján ismerd fel a tanult történelmi fogalmakat! - Jelöld a tanult eseményeket az időszalagon! - Állítsd időrendi sorrendbe a korszak történelmi szereplőit! - Ismerd fel vaktérképen a korszak történelmi helyszíneit! - Mutasd be egy általad választott történelmi személy tevékenységét az alábbiak közül: Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós! - Foglald össze a Rákóczi-szabadságharc előzményeit, eseményeit és következményeit! - Sorold fel milyen intézkedéseket hozott Mária Terézia Magyarországon!			

<table>
<tr><th colspan="4">Élet a kora újkori Magyarországon - 6 óra</th></tr>
<tr><th>Téma – altéma
Tervezett óraszám: 6 óra</th><th>Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek</th><th>Fejlesztési feladatok</th><th>Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)</th></tr>
<tr>
<td><u>Élet a török hódoltság kori Magyarországon – egy konkrét település (pl. Debrecen vagy Kecskemét) bemutatásával:</u>
• A török uralom
• A mezőváros élete
• Szarvasmarha-kereskedelem

<u>Élet a 18. századi Magyarországon – egy konkrét település (pl. Temesvár) bemutatásával</u>
• Magyarország újranépesülése és újranépesítése
• Népek és vallások együttélése
• A barokk városépítészet</td>
<td>Fogalmak:
nemzetiség, ortodox, barokk

Topográfia:
Debrecen, Temesvár</td>
<td>- A kora újkori életmód összehasonlítása a maival
- A török kori mezővárosok mindennapjainak bemutatása különböző gyűjtött források alapján
- A 15. századi és a 18. század végi magyarországi etnikai viszonyok összehasonlítása térképen, illetve táblázatban vagy diagramon szereplő adatok segítségével</td>
<td>- Képes legyen összehasonlítani a kora újkori és a mai életmódot!
- Képes legyen gyűjtött (internetes, könyvtári, múzeumi, stb.) források segítségével bemutatni a török kori mezővárosok mindennapjait!
- Képes legyen összehasonlítani a 15. századi és a 18. század végi magyarországi etnikai viszonyokat térképek, illetve táblázatban vagy diagramon szereplő adatok segítségével!
- Képes legyen táblázatban vagy diagramon szereplő adatokkal egyszerű matematikai műveleteket végezni!
- Képes legyen következtetéseket levonni a táblázatok vagy diagramok adataiból!</td>
</tr>
<tr><td colspan="4">Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):
- szóbeli felelet, írásbeli felelet, beszámoló, bemutatóval kísért kiselőadás, kutatómunka, táblázatelemzés, grafikonelemzés</td></tr>
<tr><td colspan="4">Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok
- Jelöld a tanult eseményeket az időszalagon!
- Állítsd időrendi sorrendbe a korszak történelmi szereplőit!
- Ismerd fel vaktérképen a korszak történelmi helyszíneit!</td></tr>
</table>

- Jelöld a tanult eseményeket az időszalagon!
- Állítsd időrendi sorrendbe a korszak történelmi szereplőit!
- Ismerd fel vaktérképen a korszak történelmi helyszíneit!
- Mutasd be 5-8 mondatban egy általad választott török kori mezőváros életét!
- Nevezz meg a magyaron kívül min. három nemzetiséget, amelyek a 18. század végi Magyarországon éltek!
- Térképek, táblázatok és/vagy diagramok segítségével hasonlítsd össze Magyarország 15. századi és 18. század végi etnikai viszonyait!

Forradalmak kora - 5 óra			
Téma – altéma Tervezett óraszám: 5 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**

Ipari forradalom: (3): • Gyapotból pamut • A textilipar fejlődése • A gőzgép. Bányászat, gyáripar, vasútépítés • Gyerekek és felnőttek mindennapjai egy iparvárosban *Társadalmi-politikai forradalom (2):* • A köztársaság kísérlete Franciaországban • A forradalmi terror • Napóleon a császár és hadvezér	**Fogalmak**: ipari forradalom, gyár, szabad verseny, tömegtermelés, munkanélküliség, forradalom, diktatúra **Személyek**: James Watt, Edison, Bonaparte Napóleon **Kronológia**: 1789 a francia forradalom, 1815 a waterlooi csata **Topográfia**: Párizs, Habsburg Birodalom, Oroszország, Nagy-Britannia	- Vélemény megfogalmazása a technikai fejlődés előnyeiről és hátrányairól - A francia forradalom értékelése; pozitívumok és negatívumok azonosítása - Napóleon alakjának, történelmi szerepének megítélése különböző források alapján	- Legyen képes összehasonlítani a manufaktúrák és a gyárak működését megagadott szempontok alapján! - Legyen képes a véleményét elmondani a gyermekmunkáról! - Tudja Napóleon oroszországi hadjáratát bemutatni a térképen! - Legyen képes Napóleon-ábrázolások gyűjtésére!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli felelet, írásbeli felelet, részdolgozat, témazáró dolgozat, beszámoló, bemutatóval kísért kiselőadás, térképismeret, kutatómunka			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok - Jelöld a tanult eseményeket az időszalagon! - Állítsd időrendi sorrendbe a korszak történelmi szereplőit! - Ismerd fel vaktérképen a korszak történelmi helyszíneit! - Sorold fel az ipari forradalom legjelentősebb találmányait! - Hogyan forradalmasította a közlekedést a gőzenergia hasznosítása? - Milyen volt a munkások és a gyerekek élete egy iparvárosban? Hol alkalmazták a gyermekmunkát? - Hogyan teljesültek a felvilágosult gondolatok a francia forradalomban? Miért bukott el mégis?			

- Miért ünnepelték Európa több országában a hódító Napóleont?

A magyar nemzeti ébredés és polgárosodás kora (mélységelvű téma) - 18 óra			
Téma – altéma Tervezett óraszám: 18 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
A reformkor (4): • Széchenyi István alkotásai. • A jobbágyfelszabadítás kérdése • A magyar nyelv és a nemzeti kultúra ügye	**Fogalmak**: országgyűlés, közteherviselés, jobbágyfelszabadítás, sajtószabadság, cenzúra,	- A reformkor legfontosabb problémáinak bemutatása - 1848. március 15-e eseményeinek felidézése képek, dokumentumok, visszaemlékezések,	- Tudjon tablót készíteni a kor legfontosabb szereplőiről! - Legyen képes képek gyűjtésére Széchenyi gyakorlati tevékenységéről!

A forradalom (4): • A március 15-i események és a 12 pont • Kossuth Lajos szerepe • Az áprilisi törvények. • A Batthyány-kormány *Képek a szabadságharc történetéből (5):* • Történetek a szabadságharc idejéből • Görgei Artúr, a hadvezér • A tavaszi hadjárat • A Függetlenségi nyilatkozat • A fegyverletétel és megtorlás – Arad *A kiegyezés (5):* • Az ellenállás formái • Deák Ferenc szerepe • A kiegyezés megkötése • Az Osztrák-Magyar Monarchia létrejötte	miniszterelnök, honvédség, kiegyezés **Személyek**: Széchenyi István, Kossuth Lajos, Batthyány Lajos, Bem József, Görgei Artúr, Klapka György, Ferenc József, Deák Ferenc **Kronológia**: 1830–1848 a reformkor, 1848. március 15. a pesti forradalom, 1849. október 6. az aradi kivégzések, 1867 a kiegyezés **Topográfia**: Pest, Pákozd, Isaszeg, Világos, Komárom, Arad, Osztrák-Magyar Monarchia	filmrészletek és/vagy dramatikus jelenetek segítségével - A kor történelmi szereplőinek jellemzése; tevékenységük bemutatása - A zsidóság pozitív szerepe a szabadságharcban - A tavaszi hadjárat hadmozdulatainak végigkövetése térképen - A szabadságharcot követő megtorlás néhány konkrét esetének bemutatása (aradi vértanúk, a zsidóságot sújtó közösségi büntetés) - A kiegyezés értékelése	- Tudjon folyamatábra készíteni az európai forradalmak és a magyar forradalom eseményeinek összefüggéseiről! - Tudjon érképvázlatot készíteni a március 15-i eseményekről! - Legyen képes kvíz készítésére a március 15-i eseményekről és szereplőikről! - Legyen képes poszter, kiselőadás, prezentáció készítésére a szabadságharc egy híres csatájáról! - Legyen képes képek gyűjtésére a szabadságharc honvédeinek egyenruháiról és fegyvereiről! - Legyen képes történelmi portré készítésére Széchenyi Istvánról és/vagy Kossuth Lajosról és/vagy Deák Ferencről! - Legyen képes mikrotörténeti kutatásra: egyéni sorsok feltérképezésére, a szabadságharc pozitív szerepet betöltő nemzetiségi származású résztvevőinek bemutatására!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - szóbeli felelet, írásbeli felelet, részdolgozat, témazáró dolgozat, - beszámoló, bemutatóval kísért kiselőadás, térképismeret, kutatómunka			

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok:

- Jelöld a tanult eseményeket az időszalagon!
- Állítsd időrendi sorrendbe a korszak történelmi szereplőit!
- Ismerd fel vaktérképen a korszak történelmi helyszíneit!
- Melyek voltak a reformkor leginkább megoldásra váró gazdasági és társadalmi problémái?
- Gyűjtsd össze a Széchenyi Istvánhoz fűződő legjelentősebb gyakorlati alkotásokat, műveket, reformgondolatokat!
- Sorold fel március 15-e pesti forradalmának legfontosabb helyszíneit, eseményeit!
- Válassz egyet a kor híres, elismert alakjai közül, és mutasd be tevékenységüket!
- Mutass be egyet a szabadságharc legjelentősebb csatái közül!
- Mi vezette szükségszerűen a „haza bölcsét” a kiegyezés megkötéséhez?
- Mi lett a kiegyezés eredménye?

A tananyag feldolgozásának javasolt sorrendje:

- Képek és portrék a középkori magyar állam virágkorából (mélységelvű téma)
- Új látóhatárok
- Portrék és történetek Magyarország kora újkori történetéből
- Portrék és történetek Magyarország kora újkori történetéből
- Forradalmak kora

A magyar nemzeti ébredés és polgárosodás kora (mélységelvű téma)

A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA
HELYI TANTERVE

MATEMATIKA

5 – 8. ÉVFOLYAM

2020.

Az alsó tagozat kimeneti követelményei és a felső tagozat bemeneti követelményei
Elvárt előzetes ismeretek a felső tagozatra lépéshez

Halmazok	személyeket, tárgyakat, számokat, formákat meghatározó tulajdonsággal jellemez; válogatásokat végez saját szempont szerint személyek, tárgyak, dolgok, számok között; felismeri a közös és a különválogatott dolgok eltérő tulajdonságát; folytatja a megkezdett válogatást felismert szempont szerint; azonosítja a közös tulajdonsággal rendelkező dolgok halmazába nem való elemeket; megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük…”, „egyik sem…” és a velük rokon jelentésű szavakat; megfogalmazza a halmazábra egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
Problémamegoldás	a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres; kérésre, illetve problémahelyzetben felidézi a kívánt, szükséges emlékképet; megfogalmazott problémát tevékenységgel, megjelenítéssel, átfogalmazással értelmez; megoldását értelmezi, ellenőrzi; kérdést tesz fel a megfogalmazott probléma kapcsán; tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetéses szöveges feladatokat;
Szöveges feladatok megoldása	értelmezi, elképzeli, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt; szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével; tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetéses, szöveges feladatokat; megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat; megkülönbözteti a lényeges és a lényegtelen adatokat; választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre; önállóan értelmezi a hallott, olvasott matematikai tartalmú szöveget; nyelvi szempontból megfelelő választ ad a feladatokban megjelenő kérdésekre.
Szám és valóság kapcsolata	helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 10 000-es számkörben; helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat; használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében; helyesen használja a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat, nyelvtani szerkezeteket; megfelelő szókincset és jeleket használ mennyiségi viszonyok kifejezésére szóban és írásban.
Számlálás, becslés	megszámlál és leszámlál; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér a 10 000-es számkörben; oda-vissza számlál kerek tízesekkel, százasokkal, ezresekkel; ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, mérés az egység többszörösével; becslését finomítja újrabecsléssel.
Számok rendezése	nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket;

tulajdonságai	megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját; megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban a 10 000-es számkörben; megnevezi a 10 000-es számkör számainak egyes, tízes, százas, ezres szomszédjait, tízesekre, százasokra, ezresekre kerekített értékét. számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal; számot jellemez más számokhoz való viszonyával; ismeri a római számjelek közül az I, V, X jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.
Számok helyi értékes alakja	érti a számok ezresekből, százasokból, tízesekből és egyesekből való épülését, ezresek, százasok, tízesek és egyesek összegére való bontását; érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét; helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 10 000-ig.
Mérőeszköz használata, mérési módszerek	megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt; helyesen alkalmazza a mérési módszereket, használ skálázott mérőeszközöket, helyes képzete van a mértékegységek nagyságáról; helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg; ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet; összeveti azonos egységgel mért mennyiség és mérőszáma nagyságát, összeveti ugyanannak a mennyiségnek a különböző egységekkel való mérésekor kapott mérőszámait; ismer a terület és kerület mérésére irányuló tevékenységeket.
Alapműveletek	helyesen értelmezi a 10 000-es számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást; helyesen használja a műveletek jeleit; megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék; érti a 10-zel, 100-zal, 1000-rel való szorzás, osztás kapcsolatát a helyiérték-táblázatban való jobbra, illetve balra tolódással, fejben pontosan számol a 10 000-es számkörben a számok 10-zel, 100-zal, 1000-rel történő szorzásakor és maradék nélküli osztásakor; fejben pontosan összead és kivon a 100-as számkörben; emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig; érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát; fejben pontosan számol a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során; helyesen végzi el az írásbeli összeadást, kivonást; helyesen végzi el az írásbeli szorzást egy- és kétjegyű szorzóval, az írásbeli osztást egyjegyű osztóval;
Törtrészek	tevékenységekkel megjelenít egységtörteket és azok többszöröseit különféle mennyiségek és többféle egységválasztás esetén;
Negatív számok	a negatív egész számokat irányított mennyiségként (hőmérséklet, tengerszint alatti magasság, idő) és hiányként (adósság) értelmezi;
Alakzatok geometriai	megkülönbözteti és szétválogatja szabadon választott vagy meghatározott geometriai tulajdonságok szerint a gyűjtött, megalkotott testeket, síkidomokat;

tulajdonságai	megnevezi a tevékenységei során előállított, válogatásai során előkerülő alakzatokon megfigyelt tulajdonságokat; megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket; tudja a téglalap oldalainak és csúcsainak számát, megnevezi megfigyelt tulajdonságai alapján a téglatestet, kockát, téglalapot, négyzetet;
Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése	megfogalmazza a személyek, tárgyak, dolgok, időpontok, számok, testek, síklapok közötti egyszerű viszonyokat, kapcsolatokat; megfogalmazza a felismert összefüggéseket; megadott szabály szerint sorozatot alkot; felsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is;

Matematika (5-8. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

Témakörök	Évfolyamok és tervezett óraszámok											
	1.	2.	Össz.	3.	4.	Össz.	5.	6.	Össz.	7.	8.	Össz.
Halmazok							5	5	**10**			
Halmazok, számhalmazok										6	6	**12**
Matematikai logika, kombinatorika							4	6	**10**			
Matematikai logika, kombinatorika, gráfok										6	12	**18**
Természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek							7	13	**20**			
Számelméleti ismeretek, négyzetgyök										10	8	**18**
Alapműveletek természetes számokkal							11	5	**16**			
Egész számok, alapműveletek egész számokkal							12	6	**18**			
Közönséges törtek, tizedes törtek, racionális számok							15	3	**18**			
Alapműveletek közönséges törtekkel							15	3	**18**			
Alapműveletek tizedes törtekkel							4	10	**14**			
Arányosság, százalékszámítás							6	14	**20**	12	10	**22**
Egyszerű szöveges feladatok							6	14	**20**			
Szöveges feladatok előkészítése										10	6	**16**
Szöveges feladatok										8	14	**22**
A függvény fogalmának előkészítése							4	6	**10**	8	4	**12**
Sorozatok							4	4	**8**			
Mérés, mértékegységek							10	6	**16**			
Síkbeli alakzatok							10	8	**18**	14	6	**20**
Transzformációk, szerkesztések							7	13	**20**	10	10	**20**
Térgeometria							6	10	**16**	8	12	**20**
Leíró statisztika							5	5	**10**	6	6	**12**
Valószínűség-számítás							5	5	**10**	4	8	**12**

							136	**136**	**272**	**102**	**102**	**204**

Matematika - 5. évfolyam

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Halmazok **5 óra**	Halmaz, halmazábra, részhalmaz, közös rész, egyesítés, számegyenes	- Halmazokba rendezés egy-két szempont szerint. - Halmazábra készítése. - Részhalmazok felismerése ábráról. - Halmazok közös részének és egyesítésének megállapítása ábrázolás segítségével.	- Tudjon néhány elemet halmazba rendezni adott tulajdonság alapján, valamint részhalmazt megfogalmazni, felismerni. - Tudja két véges halmaz közös részét, egyesítését, képezni, ábrázolni. - Legyen képes az alábbi kifejezések használatára: halmaz, két halmaz viszonya (metszők, van közös részük, nincs közös részük, halmazok egyesítése). - Alaphalmaz elemeinek adott tulajdonság szerinti halmazba rendezése.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott halmazábrán, rajzok készítése - Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - A megadott elemeket közös tulajdonságuk alapján rendezd halmaz(ok)ba!			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Matematikai logika, kombinatorika **4 óra**	„igaz”, „hamis”; nyitott mondat, igazsághalmaz; „és”, „vagy”; „legalább”, „legfeljebb”; lehetőségek, összes lehetőség, rendszerező áttekintés, ágrajz	- Egyszerű állítások logikai értékének (igaz vagy hamis) megállapítása. - Igaz és hamis állítások önálló megfogalmazása. - Nyitott mondatok igazsághalmazának megtalálása próbálgatással. - A matematikai logika egyszerű, a korosztály számára érthető szakkifejezéseinek ismerete és használata.	- Tudjon igaz és hamis állításokat megfogalmazni, legyen képes állítások igazságának eldöntésére. - Helyes használja az összehasonlításhoz szükséges kifejezéseket (kisebb, nagyobb, kisebb vagy egyenlő, nagyobb vagy egyenlő, legalább, legfeljebb). - Tudja néhány elem összes sorrendjének felsorolását.

		- Kis elemszámú halmaz elemeinek sorba rendezése mindennapi életből vett példákkal. - Néhány számkártyát tartalmazó készlet elemeiből adott feltételeknek megfelelő számok alkotása.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - A feltételeknek megfelelő összes elem felsorolása. Igaz-hamis állítások megfogalmazása. Alapműveletek eredményének megadott feltételeknek megfelelő sorba rendezése.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - A megadott három szám felhasználásával képezd az összes háromjegyű számot! Írj a számokról három igaz állítást!			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Természetes számok halmaza **7 óra**	Helyi érték, alaki érték, valódi érték.	- Számok helyi értékes írásmódjának megértése tízes alapú számrendszerekben csoportosítást, leltározást, helyiérték-táblázatba rögzítést tartalmazó feladatokon keresztül. - Számok helyi értékes írásmódjának használata nagy számok esetében. - Római számok írása, olvasása a következő jelekkel: I, V, X, L, C, D, M.	- Tudjon milliós számkörben racionális számokat felírni, olvasni, összehasonlítani, ábrázolni számegyenesen.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Helyiérték táblázatok használata.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Leírt/diktált számokat helyezd el a helyiérték táblázatba!			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)

Alapműveletek természetes számokkal **11 óra**	Összeadandók, az összeg tagjai, kisebbítendő, kivonandó, különbség, szorzandó, szorzó, szorzat, a szorzat tényezői, felcserélhetőség, osztandó, osztó, hányados, maradék, zárójel, kerekítés, becslés, ellenőrzés.	- Számkörbővítés; fejben számolás százezres számkörben kerek ezresekkel; analógiák alkalmazása. - Természetes számok összeadása, kivonása és szorzása írásban. - Írásbeli osztás algoritmusa kétjegyű természetes számmal. - Írásbeli osztás legfeljebb kétjegyű természetes számmal gyakorlati feladatok megoldása során; a hányados becslése. - A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása fejben, írásban. - Egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmának felismerése, és az annak megfelelő műveletsor felírása. - A gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése. - Kapott eredmény ellenőrzése; észszerű kerekítés.	- Legyen képes két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítására, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályokat ismerje, helyesen alkalmazza. - Ismerje a hétköznap is használt hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg mértékegységeket, tudjon átváltani egyszerű esetekben. - Tudjon egyszerű szöveges feladatokat megoldani következtetéssel.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Feladatok végzése 100-as körben szóban. - Írásbeli műveletek, két-három műveletből álló műveletsorok elvégzése írásban. - Feladatlapok. - Szóbeli számonkérés.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Végezd el az alábbi műveleteket! Műveletvégzés előtt végezz becslést!			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)

Egész számok, alapműveletek egész számokkal **12 óra**	Ellentett, negatív szám, előjel, egész szám, abszolút érték, kerekítés, becslés, ellenőrzés.	- Negatív számok a gyakorlatban: adósság, tengerszint alatti mélység, fagypont alatti hőmérséklet. - Egész számok ismerete, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen. Ellentett, abszolút érték fogalmának ismerete és alkalmazása. - Alapműveletek értelmezése tárgyi tevékenységek, ábrázolások alapján a számkörbővítés során. - Alapműveletek elvégzése az egész számok körében. - A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása fejben, írásban. - Gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése. - Kapott eredmény ellenőrzése; észszerű kerekítés.	- Tudjon milliós számkörben racionális számokat felírni, olvasni, összehasonlítani, ábrázolni számegyenesen. - Ismeri az egész számokat. - Ismerje és helyesen alkalmazza az ellentett, abszolút érték fogalmát. - Meghatározza konkrét számok ellentettjét, abszolút értékét. - Legyen képes két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítására, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályokat ismerje, helyesen alkalmazza.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Feladatok végzése 100-as körben szóban. - Írásbeli műveletek, két-három műveletből álló műveletsorok elvégzése írásban. - Számok ellentettjének, abszolút értékének meghatározása. - Feladatlapok. - Szóbeli számonkérés.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Végezd el az alábbi egész számokkal kijelölt műveleteket! Műveletvégzés előtt végezz becslést!			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)

Közönséges törtek, tizedes törtek, racionális számok **15 óra**	Közönséges tört, számláló, nevező, törtvonal, vegyes szám, egyszerűsítés, bővítés, tizedes tört, tizedesvessző, helyi értékes írásmód, racionális szám, számegyenes.	- Törtrészek ábrázolása, törtrészeknek megfelelő törtszámok meghatározása. - Törtek összehasonlítása, egyszerűsítés, bővítés. - Különböző alakokban írt egyenlő törtek felismerése. - Számok helyi értékes írása tizedes törtek esetén - Számok ábrázolása számegyenesen.	Biztosan ábrázol törtrészeket, meghatároz törtrészeknek megfelelő törtszámokat. Érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját tizedes törtek esetén. Megfelelteti egymásnak a racionális számok közönséges tört és tizedes tört alakját.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Számok ellentettjének, abszolút értékének meghatározása. - Halmazábrák, számegyenesek készítése. - Feladatlapok. - Szóbeli számonkérés.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Ábrázold a törteket számegyenesen!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Alapműveletek közönséges törtekkel **15 óra**	Közös nevező	- Alapműveletek értelmezése tárgyi tevékenységek, ábrázolások alapján. - Alapműveletek elvégzése a közönséges törtek körében. - Kapott eredmény ellenőrzése.	- Elvégzi az alapműveleteket a racionális számok körében. - Ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat fejben, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Írásbeli műveletek, két-három műveletből álló műveletsorok elvégzése írásban. - Feladatlapok. - Szóbeli számonkérés.			

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Végezd el az alábbi törtszámokkal kijelölt műveleteket!

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Alapműveletek tizedes törtekkel **4 óra**	Kerekítés	- Tizedes törtek összeadása, kivonása és szorzása természetes számmal írásban. - Kapott eredmény ellenőrzése; észszerű kerekítés. - Gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése.	- Elvégzi az alapműveleteket a racionális számok körében, eredményét összeveti előzetes becslésével. - Írásban összead, kivon és szoroz. - Ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat fejben, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében. - A műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Írásbeli műveletek, két-három műveletből álló műveletsorok elvégzése írásban. - Feladatlapok. - Szóbeli számonkérés.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Végezd el az alábbi tizedes törtszámokkal kijelölt műveleteket! Kerekítsd az eredményt a megadott pontosságra!			
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Arányosság **6 óra**	Hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő szabványmértékegységei.	- Hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő szabványmértékegységeinek ismerete. - Az ismert szabványmértékegységek átváltása helyi értékes gondolkodás alapján.	- Ismerje a hétköznap is használt hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg mértékegységeket, tudjon átváltani egyszerű esetekben.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Átváltások konkrét feladatok elvégzésé előtt.			

- A váltószámok szóbeli és írásbeli alkalmazása. - Tanulást segítő táblázatok készítése.
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Kerület, terület, felszín, térfogatszámítás eredményeinek átváltása meghatározott módon.

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Egyszerű szöveges feladatok **6 óra**	Becslés, ellenőrzés	- Matematikai tartalmú egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle módszerekkel, például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással. - A megoldás ellenőrzése. - Gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése.	- Tudjon egyszerű szöveges feladatokat megoldani következtetéssel. - Megoldását ellenőrzi.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Szóbeli feleltek, írásbeli feladatlapok. - Számfeladatokhoz szöveges feladat alkotása. - Szöveges feladatok készítése, azok feladása egymásnak.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Oldd meg a szöveges feladatot! (Ne feledkezz meg a tanult lépésekről!)			

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
A függvény fogalmának előkészítése **4 óra**	Megfeleltetés, koordináta-rendszer, pont koordinátái, grafikon.	- A matematikából és a mindennapi életből vett megfeleltetések legalább egy lehetséges szabályának megadása. - A matematikából és a mindennapi életből vett megfeleltetések	- Tudjon tájékozódni a koordinátarendszerben: pont ábrázolására, adott pont koordinátáinak a leolvasására legyen képes. - Tudjon egyszerűbb grafikonokat elemezni.

		tulajdonságainak megfigyelése, elemzése. - Tájékozódás térképen, nézőtéren, sakktáblán és a koordináta-rendszerben.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Pontok ábrázolása koordináta rendszerben. - Koordináta rendszerek készítése az adott pontok ábrázolásához – táblánál, füzetben, külön lapokon.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Ábrázold a pontokat koordináta rendszerben!			

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Sorozatok **4 óra**	Sorozat, számsorozat, szabály.	- Sorozatok létrehozása számokból, jelekből, alakzatokból. - Szabálykövetés ritmusban, rajzban, számolásban. - Sorozatok adott szabály szerinti folytatása. - Adott sorozat esetén legalább egy szabály felismerése és megfogalmazása.	- Egyszerű sorozatokat tudjon adott szabály szerint folytatni, szabályokat felismerni, megfogalmazni néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Sorozatok alkotása megadott szempont alapján. - Szóbeli és írásbeli feladatok megoldása. - Sorozatok gyűjtése a mindennapi életben.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Folytasd a sorozatot mindkét irányban 3-3 elemmel!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Mérés, mértékegységek **10 óra**	Szög és mértékegységei (fok, szögperc), szögfajták, kerület, terület, űrtartalom és mértékegységei, felszín, térfogat és mértékegységei.	- Szögtartomány ismerete; összehasonlítás, csoportosítás; szögmérés. - Terület, térfogat és űrtartalom mérése gyakorlati helyzetekben alkalmi és szabványegységekkel a természetes és az épített környezetben. - Téglalap, négyzet és háromszög kerületének, területének mérése a természetes és az épített környezetben. - Sokszögek területének meghatározása átdarabolással. - Téglatest, kocka alakú tárgyak felszínének és térfogatának mérése a természetes és az épített környezetben. - Téglatest, kocka alakú tárgyak felszínének és térfogatának kiszámítása.	- Téglalap kerületének és területének, téglatest felszínének és térfogatának kiszámítására legyen képes. - Síkbeli tartományok közül kiválasztja a szögtartományokat, nagyság szerint összehasonlítja, méri, csoportosítja azokat.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Megadott nagyságú szögek alkotása, rajzolása. - Szögfajták felismerése, csoportosítása – szóbeli és írásbeli feladatvégzéssel. - Alakzatok csoportosítása – halmazábrák készítése. - A tanult sokszögek kerületének, területének kiszámítása írásban. - Testek felismerése, a téglatest felszínének, térfogatának írásbeli kiszámítása.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Határozd meg az alábbi téglatest felszínét, térfogatát! A térfogatot add meg a meghatározott űrmértékegységgel!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Síkbeli alakzatok **10 óra**	Síkidom, sokszög, belső szög, külső szög; hegyesszögű, derékszögű, tompaszögű, egyenlő szárú és szabályos háromszög; téglalap, négyzet.	- Környezetünk tárgyaiban a geometriai alakzatok felfedezése. - Síkbeli görbék közül a kör kiválasztása. - Egyenes, félegyenes és szakasz megkülönböztetése. - Síkbeli alakzatok közül a sokszögek kiválasztása. - Téglalap és négyzet tulajdonságainak ismerete, alkalmazása.	- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságait ismerje/ismerje fel és alkalmazza azokat feladatok megoldásában.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Csoportosítások. - Halmazábrák készítése, elemzése. - Ábrák készítése.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Transzformációk, szerkesztések **7 óra**	Merőlegesség, párhuzamosság.	- Tapasztalatszerzés síkbeli mozgásokról gyakorlati helyzetekben. - Merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése.	- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák rajzolására legyen képes. A körzőt, vonalzót (vonalzókat) célszerűen használja.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Szerkesztőeszközök megfelelő használata.			

- Szerkesztések végzése. - Párhuzamos, merőleges szerkesztése – feladatlapok.
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Szerkessz párhuzamos és merőleges egyenest a megadott egyenessel/egyenesre!

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Térgeometria **6 óra**	Test, kocka, téglatest, lap, él, csúcs, lapátló, testátló, háló.	- Környezetünk tárgyaiban a geometriai testek felfedezése. - Téglatest, kocka tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló.	- A kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla hálóját elkészíti; - Testeket épít képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján; - Ismeri a kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Csoportosítások. - Halmazábrák készítése, elemzése. - Ábrák készítése.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Készítsd el az alábbi téglatest hálóját!			

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**

Leíró statisztika **5 óra**	Adat, diagram, átlag.	- Adatokat, táblázatokat és diagramokat tartalmazó források felkutatása (például háztartás, sport, egészséges életmód, gazdálkodás). - A táblázatok adatainak értelmezése és ábrázolása (oszlopdiagram, kördiagram, vonaldiagram, pontdiagram) kisméretű mintán. - Átlag fogalmának ismerete, alkalmazása.	- Tudjon egyszerű diagramokat készíteni, értelmezni, táblázatokat olvasni. - Néhány szám számtani közepét tudja kiszámítani.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Diagramok gyűjtése, azok adatainak elemzése. - Átlagok számítása.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Számítsd ki az alábbi számok átlagát!			

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Valószínűség-számítás **5 óra**		- Egyszerű valószínűségi játékok és kísérletek.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)			

Matematika - 6. évfolyam

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Halmazok **5 óra**	Halmaz, halmazábra, részhalmaz, közös rész, egyesítés, számegyenes	- Halmazokba rendezés egy-két szempont szerint. - Halmazábra készítése. - Részhalmazok felismerése ábráról. - Halmazok közös részének és egyesítésének megállapítása ábrázolás segítségével. Számhalmazok szemléltetése számegyenesen.	- Tudjon néhány elemet halmazba rendezni adott tulajdonság alapján, valamint részhalmazt megfogalmazni, felismerni. - Tudja két véges halmaz közös részét, egyesítését, képezni, ábrázolni. - Legyen képes az alábbi kifejezések használatára: halmaz, két halmaz viszonya (metszők, van közös részük, nincs közös részük, halmazok egyesítése). - Alaphalmaz elemeinek adott tulajdonság szerinti halmazba rendezése. - Részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol; - Véges halmaz kiegészítő halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezi és ábrázolja konkrét esetekben; - Számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázol.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott halmazábrán, rajzok készítése - Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - A megadott elemeket közös tulajdonságuk alapján rendezd halmaz(ok)ba! - Adott oszthatóságot meghatározó két metsző halmaz ábrázolása, elemeinek beírása.			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Matematikai logika, kombinatorika **6 óra**	„igaz”, „hamis”; nyitott mondat, igazsághalmaz; „és”, „vagy”; „legalább”, „legfeljebb”; lehetőségek, összes lehetőség, rendszerező áttekintés, ágrajz	- Egyszerű állítások logikai értékének (igaz vagy hamis) megállapítása. - Igaz és hamis állítások önálló megfogalmazása.	- Tudjon igaz és hamis állításokat megfogalmazni, legyen képes állítások igazságának eldöntésére. - Helyes használja az összehasonlításhoz szükséges kifejezéseket (kisebb, nagyobb, kisebb vagy egyenlő, nagyobb vagy egyenlő, legalább, legfeljebb). - Tudja néhány elem összes sorrendjének felsorolását.

		- Nyitott mondatok igazsághalmazának megtalálása próbálgatással. - A matematikai logika egyszerű, a korosztály számára érthető szakkifejezéseinek ismerete és használata. - Kis elemszámú halmaz elemeinek sorba rendezése mindennapi életből vett példákkal. - Néhány számkártyát tartalmazó készlet elemeiből adott feltételeknek megfelelő számok alkotása. - Egyszerű stratégiai, logikai és pénzügyi játékok, társasjátékok. - Az összes eset előállítása során rendszerezési sémák használata: táblázat, ágrajz, szisztematikus felsorolás.	- Tanult minták alapján néhány lépésből álló bizonyítási gondolatsort megért és önállóan összeállít. - A logikus érvelésben a matematikai szaknyelvet következetesen alkalmazza társai meggyőzésére. - Összeszámlálási feladatok megoldása során alkalmazza az összes eset áttekintéséhez szükséges módszereket.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - A feltételeknek megfelelő összes elem felsorolása. Igaz-hamis állítások megfogalmazása. Alapműveletek eredményének megadott feltételeknek megfelelő sorba rendezése.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - A megadott három szám felhasználásával képezd az összes háromjegyű számot! Írj a számokról három igaz állítást!			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek **13 óra**	Helyi érték, alaki érték, valódi érték, osztó, közös osztó, többszörös, közös többszörös.	- Számok helyi értékes írásmódjának megértése tízes alapú számrendszerekben csoportosítást, leltározást, helyiérték-táblázatba rögzítést tartalmazó feladatokon keresztül. - Számok helyi értékes írásmódjának használata nagy számok esetében. - Osztók, többszörösök meghatározása; két szám közös	- Tudjon milliós számkörben racionális számokat felírni, olvasni, összehasonlítani, ábrázolni számegyenesen. - Érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját nagy számok esetén. - Ismeri a római számjelek közül az L, C, D, M jeleket, felismeri az ezekkel képzett számokat a hétköznapi helyzetekben; - Ismeri és alkalmazza a 2-vel, 3-mal, 4-gyel, 5-tel, 6-tal, 9-cel, 10-zel, 100-zal való oszthatóság szabályait. - A természetes számokat osztóik száma alapján és adott számmal való osztási maradékuk szerint csoportosítja.

		osztóinak meghatározása; közös többszörösök meghatározása. - 2-vel, 3-mal, 4-gyel, 5-tel, 6-tal, 9-cel, 10-zel, 100-zal való oszthatósági szabályok ismerete és alkalmazása. - A természetes számok csoportosítása osztóik száma alapján és adott számmal való osztási maradékuk szerint.	- Ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat; el tudja készíteni összetett számok prímtényezős felbontását 1000-es számkörben. - Meg tudja határozni természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Helyiérték táblázatok használata. - A prímtényezős felbontás alkalmazása, osztók, többszörösök, [a;b], (a;b) meghatározása írásbeli feladatokban.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Leírt/diktált számokat helyezd el a helyiérték táblázatba! - Add meg a két szám legkisebb közös többszörösét, legnagyobb közös osztóját!			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Alapműveletek természetes számokkal **5 óra**	Összeadandók, az összeg tagjai, kisebbítendő, kivonandó, különbség, szorzandó, szorzó, szorzat, a szorzat tényezői, felcserélhetőség, osztandó, osztó, hányados, maradék, zárójel, kerekítés, becslés, ellenőrzés.	- Számkörbővítés; fejben számolás százezres számkörben kerek ezresekkel; analógiák alkalmazása. - Természetes számok összeadása, kivonása és szorzása írásban. - Írásbeli osztás algoritmusa kétjegyű természetes számmal. - Írásbeli osztás legfeljebb kétjegyű természetes számmal gyakorlati feladatok megoldása során; a hányados becslése. - A gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése. - Kapott eredmény ellenőrzése; észszerű kerekítés. - A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása	- Legyen képes két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítására, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályokat ismerje, helyesen alkalmazza. - Írásban összead, kivon és szoroz, oszt. - Ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat fejben, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében. - A műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti. - A gyakorlati problémákban előforduló mennyiségeket becsülni tudja, feladatmegoldásához ennek megfelelő tervet készít. - A fejszámoláson és az írásban végzendő műveleteken túlmutató számolási feladatokhoz és azok ellenőrzéséhez számológépet használ.

		fejben, írásban és géppel számolás esetén. - Egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmának felismerése, és az annak megfelelő műveletsor felírása, kiszámítása. - A gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése. - Az alapműveletek tulajdonságainak (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság) ismerete és alkalmazása a gyakorlatban. - Zárójeleket tartalmazó műveletsorok átalakítása, kiszámolása a természetes számok körében.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Feladatok végzése 1000-es körben szóban. - Írásbeli műveletek, két-három műveletből álló műveletsorok elvégzése írásban. - Feladatlapok. - Szóbeli számonkérés.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Végezd el az alábbi műveleteket! Műveletvégzés előtt végezz becslést!			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Egész számok, alapműveletek egész számokkal **6 óra**	Ellentett, negatív szám, előjel, egész szám, abszolút érték, kerekítés, becslés, ellenőrzés.	- Egész számok ismerete, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen. Ellentett, abszolút érték fogalmának ismerete és alkalmazása. - Alapműveletek értelmezése tárgyi tevékenységek, ábrázolások alapján a számkörbővítés során.	- Tudjon milliós számkörben racionális számokat felírni, olvasni, összehasonlítani, ábrázolni számegyenesen. - Ismeri az egész számokat. - Ismerje és helyesen alkalmazza az ellentett, abszolút érték fogalmát. - Meghatározza konkrét számok ellentettjét, abszolút értékét. - Legyen képes két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítására, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályokat ismerje, helyesen alkalmazza.

		- Alapműveletek elvégzése az egész számok körében. - Gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése. - Kapott eredmény ellenőrzése; észszerű kerekítés. - Az alapműveletek tulajdonságainak (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság) ismerete és alkalmazása a gyakorlatban. - A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása fejben, írásban és géppel számolás esetén. - Egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmának felismerése, és az annak megfelelő műveletsor felírása.	- Ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat fejben, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében. - A műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti. - A gyakorlati problémákban előforduló mennyiségeket becsülni tudja, feladatmegoldásához ennek megfelelő tervet készít. - A fejszámoláson és az írásban végzendő műveleteken túlmutató számolási feladatokhoz és azok ellenőrzéséhez számológépet használ.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Feladatok végzése 10000-es körben, szóban. - Írásbeli műveletek, két-három műveletből álló műveletsorok elvégzése írásban. - Számok ellentettjének, abszolút értékének meghatározása. - Feladatlapok. - Szóbeli számonkérés.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Végezd el az alábbi egész számokkal kijelölt műveleteket! Műveletvégzés előtt végezz becslést!			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)

Közönséges törtek, tizedes törtek, racionális számok **3 óra**	Közönséges tört, számláló, nevező, törtvonal, vegyes szám, egyszerűsítés, bővítés, tizedes tört, tizedesvessző, helyi értékes írásmód, racionális szám, számegyenes.	- Törtrészek ábrázolása, törtrészeknek megfelelő törtszámok meghatározása. - Törtek összehasonlítása, egyszerűsítés, bővítés. - Különböző alakokban írt egyenlő törtek felismerése. - Számok helyi értékes írása tizedes törtek esetén. - Számok ábrázolása számegyenesen.	Biztosan ábrázol törtrészeket, meghatároz törtrészeknek megfelelő törtszámokat. Érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját tizedes törtek esetén. Megfelelteti egymásnak a racionális számok közönséges tört és tizedes tört alakját. Ismeri a racionális számokat, tud példát végtelen nem szakaszos tizedes törtre.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Számok ellentettjének, abszolút értékének meghatározása. - Halmazábrák, számegyenesek készítése. - Feladatlapok. - Szóbeli számonkérés.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Ábrázold a törteket számegyenesen! - Add meg a törtek tizedes tört alakját és fordítva.			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Alapműveletek közönséges törtekkel **3 óra**	Közös nevező	- Alapműveletek értelmezése tárgyi tevékenységek, ábrázolások alapján. - Alapműveletek elvégzése a közönséges törtek körében. - Kapott eredmény ellenőrzése. - Reciprok fogalmának ismerete és alkalmazása. - Az alapműveletek tulajdonságainak (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság) ismerete és alkalmazása a gyakorlatban.	- Elvégzi az alapműveleteket a racionális számok körében, eredményét összeveti előzetes becslésével. - Ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat fejben, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében. - A műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti. - Meghatározza konkrét számok reciprokát.

		- A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása. Egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmának felismerése, és az annak megfelelő műveletsor felírása.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Írásbeli műveletek, két-három műveletből álló műveletsorok elvégzése írásban. - Feladatlapok. - Szóbeli számonkérés.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Végezd el az alábbi törtszámokkal kijelölt műveleteket (2-3 műveletet, zárójelet is tartalmazó műveletsor)!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Alapműveletek tizedes törtekkel **10 óra**	Kerekítés.	- Tizedes törtek összeadása, kivonása és szorzása írásban. - Tizedes törtek írásbeli osztása legfeljebb két tizedes jegyet tartalmazó számmal gyakorlati feladatok megoldása során; a hányados becslése. - Az alapműveletek tulajdonságainak (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság) ismerete és alkalmazása a gyakorlatban. - A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása írásban és géppel számolás esetén.	- Elvégzi az alapműveleteket a racionális számok körében, eredményét összeveti előzetes becslésével. - Írásban összead, kivon és szoroz. - Ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat fejben, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében. - A műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti. - Gyakorlati feladatok megoldása során tizedes törtet legfeljebb kétjegyű egész számmal írásban oszt. A hányadost megbecsüli. - A gyakorlati problémákban előforduló mennyiségeket becsülni tudja, feladatmegoldásához ennek megfelelő tervet készít;

		- Egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmának felismerése, és az annak megfelelő műveletsor felírása. - Gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése. - Kapott eredmény ellenőrzése; észszerű kerekítés.	- A fejszámoláson és az írásban végzendő műveleteken túlmutató számolási feladatokhoz és azok ellenőrzéséhez számológépet használ.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Írásbeli műveletek, két-három műveletből álló műveletsorok elvégzése írásban. - Feladatlapok. - Szóbeli számonkérés.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Végezd el az alábbi tizedes törtszámokkal kijelölt műveleteket! Kerekítsd az eredményt a megadott pontosságra!			
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Arányosság, százalékszámítás **14 óra**	Arány, egyenes arányosság, hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő szabványmértékegységei.	- Egyenes arányosság felismerése hétköznapi helyzetekben. - Az egyenesen arányos mennyiségek felismert tulajdonságainak alkalmazása konkrét gyakorlati feladatok megoldásában. - Az egyenes arányosság és a mérés kapcsolatának felismerése. - Hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő szabványmértékegységeinek ismerete. - Az ismert szabványmértékegységek átváltása helyi értékes gondolkodás alapján. - Törtrész-kiszámítási feladatok az egyenesen arányos mennyiségek kapcsolatainak alkalmazásával. - Századrész és százalék elnevezések párhuzamos használata gyakorlati helyzetekben.	- Ismerje a hétköznap is használt hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg mértékegységeket, tudjon átváltani egyszerű esetekben. - Felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben. - Felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját. - Ismeri a százalék fogalmát, gazdasági, pénzügyi és mindennapi élethez kötődő százalékszámítási feladatokat megold. - Ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén. - Idő, tömeg, hosszúság, terület, térfogat és űrtartalom mértékegységeket átvált helyi értékes gondolkodás alapján, gyakorlati célszerűség szerint.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):			

- Átváltások konkrét feladatok elvégzésé előtt. - A váltószámok szóbeli és írásbeli alkalmazása. - Tanulást segítő táblázatok készítése. - Ábrázolás koordináta rendszerben.
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Kerület, terület, felszín, térfogatszámítás eredményeinek átváltása meghatározott módon. - Százalékérték meghatározása konkrét esetben (Határozd meg a következő szám adott százalékát!).

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Egyszerű szöveges feladatok **14 óra**	Becslés, ellenőrzés	- Matematikai tartalmú egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle módszerekkel, például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással. - Gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése. - Gazdasági területekről vett egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle módszerekkel, például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással. - A mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle módszerekkel, például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással. - A megoldás ellenőrzése.	- Egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold. - Különböző szövegekhez megfelelő modelleket készít. - Matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold. - Gazdasági, pénzügyi témájú egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold. - Gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségeknél becslést végez. - Megoldását ellenőrzi.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Szóbeli feleltek, írásbeli feladatlapok. - Számfeladatokhoz szöveges feladat alkotása. - Szöveges feladatok készítése, azok feladása egymásnak.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Oldd meg a szöveges feladatot! (Ne feledkezz meg a tanult lépésekről!)			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
A függvény fogalmának előkészítése **6 óra**	Megfeleltetés, egyenes arányosság, koordináta-rendszer, pont koordinátái, grafikon.	- A matematikából és a mindennapi életből vett megfeleltetések legalább egy lehetséges szabályának megadása. - A matematikából és a mindennapi életből vett megfeleltetések tulajdonságainak megfigyelése, elemzése. - Tájékozódás térképen, nézőtéren, sakktáblán és a koordináta-rendszerben. - Egyenes arányosság grafikonjának felismerése.	- Tudjon tájékozódni a koordinátarendszerben: pont ábrázolására, adott pont koordinátáinak a leolvasására legyen képes. - Tudjon egyszerűbb grafikonokat elemezni. - Konkrét halmazok elemei között megfeleltetést hoz létre. - Felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben. - Felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Pontok ábrázolása koordináta rendszerben. - Koordináta rendszerek készítése az adott pontok, egyenes arányosság ábrázolásához – táblánál, füzetben, külön lapokon. - Grafikonok, azok elemzése.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Ábrázold a pontokat koordináta rendszerben! - Válaszd ki az egyenes arányosságot, ábrázold koordináta rendszerben!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)

Sorozatok **4 óra**	Sorozat, számsorozat, szabály.	- Sorozatok létrehozása számokból, jelekből, alakzatokból. - Szabálykövetés ritmusban, rajzban, számolásban. - Sorozatok adott szabály szerinti folytatása. - Adott sorozat esetén legalább egy szabály felismerése és megfogalmazása.	- Egyszerű sorozatokat tudjon adott szabály szerint folytatni, szabályokat felismerni, megfogalmazni néhány tagjával elkezdett sorozat esetén. - Néhány tagjával adott sorozat esetén felismer és megfogalmaz képzési szabályt.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Sorozatok alkotása megadott szempont alapján. - Szóbeli és írásbeli feladatok megoldása. - Sorozatok gyűjtése a mindennapi életben.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Folytasd a sorozatot mindkét irányban 3-3 elemmel!			

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Mérés, mértékegységek **6 óra**	Szög és mértékegységei (fok, szögperc), szögfajták, kerület, terület, űrtartalom és mértékegységei, felszín, térfogat és mértékegységei.	- Szögtartomány ismerete; összehasonlítás, csoportosítás; szögmérés. - Terület, térfogat és űrtartalom mérése gyakorlati helyzetekben alkalmi és szabványegységekkel a természetes és az épített környezetben. - Téglalap, négyzet és háromszög kerületének, területének mérése a természetes és az épített környezetben. - Sokszögek területének meghatározása átdarabolással.	- Síkbeli tartományok közül kiválasztja a szögtartományokat, nagyság szerint összehasonlítja, méri, csoportosítja azokat. - Meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét. - Ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén. - Egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti.

		- Téglatest, kocka alakú tárgyak felszínének és térfogatának mérése a természetes és az épített környezetben. - Téglatest, kocka alakú tárgyak felszínének és térfogatának kiszámítása.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Megadott nagyságú szögek alkotása, rajzolása. - Szögfajták felismerése, csoportosítása – szóbeli és írásbeli feladatvégzéssel. - Alakzatok csoportosítása – halmazábrák készítése. - A tanult sokszögek kerületének, területének kiszámítása írásban. - Testek felismerése, a téglatest felszínének, térfogatának írásbeli kiszámítása.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Határozd meg az alábbi téglatest felszínét, térfogatát! A térfogatot add meg a meghatározott űrmértékegységgel!			

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Síkbeli alakzatok **8 óra**	Síkidom, sokszög, belső szög, külső szög; hegyesszögű, derékszögű, tompaszögű, egyenlő szárú és szabályos háromszög; téglalap, négyzet.	- Környezetünk tárgyaiban a geometriai alakzatok felfedezése. - Síkbeli görbék közül a kör kiválasztása. - Egyenes, félegyenes és szakasz megkülönböztetése. - Síkbeli alakzatok közül a sokszögek kiválasztása. - Téglalap és négyzet tulajdonságainak ismerete, alkalmazása. - Háromszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: belső szögek összege, háromszög-egyenlőtlenség.	- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságait ismerje/ismerje fel és alkalmazza azokat feladatok megoldásában. - Csoportosítja a háromszögeket szögeik és oldalaik szerint. - Felismeri a síkban az egybevágó alakzatokat. - Ismeri a tengelyesen szimmetrikus háromszöget. - Ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma. - Ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet. - Ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat. - A háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában. - Ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között.

		- Tengelyesen szimmetrikus háromszögek ismerete. - Háromszögek csoportosítása szögeik és oldalaik szerint.	- Ismeri a háromszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, háromszög-egyenlőtlenség.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Csoportosítások. - Halmazábrák készítése, elemzése. - Ábrák készítése.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) – Határozd meg a megadott háromszögek külső és belső szögeit!			

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Transzformációk, szerkesztések **13 óra**	Szimmetriatengely, tengelyes szimmetria, merőlegesség, párhuzamosság, szakaszfelező merőleges, szögfelező félegyenes.	- Tapasztalatszerzés síkbeli mozgásokról gyakorlati helyzetekben. - Egybevágó alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben. - Tengelyes tükrözés ismerete és alkalmazása. - Tengelyesen szimmetrikus alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben. - Alakzatok tengelyes tükörképének megszerkesztése. - Alapszerkesztések: szakaszfelező merőleges, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése, szögfelezés, szögmásolás.	- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák rajzolására legyen képes. A körzőt, vonalzót (vonalzókat) célszerűen használja. - Tapasztalatot szerez a síkbeli mozgásokról gyakorlati helyzetekben. - Felismeri a síkban az egybevágó alakzatokat. - A szerkesztéshez tervet, előzetes ábrát készít. - ismeri az alapszerkesztéseket: szakaszfelező merőlegest, szögfelezőt, merőleges és párhuzamos egyeneseket szerkeszt, szöget másol. - Megszerkeszti alakzatok tengelyes tükörképét; - Geometriai ismereteinek felhasználásával pontosan szerkeszt több adott feltételnek megfelelő ábrát. - Ismeri a tengelyesen szimmetrikus háromszöget. - Felismeri a kicsinyítést és a nagyítást hétköznapi helyzetekben.

		- Szerkesztéshez terv, előzetes ábra készítése. - Néhány adott feltételnek megfelelő ábra pontos szerkesztése.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Szerkesztőeszközök megfelelő használata. - Szerkesztések végzése. - Párhuzamos, merőleges tengelyes tükrözés szerkesztése – feladatlapok.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Szerkeszd meg az alakzat tengelyes tükörképét!			

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Térgeometria **10 óra**	Test, kocka, téglatest, lap, él, csúcs, lapátló, testátló, alaprajz, háló, nézet.	- Környezetünk tárgyaiban a geometriai testek felfedezése. - Téglatest, kocka tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló. - Testek közül gömb kiválasztása. - Építmények készítése képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján. - Testekről, építményekről nézeti rajzok, alaprajzok, hálók készítése.	- A kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla hálóját elkészíti; - Testeket épít képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján; - Ismeri a kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló. - Ismeri a gömb tulajdonságait. - A kocka, a téglatest, a hasáb, a gúla, a gömb tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Csoportosítások. - Halmazábrák készítése, elemzése. - Ábrák készítése.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Készítsd el az alábbi téglatest hálóját!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Leíró statisztika **5 óra**	Adat, diagram, átlag.	- Adatokat, táblázatokat és diagramokat tartalmazó források felkutatása (például háztartás, sport, egészséges életmód, gazdálkodás). - A táblázatok adatainak értelmezése és ábrázolása (oszlopdiagram, kördiagram, vonaldiagram, pontdiagram) kisméretű mintán. - Átlag fogalmának ismerete, alkalmazása. - A hétköznapi életből gyűjtött adatok táblázatba rendezése, ábrázolása hagyományos és digitális eszközökkel kisméretű minta esetén. - Azonos adathalmazon alapuló kördiagram és oszlopdiagram összehasonlítása becslés alapján kisméretű minta esetén. - Táblázatból adatgyűjtés adott szempont szerint. - Átlag fogalmának ismerete, alkalmazása.	- Tudjon egyszerű diagramokat készíteni, értelmezni, táblázatokat olvasni. - Adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol hagyományos és digitális eszközökkel is. - Különböző típusú diagramokat megfeleltet egymásnak. - Megadott szempont szerint adatokat gyűjt ki táblázatból, olvas le hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg. - Konkrét adatsor esetén átlagot számol, megállapítja a leggyakoribb adatot (módusz), a középső adatot (medián), és ezeket összehasonlítja.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Diagramok gyűjtése, azok adatainak elemzése. - Átlagok számítása.			

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Számítsd ki az alábbi számok átlagát!

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Valószínűség-számítás **5 óra**	Valószínűségi kísérlet, „biztos” esemény; „lehetséges, de nem biztos ” esemény; „lehetetlen” esemény.	- Egyszerű valószínűségi játékok és kísérletek. - Valószínűségi játékok és kísérletek adatainak tervszerű gyűjtése. - A „biztos”, a „lehetséges, de nem biztos” és a „lehetetlen” események felismerése.	– Valószínűségi játékokat, kísérleteket végez, ennek során az adatokat tervszerűen gyűjti, rendezi és ábrázolja digitálisan is. – Valószínűségi játékokban érti a lehetséges kimeneteleket, játékában stratégiát követ. – Ismeri a gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmát. Ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)			

Tantárgy 7. évfolyam matematika

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Halmazok, számhalmazok 6 óra	kiegészítő halmaz (komplementer), metszet, unió, természetes szám, egész szám, racionális szám; véges, végtelen szakaszos és végtelen nem szakaszos tizedes tört	Halmazokba rendezés több szempont szerint Halmazábra készítése Számok, számhalmazok, halmazműveleti eredmények szemléltetése számegyenesen Részhalmazok felismerése és ábrázolása konkrét esetekben Véges halmaz kiegészítő halmazának (komplementerének), véges halmazok metszetének és uniójának megállapítása ábrázolás segítségével konkrét esetekben Természetes számok, egész számok, racionális számok halmazának ismerete, halmazábrájuk elkészítése Véges és végtelen szakaszos tizedes törtek ismerete Példa végtelen nem szakaszos tizedes törtre	Tudjon elemeket halmazba rendezni több szempont alapján. Legyen képes állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésére, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben. Ismerje fel véges és végtelen szakaszos tizedes törteket. Tudjon véges halmaz kiegészítő halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezni és ábrázolni konkrét esetekben. Tudjon számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázolni.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott halmazábrán, rajzok készítése Felelet (szóbeli, írásbeli)			

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A megadott elemeket közös tulajdonságuk alapján rendezni halmaz(ok)ba
Megadott halmaz elemeit felismerni

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Matematikai logika, kombinatorika, gráfok 6 óra	„minden”, „van olyan”, gráf, gráf csúcsa, gráf éle	Igaz és hamis állítások felismerése, önálló megfogalmazása A matematikai logika egyszerű, a korosztály számára érthető szakkifejezéseinek ismerete és használata Egyszerű stratégiai és logikai játékok Konkrét helyzethez kötött sorba rendezési problémák megoldása kör mentén is Konkrét helyzethez kötött kiválasztási problémák megoldása a sorrend figyelembevételével és anélkül Az összes eset összeszámlálása során rendszerezési sémák használata: táblázat, ágrajz, szisztematikus felsorolás	Legyen képes egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntésére, állítások tagadására. Legyen képes állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésére, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben. Kombinatorikai feladatokat tudjon megoldani az összes eset szisztematikus összeszámlálásával. Tudjon fagráfokat használni feladatmegoldások során.

		Gráfok alkalmazása konkrét szituációk szemléltetésére	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Konkrét esetben fagráf készítése Feladatokban a tények ismeretében el tudja dönteni, hogy igaz vagy hamis az állítás			

Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Számelméleti ismeretek, hatványok, négyzetgyök 10 óra	prímszám, összetett szám, prímtényezős felbontás, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös, normálalak	Prímszámok, összetett számok kiválasztása a természetes számok közül. Összetett számok prímtényezős felbontásának ismerete és alkalmazása 1000-es számkörben. Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása és alkalmazása.	Ismerje a prímszám és az összetett szám fogalmát. El tudja készíteni összetett számok prímtényezős felbontását 1000-es számkörben; Meg tudja határozni természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét. Racionális számokat tudjon normál alakban felírni. A műveleti sorrendet biztosan tudja alkalmazni.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Arányosság, százalékszámítás 12 óra	fordított arányosság, egyenes arány, százalék, terület, térfogat, űrtartalom szabványmértékegységei	Egyenes és fordított arányosság felismerése és alkalmazása konkrét helyzetekben Egyenes arányosság grafikonjának megrajzolása Valóságos helyzetekhez kötődő százalékszámítás: áremelés, leárazás, egyszerű kamat, keverési feladatok megoldása, levegő összetétele, páratartalom Megtakarítási és hitelfelvételi lehetőségekkel kapcsolatos egyszerű feladatok megoldása A fordított arányosság és a mérés kapcsolatának felismerése Terület, kerület, térfogat, űrtartalom szabványmértékegységeinek ismerete és átváltása	Ismerje az egyenarányosság, fordított arányosság fogalmát és szám feladatokban tudjon vele számolni. A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során. Tudjon terület, kerület, térfogat, űrtartalom szabványmértékegységeivel számolni és a mennyiségeket átváltani. Ki tudja számítani a százalékértéket.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Egyenes arányos feladat kiszámolása. Átváltási feladat megoldása. A szézalékérték kiszámolása.

Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Szöveges feladatok előkészítése 10 óra	változó, együttható, helyettesítési érték, egytagú kifejezés, kéttagú kifejezés, egynemű kifejezés; kiemelés, egyenlet, lebontogatás, mérlegelv	Hétköznapi problémák matematikai tartalmának formalizálása; betűk használata az ismeretlen mennyiségek jelölésére Egyszerű betűs kifejezések összeadása, kivonása Helyettesítési érték számolása Egytagú kifejezések számmal való szorzása Kéttagú betűs kifejezés számmal való szorzása Két tagból közös számtényező kiemelése Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet megoldása lebontogatással	Egyszerű feladatokban alkalmazni tudja a mérlegelvet. Ismeri a szöveges feladatok egyes megoldási elveit, egyszerű esetekben alkalmazni tudja azokat. Tudjon összevonást végezni. Tudjon egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értékét kiszámolni. Többtagú kifejezést szorozni egy tagúval. Tudjon megoldani elsőfokú egyenleteket.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok):			

Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet megoldása. Helyettesítési érték számolása. Egytagú és többtagú kifejezések számmal való szorzása.

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Szöveges feladatok 8 óra	változó, együttható, helyettesítési érték, egytagú kifejezés, kéttagú kifejezés, egynemű kifejezés; kiemelés, egyenlet, lebontogatás, mérlegelv, ellenőrzés	Különböző szövegekhez megfelelő modell készítése (például szakaszos ábrázolás, visszafelé gondolkodás, táblázat, szabadkézi vázlatrajz, betűs kifejezések felírása) Matematikából, más tantárgyakból, gazdasági területekről és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel vagy egyenlettel Ellenőrzés a szövegbe való visszahelyettesítéssel Pénzügyi tudatosság területét érintő feladatok megoldása	Tudjon matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megoldani. Tudjon gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségeknél becslést végez. Tudjon szöveges választ adni. Tudjon szövegesen leírt probléma matematikai megfogalmazását elkészíteni. Képes matematikai szakszövegeket értelmezni.

		Gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségek becslése	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok): Szöveges feladatok következtetéssel vagy egyenlettel való megoldása. Szöveges válasz, ellenőrzés a szöveg alapján.			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
A függvények fogalmának előkészítése 8 óra	megfeleltetés; egyenes és fordított arányosság; grafikon	Konkrét megfeleltetések legalább egy lehetséges szabályának megadása Egyszerű grafikonok jellemzése: növekedés-csökkenés, szélsőérték, tengelyekkel való metszéspont Konkrét halmazok elemei között megfeleltetés létrehozása Értéktáblázatok adatainak grafikus ábrázolása Az egyenes és a fordított arányosság felismerése konkrét helyzetekben	Tudja, hogy mikor adott egy függvény. Adott hozzárendelésről el tudja dönteni, hogy függvény-e? Érti a függvény jelölését és a hozzárendelés grafikonját el tudja készíteni. Jellemezni tudja az elsőfokú függvényt.

		Egyenes arányosság grafikonjának felismerése és megalkotása	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok): Lineáris függvény ábrázolása táblázattal vagy anélkül. Megadott grafikon adatainak értelmezése.			

Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Síkbeli alakzatok 14 óra	négyszög, konvex, konkáv, átló, trapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, húrtrapéz, körvonal, körlap, középpont, sugár, húr, átmérő, szelő, érintő, körcikk	Háromszögek külső szögeinek összege Négyszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma A speciális négyszögek (trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet) felismerése és legfontosabb tulajdonságaik megállapítása ábra alapján; alkalmazásuk; halmazábra Háromszögek, speciális négyszögek kerületének, területének kiszámítása	Ismeri és alkalmazni tudja a geometriai tanult alapfogalmakat. Ismeri a háromszög nevezetes vonalait és pontjait és tudja a háromszög belső szögeinek összegét. Megtudja szerkeszteni a háromszöget adott oldalai és szögei segítségével. Ismeri a négyszögek fajtáit, tud nevezetesnégyszögeket szerkeszteni és ismeri a belső szögeik összegét. Alkalmazni tudja a kör alkotóelemeit a szerkesztési feladatok megoldása során. Ismeri a háromszög, a négyzet, a téglalap, a paralelogramma, a trapéz, a deltoid és a kör területének és kerületének kiszámítási módját.

		ábra alapján átdarabolással és tanult összefüggéssel; alkalmazások	Ismeri a szabályos sokszög definícióját.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Külső és belső szög számolás háromszögnél, négyszögnél. A háromszög, a négyzet, a téglalap, a paralelogramma, a trapéz, és a deltoid kerületének és területének kiszámítása. Megadott adatok alapján tudjon háromszöget szerkeszteni.			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Transzformációk, szerkesztések 10 óra	szimmetria-középpont, középpontos szimmetria, szögpárok	Középpontos tükrözés ismerete és alkalmazása Középpontosan szimmetrikus alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben Alakzatok középpontos tükörképének megszerkesztése Szerkesztéshez terv, előzetes ábra készítése Több adott feltételnek megfelelő ábra szerkesztése; diszkusszió Dinamikus geometriai szoftver használata	Tudja a középpontos tükrözés szabályát és azt meg tudja szerkeszteni. Feladatokban felismeri a szögpárokat. Ismeri a háromszögek egybevágóságának elégséges feltételeit. A legegyszerűbb szerkesztéseket végre tudja hajtani. Tudjon tengelyes és középpontos tükörképet szerkeszteni.

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Megadott adatok alapján tudjon háromszöget szerkeszteni. Egy négyszöget középpontosan tükrözni.			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Térgeometria 8 óra	hasáb, alaplap, alapél, oldallap, oldalél, testmagasság	Környezetünk tárgyaiban a hasáb alakú testek felfedezése Hasáb tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: határoló lapok típusa,	Ismeri az alapvető térgeometriai fogalmakat. Meg tudja határozni a pont és a sík távolságát. Ki tudja számolni az egyenes hasáb felszínét és térfogatát. Pontosan tudja a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom mértékváltásait.

		száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló Testek építése képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján Testek hálójának készítése Egyenes hasáb alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számolással	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) A megadott adatok alapján számolja ki a hasáb felszínét, térfogatát.			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Leíró statisztika 6 óra	oszlopdiagram, kördiagram, vonaldiagram, pontdiagram	Adathalmazok, egyszerű diagramok, táblázatok adatainak elemzése Adatok táblázatba rendezése, ábrázolása diagramon	Egyszerű grafikonokat képes olvasni, készíteni Grafikonon tudja szemléltetni az összegyűjtött adatokat. Tudjon különböző típusú diagramokat megfeleltetni egymásnak.

		Különböző típusú diagramok megfeleltetése egymásnak Adatok gyűjtése táblázatból, leolvasása hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról megadott szempont szerint Adatok rendszerezése, következtetések megfogalmazása	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):
Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban
Felelet (szóbeli, írásbeli)

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

Adatok alapján készítsen diagrammot.

Megadott diagrammról tudjon adatokat leolvasni.

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Valószínűség-számítás 4 óra	esély, gyakoriság, relatív gyakoriság	Valószínűségi játékok, kísérletek; az adatok tervszerű gyűjtése, rendezése és ábrázolása digitálisan is	Ismeri a gyakoriság fogalmát. Konkrét példákon ki tudja számítani a relatív gyakoriságot.

		Valószínűségi játékok lehetséges kimeneteleinek ismeretében stratégia követése A gyakoriság és relatív gyakoriság ismerete és alkalmazása a kísérletezés során	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Adott feladatban a gyakoriságot meg tudja határozni.			

Tantárgy 8. évfolyam matematika

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés

			területei)
Halmazok, számhalmazok 6 óra	kiegészítő halmaz (komplementer), metszet, unió, természetes szám, egész szám, racionális szám; véges, végtelen szakaszos és végtelen nem szakaszos tizedes tört	Halmazokba rendezés több szempont szerint Halmazábra készítése Számok, számhalmazok, halmazműveleti eredmények szemléltetése számegyenesen Részhalmazok felismerése és ábrázolása konkrét esetekben Véges halmaz kiegészítő halmazának (komplementerének), véges halmazok metszetének és uniójának megállapítása ábrázolás segítségével konkrét esetekben Természetes számok, egész számok, racionális számok halmazának ismerete, halmazábrájuk elkészítése Véges és végtelen szakaszos tizedes törtek ismerete Példa végtelen nem szakaszos tizedes törtre	Tudjon elemeket halmazba rendezni több szempont alapján. Legyen képes állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésére, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben. Ismerje fel véges és végtelen szakaszos tizedes törteket. Tudjon véges halmaz kiegészítő halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezni és ábrázolni konkrét esetekben. Tudjon számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázolni.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott halmazábrán, rajzok készítése Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) A megadott elemeket közös tulajdonságuk alapján rendezni halmaz(ok)ba Megadott halmaz elemeit felismerni			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Matematikai logika, kombinatorika, gráfok 12 óra	„minden”, „van olyan”, gráf, gráf csúcsa, gráf éle	Igaz és hamis állítások felismerése, önálló megfogalmazása A matematikai logika egyszerű, a korosztály számára érthető szakkifejezéseinek ismerete és használata Egyszerű stratégiai és logikai játékok Konkrét helyzethez kötött sorba rendezési problémák megoldása kör mentén is Konkrét helyzethez kötött kiválasztási problémák megoldása a sorrend figyelembevételével és anélkül Az összes eset összeszámlálása során rendszerezési sémák használata: táblázat, ágrajz, szisztematikus felsorolás Gráfok alkalmazása konkrét szituációk szemléltetésére	Legyen képes egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntésére, állítások tagadására. Legyen képes állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésére, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben. Kombinatorikai feladatokat tudjon megoldani az összes eset szisztematikus összeszámlálásával. Tudjon fagráfokat használni feladatmegoldások során.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Konkrét esetben fagráf készítése			

Feladatokban a tények ismeretében el tudja dönteni, hogy igaz vagy hamis az állítás

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Számelméleti ismeretek, hatványok, négyzetgyök 8 óra	prímszám, összetett szám, prímtényezős felbontás, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös, hatvány, hatványalap, hatványkitevő, hatványérték, négyzetszám, négyzetszámok négyzetgyöke, normálalak	Prímszámok, összetett számok kiválasztása a természetes számok közül Összetett számok prímtényezős felbontásának ismerete és alkalmazása 1000-es számkörben Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása és alkalmazása Pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványának alkalmazása: prímtényezős felbontás felírása hatványokkal, mértékegységek átváltása, számrendszerek helyi értékeinek felírása Négyzetszámok négyzetgyökének kiszámolása	Tudja pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványát kiszámolni. Tudja négyzetszámok négyzetgyökét meghatározni. A műveleti sorrendet biztosan tudja alkalmazni. Tudjon racionális számokat normál alakban felírni.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)
Műveleti sor alkalmazása.
Számok négyzetét és négyzetgyökét írja fel.
Prímtényezős felbontás alkalmazása a legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása.

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Arányosság, százalékszámítás 10 óra	egyenes arányosság, fordított arányosság, százalék, terület, térfogat, űrtartalom szabványmértékegységei	Egyenes és fordított arányosság felismerése és alkalmazása konkrét helyzetekben Egyenes arányosság grafikonjának megrajzolása Valóságos helyzetekhez kötődő százalékszámítás: áremelés, leárazás, egyszerű kamat, keverési feladatok megoldása, levegő összetétele, páratartalom Banki ajánlatok (ügyfélcsomagok, számlavezetési, megbízási és tranzakciós díjak) összehasonlításával kapcsolatos feladatok megoldása Megtakarítási és hitelfelvételi lehetőségekkel kapcsolatos egyszerű feladatok megoldása	Ismerje az egyenarányosság, fordított arányosság fogalmát és szám feladatokban tudjon vele számolni. A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során. Tudjon terület, kerület, térfogat, űrtartalom szabványmértékegységeivel számolni és a mennyiségeket átváltani. Ki tudja számítani a százalékértéket és az alapot.

		A fordított arányosság és a mérés kapcsolatának felismerése Terület, térfogat, űrtartalom szabványmértékegységeinek ismerete és átváltása	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Egyenes vagy fordított arányos feladat kiszámolása. Egyszerű százalék számolási feladat elvégzése (áremelés, leárazás) Átváltási feladat megoldása.			

Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Szöveges feladatok előkészítése 6 óra	változó, együttható, helyettesítési érték, egytagú kifejezés, kéttagú kifejezés, egynemű kifejezés; kiemelés, egyenlet, lebontogatás, mérlegelv	Hétköznapi problémák matematikai tartalmának formalizálása; betűk használata az ismeretlen mennyiségek jelölésére Egyszerű betűs kifejezések összeadása, kivonása Helyettesítési érték számolása Egytagú kifejezések számmal való szorzása	Tudja egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értékét kiszámítani. Tudjon összevonást végezni, valamint többtagú kifejezést szorozni egytagúval. Tudjon megoldani elsőfokú egyenleteket és egyenlőtlenségeket. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldását tudja elvégezni következtetéssel, egyenlettel.

		Kéttagú betűs kifejezés számmal való szorzása Két tagból közös számtényező kiemelése Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet megoldása lebontogatással Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet megoldása mérlegelvvel	Ismerje az ellenőrzés lépéseit, a megoldást tudja ábrázolni számegyenesen.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok): Kéttagú betűs kifejezés számmal való szorzása. Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet megoldása és ellenőrzése. Helyettesítési érték számolása. Összevonást és kiemelést végezni.			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Szöveges feladatok 14 óra	ellenőrzés, kiemelés, egyenlet, lebontogatás, mérlegelv, változó,	Különböző szövegekhez megfelelő modell készítése (például szakaszos ábrázolás, visszafelé gondolkodás, táblázat,	A szöveg szerint tudjon ellenőrizni.

	együttható, helyettesítési érték, egytagú kifejezés, kéttagú kifejezés, egynemű kifejezés	szabadkézi vázlatrajz, betűs kifejezések felírása) Matematikából, más tantárgyakból, gazdasági területekről és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel vagy egyenlettel Ellenőrzés a szövegbe való visszahelyettesítéssel Pénzügyi tudatosság területét érintő feladatok megoldása Gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségek becslése	Mérlegelv segítségével meg tudja oldani az egyszerűbb racionális együtthatójú egyenleteket és egyenlőtlenségeket. Biztosan tudja elvégezni következtetéssel, egyenlettel a matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat Tudjon gazdasági, pénzügyi témájú egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megoldani. Tudjon gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségeknél becslést végezni. Tudjon szöveges választ adni. Tudjon szövegesen leírt problémák matematikai megfogalmazását elkészíteni. Képes matematikai szakszövegeket értelmezni.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok): Szöveges feladatok következtetéssel vagy egyenlettel való megoldása. Szöveges válasz, ellenőrzés a szöveg alapján.			

-

Téma – altéma	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés

Tervezett óraszám			területei)
A függvények fogalmának előkészítése 4 óra	megfeleltetés; egyenes és fordított arányosság; grafikon, elsőfokú -, másodfokú-, abszolút érték függvény	Konkrét megfeleltetések legalább egy lehetséges szabályának megadása Egyszerű grafikonok jellemzése: növekedés-csökkenés, szélsőérték, tengelyekkel való metszéspont Konkrét halmazok elemei között megfeleltetés létrehozása Értéktáblázatok adatainak grafikus ábrázolása Az egyenes és a fordított arányosság felismerése konkrét helyzetekben Egyenes arányosság grafikonjának felismerése és megalkotása	Konkrét halmazok elemei között megfeleltetést tudjon létre hozni. Tudja értéktáblázatok adatait grafikusan ábrázolni. Tudjon egyszerű grafikonokat jellemezni. Tudjon egyszerű függvényeket transzformációval ábrázolni.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok): Egyszerű függvény ábrázolása táblázattal vagy anélkül. Egyszerű esetben függvény transzformáció. Megadott grafikon adatainak értelmezése.			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Síkbeli alakzatok 6 óra	négyszög, konvex, konkáv, átló, trapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, húrtrapéz, körvonal, körlap, középpont, sugár, húr, átmérő, szelő, érintő, körcikk	Háromszögek külső szögeinek összege Négyszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma A speciális négyszögek (trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet) felismerése és legfontosabb tulajdonságaik megállapítása ábra alapján; alkalmazásuk; halmazábra Háromszögek, speciális négyszögek kerületének, területének kiszámítása ábra alapján átdarabolással és tanult összefüggéssel; alkalmazások Pitagorasz-tétel ismerete és alkalmazása Körrel kapcsolatos fogalmak ismerete	Ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összegét, konvex és konkáv közti különbséget, átló fogalmát. Ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet. Ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat. A háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazni tudja feladatok megoldásában. Meg tudja határozni háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét. Ismeri a Pitagorasz-tételt és alkalmazza számítási feladatokban. Ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok): Adott példában a Pitagorasz tétel alkalmazása. A háromszög, a négyzet, a téglalap, a paralelogramma, a trapéz, a deltoid és a kör kerületének és területének kiszámítása.			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Transzformációk, szerkesztések 10 óra	szimmetria-középpont, középpontos szimmetria, kicsinyítés, nagyítás	Középpontos tükrözés ismerete és alkalmazása Középpontosan szimmetrikus alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben Alakzatok középpontos tükörképének megszerkesztése Szerkesztéshez terv, előzetes ábra készítése Több adott feltételnek megfelelő ábra szerkesztése; diszkusszió Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi helyzetekben Dinamikus geometriai szoftver használata	Meg tudja szerkeszti alakzatok tengelyes és középpontos tükörképét. Tudjon geometriai ismereteinek felhasználásával pontosan szerkeszteni több adott feltételnek megfelelő ábrát. Felismeri a kicsinyítést és a nagyítást hétköznapi helyzetekben. Ismer és használ dinamikus geometriai szoftvereket, tisztában van alkalmazási lehetőségeikkel.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Egy négyszöget tengelyesen és középpontosan tükrözni.			

Megadott adatok alapján négyszöget szerkeszteni.

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Térgeometria 12 óra	hasáb, gúla, gömb, alaplap, alapél, oldallap, oldalél, testmagasság	Környezetünk tárgyaiban a hasáb, a gúla, a henger és a gömb alakú testek felfedezése Hasáb és gúla tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló Testek építése képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján Testek hálójának készítése A gömb tanult testektől eltérő tulajdonságai A gömb mint a Föld modellje: hosszúsági körök, szélességi körök tulajdonságai, síkmetszetek	Ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén. El tudja készíteni a kocka, a téglatest, a hasáb, a henger és a gúla hálóját. Ismeri a kocka, a téglatest, a hasáb, a henger és a gúla következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló. Egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja. Ismeri a gömb tulajdonságait. Tudja kocka, a téglatest, a hasáb, a henger, a gúla, a gömb tulajdonságait alkalmazni feladatok megoldásában.

		Egyenes hasáb alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számolással	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) A megadott adatok alapján számolja ki a hasáb, henger felszínét, térfogatát.			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Leíró statisztika 6 óra	oszlopdiagram, kördiagram, vonaldiagram, pontdiagram, módusz, medián, átlag	Adathalmazok, egyszerű diagramok, táblázatok adatainak elemzése Adatok táblázatba rendezése, ábrázolása diagramon Különböző típusú diagramok megfeleltetése egymásnak Adatok gyűjtése táblázatból, leolvasása hagyományos vagy digitális forrásból	Tudjon értelmezni a táblázatok adatait, az adatoknak megfelelő ábrázolási módot kiválasztani, és arról ábrát elkészíteni. Tudjon adatokat táblázatba rendezni, diagramon ábrázolni hagyományos és digitális eszközökkel is. Tudjon különböző típusú diagramokat megfeleltetni egymásnak. Tudjon megadott szempont szerint adatokat gyűjteni táblázatból, le tudja olvasni hagyományos vagy

		származó diagramról megadott szempont szerint Adatok rendszerezése, következtetések megfogalmazása Konkrét adatsor leggyakoribb adatának (módusz) megtalálása, gyakorlati alkalmazása Rendezhető adatsor középső adatának (medián) megállapítása, gyakorlati alkalmazása Konkrét adatsor esetén átlag, leggyakoribb adat (módusz), középső adat (medián) megfigyelése, összehasonlítása.	digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg. Konkrét adatsor esetén átlagot számol, megállapítja a leggyakoribb adatot (módusz), a középső adatot (medián), és ezeket összehasonlítja.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Konkrét adatsor esetén átlag, leggyakoribb adat (módusz), középső adat (medián) megkeresése.			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Valószínűség-számítás 8 óra	esély, gyakoriság, relatív gyakoriság	Valószínűségi játékok, kísérletek; az adatok tervszerű gyűjtése, rendezése és ábrázolása digitálisan is	Valószínűségi játékokat, kísérleteket végez, ennek során az adatokat tervszerűen gyűjti, rendezi és ábrázolja digitálisan is.

		Valószínűségi játékok lehetséges kimeneteleinek ismeretében stratégia követése Az esély intuitív fogalmának felhasználása a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál A gyakoriság és relatív gyakoriság ismerete és alkalmazása a kísérletezés során	Valószínűségi játékokban érti a lehetséges kimeneteleket, játékában stratégiát követ. Ismeri a gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmát. Ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott számfeladatban Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Adott feladatban a relatív gyakoriságot meg tudja határozni.			

A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA
HELYI TANTERVE

Testnevelés

5 – 8. ÉVFOLYAM

2020.

Az alsó tagozat kimeneti követelményei és a felső tagozat bemeneti követelményei
Elvárt előzetes ismeretek a felső tagozatra lépéshez

Témakör	Elvárt előzetes ismeretek a felső tagozatra lépéshez
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	A funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre. Tanári segítséggel megvalósít biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. Ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait. Ismeri a leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezését, technikai végrehajtását. – Ismeri a különböző alakzatokat (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat). – A gyakorlatvezetési módszereket megérti, a gyakorlatokat tanári utasításoknak megfelelően végrehajtja. – A szervezet általános bemelegítését szolgáló gyakorlatokat ismeri.
Kúszások és mászások	A funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre. Tanári segítséggel megvalósít biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. Mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat. – A kúszások, mászások alapvető balesetmegelőzési szabályait következetesen betartja. – A térbeli tájékozódó képessége, izomereje fejlett.
Járások, futások	Megfelelő az általános állóképessége. A funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre. – Futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi. – Képes 5 percig megállás nélkül futni.
Szökdelések, ugrások	A funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre. A különböző ugrásmódok alaptechnikáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
Dobások, ütések	A funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre. A különböző dobásmódok alaptechnikáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre. (Dobókézzel ellentétes lába legyen elől!) Képes a testtömegéhez igazodó súlyú, de változó méretű labdákat lökni, hajítani állásból két majd egy kézzel. Képes a labda biztonságos átadására és elkapására helyben és mozgás közben.
Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok	A funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre. Tanári segítséggel megvalósít biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. A támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik. A tér-, izom- és egyensúlyérzéke fejlett. Képes a gurulóátfordulások és a zsugorfejállás végrehajtására. Képes az egyszerű támaszugrások és a függőleges repülés végrehajtására. – Biztonságosan hajt végre egyensúlyozási gyakorlatokat különböző kartartásokkal, talajra rajzolt vonalon valamint tornaszereken.

	– Függőgyakorlatokat hajt végre tornaszereken. – Mászókulcsolással mászik a mászókötélen.
Labdás gyakorlatok	– Örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban. – Játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik. – Célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban. – Játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja. – A különböző méretű és tömegű labdákkal labdavezetést végez változó feltételek mellett. – Dobásokat, rúgásokat végez helyből és mozgás közben. – Kézzel (kosárérintés, alkarérintés), lábbal (dekázás) az érintőfelületek tudatos használatával egyszerű egyéni és páros gyakorlatokat végez.
Testnevelési és népi játékok	– A megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban. – Játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja. – A szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére. – A testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat. – Játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik. – A sportjátékokat előkészítő testnevelési játékokban a támadó és védő szerepekhez tartozó ismeretek tudatos alkalmazza.
Küzdőfeladatok és -játékok	– Játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja. – A szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére. – Ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait. – Vállalja a társakkal szembeni fizikai kontaktust, sportszerű test-test elleni küzdelmet valósít meg. – A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályait következetes betartja.
Foglalkozások alternatív környezetben	Nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására. – Ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben. – A szabadtéri foglalkozások baleset- és természetvédelmi szabályait, valamint a szabadban, illetve a természetben való közlekedés szabályait következetesen betartja.
Úszás	– Megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat. – Az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával úszik. – Aktívan vesz részt az uszodában végzett mozgásformák elsajátításában, gyakorlásában. – Az öltözői és uszodai rendet betartja, helyes higiéniai, öltözködési szokásokat alakított ki. – A kitartása, önfegyelme, küzdőképessége, valamint az állóképessége és a monotóniatűrése fejlett.

Testnevelés (5-8. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

Témakörök	Évfolyamok és tervezett óraszámok											
	1.	2.	Össz.	3.	4.	Össz.	5.	6.	Össz.	7.	8.	Össz.
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció							**8**	**8**	16	18	18	**36**
Atlétikai jellegű feladatmegoldások							**23**	**23**	46	23	23	**46**
Torna jellegű feladatmegoldások							**23**	**23**	46	23	23	**46**
Sportjátékok							**60**	**60**	120	60	60	**120**
Testnevelési és népi játékok							**12**	**12**	24	17	17	**34**
Önvédelmi és küzdősportok							**10**	**10**	20	10	10	**20**
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák							**16**	**16**	32	19	19	**38**
Úszás							**36**		36			
							170	**170**	**340**	**170**	**170**	**340**

Testnevelés - 5. évfolyam

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció **8 óra**	menet- és futásgyakorlatok; oszlop-, sor-, kör-, szétszórt alakzat; szergyakorlatok, utasítás, szóban közlés, bemutatás, bemutattatás, relaxáció, stresszkezelés, izomhúzódás, izomszakadás, izomgörcs, izomláz, keringésfokozás	– A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, technikai végrehajtásának önálló alkalmazása. – 4-8 ütemű szabad-, társas és kéziszergyakorlatok bemutatás utáni önálló végrehajtásra törekvő pontos és rendszeres kivitelezése. – Alakzatok (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) alkalmazó gyakorlása.	– Megnevez és bemutat egyszerű relaxációs gyakorlatokat. – A mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat. – A helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet.

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		– Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban. – Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas és kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal). – A biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatok gyakorlása. – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását, ellazulását szolgáló gyakorlatok helyes végrehajtása. – Légzőgyakorlatok végrehajtása. – A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása. – A nyugalomban lévő és bemelegített izomzat tulajdonságainak megismerése, a fáradt izmok lehetséges sérüléseinek (izomhúzódás, izomszakadás, izomgörcs, izomláz) megismerése. – Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok végrehajtása. – A terhelések utáni nyújtó gyakorlatok jelentőségének megismerése. – A stressz fogalmának, fajtáinak beazonosítása, pozitív	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		megküzdési stratégiáinak megismerése. – Az egyszerűbb relaxációs technikák elsajátítása és alkalmazása. – Egyszerű és összetett gimnasztikai gyakorlatok zenére.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Órai munka: Képes bemutatás után a gimnasztikai elemek végrehajtására.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)			

Téma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Atlétikai jellegű feladatmegoldások **23 óra**	elrugaszkodó láb, lendítő láb, térdelőrajt, hibás rajt, váltójel, váltótávolság, tempóérzék, pulzus, átlépő technika, lépő technika, nekifutási távolság, optimális sebesség, kidobási vonal, dobószektor	– Futóiskolai és futófeladatok egyenesen és íven, előre, hátra, oldalra mozgás közben 20 m hosszan. – Ugrófeladatok el- és felugrással, akadályokra és akadályok átugrásával. – Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekből, térdelőrajt kifutással, sprintfutások időre. – Váltófeladatok alsó és felső váltással párban és csapatban, helyben és mozgás közben. – Dobógyakorlatok 1 kg-os tömött labdával fekvésben, ülésben, térdelésben, állásban, beszökkenéssel. – Dobások különböző eszközökkel.	– Futótechnikája – összefüggő cselekvéssor részeként – eltérést mutat a vágta- és a tartós futás közben. – Magabiztosan alkalmazza a távol- és magasugrás, valamint a kislabdahajítás – számára megfelelő – technikáit. – A rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben készségszinten használja. – Ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben. – Tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

		– Távolugrás lépő technikával, rövid nekifutásból emelt elugró helyről és elugró gerendáról 4–10 lépés nekifutásból. – Felugrások egy lábról gumiszalagra, lécre, szemből és oldalról nekifutással 5–7 lépésből, átlépő technikával. – Folyamatos futások egyenletes ritmusban és tempóváltással 8-10 percen keresztül. – Az atlétika főbb versenyszabályainak megismerése, gyakorlatban történő alkalmazása.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Órai munka: Órai aktivitás és a gyakorlatok helyes végrehajtására törekvés. Gyakorlati feladat: Futások időre (hosszú- és rövid táv), ugrások és kislabdahajítás technikai végrehajtása.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Gyakorlati feladat: 10 perc alatt fuss minél több kört! 8 lépés nekifutásból végezz távolugrást homoggördörbe elugró deszkáról!			
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Torna jellegű feladatmegoldások **23 óra**	függeszkedés, támlázás, fejállás, talajgyakorlat, terpeszleugrás, homorított leugrás, érintőjárás, hármaslépés, ellendülés, átfordulás, zsugorkanyarlati átugrás, fejállás, kézállás	– A téri tájékozódó képesség és egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek további fejlesztése. – A gyakorlás biztonságos körülményeinek megteremtése. – A cselekvési biztonság növelése. – Igényesség kialakítása az esztétikus test iránt, valamint a „tornászos” mozgás elsajátítására. – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus	– Tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. – A mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat. – A helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet. – A torna, a ritmikus gimnasztika, tánc és aerobik jellegű mozgásformákon keresztül tanári irányítás mellett fejleszti esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét. – Segítségadással és önállóan képes a tornaelemek bemutatására.

		testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, fel-, le- és átugrások végrehajtása. – Preakrobatikus és akrobatikus elemek, egyensúlyi elemek, gurulások, emelések, fellendülések, átfordulások végrehajtása. – Gimnasztikus elemek (csak lányok) – lépések, járások, testsúlyáthelyezések, szökkenések, ugrások, fordulatok – kivitelezése. – Egyensúlyozási gyakorlatok megvalósítása helyben helyzetváltoztatásokkal és különböző kartartásokkal, valamint helyváltoztatással eltérő irányokba tornapadon, annak merevítő gerendáján és/vagy gerendán. – Mászókulcsolással mászás kötélen, vándormászás lefelé; függeszkedési kísérletek, mászóversenyek. – Talajon: Gurulóátfordulások előre-hátra különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe. Fejállás bordásfal mellett. Híd, mérlegállás és spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése. – Ugrószekrényen: Keresztbe állított ugrószekrényen zsugorkanyarlati átugrás.	

		Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás, leguggolás, valamint leterpesztés. – Gerendán: Alacsony gerendán: felguggolás és homorított leugrás; felguggolás és lábterpesztéssel leugrás. Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel is; mérlegállás. Gerendán: támaszhelyzeten át felugrás. – Gyűrűn: Függés, lendületek előre-hátra, homorított leugrás.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): 1. Órai munka: Az elemek pontos végrehajtására, tornászos testtartásra törekvés. 2. Gyakorlati feladat: Kötélmászás mászókulcsolással a kötél feléig 3. Különböző tornaszereken az osztály képességeit figyelembe véve előírt gyakorlat végrehajtása. Választható gyakorlatok: – Talajon: gurulóátfordulás előre és hátra, híd, mérlegállás, fejállás bordásfal mellett. – Ugrószekrényen: keresztbe állított szekrényen: Felguggolás – homorított leugrás/terpeszleugrás, zsugorkanyarlati átugrás, guggolóátugrás; hosszában felállított szekrényen: felguggolás- leterpesztés).			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Gyakorlati feladat: Mászókulcsolással mássz fel a kötél feléig! Mutasd be az előírt összefüggő talajgyakorlatot és végezd el az előírt szekrényugrást!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Sportjátékok: (legalább 2 választása) – kézilabda – kosárlabda – röplabda – labdarúgás – floorball **60 óra**	kétszer indulás, lépéshiba, alsó egyenes nyitás, védőérintés, támadóérintés, állásrend, röplabda – forgás, tempódobás, labda fedezése, bedobás, szabaddobás, szabadrúgás, büntetődobás, büntetőrúgás, alakzattartásos passzgyakorlat, alakzatbontó és alakzattartó helyezkedés, kényszerítő átadás, területvédekezés, emberfogás, egykezes tolt átadás, páros és hármas lefutás, floorball – ütőfogás, labdahúzás és -lövés, kapuelőtér	– Folyamatos csapatjáték kialakítása könnyített szabályok mellett. – A sportjátékok különböző döntési helyzeteiben a csapat érdekeinek figyelembevételével a legmegfelelőbb megoldások kiválasztására, együttműködésre való törekvés. – 1-1 elleni játékszituációkban a labdatartás, labdafedezés alapelveinek tudatos alkalmazása. – Emberelőnyös (2-1, 3-1, 3-2, 4-2, 4-3) és létszámazonos (2-2, 3-3, 4-4) kisjátékokban a szélességi és mélységi labda nélküli támadó mozgások, védőtől való elszakadás módjainak gyakorlása. – Kisjátékokban védőként a támadó és a célfelület helyzetéhez igazodó helyezkedés tudatos alkalmazása. – A sportjátékokban megjelenő egyéni és csapatrész támadó, védekező alaptaktikai és ezekre épülő technikai elemeinek (emberfogás, területvédekezés, letámadás, támadóalakzat) megismerése, gyakorlása. – Kézilabda A labda nélküli technikai elemek, mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, indulások-megállások, felugrások-leérkezések elsajátítása.	– Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket. – A testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséget mutat. – A tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat. – A tanult technikai és taktikai elemeket jól alkalmazza.

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		Az egy és két kézzel történő labdaátadások helyben és mozgásból, labdaátvételek különböző irányokból. Labdavezetés irány- és iramváltásokkal, 1-1 elleni játékokban. Kapura dobások helyből, kilépéssel, 3 lépésből, különböző támadó helyekről. Alapvető szabályok, mint a lépésszabály, a kétszer indulás szabálya, a szabaddobás, a büntetődobás, az ellenféllel történő szabálytalanságok módjainak ismerete, törekvés a szabályok betartására. A szélességi vonalvédekezés (6-0-ás területvédekezés) megismerése. – Kosárlabda ● A labda nélküli technikai elemek, mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, felugrások két lábról, leérkezések megtanulása, végrehajtása kontrollált környezetben, egyszerűbb játékszituációkban. ● Labdavezetés irányváltásokkal, ritmusos labdavezetés, labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok elsajátítása megadott feltételekkel.	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		• Labdaátadások kétkezes mellsővel és felsővel különböző irányokba történő kilépéssel és mozgásból mozgó társnak (páros és hármas lefutás). • A helyből történő kosárra dobás, egy-két labdaleütésből, majd folyamatos labdavezetésből a tampódobás ismerete, gyakorlati elsajátítása. • 1-1 elleni játék gyakorlása a támadó és védő játékosok személyének meghatározásával, indulási joggal rendelkező, majd indulási joggal nem rendelkező támadó esetében (adogatóval). • 2-0-ás és 3-0-ás gyorsindulások labda nélküli támadó mozgásának elsajátítása (páros lefutás, hármas lefutás). • Létszámazonos kisjátékokban a támadó és védő szerepek gyakorlása. • Alapvető szabályok, mint a lépésszabály, a kétszer indulás szabálya, az ellenféllel történő szabálytalanságok módjainak ismerete, törekvés a szabályok betartására.	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		• Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos szabálymódosításokkal. – Röplabda • A labda nélküli alaphelyzet, valamint az érkező labdához történő helyezkedés tudatosítása. • A kosárérintés, az alkarérintés jellegzetes mozgásdinamikájának elsajátítása egyéni és páros gyakorlatokban. • Helyezkedési módok megismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. • Forgásszabály alkalmazása. • A csapattársak közötti kommunikáció jelentőségének tudatosítása az eredményes játék érdekében. – Labdarúgás • A labda nélküli technikai elemek, mint a mély súlyponti helyzetben történő elindulások, megállások, irányváltoztatások, támadó és védő alapmozgások ismerete, alkalmazása a játék folyamatában. • Labdavezetések és labdaátadások gyakorlása a lábfej különböző részeivel, laposan és levegőben érkező	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		labdák átvételének alkalmazása talppal, belsővel. ● Alakzattartással történő labdás koordinációs passzgyakorlatok. ● Rúgások gyakorlása célba belső csüddel, teljes csüddel, állított labdával, mozgásból, a futással megegyező irányból, oldalról és szemből érkező labdával. ● Kényszerítő átadások gyakorlása 2-0-ás taktikai helyzetben. ● Változatos alakú, méretű pályán az 1-1 és 2-2 elleni játékszituációk védő és támadó szerepeinek gyakorlása különböző méretű, elhelyezkedésű, számú célfelületre, a labda méretének, anyagának változtatásával. ● 2-1, 3-1 elleni emberelőnyös kisjátékokban a támadó játékosok együttműködésének, a védő játékosok helyezkedésének gyakorlása. ● Létszámazonos kisjátékok és mérkőzésjátékok változatos szabályokkal. – Floorball ● Labda nélküli technikai elemek, mint az alapállás, a	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		helyes ütőfogás, ütővel való haladás, indulások-megállások, cselezések irányváltoztatással elsajátítása. • Labdabiztonságot növelő gyakorlatok. • Labda terelése egyenes vonalban és irányváltoztatással. • Labdaütések palánkra és társnak. • Lövések és húzások közötti különbség megéreztetése. • Folyamatos labdaátadások társnak. • Kapura lövések helyből, labdavezetésből és kapott labdából. • 1-1, 2-1 elleni kisjátékok, a támadójátékosok együttműködése és a védőjátékos helyezkedésének gyakorlása.	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

1. Órai munka: A feladatokhoz való hozzáállás, szabályok betartása, csapat érdekeinek figyelembevétele, technikai elemek elsajátítására törekvés.
2. Gyakorlati feladat: Sportáganként 2-2 technikai elem végrehajtása.
   - Kézilabda: Labdavezetésből történő felugrás utáni kapura lövés irányító pozícióból. Büntető dobás.
   - Kosárlabda: Labdavezetésből történő tempódobás. Büntető dobás.
   - Röplabda: Kosárérintés és alkarérintés egyéni folyamatos végrehajtása.
   - Labdarúgás: Labdavezetés után kapura lövés 6 m-ről. Büntető rúgás.
   - Floorball: Kapura lövés helyből és labdavezetésből.

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Gyakorlati feladat: Sportáganként 2-2 technikai elem végrehajtása. • Kézilabda: Labdavezetés után felugrásból végezz kapura lövést az irányító pozíciójából! Dobj 5 büntető dobást! • Kosárlabda: Labdavezetésből végezz tempódobást a büntető területről! Dobj 5 büntető dobást! • Röplabda: Végezz folyamatos kosárérintést és alkarérintést fej fölé! • Labdarúgás: Labdavezetés után végezz kapura lövést 6 m-ről! Végezz 5 büntető rúgást! • Floorball: Végezz kapura lövés helyből és labdavezetésből!			
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Testnevelési és népi játékok **12 óra**	laza és szoros emberfogás, szélességi mozgás, mélységi mozgás, elszakadás a védőtől, célfelület védelme, algoritmikus gondolkodás, ütempassz, testcsel	– A testnevelési játékok baleset-megelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása. – A figyelemmegosztást igénylő egyszerű fogó- és futójátékokban a teljes játékteret felölelő mozgásútvonalak kialakítása, az üres területek felismerése, a játéktér határainak érzékelése. – A tanulók fokozott kreativitására, együttműködésre épülő, összetett kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása. – Labdás manipulatív mozgásformákkal megvalósuló dinamikus és statikus akadályokat felhasználó fogó- és futójátékokban az irányváltoztatások, az elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása. – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, a	– A rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben készségszinten használja. – A testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséggel rendelkezik. – Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket. – A tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére törekedve, időkényszer bekapcsolásával. – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása. – Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, egyéni és csapatjátékokban. – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek). – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos versengések alkalmazása. – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő mozgásos játékok gyakorlása. – A támadó és védő szerepek alkalmazását elősegítő páros és csoportos versengések. – Célfelületre törekvő emberfölényes és létszámazonos pontszerző kisjátékokban a támadó szerepek gyakorlása, a	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		védőtől való elszakadás gyors iram- és irányváltásokkal. – Célfelületre törekvő emberfölényes és létszámazonos pontszerző kisjátékokban a védő szerepek gyakorlása (a passzsávok lezárása, a labdás emberrel szembeni védekezés, az emberfogás alapjai, a célfelület védelme). – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Órai munka: Az órai aktivitás, a feladat megoldási kísérletei.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok):			
Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Önvédelmi és küzdősportok (Választható.) – Birkózás – Karate **10 óra**	lefogás, könyökfelütés, kibújás, csuklófeszítés, tatami, tompítás, birkózófogás, fogáskeresés, fogásbontás, egyensúlybontás, egyenes ütés, karate védéstechnikák, ellentámadás, küzdőtávolság	– A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása. – Küzdőjátékok közben a tervszerű gondolkodás és a kreativitás, a hatékony problémamegoldás fejlesztése. – A küzdőfeladatokban az életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett. – Az állásban és egyéb kiinduló helyzetekben végrehajtható, a	– Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védő szerepeknek megfelelő technikai és taktikai elemeket. – A tanári irányítást követve, a mozgás sebességét növelve hajt végre önvédelmi fogásokat, ütéseket, rúgásokat, védéseket és ellentámadásokat.

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		reakcióidőt, a gyorsaságot, az egyensúlyérzéket, az erőt fejlesztő társérintés nélküli páros, csoportos és csapat jellegű eszköz nélküli és eszközös küzdőjátékok, játékos feladatmegoldások szabálykövető végrehajtása. – A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéket fejlesztő páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával. – A küzdelem tanult technikai elemeinek tudatos alkalmazása. – A fizikai kontaktussal, a társ erőkifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, ütésekre, rúgásokra épülő páros küzdőjátékok képességfejlesztő célú alkalmazása. – Egy- és kétkezes lefogások (csuklófogás, átkarolás) elleni védekező mozgások gyakorlása. – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak elméleti tudatosítása.	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		– Előre, hátra és oldalra történő esések gyakorlása fokozatosan emelkedő súlyponti helyzetből indítva egyénileg. – Oldalra esés technikájának elsajátítása oldalterpeszállásból indulva mindkét irányba – Birkózás A birkózásban használatos különböző fogásmódok megismerése (kapocsfogás, tenyérbefogás, csuklófogás, alkarfogás, könyökfogás). A gerincoszlop mozgékonyságát, a nyakizmok erejét növelő, birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok jártasság szintű végrehajtása. ○ Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül. ○ Hídban forgási kísérletek. ● Birkózó alapállás technikájának elsajátítása. ● Birkózó alapfogásban (páros felkarfogás) társ tolása, majd húzása egyenes vonalban (előre-hátra). ● Grundbirkózás párokban, csoportban birkózó fogásban végrehajtott húzások-tolások alkalmazásával. ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		alaptechnikájának megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben. ○ Mögé kerülés karberántással: támadó és védekező technika. ○ Mögé kerülés: könyökfelütéssel, kibújással. – Karate ● Alapvető karateállások és testtartások megismerése. ● Alapállásból helyváltoztatások előre és hátra rögzített kartartásokkal. ● Alapvető karateütések technikájának elsajátítása helyváltoztatás nélkül (egyenes ütés helyben, egyenes ütés az elöl lévő láb oldalán, egyenes ütés a hátul lévő láb oldalán). ● Oldalra csapás az ököl alsó részével és csapás az ökölháttal alapütések megismerése. ● Az előre rúgás alaptechnikájának végrehajtása. ● A tanult ütések, rúgások gyakorlása helyváltoztatás nélkül különböző karateállásokban, különböző magasságokba.	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		• Alapvető védekező technikák elsajátítása helyben (az arc védése, a test, törzs védése, kétkezes védés, öv alatti terület védése, védés a tenyér élével). • A tanult ütések, rúgások gyakorlása különböző magasságokba, helyváltoztatás közben.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Órai munka: Az órai aktivitás, a feladat megoldási kísérletei. Gyakorlati feladat: Az eséstechnikák előre, hátra és oldalra valamint a küzdő gurulás előre bemutatása.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)			
Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák **16 óra**	természetjárás, vízi túra, környezetvédelem, streetball, tájfutás, jégkorong, erdei tornapálya, térkép, turistajelzések, környezetvédelem	– A szabadban végezhető sportágak ismeretének bővítése (frizbi, futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás parkban, streetball, strandkézilabda, lovaglás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás). – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, jártasság szintű elsajátítása (síelés, szánkózás, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrakenuzás). – Tanári segítséggel erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek használata. – Szabadtéri akadálypályák leküzdése.	– Nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő felhasználására, végrehajtására. – Ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben. – A szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		– A környezet- és természetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Órai munka: Az órai aktivitás, a feladat megoldási kísérletei.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)			
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Úszás **36 óra**	úszásnem, hátúszórajt, rajtfejes, taposás, intenzív úszás, állóképesség	– Az öltözői rend és az uszodai magatartás, valamint a helyes higiéniai, öltözködési szokások automatizálása. – A balesetek megelőzésére tett intézkedések megismerése. – A kitartás, önfegyelem és küzdőképesség, valamint az állóképesség és a monotóniatűrés továbbfejlesztése. – A vízben végezhető játékok tanulása, az úszások megszerettetése. – A korábban elsajátított úszásnem(ek) gyakorlása, technikájának javítása. – Választott újabb úszásnem(ek) megtanulása és folyamatos gyakorlása. – Hátúszórajt és a fejesugrás elsajátítása. – Merülési versenyek, úszóversenyek.	– A helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet. – A mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat. – Az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával, készségszinten úszik. – Rendszeresen végez számára megfelelő vízi játékokat, és hajt végre úszástechnikákat. – Tudatosan, összehangoltan végzi a korrekciós gyakorlatait és uszodai tevékenységét, azok megvalósítása automatikussá, mindennapi életének részévé válik.

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		– A folyamatos úszások távolságának, időtartamának fokozatos növelése. – Segédeszközök felhasználásával, folyamatos hibajavítással, felzárkóztatással a tanulási folyamat hatékonyságának növelése. – Differenciált gyakorlás az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Gyakorlati feladat: A választott újabb úszásnemek technikai végrehajtása 25 m-en.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Gyakorlati feladat: A választott újabb úszásnemek technikai végrehajtása 25 m-en.			

Testnevelés – 6. osztály

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció **8 óra**	menet- és futásgyakorlatok; oszlop-, sor-, kör-, szétszórt alakzat; szergyakorlatok, utasítás, szóban közlés, bemutatás, bemutattatás, relaxáció, stresszkezelés, izomhúzódás, izomszakadás, izomgörcs, izomláz, keringésfokozás	– A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, technikai végrehajtásának önálló alkalmazása. – 4-8 ütemű szabad-, társas és kéziszergyakorlatok bemutatás utáni önálló végrehajtásra törekvő pontos és rendszeres kivitelezése. – 2-3 gyakorlatból álló gimnasztikai gyakorlatsor összeállítása tanári kontrollal.	– Megnevez és bemutat egyszerű relaxációs gyakorlatokat. – A mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat. – A helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet.

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		– Alakzatok (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) alkalmazó gyakorlása. – Futásgyakorlatok különböző alakzatokban. – Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas és kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal). – A biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatok összeállítása segítséggel, azok gyakorlása. – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását, ellazulását szolgáló gyakorlatok összeállítása segítséggel, azok helyes végrehajtása. – Légzőgyakorlatok összeállítása segítséggel, azok végrehajtása. – A gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása. – A nyugalomban lévő és bemelegített izomzat tulajdonságainak megismerése, a fáradt izmok lehetséges sérüléseinek (izomhúzódás, izomszakadás, izomgörcs, izomláz) ok-okozati tényezők szerinti beazonosítása. – Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		(kis tanári segítséggel) összeállítása, végrehajtása. – A stressz fogalmának, fajtáinak beazonosítása, pozitív megküzdési stratégiáinak megismerése. – Az egyszerűbb relaxációs technikák elsajátítása és alkalmazása. – Egyszerű és összetett gimnasztikai gyakorlatok zenére.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Órai munka: Képes bemutatás után a gimnasztikai elemek végrehajtására.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)			
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Atlétikai jellegű feladatmegoldások **23 óra**	elrugaszkodó láb, lendítő láb, térdelőrajt, hibás rajt, váltójel, váltótávolság, tempóérzék, pulzus, átlépő technika, lépő technika, nekifutási távolság, optimális sebesség, kidobási vonal, dobószektor	– Futóiskolai és futófeladatok egyenesen és íven, előre, hátra, oldalra mozgás közben 20 m hosszan. – Ugrófeladatok el- és felugrással, akadályokra és akadályok átugrásával. – Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekből, térdelőrajt kifutással időre, sprintfutások időre. – Váltófeladatok alsó és felső váltással párban és csapatban, helyben és mozgás közben. – Dobógyakorlatok 1–3 kg-os tömött labdával különböző testhelyzetből. Kislabdahajítás.	– Futótechnikája – összefüggő cselekvéssor részeként – eltérést mutat a vágta- és a tartós futás közben. – Magabiztosan alkalmazza a távol- és magasugrás, valamint a kislabdahajítás – számára megfelelő – technikáit. – A rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben készségszinten használja. – Ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben. – Tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		– Távolugrás lépő technikával, rövid nekifutásból elugró gerendáról 10 lépés nekifutásból. – Felugrások egy lábról gumiszalagra, lécre, szemből és oldalról nekifutással 5–7 lépésből, átlépő technikával. – Az állóképesség, a szívműködés és a testtömegkontroll összefüggéseinek megismerése. – Folyamatos futások egyenletes ritmusban és tempóváltással 8-10 percen keresztül. – Az atlétika főbb versenyszabályainak megismerése, gyakorlatban történő alkalmazása.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Órai munka: Órai aktivitás és a gyakorlatok helyes végrehajtására törekvés. Gyakorlati feladat: Futások időre (hosszú és rövid táv), ugrások és kislabdahajítás technikai végrehajtása.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Gyakorlati feladat: Fuss 1000 m-t! 10 lépés nekifutásból végezz távolugrást homoggördörbe elugró deszkáról!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Torna jellegű feladatmegoldások **23 óra**	függeszkedés, támlázás, fejállás, talajgyakorlat, terpeszleugrás, homorított leugrás, érintőjárás, hármaslépés, fellendülés, ellendülés, átfordulás, zsugorkanyarlati átugrás, guggoló átugrás, fejállás, kézállás	– A téri tájékozódó képesség és egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) további fejlesztése. – A gyakorlás biztonságos körülményeinek megteremtése. – A cselekvési biztonság növelése. – Segítségadás tanítása, tanulása. – Igényesség kialakítása az esztétikus test iránt, valamint a „tornászos” mozgás elsajátítására. – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása. – Preakrobatikus és akrobatikus elemek, egyensúlyi elemek, gurulások, emelések, fellendülések, átfordulások végrehajtása. – Gimnasztikus elemek (csak lányok) – lépések, járások, testsúlyáthelyezések, szökkenések, ugrások, fordulatok – kivitelezése. – Egyensúlyozási gyakorlatok megvalósítása helyben helyzetváltoztatásokkal és különböző kartartásokkal, valamint helyváltoztatással eltérő	Tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. A mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat. A helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet. A torna, a ritmikus gimnasztika, tánc és aerobik jellegű mozgásformákon keresztül tanári irányítás mellett fejleszti esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét. Segítségadással és önállóan képes a tornaelemek bemutatására és a tanult elemekből alkotott gyakorlatsor kivitelezésére.

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		irányokba tornapadon, annak merevítő gerendáján és/vagy gerendán. – Mászókulcsolással mászás kötélen, vándormászás lefelé; függeszkedési kísérletek, mászóversenyek. – A női és férfitorna főbb versenyszámainak, azok alapvető szabályainak megismerése. – Talajon: Gurulóátfordulások előre-hátra különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe. Fejállás. Kézállásba fellendülés segítségadással, falnál. Híd, mérlegállás és spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése. Összefüggő talajgyakorlat végrehajtása. – Ugrószekrényen: Keresztbe állított ugrószekrényen zsugorkanyarlati átugrás és guggoló átugrás. Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás, leguggolás, valamint leterpesztés – Gerendán: Alacsony gerendán: felguggolás és homorított leugrás; felguggolás és lábterpesztéssel leugrás. Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel is; mérlegállás.	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		Gerendán: támaszhelyzeten át fel- és leugrás. – Gyűrűn: Függés, lendületek előre-hátra; homorított leugrás.	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

1. Órai munka: Az elemek pontos végrehajtására, tornászos testtartásra törekvés.
2. Gyakorlati feladat: Kötélmászás mászókulcsolással a kötélen.
3. Különböző tornaszereken az osztály képességeit figyelembe véve előírt gyakorlat végrehajtása.

Választható gyakorlatok:

– Talajon: gurulóátfordulás előre és hátra, híd, mérlegállás, fejállás.
– Ugrószekrényen: keresztbe állított szekrényen: Felguggolás – homorított leugrás/terpeszleugrás, zsugorkanyarlati átugrás, guggolóátugrás; hosszában felállított szekrényen: felguggolás- leterpesztés)..

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

Gyakorlati feladat: Mászókulcsolással mássz fel a kötél tetejéig! Mutasd be az előírt összefüggő talajgyakorlatot és végezd el az előírt szekrényugrást!

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Sportjátékok (legalább 2 választása) – kézilabda – kosárlabda – röplabda – labdarúgás – floorball **60 óra**	kétszer indulás, lépéshiba, alsó egyenes nyitás, védőérintés, támadóérintés, állásrend, röplabda – forgás, egy-és kétütemű megállás, sarkazás, , tempódobás, labda fedezése, bedobás, szabaddobás, szabadrúgás, büntetődobás, büntetőrúgás, alakzattartásos passzgyakorlat, alakzatbontó és alakzattartó helyezkedés, kényszerítő átadás, területvédekezés, emberfogás, egykezes tolt átadás, páros és hármas lefutás, floorball – ütőfogás, labdahúzás és -lövés, kapuelőtér	– Folyamatos csapatjáték kialakítása könnyített szabályok mellett. – A sportjátékok különböző döntési helyzeteiben a csapat érdekeinek figyelembevételével a legmegfelelőbb megoldások kiválasztására, együttműködésre való törekvés. – 1-1 elleni játékszituációkban a labdatartás, labdafedezés alapelveinek tudatos alkalmazása. – Emberelőnyös (2-1, 3-1, 3-2, 4-2, 4-3) és létszámazonos (2-2, 3-3, 4-4) kisjátékokban a szélességi és mélységi labda nélküli támadó	– Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket. – A testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséget mutat. – A tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat. – A tanult technikai és taktikai elemeket jól alkalmazza.

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		mozgások, védőtől való elszakadás módjainak gyakorlása. – Kisjátékokban védőként a támadó és a célfelület helyzetéhez igazodó helyezkedés tudatos alkalmazása. – A sportjátékokban megjelenő egyéni és csapatrész támadó, védekező alaptaktikai és ezekre épülő technikai elemeinek (emberfogás, területvédekezés, letámadás, támadóalakzat) megismerése, gyakorlása. – Kézilabda A labda nélküli technikai elemek, mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, indulások-megállások, ütközések, cselezések irányváltással, felugrások-leérkezések elsajátítása. Az egy és két kézzel történő labdaátadások helyben és mozgásból, labdaátvételek különböző irányokból. Az „add és fuss” elv alkalmazása az egyszerű és összetett labdás koordinációs gyakorlatokban (pl. háromszög, négyszög, „y” koordinációs alakzatokban). Labdavezetés irány- és iramváltásokkal 1-1 elleni játékokban. Kapura dobások helyből, kilépéssel, 3 lépésből, különböző támadó helyekről Alapvető szabályok, mint a lépésszabály, a kétszer indulás szabálya, a szabaddobás, a büntetődobás, az ellenféllel történő	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		szabálytalanságok módjainak ismerete, törekvés a szabályok betartására. A szélességi vonalvédekezés (6-0-ás területvédekezés) megismerése. A kapus alaphelyzetének kialakítása; magasan, félmagasan, laposan és pattanásból érkező labdák védési technikájának elsajátítása kézzel és lábbal. – Kosárlabda ● A labda nélküli technikai elemek, mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések megtanulása, végrehajtása kontrollált környezetben, egyszerűbb játékszituációkban. ● Labdavezetés irányváltásokkal, ritmusos labdavezetés, együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, sarkazás, labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok elsajátítása megadott feltételekkel. ● Labdaátadások kétkezes mellsővel és felsővel,	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		egykezes felső és alsó, illetve egykezes tolt átadással helyben, különböző irányokba történő kilépéssel és mozgásból mozgó társnak (páros és hármas lefutás). • A helyből történő kosárra dobás, egy-két labdaleütésből, majd folyamatos labdavezetésből és társtól kapott labdából történő fektetett dobás technikájának ismerete, gyakorlati elsajátítása. • 1-1 elleni játék gyakorlása a támadó és védő játékosok személyének meghatározásával, indulási joggal rendelkező, majd indulási joggal nem rendelkező támadó esetében (adogatóval). • 2-0-ás és 3-0-ás gyorsindulások labda nélküli támadó mozgásának elsajátítása (páros lefutás, hármas lefutás, hármas nyolcas). • Létszámazonos kisjátékokban a támadó és védő szerepek gyakorlása. • Alapvető szabályok, mint a lépésszabály, a kétszer indulás szabálya, az ellenféllel történő	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		szabálytalanságok módjainak ismerete, törekvés a szabályok betartására. ● Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos szabálymódosításokkal. – Röplabda ● A labda nélküli alaphelyzet, valamint az érkező labdához történő helyezkedés tudatosítása. ● A kosárérintés, az alkarérintés, az alsó egyenes nyitás jellegzetes mozgásdinamikájának elsajátítása egyéni és páros gyakorlatokban. ● Kisjátékokban (2-2, 3-3, 4-4) a nyitásfogadás, törekvés a három érintéssel történő játékra könnyített feltételek mellett. ● Helyezkedési módok megismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. ● Forgásszabály alkalmazása. ● A csapattársak közötti kommunikáció jelentőségének tudatosítása az eredményes játék érdekében. – Labdarúgás ● A labda nélküli technikai elemek, mint a mély súlyponti helyzetben történő	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		elindulások, megállások, irányváltoztatások, támadó és védő alapmozgások ismerete, alkalmazása a játék folyamatában. • Labdavezetések és labdaátadások gyakorlása a lábfej különböző részeivel, laposan és levegőben érkező labdák átvételének alkalmazása talppal, belsővel. • Alakzattartással történő labdás koordinációs passzgyakorlatok. • Rúgások gyakorlása célba belső csüddel, teljes csüddel, állított labdával, mozgásból, a futással megegyező irányból, oldalról és szemből érkező labdával. • A labda nélküli támadó szerepek (helyezkedési módok) megismerése 2-0-ás, 3-0-ás gyakorlási helyzetekben. • A különböző védőszerepek megismerése (passzsávok lezárása, optimális távolságtartás a támadótól, célfelülethez igazított helyezkedés). • Változatos alakú, méretű pályán az 1-1 és 2-2 elleni játékszituációk védő és támadó szerepeinek	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		gyakorlása különböző méretű, elhelyezkedésű, számú célfelületre, a labda méretének, anyagának változtatásával. ● Létszámazonos kisjátékok és mérkőzésjátékok változatos szabályokkal. ● A kapus alaphelyzet kialakítása, guruló, félmagas és magas ívelt labdák elfogása. Kigurítás, kidobás, kirúgás gyakorlása állított, lepattintott labdával. – Floorball ● Labda nélküli technikai elemek, mint az alapállás, a helyes ütőfogás, ütővel való haladás, indulások-megállások, cselezések irányváltoztatással elsajátítása. ● Labdabiztonságot növelő gyakorlatok. ● Labda terelése egyenes vonalban. és irányváltoztatással. ● Labdaütések palánkra és társnak. ● Lövések és húzások közötti különbség megéreztetése. ● Folyamatos labdaátadások társnak.	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		• Kapura lövések helyből, labdavezetésből és kapott labdából. • Kapus alaphelyzetének kialakítása, kapura lőtt labdák védése nagypályán kézzel, kispályán állásban ütővel, lábbal, féltérdelő pozícióból ütővel, lábbal. • 1-1, 2-1 elleni kisjátékok, a támadójátékosok együttműködése és a védőjátékos helyezkedésének gyakorlása.	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):
Órai munka: A feladatokhoz való hozzáállás, szabályok betartása, csapat érdekeinek figyelembevétele, technikai elemek elsajátítására törekvés.
Gyakorlati feladat: Sportáganként 2-2 technikai elem végrehajtása.

- Kézilabda: Labdavezetésből történő felugrás utáni kapura lövés különböző pozíciókból. Büntető dobás.
- Kosárlabda: Labdavezetésből történő tempódobás különböző irányokból. Büntető dobás.
- Röplabda: Kosárérintés és alkarérintés folyamatos végrehajtása párosann. Alsó egyenes nyitás.
- Labdarúgás: Kapott labda átvétele után kapura lövés 6 m-ről. Büntető rúgás.
- Floorball: Kapura lövés labdaátvétel után helyből és labdavezetésből.

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)
Gyakorlati feladat: Sportáganként 2-2 technikai elem végrehajtása.

- Kézilabda: Végezz labdavezetésből történő felugrás utáni kapura lövést különböző pozíciókból! Végezz 5 büntető dobást!
- Kosárlabda: Végezz labdavezetésből történi tempódobást különböző irányokból! Végezz 5 büntető dobást!
- Röplabda: Végezz folyamatos kosárérintést és alkarérintést párban! Végezz alsó egyenes nyitás!
- Labdarúgás: Kapott labda átvétele után végezz kapura lövést 6 m-ről! Végezz 5 büntető rúgást!
- Floorball: Végezz labdaátvétel után kapura lövést helyből és labdavezetésből!

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Testnevelési és népi játékok **12 óra**	laza és szoros emberfogás, szélességi mozgás, mélységi mozgás, elszakadás a védőtől, célfelület védelme, algoritmikus gondolkodás, ütempassz, testcsel	– A testnevelési játékok baleset-megelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása. – A figyelemmegosztást igénylő egyszerű fogó- és futójátékokban a teljes játékteret felölelő mozgásútvonalak kialakítása, az üres területek felismerése, a játéktér határainak érzékelése. – A tanulók fokozott kreativitására, együttműködésre épülő, összetett kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása. – Labdás manipulatív mozgásformákkal (pl. labdavezetés) megvalósuló dinamikus és statikus akadályokat felhasználó fogó- és futójátékokban az irányváltoztatások, az elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása. – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére törekedve, időkényszer bekapcsolásával. – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása. – Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális	– A rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben készségszinten használja. – A testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséggel rendelkezik. – Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket. – A tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, egyéni és csapatjátékokban. – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek). – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos versengések alkalmazása. – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő mozgásos játékok gyakorlása. – A támadó és védő szerepek alkalmazását elősegítő páros és csoportos versengések. – Célfelületre törekvő emberfölényes és létszámazonos pontszerző kisjátékokban a támadó szerepek gyakorlása, a védőtől való elszakadás gyors iram- és irányváltásokkal. – Célfelületre törekvő emberfölényes és létszámazonos pontszerző kisjátékokban a védő szerepek gyakorlása (a passzsávok lezárása, a labdás emberrel szembeni védekezés, az emberfogás alapjai, a célfelület védelme). – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Órai munka: Az órai aktivitás, a feladat megoldási kísérletei			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok):			
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Önvédelmi és küzdősportok (Választható.) – Birkózás – Karate **10 óra**	lefogás, könyökfelütés, kibújás, csuklófeszítés, tatami, tompítás, birkózófogás, fogáskeresés, fogásbontás, egyensúlybontás, egyenes ütés, karate védéstechnikák, ellentámadás, küzdőtávolság	– A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása. – Küzdőjátékok közben a tervszerű gondolkodás és a kreativitás, a hatékony problémamegoldás fejlesztése. – A küzdőfeladatokban az életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett. – Az állásban és egyéb kiinduló helyzetekben végrehajtható, a reakcióidőt, a gyorsaságot, az egyensúlyérzéket, az erőt fejlesztő társérintés nélküli páros, csoportos és csapat jellegű eszköz nélküli és eszközös küzdőjátékok, játékos feladatmegoldások szabálykövető végrehajtása. – A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéket fejlesztő páros, csoportos és csapat jellegű	– Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védő szerepeknek megfelelő technikai és taktikai elemeket. – A tanári irányítást követve, a mozgás sebességét növelve hajt végre önvédelmi fogásokat, ütéseket, rúgásokat, védéseket és ellentámadásokat.

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával. – A küzdelem tanult technikai elemeinek tudatos alkalmazása. – A fizikai kontaktussal, a társ erőkifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, ütésekre, rúgásokra épülő páros küzdőjátékok képességfejlesztő célú alkalmazása. – Egy- és kétkezes lefogások (csuklófogás, átkarolás) elleni védekező mozgások gyakorlása. – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak elméleti tudatosítása. – Előre, hátra és oldalra történő esések gyakorlása fokozatosan emelkedő súlyponti helyzetből indítva egyénileg. – Oldalra esés technikájának elsajátítása oldalterpeszállásból indulva mindkét irányba – Birkózás A birkózásban használatos különböző fogásmódok megismerése (kapocsfogás, tenyérbefogás, csuklófogás, alkarfogás, könyökfogás). A gerincoszlop mozgékonyságát, a nyakizmok erejét növelő, birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok jártasság szintű végrehajtása. ○ Hanyatt fekvésből felhidalás kéz	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		segítségével, majd anélkül. ○ Hídban forgási kísérletek. ● Birkózó alapállás technikájának elsajátítása. ● Birkózó alapfogásban (páros felkarfogás) társ tolása, majd húzása egyenes vonalban (előre-hátra). ● Grundbirkózás párokban, csoportban birkózó fogásban végrehajtott húzások-tolások alkalmazásával. ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben. ○ Mögé kerülés karberántással: támadó és védekező technika. ○ Mögé kerülés: könyökfelütéssel, kibújással. – Karate ● Alapvető karateállások és testtartások megismerése. ● Alapállásból helyváltoztatások előre és hátra rögzített kartartásokkal. ● Alapvető karateütések technikájának elsajátítása helyváltoztatás nélkül (egyenes ütés helyben, egyenes ütés az elöl lévő láb	

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		oldalán, egyenes ütés a hátul lévő láb oldalán). ● Oldalra csapás az ököl alsó részével és csapás az ökölháttal alapütések megismerése. ● Az előre rúgás alaptechnikájának végrehajtása. ● A tanult ütések, rúgások gyakorlása helyváltoztatás nélkül különböző karateállásokban, különböző magasságokba. ● Alapvető védekező technikák elsajátítása helyben (az arc védése, a test, törzs védése, kétkezes védés, öv alatti terület védése, védés a tenyér élével). ● A tanult ütések, rúgások gyakorlása különböző magasságokba, helyváltoztatás közben.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Órai munka: Az órai aktivitás, a feladat megoldási kísérletei. Gyakorlati feladat: Az eséstechnikák előre, hátra és oldalra valamint a küzdő gurulás előre bemutatása.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)			
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák **16 óra**	természetjárás, vízi túra, környezetvédelem, streetball, tájfutás, jégkorong, erdei tornapálya, térkép, turistajelzések, környezetvédelem	– A szabadban végezhető sportágak ismeretének bővítése (frizbi, futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás parkban, streetball, strandkézilabda, lovaglás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás).	– Nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő felhasználására, végrehajtására. – Ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben.

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
		– Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, jártasság szintű elsajátítása (síelés, szánkózás, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrakenuzás). – Tanári segítséggel erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek használata. – Szabadtéri akadálypályák leküzdése. – A környezet- és természetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása.	– A szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Órai munka: Az órai aktivitás, a feladat megoldási kísérletei.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)			

A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA

HELYI TANTERVE

ETIKA

5 – 6. ÉVFOLYAM

2020

Elvárt előzetes ismeretek a felső tagozatra lépéshez

Ismeretek, képességek	Elvárt tudás
Éntudat – Önismeret	- csoportos tevékenységek keretében felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket, az alapérzelmeken kívül is felismeri és megnevezi a saját érzelmi állapotait - a saját főbb testi tulajdonságokat és személyiségjegyeket azonosítja, az önészlelés mellett a környezettől érkező jelzéseket értelmezi - a saját fejlődési folyamatokat észleli, azokat jellemzi - felismeri, hogy minden embernek vannak erősségei és fejleszthető területei - felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel, azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit; az érzelmeket kiváltó helyzeteket felismeri, s az ezekre adott reakciói társadalmilag elfogadhatóak - célokat tűz ki maga elé, és azonosítja a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket - felismeri a reális és irreális célokat, a vágyak és célok összefüggéseit feltárja - céljai megvalósítása közben önkontrollt végez, siker esetén önjutalmazást gyakorol - a kitűzött célt és a valósan elért eredményt összehasonlítja - a kitartást és a pozitív viszonyulást megtartja kudarc esetén is; felismeri, hogy a kudarcból levont következtetések is az egyén fejlődését szolgálják - személyes példaképe(ke)t választ
Család – Helyem a családban	- ismeri a család testi-lelki védelemmel kapcsolatos feladatait; ismeri a családi biztonság kereteit, az őt ért bántalmazást, ismer néhány olyan segítő bizalmi személyt, akihez segítségért fordulhat - motivált az őt érintő problémák megoldáskeresésében - a stresszhelyzetben keletkezett negatív érzelmek, gondolatok és tettek kezeléséhez ismer módszereket - felismeri a különböző élethelyzetek (pl.: új családtag érkezése, egy családtag elvesztése, iskolai siker, kudarc, új barátság, kiközösítés) érzelmi megnyilvánulásait - megérti az ünneplés jelentőségét, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket, és törekszik az ünnepek előkészületeinek aktív résztvevőjévé válni - megérti a családi szokások jelentőségét a családi összetartozás megélésében és bizalmi kapcsolatainak alakulásában, természetesnek tartja ezek különbözőségét

	- felismeri a családtagokkal és barátokkal kapcsolatos pozitív és negatív érzéseit, törekszik ezek okainak feltárására, kezelésük érdekében erőfeszítéseket tesz - képes azonosítani a szeretet és elfogadás jelzéseit
Helyem az osztály közösségében	- felméri az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait; érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal a közös munkában - felismeri az együttműködést segítő vagy akadályozó tevékenységeket és saját szerepét az együttműködésben - megkülönbözteti a sértő és tiszteletteljes közlési módokat hagyományos és digitális környezetben egyaránt; saját érdekeit és véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki - ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait - mások helyzetébe tudja képzelni magát, és megérti a másik személy nézőpontját és érzéseit - különbséget tesz verbális és nem verbális jelzések között, és törekszik ezek értelmezésére - megkülönbözteti a felnőttekkel és társakkal folytatott interakciós helyzeteket, és azonosítja azok sajátos szabályait - rendelkezik megfelelő kommunikációs eszköztárral ahhoz, hogy barátsággá alakuló kapcsolatokat kezdeményezzen - társas kapcsolatait a bizalom, szeretet, együttműködés és felelősség szempontjából vizsgálja és értelmezi - ismer néhány alapvető gyermeki jogot; ezek sérülése esetén ismeri a segítségkérés lehetőségeit - megérti, hogy a tanulás jog és kötelesség
A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban	- ismeri az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségét, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét - felismeri a közösségek működésének feltételeit, a kiközösítés jeleit, és erkölcsi érzékenységgel reagál ezekre - ismeri a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó legfontosabb kulturális és természeti értékeket - a nemzet történelmi emlékei közül ismer néhányat - ismereteket szerez a Kárpát-medencében élő magyarokról, Magyarországon élő nemzetiségekről, népcsoportokról, valamint az európai népek közös alapkultúrájáról - tisztában van az együttélési alapszabályok jelentőségével, megfogalmazza a szabályszegés következményeit - ismeri a testi és érzelmi biztonságra vonatkozó gyermeki szükségleteket - tájékozott a gyermeki jogokról, ennek családi, iskolai és iskolán kívüli következményeiről, a gyermekek és felnőttek ezzel kapcsolatos kötelességeiről - mérlegeli az igazságosság és igazságtalanság fogalmát, a valós helyzetekben véleményt alakít ki ezekről
A természet rendjének megőrzése a	- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére

fenntarthatóság érdekében	- felismeri az ökológiai, ökonómiai egyensúly hétköznapi szükségességét - felismeri, hogy miért szükséges az élővilág védelme; minderről képes információt gyűjteni fizikai és digitális környezetben is - fogyasztási szokásaiban példát hoz olyan elemekre, amelyek révén figyelembe vehetők a környezetvédelmi szempontok, és felhívja társai figyelmét is ezekre
Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére	- azonosítja az olvasott vagy a hallott zsidó és keresztény bibliai tanításokban vagy más kulturálisan hagyományozott történetekben megjelenő együttélési szabályokat - érti, értelmezi az európai, a nemzeti kultúra eredetét, forrását - értelmezi a „jó” és a „rossz”, helyes és helytelen közötti különbségeket, azokat konkrét példákon keresztül alkalmazza, és megoldási javaslatokat fogalmaz meg a helytelen viszonyulásokkal kapcsolatban - ismer az egyes egyházak ünnepköreihez kapcsolódó alapvető vallási, kulturális eseményeket, valamint a hozzá kapcsolódó zsidó és keresztény bibliai szövegekre támaszkodó történeteteket - ismer az egyes egyházi ünnepkörökhöz (karácsony, húsvét, pünkösd, hanuka, pészah) kapcsolódó tartalmakat, jelképeket, szokásokat, néphagyományokat - a zsidó és keresztény bibliai történetekben, kulturálisan hagyományozott történetekben megnyilvánuló igazságos és megbocsátó magatartásra saját életéből példákat hoz

Etika (5-6. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

Témakörök	Évfolyamok és tervezett óraszámok											
	1.	2.	Össz.	3.	4.	Össz.	5.	6.	Össz.	7.	8.	Össz.
Éntudat – Önismeret							10		**10**			
Család – Helyem a családban							12		**12**			
Társas tudatosság és társas kapcsolatok – Helyem a társas-lelkületi közösségekben							12		**12**			
A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – helyem a társadalomban								10	**10**			
A természet rendjének megőrzése, a fenntartható jövő								12	**12**			
Az európai kultúra emberképe, hatása az egyén értékrendjére								12	**12**			
Összesen:							**34**	**34**	**68**			

Etika - 5. évfolyam

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Éntudat – Önismeret **10 óra**	önismeret, fejlődés, önállóság, felelősség, egészség, harmónia, elfogadás, tervezés, tanulás, tudás, példakép, jövőkép	Testi és lelki változások - A testi, lelki egészség egységének felismerése, a saját egészségi állapot nyomon követése; - Az életkorra jellemző testi és szellemi fejlődés megfigyelése; - Az önállósodás és növekvő felelősség elemzése; - A saját és társak belső értékeinek és egyediségének tudatosítása. Én és mások - A saját viszonyulás néhány elemének feltárása; - Az emberek közötti hasonlóságok és különbségek felismerése; - Az alapvető emberi viselkedésformák értékelése; - Különböző emberi élethelyzetek megismerése; - Az önértékelés módjainak tudatosítása. Harmonikus jövő - Az egészséges és harmonikus életmód feltételeinek megfogalmazása; - A pozitív és negatív hatások felismerése saját élethelyzetekben; - Megoldási modellek kialakítása nehéz helyzetek kezelésére; - Az egyéni sikerek értelmezése;	- Tudja reálisan értékelni helyzetét, fogalmazzon meg fejlődési célokat, készítsen a célok megvalósítását szolgáló terveket! - Ismerje fel a tudásszerzés módjait, különös tekintettel a forrás hitelességére! - Ismerje fel a helyzethez illeszkedő érzelmeket és kifejezésmódjukat, és ennek megfelelően viselkedjen/cselekedjen! - Legyen képes a családjában és ismeretségi körében olyan mintákat találni, amelyek példaként szolgálnak számára! - Legyen képes a problémák elemzésére, megoldási alternatívák alkotására a probléma megoldása érdekében, önmaga motiválására! - Legyen képes figyelembe venni döntései meghozatalakor a saját értékeit is! - Ismerje meg az önazonosság fogalmát és jellemzőit, azonosítsa saját személyiségének néhány elemét! - Ismerjen testi-lelki egészséget őrző tevékenységeket, és ismerje fel a saját egészségét veszélyeztető hatásokat! - Tudja megfogalmazni a saját intim terének határait!

		- Saját tanulási célok megfogalmazása; - Valós és virtuális környezetben példaként szolgáló személyek keresése.	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Tanórai aktivitás; a kiadott feladatok teljesítése - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, illusztrációkészítés, dramatizálás, projektmunka			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Határozd meg az alábbi fogalmak jelentését: önismeret, felelősség, harmónia, elfogadás, példakép, jövőkép! Válaszolj röviden a kérdésekre! Válassz egy témát a megadottak közül, és dolgozd ki 5-6 mondatban!			
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Család – Helyem a családban **12 óra**	támogatás, bizalom, szeretet, tisztelet, segítség, figyelem, probléma, kapcsolat, családi szokás	A kapcsolatok hálója - Saját viszonyrendszerek vizsgálata, a szűkebb és a tágabb közösségek hatása a tanuló életére; - Az alapvető emberi érintkezések formáinak (viselkedés, verbális és nonverbális kommunikáció, gondolatok kifejezése, alkotások) megismerése valós és virtuális terepen is; - A különböző érzelmeket kiváltó okok feltárása; - Az érzelem vezérelte cselekvések következményeinek vizsgálata. A bizalom és a szeretet a kapcsolatokban - Kapcsolatok elemzése a támogatás, bizalom, szeretet, tisztelet, segítség szempontjából; - A tartós, bizalomra épülő kapcsolatok jellemzői és fenntartásuk feltételeinek átélése;	- Figyelje meg, hogy saját érzelmi állapota és viselkedése milyen következményekkel járhat, és milyen hatást gyakorolhat a társas kapcsolatai alakítására! - Legyen képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére! - Legyen képes a családjában és ismeretségi körében olyan mintákat találni, amelyek példaként szolgálnak számára! - Tudja megfogalmazni, hogy a szeretetnek, a bizalomnak, tiszteletnek milyen szerepe van a családban, a barátságokban és a párkapcsolatokban! - Legyen képes megfelelő döntéseket hozni arról, hogy az online térben milyen információkat oszthat meg önmagáról! - Ismerjen meg olyan mintákat és lehetőségeket, amelyek segítségével a különböző helyzetek megoldhatók, illetve tudja, hogy hová fordulhat segítségért!

		- Az érzelmeket is kifejező figyelmes kommunikáció gyakorlása; - Segítségkérés, segítség felajánlása. Családi erőforrások - A család, rokonság egyedi viszonyrendszereinek feltárása; - Saját helyzet felismerése, feladatok a családban; - A legértékesebb családi szokások azonosítása; - A családok sokszínű kulturális hátterének értelmezése; - Tipikus családi szerepek, helyzetek és ezek értékelése; - Az érték- és érdekütköztetések, az igények kifejezésének gyakorlása.	- Azonosítsa a családban betöltött szerepeket, feladatokat, saját szerepét és feladatait! - Tudjon azonosítani néhány, a családban előforduló konfliktust! - Ismerje fel a család életében bekövetkező nehéz helyzeteket, fogalmazzon meg néhány megoldási módot! - Ismerje fel saját családjának viszonyrendszerét, a családot összetartó érzelmeket és közös értékeket! - Azonosítsa az egyéni, családi és társadalmi boldogulás feltételeit!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Tanórai aktivitás; a kiadott feladatok teljesítése - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, illusztrációkészítés, dramatizálás, projektmunka			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Határozd meg az alábbi fogalmak jelentését: támogatás, bizalom, tisztelet, családi szokás! Válaszolj röviden a kérdésekre! Válassz egy témát a megadottak közül, és dolgozd ki 5-6 mondatban!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Társas tudatosság és társas kapcsolatok - Helyem a társas-lelkületi közösségekben **12 óra**	rokonszenv, ellenszenv, barátság, kapcsolat, bizalom, bizalmatlanság, támogatás,	Szükségünk van társakra - A társas kapcsolatok fontosságának hangsúlyozása;	- Legyen tisztában azzal, hogy saját érzelmi állapota és viselkedése milyen következményekkel járhat, és milyen hatást gyakorolhat a társas kapcsolatai alakítására!

	törődés, őszinteség, bántás, megértés, konfliktus	- Az elhagyatottság, a kirekesztettség állapotának elképzelése; - A hagyományos és a modern technológia nyújtotta kapcsolattartási lehetőségek gyakorlása. A kapcsolat kezdete - A rokonszenv, ellenszenv azonosítása; - Az ismeretlenek iránti bizalom vagy bizalmatlanság okainak feltárása; - A virtuális kapcsolatteremtési formák véleményezése, a virtuális identitások lehetséges megismerési módjai. A kapcsolat ápolása - A kortárs, baráti kapcsolatokat összetartó szokások, a jó működés feltételeinek feltárása, a jó problémamegoldási minták megismerése; - A bizalom, támogatás, törődés, őszinteség és a bántás megjelenési formáinak azonosítása; - A megértésre törekvő, egyenrangú kommunikáció gyakorlása; - A kapcsolatokat gyengítő okok feltárása, a kialakuló konfliktusok elemzése; - Konfliktuskezelési lehetőségek felismerése és gyakorlása.	- Legyen képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére! - Találjon a családjában és ismeretségi körében olyan mintákat, amelyek példaként szolgálnak számára! - Tudja megfogalmazni, hogy a szeretetnek, az elkötelezettségnek, bizalomnak, tiszteletnek milyen szerepe van a barátságokban, a páros kapcsolatokban és az iskolai közösségekben! - Legyen képes a saját véleményétől eltérő véleményekhez tisztelettel viszonyulni, a saját álláspontja mellett érvelni! - Ismerje fel a konfliktus kialakulására utaló jelzéseket; rendelkezzen érzelmi kifejezőképességekkel a konfliktusok megelőzésére, és rendelkezzen megoldási javaslatokkal a konfliktusok megoldására! - Azonosítsa a csoportban elfoglalt helyét és szerepét, törekedjen a személyiségének legjobban megfelelő feladatok vállalására! - Törekedjen mások helyzetének megértésére, ismerje a mások érzelmi állapotára és igényeire utaló jelzéseket! - Legyen nyitott és segítőkész a nehéz helyzetben levő személyek iránt! - Tegyen különbséget a valóságos és a virtuális identitás között, ismerje fel a virtuális identitás jellemzőit!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Tanórai aktivitás; a kiadott feladatok teljesítése - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, illusztrációkészítés, dramatizálás, projektmunka			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)			

Határozd meg az alábbi fogalmak jelentését: rokonszenv, ellenszenv, bizalmatlanság, támogatás, konfliktus! Válaszolj röviden a kérdésekre! Válassz egy témát a megadottak közül, és dolgozd ki 5-6 mondatban!

A tananyag feldolgozásának sorrendje:

Éntudat – Önismeret

Család – Helyem a családban

Társas tudatosság és társas kapcsolatok - Helyem a társas-lelkületi közösségekben

Etika - 6. évfolyam

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – helyem a társadalomban	egyén és közösség, a közösség működése, egyéni érdek, közösségi érdek, konfliktuskezelés, szervezés,	- Szövegértés, lényegkiemelés: - Asszociációk, tudás felidézése - Együttműködés, kommunikáció	- Legyen képes társaival közérthetően kommunikálni! - Legyen képes társaival kreatívan együtt dolgozni! - Tudja elfogadni mások véleményét!

10 óra	munkamegosztás, kultúra, kötődés, nemzeti öntudat, önazonosság, elfogadás, tolerancia, társadalmi különbségek, alapjogok, szolidaritás, változás	- Együttműködés, szabálytudat - Együttműködés, közösségi tudat - Közösségi érzés erősítése - Önismeret, önreflexió - Közösségi tudat erősítése - Állampolgári kompetenciák - Kreativitás, problémamegoldás - Nézőpontváltás, empátia - Nemzeti öntudat, önazonosság - Elfogadás, tolerancia - Kutatás, digitális kompetencia - Reflektálás a tanulásra, fejlődésre, értékelés - Felelősség- és igazságérzet - Pozitív, nyitott szemlélet - Ismeretszerzés, kritikai gondolkodás - Céltudatosság, tervezés	- Alakuljon ki benne a szabálytudat, és törekedjen a különböző szabályok betartására! - Adott esetben tudja az egyéni érdekeit háttérbe szorítani a közösségi érdekekkel szemben! - Alakuljon ki benne a közösségek iránti felelősségtudat! - Alakuljon ki benne a nemzeti öntudat! - Legyen tisztában a saját nemzete kultúrájával! - Ismerjen és fogadjon el más nemzeti kultúrákat is! - Ismerje meg a társadalmi különbségeket! - Ismerje meg az alapjogokat, és tudja ezek gyakorlását! - Alakuljon ki benne az empátia és a szolidaritás!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Tanórai aktivitás; a kiadott feladatok teljesítése - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, illusztrációkészítés, dramatizálás, projektmunka			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok): - Mondj példákat az egyéni és a közösségi érdekekre! - Sorolj fel olyan tulajdonságokat, amivel egy közösség vezetőjének rendelkeznie kell! - Fogalmazd meg, mit jelent számodra magyarnak lenni! - Sorold fel a hazánkban élő legnagyobb nemzetiségeket! - Mondj konkrét példákat a napjainkban tapasztalható társadalmi különbségekre!			
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
A természet rendjének megőrzése, a fenntartható jövő **12 óra**	a technikai fejlődés, változások környezetünkben a fejlődés következtében, a technikai eszközök szerepe az életünkben, a fogyasztás, élelmiszergyártás és táplálkozás, vásárlás és fogyasztás, reklám, erőforrások fel- és	- Kreativitás - Céltudatosság - Összefüggések keresése, elemzés - Értékőrzés, közösségi tudat, felelősség - Egyéni és közös felelősség - Önismeret, tudatos életmód	- Fogalmazza meg a technikai fejlődés következményeit! - Értékelje a technikai eszközök szerepének, jelentőségét! - Ismerje az emberi tevékenység hatását és következményeit! - Tudja értékelni a saját életmódját! - Legyen képes ötletgyűjtésre, tervek készítésére a pazarlás megelőzése érdekében!

	elhasználása, az emberi tevékenység hatása, a jelen helyzetből következő jövőkép, virtuális világ, médiafogyasztási szokások, a média befolyása, Nézőpontok, az információ torzulása, virtuális közösségek, problémák, etikai kérdések	- Felelősségtudat, környezettudatosság - Kritikai gondolkodás - Problémamegoldás - Ismeretszerzés, ismeretek elemzése - Nézőpontváltás, empátia, önismeret - Együttműködés, kommunikáció - Kutatás, digitális kompetencia - Médiatudatosság - Okok és következmények keresése - Egészséges életmódra nevelés, önelfogadás - Összefüggések keresése	- Alakuljon ki az igény a tudatos fogyasztásra! - Legyen képes az emberi tevékenység okozta problémák feltárása! - Tudatosítsa a közös értékeket és a közös felelősséget! - Ismerje a környezet megóvásának egyéni és közösségi lehetőségeit! - Ismerje fel a média életmód- és tudatformáló hatásait! - Legyen képes saját a médiafogyasztási szokások és azok mögötti késztetések feltárására! - Tudjon véleményt alkotni a megváltoztatott, módosított adatokról! - Alakuljon ki az információ hitelességének ellenőrzésére való igény! - Alakuljon ki a virtuális térben való viselkedés következményeinek vizsgálata! - Alakuljon ki felelős és óvatos magatartás a virtuális térben és a médiatudatosság!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Tanórai aktivitás; a kiadott feladatok teljesítése - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, illusztrációkészítés, dramatizálás, projektmunka			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok): - Fogalmazd meg, milyen változásokat okoz környezetünkben a technikai fejlődés! - Egyénileg mit tehetsz a környezetünk megóvása érdekében? - Hogyan képzeled el környezetünket a jövőben? - Milyen hatása lehet a médiának az ember gondolkodásmódjára? - Milyen hatással lehet a média az ember egészségére?			
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Az európai kultúra emberképe, hatása az egyén értékrendjére **12 óra**	Európa helye a világban, a mi Európánk, az európai kultúra jellemzői, a világnézet, hit, vallás meghatározó jellege a gondolkodás módjában, Európa vallási arculata, a vallások együttélése, konfliktusok, a vallásszabadság elve, a	- Mások hitének, értékrendjének tiszteletben tartása, a vélemények kifejtésének kulturált módja - Az Európában leginkább elterjedt és újonnan terjedő vallási irányzatok megismerése - A keresztény egyházak szerepe, súlya - Elfogadás, tolerancia:	- Tudja elhelyezni Európát a világban! - Ismerje az európai vallásokat! - Ismerje a keresztény vallás legfőbb jellemzőit! - Ismerjen néhány híres európai művészt és műalkotást! - Ismerjen néhány híres európai tudóst! - Tudja felsorolni néhány tagállamát az Európa Uniónak! - Ismerje meg néhány európai ország jelképét! - Ismerje a magyar nemzeti jelképeket! - Tudatosuljon benne a közösség szabályainak szerepe!

	kereszténység, Európa művészete, vallás, művészet, kultúra, tudomány, a másokkal való együttélés és bánásmód elvei a vallásokban és a hétköznapokban, helyünk Európában, Magyarország Európai Uniós tagsága, egység és sokféleség Európában, magyarok határon innen és túl, nemzeti jelképek, a magyar kultúra elemei, sokféle magyarok – kulturális sokszínűség, sokszínű Magyarország	- a nemzeti sokszínűség megismerése - Közössé vált elemek keresése, a többszörös identitás megismerése - A közösség szabályainak, elvárásainak - a szabályok közösség-összetartó szerepének tudatosítása - A szabályszegés, normaszegés és a szabálykövetés felelősségének felismerése - Önismeret, közösségi tudat, összehasonlítás - A közösség érdekeinek és a saját értékeknek, érdekeknek az összevetése - A belső mérlegelés és saját értékek figyelembe vétele döntésekkor - Európai művészet - Művészet, kultúra, gondolkodás - Művészi kifejezés - Európai jelképek - Nemzeti öntudat, önazonosság: - a saját kultúra jobb megismerése, elfogadása - Nemzeti jelképeink megismerése - Nemzetiségek	- Ismerje fel a szabályszegés és a szabálykövetés iránti felelősséget!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Tanórai aktivitás; a kiadott feladatok teljesítése - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, illusztrációkészítés, dramatizálás, projektmunka			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok): - Sorold fel Európa legelterjedtebb vallásait és ezek jellemzőit! - Sorolj fel néhány híres európai művészt, műalkotást! - Sorolj fel néhány híres európai tudóst, feltalálót! - Sorold fel nemzeti jelképeinket! - Sorolj fel néhány Magyarországon élő nemzetiséget!			

A tananyag feldolgozásának sorrendje:

A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – helyem a társadalomban

A természet rendjének megőrzése, a fenntartható jövő

Az európai kultúra emberképe, hatása az egyén értékrendjére

A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA
HELYI TANTERVE

Technika és tervezés

5 – 7. ÉVFOLYAM

2020.

Technika és tervezés (5-6. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

B modul

Témakörök	Évfolyamok és tervezett óraszámok											
	1.	2.	Össz.	3.	4.	Össz.	5.	6.	Össz.	7.	8.	Össz.
B MODUL: HÁZTARTÁS – ÖKONÓMIA – ÉLETVITEL TECHNOLÓGIÁI												
Baleservédelem, tűzvédelem							1	1	**2**			
1. Gazdálkodás, munkamegosztás							3	3	**6**			
2. Otthon a lakásban							7	7	**14**			
3. Táplálkozás és ételkészítés							6	6	**12**			
4. Textiltechnika							5	4	**9**			
5. Szabad alkotás							15	16	**31**			
							37	37	**74**			

Technika és tervezés (7. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

A modul

Témakörök	Évfolyamok és tervezett óraszámok											
	1.	2.	Össz.	3.	4.	Össz.	5.	6.	Össz.	7.	8.	Össz.
Baleservédelem, tűzvédelem										1		**1**
1. Modell- és makettépítés technológiái										3		**3**
2. A település kialakulása, településtípusok										1		**1**
3. Építészet – forma és funkció, anyagok és szerkezetek										2		**2**
4. Közterek, közösségi terek, középületek										1		**1**
5. A települések közműellátása, a legfontosabb közművek, közszolgáltatások										3		**3**
6. Az egészséges település										1		**1**
7. A lakás jellemzői, lakástípusok, funkciók, helyiségek										1		**1**
8. Lakás, lakókörnyezet – funkciók, berendezések										1		**1**
9. Lakás karbantartása – a legfontosabb állagmegóvási, karbantartási munkák										1		**1**
10. Korszerű, egészséges lakás és lakókörnyezet										1		**1**
11. Közlekedés egykor és ma										4		**4**
12. Közlekedés, közlekedési rendszerek										6		**6**
13. Komplex modellezési feladatok										11		**11**
										37		**37**

Az alsó tagozat kimeneti követelményei és a felső tagozat bemeneti követelményei
Elvárt előzetes ismeretek a felső tagozatra lépéshez

	az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség; alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.
	adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során; alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el; saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli; értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében; felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; rendet tart a környezetében; törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
	szelektíven gyűjti a hulladékot; rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel; otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét; az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során; felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
	ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.; felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
	adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát; felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.

	Ismeri az alapvető tápanyagokat és élelmiszereket Önállóan, illetve kis csoportokban egyszerű ételeket el tud készíteni.

Technika és tervezés 5.

B modul

Téma – altéma	Ismeretek: fogalmak	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)

Tervezett óraszám	lexikák, nyelvi szerkezetek		
Balesetvédelem, tűzvédelem	- Balesetvédelem, munkavédelem - A szerszámok ellenőrzése - A szerszámok helyes használata - tűzvédelem	- Balesetmentes munkavégzés - tűzvédelmi szabályok és menekülő útvonalak megismerése - Felelősségteljes magatartás kialakítása.	
1. Gazdálkodás, munkamegosztás 3 óra	- Háborítatlan környezet - A környezetét átalakító ember - Az ember alapvető szükségleti - A háztartás feladatai	- A természeti és mesterséges környezet jellemzőinek elkülönítése - Az alapvető szükségletek megteremtésének lehetőségei - A háztartás feladatai, munkamegosztás	- Legyen tisztában a saját feladataival a családban.
2. Otthon a lakásban 7 óra	- A lakás belső terei - A lakás berendezése, A lakás díszítése - Ünnepi díszek - Növények a lakásban - Felelős állattartás	- A mesterséges, illetve épített környezet - A mesterséges, illetve épített környezet jellemzői és gondozása - Esztétikus díszek készítése - Hobbi- és haszonállatok tartásával kapcsolatos feladatok megismerése. - Növények gondozásával kapcsolatos feladatok megismerése.	- legyen képes esztétikus, igényes díszeket készíteni. - Ismerje a lakás belső tereinek és berendezéseinek funkcióit. - Alakuljon ki az állatokkal és a növényekkel kapcsolatos felelősségteljes gondoskodás igénye.

3. Táplálkozás és ételkészítés 6 óra	Az ételkészítés alapjai, élelmiszerek Élelmiszerek rendszerezése és szerepe a táplálkozásban. Korszerű, egészséges táplálkozás. Ételek, étel-alapanyagok azonosítása, évszakokhoz, étkezési alkalmakhoz, élethelyzetekhez kapcsolása. A készítendő étel és a szükséges alapanyagok mennyiségének meghatározása, a költségek, valamint a készítés időszükségletének becslése. Ételreceptek értelmezése. Az ételkészítés folyamatának részekre, műveletekre bontása, az étkezéshez kapcsolódó teendők meghatározása, a csoporton belüli, illetve a családi munkamegosztás lehetőségeinek megbeszélése.	A saját tevékenység, a cselekvések és a következmények összefüggéseinek belátása, a saját felelősség felismerése. Kölcsönös odafigyelés, alkalmazkodás, együttműködés a csoportos tevékenységek során. Az étkezéssel, ételkészítéssel, élelmiszerekkel összefüggő munkatevékenységek azonosítása, felismerése. A konyhai tevékenységekkel járó veszélyérzet kifejlődése, törekvés erősítése a biztonságra, fegyelmezettségre, megfontoltságra. Feladatvállalás, célratörő, hatékony munkamagatartás, produktivitás fejlesztése. Törekvés az igényességre, tiszta környezetre, kulturált viselkedésre.	- Ismerje meg az alapvető tápanyagokat és élelmiszereket - Alakuljon ki benne az egészséges táplálkozásra való törekvés igénye. - Tudjon néhány egyszerű ételt elkészíteni.
4. Textiltechnika 5 óra	- A textilipar nyersanyagai - Növényi eredetű szálas anyagok - Állati eredetű szálas anyagok - Mesterséges szálas anyagok - Textíliák a lakásban - Ruházkodás	- A ruházat és egyéb textíliák nyersanyagainak megismerése - Ruházatunk karbantartása	- Ismerje a különböző szálas anyagokat - Alapvető karbantartási munkák készségszinten való elsajátítása - Kreatív alkotások létrehozása.

5. Szabad alkotás 15 óra	- Papírmunkák - Agyagozás - Famunkák - Textilmunkák - Díszítések, - Makettek építése - Minden munkadarab egy-egy fenti témakörhöz kapcsolódik.	- Igényes tervezés - Igényes kivitelezés - Kreatív alkotás - Szakszerű eszközhasználat - Balesetmentes munkavégzés	- Igényes, esztétikus, kreatív alkotások létrehozása.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Szóbeli számonkérés, illetve gyakorlati feladatok értékelése.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Ünnepi díszek elkészítése - Plakátkészítés az egészséges táplálkozásról - Szobabelső tervezése - Papír makett készítése egy bútorról - Textíliák nyersanyagai - Az ember alapvető szükségletei - Feladataim a háztartásban - Az ételkészítés alapjai, élelmiszerek			

-

Technika és tervezés - 6. évfolyam

B modul

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Balesetvédelem, tűzvédelem	- Balesetvédelem, munkavédelem - A szerszámok ellenőrzése - A szerszámok helyes használata - tűzvédelem	- Balesetmentes munkavégzés - tűzvédelmi szabályok és menekülő útvonalak megismerése - Felelősségteljes magatartás kialakítása.	
1. Gazdálkodás, munkamegosztás 3 óra	- A pénz szerepe a háztartás gazdálkodásában. - Bevétel, kiadás, állandó, alkalmi és változó kiadások - A piaci árak elemzése, az árak és a minőség összehasonlítása. - Háztartási munkameg-osztás	- A család gazdálkodásának belső összefüggéseinek elemzése. - A bevétel és kiadás tervezési módjai. - Állandó, alkalmi és változó kiadások tervezése. - A munka beosztása, munkaterv készítése.	- A háztartási megtakarítási lehetőségeinek kihasználása. - Tudja a piaci árakat elemezni, az árakat és a mi-nőséget összehasonlítani, valamint ésszerűen dönteni. - Felelősség a rendszeres napi feladatok ellátásában.
2. Otthon a lakásban 7 óra	- A lakás belső terei - A lakás berendezése,A lakás díszítése - Ünnepi díszek - Növények a lakásban - Felelős állattartás - A lakás funkciói és szerkezete, térszükséglet bemutatása. - A lakás különböző helyiségeinek funkciói. -	- A mesterséges, illetve épített környezet - A mesterséges, illetve épített környezet jellemzői és gondozása - Esztétikus díszek készítése - Hobbi- és haszonállatok tartásával kapcsolatos feladatok megismerése. - Növények gondozásával kapcsolatos feladatok megismerése. - A lakás ápolása, karban-tartása.	- legyen képes esztétikus, igényes díszeket készíteni. - Ismerje a lakás belső tereinek és berendezéseinek funkcióit. - Alakuljon ki az állatokkal és a növényekkel kapcsolatos felelősségteljes gondoskodás igénye. - Legyen képes a lakást otthonossá tenni, szobáját saját egyéniségének megfelelően kialakítani. Legyen igényük közvetlen környezetük tisztán tartására, gondozására.

		- Saját szoba önálló tervezése.	

3.Táplálkozás és ételkészítés 6 óra	Az ételkészítés alapjai, élelmiszerek Élelmiszerek rendszerezése és szerepe a táplálkozásban. Korszerű, egészséges táplálkozás. Ételek, étel-alapanyagok azonosítása, évszakokhoz, étkezési alkalmakhoz, élethelyzetekhez kapcsolása. A készítendő étel és a szükséges alapanyagok mennyiségének meghatározása, a költségek, valamint a készítés időszükségletének becslése. Ételreceptek értelmezése. Az ételkészítés folyamatának részekre, műveletekre bontása, az étkezéshez kapcsolódó teendők meghatározása, a csoporton belüli, illetve a családi munkamegosztás lehetőségeinek megbeszélése.	A saját tevékenység, a cselekvések és a következmények összefüggéseinek belátása, a saját felelősség felismerése. Kölcsönös odafigyelés, alkalmazkodás, együttműködés a csoportos tevékenységek során. Az étkezéssel, ételkészítéssel, élelmiszerekkel összefüggő munkatevékenységek azonosítása, felismerése. A konyhai tevékenységekkel járó veszélyérzet kifejlődése, törekvés erősítése a biztonságra, fegyelmezettségre, megfontoltságra. Feladatvállalás, célratörő, hatékony munkamagatartás, produktivitás fejlesztése. Törekvés az igényességre, tiszta környezetre, kulturált viselkedésre.	- Ismerje meg az alapvető tápanyagokat és élelmiszereket - Alakuljon ki benne az egészséges táplálkozásra való törekvés igénye. - Tudjon néhány egyszerű ételt elkészíteni. - Tiszta munkahely kialakításának igénye - Balesetmentes munkavégzés
4.Textiltechnika 4 óra	- A textilipar nyersanyagai - Növényi eredetű szálas anyagok - Állati eredetű szálas anyagok	- A ruházat és egyéb textíliák nyersanyagainak megismerése - Ruházatunk karbantartása - A ruhaneműk egyszerűápolása, gondozása, rendben tartása.	- Ismerje a különböző szálas anyagokat - Alapvető karbantartási munkák készségszinten való elsajátítása

	- Mesterséges szálas anyagok - Textíliák a lakásban - Ruházkodás	Hagyományos és korszerű textilkészítési eljárások	- Kreatív alkotások létrehozása.
5.Szabad alkotás 16 óra	- Papírmunkák - Agyagozás - Famunkák - Textilmunkák - Díszítések, - Makettek építése - Minden munkadarab egy-egy fenti témakörhöz kapcsolódik.	- Igényes tervezés - Igényes kivitelezés - Kreatív alkotás - Szakszerű eszközhasználat - Balesetmentes munkavégzés	- Igényes, esztétikus, kreatív alkotások létrehozása.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Szóbeli számonkérés, illetve gyakorlati feladatok értékelése.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Ünnepi díszek elkészítése - Plakátkészítés az egészséges táplálkozásról - Szobabelső tervezése - Papír makett készítése egy bútorról - Textíliák nyersanyagai - Az ember alapvető szükségletei - Feladataim a háztartásban - Az ételkészítés alapjai, élelmiszerek			

Technika és tervezés - 7. évfolyam

A modul

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Balesetvédelem, tűzvédelem 1 óra	- Balesetvédelem, munkavédelem - A szerszámok ellenőrzése - A szerszámok helyes használata - tűzvédelem	- Balesetmentes munkavégzés - tűzvédelmi szabályok és menekülő útvonalak megismerése - Felelősségteljes magatartás kialakítása.	
1. Modell- és makett építés technológiái 3 óra	- A modellkészítés alapanyagai - Papírgyártás - Faanyagok - Tervezéstől a kivitelezésig	- Tapasztalatok, ismere-tek, az anyagok felhasználásáról, átalakításáról, állapotmegóvásáról. - Az anyagok funkciók szerinti csoportosítása. - Tervezés, modellezés - Tervezés Mérés Műszaki ábrázolás - Rajzolvasási készségek kialakítása	- A problémahelyzet megfogalmazása szóban, írásban, rajzban és modellben. - Ismerje a modell- és makettépítés anyagait, ezek tulajdonságait. - Legyen képes egyszerű műszaki rajzokat értelmezni - Tudjon rajz alapján egyszerű modelleket összeállítani.
2. A település kialakulása, településtípusok 1 óra	- Település típusok - Településszerkezetek - Településfunkciók	- A közvetlen mesterséges környezet vizsgálata jellemzőinek megismerése A társadalmi és a természeti környezet össze-függéseinek megismerése. Felkészít a mesterséges környezetben való tájékozódásra.	

2. Építészet – forma és funkció, anyagok és szerkezetek 3. 3óra	- Az építkezés alapanyagai - Háztípusok - Az építkezés tervrajzai	Épület alaprajzának, terület helyszínrajzának értelmezése és összevetése a valósággal. Épületek, építmények funkciói, szerkezeti elemei, anyagai, kötőanyagok, felületi anyagok jellemzői. A mérési pontosság jelentősége a technikában. Mérés mm pontossággal. Rajzok értelmezése	Ismerje településtípusokat, azok jellemzőit, az ott élőemberek életmódját Legyen tisztában a különböző települések munkalehetőségeiről ismerje a legfontosabb építőanyagokat Tudja a munkavégzés legfőbb szabályait Tudjon olvasni helyszínrajzot tudjon olvasni alaprajzot Legyen tisztába a települések infrastruktúrájával Ismerje a fontosabb szolgáltatásokat, azok működését Környezettudatos magatartás kialakítása Egészséges életmódra való törekvés
4. Közterek, közösségi terek, középületek 1 óra	- A település középületei, azok funkciói - Terek, parkok, játszóterek		
5. A települések közműellátása, a legfontosabb közművek, közszolgáltatások 3 óra	- A vízellátás - Szennyvíz elvezetés - A fűtés - Az elektromos áramellátás		
6. Az egészséges település 1 óra	- Orvosi ellátás - Sportolási lehetőségek - hulladékgyűjtés - hulladékhasznosítás		
7. A lakás jellemzői, lakástípusok, funkciók, helyiségek 1 óra	- A lakások típusai - A lakás helyiségei - A lakás helyiségeinek funkciói - A lakás helyiségeinek berendezése	- A lakáskultúrában használt technika előnyeinek és szépségeinek felisme-rése - A tisztaság az egészséges élet alapfeltétele. - Tudja önmagát és környezetét tisztán tartani - Alapvető karbantartási munkák - Korszerű berendezések	Legyen képes a lakást otthonossá tenni, szobáját saját egyéniségének megfelelően kialakítani. Legyen igényük közvetlen környezetük tisztán tartására, gondozására. Ismerje meg az alapvető karbantartási munkákat Ismerje napjaink korszerű berendezéseit.
8. Lakás, lakókörnyezet – funkciók, berendezések 1 óra			
9. Lakás karbantartása – a legfontosabb állagmegóvási, karbantartási munkák 1 óra	Karbantartási munkák a lakásban		
10. Korszerű, egészséges lakás és lakókörnyezet 1 óra	Korszerű berendezések a lakásban a lakás higiéniája		

11. Közlekedés egykor és ma 4 óra	- Az ember legyőzi a távolságot - A közlekedési eszközök fejlődése - A jövő közlekedési eszközei	- A közlekedés története - A szárazföldim közlekedési eszközök tanulmányozása - Környezettudatosság - Új technológiák megismerése	- Ismerje a közlekedési eszközök történetét, feltalálókat, a jövőbeli törekvéseket a járműtechnológiában - Alakuljon ki a környezettudatos közlekedés igénye.
12. Közlekedés, közlekedési rendszerek 6 óra	- Egyéni és közösségi közlekedés - Alapvető közlekedési szabályok - Gyalogos közlekedés szabályai - Kerékpáros közlekedés szabályai - A kerékpár felszerelése	- A közlekedés jelzéseinek helyes értelmezése. - A szabályok betartásának szükségessége. - Felelősség a közlekedésben - A kerékpár működése, állapota és karbantartása. Balesetet megelőző magatartás gyakoroltatása és elsajátítása.	- Tudja a gyalogos és a kerékpáros közlekedés szabályait - Ismerje a legfontosabb KRESZ táblákat - legyen tisztában a kerékpár kötelező felszereléseivel - Tudja a kerékpár alapvető karbantartását - Felelősségteljes és balesetmegelőző magatartás elsajátítása és gyakorlása.
13. Komplex modellezési feladatok 11 óra	- Műszaki ábrázolás - papírmunka - famunka - makett építés - Minden tevékenység valamely fenti témakörhöz tartozik.	- Mérés, pontosság - Szerszámok helyes, balesetmentes használata - kreatív alkotás	- Törekedjen az esztétikus munkavégzésre - Törekedjen a balesetmentes munkavégzésre - Tudja használni az adott szerszámokat, eszközöket.

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

Szóbeli számonkérés, illetve gyakorlati feladatok értékelése.

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

- Műszaki rajz
- Alaprajz
- Tárgy készítése fából
- Makett készítése papírból
- Plakát készítése a lakás berendezéséről
- Közlekedési eszközök fejlődése
- Feltalálók
- KRESZ teszt

A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA
HELYI TANTERVE

Természettudomány

5 – 8. ÉVFOLYAM

2020.

Az alsó tagozat kimeneti követelményei és a felső tagozat bemeneti követelményei
Elvárt előzetes ismeretek a felső tagozatra lépéshez

Anyagok és tulajdonságaik	1. felismeri az élőlényeken, élettelen anyagokon az érzékelhető és mérhető tulajdonságokat; 2. adott szempontok alapján élettelen anyagokat és élőlényeket összehasonlít, csoportosít; 3. azonosítja az anyagok halmazállapotait, megnevezi és összehasonlítja azok alapvető jellemzőit; 4. egyszerű kísérletek során megfigyeli a halmazállapot-változásokat: fagyás, olvadás, forrás, párolgás, lecsapódás; 5. megismeri és modellezi a víz természetben megtett útját, felismeri a folyamat ciklikus jellegét; 6. tanítói segítséggel égéssel kapcsolatos egyszerű kísérleteket végez, csoportosítja a megvizsgált éghető és éghetetlen anyagokat; 7. megfogalmazza a tűz és az égés szerepét az ember életében; 8. megnevezi az időjárás fő elemeit, időjárási megfigyeléseket tesz, méréseket végez; 9. megfigyeli a mozgások sokféleségét, csoportosítja a mozgásformákat: hely- és helyzetváltoztató mozgás; 10. megfigyeli a növények csírázásának és növekedésének feltételeit, ezekre vonatkozóan egyszerű kísérletet végez.
Mérések, mértékegységek, mérőeszközök	1. felismeri az élettelen anyagokon és az élőlényeken a mérhető tulajdonságokat; 2. algoritmus szerint, előzetes viszonyítás, majd becslés után méréseket végez, becsült és mért eredményeit összehasonlítja; 3. a méréshez megválasztja az alkalmi vagy szabvány mérőeszközt, mértékegységet; 4. az adott alkalmi vagy szabvány mérőeszközt megfelelően használja; 5. a mérésekhez kapcsolódó ismereteit felidézi; 6. a méréseket és azok tapasztalatait a mindennapi életben alkalmazza.
Megfigyelés, kísérletezés, tapasztalás	1. tanítói segítséggel egyszerű kísérleteket végez; 2. a kísérletezés elemi lépéseit annak algoritmusa szerint megvalósítja; 3. a tanító által felvetett problémákkal kapcsolatosan hipotézist fogalmaz meg, a vizsgálatok eredményét összeveti hipotézisével; 4. az adott kísérlethez választott eszközöket megfelelően használja; 5. a kísérletek tapasztalatait a mindennapi életben alkalmazza; 6. figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat (például a természet változásai, időjárási elemek); 7. a vizsgálatok tapasztalatait megfogalmazza, rajzban, írásban rögzíti; 8. a feladatvégzés során társaival együttműködik.
Tájékozódás az időben	1. megfelelően eligazodik az időbeli relációkban, ismeri és használja az életkorának megfelelő időbeli relációs szókincset; 2. megfelelő sorrendben sorolja fel a napszakokat, a hét napjait, a hónapokat, az évszakokat, ismeri ezek időtartamát, relációit; 3. felismeri a napszakok, évszakok változásai, valamint a Föld mozgásai közötti összefüggéseket; 4. az évszakokra vonatkozó megfigyeléseket végez, tapasztalatait rögzíti, és az adatokból következtetéseket von le; 5. figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat (például víz körforgása, emberi élet szakaszai, növények csírázása, növekedése); 6. naptárt használ, időintervallumokat számol, adott eseményeket időrend szerint sorba rendez; 7. napirendet tervez és használ; 8. analóg és digitális óráról leolvassa a pontos időt.

Alapvető térképészeti ismeretek	1. ismeri és használja az életkorának megfelelő térbeli relációs szókincset; 2. megnevezi és iránytű segítségével megállapítja a fő- és mellékvilágtájakat; 3. irányokat ad meg viszonyítással; 4. megkülönböztet néhány térképfajtát: domborzati, közigazgatási, turista, autós; 5. felismeri és használja az alapvető térképjeleket: felszínformák, vizek, települések, útvonalak, államhatárok; 6. domborzati térképen felismeri a felszínformák és vizek jelölését.
Topográfiai alapismeretek	1. térkép segítségével megnevezi hazánk szomszédos országait, megyéit, saját megyéjét, megyeszékhelyét, környezetének nagyobb településeit, hazánk fővárosát, és ezeket megtalálja a térképen is; 2. térkép segítségével megnevezi Magyarország jellemző felszínformáit (síkság, hegy, hegység, domb, dombság), vizeit (patak, folyó, tó), ezeket terepasztalon vagy saját készítésű modellen előállítja; 3. térkép segítségével megmutatja hazánk nagytájait, felismeri azok jellemző felszínformáit.
Gyakorlati jellegű térképészeti ismeretek (Az iskola környékének megismerése során, terepi munkában)	1. a tanterméről, otthona valamely helyiségéről egyszerű alaprajzot készít és leolvas; 2. tájékozódik az iskola környékéről és településéről készített térképvázlattal és térképpel, az iskola környezetéről egyszerű térképvázlatot készít; 3. felismeri a különböző domborzati formákat, felszíni vizeket, ismeri jellemzőiket, ezeket terepasztalon vagy saját készítésű modellen előállítja; 4. felismeri lakóhelyének jellegzetes felszínformáit.
A növények testfelépítés **Az állatok testfelépítése**	1. felismeri, megnevezi és megfigyeli az életfeltételeket, életjelenségeket; 2. felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét növény választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait, megfogalmazza, mi a növényi részek szerepe a növény életében; 3. növényt ültet és gondoz, megfigyeli a fejlődését, tapasztalatait rajzos formában rögzíti; 4. felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét állat választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait, megfogalmazza, mi a megismert rész szerepe az állat életében.
Alapvető légköri jelenségek és folyamatok	1. megnevezi az időjárás fő elemeit, időjárási megfigyeléseket tesz, méréseket végez; 2. megfigyeléseit mérésekkel (például időjárási elemek), modellezéssel, egyszerű kísérletek végzésével egészíti ki; 3. figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat (például a természet változásai, időjárási elemek).
Egyéb	

Természettudomány (5-6. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

Témakörök	Évfolyamok és tervezett óraszámok											
	1.	2.	Össz.	3.	4.	Össz.	5.	6.	Össz.	7.	8.	Össz.
Anyagok és tulajdonságaik							10	2	12			
Mérések, mértékegységek, mérőeszközök							5	2	7			
Megfigyelés, kísérletezés, tapasztalás							7	1	8			
Tájékozódás az időben							5	1	6			
Alapvető térképészeti ismeretek							7		7			
Topográfiai alapismeretek							2	5	7			
Gyakorlati jellegű térképészeti ismeretek (Az iskola környékének megismerése során, terepi munkában)							6	1	7			
A növények testfelépítése							10		10			
Az állatok testfelépítése							10		10			
Az erdők életközössége és természeti-környezeti problémái								11	11			
A mezők és a szántóföldek életközössége, természeti-környezeti problémái								9	9			
Vízi és vízparti életközösségek és természeti-környezeti problémái								10	10			
Az emberi szervezet felépítése, működése, a testi-lelki egészség								10	10			
Az energia								6	6			
A Föld külső és belső erői, folyamatai								10	10			
Alapvető légköri jelenségek és folyamatok							6		6			
							68	68	**136**			

Természettudomány - 5. évfolyam

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)

Anyagok és tulajdonságaik 10 óra	anyag, halmazállapot, halmazállapot-változás, olvadás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás, oldódás, éghető, éghetetlen, légnyomás, hőmérséklet, mozgás, helyváltoztatás, helyzetváltoztatás	– A közvetlen környezet anyagai – Az élő és élettelen anyag minőségi tulajdonságai – Természetes és mesterséges anyagok tulajdonságai – Természetes és mesterséges anyagok felhasználhatósága – Természetes és mesterséges anyagok környezetre gyakorolt hatásai – A közvetlen környezet anyagainak csoportosítási lehetőségei – Az anyagok különböző halmazállapotai – Halmazállapot-változások – A halmazállapot-változás összefüggése a hőmérséklettel – A víz fagyásakor történő térfogat-növekedés – Halmazállapot-változások a természetben, a háztartásban és az iparban – Az oldódás – Az olvadás és oldódás közti különbség – Tűzveszélyes anyagok – A víz tulajdonságai, megjelenési formái, szerepe az élővilág és az ember életében – A levegő tulajdonságai, összetétele, szerepe az élővilág és az ember életében – Hely- és helyzetváltoztatás	– Ismerje fel a környezetben előforduló élő és élettelen anyagokat! – Tudja csoportosítani, megadott szempontok alapján az anyagokat! – Ismerje a természetes és mesterséges anyagokat, azok tulajdonságait, felhasználhatóságukat és a környezetre gyakorolt hatásukat! – Tudjon becslést és méréseket végezni , ismerje a felhasználható eszközöket! – Tudjon egyszerű kísérleteket elvégezni! – Tudja a víz különböző tulajdonságait! – Tudja csoportosítani a vizeket! – Értse a különböző halmazállapot-változásokhoz (olvadás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás) kapcsolódó folyamatokat! – Tudjon ezekre hétköznapi példákat hozni! bizonyítja és hétköznapi példákkal alátámasztja a víz fagyásakor történő térfogat-növekedést; – Tudja kísérletek során megfigyeli a különböző halmazállapotú anyagok vízben való oldódásának folyamatát! – Ismerje az olvadás és az oldódás közötti különbséget kísérleti tapasztalatok alapján! – Tudja a tűzveszélyes anyagokkal való bánásmódot, tűz esetén ismerje a szükséges teendőket! – Ismerje a levegő egyes tulajdonságait! – Tudja a tipikus lágy szárú és fás szárú növények részeit! – Tudja megkülönböztetni a hely- és helyzetváltoztatást és példákat keresni ezekre megadott szempontok alapján.

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli és írásbeli felelet, kísérleti jegyzőkönyv, kiselőadás, írásbeli témazáró dolgozat
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Ismerje fel a környezetben előforduló élő és élettelen anyagokat! Tudja csoportosítani, megadott szempontok alapján az anyagokat! Tudja a víz különböző tulajdonságait! Értse a különböző halmazállapot-változásokhoz (olvadás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás) kapcsolódó folyamatokat! Tudjon ezekre hétköznapi példákat hozni! Tudja a tűzveszélyes anyagokkal való bánásmódot, tűz esetén ismerje a szükséges teendőket! Ismerje a levegő egyes tulajdonságait! Tudja a tipikus lágy szárú és fás szárú növények részeit! Tudja megkülönböztetni a hely- és helyzetváltoztatást és példákat keresni ezekre megadott szempontok alapján.

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Mérések, mértékegységek, mérőeszközök 5 óra	becslés, időjárás, középhőmérséklet, hőmérséklet-változás, hőmérséklet, csapadék	– Az élő és élettelen anyag mérhető jellemzői – Mérési eljárások, mérőeszközök használata – Az időjárási elemek mérése, a mért adatok rögzítése, ábrázolása – A napi középhőmérséklet számítása – A napi és az évi hőingás számítása	– Ismerje fel a környezetben előforduló élő és élettelen anyagokat! – Tudja csoportosítani, megadott szempontok alapján az anyagokat! – Ismerje a természetes és mesterséges anyagokat, azok tulajdonságait, felhasználhatóságukat és a környezetre gyakorolt hatásukat! – Tudjon becslést és méréseket végezni , ismerje a felhasználható eszközöket! – Tudjon egyszerű kísérleteket elvégezni! – Tudja észlelni, mérni az időjárási elemeket, a mért adatokat rögzíteni és ábrázolni! – Tudja Magyarországra vonatkozó adatok alapján kiszámítja a napi középhőmérsékletet, a napi és évi közepes hőingást!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): írásbeli felelet, kísérleti jegyzőkönyv			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Tudjon becslést és méréseket végezni , ismerje a felhasználható eszközöket! Tudjon egyszerű kísérleteket elvégezni!			
Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**

Megfigyelés, kísérletezés, tapasztalás 7 óra	mágnes, energia, energiaforrás, energiatakarékosság	– A mágneses tulajdonságok megfigyelése – Testek elektromos állapotának létrehozása – Elektromos állapotban lévő testek kölcsönhatásai – A villám keletkezése – Energiatakarékosság – A növények életfeltételei – A csapadékképződés folyamata	– Ismerje fel a környezetben előforduló élő és élettelen anyagokat! – Tudja csoportosítani, megadott szempontok alapján az anyagokat! – Ismerje a természetes és mesterséges anyagokat, azok tulajdonságait, felhasználhatóságukat és a környezetre gyakorolt hatásukat! – Tudjon becslést és méréseket végezni , ismerje a felhasználható eszközöket! – Tudjon egyszerű kísérleteket elvégezni! – Tudja a mágneses kölcsönhatásokat! – Tudja kísérlettel igazolni a vonzás és a taszítás jelenségét! – Tudjon ezekre hétköznapi példákat hozni! – Ismerje a testek elektromos állapotát és a köztük lévő kölcsönhatásokat, és tudja ennek gyakorlati életben való megjelenését! – Tudja kísérletekkel igazolni a növények életfeltételeit! – Kísérleti úton figyelje meg az időjárás alapvető folyamatait, és tudja magyarázni ezek okait és következményeit.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): írásbeli felelet, kísérleti jegyzőkönyv, kiselőadás, projektmunka			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Tudja a mágneses kölcsönhatásokat! Tudja kísérlettel igazolni a vonzás és a taszítás jelenségét!			
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Tájékozódás az időben 5 óra	idő, napszak, évszak	– Idő és időtartam mérése különböző dimenziójú skálákon – Az idő mértékegységei – Napirend, hetirend tervezése – A napszakok váltakozása – Az évszakok váltakozása	– Értse az idő múlásával bekövetkező változásokat és ezek összefüggéseit az élő és élettelen környezet elemein! – Tudja értelmezni az időt különböző dimenziójú skálákon! – Tudjon tervet készíteni saját időbeosztására vonatkozóan! – Ismerje a természet ciklikus változásait!

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): kiselőadás, projektmunka			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Értse az idő múlásával bekövetkező változásokat és ezek összefüggéseit az élő és élettelen környezet elemein! Tudjon tervet készíteni saját időbeosztására vonatkozóan! Ismerje a természet ciklikus változásait!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Alapvető térképészeti ismeretek 7 óra	fő- és mellékvilágtáj, térkép, térképi jelrendszer, méretarány, vonalas aránymérték, domborzati térkép, közigazgatási térkép, turistatérkép, autós térkép	– Térbeli tájékozódás fejlesztése valós környezetben és térképen – Irány meghatározása térképen – A valóság és a térképi ábrázolás összefüggései – A térábrázolás különböző formái – Felszínformák ábrázolása – A térkép jelrendszere – A méretarány és az ábrázolás részletessége közti összefüggés – Térképek ábrázolási és tartalmi különbségei – A térképek fajtái	– Tudja az irányokat a valós térben! – Értse a térkép és a valóság közötti viszonyt! – Tudjon tájékozódni a térképen! – Értse az iránytű működését, tudja, hogy ez mágneses kölcsönhatás! – Ismeri a felszínformák ábrázolását a térképen! – Értse a méretarány és az ábrázolás részletessége közötti összefüggéseket! – Tudja fő- és mellékégtájak segítségével meghatározni a különböző földrajzi objektumok egymáshoz viszonyított helyzetét! – Ismerje és használja a térképi jelrendszert és a térképfajtákat (domborzati térkép, közigazgatási térkép, autós térkép, turistatérkép)!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli és írásbeli felelet, kiselőadás, írásbeli témazáró dolgozat, térkép készítés, térképhasználat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Tudja az irányokat a valós térben! Tudjon tájékozódni a térképen! Ismeri a felszínformák ábrázolását a térképen! Ismerje és használja a térképi jelrendszert és a térképfajtákat (domborzati térkép, közigazgatási térkép, autós térkép, turistatérkép)!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Topográfiai alapismeretek 2. óra	tényleges földrajzi helyzet, viszonylagos földrajzi helyzet, főfolyó, mellékfolyó	– Tájékozódás hazánk domborzati és közigazgatási térképén – Tényleges és viszonylagos földrajzi helyzet – Főfolyó, mellékfolyó – Legfontosabb hazai álló- és folyóvizek – Budapest, a tanuló lakóhelye és a szomszédos országok bejelölése a térképen	– Tudja meghatározni az irányt a valós térben! – Értse a térkép és a valóság közötti viszonyt! – Tudjon tájékozódni a térképen! – Értse Európa és Magyarország tényleges és viszonylagos földrajzi fekvését! – Ismerje a főfolyó, a mellékfolyó és a torkolat térképi ábrázolását! – Tudja felismerni és megnevezi a legjelentősebb hazai álló- és folyóvizeket! – Tudja bejelölni a térképen Budapestet és a saját lakóhelyéhez közeli fontosabb nagyvárosokat és a szomszédos országokat!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli és írásbeli felelet, kiselőadás, írásbeli témazáró dolgozat, térkép készítés, térképhasználat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Értse Európa és Magyarország tényleges és viszonylagos földrajzi fekvését! Ismerje a főfolyó, a mellékfolyó és a torkolat térképi ábrázolását! Tudja felismerni és megnevezi a legjelentősebb hazai álló- és folyóvizeket! Tudja bejelölni a térképen Budapestet és a saját lakóhelyéhez közeli fontosabb nagyvárosokat és a szomszédos országokat!			
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Gyakorlati jellegű térképészeti ismeretek (Az iskola környékének megismerése során, terepi munkában) 6 óra	térképvázlat, alaprajz, iránytű,	– Térképvázlat készítése ismert területről – Terepi tájékozódás – Útvonalterv készítése	– Tudja meghatározni az irányt a valós térben! – Értse a térkép és a valóság közötti viszonyt! – Tudjon tájékozódni a térképen! – Tudjon a valóságban megismert területről egyszerű, jelrendszerrel ellátott útvonaltervet, térképet készíteni! – Tudjon meghatározott szempontok alapján útvonalat tervezni a térképen!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli és írásbeli felelet, kiselőadás, írásbeli témazáró dolgozat, alaprajz-, térkép készítés			

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)
Tudjon a valóságban megismert területről egyszerű, jelrendszerrel ellátott útvonaltervet, térképet készíteni!

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
A növények testfelépítés 10 óra	életfeltétel, életjelenség, lágy szárú, fás szárú, zöldség, gyümölcs, kultúrnövény	– A növények életfeltételeinek igazolása – Ismert növények összehasonlítása és csoportosítása megadott szempontok alapján – Növényi részek (gyökér, szár, levél, virágzat, termés) és funkcióik megnevezése – Lágyszárúak és fásszárúak testfelépítése – Növények életciklusainak vizsgálata jellegzetes zöldségeink, gyümölcsféléink példáján – Biológiai védekezés formái a kertekben	– Tudja komplex rendszerként értelmezi az élő szervezeteket és az ezekből felépülő élőlénytársulásokat! – Értse az életfeltételek és a testfelépítés közti kapcsolatokat! – Értse, hogy az élő rendszerekbe történő beavatkozás káros hatásokkal járhat! – Tudja felismerni és megnevezni a növények életfeltételeit, életjelenségeit! – Tudja összehasonlítani ismert hazai termesztett vagy vadon élő növényeket adott szempontok (testfelépítés, életfeltételek, szaporodás) alapján! – Tudja a növényeket különböző szempontok szerint csoportosítani! – Tudja felismerni és megnevezni a növények részeit, megfigyeli jellemzőiket, megfogalmazza ezek funkcióit! – Tudja a lágy szárú és a fás szárú növények testfelépítése közötti különbségeket!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli és írásbeli felelet, kiselőadás, írásbeli témazáró dolgozat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Értse az életfeltételek és a testfelépítés közti kapcsolatokat! Értse, hogy az élő rendszerekbe történő beavatkozás káros hatásokkal járhat! Tudja a növényeket különböző szempontok szerint csoportosítani!			

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**

Az állatok testfelépítése 10 óra	gerinctelen, gerinces, egysejtű, ragadozó, mindenevő, növényevő, háziállat, vadon élő állat	– Az állatok életfeltételeinek igazolása – Ismert hazai házi vagy vadon élő állatok összehasonlítása és csoportosítása megadott szempontok alapján – Állati testrészek és funkcióik megnevezése – Gerinctelenek és gerincesek testfelépítése – Egysejtű élőlények vizsgálata – Házi és ház körüli vagy vadon élő állatok testfelépítése és mozgásuk kapcsolatának vizsgálata – Házi, ház körüli vagy vadon élő gerincesek és gerinctelen állatok életciklusának vizsgálata	– Tudja komplex rendszerként értelmezi az élő szervezeteket és az ezekből felépülő élőlénytársulásokat! – Értse az életfeltételek és a testfelépítés közti kapcsolatokat! – Értse, hogy az élő rendszerekbe történő beavatkozás káros hatásokkal járhat! – Tudja felismerni és megnevezni az állatok életfeltételeit, életjelenségeit! – Tudja összehasonlítani az ismert hazai házi vagy vadon élő állatokat adott szempontok (testfelépítés, életfeltételek, szaporodás) alapján! – Tudja felismerni és megnevezni az állatok testrészeit, megfigyelni a jellemzőiket, megfogalmazni ezek funkcióit! – Tudja az állatokat különböző szempontok szerint csoportosítani! – Tudja a gerinctelen és a gerinces állatok testfelépítése közötti különbségeket! – Tudjon mikroszkóp segítségével megfigyelni egysejtű élőlényeket!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli és írásbeli felelet, kiselőadás, írásbeli témazáró dolgozat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Tudja felismerni és megnevezni az állatok életfeltételeit, életjelenségeit! Tudja összehasonlítani az ismert hazai házi vagy vadon élő állatokat adott szempontok (testfelépítés, életfeltételek, szaporodás) alapján! Tudja az állatokat különböző szempontok szerint csoportosítani! Tudja a gerinctelen és a gerinces állatok testfelépítése közötti különbségeket!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Alapvető légköri jelenségek és folyamatok	időjárás, időjárás-jelentés	– Az időjárás elemei – Időjárás-jelentés – Várható időjárás	– Tudja összetett rendszerként értelmezni az egyes földi szférák működését!

6 óra		– Időjárási piktogramok	– Ismeri a természeti erőforrások energiatermelésben betöltött szerepét! – Tudja értelmezni az évszakok változását! – Tudja értelmezni az időjárás-jelentést! – Tudja piktogramok alapján megfogalmazni a várható időjárást.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli és írásbeli felelet, kiselőadás, írásbeli témazáró dolgozat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Tudja értelmezni az évszakok változását! Tudja értelmezni az időjárás-jelentést! Tudja piktogramok alapján megfogalmazni a várható időjárást.			

Természettudomány - 6. évfolyam

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Anyagok és tulajdonságaik 2 óra	talaj, humusz, talajnedvesség	– A talaj tulajdonságai, szerepe az élővilág és az ember életében – A talaj szerkezete, fő alkotóelemei – A talaj szennyeződése, pusztulása és védelme	– Tudja a talaj élő és élettelen alkotóelemeit, tulajdonságait, összehasonlítja a különböző típusú talajféleségeket, valamint következtetések révén felismeri a talajnak mint rendszernek a komplexitását!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli és írásbeli felelet, kiselőadás, írásbeli témazáró dolgozat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Tudja a talaj élő és élettelen alkotóelemeit, tulajdonságait, összehasonlítja a különböző típusú talajféleségeket, valamint következtetések révén felismeri a talajnak mint rendszernek a komplexitását!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Mérések, mértékegységek, mérőeszközök 2 óra	éghajlat, éghajlati diagram, éghajlati térkép	– Hazánkra vonatkozó éghajlati diagramok és éghajlati térképek leolvasása és értékelése	– Tudja leolvasni és értékelni Magyarországra vonatkozó éghajlati diagramok és éghajlati térképek adatait!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): írásbeli felelet, házi dolgozat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Tudja leolvasni és értékelni Magyarországra vonatkozó éghajlati diagramok és éghajlati térképek adatait!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Megfigyelés, kísérletezés, tapasztalás 1 óra	energiahordozó	– Energiahordozók fajtái	– Tudja megfigyeléseken és kísérleten keresztül megismerni az energiatermelésben szerepet játszó anyagokat és az energiatermelés folyamatát!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli és írásbeli felelet, kiselőadás, házi dolgozat, írásbeli témazáró dolgozat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Tudja megfigyeléseken és kísérleten keresztül megismerni az energiatermelésben szerepet játszó anyagokat és az energiatermelés folyamatát!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Tájékozódás az időben 1 óra	idő, napszak, évszak, a Föld forgása, a Föld keringése, tengelyferdeség	– Az idő mértékegységei – A Föld mozgásai és a napi, évi időszámítás összefüggései	– Értse a Föld mozgásai és a napi, évi időszámítás közötti összefüggéseket! – Tudja modellezni a Nap és a Föld helyzetét a különböző napszakokban és évszakokban!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli és írásbeli felelet			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Értse a Föld mozgásai és a napi, évi időszámítás közötti összefüggéseket!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Topográfiai alapismeretek 5 óra	földgömb, Egyenlítő, Ráktérítő, Baktérítő, északi sarkkör, déli sarkkör, Északi-sark, Déli-sark, torkolat	– Tájékozódás a földgömbön – Földrészek, óceánok – Nevezetes szélességi körök – Torkolat	– Tudjon tájékozódni a földgömbön. – Ismerje a földrészeket és az óceánokat a különböző méretarányú és ábrázolásmódú térképeken! – Ismerje a nevezetes szélességi köröket a térképen! – Ismerje a torkolat térképi ábrázolását!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli és írásbeli felelet, kiselőadás, írásbeli témazáró dolgozat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Tudjon tájékozódni a földgömbön. Ismerje a földrészeket és az óceánokat! Ismerje a nevezetes szélességi köröket a térképen!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Gyakorlati jellegű térképészeti ismeretek (Az iskola környékének megismerése során, terepi munkában) 1 óra	GPS	– Tájékozódás térinformatikai alkalmazásokkal	– Tudjon tájékozódni a terepen térképvázlat, iránytű és GPS segítségével! – Tudjon meghatározott szempontok alapján útvonalat tervezni a térképen! – Tudjon használni néhány egyszerű térinformatikai alkalmazást!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): projekt munka, kiselőadás, házi dolgozat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)			

Tudjon tájékozódni a terepen térképvázlat, iránytű segítségével!

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Az erdők életközössége és természeti-környezeti problémái 11 óra	erdő, zárvatermő, nyitvatermő, élőhely, alkalmazkodás, életközösség, tápláléklánc, táplálékhálózat, élőhelypusztulás, erdőgazdálkodás	– Az élő és élettelen környezeti tényezők szerepének bemutatása az erdők kialakulásában – A növényzet környezeti igénye és előfordulása közti összefüggés – Tölgy-, bükk- és fenyőerdők összehasonlítása – Az erdő növényeinek különböző szempontú csoportosítása – Erdei táplálkozási láncok és hálózatok – A környezetszennyezés és élőhelypusztulás következményei – Erdei életközösség megfigyelése terepen	– Tudja komplex rendszerként értelmezni az élő szervezeteket és az ezekből felépülő élőlénytársulásokat! – Tudja az életfeltételek és a testfelépítés közti kapcsolatokat! – Tudja, hogy az élő rendszerekbe történő beavatkozás káros hatásokkal járhat! – Tudja hazánk erdei élőlénytársulásainak főbb jellemzőit! – Tudja életközösségként értelmezni az erdőt! – Ismeri és tudja magyarázni az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit az erdők életközössége esetén! – Tudja példákkal bizonyítani, rendszerezni és következtetéseket levonni az erdei élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan! – Tudjon táplálékláncokat és azokból táplálékhálózatot összeállítani a megismert erdei növény- és állatfajokból! – Tudja példákon keresztül bemutatni az erdőgazdálkodási tevékenységek életközösségre gyakorolt hatásait! – Tudja az erdő természetvédelmi értékét és fontosnak tartja annak védelmét!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli és írásbeli felelet, kiselőadás, házi dolgozat, írásbeli témazáró dolgozat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Tudja hazánk erdei élőlénytársulásainak főbb jellemzőit! Tudjon táplálékláncokat és azokból táplálékhálózatot összeállítani a megismert erdei növény- és állatfajokból!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
A mezők és a szántóföldek életközössége, természeti-környezeti problémái 9 óra	síkság, alföld, rét, legelő, mezőgazdaság, kultúrtáj, növénytermesztés, állattenyésztés, szántóföld, fűfélék, rágcsáló, élőhely, alkalmazkodás, életközösség, tápláléklánc, táplálékhálózat	– Az élő és élettelen környezeti tényezők szerepének bemutatása a mezők kialakulásában – A növényzet környezeti igénye és előfordulása közti összefüggés bemutatása a rétek esetén – A mező növényeinek különböző szempontú csoportosítása – Mezei táplálkozási láncok és hálózatok – A természeti és a kultúrtáj – A mezőgazdasági tevékenység életközösségre gyakorolt hatása – Mezei és szántóföldi életközösség megfigyelése terepen	– Tudja komplex rendszerként értelmezni az élő szervezeteket és az ezekből felépülő élőlénytársulásokat! – Tudja az életfeltételek és a testfelépítés közti kapcsolatokat! – Tudja, hogy az élő rendszerekbe történő beavatkozás káros hatásokkal járhat! – Tudja hazánk fátlan élőlénytársulásainak főbb jellemzőit! – Tudja megadott szempontok alapján összehasonlítani a rétek és a szántóföldek életközösségeit! – Tudja életközösségként értelmezi a mezőt! – Ismerje és tudja magyarázni az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit a rétek életközössége esetén! – Tudja példákkal bizonyítani, rendszerezni és következtetéseket levonni a mezei élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan! – Tudjon táplálékláncokat és azokból táplálékhálózatot összeállítani a megismert mezei növény- és állatfajokból! – Tudja példákon keresztül bemutatni a mezőgazdasági tevékenységek életközösségre gyakorolt hatásait! – Tudja a fátlan társulások természetvédelmi értékét és fontosnak tartja azok védelmét.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli és írásbeli felelet, kiselőadás, házi dolgozat, írásbeli témazáró dolgozat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Tudja hazánk fátlan élőlénytársulásainak főbb jellemzőit! Tudjon táplálékláncokat és azokból táplálékhálózatot összeállítani a megismert mezei növény- és állatfajokból!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Vízi és vízparti életközösségek és természeti-környezeti problémái 10 óra	hínárnövényzet, ligeterdő, légzőgyökérzet, kopoltyú, úszóláb, gázlóláb, lemezes csőr, költöző madár, élőhely, alkalmazkodás, életközösség, tápláléklánc, táplálékhálózat, vízgazdálkodás, vízszennyezés, folyószabályozás, ártér, mocsárlecsapolás	– A vízi és a szárazföldi élőhely környezeti tényezői – A vízi növények környezeti igényei és térbeli elhelyezkedésük közti összefüggés – A vízi növények és állatok szerveinek alkalmazkodása a vízi és vízparti környezethez – Vízi táplálékláncok és -hálózatok – A vízparti növények környezetvédelmi és gazdasági jelentősége – A vízszennyezés hatása a vízi életközösségekre – Egy vizes élőhely életközösségének megfigyelése terepen	– Tudja komplex rendszerként értelmezni az élő szervezeteket és az ezekből felépülő élőlénytársulásokat! – Tudja az életfeltételek és a testfelépítés közti kapcsolatokat! – Tudja, hogy az élő rendszerekbe történő beavatkozás káros hatásokkal járhat! – Tudja hazánk vízi és vízparti élőlénytársulásainak főbb jellemzőit! – Tudja életközösségként értelmezi a vizes élőhelyeket! – Tudja összehasonlítani a vízi és szárazföldi élőhelyek környezeti tényezőit! – Ismerje és tudja magyarázni az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit a vízi és vízparti életközösségek esetén! – Tudja példákkal bizonyítani, rendszerezni és következtetéseket levonni a vízi élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan! – Tudjon táplálékláncokat és ezekből táplálékhálózatot összeállítani a megismert vízi és vízparti növény- és állatfajokból! – Tudja példákon keresztül bemutatni a vízhasznosítás és a vízszennyezés életközösségre gyakorolt hatásait! – Tudja a vízi társulások természetvédelmi értékét és fontosnak tartja azok védelmét.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli és írásbeli felelet, kiselőadás, házi dolgozat, írásbeli témazáró dolgozat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Tudja hazánk vízi és vízparti élőlénytársulásainak főbb jellemzőit! Tudja összehasonlítani a vízi és szárazföldi élőhelyek környezeti tényezőit! Tudjon táplálékláncokat és ezekből táplálékhálózatot összeállítani a megismert vízi és vízparti növény- és állatfajokból!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Az emberi szervezet felépítése, működése, a testi-lelki egészség 10 óra	szerv, érzékszerv, szervrendszer, szervezet, túlsúly, alultápláltság, táplálékpiramis, egészség, betegség, járvány, egészséges életmód, szenvedélybetegség, serdülés	– Az emberi test fő részeinek és szerveinek felismerése – Az egyes életszakaszok legfontosabb jellemzői – A kamaszkori érés, testi és lelki változások – Adatok elemzése különböző korcsoportú emberek egészségi állapotáról – A mozgás és a fizikai, szellemi teljesítőképesség összefüggései – Táplálékpiramis – Elhízás és kóros soványság – Az érzékszervek védelmét biztosító módszerek és eszközök – A környezet és az ember egészsége közötti kapcsolat	– Értse, hogy a szervezet rendszerként működik! – Tudja a testi és lelki egészség védelmének fontosságát! – Értse az egészséges környezet és az egészségmegőrzés közti összefüggéseket! – Tudja felismerni és megnevezni az emberi test fő részeit, szerveit! – Lássa az összefüggéseket az egyes szervek működése között! – Értse a kamaszkori testi és lelki változások folyamatát, élettani hátterét! – Tudja az egészséges életmód alapelveit, és azokat igyekezzen betartani!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli és írásbeli felelet, kiselőadás, házi dolgozat, írásbeli témazáró dolgozat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Tudja a testi és lelki egészség védelmének fontosságát! Tudja felismerni és megnevezni az emberi test fő részeit, szerveit! Értse a kamaszkori testi és lelki változások folyamatát, élettani hátterét!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Az energia 6 óra	megújuló energiaforrás, nem megújuló energiaforrás, bánya, bányászat, szénféleségek, kőolaj, földgáz, napenergia, vízenergia, szélenergia, szmog, savas eső, üvegházhatás, globális éghajlatváltozás	– Energiahordozók csoportosítása – Megújuló és nem megújuló energiaforrások összehasonlítása – A bányászat környezeti hatásai – Légszennyező anyagok és hatásaik	– Tudja összetett rendszerként értelmezni az egyes földi szférák működését; – Ismerje a természeti erőforrások energiatermelésben betöltött szerepét! – Tudja a természeti erők szerepéta felszínalakításban! – Tudja csoportosítani az energiahordozókat különböző szempontok alapján! – Tudjon példákat hozni a megújuló és a nem megújuló energiaforrások felhasználására! – Ismerje az energiatermelés hatását a természetes és a mesterséges környezetre!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli és írásbeli felelet, kiselőadás, házi dolgozat, írásbeli témazáró dolgozat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Ismerje a természeti erőforrások energiatermelésben betöltött szerepét! Tudjon példákat hozni a megújuló és a nem megújuló energiaforrások felhasználására!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
A Föld külső és belső erői, folyamatai 10 óra	gyűrődés, vetődés, földrengés, vulkáni tevékenység, kőzet, talaj, talajpusztulás, tápanyag, komposztálás, ökológiai kertművelés, lepusztulás, vízjárás, vízhozam, munkavégző-képesség	– A gyűrődés és a vetődés folyamata – A gyűrt és a röghegységek alapvető formakincse – Néhány jellegzetes hazai kőzet – Talajképződés folyamata – Talajpusztulás problémája – Talajpusztulás ellen ható módszerek (tápanyag-visszapótlás, komposztkészítés, ökológiai kertművelés) – Belső és külső erők hatásai – A vízhozam, a munkavégző-képesség és a felszínformálás összefüggései – Az éghajlat és a vízjárás közti összefüggés	– Tudja összetett rendszerként értelmezi az egyes földi szférák működését! – Ismerje a természeti erőforrások energiatermelésben betöltött szerepét! – Értse a természeti erők szerepét a felszínalakításban! – Tudja összehasonlítani és csoportosítani néhány jellegzetes hazai kőzet egyszerűen vizsgálható tulajdonságait! – Tudjon példákat hozni a kőzetek tulajdonságai és a felhasználásuk közötti összefüggésekre! – Tudja, hogy a talajpusztulás világméretű probléma! – Ismerjen olyan módszereket, melyek a talajpusztulás ellen hatnak (tápanyag-visszapótlás, komposztkészítés, ökológiai kertművelés)! – Tudja felismerni és összehasonlítani a gyűrődés, a vetődés, a földrengés és a vulkáni tevékenység hatásait! – Tudja magyarázni a felszín lejtése, a folyó vízhozama, munkavégző képessége és a felszínformálás közti összefüggéseket! – Tudja magyarázni az éghajlat és a folyók vízjárása közötti összefüggéseket!
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): szóbeli és írásbeli felelet, kiselőadás, házi dolgozat, írásbeli témazáró dolgozat			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Értse a természeti erők szerepét a felszínalakításban! Tudja felismerni és összehasonlítani a gyűrődés, a vetődés, a földrengés és a vulkáni tevékenység hatásait! Tudja magyarázni az éghajlat és a folyók vízjárása közötti összefüggéseket!			

A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA
HELYI TANTERVE

KÉMIA

7–8. ÉVFOLYAM

2020.

A témakörök áttekintő táblázata:		
Témakör neve	**Javasolt óraszám 7.évfolyam**	**Javasolt óraszám 8.évfolyam**
A kísérleti megfigyeléstől a modellalkotásig	17	
Az anyagi halmazok	14	
Atomok, molekulák és ionok	17	
Kémiai reakciók	3	17
Kémia a természetben		15
Kémia a mindennapokban		19
Összes óraszám: 102	51	51

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
A kísérleti megfigyeléstől a modellalkotásig **17 óra**	modell, kísérlet, tapasztalat, magyarázat, balesetvédelmi szabály, veszélyességi jelölés, anyagi halmaz, gáz, folyadék, szilárd halmazállapot, halmazállapot-változások, olvadás, párolgás, forrás, lecsapódás, fagyás, szublimáció, endoterm és exoterm változások, vegyszer, egyszerű mérési módszerek, tömeg, térfogat, sűrűség, elválasztási eljárások, kísérleti eszközök, desztilláció	- Kísérletek értelmezése és biztonságos megvalósítása - Biztonságos eszköz- és vegyszerhasználat elsajátítása - Hipotézisalkotás alapvető szinten a, hipotézis kísérleti megerősítése vagy cáfolata. - A tudományos gondolkodás megalapozása, a korrekt megnevezések használata - Megfigyelési és manuális készség fejlesztése - Információkeresés digitális eszközzel - Önálló ismeretszerzési, illetve összefüggés-felismerési készségek fejlsztése a kísérletek, laboratóriumi vizsgálatok, információforrások önálló vagy csoportban történő elemzése révén.	- Ismerjen rá, hogy a környezetünkben fizikai és kémiai változások zajlanak,ezekre példákat tudjon említeni, magyarázni tudja ezeket folyamatokat a tanult ismeretek segítségével. - Legyen tisztában alapvető kémiai fogalmakkal, jelenségekkel és reakciókkal, legyen anyagismerete. - Ismerje néhány köznapi anyag legfontosabb tulajdonságait és az anyagok vizsgálatának egyszerű módszereit. - Ismerje a természettudományos vizsgálatok során alkalmazott legfontosabb mennyiségeket és azok kapcsolatát. - Ismerje a mindennapi életben előforduló alapvető elemeket, vegyületeket, ismerje a legfontosabb elemek vegyjelét, illetve vegyületek képletét. - ismerje egy egyszerű laboratórium felépítését, anyagait és eszközeit; - Meg tudja különböztetni a kísérletet, a tapasztalatot és a magyarázatot; - Egyszerű modelleket (golyómodellt) használjon az anyagot felépítő kémiai részecskék modellezésére; - Ismerje a halmazállapot-változásokat, konkrét példát tud mondani a természetből (légköri jelenségek) és a mindennapokból; - Tudja, hogy a keverékek alkotórészeit az alkotórészek egyedi tulajdonságai alapján választhatjuk szét egymástól, ismer konkrét példákat az elválasztási műveletekre (pl. bepárlás, szűrés, ülepítés); - Ismerje néhány köznapi anyag legfontosabb tulajdonságait és az anyagok vizsgálatának egyszerű módszereit
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Szóbeli, írásbeli felelet, feladatsor megoldása. Gyakorlati munkák, modellek, egyéni, csoportos tanulókísérlet jegyzőkönyve.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ismertesd megadott kísérlet alapján a balesetvédelmi szabályokat, eszközöket, anyagokat! Add neg a kísérlet tapasztalatát és magyarázatát! Jellemezd a halmazállapotváltozásokat! Mely műveletekkel, eszközökkel választanád szét alkotóelemeire a megadott keveréket?			

	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Az anyagi halmazok 14 óra	kémiailag tiszta anyag, kémiai elem, fém, nemfém, vegyület, szervetlen vegyület, szerves vegyület, keverék, fizikai tulajdonság, fizikai változás, oldat, oldott anyag, oldószer, oldódás, oldhatóság, tömegszázalék, térfogatszázalék, telítetlen oldat, telített oldat, fiziológiás sóoldat, rendszer, valódi oldat, kolloid oldat, komponens, levegő	- Egyszerűbb következtetések kialakítása - Összefüggések, ok-okozati viszonyok felismerése - Egyszerűbb általánosítások megfogalmazása - Az érvelési készség fejlesztése - A kémiailag tiszta anyagok: elemek és vegyületek összetételének és tulajdonságainak példákon keresztüli érzékeltetése, magyarázata	Ismerje a természettudományos vizsgálatok során alkalmazott legfontosabb mennyiségeket és azok kapcsolatát; Legyen képes egyszerű kísérletek elvégzésére és elemzésére az elemekkel, vegyületekkel és keverékekkel kapcsolatban; Tudjon különbséget tenni elem, vegyület és keverék között; Tudja, hogy melyek az anyag fizikai tulajdonságai; Értelmezze részecskeszemlélettel az oldódás folyamatát és az oldatok összetételét;
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Szóbeli, írásbeli felelet, feladatsor megoldása. Gyakorlati munkák, modellek, egyéni, csoportos tanulókísérlet jegyzőkönyve, digitális bemutatása.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Csoportosítsd a megadott anyagokat összetétel szerint! Ismertesd az oldat összetevőit, mindennapi életből vett példával! Számítsd ki a megadott mennyiségek alapján az oldat tömegszázalékos összetételét!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)

Atomok, molekulák, ionok 17 óra	elemi részecske, proton, elektron, neutron, kémiai részecske, atom, molekula, ion, elemmolekula, vegyületmolekula, atommag, elektronburok, rendszám, periódusos rendszer, periódus, főcsoport, nemesgázszerkezet, kémiai kötések, vegyjel, képlet, alkálifémek, alkáliföldfémek, földfémek, halogének, nemesgázok	Az analógiás gondolkodás fejlesztése Összefüggések, ok-okozati viszonyok felismerése Egyszerűbb általánosítások megfogalmazása Vitakészség fejlesztése A társakkal való együttműködés képességének fejlesztése A biztonságos eszköz- és vegyszerhasználat elsajátítása Internetes források használatának fejlesztése, alkotás digitális eszközzel Az atom felépítése és fontosabb jellemzői Az atomok periódusos rendszerének használata, tájékozódás a periódusos rendszerben. A molekulák felépítése és fontosabb jellemzői Az ion képződése és fontosabb jellemzői, csoportosítás töltés alapján Az anyagok halmazszerkezete és fizikai tulajdonságai	- Tegyen különbséget elemi részecske és kémiai részecske, valamint atom, molekula és ion között; - Tudja szöveges leírás vagy kémiai szimbólum alapján megkülönböztetni az atomokat, molekulákat és ionokat; - Ismerje a legfontosabb elemek vegyjelét, illetve vegyületek képletét; - Tudja, hogy az atom atommagból és elektronburokból épül fel; - Tel tudja írni a kisebb atomok elektronszerkezetét a héjakon lévő elektronok számával (Bohr-féle atommodell); - Tudja, hogy az atom külső elektronjainak fontos szerep jut a molekula- és ionképzés során; - Értse a periódusos rendszeren belüli összefüggéseket, elektronszerkezettel kapcsolatos információkat - Ismerje egyszerű molekulák kialakulását (H_2, Cl_2, O_2, N_2, H_2O, HCl, CH_4, CO_2), és fel tudja írni a képletüket; - Értse az egyszerű ionok kialakulását (Na^+, K^+, Mg^{2+}, Ca^{2+}, Al^{3+}, Cl^-, O^{2-}), és analógiás gondolkodással következtet az egy oszlopban található elemekből képződő ionok képletére; - Értse az ionvegyületek képletének megállapítását; - Ismerje a köznapi anyagok molekula- és halmazszerkezetét (hidrogén, oxigén, nitrogén, víz, metán, szén-dioxid, gyémánt, grafit, vas, réz, nátrium-klorid); - Értse, hogy az atomok és ionok között jellemzően erősebb, a molekulák között gyengébb kémiai kötések alakulhatnak ki.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Szóbeli, írásbeli felelet, feladatsor megoldása. Gyakorlati munkák, modellek, egyéni, csoportos tanulókísérlet jegyzőkönyve, digitális bemutatása.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Jellemezd a tanult elemi részecskéket! Rajzos modellel (Bohr) ábrázold egy tanult atom elektronszerkezetét! Magyarázd egy adott molekula, és egy ionvegyület kialakulását a tanult atommodell segítségével!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Kémiai reakciók **3 óra**	kémiai reakció, a kémiai változások típusai egyesülés, bomlás, égés, gyors égés, lassú égés, sav, bázis, reakcióegyenlet, tömegmegmaradás elve	A reakciók egyenletének leírása szavakkal, a folyamat értelmezése A fizikai és a kémiai változások megkülönböztetése A reakciók energiaviszonyai A köznapi életben jelentős kémiai reakciók A csoportmunkában való részvétel készségének fejlesztése Az analógiás gondolkodás fejlesztése	ismeri a köznapi élet szempontjából legalapvetőbb kémiai reakciókat (pl. égési reakciók, egyesülések, bomlások, savak és bázisok reakciói fotoszintézis); ismer sav-bázis indikátorokat, érti felhasználásuk jelentőségét;
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Szóbeli, írásbeli felelet, feladatsor megoldása. Gyakorlati munkák, modellek, egyéni, csoportos tanulókísérlet jegyzőkönyve, digitális bemutatása.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Mely típusait tanultuk a kémiai reakcióknak? Elemezz egy adott reakciótípust példa alapján!			

Kémia 8. évfolyam

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Kémiai reakciók **17 óra**	kémiai reakció, reakcióegyenlet, katalizátor, csapadék, gázfejlődés, exoterm reakció, endoterm reakció, A kémiai változások típusai:	A biztonságos eszköz- és vegyszerhasználat elsajátítása A csoportmunkában való részvétel készségének fejlesztése Az analógiás gondolkodás fejlesztése	- Ismerje a természettudományos vizsgálatok során alkalmazott legfontosabb mennyiségeket és azok kapcsolatát. - Tudja értelmezni a részecskemodell alapján az egyszerű kémiai reakciókat; - Ismerje a kémiai reakciók végbemenetelének legalapvetőbb feltételeit (ütközés, energia);

	egyesülés, bomlás, égés, gyors égés, lassú égés, sav, bázis, só, savas kémhatás, semleges kémhatás, lúgos kémhatás, közömbösítés, pH-érték, indikátor, korrózió, rozsda	A kémiai információk keresése és értelmezése A korábbi ismeretek alkalmazása az új információk feldolgozása során A fizikai és a kémiai változások megkülönböztetése A reakciók egyenletének leírása szavakkal, a folyamat értelmezése A reakciók energiaviszonyai A köznapi életben jelentős kémiai reakciók	- Ismerje a köznapi élet szempontjából legalapvetőbb kémiai reakciókat (pl. égési reakciók, egyesülések, bomlások, savak és bázisok reakciói, fotoszintézis); - Ismerjen sav-bázis indikátorokat, értse felhasználásuk jelentőségét;
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Szóbeli, írásbeli felelet, feladatsor megoldása. Gyakorlati munkák, modellek, egyéni, csoportos tanulókísérlet jegyzőkönyve, digitális bemutatása.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Mely típusait tanultuk a kémiai reakcióknak? Mondj köznapi példát a fő reakciótípusokra! Mondj példát korrózióra, katalizátoros folyamatra a hétköznapi életből!			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Kémia **a természetben 15 óra**	A levegő szennyező forrásai és következményei üvegházhatás, globális klímaváltozás, ózonpajzs, ózonlyuk, savas eső, szmog, A természetes vizek összetétele, szennyezői, víztisztítás, ivóvízgyártás édes víz, sós víz, ásványvíz, ásvány, trágya, hulladék, veszélyes hulladék, újrahasznosítás, szelektív	A logikus gondolkodás készségének fejlesztése Az értékelési és érvelési készség fejlesztése A prezentációs készség fejlesztése Különböző, egyszerű médiatartalmak létrehozása A véleményformálás támogatása A megbízható internetes információk keresésének és megosztásának támogatása	Értse és példákkal szemléltesse az emberi tevékenység és a természeti környezet kölcsönös kapcsolatát kémiai szempontok alapján; Ismerje természeti környezetének, azon belül a légkörnek, a kőzetburoknak, a természetes vizeknek és az élővilágnak a legalapvetőbb anyagait; Értse a globális klímaváltozás, a savas esők, az ózonréteg károsodásának, valamint a szmogoknak a kialakulását és emberiségre gyakorolt hatását; Tudjon beszámolni egy, a saját települését érintő környezetvédelmi kérdés kémiai vonatkozásairól;

	hulladékgyűjtés, szerves vegyület, fosszilis tüzelőanyag, természetes szenek, megújuló energiaforrások A levegő, a víz, a kőzetburok és az élővilág anyagai		Azonosítsa és hozzon példát a környezetében előforduló leggyakoribb, levegőt, vizet és talajt szennyező forrásokra; Ismertesse a háztartási hulladék összetételét, felhasználásának és csökkentésének lehetőségeit, különös figyelemmel a veszélyes hulladékokra; konkrét lépéseket tesz annak érdekében, hogy mérsékelje a környezetszennyezést (pl. energiatakarékosság, szelektív hulladékgyűjtés, tudatos vásárlás
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): Szóbeli, írásbeli felelet, feladatsor megoldása. Gyakorlati munkák, modellek, egyéni, csoportos tanulókísérlet jegyzőkönyve, digitális bemutatása.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Ismertesd a levegő és a vizek fő szennyezési tényezőit! Mondj példát, saját környezetben hogyan mérsékelheted a környezetszennyezést!			
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Kémia a mindennapokban **19 óra**	gyógyszer, dohánytermék, drog, alkohol, tápanyag, zsírok, fehérjék, szénhidrátok, ásványi sók és vitaminok élelmiszer-adalék, táplálékkiegészítő, mesterséges édesítőszerek, tartósítószerek, E-számok, kemény víz, vízlágyítás, vízkőoldás, mosószer, szappan, fertőtlenítőszer, érc, műanyag, festékanyagok, növényvédő szerek, műtrágya, mikro- és makrotápanyagok, mesterséges szenek	A logikus gondolkodás készségének fejlesztése A megbízható internetes információk keresésének és megosztásának támogatása Az áltudományos információk felismerésének támogatása	tisztában van azzal, hogy a bennünket körülvevő anyagokat a természetben található anyagokból állítjuk elő; attól még, hogy egy elem vagy vegyület mesterségesen került előállításra vagy természetes úton került kinyerésre, még ugyanolyan tulajdonságai vannak, ugyanannyira lehet veszélyes vagy veszélytelen, mérgező vagy egészséges tisztában van vele, hogy az életfolyamatainkhoz szükséges anyagokat a táplálékunkból vesszük fel zsírok, fehérjék, szénhidrátok, ásványi sók és vitaminok formájában; Tudjon érvelni a változatos táplálkozás és az egészséges életmód mellett; Legyen képes a forgalomban lévő kemikáliák (növényvédő szerek, háztartási mosó- és tisztítószerek) címkéjén feltüntetett használati útmutató értelmezésére, azok felelősségteljes használatára; Tudja, hogy a különféle ásványokból, kőzetekből építőanyagokat (pl. meszet, betont, üveget) és fémeket (pl. vasat és alumíniumot) gyártanak;

			Ismerje a kőolaj feldolgozásának módját, fő alkotóit, a szénhidrogéneket, tudja, hogy ezekből számos termék (motorhajtóanyag, kenőanyag, műanyag, textília, mosószer) készül.

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

Szóbeli, írásbeli felelet, feladatsor megoldása.
Gyakorlati munkák, modellek, egyéni, csoportos tanulókísérlet jegyzőkönyve, digitális bemutatása.

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

Ismertesd a tápanyagok szerepét az életfolyamatokban, magyarázd meg miért szükséges a változatos táplálkozás!

Ismertesd a tanult, közismert építőanyagokat, és ezek előállításának kémiai vonatkozásait**!**

Ismertesd a fémek ércekből történő előállításának kémiai alapjait!

Ismertesd a kőolaj feldolgozásának módját, fő alkotóit!

Értelmezd a háztartásban használatos mosó- és fertőtlenítőszerek működését!

A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA

HELYI TANTERVE

HON-ÉS NÉPISMERET

6. ÉVFOLYAM

2020

Hon- és népismeret (6. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

Témakörök	Évfolyamok és tervezett óraszámok											
	1.	2.	Össz.	3.	4.	Össz.	5.	6.	Össz.	7.	8.	Össz.
Az én világom								6	6			
Találkozás a múlttal								20	20			
Örökségünk, hagyományaink, nagyjaink								8	8			
Összesen:								**34**	**34**			

	-Ismeri magyar népművészet tanult elemeit: népköltészet, népzene, néptánc

Ismeretek	-Ismeri a magyar népköltészet jellemzőit, népmeséket, mondákat , népdalokat, népi mondókákat és gyermekjátékokat
	-Ismeri a szövegalkotás fő lépéseit, azt alkalmazva tud 6-8 mondatos szöveget alkotni (szóban és írásban).
	-Ismer tanulási technikákat.
	-Ismeri hazája és lakóhelye természeti és kulturális értékeit.
	-Ismeri Magyarország fővárosát, megyéit, nagyobb városait.
	A haza és a szülőföld fogalmát meg tudja különböztetni.
	-Ismeri a család, a rokonság fogalmát.
Képességek	-Életkorának megfelelő ismeretterjesztő szövegeket, forrásrészleteket képes felolvasni(hagyományos és digitális felületen). Felolvasáskor ki tudja emelni a szöveg lényegét, a mondanivalóját, a hallgatósággal kontaktust tart.
	-Képes összefoglalni (szóban és írásban) az olvasott szöveg, forrásrészlet lényegét, a mondanivalóját megfogalmazza véleményét.
	-Képes a feladatok intstrukcióit értelmezni és azokat követni (szóban és írásban).
	-Önállóan tud életkorának megfelelő, rövid, ismeretterjesztő szövegekből adatokat gyűjteni, lényeges adatok kiemelni.
	-Képes felismerni az események közötti ok-okozati összefüggéseket, azonosítja a köztük lévő hasonlóságokat és különbségeket. A képzelt és valóságos eseményeket meg tudja különböztetni.
	-Képes magyarázat után megérteni az új kifejezések jelentését vagy önállóan szavakat keresni lexikonból, szótárból.
	-Az életkorának megfelelő szókincset megérti és használja.
	- Írása rendezett, olvasható. Hibátlanul másol.
	-Munkáját segítséggel vagy önállóan javítani képes.

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Az én világom **6 óra**	család, rokon, közösség, helyi értékek, helytörténet, mesterség, foglalkozás, norma, épített környezet, természeti környezet, fenntarthatóság	- A családtagok, a közösség emberi értékei iránti érzékenység fejlesztése - Ok-okozat összefüggések felismertetése - Kommunikációs készség fejlesztése - Az önálló ismeretszerzés erősítése - Hagyományos szerepek megismertetése a családban. - A nemzedékek közötti távolság csökkentése - Az önálló ismeretszerzésben való jártasság növelése - Ismeretek megosztási készségének fejlesztése - Véleményalkotás gyakorlatának erősítése - Családi történetek, családfa - Szomszédság, rokonság fogalma, rokoni viszonyok, elnevezések - A település jellegzetes mesterségei	- Ismerje fel a hagyományos családi szerepeket! - Legyen képes a témához kapcsolódó gondolatait megfogalmazni! - Legyen fogékony a nemzedékek kultúrájának megismerésére! - Ismerje a család fogalmát, közvetlen családjának tagjait! - Tudjon elmesélni családi történeteket! - Ismerje a szomszédság, rokonság fogalmát, a rokoni viszonyok elnevezéseit! - Ismerje fel a jellegzetes népi mesterségek sajátosságait! - Ismerje fel nagyszülei, dédszülei és a régebbi korok világának erkölcsi normáit! - Legyen tájékozott a lakóhely épített és természeti környezetének adottságaiban, történetében és hagyományaiban!

		- Nagyszüleink, dédszüleink és a régebbi korok világának erkölcsi normái - A lakóhely épített és természeti környezetének adottságai, helytörténete, néphagyományai	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Tanórai aktivitás; a kiadott feladatok teljesítése - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, illusztrációkészítés, projektmunka			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) Mutasd be a családodat 6-8 mondatban! Készítsd el a családfátokat! Ismertesd a családtagok hagyományos szerepeit! Sorolj hagyományos mesterségeket! Válassz egyet közülük és mutasd be 5-6 mondatban!			
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Találkozás a múlttal **20 óra**	jurta, veremház, egysejtű ház, többosztatú ház, falazat, tetőtartó szerkezet, tetőformák, konyhai cserépedény, sparhelt, munkasarok, szentsarok, munkamegosztás; ünnep, jeles nap, böjt, advent, köszöntő szokások, lucázás, kántálás, betlehemezés,	- Az életmódot befolyásoló természeti tényezők megismerésének bővítése - A változások felismerésének erősítése - A szerepbe lépés képességének fejlesztése A paraszti háztartás:	- Ismerje és értse a lakókörnyezet megatározó szerepét, az egymásra utaltság jelentőségét! - Ismerje fel a tanult mesterségek jellegzetes eszközeit! - Tudja azonosítani a magyar és a nemzetiségek házainak tanult építészeti jellegzetességeit! - Ismerje a tanult régi konyhai eszközök funkcióit, az ételkészítés eszközeit! - Ismerje a régi szobák tanult bútorzatát!h

	bölcsőske, regölés, aprószentek napi vesszőzés, háromkirályjárás, iskolába toborzó szokások, böjti játékok, kiszehajtás, villőzés, húsvét, zöldágjárás, komatálküldés, májusfaállítás, pünkösdölés, pünkösdikirályné-járás, nyári napforduló, kaláka, pásztorünnep, búcsú, gyereklakodalom, leányélet, legényélet, lakodalom; szántás, vetés, aratás, szüret, szilaj és félszilaj pásztorkodás, fonás, szövés, fonó, ing, gatya, pendely, szoknya, kötény, ünnepi viselet, böjtös nap, kenyérsütés, téli étrend, nyári étrend, fonó, tollfosztó, kukoricafosztó, vásár, körjáték, utánzó játék, eszközös játék, sport jellegű játék, gyermekfolklór, népi játék, kávéház, kaszinó, „korzózás”, polgár,	- Az egymásra utaltság, a közösen végzett munka jelentőségének megismerése - A lakókörnyezet funkciójának megértése - Mesterségek megismerése nyomán a fizikai munka megbecsülése, értékelése - A magyarok és a magyarországi nemzetiségek házainak külső jellegzetességei, táji különbségei - A konyha és az ételkészítés eszközei - A szoba berendezése, bútorzata - A családon belüli munkamegosztás Ünnepek, jeles napok: - A keresztény ünnepek a népi hagyományokban: - Őszi jeles napok, ünnepek - Karácsonyi ünnepkör, köszöntők, színjátékszerű szokások - Farsangköszöntők, maszkos alakoskodások, iskolába toborzó szokások - Nagyböjt, böjti játékok, húsvéti ünnepkör szokásai	- Ismerje a tanult jeles napokat, az azokhoz kapcsolódó szokásokat, köszöntőket! - Legyen tisztában a közösségi alkalmak (vásárok, pásztorünnepek, búcsúk) jelentőségével! - Ismerje a keresztelőt, a leány-, legényélet jellegzetes szokásait, a lakodalom fogalmát, lakodalmi szokásokat! - Ismerje fel a társas munkák gazdasági, társadalmi jelentőségét! - Ismerje a munkaalkalmakhoz (aratás, szüret, fonó, tollfosztó, kukoricafosztó) kapcsolódó tanult szokásokat és játékokat! - Tudja bemutatni a hétköznapi és az ünnepi népviseletet! - Ismerje a népi táplálkozás jellemzőit, ismerjen néhány hagyományos paraszti ételt! - Ismerje a városi életforma sajátosságai és változásai a 19-20. században!

	munkás, értelmiség, keresztelő	- Májusfaállítás, pünkösdi szokások - Szent Iván-napi szokások, nyári jeles napok, - A közösségi alkalmak (vásárok, pásztorünnepek, búcsúk) és jelentőségük a hagyományos közösségi életben - Keresztelő, népi játékok, gyereklakodalom - Leány-, legényélet jellegzetességei, szokásai - A lakodalom, lakodalmi szokások Életmód: - A társas munkák és gazdasági, társadalmi jelentőségük - A munkaalkalmakhoz (aratás, szüret, fonó, tollfosztó, kukoricafosztó) kapcsolódó szokások és játékok - Hétköznapi és ünnepi viselet - Hagyományos paraszti ételek - A népi táplálkozás jellemzői - A gazdálkodó ember legfontosabb munkái - Gyermekjátékok - A városi életforma sajátosságai és változásai a 19-20. században	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- Tanórai aktivitás; a kiadott feladatok teljesítése
- További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, tablókészítés, illusztrációkészítés, dramatizálás, projektmunka: népi kalendárium készítése

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

Határozd meg az alábbi fogalmak jelentését: veremház, regölés, betlehemezés, tollfosztó,böjtös nap,fonó, kötény, szövés, búcsú, májusfaállítás!

Sorold fel a karácsonyi ünnepkör szokásait! Válassz ki egyet közülük és mutasd be 4-5 mondatban!

Sorold fel a húsvéti ünnepkör szokásait! Válassz ki egyet közülük és mutasd be 4-5 mondatban!

Nevezd meg a hétköznapi és az ünnepi népi viseletek ruhadarabjait!

Nevezd meg, hogy melyik építészeti sajátosság és népviselet melyik tájegységre jellemző!

Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Örökségünk, hagyományaink, nagyjaink **8 óra**	néprajzi csoport, nemzetiség, néprajzi táj, határainkon túl élő magyarok, szórvány, nemzeti összetartozás, haza, hazaszeretet, hungarikum, világörökség	- A nemzeti identitástudat erősítése - A magyar népszokások, hagyományok, mint kulturális értékek megismertetése - Az önálló ismeretszerzés támogatása - Ismeretek megosztási készségének fejlesztése - Véleményalkotás gyakorlatának erősítése - Néprajzi tájak, tájegységek Magyarországon és a Kárpát-medencében	- Ismerje a Kárpát-medence tanult néprajzi tájegységeit! - Ismerje a Dunántúl, Felföld, Alföld, és a kapcsolódó határon túli területek néprajzi jellemzőit! - Ismerje Erdély és Moldva hon- és népismereti, néprajzi jellemzőit! - Ismerje a hazánkban élő tanult nemzetiségeket! - Legyen tájékozott hazánk természeti kincseinek valamint a magyar tudomány és kultúra eredményeinek tekintetében! - Ismerje a hungarikumokat!

		- Dunántúl, Felföld, Alföld, és a kapcsolódó határon túli területek néprajzi jellemzői - Erdély és Moldva hon- és népismereti, néprajzi jellemzői - A magyarság kulturális öröksége a határon túli területeken - A hazánkban élő nemzetiségek kultúrája, hagyományai - Természeti kincseink, az épített környezet értékei - A magyar tudomány és kultúra eredményei és alkotói a nagyvilágban - A hungarikumok	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- Tanórai aktivitás; a kiadott feladatok teljesítése
- További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, térképkészítés, plakátkészítés, dramatizálás, projektmunka:természeti és kulturális térkép

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

Határozd meg az alábbi fogalmak jelentését: nemzetiség, szórvány, hungarikum, világörökség!

Sorold fel a Kárpát-medence néprajzi tájegységeit! Válassz egyet közülük , és mutasd be 5-6 mondatban!

Sorolj Nobel-díjas magyar tudósokat! Miért kapták a díjat?

Ismertess hungarikumokat!

A tananyag feldolgozásának sorrendje:

Az én világom

Találkozás a múlttal

Örökségünk, hagyományaink, nagyjaink

A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA

HELYI TANTERV

Rajz és vizuális kultúra

1- 2. ÉVFOLYAM

2020.

A vizuális nevelés legfőbb célja, hogy hozzásegítse a tanulókat az őket körülvevő, látható világ jelenségeinek, a vizuális művészeti alkotásoknak mélyebb átéléséhez, értelmezéséhez.
A tantárgy így nemcsak a képző- és iparművészet területeinek a feldolgozásával foglalkozik tehát, hanem tartalmai közé emeli a vizuális jelenségek, közlések olyan köznapi formáinak vizsgálatát is, mint a tömegkommunikáció vizuális megjelenései, a legújabb elektronikus médiumokhoz kapcsolódó jelenségek és az épített, alakított környezet.
A képzőművészet, vizuális kommunikáció, tárgy- és környezetkultúra a vizuális kultúra tantárgynak olyan részterületei, amelyeknek a tartalmai az alsó tagozattól a felső tagozatig végig kísérik a vizuális nevelést, ám a különböző iskolai szakaszokban, különböző módon kapnak hangsúlyt.

A fejlesztési feladatainak alapján a vizuális kultúra tantárgy gyakorlati tevékenységeinek fontos célja az érzéki tapasztalás, a környezettel való közvetlen kapcsolat fenntartása, erősítése, ezáltal a közvetlen tapasztalatszerzés, az anyagokkal való érintkezés, az érzékelés érzékenységének fokozása.
További cél tudatosítani az érzékelés különböző formáinak (például látás, hallás, kinetikus érzékelés) kapcsolatát, amely a számítógépes környezet bevonásával képes egy újabb, „más minőségű” intermediális szemléletet is kialakítani
.
A fejlesztés átfogó célja segíteni a tanulókat abban, hogy képesek legyenek az őket érő a hatalmas mennyiségű képi információt, számtalan spontán vizuális hatást minél magasabb szinten, kritikusan feldolgozni, a megfelelő szelekciót elvégezni, értelmezni, továbbá ezzel kapcsolatos önálló véleményt megfogalmazni.
Cél továbbá segíteni a művészi és köznapi vizuális közlések pontos értelmezését, továbbá fokozni az alkotómunka során a vizuális közlés és kifejezés árnyalt megjelenítését.
A vizuális nevelés kiemelt fontosságú feladata a kreativitás működtetése, illetve fejlesztése, a kreatív képességek kibontakoztatása.
Nagy hangsúlyt kap a kreatív problémamegoldás folyamatának és módszereinek tudatosítása, mélyítése.
A fejlesztés minden más tantárgytól megkülönböztető lehetősége az örömteli, élményt nyújtó, a személyes megnyilvánulásnak legnagyobb teret engedő alkotótevékenység megszerettetése, ezáltal a motiváció fokozása, egy szélesebb értelemben vett alkotó magatartás kialakítása.
Cél továbbá a problémamegoldó képesség erősítése, hisz a feladatok önálló megoldása bizonyos rutinok, készségek kialakításával kezdődik, majd az egyre önállóbban végzett tevékenységeken keresztül jut el a projektfeladatok önálló megoldásáig.
A tanulók önismeretének, önkritikájának, önértékelésének fejlesztése kritikai szemléletmód kialakításával a gyakorlati tevékenységeken keresztül valósul meg, amelyek mindegyike – eredeti céljától függetlenül is személyiségfejlesztő hatású.
Motiváló hatásuk mellett segítik az érzelmi gazdagodást, az empátia, az intuíció fejlesztését, az önálló ízlés, a belső igényesség kialakulását, az önértékelés és önismeret kialakulása révén pedig a céltudatos önszabályozást.

A tantárgy fontosságát hangsúlyozza, hogy az információs csatornák gazdagodása a szöveges információ befogadása mellé felzárkóztatja a vizuális információk tudatos befogadásának fontosságát is, hisz az információk forrása és jellege alapján szöveg és kép együttes értelmezése napjainkban gyakoribb jelenség valós élethelyzetekben. A médiatudatosság fejlesztésének tehát egyre fontosabb aspektusa már ebben az iskolaszakaszban is a vizuális megfigyelés és értelmezés segítségével megvalósuló médiahasználat és médiaértés.

Ebből következően a tervezés során további fontos szempont, hogy az 1–4. évfolyamon a mozgóképkultúra és médiaismeret bizonyos kapcsolódó fejlesztési követelményeit a vizuális kultúra tantárgy óraszámkeretein belül kell végrehajtani.
Az általános iskola alsó tagozatában a médiatudatosság fejlesztése elsősorban a gyerekek saját médiaélményeinek feldolgozásán és a médiaszövegek kifejezőeszközeivel való ismerkedésen keresztül zajlik.
Az élményfeldolgozás folyamatában a médiából származó élményekhez kapcsolódó érzések és gondolatok formát kapnak, így lehetővé válik az élményre való reflexió.
A médiaélmény a feldolgozás eredményeként médiatapasztalattá válhat.

A folyamatban szerepet játszik a fantáziavilág, a személyes adottságok, az egyéni élethelyzet és az addig összegyűjtött tapasztalatok, ismeretek.
Az élményfeldolgozás fejleszti az önreflexiós készséget és az önismeretet is, ilyen módon szervesen kapcsolódik az erkölcsi nevelés, az önismeret és társas kultúra fejlesztési területeihez.
A gyerekek a médiumok elemi kifejezőeszközeinek megfigyelésén keresztül ismerkedni kezdenek a médiumok nyelvével.
A különböző médiaszövegek értelmezését, nyelvi működésének tudatosítását, mások értelmezésének sajáttal való összevetését célzó gyakorlatok hozzájárulnak az anyanyelvi kompetencia fejlesztéséhez, a helyes, öntudatos, alkotó nyelvhasználat fejlődéséhez.
Az élményfeldolgozás mellett megjelenik a saját és a nagyobbaknál a szűkebb környezet médiahasználati szokásainak feltérképezése, tudatosítása, amely a médiahasználat és az egyéb szabadidős tevékenységek közötti egészséges arány kialakításán keresztül része a testi-lelki egészségre nevelésnek.

A digitális kompetenciát fejleszti a kreatív internethasználatban rejlő lehetőségekkel való foglalatosság, illetve azok a gyakorlatok, amelyek az információk keresését, összegyűjtését és feldolgozását, az információ megbízhatóságának vizsgálatát célozzák.
Az ismeretanyag a gyerekek mindennapi médiaélményeire épít, azokból vett példák alapján beszél a média kifejezőeszközeiről, társadalmi funkcióiról, működésmódjáról.
A tanulási folyamat szabad beszélgetés, vita, személyes vélemény megfogalmazásán keresztül zajlik, aktív alkotó tevékenységre, kooperatív technikákra épül, amely során kiemelt figyelmet kap az empátia és a kompromisszumkészség, ezáltal fejlődik az állampolgári kompetencia. A vizuális nevelés legfontosabb célja, hogy segítse a tanulókat az őket körülvevő világ vizuálisan értelmezhető jelenségeinek megértésében, ezen belül a vizuális művészeti alkotások átélésében és értelmezésében, illetve ennek segítségével környezetünk tudatos alakításában.
Ez a cél a tanórai kereteken belül az alkotva befogadás elvét követve valósulhat meg a leghatékonyabban, azaz a tantárgy jellemző tulajdonsága, hogy aktív tanulói tevékenységen alapul.

A tantárgy fontos célja, hogy a tanulók az iskolában megismerjék a magyarság által létrehozott legfontosabb képzőművészeti és építészeti műalkotásokat, nemzetünk hagyományos tárgykultúráját és díszítőművészetét.
A tantárgy tovább kulcsszerepet játszik a tanulók érzelmi fejlesztésében, amely az őket körülvevő világhoz való pozitív érzelmi viszonyulásuk kialakításának fontos eszköze. Ennek eredményeként elérendő cél, hogy a tanulók a magyar kultúrára büszkék legyenek, és kötődjenek szülőföldünk értékeihez.

További fontos cél, hogy a tanulók ismerjék meg az európai és egyetemes vizuális kultúra legjelentősebb képzőművészeti és építészeti alkotásait, alakuljon ki bennük érdeklődés a vizuális jellegű művészetek iránt.
Váljanak nyitottá a régmúlt korok, illetve az őket körülvevő XXI. század művészeti jelenségek befogadására.

A vizuális kultúra tantárgy tartalmát tehát három részterület, a képzőművészet, a vizuális kommunikáció és a tárgy- és környezetkultúra képezi. A vizuális nevelés szempontjából a képzőművészet részterület az ábrázoló és kifejező szándékú, esetleg művészi élményt nyújtó képalkotással, illetve befogadással foglalkozik, a tárgy- és környezetkultúra részterület az ember tervezett tárgyi és épített környezetét jelenti, a vizuális kommunikáció pedig képekben, gyakran kép és szöveg egységében megjelenő, eleve kommunikációs célú képalkotással foglalkozik.

1- 2. évfolyam

Az általános iskola alsó tagozatán a fejlesztéscentrikus vizuális kultúra tanulása alapvetően két célt szolgál: a kezdeti motiváltság és az örömteli alkotás fenntartását, valamint a vizuális műveltség megalapozását.
A kisiskolások az iskolai tanulmányaik megkezdésekor általában már életkoruknak megfelelő szinten használják a vizuális kifejezés bizonyos eszközeit.
Az első iskolai években mégsem ezek tudatosítása a tanító kiemelt feladata, hanem a változatos és a tanulók érdeklődését felkeltő játékos feladatokkal, új technikákkal, kifejezési módokkal a kifejezőképesség fejlesztése, a vizuális kommunikáció alapját képező ismeretek szinte észrevétlen átadása a játékos gyakorlati feladatokon keresztül, a gyerekek életkori sajátosságaiból fakadó önkifejezési kedv és a kifejezés, alkotás felszabadultságának további ösztönzése. Fontos, hogy a gyerekek megőrizzék a kezdeti motiváltságot, hogy örömteli legyen számukra az alkotás, hogy „játszva tanuljanak”.

A vizuális kultúra tanítása természetes módon kínálja az együttműködést más művészetekkel és más tantárgyakkal (pl. anyanyelv, természetismeret), a vizuális nevelés komplex, tantárgyakon átívelő jellegét hangsúlyozva. Fontos eszköz, hogy lehetőséget adjunk a különböző művészeti ágak sajátos kifejező nyelvének megismerésére, a vizuálisan érzékelhetőn túl más érzékszervi tapasztalatok kiaknázására is.
A fejlesztés hatékony módja, hogy a tananyagot problémakörökbe, életszerű szituációkba ágyazva tárjuk a gyerekek elé. Fontos továbbá, hogy használjuk ki a tantárgy adta alkotó lehetőségeket és – különösen az alsó tagozaton – a befogadó feladatokat is a kreatív alkotás kereteiben oldjuk meg. Az alkotva befogadás elvének megvalósítása mellett ismertessünk meg a gyerekekkel minél több művészeti alkotást; alkotó óráinkon szemléltessük a témát és a technikát a művészet kezdeteitől napjaikig létrejött, valós esztétikai értéket képviselő műalkotásokkal, beszélgetéseket is kezdeményezve ezekről.

Az első két évfolyamon a gyerekek életkori sajátosságaihoz alkalmazkodva a vizuális kultúra részterületei közül a belső képek kialakulását segítő „Képzőművészet, kifejezés” és a „Tárgy- és környezetkultúra” elsősorban a tárgykészítés tevékenységével kerüljön túlsúlyba.

Az életünket jelentősen befolyásoló jelenség a média, amely a vizuális kultúra megkerülhetetlen része. A vizuális nevelés keretein belül zajló médianevelést célszerű már a bevezető szakaszban elkezdeni, reagálva a gyerekek médiahasználati szokásaira, erősítve a médiatudatosságot.
Az első két osztályban a médianevelés kiemelt célja a saját médiaélmények feldolgozásán keresztül a reflektív médiahasználat fejlesztése, annak tudatosítása, hogy az élményfeldolgozás során a médiaélmények átalakíthatók.
Az élményfeldolgozás hozzájárul a médiatartalmak közötti tudatosabb választás igényének megalapozásához, illetve megerősítéséhez is.
A médiaszövegek kifejezőeszközeivel való ismerkedés nemcsak a médiaszövegek olvasási készségét mélyíti el, hanem megalapozza azt a felismerést is, hogy a médiaszövegek mesterségesen előállított termékek, konvenciókra alapozó nyelvi konstrukciók, melyek üzeneteket közvetítenek.
Ezen keresztül a valóság és fikció közötti különbségtétel képessége is fejlődik.

A gyerekek a megismert kifejezőeszközöket önálló kreatív alkotások (rajzok, fotók, hangzó anyagok) elkészítése közben alkalmazni kezdik, ezáltal tapasztalati úton mélyül a kifejezőeszközökről elsajátított ismeret.
Az olvasástanulás időszakában különösen fontos az audiovizuális kultúra és a könyvkultúra kapcsolatának bemutatása.
A szövegolvasás és a médiaszöveg-olvasás tanulása összekapcsolható, kölcsönösen erősíthetik egymást. Az olvasási készség fejlesztését és az olvasási kedv növelését célozzák azok a kreatív gyakorlatok, amelyek során az életkorhoz igazodó mesék, történetek és rajzfilmes adaptációik összehasonlítására, feldolgozására kerül sor.
A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti különbségek megismerése segíti a médiakörnyezetben való tájékozódást, a tapasztalati valóság és a média által közvetített valóság közötti különbségek felismerését.
Mivel a gyerekek ebben az életkorban a valós tereken kívül a virtuális tereket is használni kezdik, szükség van a virtuális terekhez kapcsolódó élmények feldolgozására is.

A fejlesztési célok tehát mind a vizuális kultúra, mind a mozgóképkultúra és médiaismeret fejlesztési feladatai esetében tevékenységközpontú, kreatív, élményekkel telített helyzetekben játékos, alkotó, önálló vagy csoportos feladatmegoldással érhetőek el.

Témakörök			
	1.	**2.**	**Összesen**
Vizuális kifejezőeszközök – Érzékelés, jellemzők, tapasztalat horizontálisan beépül a többi témakörbe	horizontálisan beépül a többi témakörbe	horizontálisan beépül a többi témakörbe	
I. Síkbeli és térbeli alkotások - Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	28	28	56
II. Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben	5	5	10
III. Médiahasználat – Valós és virtuális információk	5	5	10
IV. Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet	5	5	10
V. Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak	10	10	20
VI. Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk	11	11	22
Szabadon felhasználható	4	4	8
KERETTANTERVI AJÁNLÁS ÖSSZESEN:	68	68	136
ÖSSZESEN:	**68**	**68**	**136**

Témakör neve – 1- 2. évfolyam

Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1-2. évfolyam I.Síkbeli és térbeli alkotások **Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények** **Kifejezés, képzőművészet** **Átélt élmények és események** **Valós és képzelt látványok** -Személyes élmények, látványok és képzetek kifejezése síkban és térben rajzolással, festéssel, mintázással. -Szépirodalmi témák /vers-, meseélmény/ megjelenítése síkban /osztott képmezőben is/ és térben. - Kitalált történetek, mesék illusztrálása. -Kitalált, képzeletbeli lények megjelenítése képi eszközökkel. - Közös élmények /kirándulás, séta, színház, zenehallgatás/ feldolgozása és megjelenítése síkban és térben egyaránt. - Természeti és mesterséges formák tanulmányozása, ábrázolása /tanulmányrajz/. **28 / 28 óra**	- A vizuális nyelv alapelemeinek megismerése /pont, folt, vonal, egyenes, görbe, lap, tömeg, felület, szín, képmező, képi egyensúly, ritmusfajták/ - Ismerkedés a formákkal /természetes-mesterséges, sík, térforma/ - Ismerkedés a színekkel /megnevezésük, tónusaik, keverésük/ - Ismerkedés a vonal- és felületfajtákkal, vonalminőségekkel /vékony-vastag, sűrű-ritka, sima-érdes/ - Ismerkedés a relációkkal /kisebb-nagyobb, alacsonyabb-magasabb, hosszabb-rövidebb.../ - Elemi térviszonyok megfigyelése és megnevezése /lent-fent, jobbra-balra, elől-hátul/ - Látványok megfigyelése, a vizualitás nyelvén történő megfogalmazása, leírása. Kulcsfogalmak / fogalmak érzékelés, önkifejezés, pont, vonal, folt, forma, tónus, szín, mintázat, felület, sík, tér, grafikai és plasztikai eljárás,	**Előzetes tudás**: Életkornak megfelelő pszichomotoros fejlettség / Iskolaérettség - A képnyelvi és technikai képességek óvodából hozott tapasztalat- és készségbeli alapjainak megszilárdítása és fejlesztése. - A vizuális megismerő-, megfigyelő-, közlő- és befogadóképesség fokozatos fejlesztése minden a tantárgyban érintett témakörre vonatkozóan. - Ábrázolástechnikai készségek, jártasságok kialakítása. - A gondolkodás és a koncentráció fejlesztése. - A testséma megszilárdítása. - A finommotorikus mozgások csiszolása, a biztos eszközkezelés, ceruza- és ecsettartás kialakítása. - Az érzékelés finomítása. Különböző észlelési tapasztalatok, modalitások (látás, hallás, tapintás, szaglás, ízlelés) áttétele, átdolgozása a vizualitás nyelvére való átfordítással. - Saját élmények feldolgozása, vizuális megjelenítése és a kifejezőképesség fejlesztése a mondanivaló kifejezésének érdekében történő eszköz megválasztásával. - Közvetlen élmény képi megjelenítése. Komponálási kísérletek, komponálás a képi kiemelés eszközeivel. - Színtapasztalatok gazdagítása, színismeretek bővítése. Színérzék fejlesztése. Színdifferenciáló képesség fejlesztése. Színkeverési kísérletek és alapvető tapasztalatok rögzítése. - Természeti látványok hangulatának visszaadása. Térábrázoló képesség fejlesztése. Térbeli tapasztalatszerzés, felületalkotási kísérletek. - Az illusztráció elemi fogalmának megértése, illusztrációk készítése. Mesék, versek, kitalált történetek, médiaszövegek élő és élettelen szereplőinek, illetve természetes és épített környezetének illusztratív jellegű ábrázolása (képsorban,	- A gyermekek egyéni adottságainak, érdeklődésének, tehetségének függvényében kíváncsiságuk, érdeklődésük felkeltése és fenntartása, befogadóképességének fejlesztése. - Pozitív érzelmi viszonyulás kialakítása a tantárggyal szemben. - Új eszközök és eljárások megismerése és azok használatának elsajátítása, alkalmazásuk az alkotói folyamat során. - A kreativitás, a képzelet fejlesztése. - Az asszociációs készség fejlesztése. - A kompzíciós készség fejlesztése. - Az önkifejezés iránti igény felkeltése és fenntartása, belső igénnyé formálása. - Az énkép és önismeret fejlesztése. - Önértékelés, toleranciára nevelés. - Az esztétikai érzék fejlesztése, ízlésformálás. Érintett kulcskompetenciák: - anyanyelvi kompetencia - kulturális kompetencia - személyközi és társadalmi kompetencia

	illusztráció, kompozíció, kiemelés, karakteres forma, festészet, szobrászat, fotó, műalkotás, reprodukció, idő	képregény formájában, osztott képmezőben) emlékképek, megfigyelések és a fantázia alapján is. - Plasztikai minőségek sokféleségének megtapasztalása. Plasztikai kifejezőképesség fejlesztése. Formaérzék, karakterérzék fejlesztése.	- természettudományos kompetencia - matematikai kompetencia - digitális kompetencia

Az osztályozóvizsga követelménye / Az első két éves tanítási ciklus végén elvárható követelmények, fejlettségi, illetve érettségi szint:

- **Legyen érzékelhető a gyermek tantárggyal szembeni pozitív attitűdje, a lelkesedése, kíváncsisága és motiváltsága.**
- **Legyen képes saját felszerelésének óvására, annak önálló rendben tartására.**
- **Ismerje az évfolyam számára előírt eszközöket, legyen képes azokat rendeltetésszerűen, változatosan, az adott feladatmegoldáshoz igazodva használni.**
- **Ismerje a főszíneket, legyen képes néhány szín keverésére és a színtapasztalatok megfogalmazására.**
- **Legyen képes az életkorának megfelelő, felismerhető képi ábrázolásra, tegyen próbálkozást a már egyéni kifejezőerővel bíró képalkotó tevékenységekre is.**
- **Az alkotó és befogadó tevékenység során legyen képes a saját érzéseinek felismerésére, azok képi kifejezésére.**
- **Legyen érzékelhető, alkotásaiban jól nyomon követhető a gyermek képzelőerejének, belső képalkotásának fejlődése.**
- **Az alkotótevékenységek során, legyen képes a rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználatra, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével is.**
- **Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése közben legyen képes néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány felismerésére és megnevezésére.**
- **Ismerje fel az alapvető térbeli látványok, szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségeket, legyen képes azok elemi megfogalmazására, megnevezésére.**
- **Legyen képes látványok, műalkotások néhány perces szemlélésére.**
- **Legyen képes egyszerű tárgyakat létrehozni.**
- **Tapasztalati úton ismerje az alapvető sík- és térformákat.**
- **Tudja az alapvető irányokat és viszonylatokat (fent-lent, kint-bent, kisebb-nagyobb…).**
- **Tudja mi a pont, az egyenes, a görbe és a kör.**
- **Tudja mi az ismétlés és a ritmus.**

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1-2. évfolyam **II. <u>Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben</u>** **Vizuális kommunikáció** **Vizuális jelek a környezetünkben** - Látványok megfigyelése és értelmezése /formák, arányok, színek, felületek/ - Vizuális jelek felismerése, megértése /vonalak, foltok képeken, ábrákon/ - Meghatározott célú vizuális közlések értelmezése, létrehozása játékos formában - Tárgyak, élőlények témába ágyazott ábrázolása legjellemzőbb vonásaik megragadásával síkon és térben -Testtartások, gesztusok, mimika, karakterek értelmezése, jellemzőik megállapítása - Testek, síkbeli képek, ábrák gyűjtése, válogatása, csoportosítása a közlés szándéka, rendeltetése szerint - Nyomatok készítése, a nyomhagyás módjai, préselés	- A jelalkotás jellemzőinek megismerése. - A forma jellemző tulajdonságainak megfigyelése /formaegyszerűsítés, lényegkiemelés/, mintaképzés formaegyszerűsítéssel. - Formaalkotás a körvonaltól a részletekig, és a részletek elhagyásával a sziluettig - A közvetlen környezetben található jelek, jelzések /közlekedési táblák, pitogramok/ megfigyelése, értelmezése, a tapasztalatok képi rögzítése, felhasználása játékos feladatokban. - A nonverbális kommunikáció eszközeinek /mimika, gesztus/ megismerése, az ezekkel kapcsolatos tapasztalatok adott közlési és kifejezési helyzetekben való használata. - Valós vagy digitális játékélmények vizuális és dramatikus feldolgozása rajzolva, festve, formázva, nyomtatva, eljátszva és elmesélve. -Adott álló- vagy mozgóképi megjelenések egyéni elképzelés szerinti átértelmezése. - Magyar nemzeti szimbólumok megismerése (államcímer, nemzeti zászló, Szent Korona, zászlók) és a	Előzetes tudás: Az életkornak megfelelő pszichmotoros fejlettség / Iskolaérettség -A vizuális kommunikációs képesség fejlesztése. - Képolvasással történő információszerzés, képi jelek, vizuális szimbólumok olvasása és létrehozása. - Ábraolvasási és értelmezési készség fejlesztése. - Egyszerű sík- és térredukciós képesség fejlesztése. - A vizuális nyelv elemeinek, pont, vonal, folt, szín megismerése és tudatos használata, szerepük felismerése a képalkotásban. Vonalas jellegű, foltszerű előadásmód. Méretkülönbségek felismerése, a léptékváltás alapjai. - Jeltervezés, jelalkotás változatos módon és méretben különböző anyagokból az adott célok megvalósulása érdekében.	- Ábrázolás közvetlen szemléleten alapuló emlékezet alapján, a rövidtávú memória fejlesztése. - A síkbeli ábrázolás elemeinek ismerete. - Képzetépítés, az egyéni formakincs gazdagítása érzéki-tapasztalati úton, a természeti és mesterséges környezet látványainak, emberi gesztusoknak megfigyelése által. - A vizuális mozgás-változás képi megjelenítési módjainak megismerése és alkalmazása. - A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése. - Az absztraháló képesség fejlesztése. - A figyelem és a koncentráció fejlesztése. - Az önismeret fejlesztése. <u>Érintett kulcskompetenciák</u>: - anyanyelvi kompetencia - kulturális kompetencia - személyközi és társadalmi kompetencia - matematikai kompetencia - digitális kompetencia

6 / 6 óra	szimbolikus elemek felhasználása az alkotómunka során. − Magyar népi díszítőművészet jelkészletének megismerése az alapvető szimbólumok értelmezésével (tulipán, nap, virág- és madármotívum) egyénileg, illetve párban és csoportban. Kulcsfogalmak / fogalmak jel, jelzés, jelalkotás, vizuális üzenet, piktogram, embléma, cégér, hirdetés, modell, látvány, leegyszerűsítés, változat, lépték, díszítőmotívum, szimbólum		
Az osztályozóvizsga követelménye / Az első két éves tanítási ciklus végén elvárható követelmények, fejlettségi, illetve érettségi szint: **- A gyermek az életkorának megfelelő szinten ismerje a vizuális nyelv alapfogalmait, kísérletezzen azok használatával.** **- Legyen képes a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével elmagyarázni, illusztrálni egyénileg, illetve páros és csoportmunkában is.** **- Legyen képes az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmezni.** **- Ismerje fel az egyszerű, a mindennapok során használt jeleket.** **- Legyen képes adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készíteni egyénileg vagy páros, illetve csoportmunkában is.** **-Ismerje államcímerünk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit.**			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1-2. évfolyam **III. <u>Médiahasználat – Valós és virtuális információk</u>**	- A média társadalmi szerepe, használata. - Médiahasználati szokások médiumok, médiaélmény-feldolgozás	Előzetes tudás: Iskolaérettség - Saját médiahasználati szokások tanulmányozása. - Médiaélmények feldolgozása, az önreflexiós készség fejlesztése.	- Olvasási készség és szókincs fejlesztése médiaszövegekkel. - Önismeret, önreflexiós készség fejlesztése. Személyes kompetenciák:

A média társadalmi szerepe, használata **Személyes élmény, médiaélmény** **A média társadalmi szerepe** **Tájékozódás virtuális terekben** - A közvetlen és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek (pl. idő/térbeli szinkronitás, eltérés, jelenlét, érzékszervek használata) felismerése konkrét médiaszövegek (pl. könyv, gyermekműsor, gyerekeknek szóló koncertfilm, videoklip, sms, emotikonok) alapján. - Ismerkedés különböző valóságstátuszú médiaszövegekkel. - Saját megélt élmények és tapasztalatok összevetése (pl. azonosságok, eltérések mentén) a média által közvetített, megjelenített világokkal (pl. gyermekműsorok, gyermekújságok, képregények, életkornak megfelelő rajzfilmek, gyermekeknek készülő internetes honlapok alapján). **6 / 6 óra**	- A közvetlen illetve közvetett kommunikáció jelzőeszközeinek megfigyelése, tudatosítása. - A reklám szerepének, eszközeinek, hatásainak megismerése, megfigyelése. - Az életkori sajátosságokhoz igazodó internethasználat lehetőségeinek megismerése. Kulcsfogalmak/ fogalmak információ, mozgókép, könyv, televízió, film, rádió, internet színház, mozi, újság, műsor, rajzfilm, film, animációs film, képkocka, képregény, képsorozat, reklám, hanghatás, videojáték	- A különböző médiumok beazonosítása, tudatosítása. - A médiatartalmak közötti választás tudatosságának fejlesztése. - Az egyes médiumokhoz (pl. könyv, televízió, számítógép) kapcsolódó saját használati szokások, médiaélmények felidézése, kifejezése és megjelenítése szóban, vizuálisan (pl. rajzolás, bábkészítés) vagy szerepjátékkal. − Gyerekeknek szóló célzottan kommunikációs szándékú mozgóképi megjelenések (tv-reklám, gyermekműsor) üzenetének elemzése segítséggel, a kommunikációs célt szolgáló legfontosabb eszközök és az elért hatás megfigyeltetésével, a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban. - Segítségnyújtás a gyerekek virtuális terekben zajló tevékenységeihez, kapcsolódó élményeinek feldolgozásához. - Személyesen átélt, elképzelt és a médiában látott, hallott esemény megjelenítése rajzban, önállóan készített bábbal, szerepjátékkal. - Rövid filmrészlet megtekintése ünnepekhez kapcsolódó népszokásokról. A népszokásokhoz, családi hagyományokhoz kapcsolódó személyes élmények ábrázolása.	- Az esztétikai érzék fejlesztése. - A vizuális memória és képzelőerő fejlesztése. - A vizuális kommunikáció elemeinek és módjainak értelmezése és alkalmazása. <u>Társas kompetenciák</u>: - A közösségi alkotás öröme, a közösségi kultúra értékei iránti fogékonyság kialakítása. - Az önálló döntéshozatal képessége. - Kezdeményezőkészség, egyéni és közös feladat- és szerepvállalás. - A kreatív, kritikus internethasználat fejlesztése. Az internetes tevékenységekhez kapcsolódó biztonság és önvédelmi mechanizmusok kiépítése. <u>Érintett kulcskompetenciák</u>: - anyanyelvi kompetencia - kulturális kompetencia - személyközi és társadalmi kompetencia - matematikai kompetencia - digitális kompetencia
Az osztályozóvizsga követelménye / Az első két éves tanítási ciklus végén elvárható követelmények, fejlettségi, illetve érettségi szint: **- Legyen képes a saját munkáit, adott képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket a szereplők karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szempontjából az életkorának megfelelő szinten szövegesen elemezni, összehasonlítani.** **- Legyen képes az életkorának megfelelő szintű tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közlések segítséggel történő értelmezésére, azok megfogalmazására a vizualitás nyelvén.** **- Legyen képes valós vagy digitális játékélményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozni (rajzban, festményben, formázva, nyomtatva, eljátszva, elmesélve).** **- Legyen képes adott feladathelyzetben és meghatározott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készíteni.** **- Legyen képes médiumok azonosítására, alakuljon ki igénye a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív médiahasználatra.**		

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1-2. évfolyam **IV. <u>Álló- és mozgókép</u> – Kép, hang, történet** **A média kifejezőeszközei** **Kép, hang, cselekmény** - A mediatizált történetek szereplőinek (hősök és gonoszak) azonosítása, az animációs mese morális tanulságainak felismerése. - A hangok és képek által közvetített érzelmek (pl. öröm, szomorúság, düh, félelem) felismerése, kifejezése. - Beszélgetés a műalkotásokon látott érzelmekről és a kifejezés módjairól. Érzelmekhez társuló hanghatások és dallamok keresése. - Egyszerű kitalált vagy átélt cselekmény megjelenítése képekben rajzban, képsorban, megfelelő hanghatásokkal zajokkal, zörejekkel, énekhanggal kiegészítve. - Hangzó médiaszövegek megjelenítése rajzban. - Vers-és meseillusztrációk készítése csoportmunkában. A főhős hangsúlyozásának kompozíciós eszközei. - Ismert mesék és versek zenei feldolgozásának meghallagatása. **6 / 6 óra**	- Annak felismerése, hogy a médiaszövegek emberek által mesterségesen előállított alkotások, a média konstruált valóság. - Egyszerű mozgóképi részletek (animációs film, reklámfilm) cselekményének megismerése, elemzése, a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban. - Időbeli történés képkockáinak megfigyelése, rendezése, hang nélkül bemutatott mozgóképi részletek “szinkronizálása“. − Egyszerű mozgóképi részletekben (mesefilm, animációs film) hangok és a képek által közvetített érzelmek azonosítása a hatások közös megbeszélésével. − Fotó- vagy rajzsorozat készítése a mindennapok során tapasztalható időbeli változások szemléltetése céljából (napirend, naplemente, növény, állat, ember fejlődése, növekedése képkockák formájában). - Mozgásillúziót keltő régi papírjátékok megismerése a tapasztalatok felhasználása önálló alkotó munkában (stroboszkóp, pörgetős mozi fázisrajzokkal). Kulcsfogalmak / fogalmak animációs film, képkocka, képregény, hanghatás, képsorozat, idő Alapvető erkölcsi fogalmak, kategóriák: szép, csúnya, jó, rossz, igaz, hamis	Előzetes tudás: Iskolaérettség - Médiaélmények feldolgozása, önreflexiós készség fejlesztése. - Az érzelemkifejezés képességének a fejlesztése. - A figyelmi koncentráció, az érzékelés pontosságának fejlesztése. - A médiaszövegek alapvető alkotóelemeinek azonosítása. - Részvétel a tanulócsoportban folyó beszélgetésben és vitában. Saját vélemény megfogalmazása. Különböző médiaszövegek (pl. animációs mesék, videojátékok) alapvető kifejezőeszközeinek (hanghatások, vizuális jellemzők) megfigyelése és értelmezése közvetlen példák alapján. A kép és hang szerepének megfigyelése a mesevilág teremtésében (pl. animációs meséken keresztül). Egyszerű médiaszövegek (pl. animációs mesék, reklám) cselekménye kezdő- és végpontjának, a cselekményelemek sorrendjének megfigyelése közvetlen példák alapján. Címadás. A mediatizált történetek szereplőinek (hősök és gonoszak) azonosítása, az animációs mese morális tanulságainak felismerése. A hangok és képek által közvetített érzelmek (pl. öröm, szomorúság, düh, félelem) felismerése, kifejezése. Egyszerű (pl. kitalált vagy átélt) cselekmény megjelenítése képekkel (pl. rajzzal, képsorozattal), megfelelő hanghatásokkal (pl. zörejjel, énekhanggal) kiegészítve. Hangzó médiaszövegek megjelenítése rajzban.	- Önismeret, önreflexiós készség fejlesztése. - A vitakultúra fejlesztése. - Az esztétikai érzék fejlesztése. - A vizuális memória és képzelőerő fejlesztése. - A vizuális kommunikáció elemeinek és módjainak értelmezése és alkalmazása. <u>Társas kompetenciák</u>: - A közösségi alkotás öröme, a közösségi kultúra értékei iránti fogékonyság kialakítása. - Az önálló döntéshozatal képessége. - Kezdeményezőkészség, egyéni és közös feladat- és szerepvállalás. - Alapvető erkölcsi, esztétikai fogalmak, kategóriák tudatosítása: szép, csúnya, jó, rossz, igaz, hamis. <u>Érintett kulcskompetenciák</u>: - anyanyelvi kompetencia - kulturális kompetencia - személyközi és társadalmi kompetencia - matematikai kompetencia - digitális kompetencia

Az osztályozóvizsga követelménye / Az első két éves tanítási ciklus végén elvárható követelmények, fejlettségi, illetve érettségi szint:

- Legyen képes adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemezni, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében.

- Legyen képes adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készíteni.

- Legyen képes az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmezni.

- Legyen képes időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjeleníteni (képsor, képregény, osztott képmező).

- Legyen képes egyszerű, saját történetet alkotni és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníteni.

- Legyen képes adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmezni is.

Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1-2. évfolyam **V. <u>Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak</u>** **Tárgy és környezetkultúra** **Valós és kitalált tárgyak** - Tárgyak "működésének", mechanikájának megfigyelése, a tapasztalatok rögzítése - Tárgyak formája és rendeltetése/ forma és funkció közötti összefüggés felfedezése, megfogalmazása, tudatosítása - Tárgyak csoportosítása adott szempontok, szempontsorok szerint - Egyszerű tárgyak készítése mintázással	- Tapasztalatszerzés a térformálás, térlehatárolás, térszervezés terén. - A tárgykészítés folyamatainak, gondolkodásmódjának megtapasztalása. - Forma és funkció fogalma, összefüggésük megfigyelése, felismerése és megfogalmazása. - A gondos kivitelezés, különböző anyagok, eljárások, személyes tapasztaláson alapuló megismerése. - Egyszerű kézműves technikák megfigyelése, rekonstruálása.	Előzetes tudás: Életkornak megfelelő pszichomotoros fejlettség / Iskolaérettség. – Egyszerű természeti- és mesterséges formák elemző-értelmező rajzolása. – A készült rajzok leegyszerűsítésével sor- és terülődísz alkotása (megfigyelés utáni értelmező rajz készítése, részletkiemelés, nagyítás, átíró, redukáló motívumtervezés, sablonalakítás kivágással ismétlés sordísz alkotással, terülődísz alakzatba rendezéssel technika: stencilezés, átrajzolás, színezés, nyomat). – Egyszerű tárgy készítése hagyományos kézműves technikák alkalmazásával (pl. fonás, szövés, nemezelés, gyöngyfűzés, agyagozás). – Képi inspiráció alapján (pl. természeti jelenségek, állatok, népművészeti motívumok) egyszerű mintaelem tervezése (pl. átrajzolás, rácsháló, indigó alkalmazása) A tervezés érdekében egyszerű rajzok készítése és szöveges magyarázata. – Elképzelt, mesebeli tárgyak (pl. mindenkit megtáncoltató hangszer, láthatatlanná tevő ékszer, háromeltű jármű)	- A kíváncsiság felkeltése, az érdeklődés fenntartása környező világunk, tárgykultúránk iránt. - Tárgyalkotó vizuális, esztétikai és manipulatív képességek fejlesztése. - A megfigyelőképesség fejlesztése a munkafázisokon keresztül. - A népi tárgykultúránkhoz, díszítőművészetünkhöz és motívumrendszeréhez való pozitív érzelmi viszonyulás kialakítása és megszilárdítása. - Hazaszeretetre nevelés. - A kreativitás fejlesztése ismert elemek továbbgondolásával, új alkotások létrehozása céljából. - A megfigyelőképesség fejlesztése. -A konstruáló, a technikai képesség és a formaérzék fejlesztése.

- A népi díszítőművészet alapelemeinek, motívumainak megismerése, azok megfelelő alkalmazása **10 / 10 óra**	- Jeles napok szokásainak és tárgyi kellékeinek megismerése. Kulcsfogalmak/ fogalmak forma, funkció, hagyomány, kézműves technika, díszítés, minta, öltözék	tervezése és létrehozása választott egyszerű anyagokból (pl. papírpép, karton, hurkapálca, textil, gumi). − Dramatikus játék céljára ujjbáb, síkbáb, kellék (pl. varázspálca, "rámás csizma", "kőleves") jelmezelem (pl. kalap, maszk, kötény), díszlet tervezése és elkészítése természetes vagy mesterséges/újrahasznosítható anyagokból (pl. textil, fonal, papír vagy műanyag hulladék, természetben talált anyagok) csoportmunkában is. − Gyerekcsoport által ismert mese alapján vár, kastély konstruálása (pl. egyszerű konstruálás papírhengerek összeépítésével, festésével, ajtók, ablakok, ajtók kivágásával, rajzolt szereplőkkel való kiegészítéssel) Szemléltetésre ajánlott képanyag: Márkus Géza: Cifra palota, Kecskemét, magyar várak képei. - Segítő, varázserejű tárgyak (pl. hangszer, pálca, öltözék, szőnyeg, bútor, ékszer, jármű) tervezése létrehozása meghatározott mesebeli célok (pl. mindent halló, látó, elrejtő, védő, szállító) érdekében, oly módon, hogy a tárgy külseje (pl. forma, díszítés, méret, anyag) utaljon funkciójára.	-A probélmamegoldó gondolkodás fejlesztése, ok-okozati összefüggések megláttatása és a tapasztalatok rögzítése. Érintett kulcskompetenciák: - anyanyelvi kompetencia - kulturális kompetencia - személyközi és társadalmi kompetencia - matematikai kompetencia - természettudományi és technológiai kompetencia
Az osztályozóvizsga követelménye / Az első két éves tanítási ciklus végén elvárható követelmények, fejlettségi, illetve érettségi szint: **- Legyen képes elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutatni, dramatizálni, ezekhez egyszerű eszközöket: bábot, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készíteni csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazni.** **- Legyen képes alkalmazni az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz.** **- Legyen képes gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervezni.** **- Tudja adott cél érdekében alkalmazni a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában egyaránt.** **- Legyen képes különböző egyszerű anyagokkal kísérletezni, szabadon építeni, saját célok érdekében konstruálni.**			

Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**

VI. Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk **Környezetünk valós terei** - A környezetünkben található különböző méretű külső, belső terek, épülek, tárgyak megfigyelése, majd azok átalakítása, áttervezése meghatározott célok érdekében. - Házak környezetünkben. A különböző háztípusok jellegzetességei. A házak díszítése: színes, egyedi mintás homlokzat tervezése. - Egyszerű tárgyak átalakítása mesebeli épületté, építménnyé. **12 / 12 óra**	- Tapasztalatszerzés a térformálás, térlehatárolás, térszervezés terén. - A tárgykészítés folyamatainak, gondolkodásmódjának megtapasztalása. - Forma és funkció fogalma, összefüggésük megfigyelése, felismerése és megfogalmazása. - A gondos kivitelezés, különböző anyagok, eljárások, személyes tapasztaláson alapuló megismerése. - Egyszerű kézműves technikák megfigyelése, rekonstruálása. - A közvetlen, illetve a tágabb környezetben lévő néhány jellemző és fontos műemlék megismerése. Kulcsfogalmak / fogalmak térformálás, térlehatárolás, térszervezés, formarend, funkció, takarás, építészet, műemlék, műemlékvédelem	Előzetes tudás: Életkornak megfelelő pszichomotoros fejlettség / Iskolaérettség. - Téralakító, térrendező képesség fejlesztése. - Tapasztalatszerzés a térformálás, térlehatárolás, térszervezés terén. - Térérzék fejlesztése nézőpontok változtatásával. - Tárgyalkotó vizuális, esztétikai és manipulatív képességek fejlesztése. - A tárgykészítés folyamatainak, gondolkodásmódjának megtapasztalása. - Forma és funkció összefüggés, formaérzék fejlesztése. - Megfigyelőképesség fejlesztése az egyes munkafázisok megfigyelésén keresztül. - A gondos kivitelezés, különböző anyagok, eljárások, személyes tapasztaláson alapuló megismerése. - Egyszerű kézműves technikák megfigyelése az építészetben, ezek rekonstruálása játékos feladatokon keresztül. - A közvetlen, illetve a tágabb környezetben lévő néhány jellemző és fontos műemlék megismerése. − Helyi múzeum, kiállítás, helytörténeti gyűjtemény látogatása, az azzal kapcsolatos tapasztalatok és ismeretszerzés alapján történő élményszerű vizuális megjelenítés. − A közvetlen környezet elemeinek és épülettípusainak összegyűjtése és megfigyelése, majd az adott helyszínen vagy emlékezetből, megfigyelési szempontok szerinti megörökítése különböző technikákkal. − A közvetlen környezet különböző méretű megfigyelése és leírása különböző szempontok szerint (pl. zajok, szagok, színek, funkciók, rendezettség) és a tapasztalatok felhasználásával a tér áttervezése a tér jellemzőinek, stílusának vagy hangulatának megváltoztatása érdekében, csoportmunkában is. - A tervek megvalósíthatósága érdekében egyszerű rajzok készítése és szöveges magyarázata.	- Térbeli tájékozódás képességének fejlesztése. - Technikai készség fejlesztése. - Szemléletformálás, környezettudatosság, újrahasznosítás. - A kíváncsiság felkeltése, az érdeklődés fenntartása környező világunk, tárgykultúránk iránt. - Tárgyalkotó vizuális, esztétikai és manipulatív képességek fejlesztése. - A megfigyelőképesség fejlesztése a munkafázisokon keresztül. - Az épített környezetünkhöz való pozitív érzelmi viszonyulás kialakítása és megszilárdítása. - Hazaszeretetre nevelés. - A kreativitás fejlesztése ismert elemek továbbgondolásával, új alkotások létrehozása céljából. - A megfigyelőképesség fejlesztése. -A konstruáló, a technikai képesség és a formaérzék fejlesztése. -A probélmamegoldó gondolkodás fejlesztése, ok-okozati összefüggések megláttatása és a tapasztalatok rögzítése. Érintett kulcskompetenciák: - anyanyelvi kompetencia - kulturális kompetencia - személyközi és társadalmi kompetencia - matematikai kompetencia - természettudományi és technológiai kompetencia

Az osztályozóvizsga követelménye / Az első két éves tanítási ciklus végén elvárható követelmények, fejlettségi, illetve érettségi szint:

- Tudjon egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret, tereket rendezni, alakítani.

- Legyen képes egyszerű makettet készíteni egyénileg vagy csoportmunkában, az elképzeléselit legyen képes szövegesen is bemutatni.

- Legyen képes saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezni, kiegészíteni, elmagyarázni.

- Legyen képes képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetés megfogalmazására, megállapításait társaival is legyen képes megvitatni.

- Legyen képes adott cél érdekében alkalmazni a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában is.

- Legyen képes saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajzot, térképet – készíteni.

- Legyen képes különböző egyszerű anyagokkal kísérletezni, szabadon építeni, saját célok érdekében konstruálni.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA

HELYI TANTERV

Rajz és vizuális kultúra

5-8. ÉVFOLYAM

2020.

Rajz tantárgy (5-8. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

Fő témakörök	Rész témák	Évfolyamok és tervezett óraszámok											
		1.	2.	Össz.	3.	4.	Össz.	5.	6.	Össz.	7.	8.	Össz.
Vizuális művészeti jelenségek	Kifejezés, képzőművészet Valóság és képzelet							6	6	**12**			
	Kifejezés, képzőművészet Stílus és mozgás							10	10	**20**			
	Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése										5	5	**10**
	Kifejezés, képzőművészet A művészi közlés, mű és jelentése										8	8	**16**
Médiumok sajátosságai	Média és mozgóképkultúra – A média kifejezőeszközei Reprodukálás és ábrázolás – a mozgókép kettős természete										1	1	**2**
	Média és mozgóképkultúra – A média kifejezőeszközei A kiemelés (hangsúlyozás) alapeszközei a mozgóképi ábrázolásban, az írott és az online sajtóban										2	2	**4**
	Média és mozgóképkultúra – A média kifejezőeszközei A montázs szerepe és alapformái a mozgóképi ábrázolásban										2	2	**4**
Térbeli és időbeli viszonyok	Vizuális kommunikáció Idő- és térbeli változások							3	3	**6**			
	Vizuális kommunikáció Mozgóképi közlés										3	3	**6**

Fő témakörök	Rész témák	Évfolyamok és tervezett óraszámok											
		1.	2.	Össz.	3.	4.	Össz.	5.	6.	Össz.	7.	8.	Össz.
Vizuális információ és befolyásolás	Vizuális kommunikáció Jelértelmezés, jelalkotás							3	3	**6**			
	Vizuális kommunikáció Kép és szöveg							3	5	**8**			
	Vizuális kommunikáció Vizuális kommunikációs formák										3	3	**6**
	Vizuális kommunikáció Magyarázó képek/rajzok										2	2	**4**
	Vizuális kommunikáció Montázs										1	1	**2**
Környezet: technológia és hagyomány	Tárgy- és környezetkultúra Tervezett, alakított környezet							6	6	**12**	4	4	**8**
	Tárgy- és környezetkultúra Az épített környezet története										5	5	**10**
	Tárgy és környezetkultúra Tárgy és hagyomány							6	4	**10**			
	Év végi összefoglalás										1	1	**2**
Össz.								37	37	**74**	37	37	**74**

Vizuális kultúra 5. évfolyam

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
1. Vizuális művészeti jelenségek	-	-	
Kifejezés, képzőművészet Valóság és képzelet 6 óra	- Szöveg és illusztráció kapcsolata - A görög mitológia - A János vitéz illusztrálása - Képsorozatok készítése - Fogalmak: Tömörítés, kiemelés, kompozíció, szín-, vonal-, formaritmus, variáció, színharmónia, színkontraszt, főszín, méretarány.	- A valóság célirányos megfigyelése adott szempontok alapján - Téri helyzetek leírása - Valós formák ábrázolása kitalált mintákkal - Karakteres vonások kiemelése	A vizuális nyelv alapelemeinek ismerete és alkalmazása a kifejező alkotásokban Különböző festészeti, grafikai és plasztikai technikák alapszintű alkalmazása. Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek vizuális megjelenítése különböző eszközökkel Tér és sík megkülönböztetése, megjelenítése különböző méretű és formájú felületeken. Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.
Kifejezés, képzőművészet Stílus és mozgás 10 óra	- Őskor mágia és vadászjelenet ábrázolása - Állatszobrok mintázása - Saját névtábla tervezése egyiptomi hieroglifjelekkel - Védőszellemek és kevert lények a mezopotámiai kultúrában - Bonyolult alaprajzok és labirintusok a krétai művészetben - Görög színház, színházi álarcok - Idealisztikus és realisztikus ábrázolás	- Különböző mozgások megfigyelése és rögzítése egy vizuális látványban - Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek megjelenítése - Meghatározott művészettörténeti korszakok stílusjegyeinek elemzése, és inspiráló, alkotó felhasználása által síkban és/vagy térben	- Közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozási képessége, az érzékelhető tulajdonságok alapján az azonosságok és különbözőségek tudatosítása. - Művészeti ágak és a képzőművészeti ágak legfontosabb megkülönböztető jegyeinek felismerése - A legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok elemi ismerete - A vizuális nyelv alapelemeinek és azok egymáshoz való viszonyának értelmezése

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
2. Térbeli és időbeli viszonyok			
Vizuális kommunikáció Idő- és térbeli változások 3 óra	- A mozgássor fázisokra bontása - A mozgás megjelenítése vizuális átírással. - Fogalmak: Mozdulat, mozdulatsor, hely- és helyzetváltoztatás, állapotváltozás, folyamat, fázis	– A természeti vagy épített környezet idő és térbeli változásainak sűrített megjelenítése – Természettudományos és technikai megfigyelés és gondolkodás fejlesztése	– Események, történések elmondása, részekre bontása, a jellemző fázisok megjelenítése.
3. Vizuális információ és befolyásolás			
Vizuális kommunikáció Jelértelmezés, jelalkotás 3 óra	- A legfontosabb egyezményes vizuális jelek, jelzések, szimbólumok - Rajzos használati utasítás létrehozása	- A legfontosabb vizuális jelek, jelzések, szimbólumok értelmezése, alkotó használata. - Képi utasítások követése, illetve ilyenek létrehozása	- Egyszerű vizuálisan értelmezhető jelenségek, jelzések, közlő ábrák értelmezése, ezek alkotó használata

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
Vizuális kommunikáció Kép és szöveg 3 óra	- Képregény készítése - DVD borító - Arculati elem - Fogalmak: Hang- és képkapcsolat, kiemelés, alkalmazott grafika.	- Vizuális sűrítés és kiemelés fogalmának ismerete, megfelelő alkalmazása. - Kép és szóbeli vagy írott szöveg együttes alkalmazása a jelentésmódosulások megfigyelésének céljával	- Legyen képes vizuálisan sűríteni illetve kiemelni - Ismerje a kép és szöveg közötti összefüggéseket, tudja ezeket együttesen alkalmazni.
4. Környezet: technológia és hagyomány			
Tárgy- és környezetkultúra Tervezett, alakított környezet 6 óra	- Tér tervezése - Épületek, téri helyzetek - Műszaki rajz - Szabadkézi rajz - Használati tárgyak tervezése	- A közvetlen környezetben található tárgyak épületek elemzése forma és rendeltetés, valamint a díszítés kapcsolatán keresztül, az összegyűjtött információk alapján. - Egyszerű tértervezés és téralakítás meghatározott célból - Egyszerű műszaki jellegű ábrázolás segítségével saját tervezés	- Egyszerű téri helyzetek leírása, megjelenítése - Különböző korok és kultúrák tárgyi környezetének vizsgálata meghatározott szempontok alapján - Változatos anyag- és eszközhasználat a tárgykészítés során - Kreatív alkotó munka
Tárgy és környezetkultúra Tárgy és hagyomány 6 óra	- Létrehozott vagy talált tárgyak díszítésének megtervezése és kivitelezése - Különböző történeti korok és kultúrák - Magyar népművészet - Motívumok gyűjtése - Fogalmak: Népművészet, mesterség, kézműves technika, hagyomány	- A közvetlen környezetben található tárgyakon, épületeken a forma, a rendeltetés és a díszítmény kapcsolatának megértése.	- Tárgyak, épületek, műalkotások, természeti látványok megfigyelése, leírása, esztétikai minőségeinek jellemzése. - Eszköz nélkül és kéziszerszámmal végzett anyagalakítás. - Alapvető manuális készségek működése az anyagalakítás során - Igényes, esztétikus kivitelezés

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

Szóbeli számonkérés, illetve gyakorlati feladatok értékelése.

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

- Illusztráció készítése
- Mozgás ábrázolása
- Alkalmazott grafika (DVD borító vagy piktogrammok)
- Egy tér tervezése
- Egy népművészeti tárgy, bútor tervezése
- Az őskori művészet jellemzői
- Az egyiptomi építészet
- A görög oszlopok
- A görög színház
- A római építészet

-

Vizuális kultúra 6. évfolyam

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
1. Vizuális művészeti jelenségek			
Kifejezés, képzőművészet Valóság és képzelet 6 óra	- Látvány utáni tanulmányrajzok készítése gömbölyű formákról - Csendélet - Közmondások és szólások vizuális megjelenítése, képsorozatok. - Fogalmak: Tömörítés, kiemelés, kompozíció, szín-, vonal-, formaritmus, variáció, színharmónia, színkontraszt, főszín, kiegészítő szín, komplementer, méretarány.	- A valóság célirányos megfigyelése adott szempontok (pl. térbeli helyzet, arány, plaszticitás, színviszonyok) alapján, és ábrázolása síkban illetve térben, különböző technikákkal - Az adott valós látvány sajátosságaiból kiinduló kompozíció egy részletének képi igényű nagyítása, illetve kompozíciós variációk létrehozása, különböző színes technikákkal - Irodalmi, zenei, filmes élmények felidézése, s a létrejött személyes tartalmak megjelenítése	– Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek vizuális megjelenítése különböző eszközökkel az előtanulmányok során szerzett tapasztalatok alkalmazásával. – Tér és sík megkülönböztetése, megjelenítése különböző méretű és formájú felületeken való komponálással. – Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.
Kifejezés, képzőművészet Stílus és mozgás 10 óra	- Vízköpő figurák - Leonardo rajzai a madarak repüléséről és a gépezetekről készült tervei - Különböző történelmi korszakok és művészeti stílusok emberábrázolási hagyományai - Lovagi torna megjelenítése egy meghatározott kameraállásból	- Különböző mozgások megfigyelése és rögzítése egy vizuális látványban, felhasználva megadott művészettörténeti alkotások inspiráló hatását - Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek megjelenítése - Meghatározott művészettörténeti korszakok stílusjegyeinek elemzése - Művészettörténeti korszakok, stílusjegyeinek elemzése,	- A megfigyelt jelenségek térbeli helyzetének, arányainak, plaszticitásának és színviszonyainak megfigyelése és ábrázolása. - A legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok elemi ismerete legjellemzőbb képzőművészeti alkotásain és szimbolikus tárgyain keresztül, gyakorlati feladatok előkészítő szakaszába ágyazottan. - A vizuális nyelv alapelemeinek és azok egymáshoz való viszonyának értelmezése.

	- Ókeresztény és bizánci művészet - Papírmozaik készítése - A népvándorlás kora - A román és a gótikus stílus - Üvegablakok tervezése - Címerhasználat - Kódexművészet, iniciálé - A reneszánsz	összehasonlítása, művek tematikus csoportosítása	- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.
Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
2. Térbeli és időbeli viszonyok			
Vizuális kommunikáció Idő- és térbeli változások 3 óra	- Elmozdulás – mozgás. Kedvenc sportág jellegzetes mozdulatsorának megörökítése fotósorozattal vagy rajzsorozattal - Fázisrajzok, mozdulatsor - Rajzsorozat készítése egy termés, vagy levél száradásáról - Fogalmak: Mozdulat, mozdulatsor, hely- és helyzetváltoztatás, állapotváltozás	- A mozgás megjelenítése vizuális átírással - A természet, (pl. növény, időjárás, ember, táj, állat) az épített környezet (pl. épület, tárgy, híd, szerkezet) időbeli folyamatainak, változásainak (növekedés, pusztulás, fejlődés, lebomlás, öregedés, penészesedés, rozsdásodás) megfigyelése, modellezése	- Megfigyelt jelenség látványelemeinek megnevezése. Események, történések elmondása, részekre bontása, a jellemző fázisok megjelenítése.

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**

3. Vizuális információ és befolyásolás			
Vizuális kommunikáció Jelértelmezés, jelalkotás 3 óra	- Rajzos jel (piktogram) tervezése - Sportágak piktogramjának megismerése és újak tervezése - Mintatervezés: ember, állat és növényforma stilizálása - Textilminta tervezése a stilizált forma alkalmazásával	- A legfontosabb egyezményes vizuális jelek, jelzések, szimbólumok (pl. tájékozódás, közlekedés, cégérek, parancsikonok) gyűjtése, értelmezése	- A legfontosabb vizuális jelek, jelzések, szimbólumok értelmezése, alkotó használata. - Képi utasítások követése, illetve ilyenek létrehozása.
Vizuális kommunikáció Kép és szöveg 5 óra	- Reklámok - Plakátkészítés - Betűtervezés - Emblémák - Sziluettek - Reklámhordozók tervezése - Fogalmak: reklámhordozó, reklámfelület, szlogen, médium, manipuláció, képi valóság, fikció, vizuális és verbális sűrítés, kiemelés, alkalmazott grafika	- Szöveg és kép együttes megjelenésének tanulmányozása - Hang és kép együttes alkalmazása - A különböző kommunikációs felületeken megjelenő reklám hatásmechanizmusának értelmezése és alkotó használata. - Médiatudatosság kialakítása a személyes preferenciák érvényre juttatásával.	- Vizuális sűrítés és kiemelés fogalmának ismerete, megfelelő alkalmazása. - Kép és szóbeli vagy írott szöveg együttes alkalmazása a jelentésmódosulások megfigyelésének céljával - Médiatudatosság kialakulása

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
4. Környezet: technológia és hagyomány	-	-	-
	- Tértervezés, térátalakítás - A lakóhely híres épületének	- A közvetlen környezetben található tárgyak, épületek elemzése forma és rendeltetés, valamint a	- Egyszerű téri helyzetek leírása, megjelenítése

Tárgy- és környezetkultúra Tervezett, alakított környezet 6 óra	feldolgozása, portfolió készítése fotókkal, vázlatrajzokkal és szöveges magyarázatokkal - Megszemélyesített ivóedények tervezése - Régi korok tárgyainak átalakítása napjainkban is használható tárgyakká	díszítés kapcsolatán keresztül - Egy választott tárgy vagy épület átalakítása, áttervezése - Különböző korok és kultúrák tárgyi környezetének vizsgálata meghatározott szempontok alapján	- Térkapcsolatok, térbeli viszonyok, térbeli tagolódások létrehozása - Változatos anyag- és eszközhasználat a tárgykészítés során. - Igényes, esztétikus, kreatív alkotások
Tárgy és környezetkultúra Tárgy és hagyomány 4 óra	- Lakóhelyhez közeli néprajzi tájegység építészeti jellegzetességei - Öv, karkötő tervezése - Honfoglalás kori hajfonatkorongok és tarsolylemezek elemzése, áttervezése - Fogalamak: Népművészet, mesterség, hagyományos kézműves technika, forma, funkció, alapanyag, gazdaságos anyaghasználat, formaredukció, díszítmény, motívum, formaritmus, környezettudatosság, társadalmi üzenet	- A mai életbe, életformába illeszthető, hagyományos kézműves technikával készített tárgy létrehozása - Különböző történeti korok (pl. népvándorlás kora) sajátos, legjellemzőbb szimbolikus tárgyainak, épületeinek felismerése és elemző vizsgálata	- Lakóhelyhez közeli néprajzi tájegység építészeti sajátos jegyeinek értelmezése. - A közvetlen környezetben található tárgyakon, épületeken a forma, a rendeltetés és a díszítmény kapcsolatának megértése.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): **Szóbeli számonkérés, illetve gyakorlati feladatok értékelése.**			

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

- Csendélet festése
- Papírmozaik készítése
- Üvegablak tervezése
- Textilminta stilizált formákkal
- Iniciálé
- Használati tárgy tervezése
- Az ókeresztény és a bizánci templomok összehasonlítása
- A román és a gótikus építészet összehasonlítása
- A reneszánsz festészet és szobrászat jellemzői, mesterei.

Vizuális kultúra 7. évfolyam

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
1. Vizuális művészeti jelenségek			
Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése 5 óra	- A színek jelképes szerepe - Pointillista festmény készítése főszínek alkalmazásával. - Pillanatnyi hangulatok ábrázolása - Köztéri szobrok vagy játszótéri elemek tervezése - Művészeti élmények vizuális ábrázolása - Parafrázis - Portrék - Fogalmak: Megjelenítés, vizuális átírás, stilizálás, kiemelés, kompozíció, színritmus, vonalritmus, formaritmus, parafrázis	- Érzelmek, hangulatok megfogalmazása egyéni szín- és formavilágban. - A kifejezésnek megfelelő kompozíció használata. - Személyes gondolatok, érzelmek vizuális megjelenítése a vizuális kifejezés alapvető eszközeinek segítségével. - .	- Látvány plaszticitásának és színviszonyainak, érzelmi hatásainak megfigyelése és kifejező ábrázolása. - Színtani alapok kifejező használata és ismerete. - Önkifejezés alkalmazása az alkotó-tevékenységekben. - Vizuális-esztétikai jellegű szempontok érvényesítése az alkotásokban - Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról
Kifejezés, képzőművészet A művészi közlés, mű és jelentése 8 óra	- A 19. század a gyors stílusváltások kora - A klasszicizmus, a romantika - Portrék - A realizmus a 19. században. Népi életképek - A plein air és az impresszionizmus. A képsorozat - A pointillizmus - Ábrázolási rendszerek: a perspektíva. A perspektíva fajtái: a	- Az alkotómunkához kapcsolódva műalkotások megfigyelése alapján, művészettörténeti korszakok (különösen a 19. század), stílusirányzatok stílusjegyeinek elemzése, összehasonlítása, művek tematikus csoportosítása - A vizuális közlés különböző műfajú köznapi és művészi formáinak árnyalt megkülönböztetése	- A legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok legjellemzőbb műalkotásainak és szimbolikus tárgyainak azonosítása. Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról. - A vizuális közlés különböző műfajú köznapi és művészi formáinak árnyalt megkülönböztetése - Különböző ábrázolási rendszerek, színkontrasztok, felületi hatások felismerése - A vizuális kifejezés eszközeinek használata. - Vizuális esztétikai jellegű értékítéletek megfogalmazása elemzésekben, illetve érvényre juttatása az alkotó feladatokban.

	vonal-, a levegő- és a színperspektíva - Axonometrikus ábrázolás - A kocka csonkolása felezéssel, negyedeléssel, harmadolással - Tükörképes kompozíció	- Különböző ábrázolási rendszerek, színkontrasztok, felületi hatások felismerése -	
Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
2. Térbeli és időbeli viszonyok			
Vizuális kommunikáció Mozgóképi közlés 3 óra	- Mozgások megfigyelése, megjelenítése. - Időbeni folyamatok értelmezhető megjelenítése. - A mozgókép története	- A mozgókép működésének, a mozgás illúziókeltésének értelmezése - A mozgóképi nyelv alapjainak, működésének értelmezése, majd kreatív alkalmazása összetettebb feladat kapcsán	- Különböző mozgások vizuális rögzítése. - Hang és kép együttes alkalmazása. - Tervvázlatok készítése.
3. Vizuális információ és befolyásolás	-	-	-
Vizuális kommunikáció Magyarázó képek/rajzok 2 óra	- Formatervezés, formaátalakítás - Emberiesedett tárgyak tervezése - Fogalmak: egyezményes jel, jelzés, saját jel, jelzés, jelrendszer, tér-idő változás	- Pontosan értelmezhető információközlések képes és rajzos használati utasítások megfogalmazásával, kivitelezésével (pl. kitalált, „képtelen tárgyról”) a különféle jelentésmódok, ábrázolások megfigyelésének céljával	- A legfontosabb vizuális jelek, jelzések, szimbólumok értelmezése, alkotó használata. - Képi utasítások követése, illetve ilyenek létrehozása.

Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak** **lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**

Vizuális kommunikáció Montázs 1 óra	- Montázs - Kollázs	- A mozgóképi (tér-idő) szerkesztés jelentőségének, a montázs néhány alaptípusának felismerése, összehasonlítása - Térben és időben egymástól távol eső elemek, részletek, motívumok egységes egésszé szervezése új információközlés, alkotás létrehozása, különféle technikával megvalósított konkrét feladatmegoldás	- Időbeni folyamatok értelmezhető megjelenítése
Vizuális kommunikáció Vizuális kommunikációs formák 3 óra	- Portré ábrázolása leírás alapján. Mozaikkép (fantomkép) készítése. - Képek az utcán. Házfalak, Tűzfalak tervezése - Többértelműség. Lehetetlen ábrák	- A verbális és a vizuális kommunikáció közötti lényegi különbségek felismerése és megfogalmazása - A vizuális kommunikáció különböző formáinak csoportosítása, összehasonlítása a különféle vizuális kifejező eszközök, médiumok tudatosítása érdekében	- A vizuális kommunikáció különböző formáinak felismerése - Kreatív, igényes alkotás
4. Médiumok sajátosságai			
Média és mozgóképkultúra – A média kifejezőeszközei Reprodukálás és ábrázolás – a mozgókép kettős természete 1 óra	- Dokumentum - Fikció - Reprodukció - Kettős természet - Valóság.	- Az életkornak megfelelő mozgóképi (film, televízió, videó, komputerjáték, web) szövegértés képességének fejlesztése, az önálló és kritikus attitűd kialakítása, a mozgóképi írás-olvasás tudás fejlesztése. - Alapszintű mozgóképnyelvi tájékozottság megszerzése.	- A reprodukálás, a technikai úton rögzített kép/hang és az ábrázolás fogalmának ismerete - Alapszintű mozgóképnyelvi tájékozottság megszerzése
Média és mozgóképkultúra – A média kifejezőeszközei	- Mozgóképi szövegek megfigyelése - Napilapok, magazinok, hírportálok, címlapok és	- Az életkornak megfelelő mozgóképi (film, televízió, videó, komputerjáték, web) szövegértés képességének	- Ismerje meg a kiemelés, hangsúlyozás alapeszközeit a mozgóképi ábrázolásban, az írott és az online sajtóban.

A kiemelés (hangsúlyozás) alapeszközei a mozgóképi ábrázolásban, az írott és az online sajtóban 2 óra	belső oldalak rendjének megfigyelése, a nyomtatott és online sajtó szövegeinek megkonstruálása során alkalmazott fontosabb figyelemvezető, kiemelő eljárások tudatosítása érdekében	fejlesztése, az önálló és kritikus attitűd kialakítása, a mediális írás-olvasás tudás fejlesztése. - A médiumok nyelvi apparátusára vonatkozó alapszintű tájékozottság megszerzése.	
Média és mozgóképkultúra – A média kifejezőeszközei A montázs szerepe és alapformái a mozgóképi ábrázolásban 2 óra	- Montázs - Szerkesztés - Idő, tér - Folyamatosság, ritmus	- Az életkornak megfelelő mozgóképi (film, televízió, videó, komputerjáték, web) szövegértés képességének fejlesztése, az önálló és kritikus attitűd kialakítása, a mediális írás-olvasás tudás fejlesztése. - A médiumok nyelvi apparátusára vonatkozó alapszintű tájékozottság megszerzése.	- A dolgok elmondásának, megjelenítésének szükségszerű módja, a kihagyás, tér- és időváltások alkalmazása, az ehhez kapcsolódó konvenciók elfogadása.
5. Környezet: technológia és hagyomány		-	-
Tárgy- és környezetkultúra Tervezett, alakított környezet 4 óra	- Forma átalakítás - Szokatlan tárgyak tervezése - Emberi tulajdonságok megjelenítése a tárgyakon - Alkotások az utcán – reklámplakátok, feliratok, házak, falfestmények, szobrok, szökőkutak, utcabútorok, játszótéri játékok, lámpák	- Tárgyak, épületek felmérése, elemzése, értelmezése különböző szempontok alapján. - Elemzési szempontok megfelelő érvényesítése. - A választás lehetőségének mérlegelése a feladatmegoldás során felmerülő ötletek között.	- Egyszerű téri helyzetek értelmezése vizuálisan és szövegben - Tárgyakkal, épületekkel kapcsolatos információk gyűjtése - Egyszerű tárgykészítő technikák alkalmazása. Tervvázlatok készítése
Tárgy- és környezetkultúra Az épített környezet története 5 óra	- Egy lakószoba berendezési tervének ábrázolása szabadkézi rajzban - Egyszerű belső tér ábrázolása axonometrikus szerkesztéssel	- Tárgyak, épületek összehasonlító elemzése a történeti változást vagy a földrajzi elhelyezkedést jól szemléltető szempontok szerint - Az enteriőr stílusváltozásai a különböző történelmi	- Törekedjen az esztétikus munkavégzésre - Különböző korú és típusú tárgyak, épületek felmérése, elemzése, értelmezése különböző szempontok alapján - Ismerje a különböző térábrázolási rendszereket - Ismerje a Magyar népművészet legjellegzetesebb motívumait.

	- A perspektivikus ábrázolás - színkompozíció készítése népi motívumok felhasználásával	korszakokban. Lakásbelsők képe régi stíluskorszakokból és napjainkból - Egy- és kétiránypontos perspektíva - Vetületi ábrázolás - Axonometrikus ábrázolás - A műszaki ábrák hagyományos és új megoldásai. A számítógépes rajzolás jelentősége	
Év végi összefoglalás 1 óra	-	-	-

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

Szóbeli számonkérés, illetve gyakorlati feladatok értékelése.

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

- A XIX. század művészeti irányzatai, híres művészei
- Pointillista festmény készítése
- Portré rajzolása vagy festése
- Montázs vagy kollázs készítése
- Enteriőr tervezése
- A mozgókép története.

Vizuális kultúra 8. évfolyam

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
1. Vizuális művészeti jelenségek			
Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése 5 óra	- Színkontrasztok fajtáinak összegzése, színtani kísérletek - Parafrázis Csontváry egyik képe alapján - A színek szimbolikus jelentése - Mandala tervezése - Képátalakítás különböző módszereinek megismerése - A „Vadak” színeinek alkalmazása egy tájképen	- Érzelmek, hangulatok megfogalmazása egyéni szín- és formavilágban. - A kifejezésnek megfelelő kompozíció használata. - Személyes gondolatok, érzelmek vizuális megjelenítése a vizuális kifejezés alapvető eszközeinek segítségével.	- Ismerje a színkontrasztokat - Ismerje a színek szimbolikáját - Színtani alapok kifejező használata és ismerete. - Önkifejezés alkalmazása az alkotó-tevékenységekben.
Kifejezés, képzőművészet A művészi közlés, mű és jelentése 8 óra	- A modern művészet - A XX. század művészeti irányzatai - Egy ismert épület kubista stílusban való megjelenítése - Deim Pál Ádám és Éva című szitasorozatához parafrázis készítése - A perspektivikus kép szerkesztésének szabályai - A szürrealizmus. Egyéni álmok festése - A tanulmányrajz. Drapéria	- A vizuális közlés különböző műfajú köznapi és művészi formáinak árnyalt megkülönböztetése - Különböző ábrázolási rendszerek, színkontrasztok, felületi hatások felismerése, kifejező szerepük értékelése műalkotások tematikus elemzésén keresztül - A legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok legjellemzőbb műalkotásainak és szimbolikus tárgyainak azonosítása.	- Ismerje a különböző ábrázolási rendszereket - Ismerje a kor stílusirányzatait, azok jellemzőit, neves művészeit - Vizuális esztétikai jellegű értékítéletek megfogalmazása elemzésekben, illetve érvényre juttatása az alkotó feladatokban. - A vizuális kifejezés eszközeinek használata

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
2. Vizuális információ és befolyásolás			
Vizuális kommunikáció Magyarázó képek/rajzok 2 óra	- A szimbólumok fajtái - Állatot szimbolizáló jel tervezése - Önjelek tervezése - Fogalmak: Egyezményes jel, jelzés, saját jel, jelzés, jelrendszer	- Összetett képi szimbólumok. Stilizálás illetve redukálás folyamatának, módszereinek megfigyelése a műalkotásokon - Egy adott jelről, vagy ábráról verbális információk megfogalmazása. - Időbeni folyamatok értelmezhető vizuális megjelenítése	- A legfontosabb vizuális jelek, jelzések, szimbólumok értelmezése, alkotó használata. - Képi utasítások követése, illetve ilyenek létrehozása.
Vizuális kommunikáció Montázs 1 óra	- Térben és időben egymástól távol eső elemek, részletek, motívumok egységes egésszé szervezése - Fotó kollázs - Fogalmak: leíró és szubjektív kép/nézőpont; lineáris-cselekményábrázoló és párhuzamos montázs	- Térben és időben egymástól távol eső elemek, részletek, motívumok egységes egésszé szervezése új információközlés, alkotás létrehozása, különféle technikával megvalósított konkrét feladatmegoldás	- Időbeni folyamatok értelmezhető megjelenítése. - A vizuális kommunikáció különböző formáinak csoportosítása.
Vizuális kommunikáció Vizuális kommunikációs formák 3 óra	- A fotó és a film kapcsolata - Az op-art művészet jellemzői - Furfangos képi illúziók - Victor Vasareli munkássága, jelentősebb alkotásai - Plakátművészet régen és ma	- A verbális és a vizuális kommunikáció közötti lényegi különbségek felismerése és megfogalmazása - A vizuális kommunikáció különböző formáinak csoportosítása	- A vizuális kommunikáció különböző formáinak csoportosítása. - Ismerje meg az op-art legismertebb alkotóit

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek	Fejlesztési feladatok	Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
3. Térbeli és időbeli viszonyok			
Vizuális kommunikáció Mozgóképi közlés 3 óra	- A futurista művészek képalkotói módszereinek tanulmányozása - A festészet és a fotóművészet kapcsolata - Képregények készítése egyéni témaválasztás alapján	- A mozgókép működésének, a mozgás illúziókeltésének értelmezése kreatív feladatmegoldás érdekében - Mozgások megfigyelése, megjelenítése. - Időbeni folyamatok értelmezhető megjelenítése.	- A mozgóképi nyelv alapjainak, működésének értelmezése, majd kreatív alkalmazása összetettebb feladat kapcsán - Mozgások, időbeni folyamatok megjelenítése
4. Médiumok sajátosságai			
A média kifejezőeszközei Reprodukálás és ábrázolás – a mozgókép kettős természete 1 óra	- A mozgókép ábrázoló és reprodukáló tulajdonságai - Fogalmak: dokumentum, fikció, reprodukció, ábrázolás, kettős természet, valóság.	- Az életkornak megfelelő mozgóképi (film, televízió, videó, komputerjáték, web) szövegértés képességének fejlesztése, az önálló és kritikus attitűd kialakítása, a mozgóképi írás-olvasás tudás fejlesztése. - Alapszintű mozgóképnyelvi tájékozottság megszerzése.	- A reprodukálás, a technikai úton rögzített kép/hang és az ábrázolás fogalmának ismerete - Alapszintű mozgóképnyelvi tájékozottság megszerzése
A média kifejezőeszközei A kiemelés (hangsúlyozás) alapeszközei a mozgóképi ábrázolásban, az írott és az online sajtóban 2 óra	- Mozgóképi szöveg - Újság vagy könyvborító címlapjának megtervezése	- Mozgóképi szövegek (pl. reklámok, klipek) megfigyelése és elemzése annak tudatosítása céljából, hogy melyek a figyelemirányítás, kiemelés eszközei - Napilapok, magazinok, címlapok és belső oldalak rendjének megfigyelése, a nyomtatott és online sajtó szövegeinek megkonstruálása során	- A médiumok nyelvi apparátusára vonatkozó alapszintű tájékozottság megszerzése.

		alkalmazott fontosabb figyelemvezető, kiemelő eljárások tudatosítása érdekében -	
A média kifejezőeszközei A montázs szerepe és alapformái a mozgóképi ábrázolásban 2 óra	- Montázs, szerkesztés, idő, tér, folyamatosság, ritmus, flashback - Kreatív gyakorlatok - A képzőművészet és a filmművészet kapcsolata	- Az életkornak megfelelő mozgóképi (film, televízió, videó, komputerjáték, web) szövegértés képességének fejlesztése, az önálló és kritikus attitűd kialakítása, a mediális írás-olvasás tudás fejlesztése. -	- A médiumok nyelvi apparátusára vonatkozó alapszintű tájékozottság megszerzése
5. Környezet: technológia és hagyomány			
Tárgy- és környezetkultúra Tervezett, alakított környezet 4 óra	- Tárgytervezés - Természeti formák elemzése: értelmező vázlatok, fázisrajzok, keresztmetszetek - Sövénylabirintus tervezése	- Megfigyelések alapján a vizuális közlések érdekében különböző rajzi technikák alkalmazása. Tárgykészítő, kézműves technikák megfelelő alkalmazása. - Tárgyak, épületek felmérése, elemzése, értelmezése különböző szempontok alapján. - Elemzési szempontok megfelelő érvényesítése. - A választás lehetőségének mérlegelése a feladatmegoldás során felmerülő ötletek között.	- Egyszerű téri helyzetek értelmezése vizuálisan és szövegben. - Tárgyakkal, épületekkel kapcsolatos információk gyűjtése. - Egyszerű tárgykészítő technikák alkalmazása. - Tervvázlatok készítése.
Tárgy- és környezetkultúra Az épített környezet története	- A modern építészet jellemzői - A Bauhaus - Népismeret - Szőttesek - Papírszövés	- A modern építészet jellemzői, sajátosságai, jeles képviselői - Az organikus építészet magyar követői	- Alakított, tervezett környezet értelmezése különböző módon. - Különböző korú és típusú tárgyak, épületek felmérése, elemzése, értelmezése különböző szempontok alapján. - Az építészet térszervező és tömegalakítást szolgáló eszközeinek megértése. - Elemzési szempontok megfelelő érvényesítése.

5 óra	- magyar népszokások ünnepkörökhöz kapcsolódóan.	- A funkcionalista és az organikus építészet összehasonlítása - Néprajzi tájegység tárgykultúrájának (pl. épület, öltözék, használati tárgy) elemző vizsgálata - Régi magyar népszokások felelevenítése, kutatómunka az interneten vagy a könyvtárban	
Év végi összefoglalás 1 óra	-		-

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

Szóbeli számonkérés, illetve gyakorlati feladatok értékelése.

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

- A XX. század művészeti irányzatai, és jelentősebb alkotói
- A modern építészet és a Bauhaus
- Parafrázis készítése egy XX. századi festmény alapján
- Érzelmek kifejezése egy színes kompozícióval
- Kollázs készítése
- Egy természeti forma elemzése
- Egy magyar népművészeti tárgy bemutatása

A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA

HELYI TANTERVE

Ének-zene

5 - 8. ÉVFOLYAM

2020.

Elvárt előzetes ismeretek az ötödik évfolyamra lépéskor

Ismeretek	
	– csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra és a daloknak megfelelő tempóra; – hangszerkíséretes dalokat énekel tanára vagy hangszeren játszó osztálytársa kíséretével; – ismeri a tanult dalokhoz kapcsolódó játékokat; – a tanult dalokhoz kapcsolódó játékokban, táncokban, dramatizált előadásokban osztálytársaival aktívan részt vesz; – fogalmi szinten megkülönbözteti az egyenletes lüktetést és a ritmust; – érzékeli és hangoztatja az egyenletes lüktetést, az ütemhangsúlyt a tanult dalokban, zenei szemelvényekben; – felismeri és hangoztatja a negyed, nyolcadpár, fél értékű ritmusokat, a negyed és a fél értékű szünetet, tájékozódik a 2/4-es ütemben, felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlőjelet; – felismeri és hangoztatja az összetett ritmusokat (szinkópa, nyújtott és éles ritmus), az egész értékű kottát, a pontozott fél értékű kottát és az egyedül álló nyolcadot azok szüneteivel, valamint tájékozódik a 4/4-es és 3/4-es ütemben; – megkülönbözteti a páros és a páratlan lüktetést; – ritmizálva szólaltat meg mondókákat, gyermekverseket; – érzékeli a hangok magasságának változásait, különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket, ezeket felismeri az őt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben; – a tanár által énekelt dalokat belső hallással követi; – megismeri és alkalmazza a pentaton hangkészlet hangjait; – ismeri a tanult, énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangokat, kézjelről énekel; – a dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekli, kézjelekkel mutatja; – tanári segítséggel képes leírni és olvasni egyszerű ritmusokat, dallamfordulatokat; – érzékeli, hogy ugyanaz a dallamrészlet különböző magasságokban írható, olvasható; – reprodukálja a tanult ritmusokat mozgással, testhangszerrel, valamint egyszerű ritmushangszerekkel.
Képességek, készségek	
Előadói készség	– egyszerű ritmussorokat rögtönöz; – különböző hangszíneket, hangmagasságokat, ellentétes dinamikai szinteket hallás után megfigyel és reprodukál; – aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein, tematikus projektjein;
Befogadói készség	– életkori sajátosságának megfelelően képessé válik a zeneművek érzelmi és intellektuális befogadására; – képes az új dalok egyre értőbb meghallgatása – képes a képzelet használatára a zeneművek befogadása közben
Alkotói készség	– a zeneművek befogadásában kreatívan használja képzeletét; – adott szempontok alapján figyeli meg a hallgatott zeneművet. – a tanári instrukciók alapján alakít, finomít zenei előadásmódján;

Ének-zene (5-8. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

Témakörök	Évfolyamok és tervezett óraszámok

	1.	2.	Össz.	3.	4.	Össz.	5.	6.	Össz.	7.	8.	Össz.
1. Zeneművek/Népdalok, műdalok							34	17	**51**	12	10	**22**
2. Zeneművek/Zenehallgatási anyag							14	7	**21**	12	14	**26**
3. Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés							8	4	**12**	4	4	**8**
4. Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés							6	3	**9**	2	2	**4**
5. Zenei ismeretek/Zenei írás-olvasás.							6	3	**9**	4	4	**8**
Összesen:							68	34	**102**	34	34	**68**

5–6. évfolyam

A fenti életszakaszban a fejlesztés fő célja a tanuló továbbvezetése a tevékenységközpontú zenei megismerés folyamatában, minél több játékos és kreatív módszer használatával. A közös éneklések, zenélések, mint a személyiség egészséges fejlődésének nélkülözhetetlen formái segítik a másokkal történő harmonikus együttműködést, a közösségi összetartozás érzését, az önkifejezés, az önismeret belső késztetésének kialakulását.

Az ének-zene tanítása során a fejlesztési célok nem válnak szét élesen órakeretre, tananyagegységekre. A megjelölt órakeretek a tevékenységek egymáshoz viszonyított arányát jelölik. Minden órán sor kerül éneklésre, folyik a növendékek zenei generatív készségének fejlesztése, zenét hallgatnak. Ezt segíti a minden órán megjelenő felismerő kottaolvasás és a befogadói kompetenciák fejlesztése. A fejlesztési célok a tanítás során mindig az előző ismeretanyagra, elért fejlesztésre építve, komplex módon jelennek meg.
A zenei készségfejlesztés célja ebben az életkorban a zenei anyagban megismert ritmus- és ütemfajták megismerése és gyakorlása. A ritmikai, dallami, és hallási készségek fejlesztésében és gyakorlásában egyre nagyobb szerepet kap az önkifejezés, a tanult zenei elemek és eszközök önálló alkalmazása. A zenehallgatás célja a művek megismerésén túl a zenei kifejezőeszközök mélyrehatóbb elemzése és a zeneművek tágabb történelmi és társadalmi kontextusban való értelmezése. Az értelmezés része a zene keltette gondolatok, érzések, vélemények szóbeli kifejezése is, melyek az érzelmi nevelést segítik. Az iskolai zenehallgatás mellett keresni kell a lehetőséget az élő zenehallgatásra, a rendszeres hangverseny-látogatásra, és ösztönözni a tanulókat a zenei információk gyűjtésére.

Tárgyi feltételek:
megfelelő nagyságú tér a mozgáshoz, énekes játékokhoz, ritmushangszerek, jó minőségű CD-lejátszó, erősítő, hangszórók, számítógép internetkapcsolattal, projector, hangtár, elektromos zongora, csengettyű készlet, munkafüzet, feladatlap, témazáró feladatlap választás csak abban az esetben történjen, ha a nevelő használtatja a tanulókkal.

Ének-zene – 5. évfolyam

Az 5. évfolyamon az ének-zene tantárgy alapóraszáma: 68 óra (heti 2 óra)

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak	Fejlesztési feladatok	Tovább haladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
1. Zeneművek/Népdalok, műdalok 5. osztályban: 34 óra	**ISMERETEK** 50 dal megismerése - A dalokban előforduló népi kifejezések értelmezése - A dalok témájához, karakteréhez igazodó tempók, éneklési módok megismerése - A Himnusz hallás utáni megtanulása és éneklése **FOGALMAK** - Régi és új stílusú népdal; kvintváltás; ereszkedő és kupolás dallamvonal; - kamaraének társasének; - versmegzenésítés; - tempo giusto, parlando, rubato	- Népdalok a magyar népzene régi és új rétegéből, más népek dalai és műdalok hallás utáni megtanulása, éneklése kottaképről és emlékezetből, szöveggel - A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával és szolmizációs éneklésével - A tanult magyar népdalok meghallgatása tanári előadásban, adatközlő által és feldolgozott formában is - Különböző stílusú műdalok, kánonok, duettek, zenei szemelvények hallás utáni megtanulása és éneklése kottaképről és emlékezetből - A tanult dalok feldolgozása a kapcsolódó tánccal, dramatizált előadással és hangszerkísérettel - Előadói készség: Éneklését tudja a dalok karakteréhez, hangulatához igazítani - Alkotói készség: Aktív részvétel szorgalmazása az alkotói folyamatokban. - A megélt élmények feldolgozásának segítése	- Tudja az általa választott népdalokat a hangulatnak, szöveg mondanivalójának megfelelően előadni, alkalmazkodó ritmusban énekelni - Ismerje fel a régi és új stílusú népdalok jellemzőit - Ismerje fel a népi hangszereket és a népi zenekart hallás után. - Tudja értelmezni a tempo giusto előadásmódot. - Magyar történeti énekek: az 1848–49-es szabadságharc dalaiból tudjon 2 dalt elénekelni fejből. - Nemzeti énekeink: Erkel Ferenc–Kölcsey Ferenc: Himnusz
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül - Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Tudja az általa választott 5 népdalt a hangulatnak, szöveg mondanivalójának megfelelően előadni - Nemzeti énekeink: Erkel Ferenc–Kölcsey Ferenc: Himnusz éneklése fejből. - Az 1848–49-es szabadságharc dalaiból tudjon 2 dalt elénekelni fejből. - Ismerje fel a régi és új stílusú népdalok dallamvonalát rávezető kérdéssel – ereszkedő, kupolás - Tudja értelmezni a tempo giusto előadásmódot.			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak	Fejlesztési feladatok	Tovább haladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
2. Zeneművek/Zenehallgatási anyag 5. osztályban: 14 óra	**ISMERETEK** - a legelterjedtebb magyar népi hangszerek (pl. tekerő, duda, cimbalom, citera, doromb, furulya, tárogató, síp) ismerete - A klasszikus zenekar hangszercsaládjainak felsorolása, és alapvető hangszereinek megnevezése (fafúvók rézfúvók, vonós, ütős) - zenetörténeti ismeretek: - Őskor, ókor, középkor, barokk zenetörténeti korok ismerete **FOGALMAK** - zenei műfajok: concerto, szvit, opera oratórium	- A zene keltette érzések, gondolatok, vélemények megfogalmazása tanári kérdések segítségével - Párhuzamok felismerése a régmúlt, közelmúlt és a jelen zenei megnyilvánulásai között a hallgatott zenékben - Jellegzetes hangszerek, hangszercsoportok kapcsolása a megismert népzenei és műzenei stílusokhoz/műfajokhoz - Befogadói készség: kapcsolatot talál a dalokban, zeneművekben megjelenő élethelyzetek és saját élete között. - Azonosítani tudja a különböző zenei karaktereket - Követni tudja a rövidebb zenei formahatárokat, tagolásokat akár énekes, akár hangszeres részletek tekintetében	- Ismerjen fel alapvető népi hangszereket - Tudja felsorolni a hangszercsaládokat - Legyen képes a gregorián zene felismerésére - Tudja felsorolni a zenetörténeti korok nagy alakjait, zenei műfajait - A többször meghallgatott reneszánsz és barokk zeneműveket ismerje fel hallás után (min. 10 alkotás)
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül - Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Ismerjen fel alapvető népi hangszereket: citera, duda, tekerőlant, furulya - Tudja felsorolni a hangszercsaládokat: vonósok, fúvósok, ütősök - Tudja felsorolni a barokk zenetörténeti kor nagy alakjait: A. Vivaldi, J. S. Bach, G. F. Handel - Tudja mi a versenymű fogalma			

-

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak	Fejlesztési feladatok	Tovább haladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
3. **Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés** 5. osztályban: 8 óra	**ISMERETEK** - A tanult ritmusértékek bővítése a 16-od, Ismeri és használja gyakorló nevüket, grafikai jelüket és értéküket - Érzékeli a páros, páratlan és a váltakozó ütemet **FOGALMAK** - tizenhatod; - váltakozó ütem	- Páros és páratlan lüktetés felismerése hallás és kottakép alapján - Váltakozó ütemek megfigyelése az énekes- és zenehallgatási anyagban - Alkotói készség: páros és páratlan lüktetésű ritmussorok alkotása a tanult ritmusokkal; hiányos ritmussorok kiegészítése vagy teljes megalkotása a megadott formai kereteken belül tá-titi, szinkópa, nyújtott és éles ritmusokkal, tizenhatodokkal	- Ismerje fel a 16-od ritmusértéket - Ismerje fel az előző években tanult ritmusértékeket és azokat tudja hangoztatni kis segítséggel
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül - Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Ismerje fel a tizenhatod ritmusértéket grafikai képről			
4. **Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés** 5. osztályban: 6 óra	**ISMERETEK** - Tiszta kvint, - tiszta oktáv - kis szekund, nagy szekund - Dúr és moll hangzás - Módosított hangok: fi szolmizációs hang felismerése, dallamalkotó szerepének értelmezése **FOGALMAK** - Hangköz;	- A tiszta hangközök felismerése és megnevezése - A dúr és moll jellegű hangzás megfigyelése a zenehallgatási és az énekelt anyaghoz kapcsolódóan - Az énekelt és a zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó dallami elemek megfigyelése és megnevezése - Ismerje a fi, módosított szolmizációs hangok dallamalkotásban betöltött szerepét - A tanult dalok, egyszólamú zenei részletek követése kottából - Az intonációs készség és a megosztott figyelem képességének fejlesztése a többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével - A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése - Alkotói készség: az 1. – 4. osztályban és az újonnan tanult zenei elemeket alkotó módon tudja használni (Rövidebb pentaton	- Ismerje fel az oktáv, kvint hangközt - Tudja megnevezni a módosító jeleket és szerepüket - Legyen képes a különböző stílusú dalok, műdalok, kánonok, zenei szemelvények hallás utáni megtanulására - Tudja követni a rövidebb zenei formahatárokat, tagolásokat - A reneszánsz és barokk zenei korszakokból kiválasztott zeneműveket jellemző részleteik alapján Ismerjen fel - 10 zenemű

	- dúr - moll jelleg; - módosított hangok; - módosító jelek kereszt, bé - C dúr, C dó	és hétfokú dallamokat tud kiegészíteni, befejezni és egyszerűbb formában megalkotni.)	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül - Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Ismerje fel az oktáv, kvint hangközt kottaképről - Ismerje fel a módosított hangokat: fi szi - Tudja megnevezni a módósító jeleket és szerepüket			
5. **Zenei ismeretek/Zenei írás-olvasás**. 5. osztályban: 6 óra	**ISMERETEK** - tizenhatod formációk grafikai képe és írása - a tisztaoktáv, kvint hangközök grafikai képe és írása - a módosított szolmizációs hangok grafikai képe és írása - az alap és módosított abc-s hangnevek **FOGALMAK** - relatív szolmizáció; - abszolút hangnevek; - módosító jelek: kereszt, bé	- ritmusgyakorlatok olvasása és hangoztatása tizenhatodos, - az új ritmikai elemek felismerése kottaképben - az új ritmikai elemek leírása rövid gyakorlatokban - a tanult hangközök éneklése tanári segítséggel - a tanult hangközök megszólaltatása egyidejűleg is,énekelve és hangszeren próbálva - rövid dallamok írása betűkottáról hangjegybe, C-dóban	- Tudjon dallamot leszolmizálni - Tudjon betűkotta alapján kottát írni - Ismerje az abc-s alaphangok neveit, helyét a vonalrendszerben - Tudja alkalmazni a módósító jeleket
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül - Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Tudjon egyszerű dallamot leszolmizálni - Ismerje az abc-s alaphangok neveit, helyét a vonalrendszerben			

Ének-zene – 6. évfolyam

A 6. évfolyamon az ének-zene tantárgy alapóraszáma: 34 óra (heti 1 óra)

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak	Fejlesztési feladatok	Tovább haladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
1. Zeneművek/Népdalok, műdalok 6. osztályban: 17 óra	**ISMERETEK** 25 dal megismerése - A dalokban előforduló népi kifejezések értelmezése - A dalok témájához, karakteréhez igazodó tempók, éneklési módok megismerése - A Szózat hallás utáni megtanulása és éneklése **FOGALMAK** - Régi és új stílusú népdal; kvintváltás; ereszkedő és kupolás dallamvonal; - kamaraének társasének; - népdal, műdal, históriás ének - dinamikai jelek	- Népdalok a magyar népzene régi és új rétegéből, más népek dalai és műdalok hallás utáni megtanulása, éneklése kottaképről és emlékezetből, szöveggel - A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával és szolmizációs éneklésével - A tanult magyar népdalok meghallgatása tanári előadásban, adatközlő által és feldolgozott formában is - Különböző stílusú műdalok, kánonok, duettek, zenei szemelvények hallás utáni megtanulása és éneklése kottaképről és emlékezetből - A tanult dalok feldolgozása a kapcsolódó tánccal, dramatizált előadással és hangszerkísérettel - Előadói készség: Éneklését tudja a dalok karakteréhez, hangulatához igazítani - Alkotói készség: Aktív részvétel szorgalmazása az alkotói folyamatokban. - A megélt élmények feldolgozásának segítése	- Tudja az általa választott népdalokat a hangulatnak, szöveg mondanivalójának megfelelően előadni - Ismerje fel a régi és új stílusú népdalok jellemzőit - Tudja értelmezni a tempo giusto előadásmódot. - Magyar népzene: válogatás régi rétegű és új stílusú népdalokból (5 magyar népdal éneklése). - Magyar történeti énekek: az 1848–49-es szabadságharc dalaiból tudjon 2 dalt elénekelni fejből. - Nemzeti énekeink: Egressy Béni–Vörösmarty Mihály: Szózat éneklése fejből.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül - Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Tudja az általa választott 5 népdalt a hangulatnak, szöveg mondanivalójának megfelelően előadni - Nemzeti énekeink: Egressy Béni–Vörösmarty Mihály: Szózat éneklése fejből. - Az 1848–49-es szabadságharc dalaiból tudjon 2 dalt elénekelni fejből. - Ismerje fel a régi és új stílusú népdalok dallamvonalát rávezető kérdéssel – ereszkedő, kupolás - Tudja értelmezni a piano és forte dinamikai jeleket		

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak	Fejlesztési feladatok	Tovább haladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
2. Zeneművek/Zenehallgatási anyag 6. osztályban: 7 óra	**ISMERETEK** - a legelterjedtebb magyar népi hangszerek (pl. tekerő, duda, cimbalom, citera, doromb, furulya, tárogató, síp) ismerete - A klasszikus zenekar hangszercsaládjainak felsorolása, és alapvető hangszereinek megnevezése (fafúvók rézfúvók, vonós, ütős) - **FOGALMAK** - Bécsi klasszicizmus - zenei műfajok: szonáta, szimfónia, vonósnégyes, szerenád, divertimento	- A zene keltette érzések, gondolatok, vélemények megfogalmazása tanári kérdések segítségével - Párhuzamok felismerése a régmúlt, közelmúlt és a jelen zenei megnyilvánulásai között a hallgatott zenékben - Jellegzetes hangszerek, hangszercsoportok kapcsolása a megismert népzenei és műzenei stílusokhoz/műfajokhoz - Befogadói készség: kapcsolatot talál a dalokban, zeneművekben megjelenő élethelyzetek és saját élete között. - Azonosítani tudja a különböző zenei karaktereket - Követni tudja a rövidebb zenei formahatárokat, tagolásokat akár énekes, akár hangszeres részletek tekintetében	- Ismerjen fel alapvető népi és klasszikus zenekari hangszereket - Tudja felsorolni a hangszercsaládokat - Tudja felsorolni a zenetörténeti korok nagy alakjait, zenei műfajait - Ismerjen fel 10 közismert zeneművet a bécsi klasszikusok műveiből - Tudja követni a rövidebb zenei formahatárokat, tagolásokat
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül - Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Ismerjen fel alapvető népi hangszereket: citera, duda, tekerőlant, furulya, tárogató, - Tudja felsorolni a hangszercsaládokat: vonósok, fa. és rézfúvósok, ütősök és azok hangszeriből egyet-egyet - Tudja felsorolni a bécsi klasszicizmus zenetörténeti kor nagy alakjait: Haydn, Mozart, Beethoven			
3. **Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés** 6. osztályban: 4 óra	**ISMERETEK** - A tanult ritmusértékek bővítése kis éles és nyújtott ritmussal. Ismeri és használja gyakorló nevüket, grafikai jelüket és értéküket **FOGALMAK** - Kis éles, kis nyújtott ritmus;	- Alkotói készség: páros és páratlan lüktetésű ritmussorok alkotása a tanult ritmusokkal hiányos ritmussorok tud kiegészítése vagy teljes megalkotása a megadott formai kereteken belül tá-titi, szinkópa, nyújtott és éles ritmusokkal, tizenhatodokkal	- Ismerje fel a 16-od ritmusértéket - Ismerje fel az előző években tanult ritmusértékeket és azokat tudja hangoztatni kis segítséggel

<table>
<tr><td colspan="4">Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):
- Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül
- Felelet (szóbeli, írásbeli)</td></tr>
<tr><td colspan="4">Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)
- Ismerje fel a tizenhatod ritmusértéket grafikai képről</td></tr>
<tr><td>4.
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés
6. osztályban: 3 óra</td><td>ISMERETEK
- Tiszta kvint,
- tiszta oktáv
- kis szekund, nagy szekund
- Dúr és moll hangzás
- Módosított hangok: fi, szi, ta szolmizációs hangok felismerése, dallamalkotó szerepük értelmezése
FOGALMAK
- Hangköz;
- dúr - moll jelleg;
- módosított hangok;
- módosító jelek: kereszt, bé
- F dúr, F dó</td><td>- A tiszta hangközök felismerése és megnevezése
- Szekund hangköz érzékelése
- A dúr és moll jellegű hangzás megfigyelése a zenehallgatási és az énekelt anyaghoz kapcsolódóan
- Az énekelt és a zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó dallami elemek megfigyelése és megnevezése
- Ismerje a fi, szi, ta, módosított szolmizációs hangok dallamalkotásban betöltött szerepét
- A tanult dalok, egyszólamú zenei részletek követése kottából
- A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése
- Alkotói készség: Az újonnan tanult zenei elemeket alkotó módon tudja használni</td><td>- Ismerje fel az oktáv, kvint hangközt
- Ismerje fel a módosított hangokat: fi szi
- Tudja megnevezni a módosító jeleket és szerepüket</td></tr>
<tr><td colspan="4">Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):
- Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül
- Felelet (szóbeli, írásbeli)</td></tr>
<tr><td colspan="4">Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)
- Ismerje fel az oktáv, kvint hangközt kottaképről
- Ismerje fel a módosított hangokat: fi szi
- Tudja megnevezni a módosító jeleket és szerepüket</td></tr>
</table>

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak	Fejlesztési feladatok	Tovább haladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
5. Zenei ismeretek/Zenei írás-olvasás. 6. osztályban: 3 óra	ISMERETEK - a kis éles és kis nyújtott ritmusok grafikai képe és írása - a módosított hangok grafikai képe és írása fi, szi, tá FOGALMAK - Tempójelzés; - relatív szolmizáció; - abszolút hangnevek; - előjegyzés: kereszt, bé - dúr és moll	- ritmusgyakorlatok olvasása és hangoztatása tizenhatodos, kis éles és kis nyújtott ritmusok fordulataival - az új ritmikai elemek felismerése kottaképben - az új ritmikai elemek leírása rövid gyakorlatokban - a tanult hangközök éneklése tanári segítséggel - a tanult hangközök megszólaltatása egyidejűleg is, énekelve és hangszeren próbálva - rövid dallamok írása betűkottáról hangjegybe, F-dóban	- Tudjon dallamot leszolmizálni - Tudjon betűkotta alapján kottát írni - Ismerje az abc-s alaphangok és módosított hangok neveit, helyét a vonalrendszerben
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül - Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Tudjon egyszerű dallamot leszolmizálni - Ismerje az abc-s alaphangok neveit, helyét a vonalrendszerben			

7–8. évfolyam

Az iskolai zenei nevelés elsődleges élményforrása a közös éneklés és a műalkotás optimális zenei befogadása.

Az iskolai zenepedagógiai munka Kodály Zoltán alapelveire épül, az aktív éneklést és zenélést szorgalmazza, tradicionális népzenén és igényes műzenén alapul. A zenei hallásfejlesztés a relatív szolmizáció segítségével történik. A klasszikus remekművek értő befogadása fejleszti az érzelmi intelligenciát. A zenei befogadás aránya megnő.

A tanulók megismerik népzenénk és más népek zenéje, nemzeti zenei kultúránk és a klasszikus zene, a jazz, valamint a populáris műfajok igényes szemelvényeit. A zenepedagógiai munka a tanulók részben az iskolában, részben az iskolán kívül szerzett zenei tapasztalataira, zenei élményeire, illetve adott esetben zenei gyakorlatára épül, s ezáltal ösztönzi őket énekkarokban, hangszeres zenekarokban és házi zenélésben való aktív részvételre.
Dalkincsük folyamatosan bővül a magyar és más népek dalaival. A dalok és zeneművek válogatása igazodik életkori sajátosságaikhoz.

Ebben a tanulási szakaszban összegződnek a korábbi tanítási egységek zeneművei zenetörténeti szemléletmóddal. A tanulók minden egyes tanévben találkoztak a fontos zenetörténeti korszakokhoz tartozó, életkori sajátosságaiknak megfelelő zeneművekkel, melyeknek itt a rendszerezése történik.

Legfontosabb módszertani elv, hogy megfelelő motivációval a gyermek megtalálja a kapcsolatot a zeneművek által közvetített érzelmi – intellektuális élethelyzetek és a sajátja között!

Az iskolai zenehallgatás mellett keresni kell a lehetőséget az élő zenehallgatásra, a rendszeres hangverseny-látogatásra, és ösztönözni a tanulókat a zenei információk gyűjtésére. Fontos szempont, hogy a hangversenyek kifejezetten az adott korcsoporthoz szóljanak. Rendkívül fontos, hogy a hangverseny legyen előkészített, az órákon a tanulók ismerjenek meg néhány zenei témát, a művek kontextusát, majd az azt követő alkalommal beszélgetéssel segítsük az élmények feldolgozását.

A 7. évfolyamon az ének-zene tantárgy alapóraszáma: 34 óra (heti 1 óra)

A 8. évfolyamon az ének-zene tantárgy alapóraszáma: 34 óra (heti 1 óra)

Ének-zene – 7. évfolyam

A 7. évfolyamon az ének-zene tantárgy alapóraszáma: 34 óra (heti 1 óra)

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak	Fejlesztési feladatok	Tovább haladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
1. Zeneművek/Népdalok, műdalok 7. osztályban: 12 óra	**ISMERETEK** - Népdalok és műdalok, népies műdalok - A magyar népzene régi és új stílusainak jellemzői - Műzene és népzenei feldolgozások különbsége - A romantika zenetörténeti kor vokális műfajainak jellemzői **FOGALMAK** - népies műdal - verbunkos dal - romantikus dal.	- Az újonnan, hallás után tanult népdalok, műdalok énekelése kottaképről és emlékezetből - Előadói készség: az adott dal karakterének árnyalt megszólaltatása (dinamika, tempó, zenei tagolás, frazeálás, stílus) - A dalkincs ismétlése és folyamatos bővítése: többféle zenetörténeti stílusból válogatott szemelvény, magyar népdalok, más népek dalai. Az énekhang további képzése, figyelve a tanulók egyéni vokális fejlődésére (mutálás). - A helyes éneklési szokások és a tiszta intonáció fejlődése	- Tudjon az énekes anyagból 15 dalt és zenei szemelvényt emlékezetből kifejezően énekelni csoportban
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz) - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül - Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Tudja az általa választott 2 népdalt a hangulatnak, szöveg mondanivalójának megfelelően előadni - Tudja elénekelni Erkel: Hunyadi László operából a „ Meghalt a cselszövő…” kezdetű dalt			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak	Fejlesztési feladatok	Tovább haladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
2. Zeneművek/Zenehallgatási anyag 7. osztályban: 12 óra	**ISMERETEK** - Ismeri a zenetörténeti korszakok legfontosabb ismertetőjegyeit, történelmi és kulturális hátterüket - Azonosítani tudja az egyes korszakokhoz tartozó zenei műfajokat, jellemzőiket, hangszerelési sajátosságaikat **FOGALMAK** - romantika - Zenei műfajok: szimfónia, szimfonikus költemény, műdal, rapszódia, opera, ária, kamarazene - Hangfürt, homofónia, polifónia, hangszerelés	- a zenei befogadási készség fejlesztése a figyelem intenzitásának növelésével - élményszerűséget biztosító zenekövetés képességének kialakítása - a zenei ízlés és a zenei emlékezet fejlesztése a zenetörténet remekműveivel való találkozás során - a kultúrabefogadási szándék erősödése a remekművek elemzésén keresztül - a zene keltette érzések megfogalmazása tanári kérdések segítségével	- Ismerje a romantika stílusjegyeit, műfajait - Ismerje a magyar nemzeti romantika zeneszerzőit és néhány közismert művének címét, opera vázlatos tartalmát - Legyen képes egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten - A romantika zenei korszakból kiválasztott zeneműveket jellemző részleteik alapján Ismerje fel
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül - Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Tudjon felsorolni 5 romantikus zeneszerzőt - A romantika zenei korszakból kiválasztott zeneműveket jellemző részleteik alapján Ismerje fel: Erkel: Hunyadi – Meghalt a cselszövő, Bánk bán – Hazám, hazám, Schubert - Pisztráng			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak	Fejlesztési feladatok	Tovább haladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
3. **Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés** 7. osztályban: 4 óra	**ISMERETEK** - Új ismeret: 3/8, 6/8 –os ütemmutató - Felütés- súlytalan indítás	- Ritmusgyakorlatok hangoztatása nyolcad-ütemmutatóval - Minden, korábban tanult ritmikai ismeret gyakorlása, alkalmazása változatos formákban - Alkotó készség: 3/8 és 6/8, valamint a felütés alkalmazása improvizáció során - Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez Felhasználja énekhangját, az akusztikus környezet hangjait, ütőhangszereket, egyszerűbb dallamhangszereket.	- Az új zenei elemeket ismerje fel kottaképről.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül - Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Ismerje fel az alap és tizenhatod ritmusértékeket grafikai képről			
4. **Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés** 7. osztályban: 2 óra	- A korábban tanultak elmélyítése, értelmezése	- A tanult hangközök éneklése, hangoztatása változatos formákban - Az énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó dallami elemek megfigyelése, megnevezése és éneklése - A tanult dalok, egyszólamú zenei részletek követése kottából - A dúr és moll jellegű hangzás további megfigyelése a zenehallgatási és az énekelt anyaghoz kapcsolódóan - A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése - Bevezetés a többszólamúságba: egy hallott szólamhoz saját szólam megszólaltatása tiszta intonációval	- Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva tudjon olvasni - Legyen képes a különböző stílusú dalok, műdalok, kánonok, zenei szemelvények hallás utáni megtanulására - Ismerje fel a klasszikus zenekar hangszercsoportjait és tudja megnevezni azok hangszereit
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül - Felelet (szóbeli, írásbeli)			

<table>
<tr><td colspan="4">Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)
- Ismerje fel a klasszikus zenekar hangszercsoportjait és tudjon megnevezni azokból egy-egy hangszert</td></tr>
<tr><td>5.

Zenei ismeretek/Zenei írás-olvasás.

7. osztályban: 4 óra</td><td>ISMERETEK

- Új ismeret: 1# 1 bé előjegyzés

- A korábbi ismeretek mobilizálása:

- Módosított és módosítójel nélküli szolmizációs hangok és abc-s hangok ismerete

- A szolmizációs hangok és a zenei törzshangok közötti alapvető különbség értelmezése

FOGALMAK
- kromatika</td><td>- Rövid dallamok átírása betűkottáról hangjegyekre

- Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban

- A kottakép újonnan tanult elemeinek felismerése kottából a tanult énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan</td><td>- Tudjon dallamot leszolmizálni

- Tudjon betűkotta alapján kottát írni

- Ismerje az abc-s alaphangok és módosított hangok neveit, helyét a vonalrendszerben

- Tájékozódjon a kottában; # és b módosítójel felismerésével</td></tr>
<tr><td colspan="4">Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):
- Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül
- Felelet (szóbeli, írásbeli)</td></tr>
<tr><td colspan="4">Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)
- Tudjon egyszerű dallamot leszolmizálni
- Ismerje az abc-s alaphangok neveit, helyét a vonalrendszerben</td></tr>
</table>

Ének-zene – 8. évfolyam

A 8. évfolyamon az ének-zene tantárgy alapóraszáma: 34 óra (heti 1 óra)

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak	Fejlesztési feladatok	Tovább haladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
1. Zeneművek/Népdalok, műdalok 8. osztályban: 10 óra	**ISMERETEK** összegzése - Népdalok és műdalok - a magyar népzene régi és új stílusainak jellemzői - A zenetörténeti stílusok jellemzői **FOGALMAK** - A korábban tanultak elmélyítése.	- Az újonnan, hallás után tanult népdalok, műdalok énekelése kottaképről és emlékezetből - Előadói készség: az adott dal karakterének árnyalt megszólaltatása - dinamika, tempó - A dalkincs ismétlése és folyamatos bővítése: többféle zenetörténeti stílusból válogatott szemelvény, magyar népdalok, más népek dalai. - Az énekhang további képzése, figyelve a tanulók egyéni vokális fejlődésére (mutálás). - A helyes éneklési szokások és a tiszta intonáció fejlődése - Felismerni a népdalok és a mai világ párhuzamait	- Tudjon énekelni kifejezően csoportban 15 dalt és zenei szemelvényt emlékezetből - Legyen képes a leggyakoribb tempó- és dinamikai jelek alkalmazására a csoportos és egyéni éneklés során
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül - Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Tudja az általa választott 2 népdalt a hangulatnak, szöveg mondanivalójának megfelelően előadni			
2. Zeneművek/Zenehallgatási anyag 8. osztályban: 14 óra	**ISMERETEK** - Ismeri a zenetörténeti korszakok legfontosabb ismertetőjegyeit, történelmi és kulturális hátterüket - Azonosítani tudja az egyes korszakokhoz tartozó zenei műfajokat, jellemzőiket, hangszerelési sajátosságaikat	- a zenei befogadási készség fejlesztése a figyelem intenzitásának növelésével - élményszerűséget biztosító zenekövetés képességének kialakítása - a zenei ízlés és a zenei emlékezet fejlesztése a zenetörténet remekműveivel való találkozás során - a kultúrabefogadási szándék erősödése a remekművek elemzésén keresztül	- Legyen képes egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten - A különböző zenei korszakokból kiválasztott zeneműveket jellemző részleteik alapján Ismerje fel – min. 10 zenemű

	FOGALMAK - zenei impresszionizmus, kortárs zene - hangfürtök - Zenei műfajok: jazz, spirituálé, blues,rock, musical, rockopera, populáris zene	- a zene keltette érzések megfogalmazása tanári kérdések segítségével	- Ismerje fel a népi hangszereket és a klasszikus zenekar hangszercsoportjait és azok hangszereit
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül – Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Tudjon felsorolni legalább 5 népi hangszert - Tudja felsorolni a szimfónikus zenekari hangszercsoportokat és azokból két-két hangszert megnevezni - Ismerje fel közismert részletről: Vivaldi – Négy évszak, Mozart - Éjkirálynő bosszú ariája, Beethoven – Örömóda, Erkel – Hunyadi L. Meghalt a cselszövő, Penderecki Hirosima műveket			
3. **Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés** **8. osztályban: 4 óra**	**ISMERETEK** - Tanult ritmikai elemek ismétlése, elmélyítése	- Minden, korábban tanult ritmikai ismeret gyakorlása, alkalmazása változatos formákban - Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez Felhasználja énekhangját, az akusztikus környezet hangjait, ütőhangszereket, egyszerűbb dallamhangszereket.	- Továbbfejlődött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük - Tudja a 8 év anyagának összefoglalásaként könnyű dallamot leszolmizálni, betűkotta alapján kottát írni - Ismerje az abc-s alaphangok és módosított hangok neveit, helyét a vonalrendszerben
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül - Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Ismerje fel az alap és tizenhatod ritmusértéket grafikai képről			

Téma – altéma Tervezett óraszám	Ismeretek: fogalmak	Fejlesztési feladatok	Tovább haladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)
4. **Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés** 8. osztályban: 2 óra	**ISMERETEK, FOGALMAK** - A korábban tanultak elmélyítése, értelmezése	- A tanult hangközök éneklése, hangoztatása változatos formákban - Az énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó dallami elemek megfigyelése, megnevezése és éneklése - A tanult dalok, egyszólamú zenei részletek követése kottából - A dúr és moll jellegű hangzás további megfigyelése a zenehallgatási és az énekelt anyaghoz kapcsolódóan - A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése	- Legyen képes a különböző stílusú dalok, műdalok, kánonok, zenei szemelvények hallás utáni megtanulására
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül - Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Ismerje fel a klasszikus zenekar hangszercsoportjait és tudjon megnevezni azokból két-két hangszert			
5. **Zenei ismeretek/Zenei írás-olvasás**. 8. osztályban: 4 óra	**ISMERETEK** - A korábbi ismeretek mobilizálása: - Módosított és módosítójel nélküli szolmizációs hangok és abc-s hangok ismerete - A szolmizációs hangok és a zenei törzshangok közötti alapvető különbség értelmezése **FOGALMAK** - A korábbi ismeretek mobilizálása	- Rövid dallamok átírása betűkottáról hangjegyekre - Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban - A kottakép tanult elemeinek felismerése kottából a tanult énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan	- Tudjon dallamot leszolmizálni - Tudjon betűkotta alapján kottát írni - Ismerje az abc-s alaphangok és módosított hangok neveit, helyét a vonalrendszerben
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Gyakorlati feladat elvégzése meghatározott dal vagy zeneelméleti feladaton keresztül - Felelet (szóbeli, írásbeli)			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) - Tudjon egyszerű dallamot leszolmizálni - Ismerje az abc-s alaphangok neveit, helyét a vonalrendszerben			

A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA

HELYI TANTERVE

Ének- zene

1 – 2. ÉVFOLYAM

2020.

Az ének- zenei nevelés a tanuló identitástudatának kialakítása és személyiségfejlődése szempontjából kiemelkedő fontosságú. A zenei nevelés akkor lesz eredményes, ha kialakul a tanuló zenei anyanyelve, mely által hazájához, nemzetéhez értelmileg és érzelmileg egyaránt kötődik. A pedagógus munkájának érdemi szerepe van a gyermek iskolai életében, ennek hatása életre szóló, túlmutat az iskola falain.

Az ének-zenei nevelés speciálisan olyan készségeket, képességeket, kompetenciákat is fejleszt, melyek hatással vannak egyéb, nem zenei képességekre is (transzferhatás).

Az ének-zene tantárgy a következő módon fejleszti a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciákat:

A tanulás kompetenciái: A tanár és a tanuló együttműködésének kiemelt szerepe van az aktív tanulás kompetenciáinak kialakításában és fenntartásában, megerősítésében és továbbfejlesztésében. Ebben az ének-zenére különösen fontos szerep hárul. Az ének-zene tanulását nem a hagyományosnak tekintett tanulási módok, hanem a ráérzés, a gyakorlás (ismétlés) és az önreflexivitás támogatja. Ebből adódik, hogy a tanulásból adódó sikeresség élményként jelenik meg. Ennek az élménynek a megtapasztalása más tárgyak tanulásához is pozitívan járul hozzá.

A kommunikációs kompetenciák: Az írott és a beszélt nyelvhez hasonlóan létezik zenei anyanyelv is, mely saját szintaktikával rendelkező, hierarchikus rendszer. Ezek feldolgozása azonos agyi struktúrák által történik, ezért a zene kiválóan alkalmas az anyanyelvi és az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztésére, illetve a beszédnehézségek enyhítésére, melyekre hatékony eszköz a ritmus és a hallásfejlesztés. Lényeges a szöveges éneklés mint verbális kommunikáció, valamint a saját, alkotó gondolatokat kifejező improvizáció. A tanuló megismeri a zene mindennapi funkcióját, és megtanulja értelmezni a zene médiában történő használatát is.

A digitális kompetenciák: A tanuló a digitális világban él és annak eszközeit használja mindennapjaihoz, ezért az oktatás hatékonyságát növeli, ha a pedagógus épít a tanuló ilyen irányú jártasságára. A tanuló kezében lévő mindennapos digitális eszközök alkalmasak arra is, hogy használójuk számára a zenei kommunikáció eszközei legyenek. A zenei szoftverek, alkalmazások játékosan fejlesztik az infokommunikációs kompetenciákat.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tanuló megtapasztalja az együttműködés hatékonyságát a csoportos zenei tevékenységeken keresztül (pl. kórus), és lehetősége van véleményének, gondolatainak kinyilvánítására. Mások produkciójának tisztelettel való figyelése a különböző nézőpontok iránti toleranciáját formálja.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az önkifejezés, a kreativitás és a szépérzék fejlesztése keretében a tanuló a zenét sajátos nyelvként ismeri fel, mellyel képessé válik gondolatai, érzései tolmácsolására, használva az improvizáció adta lehetőségeket is.

A zenei nevelés Magyarországon a Kodály Zoltán által megalkotott filozófiát követve, tevékenység központú módszer alapján valósul meg.

Az első négy évfolyamon elsősorban alapképességek és készségek fejlesztése zajlik, ezért a témakörök nem alkotnak zárt egységet és nem időrendben követik egymást. Az egyes témaköröknél megjelölt minimum óraszámok, csak arányaiban segítik a tájékozódást. A témakörök és a fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik,. ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás.

Az alsó tagozaton kiemelt nevelési-oktatási cél, az éneklés megszerettetése. A zenei anyanyelv megismerése, elsajátítása és használata segít megalapozni az értékőrzést, a tanulók nemzeti identitását. A népdalok tanítása számtalan élethelyzetre ad példát és kínál megoldást.

További cél, hogy az aktív éneklés és a zenehallgatás során a tanulók örömteli élményekhez jussanak. Fedezzék fel a zenei alkotás örömét, kifejező éneklésük, hangszeres játékuk, ritmikai alkotásaik, saját kis zenei kompozícióik által. Fejlődjön ritmikai készségük, zenei hallásuk, tanuljanak meg alapszinten kottát írni és olvasni. Ismerjenek meg zeneirodalmi alkotásokat, korosztályuknak megfelelő módon. Ehhez kapcsolódik a koncert-pedagógia. A tanulók számára biztosítani kell, tanévenként legalább egy közös hangverseny látogatást, mely hozzásegíti őket az élő muzsikálás szépségének megbecsüléséhez.

Elvárt előzetes ismeretek az alsó tagozatos tanulmányokhoz

Ismeretek, képességek	Elvárt tudás
Iskolaérettség	
Jól működő érzékszervek	Alak-háttér megkülönböztetés Auditív figyelem Analizálás- szintetizálás
Finommozgások és nagymozgások	Elemi mozgásminták összerendezettsége, mozgáskoordináció Szem-kéz koordináció
Téri tájékozódás és dominancia	Irányok ismerete
Beszéd	Kifejezően, összefüggő beszéd Párbeszédet tud folytatni másokkal
Feladattudat	– A tőle elvárt feladatokat hajlandó elvégezni és elfogadja esetleges sikertelenségét – Részvétel a közös éneklésben és játékban, órai aktivitás – A tanult dalok ismerete, szövegtudás, a dallam és a ritmus egységes megszólaltatása. – A közös éneklés szabályainak megtartása, a dalok hangulatának megfelelő előadásmód. – A tanult zenei elemek felismerése, reprodukálása. – Az írásbeli munkák önálló megoldása. – A megtapasztalt hangszínek felismerése. (tárgyi, környezeti, emberi hangszínek, hangszerek) – A zenehallgatások során megfogalmazott észrevételek, egyéni vélemények.
5. évfolyam végén:	emlékezetből énekel 10 általa választott, tanult gyermekdalt tud emlékezetből legalább 3 kiszámolót/ mondókát képes asszociálni a hallott zenében megjelenített állatokra, életképekre; megismer több, a mindennapokhoz, továbbá alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő zenei részletet; felismeri a zongora hangját zenei részletekre képes figyelni; megkülönbözteti a mérőt és a ritmust; tapsolja a dalok, mondókák ritmusát; érti a különbséget a hangerő, hangmagasság fogalmai között;

	a dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekli; képes leírni egyszerű és begyakorolt ritmussorokat; felismeri és kézjelről tudja az alábbi szolmizációs hangokat: lá, szó, mi, ré, dó;
6. évfolyam végén:	emlékezetből énekel 20 általa választott, tanult gyermekdalt tud emlékezetből 5 kiszámolót/ mondókát képes asszociálni a hallott zenében megjelenített állatokra, életképekre; megismer több, a mindennapokhoz, továbbá alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő zenei részletet; felismeri a zongora hangját; zenei részletekre képes figyelni; képes megérteni a zenék üzenetét; felismeri és megkülönbözteti a gyermekkar és a vegyeskar hangzását; meg tudja különböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól; megkülönbözteti a mérőt és a ritmust; tapsolja a dalok, mondókák ritmusát; egyszerű ritmushangszereket tud használni; felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlőjelet; érti a különbséget a hangerő, hangmagasság fogalmai között; a dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekli; különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket hallás után megfigyel és reprodukál; képes leírni egyszerű és begyakorolt ritmussorokat; felismeri és kézjelről tudja az alábbi szolmizációs hangokat: lá, szó, mi, ré, dó, alsó lá; képes egyszerű és begyakorolt kottában tájékozódni

Az ének-zene órákon az értékelés célja a tanulók erőfeszítéseinek jutalmazása a bátorítás és motiválás. Az értékelés akkor látja el hatékonyan motiváló, fejlesztő funkcióját, ha személyre szabott. Ezt folyamatos megfigyelés alapján, a jó teljesítmény megerősítésével érhetjük el. A tanulókat mindig egyéni előrehaladásukhoz viszonyítva értékeljük, ezzel mintát adunk az önértékeléshez és mások értékeléséhez. Az intonációs problémákkal küzdő gyerekek segítő, formáló értékelésére kiemelt figyelmet kell fordítanunk.

Ének- zene (1-4. évfolyam: témakörök, tervezett óraszámok)

Témakörök	Évfolyamok és tervezett óraszámok					
	1. évf.	2. évf.	Össz.	3. évf.	4. évf.	Össz.
Zeneművek / Énekes anyag	35	35	**70**	35	35	**70**
Zeneművek / Zenehallgatás	12	15	**27**	13	14	**27**
Zenei ismeretek / Ritmikai fejlesztés	8	5	**13**	6	7	**13**
Zenei ismeretek / Hallásfejlesztés	7	6	**13**	7	6	**13**
Zenei ismeretek / Zenei írás, olvasás	6	7	**13**	7	6	**13**
ÖSSZESEN:	**68**	**68**	**136**	**68**	**68**	**136**

Zeneművek / Énekes anyag – 1- 2. évfolyam

Zeneművek / Énekes anyag **35- 35 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
		1. évfolyam 35 óra	
Életkori sajátosságoknak megfelelő gyermekdalok, gyermekjátékdalok, vagyis olyan zeneművek, melyek az életkornak megfelelő élethelyzetek zenei képét adják. Lehetőséget adnak játékra, különböző mozgásformák kitalálására, gyakorlására. A dalok elsősorban, de nem kizárólagosan pentaton hangkészletűek, figyelembe véve a gyermek hangterjedelmét is. **Gyermekdalok, gyermekjátékdalok, mindennapi élethelyzeteket, életképeket kifejező dalok** Aki nem lép egyszerre; Budabuda bácsi; Bújj, bújj itt megyek; Bújj, bújj medve; Bújj, bújj zöld ág; Egyenlőre, két kettőre; Egyél libám; Erdő mellett nem jó lakni; Ess, eső, ess; Ég a gyertya, ég; Éliás, Tóbiás; Én kis kertet kerteltem; Fecskét látok; Fehér liliomszál; Gyertek haza ludaim; Gyertek lányok játszani, játszani; Gyertek lányok ligetre; Gyerünk, menjünk vendégségbe; Hej, a sályi piacon; Hess el, sas!; Hinta, palinta; Hód, hód, fényes lánc; Kering az orsó; Kicsi vagyok én; Körtéfa; Megy a kocsi; Nyisd ki Isten kiskapudat; Rece, rece pogácsa; Sírjunk, ríjunk; Szegény legény; Szólj síp, szólj; Ti csak esztek, isztok; Túrót ettem; Tücsök koma gyere ki; Zíbor, zábor; Zsipp-zsupp **Dalok alkalmakra, jeles napokra**	Népdal; gyermekjátékdal; körjáték; néptánc; hangszerkíséret; szolmizáció; kézjel	- Magyar gyermekdalok és népdalok hallás utáni megtanulása és éneklése - Az előadói készség fejlesztése tevékenységeken keresztül - A befogadói készség fejlesztése hallás utáni daltanítás kapcsán - A gyermeki világ felfedezése a tanult dalokban - A tanult dalokhoz kapcsolódó játékok elsajátítása - Egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció	- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra; - a tanult dalokhoz kapcsolódó játékokban, táncokban, dramatizált előadásokban osztálytársaival aktívan részt vesz; - belső hallása fejlődik. - emlékezetből énekel legalább 20 gyermekdalt; - jó testtartással, helyes légzéssel, megfelelő tempóban, artikulálva énekel - elsajátítja a kifejező éneklés alapjait; - alkotóként vesz részt gyermekjátékdalok előadásában; - a gyermek a dalokban felfedezi önmagát, s így azonosulni tud velük; - aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein.

Szent Gergely doktornak; Télapó itt van (Gyermekdal – Donászy M.); Kirje, kirje; Járdányi Pál – Szőnyi Zoltán: Brumm, brumm, Brúnó; Sárdó, gyűjj el;Esik eső karikára; Balázs Á. – Nádas Katalin: Fűzzünk, fűzzünk; Már megjöttünk estére (vers:Károlyi Amy); Hová mégy te kis nyulacska? **Mondókák, kiszámolók** Egy – megérett a meggy; Hüvelykujjam almafa; Lementem a pincébe; Gyerekek, gyerekek, szeretik a perecet			
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, havi/ heti órai munkák értékelése - Részvétel a közös éneklésben és játékban, órai aktivitás			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - emlékezetből énekel 10 gyermekdalt - emlékezetből 3 kiszámoló/ mondóka			
2. évfolyam 35 óra			
Gyermekdalok, gyermekjátékdalok, mindennapi élethelyzetek, életképek A gúnárom elveszett;A part alatt; Csillagoknak teremtője; Csömödéri; Egy kis malac; Egyszer egy királyfi; Elvesztettem zsebkendőmet; Ess, eső, ess; Este van már, nyolc óra; Harcsa van a vízbe'; Hatan vannak a mi ludaink; Három éjjel, Hej, tulipán; Hej, vára vára; Hess, légy, ne szállj rám; Hol jártál, báránykám?; Hopp, Juliska; Hová mégy?; Isten éltessen, Péter, Pál!; Járom az új várnak; Kapitány úr megizente; Keresd meg a tűt; Két krajcárom; Kis kece lányom; Kivirágzott a diófa; Kőketánc; Kodály – Weöres S.:	Népdal; gyermekjátékdal; körjáték; néptánc; hangszerkíséret; szolmizáció; kézjel	- Magyar gyermekdalok és népdalok hallás utáni megtanulása és éneklése - A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával, mint egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció, szolmizációs kézjelről való éneklés. - Az előadói készség fejlesztése tevékenységeken keresztül	- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra; - különböző hangerővel tud énekelni; - a zenei produkciók kifejező előadásmódján a pedagógus visszajelzése alapján alakít; - a tanult dalokhoz kapcsolódó játékokban, táncokban, dramatizált előadásokban osztálytársaival aktívan részt vesz; - hangszerkíséretes dalokat énekel tanára vagy hangszeren játszó osztálytársa kíséretével; - ismeri a tanult, énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangokat;

Jön a kocsi; Láttál-e már valaha; Méz, méz, méz; Most viszik, most viszik; Nincs szebb állat, mint a lúd; Süssünk, süssünk valamit; Szélről legeljetek; Széles az én kedvem ma; Ti csak esztek; Tivi - tovi tács;Tüzet viszek; Úszik a kácsa; Virágéknál ég a világ **Dalok alkalmakra, jeles napokra** Hull a pelyhes; Betlehembe, jer, pajtás!; A kis Jézus; Regöljünk, regöljünk; Ma van húsvét napja (Húsvétoló); Állj be, Berci katonának!;Még azt mondják nem illik; Járdányi Pál - Weöres Sándor: Tavaszköszöntő (Sándor napján); Járdányi Pál – Szőnyi Zoltán: Orgona ága; Serkenj fel, kegyes nép		- A befogadói készség fejlesztése hallás utáni daltanítás kapcsán - A gyermeki világ felfedezése a tanult dalokban - A tanult dalokhoz kapcsolódó játékok elsajátítása - Egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció - A kézjel, mint jelrendszer ismerete - Szolmizációs kézjelről való éneklés	- kézjelről énekel; - belső hallása fejlődik. - emlékezetből énekel legalább 20 gyermekdalt; - jó testtartással, helyes légzéssel, megfelelő tempóban, artikulálva énekel c' – d" hangterjedelemben; - elsajátítja a jól intonált, kifejező éneklés alapjait; - alkotóként vesz részt gyermekjátékdalok előadásában; - a gyermek a dalokban felfedezi önmagát, s így azonosulni tud velük; - aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, havi/ heti órai munkák értékelése - Részvétel a közös éneklésben és játékban, órai aktivitás			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - emlékezetből énekel 20 gyermekdalt - emlékezetből 5 kiszámoló/ mondóka			

Zeneművek / Zenehallgatás – 1- 2. évfolyam

Zeneművek / Zenehallgatás **12- 15 óra**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1. évfolyam 12 óra			
A megadott művek egy része olyan terjedelmű, hogy az ének-zene óra keretei között csak részletek meghallgatására van mód. A zeneművek élményszerű bemutatását előzze meg az egyik legfontosabb pedagógiai eszköz, a motiváció. Ezt szolgálja a lehetőség szerinti koncertlátogatás, a zenékhez, dalokhoz kapcsolódó táncok, játékok megtanulása és a zenei előadások, zenés filmek videó felvételről történő megtekintése. **Kodály Zoltán: Gergely-járás, részlet a gyermekkarból; Nyulacska – gyermekkar; Katalinka – gyermekkar; Bartók Béla: Gyermekeknek I./3. Szegény legény; I./12. Lánc, lánc, eszterlánc; Bartók Béla: Mikrokozmosz – részletek; 44 hegedűduó – I. füzet – Párnástánc (Elvesztettem zsebkendőmet); Bárdos Lajos: Karácsonyi bölcsődal – vegyeskar; Adriano Banchieri: Állatok rögtönzött ellenpontja; Leopold Mozart: Gyermekszimfónia – részlet; W.A. Mozart: Esz-dúr kürtverseny III. tétel – részlet; Saint-Saëns: Az állatok farsangja – részletek; Csajkovszkij: Diótörő - Játék katonák indulója; Szőnyi Erzsébet: 21 énekes játék – Sípkészítő (Szólj síp); Névcsúfolók- „Ádám kutya ül a hátán”**	énekhang; zongoramű; kíséret; zenekar;	– Az énekes anyaghoz kapcsolódó és az életkornak megfelelő, különböző stílusú, korú és műfajú zenék hallgatása; – Cselekményes zenékben az egyes szereplők zenei ábrázolásának megfigyelése; – Hangutánzások, hangszínek, ellentétek megfigyelése a hallgatott zenékben; – A zene keltette érzések kifejezése rajzzal; – Befogadói készség: ráhangolódás a hallgatott zeneművekre;	- zenehallgatási élményekkel gazdagodik; - megismeri az énekelve megtanult dalt, feldolgozás formájában is; - képes asszociálni a hallott zenében megjelenített állatokra, életképekre; - megismer több, a mindennapokhoz, továbbá alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő zenei részletet; - a zenei aktivitáson keresztül megtapasztalja a zenei befogadás örömét; - felismeri a zongora hangját; - meg tudja különböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól; - képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik; - képes az érzelmi azonosulásra; - zenei részletekre képes figyelni; - rajzzal, – egyénileg – kifejezi a zene által benne keltett érzéseket.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli)			

- További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, havi/ heti órai munkák értékelése
- Részvétel a közös zenehallgatásban, órai aktivitás

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- képes asszociálni a hallott zenében megjelenített állatokra, életképekre;
- megismer több, a mindennapokhoz, továbbá alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő zenei részletet;
- felismeri a zongora hangját
- zenei részletekre képes figyelni

2. évfolyam 15 óra

A megadott művek egy része olyan terjedelmű, hogy az ének-zene óra keretei között csak részletek meghallgatására van mód. A zeneművek élményszerű bemutatását előzze meg az egyik legfontosabb pedagógiai eszköz, a motiváció. Ezt szolgálja a lehetőség szerinti koncertlátogatás, a zenékhez, dalokhoz kapcsolódó táncok, játékok megtanulása és a zenei előadások, zenés filmek videó felvételről történő megtekintése. **Erkel Ferenc: Himnusz; Kodály: Méz, méz, méz – gyermekkar; Hajnövesztő – gyermekkar; Csillagoknak teremtője – duett; Nagyszalontai köszöntő – gyermekkar; Bartók Béla: Cipósütés – gyermekkar; Gyermekeknek I./1. Játszó gyermekek (Süssünk, süssünk valamit); I./4. Párnatánc (Elvesztettem zsebkendőmet); I./6. Balkéztanulmány (Hej, tulipán); I./7. Játékdal (Keresd meg a tűt); I./17. Körtánc (Kis kece lányom); II./23. Táncdal (Hopp, Juliska); II./27. Tréfa (A gúnárom elveszett); Bartók Béla: Mikrokozmosz – Mese a kis légyről; Antonio Scandelli: A tyúk; A. Vivaldi:**	énekhang; gyermekkar; vegyeskar; zongoramű; kíséret; népdalfeldolgozás; zenekar; duó	– Az énekes anyaghoz kapcsolódó és az életkornak megfelelő, különböző stílusú, korú és műfajú zenék hallgatása; – Cselekményes zenékben az egyes szereplők zenei ábrázolásának megfigyelése; – Hangutánzások, hangszínek, ellentétek megfigyelése a hallgatott zenékben; – A zene keltette érzések kifejezése szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval; – Befogadói készség: ráhangolódás a hallgatott zeneművekre; – Emberi hangfajták (gyermek, női, férfihang) megfigyelése a tanult zenei anyagban; – A hangszerek hangszínének megfigyelése a tanult zenei anyagban; – A szóló és kórus, szólóhangszer és zenekar megkülönböztetése, megnevezése a tanult zenei anyagban.	- érzékeli és megnevezi a hangerő, hangszín, hangmagasság változásait, az őt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben; - zenehallgatási élményekkel gazdagodik; - megismeri az énekelve megtanult dalt, feldolgozás formájában is; - képes asszociálni a hallott zenében megjelenített állatokra, életképekre; - megismer több, a mindennapokhoz, továbbá alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő zenei részletet; - a hallgatott zenét adott szempontok alapján megfigyeli, és ezekről tanári kérdések segítségével szóban beszámol; - a zenei aktivitáson keresztül megtapasztalja a zenei befogadás örömét; - felismeri a zongora hangját; - felismeri és megkülönbözteti a gyermekkar és a vegyeskar hangzását; - meg tudja különböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól; - képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik; - képes az érzelmi azonosulásra; - egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni;

Négy évszak – Tél II. tétel; W.A. Mozart: Német táncok – Utazás szánon;Saint-Saëns: Az állatok farsangja – részletek; Rimszkij–Korszakov: Dongó; Muszorgszkij: Egy kiállítás képei – Kiscsibék tánca a tojáshéjban; Állatos dalok; Betlehemes /A kis Jézus aranyalma			- képes megérteni az zenék üzenetét; - szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval – egyénileg, párban vagy csoportosan – kifejezi a zene által benne keltett érzéseket.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, havi/ heti órai munkák értékelése - Részvétel a közös éneklésben és játékban, órai aktivitás			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - képes asszociálni a hallott zenében megjelenített állatokra, életképekre; - megismer több, a mindennapokhoz, továbbá alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő zenei részletet; - felismeri a zongora hangját - zenei részletekre képes figyelni - képes megérteni a zenék üzenetét - felismeri és megkülönbözteti a gyermekkar és a vegyeskar hangzását; - meg tudja különböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól;			

Zenei ismeretek / Ritmikai fejlesztés – 1- 2. évfolyam

Zenei ismeretek / Ritmikai fejlesztés **8- 5 óra (gyakorlása folyamtos)**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1. évfolyam 8 óra + folyamatos			
Egyenletes mérő **Ritmusgyakorlatok** **Egyszerű ritmushangszerek megsimerése és megszólaltatása** **Egyenletes lüketetés (Mérő)**	Mérő; ritmus; szünet; ütem; ütemvonal; záróvonal; ismétlőjel, ötvonalas rendszer; vonal-vonalköz; pótvonal; kezdőhang - záróhang; gyors; lassú	- Egyenletes mérő hangoztatása éneklés és esetenként zenehallgatás közben - Alapritmusok gyakorlása 2/4-es ütemben mozgással, testhangszerrel (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás) • mondókák, gyermekversek ritmusának hangoztatásával, - Alkotói készség: Rögtönzés dallammal, ritmussal, ritmussorok alkotása változatos hangszínek használatával, testhangszer és különböző hangkeltő eszközök és ritmushangszerek segítségével. - Egyszerű ritmushangszerek (pl. dobok, húrok, csörgők stb.) megismerése, megszólaltatása - Egyenletes lüktetés, mérő - Ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal-vonalköz, pótvonal, ütemvonal, kezdőhang – záróhang	- érti a tempó és az egyenletes lüktetés fogalmát; - megkülönbözteti a mérőt és a ritmust; - a testét hangszerként is használja; - érzékeli és hangoztatja az egyenletes mérőt a tanult dalokban, zenei szemelvényekben - tapsolja a dalok, mondókák ritmusát;
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, havi/ heti órai munkák értékelése - Részvétel a közös éneklésben és játékban, órai aktivitás			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)			

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat. A tanuló - megkülönbözteti a mérőt és a ritmust; - tapsolja a dalok, mondókák ritmusát;			
2. évfolyam 5 óra + folyamatos			
Ritmusgyakorlatok **Egyszerű hangszerekkel való ritmusgyakorlatok** **Ritmuskánon megsimerése** **Egyszerű osztinátó megismerése** **Ritmusrögtönzés**	Mérő; ritmus; szünet; ütem; ütemvonal; záróvonal; ismétlőjel, ütemmutató; ritmushangszer; rögtönzés; ötvonalas rendszer; vonal-vonalköz; pótvonal; kezdőhang - záróhang; gyors; lassú; osztinátó, ritmuskánon	- Egyenletes mérő hangoztatása éneklés és esetenként zenehallgatás közben - Zenei hangsúly érzékeltetése és reprodukciója - Alapritmusok gyakorlása 2/4-es ütemben mozgással, testhangszerrel (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), a tanuló által készített hangkeltő eszközökkel, és ritmusnevekkel csoportosan és párban: • a zenei hangsúly érzékeltetésével, • mondókák, gyermekversek ritmusának hangoztatásával, • felelgetős ritmusjátékokkal, • ritmussorok rögtönzésével pl. egy szó vagy érzelem kifejezésére - Ritmuskánon és osztinátó gyakorlása egyszerű formában; - Egyszerű ritmushangszerek (pl. dobok, húrok, csörgők stb.) és hangkeltő eszközök készítése; Játékkal oldott zenei tevékenységek alkalmazása - Egyenletes lüktetés, mérő - Negyed, nyolcadpár, fél értékű kotta, a negyed és fél értékű szünet - 2/4-es ütem	- érti a tempó és az egyenletes lüktetés fogalmát; - megkülönbözteti a mérőt és a ritmust; - a testét hangszerként is használja; - egyszerű ritmushangszereket használ. - érzékeli és hangoztatja az egyenletes mérőt a tanult dalokban, zenei szemelvényekben - érzékeli az ütemhangsúlyt; - tapsolja a dalok, mondókák ritmusát; - felismeri és hangoztatja a negyed, nyolcadpár, fél értékű ritmusokat, a negyed és a fél értékű szünetet, tájékozódik a 2/4-es ütemben, felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlőjelet;

		- Ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal-vonalköz, pótvonal, ütemvonal, kezdőhang – záróhang - Ritmikai kétszólamúság – osztinátó, ritmuskánon	

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- Felelet (szóbeli, írásbeli)
- További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, havi/ heti órai munkák értékelése
- Részvétel a közös éneklésben és játékban, órai aktivitás

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- megkülönbözteti a mérőt és a ritmust;
- tapsolja a dalok, mondókák ritmusát;
- egyszerű ritmushangszereket tud használni;
- felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlőjelet;

Zenei ismeretek / Hallásfejlesztés – 1- 2. évfolyam

Zenei ismeretek / Hallásfejlesztés **7- 6 óra (gyakorlása folyamatos)**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1. évfolyam 7 óra + folyamatos			
A hangerő és hangszín megismerése, gyakorlása **Magas és mély hangok** **Hangszín megfigyelése / megismerése** **A pentaton hangkészlet hangajinak megismerése** **Kézjel a tanult hangészlethez igazodva**	halk, hangos, hangszín hangerő, dallam,	- A hangerő, hangszín, hangmagasság változásainak megfigyelése és megnevezése a környező világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben; - Magas és mély hangok megfigyelése a tanult dalokban; - Belső hallás fejlesztése dallambújtatással; - A testhangszerek (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), hangszínének megfigyelése és azok improvizatív használata egy szó vagy érzelem kifejezésére; - A pentaton hangkészlet megismerése	- érzékeli a hangok egymásutánját, különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket, ezeket felismeri az őt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben; - érti a különbséget a hangerő, hangmagasság fogalmai között; - örömmel vesz részt az alkotói folyamatokban. - megismeri a pentaton hangkészlet hangjait; - a dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekli - különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket hallás után megfigye.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, havi/ heti órai munkák értékelése - Részvétel a közös éneklésben és játékban, órai aktivitás -			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok) ***A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.*** A tanuló - érti a különbséget a hangerő, hangmagasság fogalmai között; - a dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekli			
2. évfolyam 6 óra + folyamatos			

Hangerő és hangszín gyakorlatok **Hangutánzó gyakorlatok** **Szolmitózációs gyakorlatok (kézjelről)** **Kánon**	halk, hangos, hangmagasság, hangszín, hangerő, dallam, dallamsor, kánon	- A hangerő, hangszín, hangmagasság változásainak megfigyelése és megnevezése a környező világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben; - Magas és mély hangok megfigyelése a tanult dalokban; - Hangszínek és ellentétes dinamikai szintek gyakorlása hangutánzással, felelgetős játékokkal; - Belső hallás fejlesztése dallambújtatással; - A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése; - Kánon éneklése, gyakorlása egyszerű formában; - Alkotói készség: Rövid dallamsorok rögtönzése pl. saját névre; - A testhangszerek (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), és a tanuló által készített hangkeltő eszközök hangszínének megfigyelése és azok improvizatív használata egy szó vagy érzelem kifejezésére; - A pentaton hangkészlet hangjainak ismerete kiegészülve az alsó „lá”-val; - A pentaton hangkészlet kézjeleinek ismerete és kézjelről történő éneklése; - kánon éneklésmódjának elsajátítása.	- érzékeli a hangok egymásutánját, különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket, ezeket felismeri az őt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben; - érti a különbséget a hangerő, hangszín, hangmagasság fogalmai között; - rövid dallamsorokat rögtönöz; - örömmel vesz részt az alkotói folyamatokban. - megismeri, énekli és alkalmazza a pentaton hangkészlet hangjait; - a dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekli, kézjelekkel mutatja; - a fenti hangkészletben különböző gyakorlási formákban használja, belső hallása fejlődik; - megtapasztalja a relatív szolmizáció lényegét; - a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor tudja változtatni hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően; - különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket hallás után megfigyel és reprodukál.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, havi/ heti órai munkák értékelése - Részvétel a közös éneklésben és játékban, órai aktivitás			

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- érti a különbséget a hangerő, hangmagasság fogalmai között;
- a dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekli;
- különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket hallás után megfigyel és reprodukál

Zenei ismeretek / Zenei írás, olvasás – 1- 2. évfolyam

Zenei ismeretek / Zenei írás, olvasás **6- 7 óra (gyakorlása folyamatos)**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
1. évfolyam 6 óra + folyamatos			
Dallamvonal **Kottarendszer megismerése** **Ütemvonal, záróvonal megismerése** **Szolmizációs hangok (lá, szó, mi, ré, dó)**	Hangjegy	- A hallás után tanult dalok kottából való azonosításának előkészítése különböző eszközökkel (pl. a dallamvonal lerajzolásával, mozgással stb.); - A hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon; - A kottakép alapvető funkcionális elemeinek megismerése - A figyelem, az összpontosítás fejlesztése egyszerű zenei írás – olvasási feladatok segítségével; - A finommotorikus mozgások gyakorlása egyszerű zenei írás feladatok segítségével; - Ütemvonal és záróvonal grafikai képe és írása; - A lá - szó - mi - ré-dó szolmizációs hangok leírása fokozatos bevezetéssel, különböző hangmagasságokban.	- megfigyeli az alapvető zenei jelenségeket (hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok) a kottában; - tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel; - tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal; - képes egyszerű kottában tájékozódni;
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - Felelet (szóbeli, írásbeli) - További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, havi/ heti órai munkák értékelése - Részvétel a közös éneklésben és játékban, órai aktivitás			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)			

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- képes leírni egyszerű és begyakorolt ritmussorokat
- felismeri és kézjelről tudja az alábbi szolmizációs hangokat: lá, szó, mi, ré, dó

2. évfolyam 7 óra + folyamatos			
Szolmizációs hangok gyakorlása (kiegészülve az alsó lá hanggal) **Kottaolvasás** **Negyed, nyolcadpár, fél értékű kotta, a negyed és fél értékű szünet grafikai képe és írása**	Hangjegy	- A hallás után tanult dalok kottából való azonosításának előkészítése különböző eszközökkel (pl. a dallamvonal lerajzolásával, mozgással stb.); - A hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon; - A kottakép alapvető funkcionális elemeinek felismerése: ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal – vonalköz, pótvonal, ütemvonal, kezdőhang-záróhang stb.; - A figyelem, az összpontosítás fejlesztése egyszerű zenei írás – olvasási feladatok segítségével; - A finommotorikus mozgások gyakorlása egyszerű zenei írás feladatok segítségével; - Negyed, nyolcadpár, fél értékű kotta, a negyed és fél értékű szünet grafikai képe és írása - Ütemvonal és záróvonal grafikai képe és írása; - A lá - szó - mi - ré-dó- alsó lá szolmizációs hangok leírása fokozatos bevezetéssel, különböző hangmagasságokban.	- megfigyeli és azonosítja az alapvető zenei jelenségeket (hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok) a kottában; - kottaképről azonosítja a hallás után tanult dalokat; - érzékeli, hogy ugyanaz a dallamrészlet különböző magasságokban írható, olvasható. - képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel; - tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal; - képes egyszerű kottában tájékozódni; - megtapasztalja a relatív szolmizáció jellemzőit, illetve előnyeit.

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz):

- Felelet (szóbeli, írásbeli)
- További lehetőség: gyűjtőmunka, könyvtári kutatómunka, havi/ heti órai munkák értékelése

- Részvétel a közös éneklésben és játékban, órai aktivitás

Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdés(ek), elvégzendő feladat(ok)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a fejlesztési célok és feladatok (módszerek és eszközök) meghatározásánál; illetve a továbbhaladási feltételek teljesítésének mérésénél/értékelésénél figyelembe vesszük a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazottakat.

A tanuló

- képes leírni egyszerű és begyakorolt ritmussorokat
- felismeri és kézjelről tudja az alábbi szolmizációs hangokat: lá, szó, mi, ré, dó, alsó lá
- képes egyszerű és begyakorolt kottában tájékozódni

A GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA
HELYI TANTERVE

DIGITÁLIS KULTÚRA

4 – 8. ÉVFOLYAM

2020.

Elvárt előzetes ismeretek a felső tagozatra lépéshez

Ismeretek	1. Elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;
	2. Megvizsgálja és értékeli az általa vagy társai által alkalmazott, létrehozott, megvalósított eljárásokat;
	3. eredményétől függően módosítja a problémamegoldás folyamatában az adott, egyszerű tevékenységsorokat;
	4. a rendelkezésére álló eszközökkel, forrásokból meggyőződik a talált vagy kapott információk helyességéről;
	5. közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből megnevez néhány informatikai eszközt, felsorolja fontosabb jellemzőit;
	6. megfogalmazza, példákkal alátámasztja, hogyan könnyíti meg a felhasználó munkáját az adott eszköz alkalmazása;
	7. választ más tantárgyak tanulásának támogatásához applikációkat, tananyagot, képességfejlesztő digitális alkalmazást;
	8. információkat keres az interneten, egyszerű eljárásokkal meggyőződik interneten talált információ igazságértékéről;
Képességek	**- A tanulás kompetenciái**: a digitális környezetben, felhőalapú információmegosztó rendszerekben megszerezhető tudáselemek keresésére, szűrésére, rendszerezésére, továbbá tudásépítő folyamataikban való alkotó felhasználására.
	- **Kommunikációs kompetenciák**: fejleszti az eszközhasználatot, így különösen a kommunikációs eszközök használatát.
	- **Digitális kompetenciák**: képes lesz egyéb tudásterületeken, a mindennapi életben is alkalmazni. A kreatív alkotótevékenységhez szükséges képességek kialakítása és fejlesztése.
	- **Matematikai, gondolkodási kompetenciák**: fejleszti a tanulónak a problémák megoldása során szükséges analizáló, szintetizáló és algoritmizáló gondolkodását.
	- **Személyes és társas kapcsolati kompetenciák**: fejleszti a tanuló online térben történő közös feladatmegoldáshoz, kapcsolatteremtéshez, alkotótevékenységhez szükséges képességeit, a felelősségtudatot a különböző felületeken való információmegosztás során. Az online térben elősegíti a szerepelvárásoknak megfelelő kommunikációs stílus kialakítását.
	- **A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái**: kialakítja azokat a kompetenciákat, melyek birtokában lehetőség nyílik az önkifejezési tevékenységek szélesebb körben történő bemutatására.
	-**Az *informatikai eszközök használata*** megismerése felhasználói szemléletű: hogyan kell üzembe helyezni, hogyan kell a különböző funkciókat beállítani, hogyan kell a működési hibákat elhárítani.
	- **A digitális írástudás fejlesztése** problémaorientált feladatmegoldásokkal, minél több célprogram megismerésével: szövegszerkesztési, bemutatókészítési, rajzolási, képfeldolgozási és a multimédia ismeretek gyakorlati felhasználása.
	- **Az algoritmizálás, programozás ismerete** elősegíti az olyan elvárt készségek fejlesztését, amelyek a digitális eszközökkel történő problémamegoldásban, a kreativitás kibontakozásában és a logikus gondolkodásban nélkülözhetetlenek.

Digitális kultúra tervezett óraszámok 5-8. évfolyamokon:

5-6. évfolyam

Témakör neve	5. évfolyam	6. évfolyam
Algoritmizálás és blokkprogramozás	7 óra	7 óra
Online kommunikáció	2 óra	3 óra
Robotika	6 óra	5 óra
Szövegszerkesztés	6 óra	6 óra
Bemutatókészítés	4 óra	4 óra
Multimédiás elemek készítése	4 óra	4 óra
Az információs társadalom, e-Világ	3 óra	3 óra
A digitális eszközök használata	2 óra	2 óra
Összes óraszám:	34 óra	34 óra

7-8. évfolyam

Témakör neve	7. évfolyam	8. évfolyam
Algoritmizálás és blokkprogramozás	8 óra	7 óra
Online kommunikáció	2 óra	2 óra
Robotika	4 óra	4 óra
Szövegszerkesztés	4 óra	4 óra
Bemutatókészítés	3 óra	3 óra
Multimédiás elemek készítése	3 óra	3 óra
Táblázatkezelés	6 óra	6 óra
Az információs társadalom, e-Világ	2 óra	3 óra
A digitális eszközök használata	2 óra	2 óra
Összes óraszám:	34 óra	34 óra

5. évfolyam			
Algoritmizálás és blokkprogramozás - 7 óra			
Téma – altéma Tervezett óraszám: 7 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
• Hétköznapi tevékenységek algoritmusának elemzése, tervezése • A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése; algoritmus leírásának módja • Nem számítógéppel megoldandó feladatok algoritmizálása • Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolata • Szekvencia, elágazások és ciklusok; egyszerű algoritmusok tervezése az alulról felfelé építkezés és a lépésenkénti finomítás elvei alapján • A programozás építőkockái • Számok és szöveges adatok • A vezérlési szerkezetek megfelelői egy programozási környezetben • Elágazások, feltételek kezelése; többirányú elágazás; ciklusok fajtái • Animáció, grafika programozása • A program megtervezése, kódolása	algoritmus, folyamat, adat, adattípus, szöveges adatok, számok, bemenet, kimenet, problémamegoldó tevékenység, változó, algoritmus leírása, szekvencia, elágazás, ciklus, ciklusok fajtái, feltétel, algoritmustervezés, lépésenkénti finomítás elve, fejlesztői felület, blokkprogramozás, kódolás, tesztelés, elemzés, hibajavítás	– Életkornak megfelelő hétköznapi tevékenységek és információáramlási folyamatok algoritmusának elemzése, tervezése – Az algoritmizálás nem számítógépes megvalósítása, az algoritmus eljátszása, – Vezérlőszerkezetek tudatos választását igénylő blokkprog-ramozási feladatok megoldása – Változók használatát igénylő folyamatok programozása, és a kimeneti eredmények elemzése – Projektmunkában egyszerű részekre bontott feladat elkészítése a részfeladatok megoldásával és összeállításával – Jól részekre bontható projektfeladat megoldása páros vagy csoportmunkában – Mozgások vezérlése valós és szimulált környezetben, az eredmények tesztelése, elemzése	érti, hogyan történik az egyszerű algoritmusok végrehajtása a digitális eszközökön; egyszerű algoritmusokat elemez és készít; ismeri a kódolás eszközeit; adatokat kezel a programozás eszközeivel; ismeri és tanári segítséggel használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; ismeri és használja a programozási környezet alapvető eszközeit; a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven; tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérlésről; mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

• Tesztelés, elemzés		– Objektum tulajdonságának és viselkedésének beállítását igénylő feladat megoldása blokkprogramozási környezetben	
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - órai munka, gyakorlati és elméleti tudáspróba, témazáró, - gyűjtőmunka, beadandó elméleti, gyakorlati otthoni munka.			
Az osztályozóvizsga/számonkérés/témazárás követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok - Algoritmus készítése szöveges leírással megfogalmazott probléma megoldására; - Algoritmus „visszakódolása”, szöveges értelmezése, utasítások megfogalmazása; - Elágazások tervezése, feltételek megfogalmazása, kódolása. - Animáció, grafika kódolása.			

Online kommunikáció - 2 óra			
Téma – altéma Tervezett óraszám: 2 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
• Elektronikus levél írása, üzenetküldő és csevegőprogram használata az elektronikus kommunikáció szabályainak betartásával; • Etikus és hatékony online kommunikáció az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó csoportmunka érdekében; • Az adatok védelmét biztosító lehetőségek használata az online kommunikációs alkalmazásokban; • Személyes adatok, az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó projektben adatok tárolása és megosztása a családi és az iskolai környezet elektronikus szolgáltatásai, felhőszolgáltatások segítségével.	online identitás, e-mail, chat, felhőszolgáltatások, adattárolás, megosztás	– Online kommunikációs csatornák önálló használata, online kapcsolattartás – Etikus és hatékony online kommunikáció a csoportmunka érdekében – Online identitás védelmében teendő lépések, használható eszközök - Adattárolás és -megosztás felhőszolgáltatások használatával	- ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait; - ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat; - tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket; - önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): órai munka, gyakorlati és elméleti tudáspróba, témazáró, gyűjtőmunka, beadandó elméleti, gyakorlati otthoni munka.			
Az osztályozóvizsga/számonkérés/témazárás követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok - Az elektronikus levél formai követelményei; - Az elektronikus kommunikáció netikettje; - Személyes adatok tisztelete, védelmének lehetőségei, szabályai; - Adatok megosztásának lehetőségei felhő- és tárhelyszolgáltatások bemutatása.			

Robotika - 6 óra			
Téma – altéma Tervezett óraszám: 6 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
– Alapszolgáltatásokat nyújtó program előállítása blokkprogramozás segítségével – Blokkprogramozás használatával az események és azok kezelésének megismerése egyszerű játékok készítése kapcsán – Robotok vezérlése blokkprogramozással – Geometrikus ábrák útján mozgó robot programozása – A környezeti akadályokra reagáló robot programozása	robot, szenzor, algoritmus, blokkprogramozás, kódolás, vezérlés	– Az algoritmikus gondolkodás fejlesztése – Algoritmus készítése lépésekre bontással – Algoritmusok megvalósítása, modellezése egyszerű eszközök segítségével – A gyakorlati életből vett egyszerű problémák megoldása algoritmusok segítségével – Robotvezérlési alapok – Szenzorok, robotok vezérlésének kódolása blokkprogramozással – Az együttműködési készség fejlesztése csoportos feladatmegoldások és projektmunkák során	- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; - adatokat gyűjt szenzorok segítségével; - mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben. - ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - órai munka, gyakorlati és elméleti tudáspróba, témazáró, - gyűjtőmunka, beadandó elméleti, gyakorlati otthoni munka.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok - Egyszerű blokkprogram készítése; - Robotvezérlő blokkutasítások értelmezése és készítése; - geometrikus ábrákat bejáró robotutasítások készítése; - egyszerű kódsor készítése környezeti akadályokra.			

Szövegszerkesztés - 6 óra			
Téma – altéma Tervezett óraszám: 6 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Betű- és bekezdésformátumok elemzése Egyszerű szöveges dokumentumok elkészítése: feliratok, táblák, napirend, menü Képeket, ábrákat, különböző karakter- és bekezdésformázással készült szövegeket, szimbólumokat tartalmazó dokumentumok készítése, pl. címkék Részletes feladatleírás alapján önálló szövegszerkesztés Iskolai vagy hétköznapi problémához, tantárgyakhoz kapcsolódó szöveges dokumentum készítése projektmunka keretében, például fogalmazás készítése vagy egy terület bemutatása	szövegbevitel, megnyitás, mentés, kijelölés, másolás, törlés, áthelyezés, szövegegységek, karakter, karakter formázása, karakter típusa, karakter stílusa, karakter mérete, bekezdés, bekezdés formázása, behúzás, margó, lapméret, helyesírás-ellenőrző, elválasztás, kép beillesztése, képméret változtatása, információforrások etikus felhasználása, idézés szabályai	– S0zövegszerkesztési alapelvek – Szöveges dokumentumok létrehozása, formázása – Feladatleírás, illetve minta alapján dokumentumok szerkesztése – A dokumentum céljának megfelelően képek választása, beillesztése, átméretezése, elhelyezése – Adott tanórai, iskolai, hétköznapi problémához dokumentum készítése – Nyelvi funkciók kritikus használata, helyesírás-ellenőrzés, elválasztás - Az információforrások etikus felhasználásának kérdései	egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat. ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket; a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat; ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás); etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): órai munka, gyakorlati és elméleti tudáspróba, témazáró, - gyűjtőmunka, beadandó elméleti, gyakorlati otthoni munka.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok - Szöveges dokumentum alapelemeinek ismerete; - Karakter- és bekezdésformázás lehetőségei és algoritmusa; - Felirat, logó, ábra elkészítése leírás és minta alapján; - Tantárgyhoz kapcsolódó szöveges dokumentum megformázása leírás alapján.			

Bemutatókészítés - 4 óra			
Téma – altéma Tervezett óraszám: 4 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
• Minta alapján bemutató létrehozása; Feladatleírás alapján prezentáció szerkesztése • Prezentáció készítése kiselőadáshoz, az iskolai élethez, hétköznapi problémához • Bemutató készítése projektmunkában végzett tevékenység összegzéséhez, bemutatásához, a megfelelő szerkezet kialakításával, az információforrások etikus használatával	prezentáció, animáció, dokumentumformátum, csoportmunka eszközei, lényegkiemelés, információforrások etikus felhasználása	– Szöveget, képet tartalmazó prezentáció létrehozása, formázása, paramétereinek beállítása – Feladatleírás, illetve minta alapján prezentáció szerkesztése – Bemutatószerkesztési alapelvek – A bemutató objektumaira animációk beállítása – Iskolai, hétköznapi problémák közös megoldása, a csoportmunka támogatása – Az információforrások etikus felhasználásának kérdései	egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat; ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket; etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival; ismeri a prezentációkészítés alapszabályait, és azokat alkalmazza; a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat.
Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - órai munka, gyakorlati és elméleti tudáspróba, témazáró, - gyűjtőmunka, beadandó elméleti, gyakorlati otthoni munka.			
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok - Minta alapján egy egyszerű bemutató összeállítása; - Feladatleírás alapján bemutató megszerkesztése; - Kiselőadást kísérő bemutató készítése leírás alapján.			

Multimédiás elemek készítése - 4 óra			
Téma – altéma Tervezett óraszám: 4 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
• Kép, hang és video önálló rögzítése és tárolása digitális eszközökkel más tantárgyak tananyagához kapcsolódó témában • A tárolt multimédiás elemek megosztása társakkal, feldolgozása páros és kiscsoportos munkaformában • A saját eszközzel készített képből, videóból képrészlet kivágása prezentációhoz való felhasználás céljából • Képkorrekció végrehajtása saját készítésű digitális képeken, ami a további alkalmazáshoz vagy feldolgozáshoz szükséges • Bittérképes rajzolóprogrammal ábrakészítés más tantárgyak tananyagához kapcsolódó témában • Bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban vektorgrafikus rajzeszközökkel ábrakészítés más tantárgyak tananyagához kapcsolódó témában	rajz, rasztergrafika létrehozása, rasztergrafika szerkesztése, rajzeszközök; kép, hang, video digitális rögzítése; digitalizáló eszköz, képszerkesztési műveletek, transzformációk, színválasztás, retusálás, képméret változtatása	- Feladatleírás, illetve minta alapján rasztergrafikus ábra létrehozása, összehasonlítása, szerkesztése és illesztése különböző típusú dokumentumokba - Digitalizáló eszközök megismerése. Kép, hang és video digitális rögzítése - Képszerkesztési műveletek: beillesztés, vágás, kitöltés, kijelölés, színválasztás, feliratozás, retusálás, képméret változtatása, transzformációk - Más tantárgyaknál felmerülő problémák megoldása grafikai programmal: ábrák készítése, képek, fotók szerkesztése	digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót; digitális képeken képkorrekciót hajt végre; ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít; bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - órai munka, gyakorlati és elméleti tudáspróba, témazáró, - gyűjtőmunka, beadandó elméleti, gyakorlati otthoni munka.
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok - Kép, videofelvétel készítése saját eszközzel, és mentése; - Tárolt multimédia megosztása felhő alapú tárhely segítségével; - Saját eszközzel készített kép kezelése, feljavítása prezentációhoz való felhasználás céljából; - Bittérképes ábra rajzolása tananyag szemléltetéséhez; - Vektorgrafikus rajzeszközzel ábrakészítés tantárgyi tananyaghoz.

Az információs társadalom, e-Világ - 3 óra			
Téma – altéma Tervezett óraszám: 3 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
• Elektronikus levél írása hivatalos, iskolai, családi és baráti címzettnek • Nyilvános és baráti fórumba hozzászólás, posztolás, mások hozzászólásának értékelése • A családi és iskolai kapcsolatokban az elektronikus kommunikációs szabályok értékelése • Az elektronikus kommunikáció gyakorlatában felmerülő problémák megismerése, az ezeket megelőző vagy ezekre reagáló biztonságot szavatoló beállítások megismerése • Megfigyelések végzése és értelmezése a közösségi portálokon, keresőmotorok használata közben rögzített szokásokról, érdeklődési körökről, személyes profilokról • Érdeklődési körnek, tanulmányoknak megfelelően információk keresése valamelyik keresőmotorban, és a találatok hatékony szűrése	e-Világ; e-ügyintézés; virtuális személyiség; információs társadalom; adatbiztonság; adatvédelem; digitális eszközöktől való függőség	– Az információ szerepe a modern társadalomban – Információkeresési technikák, stratégiák – Adatok biztonságos kezelése, technikai és etikai problémák – Az informatikai eszközök használatának következményei a személyiségre és az egészségre vonatkozóan	ismeri a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit; ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait; önállóan keres információt, a találatokat hatékonyan szűri; az internetes adatbázis-kezelő rendszerek keresési űrlapját helyesen tölti ki; ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét; védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - órai munka, gyakorlati és elméleti tudáspróba, témazáró, - gyűjtőmunka, beadandó elméleti, gyakorlati otthoni munka.
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok - Elektronikus levél megfogalmazása, megszerkesztése; - Nyilvános fórum posztjának, hozzászólásának értékelése; - Az elektronikus kommunikáció alapszabályainak, netikettjének összegyűjtése; - Meghatározott információ keresése, szűrése keresőmotorban.

A digitális eszközök használata - 2 óra			
Téma – altéma Tervezett óraszám: 2 óra	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
• A digitális eszközök feladatot segítő felhasználása projektfeladatokban • Bemutatóhoz, projektfeladathoz tartozó állományok rendezett tárolása a lokális gépen, azok megosztása a társakkal a felhőszolgáltatáson keresztül • Projektfeladathoz kapcsolódóan használandó perifériák lehetőségeinek megismerése, használata	adat, információ, hír, digitalizálás, minőség, ergonómia, be- és kiviteli periféria, háttértár, kommunikációs eszközök, fájl, fájlműveletek, mappa, mappaműveletek, mobileszközök operációs rendszere, helyi hálózat, jogosultságok, etikus információkezelés	– Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai – Az informatikai eszközök működési elveinek megismerése és használata – Az informatikai eszközök be- és kiviteli perifériái, a háttértárak, továbbá a kommunikációs eszközök. A felhasználás szempontjából fontos működési elvek, paraméterek – Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei – Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés – Felhőszolgáltatások igénybevétele, felhasználási területei, virtuális személyiség és a hozzá tartozó jogosultságok kezelése – Állományok tárolása és megosztása a felhőben	- célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül; - önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét; - önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat; - használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait; - önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat; - az informatikai eszközöket önállóan használja, a jellemző felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat; - értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol.

Számonkérés/számadás módja (mérési eszköz): - órai munka, gyakorlati és elméleti tudáspróba, témazáró, - gyűjtőmunka, beadandó elméleti, gyakorlati otthoni munka.
Az osztályozóvizsga követelménye: megválaszolandó kérdések, elvégzendő feladatok - állományok rendezett tárolása háttértáron; - állományok megosztásának algoritmusa felhőszolgáltatáson keresztül; - Perifériák használatának lehetőségei, azok bemutatása.

24. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
   - az iskola igazgatója;
   - a nevelőtestület bármely tagja;
   - a nevelők szakmai munkaközösségei;
   - a szülői munkaközösség;
   - az iskola fenntartója.
2. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé. A pedagógiai program elfogadása előtt ki kell kérni az SZMK véleményét.
3. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó egyetértését.
4. A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától az első és az ötödik évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. A Pedagógiai program elolvasható az iskola honlapján. Az iskolai honlap internet címe: www.gulner.sulinet.hu
3. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól előre egyeztetett időpontban.
4. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
   - az iskola honlapján;
   - az iskola fenntartójánál;
   - az iskola irattárában;
   - az iskola könyvtárában;
   - az iskola nevelői szobájában;

25. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK

A Gulner Gyula Általános Iskola Pedagógiai programját az iskolai diákönkormányzat a 2020. augusztus … napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

…….
DÖK tevékenységét segítő pedagógus

A Gulner Gyula Általános Iskola Pedagógiai programját az iskolai szülői szervezet a 2020. augusztus ... napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

……..
SZMK elnöke

A Gulner Gyula Általános Iskola Pedagógiai programját a nevelőtestület a 2020. augusztus …. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

……..
Jegyzőkönyv hitelesítő

A Gulner Gyula Általános Iskola Pedagógiai programját a nevelőtestület a 2020. augusztus …. napján tartott ülésén elfogadta.

Budapest, ……

Kerekes Elek
intézményvezető

A Gulner Gyula Általános Iskola Pedagógiai programját a Külső-Pesti Tankerületi Központ, mint fenntartó elfogadta.

Budapest, 2020. ……

…….
Bak Ferenc
Tankerületi igazgató